

Fantefylgje/Fantefølje

Den handskrivne avisa/lagsbladet til Oslo Songdanslag frå 1927

Den handskrivne avisa til Oslo Songdanslag kom ut med ujamne mellomrom i åra frå 1927 til 1963. Nokre gonger på 1950-talet kom avisa ut, men vi vantar protokollar av avisa. Den aller siste gongen avisa kom ut var i 1971, og den manglar vi òg.

Avisa hadde alltid ein redaktør, stundom hadde redaktøren 1-2 faste medarbeidarar, så det var ei redaksjonsnemnd. Ein god del av skrivinga fall på redaktøren. Redaktørar som skreiv på nynorsk kalla avisa Fantefylgje, dei som skreiv bokmål kalla ho Fantefølje.

Tanken var at avisa skulle kome ut med nytt nummer til kvar kaffispleis/kaffikveld. Men så ofte kom ho ikkje ut. Den handskrivne avisa vart lesen opp på kaffikveldane under bordsetet, som oftast av redaktøren. Ofte fekk redaktøren innlegga frå medarbeidarane i siste liten, og då laut redaktøren skrive dei inn i protokollen etterpå.

Avisa hadde si blomstringstid på 1930-talet, då særleg 3 personar gjorde ein stor innsats - Pernille Dahl ("P.D."), Mary Westlie ("Gurijenta" /"Guri") og Karen Jonassen ("Huldra i huset"). Men også i åra kring 1950 vart det skrive mykje og godt i avisa. Astrid Hansen/Andersen/Aasgaard ("Rotbørsten") og mannen Anders Andersen Aasgaard ("Rotskaftet" skreiv også mykje bra gjennom mange år. Like eins hadde Øivin Bolstad ("Liten b") mange fine innslag både som redaktør og skribent.

Språket i avisa er ei blanding av riksmål/bokmål, landsmål/nynorsk og dialekt. Nokre skreiv ei blanding av alle tre målføra.

Frå 1980 vart tradisjonen med lagsavis teken opp att i Oslo Songdanslag, men no som trykt/stensilert avis som vart delt ut til medlemene. Den siste trykte utgåva av avisa kom ut i 2012, då laget fylte 90 år.

Denne pdf-fila inneheld ei nøyaktig avskrift av Fantefølje frå åra 1927 - 1963. Det er innhaldet i til saman 6 protokollar, til saman knapt 154 000 ord. Sume stader har eg lagt inn *i kursiv* nokre kommentarar, mest om namna til dei som skriv eller er omtala. Kvar ny utgåve av avisa er utheva med *feit skrift* og *sentrert*, og kvart nytt innlegg er blitt *utheva*, for å lette oversikta.

Vi tør påstå at avisa til Oslo Songdanslag er eit eineståande dokument, som gir ein unikt innblikk i livet til ein dansarring over lang tid. Mange av innslaga, både i prosa og på rim, er av svært høg kvalitet.

Stoffet er skrive av medlemene og til medlemene, og inneheld mykje meningsutveksling om laget og lagsdrifta, spekka med ironi/sjølvironi og humor, ofte fleip om dei sentrale medlemene i laget. Her også mange innslag med referat frå festar og reiser, i tillegg til ein del allment stoff som naturskildringar og dikt. Når laget heldt skotårsfest, kom avisa med ei fyldig og god utgåve med mykje morosamt stoff.

Heilt frå 1926 til 1951 var Rolf Børresen, ”Børre”, formann, med to korte avbrot. Han var frå han starta i laget i 1924 gift med Martha. Dei to, saman med ekteparet Astri og Anders Andersen/Aasgaard og Ingeborg Nygaard var dei einaste, som over lengre tid var gifte medlemmer. Dei aller fleste medlemene er såleis ugifte, og det set naturleg nok sitt preg på avisa. Gjennom åra har mange av medlemene gifta seg, stundom med kvarandre, men dei slutta ofte som aktive etter dei vart ektefolk.

Det ser ut til at Fantefylgje er komplett, bortsett frå perioden 1952-1955, då fire utgåver av avisa manglar, og i 1956/57 då to utgåver manglar, og i 1971 då ei utgåve manglar, sjå kommentarar lenger bak og til slutt.

Som eit tillegg har eg lagt til litt informasjon om dei fleste som var redaktørar eller skreiv i avisa.

Protokollane vil bli gjevne til Oslo Byarkiv til sikker oppbevaring saman med resten av aktivmaterialet til laget.

Vebjørn Bakken, august 2020

Protokoll 1. Fantefølge 1927 - 1934.

Fantefølge

Organ for Oslo - Sangdanslag - Lag.
Nº1 Lørdag 8 Oktober 1927 1. Aargang.

Endeleg har me fodt en avis i laget. Det hev lenge vore eit savn, særleg for dei jentelause gutane vore, som hev måteleg vondt for å få trøkt seg ut. Men no er der chance til å trøkke seg for alle parter og på alle kanter.

Det var ein sundagskveld me hadde dansa på Bygdøy og hadde alt begynt på heimveg, ein og ein etter kvarandre, gutane fyrst, og jentorne etter, spaserer vi nedover Kongevegen. Det hadde regna fyr om dagen, men utpå kvelden vart det fint veir og no var det strålene klart. Då var det at eg snakka til han Børre at nå måtte vi snart få en avis. Hm, han Børre grov seg i sjæggerota mend han fløtte skråen over på den andre sia. Fa-an, sa han, me holder møte på ståene fot og stemmer over det. Han fekk stoppa dei andre på det blauteste sted han kunde finde. Hør her godtfolk, dei som vil at me skal ha avis blir ståane, dei andre setter seg. Inkje ein stemte i mot, men fleire glante stykt på blautvegen. Nok um det. Aviser hev me fåt, og så kan dei få seg ein trøk kvar og ein.

Eks. Redaktøren.

(Kommentar: Truleg er det Anders Andersen som skriv dette, som avisas første redaktør.)

Da vor nystiftede avis efter en hissig og skarp debat endelig blev døbt "Fantefølge" kunde vi ikke ha truffet det bedre, thi den ansatte redaktør allerede åpnet avisen med å fantegå. hvorfor? Ja det overlater jeg til de ærede lesere selv å finde ut, personlig skulde det ikke undre mig at den fantegåtte redd. plutselig har fått liten tid, for efter sidste radionytt skal man ha hørt megen felelåt i de forskjellige stuer der hvor han bor, og da det nettop har hvert strid om et stipendium for musikkere er det jo ikke umulig at det er der hunden er begravet.

Eks. redaktøren som har git seg over til musikken, er også en dyktig komponist som absolutt burde komme i betraktning ved stipendernes utdeling. Vedkommene holder på med å komponere et større verk som slår både Ole Bull Griegg og Svensen fullstendig, så de herrer er slått ut, som det heter i boksespråget.

Ja for å komme tilbake til saken. Navnet på kompositionen er ennu hemmeligholdt, men "Fanteføljet" har greid å børste det frem. Verket skal hete, "Fanteføljet" drar forbi. Det kommer til å bli opført både i London Paris og de amerikanske byer. Her i Norge har vi ikke lokaler store nok. Redaktøren traf Børsen Børresen. Han kunde fortælle at verket skulde filmes til sommeren sammen med Oslo Songdanslags medlemmer. Det er første gange et musikkstykke filmes. Som læserne forstår er det et imponerende verk. Vi gratulerer vor store landsmand.

Eks. Redaktøren.

Turen til Dokka 24/9 - 1927.

Lørdag 24. sept. skulde Oslo Songdanslag på tur til "Dokka" for å holde fest med framsyning. Der hadde vi ikke vært før, og turen fikk derfor også nyhetens interesse. Lørdagen opprødt med duskregn, og undtatt noen solgløtt om formiddagen regnet det hele dagen. Ved 2 tiden begyndte det å bli folksomt på R. Varmes plads og det var tilslutt samlet omkring 20 personer.

For fremmede var det utvilsomt en rar forsamling, man kunde nok forstå at det var nogen som skulde på reise, for på fortauet lå det et bjerg av kofferter og uldtæpper. Og ved og betrakte jentene kunde man forstå at det var på langtur disse folkene skulde, for de fleste hadde et ubegrænset antal vinterkåper på sig. Så kom det en stor bil rullende og stoppet ved kofferthaugen og indlastingen begyndte. Hvordan vi kom med alle sammen er mig endnu en gåte, men av sted kom vi da, og under vinking og vifting bar det opover Trondhjemsveien. Vi hadde ikke kommet langt, før det silregnet og slik skulde det desværre bli hele veien. Men vi tapte ikke motet for det; stemningen var hele tiden høi, under presenningen, vi manglet ikke underholdning. Det blev "sjuget" og fortalt historier som neppe vil bli indtat i noget menighetsblad. Vi hadde fått fatt i en chauffør som ikke sparte på farten, for før vi rigtig hadde fått summet os var vi på Hadeland. På rette veier gik det som et lyn og mindre kneiker hoppet bilen like så godt over, under stor jubel fra pasagerens side. Det var nok enkelte som klaget over at det "kulte i maven" og et par stykker hadde tilløp til sjøsyken. Ved "Røykenvik" hadde vi kaffevil og så bar det videre langs Randsfjorden så telfonstolpene så ut som tændene på en finkam. Og endelig ved 1/28 tiden kom bilen susende ind på Dokka så vassspruten stod. Her blev vi motatt av bl. a. herr. Ekrem og indkvartert på en hyggelig kafé. Så var det spising og skifting, og så bilte vi videre til lokalet hvor festen skulde holdes. På grund av det dårlige veiret kom det ikke så mange som det skulle ha vært, men det blev alikevel en hyggelig kveld. Framsyningen vakte stor begeistring, ikke mindst av barneringen "Alvemøy" som var indbudt. Laget blev meget populært deroppe og vi måtte love og komme igjen næste år. Efter festen bar det av sted til vort hyggelige hovedkvarter. Jentene fik ligge i senger i 2^{den} etage og gutta lå på flatseng i 1ste og både gutta og jentene sa at de var gla at de var kvitt hverandre, men jeg har en mistanke om at det ikke var tilfælde. Fæsten fortsatte dagen efter i kafeen og lokalet var straks fuldt. Ved middagstider inskibet vi med kurs for Oslo og under striregn forlot vi Dokka. Hjemturen var like morsom med bakker som vi ikke kom op, men rutchet baklængs ned igjen, med motorfeil og kaffehvil. Og ved 8-tiden rullet bilen atter ind på "Varmes" plass og tømte sit brokete indhold.

Deltager.

(Kommentar: "R. Varmes plass" er Olav Ryes plass på Grünerløkka. Rolf Warne var rettleier på denne tida. Barneringen "Alvemøy" vart skipa rundt 1920 og hadde nær tilknytning til det miljøet som Oslo Songdanslag sprang ut av. Dei må ha kome til Dokka i eigen bil. Det er ukjent kven "Deltager" er.)

Nogen ord til gutta.

Lad os tænke os tilbage til vore øvelser. En halv time efter fastsatt tid er endelig medlemmerne samlet og sitter i smågrupper og prater. Så roper instruktøren "Opstilling" ingen hører men prater videre. En stund efter hører vi atter en skarp stemme siger: "gutter jeg har sagt opstilling" Vi må ha rask og fin opstilling, det hører med til god dans. Endelig reiser gutta sig, tar hver si jente og leiken begynner. Vi tar først "Eg gjekk meg up til sæterli". Vi begynner mekanisk og syngte og traver i vei. Kommen til 3^{die} vers synger vi: Men som eg kom til sæterstad, då vart eg gla ho svara meg ja. Her avbrytes vi av indstruktøren som siger: Men godtfolk, da! Se nå ikke ut som dere skal til begravelse. Dette er ei sjemteviser. Og gutter de må da ikke se ut som de skulde gjort en forbrydelse, når jenta er blitt blid, og dere har fått ja. Dere må tenke over handlingen i visa og følge med med liv og sjel. Se på jenta og vær gla. Vi

tar hele dansen om igjen og den går nokså bra.

Hvem har meste skylden for dårlig mimikk under leiken? Jeg mener det er guttene. Når vi begynner på leiken, traver vi i vei som før er sagt. Gutta ser rett ut i lufta eller i gulvet. Jentene ser intens på dem for muligens og fange deres blik, men det nytter ikke, så klemmer vi dem i hånden litt, for å gjøre dem oppmerksom på, at dem har no pent ved siden a sig. Det nytter heller ikke. Da brister tålmodigheten og vi siger: ”Så se på mig da vel”. Da får vi et blik og et lite tvungent smil, det er alt. Kan de tenke dere no mer intresant for oss jenter end å gå og smile til en ryggrad? Hvad er grunden for at gutta ikke vil se på os? Er vi så stygge at dere ikke har lyst, eller er vi så pene at dere er rædde for å bli forelsket? Har hørt at kvinden har ord for å være indbilsk. En gutt siger til en anden. Du må ke se for mye på den jenta for hu blir så indbildsk, og hvis du smiler til å, så trur a du vil gifte deg med a. Nei gutter! Ta det bare rolig. Vi skal forsøke og gjøre os det klart at dere er skuespillere og ikke mener no med det. Smil til os gutter og vi smiler igjen. Hvem jente kan la være og gjengjelde et deilig smil fra en god gutt? Vi må alle ta os sammen og lære og tenke. De Norske folkedanser må utføres fint hvis vi skal fange publikums oppmerksomhet og få dem intresert. Tænk på al den tid vi kaster bort ved å gjenta en dans flere gange for mimikkens skyld. Vi har ikke råd til å kaste bort mer tid end nødvendig på gamle danser. Vi har meget nyt og lære.

Rotbørsten.

(Kommentar: ”Rotbørsten” er Astri Hansen som i 1931 vart gift med Anders Andersen (”Rotskaftet”). Dei endra under krigen etternamnet sitt til Aasgaard.

Da den indtatte artikkel, ”Nogen ord til gutta” inneholder så mange graverene beskyldninger mot gutta synes bladet at det var riktigst å la disse uttale sig. Som bekjendt er der på de fleste rotbørster også et skaft. Derfor henvendte vi oss til Rotskaftet. Skaftet og børsten arbeider jo så å si hand i hand og har da muligens samme mening. Men så er ikke tilfælde merkelig nok. Skaftet mente det måtte bli slutt på dette at gutta bestandig skal være syndebuk. At det går mekansk for sig kommer av at nogen av gutta er mekanikere av fag, og følgelig smitter dette over på os andre. Rotbørsten kommer med beskyldning om at dem må se gutta i ryggen. Men sant og si så har vi jo ryggen bak. Det skal villig indrømmes at vi gutta gjør feil, for eksempel dårlig retning under oppstilling. Da kan det være en som står med maven litt for langt frem, men trekker han maven ind kommer enden for langt ut, så det blir galt hvordan man stiller sig. Skaftet kan snu sig den gale veien i ”Eg gjek meg up”, han kan sogar gjøre kuvending. Men alt dette er jo bare barnesykdommer like overfor alt det gale som jentene gjør. Lad oss tenke tilbake gutter, vi har ”Falkvor Lomanson”. Hvor mange ganger må vi ikke slure ivei, før jentene greier et ordentlig kompliment. ”Riddaren vogar han livet sit for ei jomfru” blir tilslutt mekanisk. Og da frem og tilbake er like langt, så kommer vi altså like langt. Ja la os tenke os tilbake igjen. Det første jentene lærer er jo og neie, helt fra dem er småjenter og drar i mammas skjorter og til i dag. Hvor mange ganger har ikke dere neiet jenter? Nu er det selvfølgelig kransen ved siden av komplimang som også skal passes. Rotskaftet er av den mening at jentene blir nervøse når fru Warme ser på. Men skaftet kan fortælle dere at hun ikke er farlig. Fantefølget har tenkt og sette i gang en premiekonkurance i komplimang for jenter.

1ste premie 1 par svarte damebenklær. Misforstå ikke. Det menes ikke skidne men sorte av farve.

2. Pr. Et par strømpeholdere.

3. Pr. En kande olje til å smøre kneskålene da disse ellers kan gå varme.

Redaktøren.

En selbuvått forsvant på turen til Dokka Hvis ikke den ærlige finner vil levere den tilbake, bedes di å levere deres adresse til Fru formand Børresen.

En seng til salgs, samme sted kan en dame få logi med dreide ben.

Et større godt drevet Bakeri i vika til salgs, med salget følger en Bil, som hvist den ikke går op bakkerne kan rygges op.

Møbler til en 2 verelses leilighet står til salgs i Nyveien Hønefos.

Anonceprisen er 40 øre kilometeren

Fantefølget gratulerer Astrid Haug med 5 års Jubileet. Vi skriver ikke hvor eller når hun er føtt. Men kun at hun er godt rundt hjørnet ganske nylig.

Pelle Pettersen gratuleres med Jubileet. Av profesjon er han, tømmermand, men han lider aldrig av tømmermend.

Neste nummer utkommer ved 10 års Jubileet. En del stof kom ikke med i dette nummer. På grund av for mange medarbeidere, å for lite manuskript.

Alt angrep bakfra frabedes i likhet med Hjesdal, alle andre angrep intas på nr 19.

På siste direksjonsmøte blev rotbørsten ansat som Redaktionssekretær. Vedkommende kan børste godt men fører også en ypperlig pen.

Samtidig blev Deltager ansatt som reisesekretær. I embedets medfør har han tilbakelakt mange tusen kilometer.

Som musikanmelder Eks redaktøren.

Aboner og averter i "Fantefølget" da avisen er utbret over det hele land. Hvor de kommer treffer di på et Fantefølge.

Redaktør Anders Andersen. Rotskiftet

Fantefølge.

Organ for Oslo - Songdans - Lag.

Nr. 2 Onsdag. November. 1927. 1 Aargang

Hr. Redaktør

Da di har bet meg skrive noget til avisa. Må di unskylle om det ikke blir så helt korekt. Jeg går i di siste dagerne å funderer, å spikulerer. Ja på hvad? Ja jeg vil spørre jentene. Hur ska Oslo "Fantefølge" få tak i flere medlemmer? Nu har jeg som sakt godt å spankulert å lurt. At alle jentene i laget tar se en tur i byen, å finner rede på alle de løse eksistenser. Å får dem ind i laget. Da jentene i Oslo Sangdanslag er di vakkreste i byen, skulle dette være en

forholdsviis let sak. Og da jentene i laget ikke er begeistret for Winmonopolets bestaende. Skulle en sadan fiskin ikke være av den dummeste. Samfundet ville kanskje ramle over enne, men hvad hj r det? Alle gatens l se eksistenser slap   gå   fryse. I stedet kunne dem danse ”springdans   figaro med hand i si.

Ja det var en nyttig handling for dere jenter   få vete.

Kuting spinle tango   sjess. Det er jo vad ”jentene” nu liker, ja foresten ”gutta” med. Ja di har naturligvis ikke andet   ta seg til. Det er da brensikert at samfundet ramler ikke.   jentene står på egne ben i alfald til di har hengt seg i armen på en gut. Nu er jo samfundet sådant inrettet.

Og gammel tradition skal ikke forandres. Jente   gut skal følges at jenem livet. Det skulle værre fest her i kveld. Vi danser spiller   leker. Vi synger til, sangere   danser. Vi alle sorger overvinder. ~~Vi tar  s en hvil nu.~~

Den enfoldige

(Kommentar: Det er truleg Gustav Pettersen - ”Pelle” - som har skrive dette. Typisk hans spr k.)

”Fantefølje”

Fantefølje du som er alle mans ven,

ta med et bud   ut i verden de send.

Det er efter gutter for jentene slutter

vel dessverre en dag i Oslo Songdanslag.

Gutta i laget har faste jenter,

det er jo heller intet andet vi venter,

for ”amor” har skut sin farlige pil

så den har truffet hjertet med ilt.

En gang lød det, gutta skulle velge å vrake,

  ikke den samme jente støt tage.

Men der har vist ”amor” hvert å besøkt,

for nu i det det siste, har vi intet hørt.

Derfor senner vi bud jennem deg,

så kanskje du finner gutter på din vei,

som vil bringe reste av jentene glans,

ved at lære norsk folkedans.

”Fiskere”

Et svar til Redaktøren.

Goddag man  kseskaft. Da jeg som en av jubilanterne,   av lagets stiftene. Så vil jeg få svare på redaktørens artikkel av 8/10 27.   at det er en misvisende artikkel. Nevnte jublant har nok ikke, n d hjørnet ennu, men jeg skal nok si fra når tiden kommer,   den nermer seg med raske skrit. Det er ikke med meg, som med vor redaktør, han går   inbillen seg at han er bare sytten år.   like ung   vakker. Men at di grå h r røper hans alder.   har han ikke set det, så er det best vi spleiser til et speil til ham. Med H iaktelse Jubilanten Astri Haug.

(Kommentar: Astri Haug var med d  laget vart stifta, og hadde i fleire år vore kasserar i laget.)

Da det ikke er fint å spørre en dame, hvor gammel hun er, mente bladet det passet best dette med hjørnet. ”Om hjørnet ganske nylig”. Da det jo er forskjellige hjørner, nogen tar lang tid, andre kortere tid. Frk. Haug har altså ikke nået så langt. Hvilket glæder redaktøren. skulle Frk Haug servere anmeldelse på redaktøren kan han på grund av arbeide med bladet, ikke sitte på vand å brød før i ferien. Red.

(Kommentar: Innlimt ein trykt sang på 5 vers, sikkert klipt frå eit blad ein stad, om kvinnen. Hopper over det.)

En grå hjorteskins hanske er tapt, på veien fra Thv. Meiersgate 26 til Mor Olsensgate eller i opgangen i Nr 26. Den erlige finner bedes levere den til H. Aulid Mor Olsensgate 7, mot dusør.

(Kommentar: Ein tidlegare medlem, politimann, Harald Aulid, hadde adresse Thor Olsensgate 7.)

På siste møte blev det besluttet at det skulle opsettes en Elektrisk bakerovn i en kjelderbod på Grünerløkken til bruk for jenterne i laget. Arbeidet er bortsatt til Hr Thure Linkvist. Bør

Et piano uten klang til salgs. Ekspedisjon anviser.

Tråd til den tråløse selges bilikst. Hos Linkvist

Grundet ombestemmelse er en ny barnevogn til salgs. Ekspedisjon anviser

En artikkel med tittel fra min ”Mestertid” er Bortkommet fra ”vika” å til Fanteføljes redaksjon.

Fantefølge.

Organ for Oslo - Songdans - lag.

Nr 3. Onsdag 7. December. 1927. 1 Aargang.

”Kålle bein”

Er det nogen av fantefølgets lesere som lider av kolde ben? så kan dette repareres ved henvendelse til redaktionen. En av lagets medlemmer har fundet op et meget godt middel mot kolde ben. Patenten er meget lett å få tak i, og man går frem på følgene måte. Man går på ”Polet” og kjøper en krukke Hollansk genever, indeholdet drikkes op av manden i huset, og fruen får det resterene, nemlig krukken. Denne fylles med kokene vand og legges godt til rette i sengen. Redaktøren var oppe og så patenten å den fungerte aldeles utmerket. I dette tilfælde var det fruen i huset som led av kolde ben, og hun betrodde Red. at manden kunde være ute så længe han vilde, for bare hun hadde krukken i sengen følte hun intet savn. Men manden syntes krukken holdt så alt for længe, han ønsket bare den skulle ryke i stykker så det kunde bli en ny. Fruen var nu blitt så vant til den, at undvære den var umulig. Som leserne forstår er det mange fordeler ved denne nye patent. Om manden engang skulle være sent ute så blir han altså ikke savnet, og behøver således ikke å ta av seg støvlene i trappen. Og mens fruen varmer sine føtter, kan manden varme sin hele krop. Patenten må være en meget kjærkommen gave til hygge og nytte i hele julen. Er det nogen av Fanteføljets lesere som hvil se patenten i virksomhet har fruen i vedkommene hus lovet og demonstrere den i fullt brug. Og

vi er sikker på hun holder ord.

Rotskaftet.

”Til Fanteføljet”

Nei nå går det nesten ikke an for ei jente å komme alene til ringen, for nå parrer dem sig nesten alle sammen. Kunde ikke gutta tenke litt på os andre også? Jeg mener ikke bare å danse men ellers også. Det måtte da være hyggelig å ikke ha den samme jenta og se og klemme bestandig. Og dere jenter! herregud gjør dere ikke så tell da. Tänk på os som ikke kan sette op et fjæs som ligner ”Følg mig hjem”.

”Jomfruen” (*Kommentar: Ukjent kven dette er!*)

Oslo Songdanslag var så å si på falittens rand og jeg tænkte så småt på indstille alle utbetalinger. Den forrige kaserer fortalte at hun studerte på denna kassa så hun ikke fik sove om natta og det var jo ingen fin trøst. Og det er sant, en har jo altis litt og tænke på når pengene er små. Jeg har i drømme opplevet at Oslo Songdanslag var slått til auksjon og jeg så følgene i avisen:

”Tvangauksjon”

I morgen avholdes auksjon over Songdanslagets medlemmer og rekvisita:

N° 1. Formanden, En forhenværene meget populær bokser, kjent over hele den store vide Rodeløkken.

2. Fiolinisten, meget kjent for sin musik. Egner sig meget godt som lærer for unge damer.

3. Lagets meget eftertattede avis med Redaktør. Redaktøren er en meget snusfornuftig mand som snuser alle steder.

4. En del dansere i forskjellige dragter, alle meget bra og kan brukes til litt av hvert.

5. En del vakre staute rødmussede bondejenter. Alle er meget flinke til å sope fjøs, koke graut, og melke. Det vil si, hvis melkemaskin has på stedet og begge bakbena og halen på kua er bindt.

6. En del kjøkkenrekvisita så som : kopper, fat, mugger, ectsetra.

Alle gjenstande eftersees og prøves mellom 9-12.

Men heldigvis drømmer er ikke virkelighet, og krisen er over. Guttene og jentene i laget har samlet sig og spleiset til et par gjenstande til utlodning. Sal av lodder er begynt og går bra.

Håber det fortsetter som der er begyndt.

Finansminister Tom peng pung.

(Kommentar: Skribenten her kan vere Ingrid Hansen som var kasserar då dette vart skrive.

Den forrige kasseraren var Astri Haug som var kasserer fram til halvårsmøtet i september 1927. I mars 1926 stod ei liknande annonse om tvangsauksjon i ei av byens aviser, sjå jubileumsbøkene. Då var Astri Haug kasserar.)

Til Fanteføljet

Har dere lagt merke til han xxxxx xxxxxxx (*namn overstreka, ikkje lesbart*) når han slipper ut på fest, foruten bunad. Og jøss! å glad han blir, fjæset hans lyser som sola i Karlstad. Han siger han ligner en nissemand i bunad, og jeg er skjønt enig med ham. Men gråt ikke du ”påsan”. Jeg syns nissene er gode jeg, og du er den bedste. Har forresten en svak mistanke om at det er en anden grund for at han så nødig vil gå i bunad. Han føler seg tvungen kan ikke danse som han vil. Alle damer nu for tiden jasser xxxxxx (*overstroke*) liker disse småpikerne,

og bir han flink til å jasse, har han meget lettere for å treffe blinken i disse hjerter. Når han er på fest rusler han rundt salen og studerer damerne fra top til tå. Finder han e han like jasser han i vei med hende så grasiøst så det er en gru. Han har som regel en masse å velge mellom og damerne sender smektene blikker efter ham. Han er simpelten en hjærteknuser. Skulde ikke vi jentene i ringen passe litt mer på gutta vores? Er det riktig at dem aldeles overser os når dem slipper ut på dans. Gutta skulde forplikte seg til å ha sin oppmerksomhet henvent på os jentene i laget når vi er tilstede. Gener dig ikke for å gå i bunad du "blomsten" vores. Damene ser mer på dig da.

Rotbørsten

Anonser:

Forlovelse er indgået mellem komponisten Gerhard Gunnarsby og frk. Høie Fanteføljet ønsker til lykke. Red.

Et godt kunststykke. (*Kommentar: Innlimt et utklipp frå ei avis/blad.*)

En sjømann som nettopp var kommet hjem fra en reise, tok med seg en papegøye han hadde kjøpt i tropene, og gikk inn på en variete hvor der opptrådte en tryllekunstner . "Det var et godt kunststykke ", sa sjømannen. "Jeg gad vite hva det neste blir!" Tryllekunstneren viste et nytt nummer. "Det var et godt kunststykke" sa sjømannen, "Gad vite hva det neste blir". Derpå tendte han sin pipe og kastet den brennende fyrstikke ut gjennom en sidedør. Den faldt i en kruttønne. Da røken var drevet bort, var varieteen, sjømannen og publikum sporeløst forsvunnet. Men på et kirkespir noen kilometer derfra satt papegøyen uten fjær på kroppen og sa: "Det var et godt kunststykke, jeg gad vite hva det neste blir!"

En del uparrede gutter kan få plass i Oslo Sangdanslag, vedkommne må være gode klemmere for di guttause jentene. Henvend dem til formanden eller en Følgmehjemjente.

Røde sprukne hender. Læges ved at man fylder sprekkerne med fiskelim, å surrer hyssing, tæt å fast om den dårlige hånd. Når alt er tørret tas hyssingen av.

Vore tender i deres pleie. Hvordan skal vi bevare vore tender smukke, spør flere av bladets Abonenter. Vi svarer, ved utelukkende å holde dem til hård føde, som hundekjeks, natter ben sviskestener, o.s.v. Har man gulaktige tender er det almindelig å oversmøre dem med hvit Emaljelak.

Student Svensen har efter en ukes iherdig studium, besluttet å gå i teatret. i det han leverer frakken i garderoben siger han. Jeg får vel lånt 15 på den her.

Kan fantefølge gi meg noget råd for snårkin. Jeg snårker så høit at jeg vekker meg selv. Svar. Gå å leg dem i et andet værelse.

Di erterne jeg kjøpte av dem var umulige å få kokt. Kolonialhandleren. Jaså var di dårlige da? Nei men det var høl i kasterollen.

Døm ikke en kvinde efter klærne, hun kan være verre uten.

Da dette er siste utgave av Fantefølje før Jul ønsker vi alle våre abonnenter en god Jul
Husk å sende ind manuskript til Nytårsutgaven.

Fanteføljet **Nº 4 Onsdag 29/2 - 1928 1ste Aargang.**

I dag har vi Skudårsfest og jeg vilde gjerne spørre fanteføljet hvad betydning Skudåret har. Har hørt at da skal jentene fri, og det er godt og vel. Men hvorfor er det bare hvert 4de år? Det er en avskyelig skik. Kan ikke vi jenter ha lov til og fri når som helst vi ønsker? Det er ikke alle gutter som greier den biffen, og da må vi ha lov til og hjelpe dem og forsøke og forklare dem at mennesket har ikke godt av å være alene. Og tenk så godt som de gifte gutta har det. Bare spør vor instruktør og formand.

Vil dere høre hvordan min mand skal få det? Jeg er sikker på jeg blir gift for det blev jeg spådd like før jeg gik til festen i kveld. Jeg vil alltid være glad selv om han griner litt. Jeg vil stå tidlig op om morgenen og gjøre det riktig hyggelig for ham før han skal på arbeide. Hente aviser til ham og stadig være på vakt om det er noget han ønsker. Så vil jeg rydde op og pynte meg rigtig fint, så jeg tar meg godt ut. Ellers kunde han bli kjed av mig. Når han kommer hjem vil jeg fly ham i møte, gi ham en klem og en koss, hjelpe ham av med tøiet og få ham vel anbrakt i en deilig stol. Så serveres maten og siden hentes pipe tobak og tøfler og så skal han få sitte i fred og ro så længe han selv ønsker det. Har han lyst til å ha herreselskap eller gå ut alene må han gjerne det. Jeg skal aldrig forspørge mig eller blande mig i hans saker uten han selv ønsker det. Jeg vil være min mand underdanig. Har nogen lyst til å prøve? og være mand.

Rotbørsten.

(Kommentar: "Rotbørsten" er Astrid Hansen/Andersen. Ho var styremedlem på denne tida.)

I anledning skudårsfesten vil jeg minde jentene om at i kveld er det dem som har ordet i ett og alt. Gutta skal danse når jentene vil og jeg vil be jentene. Lat ikke gutta sitte som dekoration i kveld. Og samtidig må alle jenter gjøre sin plikt, for husk, det blir fire år til neste gang vi får anledning til å fri, og hansker er noget man trenger til hver tid så det kan være godt og samle. Vær ikke ræd jenter om gutta så smått har begyndt med helsjæg for det er med gutta som med pigsvinet. De søker mest mulig å værge sit eget skind. Og da er jo en god skjægvekst et ekstra godt middel bare ikke barbererne i Oslo går konkurs på grund av skudåret. Så mange ubarberte fjæs som det har vært og se i Oslo denne sidste uke har det ikke vært på fire år, men så har jo hanskeforretningene hat så meget bedre fortjeneste. Slik kø har jeg aldrig set og det var ikke frit for andet end det var en og anden gutt fra Oslo Songdanslag og se i køen. Bare hanskene passer, ellers må der byttes og det er ikke gjort i en fart, for flere steder stod det opslåt plakater hvopå der stod. "Hansker utsolgt i alle størrelser".

Tante i Vika. *(Kommentar: Ukjent kven "Tante i Vika" kan vere.)*

Nu ruster sig hver peppermø.

Alt de formår å kan.

De vil besatt på liv og død

bli gift og få en mand.

Ja ungar pass dig skudårsnatt

så ei en kvinne tar dig fatt,
og med til lykkeland.

En går i fare hvor en går,
men mest på fest og dans.
Det svake kjønn som forstår
og frata os vor sunde sans.
Ja dyp og stor er kvinnens list,
og fange dig hun kan forvist
og smi dig brudekrans.

Hver kvinne går og smiler blitt.
Til den hun liker bedst.
Og gråter litt hvis det går skitt.
Slik røres han og gir sit ja.
Og se det blir med engang bra.
Og man må søke prest.

Er enden god er alting godt.
Og det er bedst slå til.
For hvis hun ikke får dit ja,
Da tolv par hansker hun skal ha.
Ja lykke til hver pikelil
med valget dit i kveld.
Fia og Finbeck.

(Kommentar: Ukjent kven det kan vere.)

Den glade jente.

Hvem vil skjenke,
mig som jente livets lyst.
Kom og ta mig
og hold av mig,
gi mig trøst.
Elskov høit jeg savner
elskov vil jeg ha.
Kom og hvil her ved mit bryst.
Jeg straks siger ja.

Lange nætter høist jeg sætter
søtt i rus jeg trylles
helt til jeg fylles, ei jeg blues.
Føle elskovs favnetak
hvile mund ved mund.
Se sin ven i øiet ind,
er søtt hver stund.

Hjærte har jeg, kom og ta mig
den som vil.
For hele livet, det er givet
kom slå til.
Hvorfor alene stræve
og gå og være trist.
Skapt jeg er til glæde
og til å bli gift.

Valsen hører jeg, kom og før mig
gjør mig glad.
Det blir herligt, når vi kjærligt
følges ad.
Den der hjærtet vinder
sjenker mig da ro.
Sorgen bort da svinder
fra mit hjertes bo.

Rotskaftet

(Kommentar: "Rotskaftet" er Anders Andersen.)

Auktion

Herved bekjentgjøres for mit ærede publikum at jeg skal bortsælge min hovedgård "Snuslien" som er beliggene mellem Snultrebak og Perlæt i østre Fåberg i Biri på Toten. Det skal bortsælges en hel del kjærligheter i flaskevis, så som kruser og kander, kopper og pander harpeis og bly, pepper og sty, brus og brusk og muligens en smask. Getskin og lim, ølost og prim, alt som går ut på rim. Så som falske beviser, katter og griser og sørgelige viser, alt går til høibudne priser. Auktionspenger betales 3 uker før auktionens begynnelse enten til mig eller min friske kjøkkenskriver Truls Husklad som ligger i barselseng på brandsprøiten. Snuslien den 19de søtpomper 18 hundre og galskap.

Børsen

Bekjentgjørelser.

På gården Bjølsen er en plass ledig for en budeie som kan melke 6 kyr og en gårdsgut.

Jeg en fattig håndverker og min kone som til sammen har 10 barn beder herved barnekjærlige mennesker om et lån på kr 200 for å kunde fortsætte vor bedrift.

Til salg står en utmærket unghest, passene for en dame med silkebløt hale.

Lærerinden Hvis seg siger: "Jeg var vakker" så er det fortid. Men hvis jeg siger "Jeg er vakker" hvad er det da? Løgn frøken.

Gravskrift: Min søn Mads Jokum Nero Skrøder
gik altid ut med bare føtter.
Skjønt jeg så tidt ham det forbød.

Hvad sker: En dag da det var sølet
bled den lille skitt forkjølet
Og en uke efter var han død.

Skotårsvis.

Aa gjento var glad
ho hoppa avstad
for no vild ho fest for
gutane ha.
Ho smilte og lo,
med augane to
og blodet det brann i barmen.
Aaret er langt, men bedst var det no.
og byrja så smått å laga ei glo.
Seinare berre ein pustar på,
so logar snart hjartevarmen.

Fest so det vart,
bestemt i ein fart
og alt diskutert baa
fyndigt og snart.
Kaffi og mat,
dei sku ha parat,
og kanskje ein dram på lur du.
Sjølv sku dei sagte
svinga seg med.
So lett som ei fjør, når
lausslept ho er.
Ikkje forgløyma prata og le.
Jau det vart vel bedst
kva trur du.

Og jento var blid
du slettaste tid
for kanskje so fekk ho høve å fri.
Og auga vert ungt
og hjarta slo tungt.
Det vilde mest barmen sprengje.
Men so skaut motet
upp i ein fart.
Og prøva sku vera knekjane rart
Tenk om ho slikt eit værk kunde klart.
Då vilde ho gledt seg lenge.

Leikane lett, i dansen ho gjek
når berre den rette
me seg ho fekk.
Du det var dans
i armane hans
det vart som i draum å glede.
Glad då ho kviskra
guten min du,
å dansa med deg er fest
kan du tru.
Vil du som eg så setja meg bu.
Vert bra folk i bygdi blide.

Ja vist sku det gå
det blunka ho på.
Ho skulde nok skik på
guten sin få.
Ho skule nok ho, få nøra den glød
han inde i barmen gjøymer.
Når det med leiken lakkar mot slutt
Det høver vel so han fylgjer ho ut.
Kviskrar ho då, min kjæraste gut
han allting for hende gløymer.

Med sol yver fjell
og midtsumarskvel
når blomen han sprett
og gauken han gjell.
Då vert det vel brack
med bryggjing og vask
or kista kjem arvesylgjo.
Då skal kje finnast maken til spell,
når brudlaup vert tura Jonsokebel
Det vert nok fest å
hygja seg til
Eg ynskjer må
lukka fylgja.

En som lengter.
(Kommentar: Det er ukjent kven dette er.)

Fantefylgjet
Organ for Oslo Songdanslag!
2. årgang Torsdag den 26de Desember 1929

Fantefylgjes julehefte uteblir desværre i år, da redaktøren har funnet for godt å reise på ferie nettopp nu i den travleste tiden. Noget som må siges å være høist merkverdig, da red. ellers ikke er den mann som forsømmer sin plikt når det gjeller avisen.

Vi håper dog at det ikke blir så lenge inden han kommer igjen og overtar ledelsen i redaksjonen, som nu befinner sig i et eneste rot av uindsente manuskripter, som vår medarbeider uten skånsel lar gå i papirkurven da det er helt ubrukelig som læsestoff for våre ærede læsere.

Dog har en innsender fått sammen et dikt på 3 vers som vi finner værdigt for avisen. Vi håper at våre ærede læsere og særlig damene vil læse det med eftertanke.

Medarbeider

I

Undras meg på kva eg fær å sjå her i dei grå gator,
Augo det møter vel berre støv og sot her i dei grå gator.
Men sjå kva eg no fekk auga på,
ei jente som utanfor glaset stå,
og ein fiolett kant eg titta på.

II

Ein gut ifrå landet, kom til byen for å få
arbeid, men det vart i det blå.
Så no gjekkn' runt i byen for å sjå
på det gule, raue fiolette og blå,
mens gata den var grå.
Opp Bygdø alle med raske steg han gjekk,
men stansa brått med eit blick op i eit glas
for å sjå rætt opp i det blå.

III

Til slutt vil eg be dei jenter som glaset skal vaska,
ha på seg lengere forklæ eller stakka,
for tenk dykk at derunder kan det gå,
ein gut som kan titte langt opp i det gule, fiolette raude eller blå.

Tablå.

Bondegut

Hadelandsturen (Kommentar: 1 september 1929)

Da formanden i O.S.L. har git mig i opdrag å skrive et referat fra Hadelandsturen, skal jeg forsøke og gjøre mitt beste for å få med så meget som mulig.

Da bestemmelsen endelig var tat at vi skulde reise hadde vi bare tre dage igjen å gjøre oss klar på, men det gik nok mest utover form. Rolf Børresen som skulde skaffe bil til reisen, dette var nok ikke så lett da han måtte fly både i øst, vest, nord og syd før han endelig fik tak i en bil med kompakte gummi ringer. Men det skal siges til deltageres ros at de tok det med got humør og glade miner selv om de blev skaket og ristet nokså kraftig på turen.

Lørdag efterm. kl. ½ 5 var det stort fremmøte av samtlige deltagere på Rolf Warmes plads. Jeg var lit tidlig ute så jeg hadde anledning til å se når deltagerne kom anstigende hver med

sine store koffertor og matpakker, slik at bagasjen til slut blev så stor at den godt kunne tat all plassen i bilen alene. Nogen av de siste som kom var Somdalen, han kom i Drosje som det sømmer sig en musikanter av rang. Han kom med felekassa under armen og koffert i hånd og med et slikt strålende smil, som om han ville vise allesammen at han ikke hadde lagt igjen humøret hjemme.

En stund efter ser vi Bolstad langt nede i gaten, han langer ut det beste han kan med en så selvsikker mine som om han vilde si: ”Ser dere ikke, her kommer jeg”. Han når dog frem tilslut, og efter at han har fått sakt frem en av sine karakteristiske gloser, som vi andre dødelige har vanskelig for å fatte, stiger vi til vogns, jenter og gutter pakker og koffertor om hverandre, så det er vanskelig å få snudd på seg efter at man er kommet til sæte.

En dame står igjen nede på fortauget smiler og nikker og ønsker os en god tur. Det er fru Hansen. Vi gutter tilbyr oss å ta henne på fanget så også hun kan få være med, men hun avslår nådigst tilbudet, og blir stående og vinke med begge hender sålunge intil bilen svinger op Sofienberggaten. Der står lille frøken Børresen med sin bestemor og vinker av alle krefter til mamma og pappa. Vi opdager at hun vanskelig kan skjule sine tårer, men hun vinker tappert så lunge vi kan se hende og alle i bilen vinker igjen. Det går nu videre opover Trondhjemsveien, mens deltagerne snakker og ler i munden på hverandre.

Det gik nu fort fremover en time til mens deltagerne vinker til alle de personer som passeres på veien. Men så begynte Sofie å synge på en vise som de andre straks istemte med. Visa var slik ”han far han har to nydelige griser, ein grå, ein blå to nydelige griser, og denne visa den var’ke lang og derfor sjunger vi end engangan, han far han har to nydelige griser. Denne visa skralte vi nu på en halv-times tid, intil vi var nesten hæse av alt skriket.

Noget mere er vel neppe å fortelle før vi kom frem til lokalet på Grindvold stasjon, hvor alle deltagerne straks gik i gang med å skifte av sig sine reiseplag for å iføre sig sine bunader. Vi hadde god tid for kl. var bare vel 7 og festen var berammet til kl. ½ 9, så vi fik tid til å drikke en kop kaffe som vertinden hadde kocht til oss.

Så kom publikum og Wilhelm fik nok å gjøre med billetsalget som gik strykende. Musikken blev utført av Li og Somdalen som fikk nokk å gjøre til langt på natt. Kl. 11 hadde vi første framsyning som blev megst vellykket og blev livlig aplaudert av publikum. Vi hadde en framsyning til senere på natten, ellers gik gammel og ny dans lystigt over tele til langt på natt. Men folket derute var nok noget for sig selv. Så sent som ved 2 tiden kom der enda folk som trodde at de skulde få danse intil de skulde gå hjem til frokost søndags morgen, men de hadde nok gjort, regning uten vert, for kl. 3 var våre deltagere så slitne at de ikke orket mer, og da jeg gik bort til Ingeborg for å be om en pols, så la hun hodet indignert op til veggen og sa at hun ikke vilde danse en dans mere den natt.

Der var da ikke noget andet å gjøre end å opplyse at nu gik siste dans, vilket publikum tok meget unådigt op, de vilde stadigt ha Li til å spille mer, men Li var ubønhørlig, og vi fik dem til slut avgarde, hvorefter vi gik i gang med istanberedelse for natten. Vi bar ind benker og brette ulltepper over dem, og over oss. Det var nok et hårdt sengeleie men vi hørte dog ingen som beklaget sig over det, for de var så trette at de var glad til hvadslags leie de fikk.

Klokken var vel sån som 4 og jeg hadde så vit såvit enstund, så kommer en av våre gutter anstigende, det var Ole som hadde fulgt en pike hjem, gad vite om han hadde optråt som hjerteknuser, vi har ikke opdaget noget i vertfald. Han famlet sig stille frem i mørket og la sig ved benene mine, og tok min Bunadjakke som jeg til hodepute, som jeg hadde lagt av mig for

ikke å få den krøllet.

Kl. 6 kommer Aasmund, han kommer så stille og sorgfull. Pelle lukker ham ind og vi får vite at han har truffet sit hjertes utkårne og som han nu har fulgt hjem. Nu var han rent utrøstelig over adskillelsen. Han forteller at hun heter Gurine Mærrahaugen, og er stolt av navnet som han mener at der ikke findes make til. Vi andre fik trøstet han så got vi kunde og fik bragt ham til ro.

Kl. ½ 2 middag reiste vi hjem over Sundvollen til Oslo, med en liten rast i Hønefoss hvor vi drak kaffe på kaffistova.

Da vi skulde reise igjen manglet en av våre gjenter, nemlig Kirsten som var gåt for å besøke en tante av sig, men ingen visste hvor denne tanten bodde, så nå måtte vi vente i sju lange og sju breie mens ingen Kirsten kom.

Tilslut gik Pelle ut for å lete, da han var kommet langt ned i gaten dukket Kirsten frem fra en sidegate som Pelle hadde passert, så nu skulde her nok bli morro. Men vi fikk sat oss til rette og kjørte efter han inden han fik gåt seg bort i Hønefoss' mange krokete gater. Mer er der ikke å fortelle fra turen annat end at passasjerene var trette og slitne efter strabaserne og den stadige ristingen i bilen, våre dammer forsøkte så gott de kunde å bøte av på dette ved å stå opreist i bilen for å spare lit på sine ujevnelige deler, men de blev fort trette av å stå og de fant sig tilslutt i sin skjebne.

Vi kom da omsider til Oslo hvor deltagerne gik hver til sit, trette efter reisen men ellers meget fornøiet med resultatene av turen.

En ting har jeg glemt, og det var at da vi passerte hjemmet til Gurine Mærrahaugen, stod Aasmund i bilen og vinket, mens tårene trillet nedover kinnene hans, vi andre hjalp ham å vinke så godt vi kunde.

Deltager.

(Kommentar: På halvårsmøtet i april 1929 vart Øivin Bolstad vald til redaktør for avisa, så truleg er det han som er redaktør for denne utgåva.

Vi er usikker på kven "Deltager" er; det kan vere Anders Andersen. "Aasmund" er Aasmund Holmstad, Wilhelm er Wilhelm Johansen som no var skrivar. "Ole" er truleg Ole Østbye "Sofie" er Sofie Syversen. Kasseraren Gustav Pettersen - "Pelle" - var tydelegvis ikkje med på turen. "Lille frøken Børresen" er datter til Martha og Rolf, Synnøve, som var 4 år, fødd 25/1-1925. Familien Børresen budde denne tida i Tromsøgata 29 på Rodeløkka, eit kvartal unna Trondheimsveien, der bilen køyrde. Li spela trekkspel og Somdalen fele spela ofte på turar denne tida.)

Fantefylgjet organ for Oslo Songdanslag

N° 2 Red. N.N. Torsdag den 27/2-30 Ekspeditionen 3 årgang

(Kommentar: Det meste av første side står blank. Her skulle sikkert redaktøren (Øivin Bolstad) ha skrive eitkvart, men det manglar altså. Kanskje vart det ikkje skrive inn i protokollen.)

Humør

Hvordan sparer man på klær? Ved å innhulle sig i Taushetens kåpe!

Hvordan sparer man på såpe? Ved og to sine hender i uskyldighet!

Hvordan sparer man på brensel? Ved og samle kul på andres hoder!

Kan du si mig likheten mellom et meneske og en veksle? Di er berre ubehagelige, når de er forfaldne!

”Det er den siste skrå”, sa manden, han bet i en dynamitpatron!

Herren (som spør efter husnummeret, til damen, som bærer den minste på armen) ”Er dette nr 14?” Damen: ”Nei, nu får Di gi Dem - det er bare min tredje.”

”Fluelort på glasset, ser jeg,” sa den fregnede frøken, hun speilet sig!

Hunder

Vi har mange slags hunder f. eks. Røde hunder og Tore Hund, samt bokserer. En av di mest kjente bokserer er Otto von Porat. Av terrier har vi to slag. Når vi ser dem bakfra heter di bakterrier og når di danser foxtrott heter di fox-terrier.

Persen (peker på sitt høire ben): ”Kan du tenke dig, vor ven Larsen kan ikke stå på det benet.” Olsen: ”Hvorfor kan han ikke det?” Persen: ”Fordi det er mitt!”

Læreren: ”Når jeg nu legger fire egg her, og du legger tre til, hvor mange egg har vi da?” Eleven: ”Undskyld, hr lærer, men jeg kan desværre ikke legge egg!”

Tiggeren: ”Å gi mig litt mat da, frue!” Fruen: ”Vent så kal jeg rope på min mann” Tiggeren: ”Behøves ikke frue jeg er ikke menneske eter!”

”Fante - følge” - - ORGAN FOR OSLO SONGDANSLAG - Nr. 1 1ste januar 1931

(Kommentar: Dei tidlegare nummera av avisa hadde to spalter pr side. Frå no av er det berre ei spalte.)

”Je fantaserer” sa fanten han gik og tigde. Og naar jeg nu har tatt med hele ”fantefølge”, vet jeg ikke hvilken undskyldning dere godtar; men bare le av det vesle vettet jeg har saa skal vi se om ikke tiden kan gaa i slikt slett selskap.

De fleste av medlemmene venter selvsakt paa et vildledende referat fra Tangen-turen, men skal en holde sig til ”fakta” og ikke til rytmen eller ”takta” paa veien opover saa maa det mildest talt bli rystende skildringer, og da vi kjørte i ”chevroletbiler” kan ingen komme med ”fordringer”.

Familiefedrene eller bedsteborgerne hadde egen bil. De andre d.v.s. formanden og Aasmund som ikke er redd for at slaa en plate - de er nemlig mekanikere -, de hadde bra selskap med en spire fra Frogner samt Rosmer som i sin tid har kulturbehandlet saa mange slags planter. Min ringe preson hadde faat den glede at nyde vor ”master’s voice” det er Børres stemme, mens de andre maatte nøie sig med Ole’s voice - det er Ole’s stemme.

Vel, vi - dette betegner det bedre selskap som jeg hadde nok med at ivareta, de andres opplevelser tur og retur er jeg sikker på bare var lysttur. Vi lot de andre kjøre foran noen måtte jo se efter at ingen faldt ut av barnevogna, og at vi gjorde rett heri viste sig. Flere ganger måtte vi stanse og plukke op luer og etcetera. Jeg vil indskyte en liten bemerkning. Ifjor paa Hadeland tendtes i en av guttas hjerter en fortærende lue, paa denne turen var det en annen lue som kom i veien. En ting hjelper gutter, mot både kvinden og vinden, nemlig ”hat” og ”blyhatt”.

Vi kjørte som sakt hak i hel med den

(Kommentar: Her ser det ut til at resten manglar, det er ei blank side nedafor! Det er vel

redaktøren Øivin Bolstad som skriv dette. Turen til Tangen i 1930 var i påska. "Formannen" er Børre og "Aasmund" er Aasmund Holmstad. "Rosmer" er Victor Rosmer – blomsterhandlar. Ole er Ole Østbye.)

Som gammel medarbeider i "Fanteføljet" har jeg hat et interju med enkelte av lagets medlemmer nu i romhelga. Den første jeg traf på min vei var Børre. Vel overståt, siger jeg, hur står det til? Aa liddelig dårlig get. Ønsker mig hjem til min Martha. Har næsten ikke vært hjemme, arber fra tidlig om morran til langt på høsten, med 1 times middag midt på sommeren. Det verste er at jeg kjører denna elendige maskin om natta åsså. Å for en maskin, spør jeg. Feiemaskin vel! sier Børre, og banner denna "kakelinna" som kom i romhelga. Og så al den kjeften man får da, folk sier det er vor skyld at det er blit forstoppelse her i byen, nei det er sandelig ikke greit og være ved renholdet gut, det er umulig å gjøre alle til laks forstår du. Ja men laks skulde være grepa nå da get, efter al den feite maten i Julen, sier jeg. Du tøiser du, "rotskafte", det er ikke den laksen jeg mener. Jeg tenket på denna forbanna sandstrøinga jeg. Her skriver dom i blae at dom dette, og vi i veivesene får naturlivis skylden. Men vi kan da vel ikke gå foran hvert menneske og strø. Og særlig jeg som har så svære støvler på beina sier han og viser frem et par svære skaffestøvler, forresten skriv at jeg ikke har noe med den strøinga og gjøra, jeg kjører vandvogna og feiemaskin jeg, forresten nu må det være pungtum, sier Børre. Det blir det forresten aldrig, for i gaterenholdet er det så mye møkk, sier han. Forresten trur du at kommunen vil betale mig, for at stå her å bli interjuet av dig "dit rotskaft". Børre får det travelt og går.

Ringens kasserer treffer jeg på torve. Vel overståt sier jeg. Ja du snakker om overståt du, han ser så gretten ut. Nå hvad er det om å gjøre. Aa folk er så urimelige. Her kommer dere nu efter Jul og klager over at blomsterne di kjøbte ikke holder sig. Holder sig, sier du! Kan blomster holde sig da? Spør jeg. Nei du skjønner vel at skulde jeg selge blomster som holder sig, da fik jeg ikke noe å gjøre, forutsetningen er at blomsterne skal visne, sier han bestemt. Hvordan er det med "ringens" kasse da? holder den sig. Ja jeg håber den holder sig længer, bare pas på og betal kontigenten din du så. Forresten så har jeg hat så store utbetalinger til Julepresanger så kassa er slunken nu. Forresten nå skal jeg selge blomster, så jeg vil ikke ha flere spørsmål av dig dit "rotskaft".

Skriveren treffer jeg i tellefonen. Hallo Skrivar! Dette er Fanteføljes redaksjon. Hvad sier de! Dette er Rotskaftet i Fantefølje! Det var et interju. Men et interju av Skrivaren viste sig at være meget vanskelig. Ringens Skrivar er nemlig en dame, og med damerne må mann begynde pent. Hvordan liker du den jobben spør jeg. Da det er meget og gjøre for dem som skal være en god skrivar, sier hun, og da særlig i vor ring hvor alle er så veltalende. Jeg tenker da særlig på vore møter, og de referater som jeg må skrive. Dette skal jeg skrive om i en artikkel senere til Fanteføljet, da vi ikke kan beslaglegge tellefon til lange interjuer, og med en tak for det gamle år ringte hun av. Da jeg kommer i redaksjonen treffer jeg på Fanteføljes redaktør. Han byr mig straks en dram og er svært begeistret over alle interjuerne, og med løfte om gasjepåleg ønsker jeg ham godt nytår, og tak for det gamle.

Rotskafte.

(Kommentar: Rotskafte er Anders Andersen/Aasgaard. Rolf Børresen hadde ½ års pause som formann vinteren 1930/31. Victor Rosmer, blomsterhandlar, er lagets kasserer. Skrivar er no Sofie Syvbertsen. Victor og Sofie vart seinare gift.)

Da redaktøren av "Fanteføljet" så ofte har anmodet medlemmerne om å yde lidt stoff til avisen, vil jeg forsøke å skrive litt om det jeg kan erindre fra vor reise til Aurskog. Vi samlet os som vanlig på "Rolf Varmes plas". Denne gang var det pinseaften. Vi var 6 par,

samt (sprelemand) nei spelmand hr Somledahl som fik bundtet os ind i 2 biler under stor jubel fra tilskuerne på plassen. Det er i grund rart at dette "Fantefølje" er så populært, for jeg syns vi er så beskedene å holder os mest mulig i bakgrunn, men jeg skønner nu at det hjelper ikke for kunstnere å holde sig tilbake, når de først er blitt kjent. Skal vi ut på en tur som for eks. nu pinsaften, så møter der frem på plassen fotografer og journalister i fleng. Og så hagler spørsmålene ned over os. Hvor skal reisen hen? Hvem leder dansen? Hvem har den ære å spille for dere? Og fotografer stormer frem med sine operater men som regel sprekker platen.

Når vi fik rystet alle disse mennesker av os, pakket os godt ind og fåt op preseningen, tuta hornet, og vi kjørte i vei mot målet. Det småregnet som vanlig når vi skal ut, men det gjør ikke no, da jeg syntes det er koselig under preseningen, bare det ikke blir for mye ekcoc. Kommen et stykke på vei begyndte solen å skinne å de fleste forlangte, frisk luft! Ned med vegger og tak? og jeg måtte bøie mig for majoriteten. Vi sang og pratet, og fortalte historier. 2 av gutta snakket ustanselig om den gamle lystjakten til "Keiser Vilhelm" som de hadde fikset op, og var stadig på reiser med. De inbød "Ringene" til å være med på tur med jakten. Tenk hvor det vil lyse op i Oslofjorden sa gutta når jakta er fuld av vakker bunaklæd ungdom. Flagget vaier i den svake vind, og trekspill og fele låter så herlig på vandet.

Ikke no tull! sa jeg. Vi skal ke lage opstyr i Oslofjorden. Alle småbåter som fins vil selvfølgelig følge efter os, ja kanskje makrellen stikker hue op og titter åsså, å jeg ikke at noen ser på mig. En hadde nemlig betrod mig, at de bolde sjømend hadde reist rundt "Kavringen" flere timer å fik ikke stoppa motoren. Da måtte jeg finde på noget at si, vilde ikke være ved at jeg var redd. Vi kom da pent frem til et herlig lokale, med herlige omgivelser, å koselige vertsfolk. Kaffen var færdig, vi fik vasket os litt, og så kom jentene i en fart med maten. Det smakte herlig, og skravlingen stoppet, for en stund indtil vi hørte et krigshyl fra vor lille Astrid. Aa! Det faldt no ned på nakken min, hjelp meg å få det bort, og en av gutta drog frem et uhygglig svart dyr. Var dette no å skrike for siger Anders. Det er vel ikke rart om dyret fik lyst til at kaste seg ned på din deilige nakke. Når vi endelig fik proppet i os nok mat, takket vi for os, å begynte å klæ os om, å trene lit på programmet. Det kom lite folk til festen, på grund av misforståelse belv der sagt os. Folket trodde det var bare os som skulde danse hele kvelden. Hadde de vist at det skulde være dans for alle hadde det kommet en masse flere. Nokså merkelig misforståelse syns jeg, da det stod dans i alle fire hjørner på plakaten, men vi ulykkelige hadde glemmt å skrive "for alle". Tros alt var det en koselig fest med pent publikum som var flinke til å klappe for vor glimrene framsyning av folkedanser. Der var sang, dans, og latter til langt på nat, blandet med hyl hver gang de pene dyra fra taket, fik lyst til at kaste sig ned på en nakke. Da omsider festen var slutt, kom det store spørsmål: Hvad skal vi gjøre nu? Hvor skal vi ligge? Jeg skal til byen, sa Wilhelm. Jakta ligger ved vikabrygga og venter, fuld av jenter, og vi skal på pinsetur. En av chaførerne må gjøre sig klar for nu skal vi hjem. Hvem vi? Spør jeg. Han Osmund og jeg sa n. Aa nå, sa jeg, men han Osmund har jo fulgt en pike hjem. Han kommer nok tilbake i ret tid sa n Wilhelm. Men det var løgn. Vi reiste nok foruten vor ven. Bare noen få av os som lengtet hjem efter vore kjære. De andre stod på trappen å vinket farvel, og tenkte som så: vi får det nok hygeligere end dere. Dem så dem truende skyer rundt omkring, mens vi tenkte på hjemreisen å så ingenting. Men du slette tid for et herrens vær vi fik. Det blinket lyn på alle kanter, og regnet haglet ned over os. Vinden ulte og preseningen holt et uhygglig leven. Vi såg så fagre ut efter 1 times reise. Har aldrig set så mange blåår neser på lilla fjes, og vandet silrandt fra vegger å tak i bilen. Heldivis kom vi til Oslo før folk var kommet ut. Du verden for et fantefølje. Vi skiltes på Grønland. Trette var vi, men trods alt, måtte vi le, når vi så på hverandre. Vi ønsket hverandre god nat, og drog hvert til vort. Hvordan de gjenværende på "Aurskog"

hadde det, har jeg hørt mange rykter om, men er ikke sikker på om ryktene er sanne så jeg tør ikke skrive om det.

Vil til slutt gjennom avisen få ønske alle et godt nyttår, med tak for det gamle.

Rotbørsten.

(Kommentar: Turen til Aurskog var i pinsa 1930. "Rotbørsten" er Anders Andersen som året etter dette gifta seg med Astri Hansen. Wilhelm Johansen, som har båt på fjorden, var det halvåret formann (Børre hadde 1/2 års pause). Osmund er nok Aasmund Holmstad som var nyvald skrivar i laget. Astrid er truleg Astrid Johansen. Anders er sikkert Anders Andersen som tidlegare hadde vore nestformann og skrivar. Spelemannen er truleg Birger Somdalen, her kalla "Somledahl", truleg fordi han brukte å kome for seint..)

Intervierv. Intervju.

Det er i "Fanteføljes" Redakstion. Redaktøren sitter med saksen i hånden og "skriver" den politiske lederartikkel. Det hersker dyb stilhet i redakstionskontorene. Det er ingen telefoner som kimer, ingen kontorbud som flyr frem og tilbake med telegrammer, og man skulde nesten tro at man befant sig i "Trangviksposten" og ikke i et så anset blad som "Fanteføljet". Endelig ser Red. op, og sier opgit. "Nei, dette går ikke, skal vi holde på slik, kan vi likeså godt indstille. Og henvendt til sin medarbeider sier han: "Kan du ikke skaffe noe stof til avisen, så er du ferdig her." Dette kom i et tonefald som det ikke var å ta feil av. Huf, dette var hyggelige utsikter å blive arbeidsledig like før Jul. Medarbeideren d.v.s. undertegnede, bliver ved den fryktelige trussel en smule blek, og min hjerne begynner og arbeide intens. Så mumler jeg halvhøit. Wel, kommer ikke avisstoffet til os, får jeg hente det selv." Med disse ord spisser jeg min blyant, putter blokken i lommen, trykker hatten nedover øinene, og drar på dør. Jeg befinner mig nu i storbyen, Oslos gater, og mine vaktssomme øine glir søkende hen over mennesker, biler og trikker, men finder intet som kan intresere "Fanteføljes" mange lesere. Men hvad ser jeg, jo sandelig er det ikke formanden som sitter på den rare bilen. Det er en lang styg bil med en beholder bak. "Morn" sier jeg, og det samme sier han ide han får øie på mig. "Hvad feiler det dig da? Jeg er ute efter stof til avisen, sier jeg, og nu skal du interjuveres. Hvad er det jeg skal? sier du. Børre ser ut som et levende spørsmålstegn. Du skal uttale dig til "Fantefølje" om aktuelle ting," sier jeg belærende. Tror du jeg har tid til det i arbeidstiden, sier han, og før jeg får suk for mig, setter han på vandspruten, det er nemlig en sprøitevogn han sitter på. Jeg må ta et langt sprang for at redde mig i land på fortauget, og bilen forsvinder om hjørnet. Dette var en dårlig begyndelse, og i mit stille sind, tænker jeg at det blir nok sparken alikevel. Men lykkens gudinne hadde nok ikke forlat mig, for et stykke oppe i gaten ser jeg Nygård og Ekrem. Jeg småløper efter dem, og har snart inhentet dem. Hallo, gutter, sier jeg anpustet. Har dere ikke no og fortælle "Fantefølgje". Hvad er det for no? Kommer det fra begge to. Det er lagsavisen, sier jeg, så vit dere vet det. Ja, noe nyt har vi ikke å fortælle, men vi liker os godt i Oslo Songdanslag, sier Ekrem. Så faller Nygård ind. Men det er no forbandet strid med skjorte og strømpevask, når vi skal ut å danse. Ja, du for se å få en å vaske for dig, sier jeg og hopper på en trik. Sandelig min hat, der sitter Astrid Johansen. Jeg hilser høflig, og spør om hun har no og fortælle "Fantefølje". Du kan skrive at det er ikke det grand morro å stå over alle musikdansene, men nu skal det være slutt. Aa, jasså nå, sier jeg og hopper av trikken, og bliver nær overkjørt av en bil. Og enten de tror mig eller ei, så er det Varme som sitter bak rattet. Jeg føler mig nu som den rutinerte journalist, og hopper op på bilens stigbrett. Gå av med dig, sier han. Nei ikke før jeg får et interview, sier jeg, og haler blokken opp. "Du kan skrive at dere er flinke til å danse. Men nu skal jeg si dere en ting som jeg aldrig har sagt før. Læs på versene! Jeg hopper av bilen og rasler bortover gaten. Humøret er nu adskillig bedre og jeg går å nynner på "Det var unge Aaslaug". Så folk

snur seg og tror at jeg ikke er riktig gælen. Dere tror selvfølgelig at jeg lyver nu, men det er den skjære sandhet, at nu møtte jeg Astrid og Ingeborg. ”Blomst”, sier Ingeborg, og gjætt om jeg vil ha dig, sier Astrid. Men jeg later som ikke hører det, og ber med engang om et interview. ”Du kan skrive at det er jentene som arbeider i laget, og gutta gjør ikke no.” Jeg forsøker et matt forsvar for gutta, men det er som å skvætte vand på gåsa. Situasjonen begynner å bli pinlig, men på den andre side av gaten får jeg øie på Gundersby. Med han som påskud, stikker jeg fra disse to og haler frem blokka foran næsa på Gundersby. ”Et interview tak”, sier jeg. ”Jo, sier han, fra nytår har jeg tænkt å lægge an, som dirigent, så det vilde glæde mig om Songdanslaget vilde danne et sangkor, men mig som gratis dirigent. ”Forresten er jeg nyforlovet”, sier han, og jeg har ikke tid, at prate med dig nu, det for være til en anden gang. Jeg takker, og avslutter hermed interviewerivjen.

Medarbeider.

(Kommentar: Redaktøren er Øivin Bolstad og medarbeideren er nok Astrid Hansen (seinare gift med Anders Andersen). Børre hadde blitt formann igjen i oktober 1930. ”Nygård og Ekrem” er Olaf Nygård og Edvard Ekrem. Dei to var aktive på slutten av 1920-talet, men deltok ikkje på øvingane på 1930-talet. Astrid og Ingeborg er truleg Astrid Johansen (eller Astri Hansen) og Ingeborg Olsen (Nygård). Gundersby Kan vere Birger Gundersby eller den tidlegare spelemannen i laget Gerhard Gundersby.)

Intuisjon eller anelse.

Dette er et uttrykk for de alle kunstnere, undtatt sultekundsnere, mener er dine, til alle mulige, dog mest umulige kunstverk. Det være sig av hvilken somhelst art. Her skal det bare forsøgsvis bli tilrettelagt, hvad er og hvad menes med intuisjon i den diktende verden, helst i poesien. Poesi ja. En ungdomsven i vor tid, mottagelig for poesi. En av vore mest kjendte medlemmer, en ung poet, som til og med har blitt trykt av og til, forteller følgende. Jeg blev bevæget av en ung dame. Jeg mener hun fik mig til at skrive et lite vers, i et poesialbum hun hadde. Jeg tenkte mig om, tøyilet min vingede travet, og skrev med en førende hånd og ånd.

Aa, gid en varmhjertet mø,
Vilde legge mit hjerte på sit daglige brød,
da kunde jeg rolig dø. Adjø.

Damen syntes dette var vakkert, serlig dette med det daglige brød, men så vilde hun ha det rettet litt. Hun likte ikke brød, hun spiste bare vørterkake.

Dette var dolkestøtet for vor kjente poet. Jeg har for lengst mistrodd intuisjonen. Men alikevel, vil jeg forsøke at gi dere et glimt av den diktende verden, der pegasuserne flyr og punktum.

Jeg må få lov at herme han Wildenvey. Han siger et steds. Det er virkelig en anelse, at ligge på ryggen bladt kløver og rikke, og høre himmelens stueur tikke. Jeg har spekulert på vilken av salende der opp, stueuret henger. Det er vel Blåsalen, men det er likeså riktig at si, at det er i Storsalen.

Jeg fantaserer sa fanten han gik og tigde. Og når jeg nu har tat med hele ”fantefølje, så vet jeg ikke vilken undskyldning dere godtar, men bare le av det vesle vettet jeg har, så skal vi se om ikke tiden kan gå alikevel i slikt et slet selskap.

De fleste av medlemmerne venter selvsagt på et villedende referat fra påsketuren, men skal en holde sig til fakta, og ikke til rytmen eller takta på veien opover, så må det mildes talt ble en rystende skildringer, og da vi kjørte i Chevrolet biler, kan ingen komme med Ford ringer.

Familiemedlemmer eller bedste borgere hadde egen vogn. De andre d.v.s. formanden og

Aasmund som ikke er red for å slå en plate, de er nemlig mekanikere,
(Kommentar: Det ser ut til at det her skulle vere noko meir. Forfattaren eller redaktøren har kanskje ikkje hatt tid å skrive det inn i protokollen. Forfatteren kan vere Astrid Hansen eller Alf Andersen som begge var medarbeidarar i redaksjonen. Den omtala poeten er truleg Øivid Bolstad som då var redaktør, og elles ein "kunstnerspire" som skreiv dikt og teikna/måla.)

Fantefølje. 5de november 1931.

(Kommentar: Det er truleg Øivin Bolstad som framleis er redaktør.)

Fantefølje Vise. Nr. 1.

Vi er glittrande gla, så vi skratter ha, ha,
og vi synger en trallende sang.
Det er hei, det er hop, det er hurra gallopp
på alle vegom, der vi har vor gang.

Sjølv um væla er stri,
er vi løkli å fri,
som en trillande lerce i sky.
Vi er glittrande gla, tralele tralele,
er vor helsing i bygd, og by.

Sørlandsdamen

Nu skal jeg synge om en sørlandsdame,
som har blit farlig for min hjertefred,
Det er forresten hu som jeg skal trekke, a med!
når jeg som ungar har bliven kjed.

Men ellers er hun jo bare en pike,
dernede ifra Lillesand,
det passer bra, må jeg jo sige,
for jeg er også en lille mand.

Hendes mund å kinder er raud som roser,
og blikket hennes er skjønt som blå.
Hu danser alltid i bare hoser,
og er så som er prospekt kort.

Hu er så kjekk du, og forførande,
så en nesten må harme sig,
men ofte må eg jo passe ørane,
for ellers vil hu varme mig.

Hu bor derinde i Cort Adler gade,
og heile dagen hu står og baker,

og tegner utenpå med Chokolade
på alle deilige bløde kager.

Hu svarer, å nu, i telefonen,
og skriver op hver en ny bestilling.
Eg drømmer stundom at ho var konen,
som står ved ovnen å koker velling.

Hu står ved ovnen, og koker grauten
for graud og kager det skal vi ha du;
Aa no ska, du ikje vere nauden,
men neie pent og segja ja! nu.

P.B.

(Kommentar: P.B. er truleg redaktøren Øivin Bolstad. "Nauden" blir brukt sør i landet og betyr dum, tåpeleg. Sørlandsjenta som her blir omtala, kom med eit krasst tilsvaret i eit seinare Fantefylgje.)

Oslo Songdanslag.

Et merkelig navn, synes mange. Vanskelig å uttale, synes andre. Meget let å tyde feil også, jeg hørte bl. a. en leste det for søndagslag, og hvad det var kunde vedkommende ikke forstå! Han trodde det måtte være noe i nærheten av søndagsskole eller noe slikt. Men selv om navnet bliver tydet rett, er det mange som er like kloke. For hvad er songdans for noe? Ja. Gud vet! Men det var egentlig ikke om navnet jeg vilde skrive. Jeg er ganske ny i dette laget, og har derfor tenkt og holde min tiltredelsespreken eller - skrive rettere sagt.

Først et par ord om medlemmerne. Jeg har hørt flere har sagt at de er noen originaler. Det er kanskje noe i dette, men i såfall noen ganske hyggelige originaler, altså med andre ord ikke originaler i ordets egentlige forstand, for de pleier å være vanskelige å omgås. Noe som man ikke kan beskyldes Songdanslagets medlemmer for. Tvert imot synes jeg dem er svært liketil og greie. Man merker ikke noe til dette klikkuvesenet som ses mange andre steder. Det at en del av medlemmene i et lag skal slå sig sammen, holde seg for sig selv som noen bedre en de andre, er noe av det utidigste jeg ser. Det skaper fort misnøje å mislyd. Det har jeg ikke merket i Songdanslaget, forhåpenlig for jeg ikke merke det heller. Men tilbake til originalerne. Dette er ikke ment som noen revy over Songdanslagets medlemmer, men jeg må få lov til å trekke frem, om ikke mer end en av dem. Det er vor kjære "Pelle" jeg tenker på. Mange utenforstående synes han er en snurrig skrue. Men vi som kjenner han noe annet, ikke sant? For han er noe enestående med sit uopslitelige humør, og sit pågangsmot. Aa ha slik en mann i sin midte, må virke stimulerende på alle unge. Med sine adskillige flere år på ryggen enn de fleste, er han alikevel kanskje, den sprekeste av os alle. Jeg synes derfor han kan tjene som eksempel for os alle.

Det var en enkelt, men noe av samme ånd, og samme gode humør preger de fleste.

Songdanslaget har som sin opgave å ta op våre gamle folkeviseleiker, og folkevisedanser, og gjøre dem kjent å vurdert, som den store skat de er.

En meget vanskelig og alvorlig opgave. I midlertid tror jeg de fleste her, er sig denne opgave bevist og legger hele sitt alvor, og hele sin energi i arbeidet. Som bekjent er jeg ganske ny som medlem her. Jeg vil derfor benytte anledningen til å takke for den liketille, og

kameratslige måte som jeg blev mottatt på. En måte som gjorde at jeg straks følte mig som hjemme, noe som ikke hender overalt. I det jeg takker for samværet i forgående år, ønsker jeg alle vel møtt til fortsatt arbeide i kommende vinter, og håber at laget må ha god fremgang fremdeles.

K. Thon

(Kommentar: Første gong Karl Thon betalte øvingspengar var i april 1931. Han slutta som medlem i mai 1932.)

Noe av vert.

Kan noen av medlemmerne si mig hvortor Gundersby Gerhard, mener jeg, ikke kunde følle med os i sin bil?, på siste tur til Grindvold. Jo det skal jeg si dere. Han er bare vant til å kjøre Overland, og vi skulde kjøre over Hadeland.

Blødesen.

I det norske militærvesen har der den senere tid blit tat op en øvelse som i å for sig kan være på sin plas. Det er militær øvelse om natten, de såkalte natmanøver. I den kommende tid blir dette en moderne taktik. For min egen del liker jeg bedst at holde mig inde å høre vækkeurets tik tak. Men når laget har en militær befalingsmann i sin midte, kan vi detsværre ikke ungå hans natmanøvre.

Blødesen.

Tilfældig.

Når noen tilfeldig besøkende i vort lag hører og ser avisen bli læst op av noen kladde pappir uindbundet i noen flagrende omslag tenker de vel at det må være en utslag av Redaktørens ordenssans. Men saken er den at han forsøker en ny form for avisskriveri. Nemlig at den læses, og korrigeres av publikum før den går i trykken. På denne måten er det adgang for hvemsomhelst, til at uttale seg om indholdet i den eller den artikkel, og nekte at den trykkes. Nu vel. Her er jo trykkefrihet i landet, men Redaktøren vor er en så hensynstagende fuld mann, at han ikke for egen regning trykker avisen, men avventer medlemmernes påtrykk. Den har til dags dato ikke kommet, og vor kasserer holder fremdeles sit blide åsyn, fordi han sparer kr 3,95 til ny protokol. Her skal også anføres at vor redaksjonssekretær som infører alt, redaktøren utfører fremdeles opfører sig som en der har travle dage. Jeg synes jeg hører kan mumler noe om utak er verdens løn, men sandlig har jeg ikke set han hver gang vi har heimbaka har forsynt sig.

Revy.

Vor kjære Pelle han kommer flyanes
til redaktøren så rent forhippen.

Han har en hastværk ja rækti lynandes
at svetten drypper fra nesetippen.

Har du hørt nyheten? Å hønen loppe mig
han brummer bistert sent på kveldingen.

Og han lar ingen i talen stoppe sig
så her har vi hele fortellingen.

Tenk du at på siste halvårsmøte
der blev av laget rent utrolig beslutta.
At ingen jenta av de finsomme, søte
kan nå komme uten følge av gutta.

Og hele styre stod op så stridenes
det går kje an lenger den gamle måten.
Og kassererens åsyn var lidenes
han snakka sig nesten reint på gråten.

Eg må no leika med ho der Sofia
eg har so fornøjanes nok med den eine
Og alle jentor som kjem ind no om tia
det er så sønd at dei er åleine.

Eg trur nesten, me må stenge døra
hvis eg ikkje må lure meg, med andre danser.
Eg får kje lov, og eg tør kje spør a
for blir a sinna kan ingen stansa.

Og alle gjentone stod op og klappa
dei var no komne in i laget, så de var ovande
Men dei derute som stod på trappa,
slepp ikkje ind før dei er forlovande.

Og Pelle puster tungt, og spør så redaktøren
som har lyttet, ja riktig forståande.
Ja tror du, om no laget for jentorne stenga døren
skal vi spræke karor her som noen munker bli gåandes.

P. B.

(Kommentar: Truleg er Øyvind Bolstad redaktøren. Kasseraren er Victor Rosmer, som er forlova med Sofie Syversen. Det vart vedteke på førre halvårsmøte at einslege jenter ikkje kunne bli medlemmer i laget, sidan det no var blitt eit stort jenteoverskot.)

Litt av hvert.

Vi har mange kjekke jenter her i laget. Jenter som både har den ytre habitus i orden, og som har en klar hjerne, og dessuten de nødvendige apparater få å få uttrykt sine tanker og meninger i ord.

De vil noe jentene her - de er ikke ækle, oppmalte pyntedukker som passer best i glasskap - men selvstedige å handlekraftig med en ukuelig energi bak ord og gjerning.

Det merket man godt på årsmøtet forleden. Det var en fornøielse og høre de deltok i de forskjellige diskusjoner angående lagets ve å vel.

Ved hjelp av sin store veltlalighet og overbevisningskraft fik de da også bragt de viktigste saker i land efter sine egne ønsker.

Jeg har al respekt for jenter i sin almindelighet, og for Songdanslagets i særdeleshet. Først å fremst på grund av deres sunde sans, og klare logikk. For det andet på grund av deres store

majoritet her i laget.

Apropos majoritet. Den står i dag ifare for å forsvinne, hvis alt går som forutset. Det er jo ikke lenger anledning til at bli medlem av laget for ensomme jenter. Dette er et gledelig utsikt for oss fem-seks gutter som i lang tid har fristet livet blant denne store jenteskare. Altså håber vi på undsetning utenfra såsnart omtalte bestemmelser blir kjent ute i byen. Jeg sa, fristet livet, men nå må ingen misforstå mig derhen at jeg mente jentene her er noen Zantopper. Det være langt fra - jentene her er så bra som de bare kan bli - snille å hjelpsomme på alle måter. Men saken er den at vi er dem underlegne. Vi har ikke kunnet si vore hjertets meninger, langt mindre sett os op mot dem for å få våre egne ideer igjennom. Vi har med andre ord vært politisk undertrykt.

Det er dette vi håper å bli befriet for nå, som følge overnevnte bestemmelser.

Denne vor underkuelse forklarer også en anden feilaktig opfatning her. De fleste jenter indbilder sig at vi ikke bryr os noe om dem. Det er en helt gal opfatning. Vi er svært gla i dere allesammen, men tør ikke riktig si det. Vi er så generte og blyge av oss, og har så svært, for å si det vi inderst inne føler. Dessuten er vi litt redde for at dere skulde miforstå oss, og tro vi ikke mente det, og da vilde jo hundre og et være ute.

Det er blir høit under taket i Songdanslaget nå siden vi kom fra Blåsalen over i Halli. Dette skulde jo være en fordel for os som stræber opad mot høiere sfærer om ikke neptop stratosfæren. Alle er ikke enig i dette. Det er så trist her sier noen. Men det er da slett ikke tilfælde når vi er her og lyser op med vår oppbyggelige folkevisesang, for ikke å snakke om alle de saftige vitser som får de mørkeste å tristeste omgivelser til å lyse i de festligste farver. Men så kjedelig da, og bli tilbyd et lokale som er billigere en det vi er vant til. Akurat som vi skulde være fatigre en andre. Aa, nei, vi blir nok undervurdert, og må finne på noe for å hevde os, begynde med kaffestove eller noe slikt. Vi har det hyggelig her i Songdanslaget især på kaffespleiserne. Ja er det ikke deilig å få en kop god kaffe da? Aa jo, jeg veit at de er enig alle sammen; også når jeg påstår at uten disse kaffespleiser - Ingrid's kaker iberegnet - var det liten vits med hele Songdanslaget.

Kaffe virker oplivende på gemuttene, og tungebåndene løsner på noenhvær, slik at det ofte er den skjære skryssild av vittigheter og blødmer. Og så må vi krangle bittelite grand selvfølgelig. Det er jo saltet i tilværelsen det. Bare sån ganske ubetydelig om de uskyldelig ting, som om "fløtemugge" er "fløtekopp" eller om "bolle" er "potte" osv. En annen kilde til underholdning og glede er avisen som stadig utkommer med fullstappede spalter. Ja, redaktøren har så mye å gjøre at han tenker å ansette en sekretær - helst kvindelig, som kunde være til nytte og hygge samtidig.

Ja, nok om dette. I kveld er det atter kaffespleis. Lad os derfor hygge oss på beste måte, med leik å dans - kaffe og fjas, å håbe på at om noen år er Songdanslaget en maktfaktor i Samfundet i likhet med "Bul" eller "arbeiderpartiet.

(Kommentar: Det er vel Karl Thon som har skrive dette.)

Fantefølje 7/1 1932.

Til Fantefølje.

I Oslo Songdanslag har jeg hat mye moro, og mange hyggelige stunder. Og greie mennesker har jeg råka på der. Mye tul og tøis har vi jo fare med, men den knivskarpe kritikken er verre.

Kjære dere jeg forstår da så godt spøk, og kan spøke selv, om mangt, men til visse grenser. Men det er kanskje jeg som er så nauden at jeg ikke tar imot alt, med strålende humør. I vår og høst har vi hatt noen fine turer opigjennem de herlige bygdene her på østlandet, og det var jeg glad for å bli med på. Det er så herlig å komme rundt lidt i det kjære landet vårt. Østlandsnaturen virker rent betagende på mig som kommer der nedenfra Norges værharde kyst.

Undskyld da dere gamle i den andre bilen at begeistringen gav sig sit utslag på en efter deres mening mindre passende måte, men humor blir som ofte misforstått. Muligens aldersforskjellen er større en jeg tenkte mig.

Tro nå endelig ikke at jeg mangler forståelse for spøk, det kan vel du Gundersby bedst underskrive, for du er så væggen til å herme. Men, klippe, klippe da Thon, fløte i en bolle er nå bløtebolle, og vil du når du kjøper fløte i et glas for eksempel kalle det fløtekop, så gjerne for mig.

De er svært så flinke til at synge damenes pris her i Songdanslaget nu. Jeg syns reint synd på mig sjøl at jeg skulde blit farlig for menns hjertefred. Men eller mange tak, min kjære ungar, jeg har absolutt ikke tenkt å trekke av med dig når du er bleven lei av ungarlivet.

Ja jeg er nok bare en pike fra Lillesand, men det kan jo være like bra som å være den lille mann. For små mannfolk er det verste jeg vet.

Elster og Øverland vil nok vurdere dit epos, det ligger for høit for mig, men du med dine maleriske anleg bør da samle på vakre prospektkort, med et par penselstrøk fra dig blir de vel helt uimotståelig.

Og forresten tror jeg gjerne du trenges til å varmes lidt, for du ser rett ofte så kald ut så.

Danser i bare hoser ja, en får være glad en har så mye på sig. Det er mange som danser med mindre.

Forresten vil jeg ha sagt et par ord til dere andre, med formann i spissen går dere jo rent berserkergang med alt som kvindfolk heter - især har vi tillat os og ta på sportklær. Skulde tro at dere ikke tålte og se ei jente i bokser. Ja dere skulde blive noen fine badejester å få til menn, nei da heller takke mig til at stå og bake kaker hele mit liv, en å få job å koke graud og velling til dere. Og du Formann er nok formann tilgangs, det for sandelig vi jenter erfare som er både gule og grønne efter dine hårde tak

Ei sørlandsjente

Svar til Sørlandsjenten

Jaha det var jente dette Ja slike skal vi ha i laget. Som er våkne og følger med både i arbeide, og leik, og Fantefølje.

Som kan parere et litet utfald fra en forfløien dikterspire, og som heller ikke redd for at ta igjen med selve Formann vore Bu. Børre.

Men det er allikevel heldig at Redaktøren kan lave en liten ”hale” til hver notis som kommer ind i bladet, sel om han enklte ganger føler det tryggest at stikke halen imellem benene og legge benene på nakken; og si med Ibsen. Vi møtes neste gang i Korsgaten.

Alikevel er redaktøren taknemlig - for den kjensgjerning som selv Sørlandsjenta er enig i, at en liten mann kan lave et epos som ligger forhøit for en voksen jente.

Men det er ikke så vanskelig for han heller, da han har sit daglige arbeide så høit tllvers over byen at han må bruke heis både op og ned. Men at han denne gang skulde komme så ordentlig

i heisen hadde han vel neppe trod.

Ja folk er sandelig leie mange ganger, og spesielt noen folk. Det sier nemlig at novemberbarn er slemme selv om de er voksne. Og mange av vore medlemmer er novemberbarn.

Sørlandsjenten er novemberbarn, formanden er novemberbarn, og hvis dere ikke vil si det til Sørlandsjenten, skal jeg fortelle dere at redaktøren er også novemberbarn.

Fantefølge 7 januar 1932

Det påstås med krav på pålidelighet at vi har en avis her i laget. Mange mener dog det motsatte da de hverken har hørt eller set noe slikt. "Salige er de som ikke ser men dog tror", heter det. Dette skriftsted bør sikkert komme til anvendelse her. Alright, så tror vi at vi har ei avis, selv om vi aldri har set eller hørt den. Vi er alltid fromme av os slik her i laget. Ennvidere tror vi når det hevdes at den heter "Fantefølgje" Fantefølgje! - Det begynner straks å demre litt for os. Kanskje det er her hunden ligger begravet? Slike Fantefølgjer reker jo så langt av lei, og kommer ikke så ofte tilbake til samme plassen. Det sansynlige er vel derfor at vort kjære Fantefølgje befinner sig langt nedi syden etsteds. Det er jo vinter å kulde hernord, og lite koselig å farte rundt. Bare vendt til det atter bliver sol og sommer her på bjerget. Da kommer sikkert vort kjære "Fantefølgje" tilbake som trekfugler. Og da spår jeg at det er proppet med alskens rare opplevelser å historier. Aaja, vi har noe og glede oss til.

Men hvad skal vi finde på for å beholde den her hos oss også om vinteren? Det er da så hyggelig på møtene vore, mens vi fordøier kaffen, å sitter og høre på alle "Fantefølgjes" åndriheter og vittigheter og mange opplevelser. Det er noe for en hver smak - eller rettere for en hvers bak. Ja, ikke sant da? Nei jeg forstår ikke hvad vi skal finde på jeg, får å få ha den her hos os. Er det ikke en eller anden av lagets mange kløktige hjerner som kan hitte på råd. Mulige forslag kan indsendes til redaktøren, adresse opgis på forlangende.

Fra spøk til alvor. Dette med avisen synes jeg er litt av en fiasko. Det hører til skjeldenheten at den lar høre fra sig. Det må da kunde la sig gjøre at den kom ut litt oftere. De får sandelig bli litt mer aktive godtfolk. Skriv litt slik av og til. Lad os høre deres mening om litt av hvert. Denne pasiserteten som de fleste utviser her i laget, syns jeg er for stor. Vi har da vel alle interesse av det lag vi står som medlemmer av. Lad os da for alt det vise det ved å være litt mer interesert. Skal det fortsætte på denne måten bliver vi stående og trampe på samme flekken. Det er en stilstand som er jevngod med tilbakegang. Avisen har vi jo nettopp for at vi deri kan utveksle meninger og tanker om de forskjellige ting. Lad os benytte os av det. Kan det ikke la seg gjøre å få skrevet stykkene ind i en bok, så vi slipper å ha alle de løse papirark flagrende os om ørene?

Og skal alt som sendes inn til avisen censureres på det strengeste før det kan godtas. Er vi ikke såpas voksne folk at vi kan ta ansvaret for hvad vi gjør? Videre: er det riktig og unlate å ta med et innsendt stykke for de det muligens ikke faller i en bestemt smak? "Jeg spør helst, mit kall er ei å svare!"

K. T.

(Kommentar: Dette er sikkert Karl Thon, han byrja i laget i april 1931 og slutta utpå våren dette året, i 1932.)

Redaksjonssiden

Godt nyttår godtfolk og fantepakk. Og takk for det gamle. Takk for skjend og smil i det gamle

å vel møtt i det nye.

Jaha i går var det trettandag Jul og slut med Julefreden. Ja selv Jeppe på bjerget har hat en Juleferie i år. Men i går vaknet han nok ikke i baronens seg; nei. Og dette Nyttårs evangelie som er forkyndt i dag har han ikke fordøiet enda. Når noe av det kommer igjen er det menneskelig. En avis ved navn "Fantefølgje" ha vi hat lenge i laget. Den inneværende redaktør mindes at den var tilbake da lagaet var lite, utkom den sån av og til.

En enkelt årgang har den skulket helt også. Det har vært et tungt arbeide å være "Fantefølgjes" fører og det er det fremdeles. Selv om en eller to av medlemmerne skrive og skrive. Men en håndskreven avis er hele laget's testamente for kommende tider, og skal derfor ikke bestå utklys fra andre blad plus et par småstykker fra medlemmer. Da er det bedre ingen avis ha. Dette har hele tiden vært redaktørens mening, og jeg tror de fleste medlemmernes også.

Det er nok, av de lag som avisen bare er en programspost på plakaten, som alltid følges selvfølgelig, men, med hvilken resultat? Jeg har mange kjender til at avisen mange steder leses op for en urolig forsamling, som er i vandring ut og ind i lokalet.

I et slikt lag er avisen en forfeilet programpost.

Men nu tilbake til vort lag. Det er så stille, ja riktig en høitid når avisen læses op.

Medlemmerne er blit vant til at avisen yder noe. Enten det er av vittig, eller belærende art. Og alt er skrevet av medlemmer for medlemmer. Med andre ord "Fantefølgje" er nu virkelig en håndskreven avis med nivå, med prik over ien. Har vi nåd så langt, er jo forhåpentlig fremtiden bedre.

Når nu K.T.s kall her i livet er at spørre, må vel redaktøren forsøke å svare. Når han tror at hunden ligger begravet i navnet "Fantefølgje" vil red. opplyse at føden til "Fantefølgje" har vært så skrall hele året, at det ikke har vært et hundebein at begrave engang.

K. T. er nok vant med at ta munden fuld. Han påstår at det er mange, verken har hørt eller set avisen, skjønt den jo kommer på andenhver kaffespleis. Vi kan vel ikke ha en avis på øvelsekveldene vore, som ikke på langt nær strekker til det andre vi driver med?

Avisen kan komme ut til hver kaffespleis, men da må medlemmerne skrive. Den vantro T. (Thomas)? Har rett i sin kritikk over medlemmernes trægheit i laget. La det nye året bli en ny vei i arbeide vort.

Jeg er sikker på at K.T. og andre medlemmer vet at vi har en bok som "Fantefølgjes" flagrende ark blir renskrevet i. Det er sandelig formye forlangt av den selsomme herremand, at redaktøren skal skrive ind stykkene som kommer oftes som kladd en dag ja sogar en time før avisen kommer ut.

Altså vi har en bok som kan vidne for efterslekten hvad vi har maktet at utføre for laget's trivsel.

Vi har en redaktør som kan forme en avis, vi har medlemmer som kan skrive, men dog ikke vil. Vi har medlemmer som skriver selv om ånden ikke er stor, er dog interesser så meget større, og det er gledelig. Vi har medlemmer som kan krittisere, bare disse vilde utfolde kritikken, ialfal den helt unødige, for seg selv.

K. T. spør om stof til avisen sensureres. Selvfølgelig ikke når fortatter har navngidt sig i alfal for redaktøren.

Skriv under hvilket merke de vil, men la redaktøren få navnet, selv om dere bare sender ind en liten bit. På den måten lærer red. at kjende medlemmerne, deres interesser og anleg. Han kan

derfor sette medlemmerne i arbeide med det de liker mest. Men at sende en stykke helt navnløs, og da som oftes vanskelig at læse. Har derimot navn opgitt, kunde stykket samleses og rettes på av fortatter og red. Men selv om red. ofte er stø skrift, Hebraisk er en gåde for ham.

Av denne grund er to stykker lagt bort. Da har begge vært av fortællende diktende art og ikke berørt noe i laget.

La det nu bli en forandring i dette! Og la stykkene komme like efter en oplevelse det eventuelt handler om. På denne måten bliver avisen aktuell og interessang.

For at medlemmerne skal få en større tro, på at den nuværende redaktør kan greie brasene fremover, vil jeg tilslut si. Denne gang fik vi også et navnløst stykke, men det blir ikke tat med føren redaktøren for lest det sammen med fortatteren. Det var hebraisk. Ja til og med adressen utenpå var alt andet en O.K.

I redaktørens personlig navn var der helt fire siger og skriver fire feilaktige bokstaver, og to helt overføldige.

Denne merkelige adresse var sendt til Skomakergt 9. Merkelig hvordan postvesenet har rede på en redaktørs flagrende tilværelse. Det var virkelig med straffeparragraf 169⁴ led, hengende over hodet at redaktøren turde bryte brevet å lese det. Det var jo ikke til ham, det var bare nr 9^{II} etasje som var så kjendt.

Redaktøren.

(Kommentar: Redaktør er Øivin Bolstad)

Skotårs tankar

Det leikar så mangt i kvar jentebarm ein skotårskveld, ein skotårskveld. Eg gjekk her og lengta og drøynde meg arm. Og kjem ikkje skottåret snart? No er det komen og no hev meg lov til å fria, og no er det komen, og no hev med lov.

Jau gjentor. Er dykk inkje enige med i at det er gildt, eg meiner at no hev me lov til å fria til kven me vil? No kan me velje og vrake i guteflokken som me sjølv hev hug til. Gutane lyt no finna seg i at dom blir taumkjørde, og kanskje dei fær røyne at me inkje lengre er dei "svake". Svak eller sterk det kunde ha vore mangt å sege um det, men no når skottåret er her, vil eg berre tenkja på det. - - Det er mykje vondt i veri sa guten, han skulde læra å lesa; men eg tykje det er mykje gildt i verdi, når med stundom fær lov til å fria til kven me vill.

Og kva hev vel han som styrar alt, tenkt, når han hev laga det slikt, at det vart skottår, kvart fjorde år? Eg trur, ja so innbilsk er eg altså, at han hev tenkt ørlite grand, på os arme Eva, døtre og. Dette skottåret er viselig til, for at gutana inkje skal få høve til å verta altfor sjølvrådige å sterke, anne en me som er veike, og skal få ha eit ord med i lage.

Nokon annan løysing ser inkje eg, med um syn til skottåret. Og gutane hev berre godt av at me og, får råde bitte lite grand. No kan det til dømas vere os som skal velja; kven me vil fylgjast med heim frå festor, o.m.a.

Men når det så lid

yver midnatstid,

og heim me må gjenge kvareinaste ein.

Tidi og timane lakker og lid

til festen er slutt no i natti sein.

Og gjenta og gut,
glemmer sorg å sut,
no gjeng dei beinas på lukke vegen ut.

Men attum all moro, og lettlynde, øyner eg og mange vanskar. For um me alle tykjer, at denne vissa um skottåret er gild, sume tykjer truleg at det er overgildt. Men der er eit men likevel. For veit nokon av dykk gjentor, korleis me skal bere oss åt når me skal fria? - Ikkje veit eg det, det gjeng yver mi forstand. Skal sjå at me enno ein gong vert for veike - - Eg undrast, um det vilde nytta og syngja ein litten stubb for ham, - kanskje det kunne gjere ham mjuk um hjarta? Eg kunde vel prøva, det kostar ikkje meir, - enn om så - -

Eg heiter Suril, luril,
og er så ven ei gjenta,
no hev eg tenkt å gifta meg,
hev du kje på meg venta?

Og langt herfrå eg bur.
No hev eg huglagd deg,
og eg vera vil de brur.

Um det mislukkas? Jau viselig. Eg trur ingjen vilde bita på noko, som er so beitfram sagt; ein lyt på mange krokvegar, og løyna sine kjenslor; la dei sjølva få finne ut, kva meiningi var med det og det. Det trur eg gutane likar - Og -

Høyrte eg hev frå gamal tid
gjenta blyg må vera -
Men ho vil vinna guten sterke
er det kje sant, du kjære?

Blug ja, det høyrar til dei gode gamle dagene det. Me som liver no for tidi, hev inkje ein gong tid til å vær bljuge. Me lyt i det heile, berre flyga fort, og sjå glade ut. Glade kan me vera ja, stundom so, - og er me kje glade, so fær me lera os til å vera so mykje til skodespelare, at me kan smila, sjølv um det er berre gråt inne i oss. Det vert ein smil gjennom tårar, det og . - Det skulde vera gjildt og vita kva gutane i det heile tatt tykjer um skottåret og os gjentor. Eg trur mange rare tankar leikar i hausen deira; og det er kanskje mange mindre pene tankar og sume tå deim, - kanskje serleg deim som er lidt "lite for seg", tykjer kan hende bra om skottåret. Dei hev kanskje havt hug til å fria, men motet hev mangla, eller um inkje motet, so hev framferdi mangla; so dei hev inkje koman sig til å fria. Dei er kan hende og, i suma tilfælde, inkje so heilt visse um at det er den rette kjærleik heller. Og i slike høve, kjem truleg skottåret, som ein slags befrier. Og er gjenta modig nok, og um ho vil, so hev ho no lov til å visa seg som den sterkaste.

Men me gjentor! Ja eg kan berre tala for me sjølv, men truleg er mange tå dykk, einige med me lell. Me vil, um inkje anna, gjera tilværet uvist for gutane; gjer det både gildt og ilt, for deim, leika gjemsel med hjarta deires. Me vil - - -

Ganga og gjera os fagre, og fara so fint og småt,
løyna vort rette lynde til målet fyrst er nått
Gjeva deim gode voner, og svika deim sidan brått
For det hev dei aldrig høyrte før, at det er kvendehått.

Men det må og vera alvor bak låtten, for me lyt prøva og kapra os kvar sin mann. Det vert vel ein av dei verste vanskar, for her i verdi er fleirtal av kvinnor. Men so er det til alt held, ikkje alle som hev giftehug heller; so me kan nok, med tåmod og skynsemd klara oss.

Kva eg vil gjera? Jau, leita med lys og lykt, høgt og lågt, aust og vest, nord og sud. Men eg finn han? Ja vær heilt trygge. Men det vert værst for han; for han fær inkje fred, korkje natt eller dag, fyr han hev gjeve meg sitt ja-ord.

Ein kveld so sein, høyr her.

Eg gjeng, til guten eg hev kjær.

Han bur langt attum fjeld
og mange blånar.

Av ham eg sikkert ja vil få,

han likar mine augo blå.

So er terningen kasta, no lyder truleg spørsmålet; lukka eller ulukka?

Men so til sjuande og sist; ja eg tykjer synd i dem alle; gutane altså. Og det er truleg uklokt, og skremma deim på fyrehand. Me vinn visseleg inkje noko lengre fram med det.

Skal tru um me inkje kjem lengst med å vera os sjølve, visa os som me er, både for gutar og gjentor. La os kasta alle påtatte, uekte jålefakter yver bord. Og berre vera den me er, både for os sjølv og andre.

Då fyrst so fær me sjå,

livet berre fagert er,

då alltid gleda trivast,

me berre hugnad ser,

då treng me inkja tvila.

Då livsens veg, so ljøs og ven;

alt dagen mot os smila.

Ny Lagsjente.

(Kommentar: Det er usikkert kven denne nye lagsjenta er. Men truleg er det Pernille Dahl.

Ho byrja i laget i oktober 1931. Dette er i så fall første innlegget hennar i avisa, det skulle bli mange seinare!)

En aften hos Næss!

Ja skal du ha noe morro engang,

så gå til Næss med en eneste gang.

Men helst når det er natt!

For da er det stille i den store gård

og ingen vet da hvad der foregår

På bløte kaker der gis rabat.

2. Og Næss han prater og synger lidt,

om sine meritter som eremitt,

og påstår han ei dameven er.

Jeg har noen underlige tanker,

men vil ei påstå han er dranker

skjønt flasker fins i aller rør.

3. Unskyld, sier Næss, at de er kommet her,
men de har vel vært ho fine folk før.
idet han titter ind bak en lukket dør.
Hvad derinde findes, ingen får se
vi gjetter på en yndig litten fe,
som bare gjør hvad seg hør og bør.

4. Vitser og historier hagler os om hodene.
Næss kan fortæller om alle godene,
som på Gaustad splilte Frk. T. et puss.
Om brennende brever som blev hende buden,
om at hun var den sikreste skipper på skuten
og at skarpretterjobben hun kunde klare uten kluss.

5. At Næss er foretningsmann det vet vi,
og nå skal han absolutt ha tak i,
ei halvheksa fantekjerring med bajonet og kyse.
Til våpen skal hun ha en halvjevlagaffel.
Og hun skal mere en å steke vaffel,
ho skal skaffe ham gullet det lyse.

6. Aa være gårdeier er ei so greidt,
da får en høre mye vondt og leit,
tenk ønsker som: ”gid fanden slukte deg med hud og hår”.
Et fromt ønske, ikke sant, og en godbit for fanden?
Men Næss, vet vi jo er manden
som jager ut fanden år for år!

7. Men natta hos Næss, blir ikke lang,
for rett som det er for vi en liten sang,
av Stammæs derborte fra Sunnfjord.
Men humøret daler da vi tenker på at,
vi snart må ut i den regntunge natt,
hver til vor kant på denne triste jord.

8. Tak da Næss for en hyggelig natt,
med ønsket om at den snart blir gjentatt,
takk for kaffe, vitser, historier og skrøner.
Takk Anna for kaka den bløte
gid du vant ei slik på vert eneste møte.
Takk, hver en skat for en hyggelig natt.
K. Thon.

(Kommentar: Dette er Karl Thon.)

Nytårs hilsninger.

Redaktøren har med fare for sin ellers så livløse sjæl denne gang, trodset tid å avstand, ja

sogar svævet over skyerne for at finde nogen guldkorn, men han fandt snart ut at medlemmerne nu i vinter bare hadde uldkorn.

Vor formand hvis kjepphest hele tiden har vært Oslo Songdanslag, rider nu ranke med en krabbat på tredve pund. Det er mye lettere det sier'n en å fly med Fantefølje især når pundet i den siste tida har vært ned i det halve.

Ja Øyvin het n og graat gjorde n da n blev født, men da n høte at jeg var forman i Songdanslaget, sparka n med beina å svingte med arma å lo så det ljoma over hele huset. Så nå må det være slutt med alle jente sorger, for nå blir det snart i laget en ny borger.

Bare det ikke blir en borgermester, sier redaktøren og flyr videre til vor Kasserer.

Men da jeg fløi dit med Pegasusen
så hade u gjemt sig.

Ja: jeg hørte lenge den fæle brusen,
og som du har skremt mig.

Javel neste gang skal jeg sadle Forden,
så da skremmer jeg ingen i fårehjorden.

Men det var status saldo jeg vilde ha,
nå må sandelig synge godt ifra.

Aa, den gamle historien sier Kassereren bare,
den kan jeg alltid letvint klare.

Kontigenten den tømmer medlemmernes lommer,
og jeg reparerer, separerer.

Og når vore turer i retur kommer,
jeg reparerer.

Ak ja, medlemmerne spør,
men jeg rår,

enten det er skuddår
eller overskuddår.

Hos alle vore blide jenter,
som lengter og venter,
og som i skuddåret så spendt er,
nogen alvorsord jeg henter,
som rigtig velment og pent er:

Vi samlet er,
en farlig her,

fra Nordlands kolde kyst,
til skjærene der Sør.

Vi kan ei lenger holde tyst,
det hjerte sår som blør.

Vi går på jakt efter hver en mand,
som sitt eget ribben svek,

finder vi i by eller land,
forfølger vi ham til døden blek.

Fanger vi en, liten eller stor,
vi beholde ham kan, og vi roper i kor.

Det er vår i vort land,
han er vor, denne mand.
Nei så nauden er eg ikkje heller,
det har eg sagt heile tiden,
det er en jente som blant jentene melder,
eg vil ikkje ha ein mand som er liten.
Ja eg veit at dere alle veite,
eg kan lige mend som er store å feite.
Ja, om dei store er tønnere end trå,
er det ingen som skjønnere kan gå.
Men ein liten mand slik ein tase å sjå,
nei så langt derifrå,
det skal eg aldri, aldri ha.
Efter slik å kjøre,
i farlig føre,
må regn å søle,
jeg stoppe opp å smøre,
og da foretrekker jeg øle.
Det får jeg hos Carlton hall øl,
og kall øl.
Og der møter jeg han sjøl.
Den orntli Carl Thon i to ord,
der sittern under et tre bord.
Redaktøren er rimefuld,
formanden er lunefuld.
Kassereren er kasse tom-me lom,
revisorene er passe dom-me lom
medlemmene er masse tomme lomme, lommer.

(Kommentar: Det er redaktør Øivin Bolstad som skriv dette. Om formannen som rir ranke med ein liten krabat: Rolf og Martha Børresen fekk sitt andre barn, ein gut som fekk 10/5-1931 namnet Øivin, så han var no knapt eit år. (Kanskje guten vart oppattkalla etter Øivin Bolstad?) Bolstad referer òg til tidlegare innlegg i avisa av "Ei Sørlandsjente", som ikkje ville ha ein liten mann (Øivin Bolstad var liten), og til Karl Thon. Carlton var ein øltype i eitt ord Carl Thon var i to ord! Om rettleiaren Rolf Warme: Han var borte ei del denne tida, og laget måtte greie seg utan rettleiar.)

En redaktør.

Redaktøren av denne lap,
har også en hilsen til alle og en hver.
Selv om tiden og fliden er knapp.
Er tålmodet og viljen sver.
Lad os fortsætte arbeidet hvor sist vi slap,
hos laget å folket som er os kjær.

Så klyver vi oppover den lange trapp,
som ongdomen mot fremtiden ber.
Snille vil vi være,
villig til å lære,
selv om instruktøren vor er borte,
må ikke det på fliden skorte.

Jeg ber en bøn for os alle arme,
akk send os snarest igjen vor kjære Warme.
Og la ikke redaktøren,
bli kasta på døren,
for sørlandsjentas arme,
vil kjøle hans harme.

Mens je fløi halvt isøvnne høit over den snetunge tåken,
lød der et signal så jeg blev helt våken.

Hallo, en hilsen til Fantefølje,
på æterens usynlige radiobølge.
I have been in Junaiten, You see,
og da var det dans og jes.
Men da jeg kom bask,
her til lavas blev jeg ikke særlig bli,
i mit så glade fjæs.
Tenk hvor kvide mand, i ly,
og selv i Sogneland dei trippa jess.
Nei vekk med sjess og saxofonskral.
Og jag dansken å Fransken bort,
og fram med Bergens og Sogna mål,
så vert nok laget stort,
Eit smilande fjæs
furuten sjess, næss.

Hele Fantefølje er verdiløst,
som hele livet for mig.
Jeg finder bare hos mig selv en trøst,
når skriveløsten klår mig.
Redaktør.

(Kommentar: Rakdaktøren er Øivin Bolstad)

(Kommentar: Den 29/2 1932 var det skotårsfest i Oslo Songdanslag, både Storsalen og Blåsalen var i bruk. Ei fyldig utgåve av "Fantefylgje" var ein del av programmet. Men teksten vart ikkje innført i den vanlege protokollen, men i ein ny protokoll, som seinare vart starten av protokoll nr 2. Resten av den protokollen omhandlar 1935/36. Vi tar med her den utgåva av "Fantefylgje" som var på Skotårsfesten, sjølv om den altså står i protokoll nr 2.)

Skuddåret 19 - 32.

Inledning: festen den 29/2 - 32.

Vårt "fantefølge" som fantefølger flest.

De reker land og strand,

å tigger som de best kan.

Men jammen kan vi dem takke,

for det vi her har fått istand:

En hilsen:

Ja du Varme, du Varme du er itte grei.

For rett som vi har dig, så drar du din vei.

Men nu som vi har dig tilbake igjen,

vi ønsker "dig" alle som en

Hjertelig velkommen hjem!

Oslo Songdanslag:

Vil dykk ha meg!!!

Friarbrev til alle ungdama i Oslo sangdanslag.

Eg elsker dykk alle - saman - høgt og urimelig.

Det burde eg halda for med sjølv - ikkje sant?

Men ante dykk berre kor - himmelsk vidundarleg

Det er å få opna sitt hjarta iblant.

So helsar er dykk alle, med pennen frå handa.

Som dei greieste kara eg hittil hev kjent.

Eg trur 'kje det fins nokkon betre i norderlanda.

Eg skundar meg å fri, fyr skottåret er endt.

Kjære dykk alle! Eg burde vel fortelja koleis eg er,

eg går og står med beina - men sitter på enden

Um kvelden so legger eg meg, lukker auga og sover -

Og um morgonen tidlig, so vaknar eg igjen.

Hovudet er øv-ste etasjen, ja det er no 'kje so rart.

Men mang ein rar og underleg tanke sviv derinne,

so skulle eg skriva dei ned, då trur eg det vart

endå søtare ord - um "kjærleik på pinne".

Det aller mest brennande eg tykjer det høver so dårleg

å skriva det her so kvar og ein fær høira det.

Nei då likar eg betre og kviskra det kjærleg -

- Eg ser dykk er einige, - og forstend meg rett.
No eg spyrja vil dykk alle, - Vil dykkar meg hava?
Nei mistyd meg ikje - eg meinte berre ein for ein
og um han heile livet vil som tøffelheldt kava
og eg fær råda so hev eg meir enn nok med ein.

”Hantippe” (P.D.)

(”P. D.” - Pernille Dahl - har skrive dette er.)

Skudårsrim.

Hurra får skudåret, det vil jeg si
For nu skal vi jenter gå ut å fri.
Gutta på rad je stelle ska
så kan jeg ta den jeg helst vil ha.

Blant alle gutter i øst og vest
er Songdanslagets mit hjerte nest
Vi har jo noen som er i sikker havn;
men vad gjør det, når det er flere av samme stand.

Han ”Børre” har a Martha
”Alf” og ”Anders” hver sin ”Astrid” har,
Og Rosmer han går stadig vekk
med ”Sofie” ved side.

Så har vi Bolstad med blokk og blyant,
han tegner kirker og fine bilder.
Hvor Songdanslaget har fart av sted
- det tegnes alltid på papiret ned.

Vi har blant andre den greie ”Karl Thon”.
Ja vil Du mig tro han har uniform
Jeg tror han liker å bli tatt med storm
- da er han sikkert i bedste form.

Han Reidar går så blidt omkring,
han har betrodd mig en liten ting.
At tusen barberkyss tilgode han har.
Som kun den skal få som til kone han tar.
Heng i jenter.

Så har vi ”Kyllingstad” den lærde gutten vår,
jeg tror nokk sikkert han blir professor.
Hviss han slo til, tenk om han vil?
Da får jeg da en jeg kan se op til.

Vi har Stannes og han Telle
montro de kan stå seg for jentenes felle
Lagets "Don Jouan" er Næss
Han går å blunker i øst og vest.

Han Pelle har en have og en liten stue
Men en ting han mangler og det er en frue.
Ofte han sturer det er sikkert og vist
som for Adam i paradiset blev det for trist.
Lagsjente.

(Kommentar: Ukjent kven "Lagsjente" er, men kanskje er det Mary Westlie som vart medlem 16/4-1931. Børre (Rolf Børresen) og Martha Børresen var gift, Anders og Astrid Andersen var gift, Alf Birkelund var gift med Astrid, (men det er ingen Astrid Birkelund som er aktiv desse åra). Øivin Bolstad var medlem frå 1920-talet, ungar, kunstnarleg (skreiv dikt og teikna/måla, melde seg inn i NS i 1940, omkom i 1944). Victor E. Rosmer var forlova med Sofie Syversen frå Sørlandet (dei gifta seg litt seinare). Karl Thon var ungar, kanskje var han i militære på denne tida, han slutta i laget i mai 1932. Reidar Thorseng var ungar, byrja i laget hausten 1931. Finn Kyllingstad var ungar, student. Olav Standnes var ungar, reiste bort i mars 1932. Erling Næss var ungar, byrja i laget 8/1-1931 og slutta i 1933. Kåre Telle gifta seg i 1932 med Antonie Solberg, dei slutta i 1933. Dei var brukarar på ein gard i Maridalen.)

Skuddår i Songdanslaget.

Ja jenter så har vi skuddår igjen da og dere har atter sjangsen.

Da det for tiden er 7 kvinner for hver mann i verden og da dette skuddår efter sigende skal være det siste, gjelder det jo å henge i.

Her i laget er det jo en sørgelig overflod av kvinfolk. Men når vi tar i betraktning at flere av dem allerede har benyttet sig av tidligere skuddår, blir det ikke så ilde enda. Vi stakkars mannfolk går i fare hvor vi går, ikke bare på grunn av vår minoritet men også av grunn jentenes energi, pågåenhet og utholdenhet. Det er klart at her nytter ingen innsigelser, vil Du ikke, så skal Du. Det var selvfølgelig et utslag av de samme egenskaper som skaffet oss den uhyrlige bestemmelse om at noen flere jenter fikk ikke lov å skrive seg inn i laget. Først skulle de som var der ekspederes over i hjemmenes lenker.

Altså kjære koleger mannfolk, vær på vakt! Pass dere så De ikke siger for meget. Lås helst kjeften deres med en solid hengelås. For vær sikker på at jentene vil sette alle sine bedåringskunster i sving for å avlokke oss et eller annet løfte om ekteskap eller lignende.

Men jammen skal det bli morro og se hvordan våre kjære jenter tar sig ut som friere. Tenk for eksempel Aslaug knelende for Næss og utbryter med en stemme skjelvende av kjærlighet og hysteri "Aa Næss jeg elsker Dig over alt på denne grønne jord får jeg ikke Dig, blir jeg evig ulykkelig! Aa ha medlidenhet med mig - å bli den reddende oase i min livs ørken!

Eller Fia rope alle sine hjertes kvaler op til Kyllingstad som nok vil svare "Me fær vel ordna det då."

Eller Rikka til Reidar "Gjør ka Du vild men æ kan it leva utan dæ"! Mens vi kan høre Reidar som vanlig utbryter. Aa dævelen skjæra mig Kal."

Eller Ingrid til Thon. "Jeg vil ha dig og tar Du mig ikke er Du et naud. Mens Thon som sedvanlig ikke svarer noe bestemt.

Eller Pernille som selvfølgeli vil tolke sine følelser for Pelle i et hulkende dikt.

Eller Mary med sine besnærende nakkekast efter å ha fått adskillige par hansker (?) Je trudd je sku blitt gift i år lell, men se om je vart.

Eller Gunhild til Stannæs. Eg gjer ein glad dag i Songdanslaget å heile skuddåret berre eg fær deg. Hvorpå Stannæs nokk svarer. Eg ska svara deg i morgon, - trur eg.

Eller Minni som nok må trylle fram sit allerbeste smil for å gjøre noe intrykk på Bolstad. "Du er for mig den eneste ene. Vi to må da kunne få litt ut av livet. "Vil Du som jeg så gi mig - hansker."

Eller Sigrid hviss interesser vistnok går utenom laget. Men derfor ikke er mindre interesert i Skuddåret. "Si det med blomster - å ikke med ord. Jeg rekker Dig en tullipan. Du fikk "Kaktus" i fjor. - Du gjorde det.

Aa ja ja san, vi har noe å glede oss til, å kjenner jeg jentene her rett så tror jeg at store omveltninger fårestår og spår at Skuddåret 1932 vil bli det minnerikeste i Songdanslagets historie. Ja den som lever får se eller - føle.

K. Thon

(Kommentar: "K. Thon"- Karl Thon - byrja i april 1931 og slutta i april 1932. Aslaug Reinen var ny i 1931. "Fia" finn vi ikkje i medlemsbøkene, kan kanskje vere Sofie Syversen. "Rikka" finn vi heller ikkje, kan vere Erika Pedersen, om byrja i mars 1931. "Ingrid" kan vere Ingrid Hansen eller Ingrid Simonsen. "Pernille" er Pernille Dahl. "Mary" er Mary Westlie. "Gunhild" er Gunhild Lillegård. "Minni" er Minni Gullikstad, byrja i januar 1930, slutta i 1935. "Sigrid" er Sigrid Harildstad, ho byrja i april 1931, slutta i 1932. Erling Næss var ungkar, byrja i januar 1931, slutta i 1933. "Reidar" er nok Reidar Thorseng som byrja 17/9-1931. Finn Kyllingstad byrja i jan. 1931 slutta i 1934. Olav Standnes var medlem berre i kort tid i byrjinga av 1932.)

Minner:

Den største morro ein alltid fær,
når alle trufast, hjelpest åt.

Det vi her i Sangdanslaget gjær,
difør me alltid morro hev.

Enda no Varme er burte,
som vi sakna so hjarteleg sårt.
Står ein inderlig varme til vort gode lag,
og vi leikar som best vi forstår.

Dei spretne dansar både springar og pols,
utan feilsteg på det glatte golv.
På festene har vi kaker i finaste stil,
av beste bakarinne uten tvil.

Og Ingrids kringle hev aldrig smakt,
som i studenterlunden en haustnat.

I fylje me mange misundarlege auekast
forsvant den med en forbausende fart.

Men det rarest eg nokon gong hev høyr
var den underlege durn, på siste turen?
Inna fire veggjer om natta
som vi flyvemaskin starta.

Eg blei so forskrekkja,
eg hoppa mes ut av sovesekkja
Kva skal dette bety?
flyvemaskin pla no holde sig nær sky.

Seinare då me ved kaffen møtte,
så vi ei flyvemaskin på ei møne.
Den høyrde vi, var berre ute om natta,
på mange forskjellige plassa.

Og no vi er kome, til skåtår og festen,
vil vel endelig nokon, stikke innom te presten.
Vi lever alle i håpe, som katta i skåpe,
og so lukka te, både med festen og resten.
Aslaug Reinen.

(Kommentar: Aslaug Reinen bygja i laget i februar 1931 og slutta våren 1933. Ingrid Hansen, som baka gode kringler, byrja i laget våren 1924 og slutta i 1950. Ho budde i Nordbygt. 11)

Morsomme stunder!?

Det heiter, leit so ska i finne.
Eg gjorde so. Eg leita kring i minne.
Seint og tidleg eg gjekk å grunda -
på når eg hadde den morosammste stunda
i Oslo songdanslag.

Eg leita ja, og riktig mykje eg fant -
av gode, og hugnadsamme stunder iblant.
Men morosamme - det værre var, eg trur mest så
at morro - eg skyna meg svært lite på.

Nei men hugsar dykk det?! For dykk hev det sett
Morosamt? Eg tykjer at ordet høver ikkje rett.
Tragi-komisk - Eg det heller fær kalla
då eg på fyrje fest, i golvet laut falla.

Me sveiv so rundt so rundt - til same kant,
til på golvet vi oss atter fant.
Kladask! Det var tragisk at me "datt". -

Men Næss var tilstades, tok så fatt,
og lyfte me upatt.

No tykte eg det hele rett komisk var -
og låtten slapp laus, for Næss var vell kar.
Han tykte det heile var såre godt, -
ha sa det sjølv, han var byrja så smått.
Me å opreise faldne - kvinnor. - !
Pernille Dahl.

Minner av ”fantefølje”

Noget av det jeg liker å tenke tilbake på, var en av våre første turer, da vi var til Tangen på Hedemarken. En i laget hadde med sig mat med ”hornmusik” på, - det vil si pølser og erter. Hjemover skulde guttene skyve bilen opover et par bakker, og følgene av å spise mat, med ”hornmusik”- på uteblev ikke. Vi hørte nogen underlige lyder, og da vi så folk på veien, holde sig for nesen, skjønnte vi jo lunten. Ja den ”hornmusikken” hadde vi mye morro av, både den gang og mange gange siden.

Ingeborg Nygård

Et gilt øieblikk.

Det gilleste øieblikk i Oslo songdanslag var da jeg opdaget. At alle de kjekkeste gutta var ungarer!

Anna Findland.

”Mine beste øieblikk”!

Var da vi var på vanføre klinikken i Trondhjemsveien og danset. Det var sårt å se de mange vanføre, som aldrig kommer ut for å more sig - som oss. Manges øine strålte av taknemlighet i mot oss; og jeg følte at vi foruten å morro oss selv også kan glæde andre med vår fremvisning, av di vakre folkevisedanse. La oss fortsette, som vi har begynt.

Astrid Andersen

Mitt morsomste øieblikk var, da jeg blev utnevnt til førsteelsker i lagetts dramatiske klubb.

Jeg er jo gift, men forandring fryder.

Anders Andersen.

Aa mit morsomste øieblikk var, da ”Anders” fridde åt mig på sena. Aa kjerringa måtte gå inn på stove, og få sig noget å svølje ner med.

Mary Westlie.

”Hør her” - !

Før 1 års tid sea, så var det ”en” som kom te å spørja mig, om je itte hadde lyst te å bli medlem av Oslo sangdanslag. ”Je vet itte om je tør, sa je” - før je er itnå tæss te å dænse, å da kjem dom bare te å le åt mig. Det er itte vært du er bange før sa n. Ja så vart je med je dansa, å neimen om je har angre en dag på det. Før dere vet, at nårn kjem te byn, å ingen kjente har, så er det itte greit. De fyste møte je var på likte je mig dårlig, syntes dom var overlegne non hår. Vår lille reaktør sporte mig nå å je var ifra, å da je det fortærte - ”sa han”. ”Aa du er

Løtensokning du dama.” Ja dere vet det kanskje itte, men alle ”Østerdøler” - trur dom er mye likere end ”Hedemarkingen”. Aa det er dom slettes itte. Elle å syns du formann. ”Ja nokk om det.” Men mitt fyste inntrykk, var nokk feil, før da je bære vart ”kjænt” me følke, så har je aldrig vøre sammen me hyggeligere og greie følke. Aa mye morro har je hatt sea je kom inn i laget.

Aa je vil nå se å alle som er her ikvel, at synes de det er stuselig så kom i Oslo songdanslag. Takk før mig. Hedemarksgjenta.

Mitt beste minne, fra livet herinne,
kunde ingensinde, av hu mig rinne.
Det begynte med kjenskap,
gikk over til venskap,
Men en masse dårskap,
blandet med fandenskap
om utroskap og ekteskap
og morskap og farskap.
Gjør at dette minne,
fra livet herinne.
Av hu mig vil rinne,
som en utro kvinne.
Karl Thon

(Kommentar: Redaktør er nok Øivin Bolstad. Det er tydeleg at redaktøren denne gongen har bede ein del av medlemene i laget å skrive om morosame opplevingar i laget. Så var det slutt på ”Fantefylgje” på skotårsfesten 29/2-1932. Og vi held fram med fantefylgje-protokoll nr 1.)

Fantefølje 24. mars. 1932

Fra april måned dette år skal ansettes en styrer av Fantefølje. Til denne stilling kan alle lagets medlemmer tegne sig. Der kreves kun at vedkommende verken er blind eller døv, men aller helst at man besidder øine i nakken. De som har riktig store bein har de største chanser, da man stadig må trække de andre medlemmer på beina. En som tidligere har vært prest eller kapelan i omstreiferemisjon blir foretrukket, da sproget ofte blant medlemmerne er meget tvetydig.

Bill. mrk. Ikke fredsven. til lagets styre.

Fantefølje.

Ja detsverre, hr redaktør, så må jeg nok ut på krigsstien igjen. Men jeg skal aldeles ikke si at der er din skyld, for du vet; Fred er ei det bedste - - - osv. Jeg har hørt at det er noe man kalder den ni halede katt,” men jeg tror at du gjør denne katt rangen stridig hvad antallet av haler ”angår”. Disse dine haler gjør tilværelsen utryg for noen hver, da de har så lett for at hefte sig ved alle ting.

Jeg blev også beåret med et slikt appendiks av en hale i forige nr. av ”Fantefølje”. De jeg av prinsip er imot alt som strider mot det naturlige, skal jeg få lov å bemerke:

For det første er jeg fuldt på det rene med dine kvalifikasjoner som redaktør. Det kan vel ikke være mer enn en mening om den ting.

Og at du kan forme en avis, er vi alle klar over. Det er vel ingen som har påstått noget ant? Ikke har jeg hørt noe i alle fald. De må da i såfald være en av de indre stemmer som har talt. Jeg har kritisert avisen ikke redaktøren, og det har jeg da grund til. For at den utkommer svært sjelden, er et faktum som ingen kan benekte. Men dermed er intet sagt om din egen høihet, og jeg kan ikke forstå at du skulde ta feil av "Fantefølje" og redaktør i den grad. Det skulde da være to høist forskjellige ord, men kanskje du i farten har trodd det var hebraisk og således oversæt feil. Du er jo efter eget sigende, ikke så vel bevandret udi det edle biblesprog. - Nei, min kritikk av avisen, var ment som appell til medlemmene om å ta sig sammen og skrive litt, så vi av og til i hvert fall, kunde merke at vi hadde en avis her i laget. - - Jeg skal holde min kritikk for mig selv, sier du. Hvorfor det? Er det ikke bedre å få den frem her i laget enn å gå rundt til alle andre med den? Kan forresten forstå din uttalelse. Den stemmer med den øvrige taktikk her i laget. Si ingenting her, men kritiser og klandre efter alle kunstens regler bak hinandens rygg. Jeg liker ikke den fremgangsmåte, hr redaktør. Den er efter min mening usund og uheldig og skaper intet godt - tvert imot. Nei, denne kjerringsladder og kaffeslaberaskritikk er det verste som finnes, og jeg synes ikke du hr. redaktør skulde gjøre dig til talsman for den. Det gjør du imidlertid i det øieblikk du sier jeg skal beholde kritikken for mig selv. Ti at kritikk vil opstå alltid og under alle forhold, er vi alle klar over. Hvorfor da ikke få den frem her i avisen - åpent og ærlig, så vet vi hvad vi har og rette oss efter. - - Jeg vet ikke hvordan det har vært her i laget før, men hvis alle forsøk på å komme til orde i avisen, har fått disse mer eller mindre satiriske "haler" på ryggen, kan jeg godt forstå at avisen blir tynn. - Takker så mye for alle gode råd og skal forsøke og ta mig dem ad notam, men når du rår mig til ikke å ta munnen for fuld sier jeg stopp. Det må jeg virkelig få lov å avgjøre selv. Og vær sikker: jeg skal aldrig ta munnen fuld, og enda mindre for fuld. Da skulle dere nok få noe annet å tygge på. - Jeg er vantro sier du, jan kan hende, men kan man bli noe annet da? Da måtte man ha en tro som kunde "flytte bjerge". Den mangler vet jeg, men håper at du med tid og leilighet kan inngyde mig litt av denne uundværlige egenskap for å være ett godt medlem her i laget. - - Ja tenk jeg skriver mit navn med store bokstaver. Har man hørt noe så frekt! Tenk å ophøie sig selv i den grad. Du får undskylde da hr. redaktør, at jeg av vanlig høflighet (det er en svakhet ved mig) også skrev ditt navn med store bokstaver. Skal forsøke å komme ned på jorden igjen, både hvad mig selv og dig angår. Skal ikke du slå følge? Di svever jo dagstødt der oppe i de høiere sfærer, så det er jo ikke noe rart at alt ser så smått ut, bokstavene iberegnet. Derfor kom ned kjære Bolstad, og forsøk å se "det store i det små" - eller omvendt.

k. t. med små bokstaver

(Kommentar: "k.t." er sikkert Karl Thon.)

Skuddårsfesten.

Torsdag den 25de februar i det herrens år 1932 - skuddår kalt - hadde jentene i Songdanslaget stelt i stand til fest. - Det var ikke med de lyseste forhåpninger vi padlet nedover til Nordal Brunsgt 22 den kvellen. Det var kvinnene som rådde grunnen, og da det jo står kvinner bakom alt, trodde vi at det blev det vanlige hverdagslige mas, og at vi nok måtte putte pipen i sekk, og forberede oss på å stikke halen mellem benene. Følgelig var det med bange anelser og

sjelvende knær at vi hengte av oss tøyen, og smøg oss ind. O - for ett skue! Lokalet var pyntet på den festligste måte, og husker jeg ikke feil, stod det også ett "velkommen" et sted. Humøret og motet steg straks ett par grader, men kun for å dale desto hurtigere ned igjen. Ti se! Rundt på alle benker sitter den ene jente stautere og stoltere enn den andre. Nesene i sky, - mens de skarpe øinene farer granskende rundt på de få mandfolk som har våget sig ind, likesom for å ta et mål av dem og verdsette dem efter fortjeneste. Det gikk koldt nedover ryggen min, de var nok forberet på å slå ett slag for fedrelannet og litt til ikveld. Hvordan vilde dette ende? Vi ante hensikten og den bestemte vilje bak disse høit hevede kvinnepanner, men nu var gode råd dyre. Var vi først sluppett inn i løvens hule, blev det nok vanskelig å komme helskinnet ut igjen. Men med tanken på fordums bedrifter, da vi gikk under navnet av det sterke kjønn, tenkte vi at det var like godt å hoppe i det, som å krype i det. Og så bar det løs. Det var først et par danser hvori vi kjente et fastere tak rundt livet enn elles. Et tak som fortalte oss mer enn ord, om at nu er du vår gris. Så kom formanden og ønsket velkommen, og presiserte at det var ikke fordi hun var mest skikket at hun stod der, men fordi hun var gift. Det undslap oss uvilkårlig ett lettelsens suk med det samme, men akk - fortidlig! For dermed fikk jo de andre så menget bedre tid til å ta sig av oss. Prologen var god til og med sett fra vårt synspunkt. Derpå bar det til bords hvor det ikke manglet på kaker av noe slags. Vi blev rent sentimentale og tenkte på gamle dager da vi hadde ett ordsprog som sa at "veien til mannens hjerte, går gjennom maven". I våre dager kan man vel heller kalde det ett ledd i vår politiske undertrykkelse, som nok går gjennom maven, men neppe til hjertet. Avisen var fin og hadde litt for enhver, slik at den ene efter den andre satt og krympet sig under Marys lynende - jeg holdt på å si øine, men mente replikker. Jeg slutter mig helt til Bolstad, som mente at denne avis gjorde lagets avis til skamme. Det var vistnok festkomiteens mening også, for under høitidelige ceremonier blev Bolstad kalt frem på scenen, med noen velvalgte ord overrakt den vel påbegynte avis. Den egenhendige skrevene skets høstet fortjent bifald, kanskje ikke så meget for sitt innhold, som for den måte den blev fremført på. At jentene vilde gjøre sig godt som gutter, var jo en oplagt sak, da de har gått oss i næringen så lenge, at de har fått rutine. Men de var noen stakkarer til å fri - heldigvis holdt jeg på å sagt. Men ta det med ro, det kommer nok det også, bare de får den tilstrekkelige øvelse. Sangene tilslutt var morsomme og godt sunget. Da vi gutter der ble behandlet nokså pent, må vi kanskje takke for blomstene. - Og så var det dans efterpå.

K. Thon.

Omkring skuddårfesten.

La det være sagt med det samme, at denne festen er den hyggeligste og morsomste jeg har vært med på i Songdanslaget. Så vidt jeg kan forstå, så har vi noget å lære av den festen. - Den beviste fuldt ut at det i laget er kræfter som kan få til litt av hvert, bare de får slippe til. - Jeg mener at vi er litt for konservative - litt for tilbøielige til å holde på gamle former og tradisjoner - litt for redd for å la nye folk slippe til. Dette kan være farlig og lett utarte til at vi blir gående rundt i ring uten å komme videre fremover. Og der er vel ikke meningen? Er vi fornøid med alt som det er, og synest at alt er såre godt, og ser sjøvt til andre som mener noe annet, er det på tide å få bragt bittelite misnøie inn i kosten. Jeg mener ikke vi skal gå rundt med sure fjes og være misfornøid med alt og alle. Ikke (att) at vi skal synes at alt som andre tar sig til er noe tull, mens kun det jeg presterer er godt nok. Nei men vi skal være akkurat

såpas misfornøid at vi stadig vil lengre fremover - vil forbedre. Sturt Mill sier et steds at "misnøie er mor til fremgangen". Det er akkurat denne misnøie vi trenger til her i laget. - Dere får unskyldte at jeg kommer med dette. Det blir vel gjerne tatt som ondartet kritikk igjen. Men det får våge sig. Det er min mening, og jeg kommer med den her i avisen, slik at alle kan høre den, og gjøre seg op en mening om det er noe i den eller ei. Hvis dere synes det er noe tøv, så bare glem det det kan være mig det samme. - Tilbake til skuddårsfesten og festkomiteen. Jeg er begeistret over hvad dere fikk til og tror jeg har alle med mig, når jeg sier: at bedre kunde det ikke være gjort. Dere skapte en kveld som vi vil komme til å minnes med glede. - Tilslutt tillater jeg mig og komme med ett framlegg. Vi er aldeles enige om at denne festen tok aldeles luven fra oss, og har gjort oss karer enda mer overflødinge end før. For at vi ikke skal synke helt ned i tøffelheldens ufrie stand, må vi gjøre ett mottrekk for å hevde oss en smule. Jeg gjør derfor framlegg om at vi velger en komite, av karer selvfølgelig, som skal få i stand en fest for jentene. Dette til velvillig eftertanke og overveielse for dere herrer mannfolk i laget.

K. Thon.

(Kommentar: "K. Thon" er Karl Thon. Redaktør for denne avisa var nok framleis Øivin Bolstad. Møteboka fortel at Karl Thon vart vald til ny redaktør i april 1932 etter Øivin Bolstad, men Karl slutta kort tid etter halvårsmøtet.)

Fantefylgje! 3^{die} November 1932

Kommentar: På årsmøtet 27/10-1933 vart det valt ei nemnd på 3 personar til å ta seg av "Fantefylgje". Det var Pernille Dahl, Mary Westlie og Anna Fimland.)

Me tri!!!

Me tri, som likefram skal greida oppmed "Fantefylgje" er litt nervøse ja, - me kan det ikkje dylje. - Men um dykk no vil lova riktig snille born å vera, so skal me freista då, so godt det lar seg gjera. - Når sant skal segjast, eg tykker det var riktig vågalt å velja gjentor tri - det "svake kjønn" - tenk då um alt gjekk nor og ned. Og fantefylgje, som hev vore nokso gjævt vart berre tomt tullprat, for gjentone da styrde skjævt. Det hadde truleg, - ja eg er viss um, at det hadde vore vel so bra, um dykk hadde bytta burt den eine gjenta for ein gut ja. For gjentor er no gjentor - men det er eit ord som segjer so at alle gode ting er tri, la oss då freista tru det no. Men so vil eg ogso beda, dykk allesaman um å vera med å skriva, og hjelpa til so godt det lar seg gjera. Med å klappa flittig, når me hev lese upp dei mange stykkje - og so tilslutt vær gilde då og ikkje kritisera alt for mykje.

Pernille.

Ett inntrykk.

Jeg vil nu tage pennen i min hånd, for å sende nogle ord til "Fantefylgje". Dette er jo en god gammel måte å begynde en skrivelse på. - Ja omtrent likeså god, som de gamle love og skikke i Oslo Songdanslag, som aldrig skal kunne rokkes en tomme fra hvad de har vært, for åtte år siden, og som de er den dag i dag. Enkelte av medlemmene minder mig ofte om en sta hest. Vil du ha den til å gå forover, så går den altid bakover. Jeg hadde engang en Jærbu til nabo, som viste råd for denne stahet. Han satte hesten baklængs i skjækene, og fikk på den måten lasset på låven. Jeg undres på om denne fremagansmåte kunde brukes her ilaget. Nemlig på den måte, hvis det var noe en hadde på hjertet, at vi da sa det motsatte av hvad vi mente.

Kanskje da! Kunde dere forstå oss bedre. Som det nu er, skal jo våre meninger ikke tas i betraktning. Om vi gjør noe vrøvl skal ingen bry sig om det. Det kan dere forresten ha rett i, for det er fort gjort å få ny forsyning. Jeg trodde at et forslag fra et lagsmedlem burde, ja det skal jo også respekteres. Så lenge som vi betaler vår kontingent, har vi like store rettigheter, som den der har stått i laget i flere år. Hvis alle la godviljen til, vilde alt ordne sig på det bedste. Ikke som nu, alle slår sig vrange. Jo mer en kan motsi hverandre, - jo bedre.

Anna.

(Kommentar: Anna er truleg Anna Fimland. Ho byrja i laget 9/10-1930 og slutta hausten 1938.)

Det er ikke så greit!

Å liva - det er å krangle. Jeg sa så på siste møte, og at det ikke var så "ueffent" viste sig også. Ikke for det, litt krangling skader ikke, det frisker bare opp; samtidig som man lærer hverandres meninger bedre å kjende. Den store mangel av gutter eller menn her i verden, er jo et sørgelig faktum, - samtidig kan det også føre til muntre opplevelser; som for eksempel å stå i enn leikarring med for lite gutter, og de som er har sine faste jenter å danse med; - det kan det bli mye moro av. Jeg er selv medlem av en sånn ring, og er en av de alt for mange gjenter. Og da vi kom med ett forslag om at guttene skulde gjøre bytte på, og danse litt med oss andre også, slik at vi bare fik lære dansene og leiken ordentlig, blev det optatt på mange forskjellige måter. Enkelte blev helt forskrekket, og trodde at de skulde være med oss for resten av livet, mans andre ikke turde fordi de ikke kunde sangene. Vi fikk samtidig høre at det var bare en jente i laget som kunde vers, og sang alle sangene. Nu skal ikke jeg personlig skryte av at jeg kan sangene Men jeg har sett og hørt at der er mange flere end en som kan og synger. Og når en så samtidig tar i betraktning at der er musikk til flere av vore danser, og at det nærmest var de danse vi vilde lære; - så må nok andre undskyldninger til. - Ja og så fikk vi jo et storslagent tilbud om at vi kunde få lov å bestille guttene på forhånd. Da måtte jeg nu riktig le også. Det er jo ikke så rart om guttene får store tanker om sig selv når det er så mange bikjer om benet. Men skal de bestilles så skal de vel også betales som danse-partnere. Det kunde sandelig ikke være så dumt? Laget kunde tjene bra på det, vel å merke hvis vi for mange jenter hadde råd til det. Og nu mine kjære gutter, nu kan dere atter puste fritt, vi skal absolut ikke beslaglegge dere nu mer enn før. For skulde det medføre skildsmisser og lagets undergang, så vil vi ikke ha det på vår samvittighet. - Hadde bare støvsugeren min vært litt bedre til å danse, så skulde jeg ha tatt den med. Men da jeg hadde prøvd den inne på teppet noen morgener, og den bare veltet, så sa jeg det, Du kommer nok ikke med i laget, for der vil de ikke la noen som "brommer". Nei jenter, vi danser sammen som vi før har gjort. For jeg tror vi har mange morsomme opplevelser i vente enda så lenge vi er "Ungkarer".

Gurigjenta.

(Kommentar: "Gurigjenta er Mary Westlie.)

Etterpå.

Eg tykker eg høyrer mumling um - at ho kunde ha tala ut på halvårsmøte. Men dette er ikkje anna end ettertankar, som byrja då eg gjekk heim um kvelden. Det var berre det, at eg trur vi er komne på litt gale tankar nokon kvar her i laget. Tenkjer me rett etter - so er det berre tøv og tøys det heile, - og ikkje noko å feste seg med. Nei godt folk! Et det ikkje so at me er ti år

gamle? Og me er då komne til sjels år og alder nokon kvar av oss. La oss då oversjå småtterier; la oss no ikkje stridast og kasta burt tid til ingi nytte - um spørsmålet gutan - gjentor og dansen. Um me byrjar eit ordskifte, so la oss då eingong verta ferduge. Skal me absolut diskutera um noko, so la oss finna eit onnor emne. Me kjem so ikkje til nokor avgjerd um dette ”tema” korsom er. Heller ikkje, er det til nokon framgang for laget, det er eg viss um. Eg veit også det, at skal me hada fram med denne kjeglingi, so få som vi er; - so er det heller ikkje lenge fyrr livsbana til Oslo Songdanslage er broten. - La oss då heretter møtast, og arbeida saman, som dei gode vener me i røyndi er. La denne siste strida vera både gøynd og gløynd. So tek me i staden fatt med hugheilt mot, og arbeidar frametter. Fyr det er langt att enno; - fyrr me kjem langt nok med folkedansarbeidet.

Med høgvyrdnad for Oslo Songdanslag

Pernille Dahl.

Fantefylgje! 25de februar 1933

(Kommentar: Pernille Dahl, Mary Westlie og Anna Fimland er framleis redaksjonsnemnd.)

”Sig mig hvem du omgås, og jeg skal si deg hvem du er” -

Men det er berre fanten i eit ”Fantefylgje” det vi møter her.

Vi kom frå sud og nord - frå Aust og Vest. -

vi berre stansa litt her - det høvde oss best.

Og um det gjeng, upp og ned her i verdi

so trur eg, me vert fantar blant fantar, på heile ferdi. -

P.D.

Stockholm, 20-2 - 33.

Kjære dere allesammen!

Takk for sist! Når var det? - Tenker dere vel. Det var i fjor, dog er det allikevel ikke så lenge siden, da det nye år ikke er så langt fremskreden ennu. Jeg synes nu jeg må sende dere en hilsen i ”Fantefølge” i kvell, jeg skal vel være en slags medarbeider for avisen, og får da forsøke å hjelpe til litt, selv om jeg er langt vækk. Når jeg tenker på avisens navn - ”Fantefølge” så må jeg næsten ligne mig med en fant som farer av sted, for å plukke sammen en del. Nu er nok jeg litt flottere end fanter flest, for jeg reiste på annenklasse; og her er jeg nu, og jeg ønsker dere alle sammen, medlemmer, og ikke medlemmer en riktig hyggelig og morsom kvell. Skulde ha vært morsomt og festet samman med dere ikveld, men får nøye mig med å tenke på dere.

Har nu kommet i fuld orden herborte, jeg bor ved Norr Mälarastranden i en tvergate, som heter Jacob Westinsgatan, like ved stadshuset. I ett rolig, men ikke noe særlig pent strøk, da det ligger nokså trangt, med gjenboere på begge sider. Leiligheten er nydelig helt hypermoderne, med centralopvarming og parketgulv, så nu slipper jeg lettvent med det som hører til husets gjøremål. Jeg tilbringer det meste av dagen i Kronborgs-parken, som jeg nu er så luta lei av, at jeg ønsker den dit pepperen gror. For å gå i 3-4 timer og bare se på hustakene bortover og to gasslykter og en flaggstang, det blir en trøtt av. En liten opplevelse var det da, her en dag, det kom en statelig herre bort til mig og sa - ”Tør jag fråga fruon, om hon kunde havit sett en lærerinna med nogra små pojkar”? ”nei” sa jeg, ”det har jag inte”, meget kry over denne svenske sætning. Nu forstår jeg de svenske godt, men ikke de mig, og jeg har fått mig

mangen god latter når jeg har vært ute og handlet, og de har kommet med no helt annet end det jeg forlangte. Som en dag her, da jeg skulde ut og kjøpe såpe, og noe annet småteri, så sa den herre som stod i forretningen. Frøken er frå Norje forstår jag. Jeg har selv to norske kamerater her og forstår derfor mycket bra det norske sprog. Det var bra tenkte jeg, og forlangte såpe. Men da han tok en trapp, og drog opp i nogen hylder efter nogen digre flasker, da måtte jeg skratte; og jeg lurer ennu på hvad det kunde være på dem. Han lo selv også, da han endelig forstod hvad jeg skulde ha. Tvål! Heter såper her så det det blir jo stor forskjell. Jeg har truffet sammen med en meget kjækk og grei dame, og har vært i hennes hjem flere gange; Hvor jeg har hatt det riktig hyggelig. Hun har fem søstre, og når vi da kommer sammen er det ikke stille. Vi har vært ute i byen så den har jeg nu snart befaret. Stockholm er flott, men så vakker som dem skryter av, kan ikke jeg si den er. Ikke denne tiden ialfald. Da synes jeg vår hovedstad er meget penener selv om den er mindre. Nu kan det jo hende, at jeg forandrer mening, når jeg få se den i sommerskrud. Har et par søndage vært utenfor byen. Den ene søndag på "Ulvesunda" og den annen på "Drottningholm" der ute var det vakkert, jeg følte mig næsten som hjemme igjen. Kan desværre ikke trives, men trøster mig med alt jeg ser, og har igjen og se. Skal nu førstkommende søndag besøke den "Svenske Ungdomsringen" Skal ta den norske bunad på. Her er billetten forresten billigere for dem som benytter bunad; det tror jeg vi får begynne med i Norge også, så kanskje flere benyttet den festlige klædning. Nu skal jeg senere fortelle dere om hvordan jeg liker mig blant de svenske leikarer, og nu får dere ha takk for ikvell.

En hjertelig hilsen til allesammen Mary Westlie.

Eg undrast! -

Vet dykk at eg sit her, og bryt heilen min, og spekulerer hardt på kor i all verdi det er vorten av innhaldet i "Fantefylgje". Å døma etter det som skrive stend, so hev "Fantefylgje" set dagens lys, for fyrste gong 8de oktober 1927. No hev me sovidt byrja på 1933, so avisen skulde also etter gamal rekning, ha livd i umlag 5 år. Orsak at eg spør, - men kor er innhaldet? Det stend ifald ikkje i "Fantefylgje", ein dåre kan spyrja meir enn 10 vise kan svara, veit eg - Men hvis ein ikkje spør, so fær ein ikkje svar, og ikkje fær ein vita noe heller. - Eg spør i røyndi ikkje i mi eigi interesse, for no tenkte eg berre på "Fantefylgje". Det er leit um noko av innhaldet er komen burt, men eg vonar det finnest ein helt annan stad. For "Fantefylgje" skulde i komande tider vera eit slags testamente for Oslo Songdanslag, der tankar og meiningar (frå) åt lagslemene var nedskrivne. Og det kunde vore gildt for dei som etter kjem, og sjå kva slags tankar dei bala og stridde for, dei som gjekk fyre. Her burde ein finna reise-skildringar frå danseferder, innleg i ordskifte og aktuelle saker; - i det heile alt som liver i vakne ungdomshugar. So eg tykjer ein handskreven avis, mest burde vera ein heilagdom, for det lag den høyrde til. - Og ikkje nokre lause papirer, som ikkje eingong var verdt å gøyma på. - Eg veit, - eg hev i allfald hørt, mykje godt som hev vore uplesen her i laget, men som diverre ikkje finnes i "Fantefylgjeboka". - Endå eg ikkje hev vore medlem i so mykje som tvo år enno. - Kven som hev skuldi her, er vel truleg i fyrste rekkje dei som hev vore bladstyrarar; - men dei er vel ikkje heilt fri dei andre heller. - Det er som me alle veit, for seint å snyta seg, når nasen er burte, so ogso her. Men la oss no heretter bøta på dette, med å visa meir interesse for vår handskrivne avis. La oss alle skriva i "Fantefylgje" eg er viss um at alle saman hev eit eller anna på hjarta; - og so fær det vera bladstyrets si oppgåve å ta vare på,

lat meg segja "maten" til avisen. For ikkje eingong "Fantefylgje" kan liva utan næring. Godtfolk, medlemmer i Oslo Songdanslag - ikkje gløym dette med å skriva; men tenk mykje på det, so mykje at dykk tilslutt fær skriveklåen: Då veit eg, at då fyrst fær "Fantefylgje" beiner å gå på.

Ei som vil "Fantefylgje" berre godt.

Etterskrift. Skriverier til "Fantefylgje" kan sendast til både desse adresser:

Anna Fimland, Incognitogt 9^{III} og Pernille Dahl Ekelyveien Vinderen. D.S.

(Kommentar: Dette har Pernille Dahl skrive.)

Litt rim og vrøvl i stutte drag um året 1932.

Ja mangt kan dykk tru, - eg sjå og høyra fekk

både av ljust og fagert - av rikt og magert

- Det var løgent og rart, det året som gjekk.

Fyrst var det no skotår, eg enno kan minnast

den fyrste og bedste, eg tenkte og freista -

- Han var berre eit mannfolk - han treng ikkje å nemnast.

Tidi ho gjekk - det var i Januar dette

Deretter kom Februar som ikkje var mindre rar

med skotårsdag og vrøvl, då vona eg å finna den rette.

No vert dagane ljosome, og soli skin varm.

Jau sant - no er det mars - eg meg tenkte tilbars

på skotårs-feiring og slikt, so eg mest vart barn.

Snøen han brånar - desse vårljose dagar dei gjer meg so godt

April litt lunefuld er, alt eg høyrer og ser

skiftar i gråt og glede yver stort og smått.

Og han som eg vona var der rette blant kara

Min hug var full av tvil - no var det April?

Ja so sant, eg valgte meg April og lot altanna få fara.

Hugen seg leikar med ljoddraumar milde

yver berg og blomar - tanken ein sving seg tar

og allting frygdast yver livet i Mai-kvelden stille.

Det strøymmer, bryt og bårar gjennom all naturi

lauvet sprett i li - langs bekkfar og sti

vokser kvitveis upp av mosen, ny og fri.

I Juni so hende det noe eg og lyt få nemna

- ved midsumars tid, eg gløymmer aldri.

Det tiande Norderlendske bugdeungdomsstemna.

For å byrja med opninga på Akershus slott

medan lynet det blinka og tordenen ramla.

Det var faktum som tala, so langt var me nået.

Som Oslo by's gjester på den minnerike stad

var Norderlendsk ungdom - og krunprinsparet kom

- men Märtha utan bunad, det var ikkje riktig bra.

Men kva som var, og ikkje var, so var det berre gleda

når Færingar og Svenskar, Danskar og Norskar
fekk koma saman, og leika og prata, dansa og kveda.
- Og tidi ho sneglar seg vidare frametter,
det gjeng lik bølgegang - både med gråt og sang
klage og sut, av ymse slag, både dage og nætter
Mens grøda ho mognast so rikt yver land
gyllent stend kornet, då bøndene læt
yver kronår, på alt kva dei sådde - og prisar sin stand.
I September kan ein alt sjå at liene gulnar
lauvet fell snart og sumaren bjart
kverv av med si glede, vår graset og blomane bleiknar.
Då hende det noe ein regntung grå oktober dag
at Oslo Songdanslag - feira sin tiande årstag.
med song og dans, med leik og gaman av ymse slag.
Og skodda og stormen mot klårværet strider
skodda må vinna, og ljodraumen kima
so mot vinter og myrkertid det visseleg li'r.
Og vinteren var berre vinter i namnet - det er rart
og no som det skulde, ha vore snø og kulde
Eg gjeng og vonar at snøen må koma snart.
Men midt upp i dette kjem joli, med solkvervfor hjarto so bange.
I Jolefest på jord, vert gleda rik og stor.
Med tru på fred, no syng vi vore jolesange.
Året nærmar seg slutten og slik skal det være
for skulde det stå stille, so vart det truleg ille
med gnål og klage både fjernt og nære.
So takk for året då, som gjekk ifå oss alle kan vi si
um mangt eg drøymde, men at eg kunde gløyme?
Ja tenk dykk, at eg gløymde reint å fri.
P. D.

Snøvær!

Det var eingong - ja slik byrjar umlag alle eventyr. Og eit gildt og røyndleg eventyr var det, då eg ein dag gjekk ut i snøværet. - Stilt og ljodlaust kom snøfnugga dansande, kvite og fine frå dei høgare sfærer. Som svanedun på himlens kvite vengjer sviv snøen gjennom lufti, lett og leikande, skir og fin, - det reinaste som finnes i verdi. Og den fell ned, og breider sin kvite herlegdom yver det triste landskap. So vert jordi ljod og fager å sjå - alt elende vert gøymt under snøen. Og skogen - ja det finnes ikkje noe venare end skogen, når den bøyger seg audmjukt under snøtyngden. - Eg vert still og lyer, det er andakt ikring meg; - eg ser upp mot dei snøtunge skyer, hvor snøfnuggane sviv og dansar, og vildrar ikring seg sjølve - i takt med stilslege sylvklokkeklar. Å! Så fin en klang, sylverklokkeklang, innest inne i mit hjarta ringjer.
P. D.

Det er nok ikke menneskene som forbedrer tiden, det er nok tiden som forbedrer menneskene, det har jeg nylig fått syn for. - Jeg har nemlig en tid vært borte fra laget, men at aktværdige feller av "Fantefølge" skulde bli så helt forandret, hadde jeg ingen anelse om; før jeg innfandt mig i laget ikveld.

For det første var det stummende mørkt i salen, og sabla tyst. Hvordan lagets uhyre stab av jenter, kunde optre med så samlet taushet; blir for mig en gåte. Nuvel, det var da noen som snakket, men fri og bevare mig, jeg håper inderlig at det ikke var generalprøve til kommende generalforsamling, for da må jeg nok se at anskaffe mig en omfangsrik ordbok, i tungetaler-dialekt.

Som sagt, det var mørkt i salen, undtagen lengst nede, hvor der vistnok var en privat meningsutveksling mellom Minni og Soveig. Minni hadde vistnok begynt med pensjonat, ialfald hadde hun en emisær i losji, som ikke hadde stått op, enda det var langt på dag, og så måtte Solveig opvarte dette væsen, enda hun ikke hadde det spor lyst til det. Men ho vart lenge i kammerse. Det samme syntes Anna også. Jeg fikk øie på henne og Pernille, og var Anna blid så var Pernille desto surere. Og så begynte jentene å snakke sammen, og jo mer de snakket jo surere blev fjaset og selv om Pelle kom ind, ingen blev blidere for det; enda jeg kan huske fra gamalt, at der han var forsvandt surheta. - Jeg har nu altid trodd at Minni har vært ei snild jente, så jeg holdt på å ramle av stolen, da hun ikke vilde gi Pelle ei eneste "braud-skiva" da han bad så pent. Og stakkars Pelle, så gamal og kroket har er blitt, og slik en tufs tå kar, ja du skulde ha hørt efter hvad en erfaren mand kunde fortelle dig, om den "ækteskabelige tragedie" før du gifta dig Pelle. Men du har fått ei grepa datter Pelle, din "alderdoms lys" kanskje?

Æsj, nå har jeg skrevet en lang epistel, uten og nævne lagets apostel, formannen Børrre. Joda jeg så da Børresen også, han hadde gått av med pensjon, men enda måtte han låne tobak av Pelle. Ja det har jeg bestandig sagt, at de som kommer ind i komunen blir dårlig behandlet. Men at de fleste lagsfolk skulde bli så sløve på gamle dager, at de lot sig omvende og omtale av Finn Kyllingstad, en næsten ny lagsmann, hadde jeg aldrig trodd. Men tidene skifter, og menneskene skrifter. Det blir vel ikke lenge før "Fantefølge" offentliggjør Pernilles samlede skrifter.

Nei, jeg synes det var blitt så mye bråk i laget, at jeg tenkte å lure meg hjem igjen, uten at noen fikk snakket med meg. Men da jeg kom ut i garderoben, traf jeg redaktøren av "Fantefølge" som spurte om hvad jeg syntes om siste akt, av det nye spelstykke. - Jeg satte meg rett ned og svarte : Tablå!

Redaktøren sa, at i neste nr av "Fantefølge" vil en kjendt teater-kritikker skrive om opførelsen. Men hvis jeg vilde , kunde jeg få lov til kortfatter å uttale meg i dagens utgave. - "Ja", sa jeg. "Alle de derre skuespillerinner i Amerika har mange store evner, talenter" sa jeg, nåen har 3-4 andre har optil 6, - og da heter det sex appeal (seks appil) - Men vore skuespillerinder må nå mindst ha sju (7) da -

Bæ - -

Fantefylgje! 13de April 1933.

(Kommentar: Pernille Dahl, Mary Westlie og Anna Fimland er framleis redaksjonsnemnd.)

Fantefylgje-klage!

Å vera "Fantefylgje" er ikkje greit
og truleg er det mange her, som ikkje veit
korleis me lyt bala og strida
ja beitfram ofte lida.
Fylgje er ikkje stort nei vist
men jamen er det både ille og trist
når me tenkjar på - kor få
det er her i laget, som ofrar noen ord på Fantefylgje.
Å kjære! Eg bed dykk so pent både gutar og gjentor
Skriv då! Skriv då - i Fantefylgje.
Ingen må tegja - ingen må segja
eg kan ikkje skriva -
Nei ingen må sine skrive-evnor dylje.
Og neste gang, når dykk pennen skal triva
so vonar eg, at tankane, på vengjehesten
farer avstad til Fantefylgje og resten? -
Vert hugnad og glede, yver innhaldsrikt Fantefylgje.
P. D.

Når det er tillyst halvårs-møte i Oslo Songdanslag. Ja, korleis er det då? Jau, med få ord sagt - den eine og den andre, tredje og fjerde - radt mesteparten av medlemmene glimrer med sit fravær. Kva er i røyndi orsaken tru? Nei um eg veit. Kanskje det er vårslaphet? Ja for eg kan ikkje tenkja meg at intresse er so mangelfuld; - for det var ikkje noe mindre end valg av formann som skulde skje. Og eg tykjer det burde vera kvar lagsmand si plikt å møta - (ifald i eit so lite lag som her) og ikkje berre møta, men og møta so nokon lunde presis. For det er då so burt i natti ærgerlig å venta, for dei syndebukkane som er so uheldige og koma næsten presis. Nuja denne gongen var det vist noe ugreie med klokkeslettet, - so forsovidt er det tilgjeve. - Men det bør og må ikkje hende eingong til. So neste gong, må du Børre ropa med basunstemme både tri og fire gonger, so alle høyrer, og mistydingar kan unngås; - for det er so leit med alt, som ikkje er som det skal vera. - Ein gnist, kan som me veit verta til logebrand, - og ein mygg kan med litt fantasi, verta til elefant, - godtfolk! Gjer heretter ein freistnad med å vere so presise som mogeleg.
P. D.

Stockholm 3-4-33

Godkvell allesammen!

Ja nå lurer dere full fært på åssen je kan væta, at dere har fest ikvell. Men trur dere itte det da, at jeg træfte på ei kråke; - det er så styggelig mange tå a oppi parken, der je vanker - og ei tå dessa hadde nå vøri i Oslo om lørda'n. Og der hadd a fløgi attin Børre, som kom så bli og fornøgd på kosten. Han såg da riktig ut til å fryda seg over vårens komme sa'n. Je puste da på, og grava og spørja ætter alt mulig, og slik gikk det altså tæll, at je fækk væta om fæsten. Og nå ska dere få væta litt mer, om mine oplevelser i Stockholm. Først er det full bæst je uttalar mig, på ett litt mere forståelig språk. Som dere hører, så er je hemørking dama. Og det kan

væra lite svært å forstå!, forstås. Men nå ska je knote litt åt døkk, så blir det straks bære. Ja nu har vi fått vår, å du verden så deilig. Jeg er nu svært begeistret over å tilbringe timerne, i den før så forhatte park; Er det ikke rart hvad sol og lys kan gjøre? Årets første blomster titter frem over alt, og trærne har allerede fått ett grønlig skjær. For ikke å snakke om all fulglesangen, som blander sig med kråkenes enformige kra-kra. Jeg sitter nemlig ute i parken og skriver dette. Rundt om mig myldrer det med glade barn, som roter i sanden med bøtter og spader. Og nu i dette øieblikk, kommer mitt lille følge med en stor lortkake, som hun vil legge i fanget mitt. Men du store kineser! Nei nu begynner nok våren å virke på noen hver. Tror dere ikke at det sitter to på en benk og elsker på bare livet; de har sikkert glemt alt, til stor moro for oss tilskuere. -

Av turer utenom, husker jeg ikke om jeg fortalte dere, at jeg hadde været ute på "Ulvsunda" og "Drottningholm" to vakre steder. Det siste noget så vakkert og stilig, at å gi uttrykk for det på papir, nytter ikke. Er glad jeg får anledning til se det på sommerstid. I Djurgården har jeg vært to søndage, men det forslår nok ingenting, da det er en masse å se. Foruten dyrehave, er der flere store bondegårder, herregodser og en hel del andre historiske saker, som tar tid og beskuet. Men nu må jeg gå hjem, skal en anden dag fortelle mer - inntil da, dette fra Gurigjenta.

Fortsettelsen torsdag 7-4.

Ja her er jeg igjen. Vi har nu hatt en liten vinter siden sist. Da der fra strålende vårvær mandag, var helt snøhvitt tirsdag; og jeg var her oppe og lavet en diger snøkjerring med en fix hatt - en av de allersiste. Har nu også hatt brev fra Pernille, som også forteller at det er fest i kveld. Takk for hilsningene, ja nu skal dere få høre litt om mine besøk i den "Svenska ungdomsringen" Det er nu seks uker siden første gang. Jeg var litt i tvil, om på hvilken av stedene jeg skulde gå - da det er to stykker. En på "Vasa realskole" og en på "Kungsskolans læroverk" og jeg kastet derfor mynt og krone om det, noe jeg pleier gjøre, når jeg ikke kan bestemme mig. Krone skulde jeg gå på Vasa, mynt Kungskolan. Det blev Vasa, og det viste sig også og være den rette, det var nemlig den ring som Gustav Karlsen er leder for. Varme sa før jeg reiste, at han trodde jeg vilde finne mig bedst til rette der. Og det skal Gud vite jeg gjør. Karlson ønsket mig hjertelig velkommen, og jeg måtte endelig være deres gjest, den tiden jeg var her. Og så opfordret han de andre, jeg allerede hadde truffet sammen med, til å ta mig med på de steder hvor ringene holdt til, hvad jeg skal si de har gjort. På disse samkvemmen sine, lørdag og søndag, har de forskjellig underholdning. De tre søndage jeg har vært der, hadde de den første oplesning av en finsk dame, de to andre, har det vært film, siden leker og danser de om hverandre. Lekene er meget enkle og morsomme slik at alle kan være med. Jeg kommer til å foreslå noen av dem når jeg kommer tilbake; nogen kan vi, andre lærer vi med engang. Jeg har tenkt å få tak i musikk og tekst til dem. Tirsdagskveldene, såfremt jeg har anledning, er jeg oppe og ser på de øver ind dansene. Du verden så mange festlige de har; enkelte gange får jeg tilmed lov å være med; enda det er alt for mange jenter her og. Men her gjøres det, på den måte, at guttene først danser dansen, med det første lag jenter; og så tar de dansen om igjen, og da bytter de bare jenter, uten den mindste antydning til sure miner eller vrangte gloser. Og således får alle være med. De begynner sine øvelser kl. 8 og holder på til elleve. Da har de en halv times sang i mellem, og da er jeg med og syng svensk som bare det. Jeg har de opskrevet så dere skal få se dem. Nu siste lørdagskveld hilste jeg på lederen for alle ringer og lag her. Dalkrans eller Dalros, jeg kan ikke huske det noget på Dal, var det

ihvertfald. Varme kanskje vet det, for han kjendte ham, for han sa Varme tycker ja var en mycket trivelig fyr. Vi sat nå og preket om dansene både svenske og norske, og jeg hadde det riktig hyggelig. Rett som vi sitter stemmer spillemannen i med ”Ja vi elsker -” jeg blev riktig vemodig, men det gikk over, da vi begynte å øve på oxdans; for så mange rare skabeloner har jeg sjelden sett, jeg lo så tårene trillet. Nu skal det være damenes aften, den første tirsdag efter påske, og der skal de bl.a. ha 12 danser klar i herrebunader, som skal danse oxdans. Det skal bli løyer, gleder mig alt. Jeg har også, mandag fjorten dage siden, vært på en hyggefest, de hadde i ett lokale, som hette ”lekstuga”. Det hadde før vært en vedbod, som nu lagets medlemmer hadde pyntet op selv, og der hadde de det hyggeligste forsamlingslokale de kan tenke dere. Disse hyggefestene er engang hver måned, og da samles medlemmene fra de forsjellige danselag - Ja nu begynner dere vel og kjede dere, så nu skal jeg gi mig. Ikvell fester dere, men i morgen skal jeg være med ringen på en fest på Grand hotell. Så nu har jeg min fest til gode. Så bær jeg tilslutt de varmeste hilsner fra alle medl. i den ”Kulturella dansarring” til dere allesammen. Flickorna bad mig sende noen litt hjerteligere, til våre kjække gutter. - De skulde bare vite, at de få vi har er bortlovd neste alle - tenkte jeg. Så får dere alle medl. og ikke medl. ha en riktig god påske, og en fornøielig kvell. Med hjerteligste hilsner Mary Westlie.

Etter festen!

Då vi torsdag-kvellen efter festen
fredelig til øving gjekk -
Vi i pausen en riktig overhaling fekk.
”Guerby” banka i borde, og vilde ta orde -
og store ord, som tordenvær over oss for
så vi andre vart reint ut på gråten.
Det var gut som kunde tala
og som en mann fortalte han oss
om vår eiga elendigheit.
Men mange var det ei som sin plikt hadde gjort.
Eg trur mest, det var berre ein.
Den plakaten til Bolstad den var svart!
og tavla ut i porten, den er svart!
og ”Guerby” blev svart og grim i hu;
dette er då reint for gale
tenkje seg til , at folk skal sjå slikt?
Men der satt då virkelig ein katt på eit møne
den såg ut som den kunde både hoppe og danse;
og hele teksten lyste jo, så farvelagt og fin
så det var reint moro å sjå.
Men då vi så beskjedent bad ”Guenerby” sett
en ramme av hvitt, rundt dette store verk
- kunde det aldrig falle ham ind
og rette på ein kunstnars verk.
Formanden Børre, han flyr jo som en helt

men enda får han kjeft
fordi han alltid er for sen.
Den plakaten ut i porten, kom jo rent for sent på pletten
for Nordfjordlaget og Songdanslaget skulde ha salen samme dagen;
og vi blev jo ikke skilt, før onsdagkvellen.
Den plakaten nedpå stova fikk jo heller ikke fred -
for stemplet det var blått -
og plakaten den var svart, som den svarteste natt.
Så dei nedpå stova blev reint vettskremte og tenkte -
Hvad kan dette være? -
Jamen er det fælt og! Er det dommedag?
Her står jo ”I natt kjem det”.
Somdalen, arme mann fikk jo også gå igjennem
enda han sleit avsted på fela alt han orka.
Tenke sig til, by Songdanslaget slik musikk?
Og den dromedaren som spilte piano
han lystet over, til en anden sfære.
Det var då ein ryselig fyr
han hadde verken takt eller tone
og enda svara han og
når sjølve viseformannen tok til orde.
Men festen vår, den slutta reint fortidlig
for stakkars Rosmer, han var sliten.
Det er ikke greit, skal jeg sig dig
for jeg er kun en gartner-svend
og blomstene må passes helst om natta.
Forresten her er jo ikke folk
så jeg går heller hjem med a Sofia.
Men ”Guerby” freste som krutt!
Festen skal vara tia si ut!
om jeg så skal hoppe rundt her åleine.
”Josefa”

Kring ”I natt kjem det”

Bæ - skreiv i fyrre nr. av Fantefylgje. ”I neste nr. vil en kjendt teater-kritikkar skriva um opførelsen”. - Um no kritikkaren hev gjort skarv av seg - eller um stykkje var so dårleg, so det ikkje høver å nemne det. Eller - kanskje stykkje stod på eit so høgt ”kunstnerisk nivå” so nemnde teater kritikkar ikkje vågar å uttala seg. Eg veit ikkje eg - men til dags dato hev ikkje redaksjonen, korkje høyrte eller sett ”snurten” av kritikkaren. At det er noe galt fatt, er eg aldeles viss um, men kva det er veit eg diverre ikkje. - Det er ofte ein kan lesa i dagsspressa, at ein og annan er komen burt. - og så er det mest ingi onnor råd, end å lysa etter den burtkomne, er so ein vil finna deim att. Det skulde vore gildt å vita um noen av Fantefylgjes lesarer, har sett noko som liknar ein teater-kritikkar. Signalement er ukjend. Men underskrivne vonar, at utsjåande er mest som på folk flest. Um noen tå dykk lesarar, skulde

vere so hepne, å råka eit menneskje, som ser ut som folk flest; - so er redaksjonen takksam for moegelege opplysningar; då det vilde vera gildt å få spurlag på eit so verdfuldt menneskje, som ein teaterkritikkar - - Kanskje - ja no kom eg til å tenkja på - at kanskje er det målbruket til skodespelarene, som hev skræmd kritikaren burt. For når sant skal segjast, so var det vist ei undarleg blanding. - Orsak - men for å taka eit eksempel - meg sjølv. Eg talar dialekt, blanda med riksmål, landsmål, og eg hev vist tilmed tileigna meg nokre ord frå andre landslutar. Ei herleg blanding - jau det skal eg segja, ei vanskeleg floke å greida ut. Men til alt held. Alle var jo ikkje so ustøe i målbruket som meg. Men mistyd meg no ikkje, dette er ikkje for å kritisera korkje målet, eller stykkje, det var berre noe eg kom til å tenkja på, - at kanskje var det just dette, som har skrænd kritikaren burt frå ”Fantefylgje”

P. D.

Ærede frk. bladstyrar !

Når du ikkje har høyrte meg før, kjem det sjølvsagt ikkje av likesæle og ugiddeligheit, som du kanskje trur, nei langta ifrå. Eg er då so intressera lagslem som berre det, men når det no slett ikkje hender noko spennande i dettane laget vårt; (når eg undantek kjeftinga på halvårsmøte so no og då), so veit du, det vert ikkje so mykje å skriva um. -

No er du vel spendt på kva der er for ein ”hendels” som har vederfaret oss, efter som eg tager pennen i min hånd o.s.v. Jau det skal eg fortelja deg, me hev vorte fotografera. Det vil sei, vi begyndte so mått ein gong i oktober mnd. for det skulde no liksom vera eit 10års jubileumsporett, men du veit, det er so rart med det rare; so avtrykket vart nok ikkje fuldbyrda, før akkurat i forige veka. Men om det fald i god jord hos alle, sjå det skal eg lata vera usagt. Men til saka att. Fyrst var vi då tatt ein gong, det var vist med magnesium; so endå eingong, då var det utan noko ljøs; - men det var korkje fotografen elle mi skuld, for vi var då møtt fram i full mundering bae tvo, - men då ordtøket segjer, at alle gode ting er tri, so freista me den tredje gongen au. Men då hadde fotografen fått ordre frå hr. Børre um å taka med seg alle dei belyningsapparater som fins i Oslo by, ifrå måneljøs til kunstig høg fjellssol, og med noko slags bengalsk belysning som skulde virke serleg flatterende. – Jau etter me då hadde stilt oss opp i rekker og rad, fyrst i den eine salen og so i den andre og dertil freista å få plasera dei få kavalerane våre, slik at kvar 5te gjente i det minste, kunde få ein gut, på den eine sida av seg, klaffa det, og so - ja so var det gjort takk -

No måtte me då gå i spaning ei heil vika, men anten du trur meg hell ikkje, so fekk me kje anna end talgljøs, når me skulde til å granska skilderiet. Og det veit du gjekk ikkje an, realt ljøs laut me ha difor vart den endelige vrakinga og velginga utsatt ditto ei veke. - Men då skulde du høyrte det kom vatn på mylna. Dei disputerte og diskuterte fram og attende, og eg lura meg då burt i ei krå, for ubemerka å fylgja situasjonens gang. Ingen tykte dei var vakre nok, um dei no meinte det verkeleg, eller det var sagt berre av tekkeleg beskjedenheit, veit eg jo ikkje. Forresten kan ein då ikkje venta, at fotografen skal vera nokon sjønnhetseksperter som kan skape om folk. Ja nokon tykte då dei var for breie, andre at dei var for rette. Nokon for sinte og nokon for blingsete. (det måtte då ifald vera Varmes feil, for han kan jo aldrig få oss blingsete nok i Fjellnesa) - Korleis bileti i verkelegheita såg ut, veit eg ikkje, for eg var ikkje kar om å få tak i dei, men eg snappa op fleire utrop ettersom dei hadde glant seg mette.

For.eks. a Ingeborg rakte tunge, Kyllingstad agerte Guersby, Johanne sat stiv og strunk som var ho i kyrkja, Solveig la skylda på den dumme huva si og Pernille profilerte so altfor mykje,

antan det no var Pelles skyld, eller hur? Nokon såg ut som dei hadde solgt smør og inga penger fått, og alt i den dur. Men plutselig høyrer eg ei stemme midt i alt virvaret, som ganske rolig sa: "Jeg synes jeg er go på begge, je get" Eg nikka med meg sjølv, og tenkte: slik skal det vara - Tilfredshet er en stor dyd! - Du har kanskje alt gitta kven det var som sa det? - Sjølvsagt n' Anders! - Er han ikkje ein god fyr, kanskje?

Helsing frå ho Siri.

(Kommentar: Det er uklart kven "Siri" er. Det var ingen med det namnet på den tida, truleg eit psevdonym. "Ingeborg" er Ingeborg Nygård, "Kyllingstad" er Finn Kyllingstad, "Johanne" er Johanne Kjærevik, "Solveig" er Solveig Lillegård, "Anders" er Anders Andersen.)

Fantefylgje 31 august 1933.

(Kommentar: Bladstyrar er nok Pernille Dahl.)

Fantefylgje helsar dykk alle;

Vel møtt etter ferien kvar og ein,

No haustar det att, - so me tenkte ta fatt på oppgåvor og arbeid

for alle er utkvild og ingen er trøyt eller leid.

Fantefylgje vonar at alle er vel nøgd med sumaren; for sant å segja, so hev den vore både solrik og varm. Det einaste som ikkje er heilt bra, er, at det mange stader hev vore for turt. - Men noe gale lyt det no vera, so det eine er vel ikkje verre end det andre. For som Ivar Åsen segjer "Tillags åt alle kan ingen gjera, det er no gamalt og vil so vera" - Og det trur eg me kan vera samde i. Noen vil at det skal vera solskin, medan andre vil ha regn. Den eine vil eit, og ein annan vil noe annet, - og mange veit slett ikkje kva dei vil. - Ynskje i den ein handa, og sputt i den andre, - og sjå kven du fær mest i - heiter det. Og eg hadde vona, og ynskja at eg skulde få mange gode stykkje til Fantefylgje denne gangen - no dei hadde hat heile sumaren og umråda seg på; - og so fan eg ut, at eg skulde spyrja - beda både den og hin um og skriva litt. - Å jau såmen - ja noen var då snille - men for andre var det heilt umogeleg. Ein var forlengst ferdug med det; - ein annan var komen so reint ut or trening; han hadde skrive eingong; sa han, men no var det slutt. Ein tridje hadde set punktum. Så eg spurde um det var stort eller lite, fekk eg høyra at det var ikkje so svært stort. Så truleg er det von um at han byrjar på ny setning, og gjev uttrykk for sine inntrykk. - - Medan eg talar um inntrykk kom eg til å tenkja på noe anna - Vi var truleg, allesaman, og såg "Gildet på Akershus" tykte vel eg, at det var både fint og morosamt. Å du milde, so mykje folk då - "10000 på ein kvell" - "Akershusgildet ein strålande suksess o.s.fr. stod det i dagspressa. Og eg armingen, tenkte med meg sjølv, dette var då gildt, so fær dei mange pengar, og reparere Akershus for. - Eg vart vel ikkje lite forundra, då eg eit tid seinare såg i blada, at det hadde gått i undeskott - Nu ja, ikkje noe å gjera med det. Men eg er glad over, at eg ikkje skynar meg på ovstore tilskipningar og deira utgifter. Men at framsyninga nede på speltilet var gild er det vel berre ei meining um - Det hjarta er fuldt av, flyter munnen over av - nei detta vart vist radt bakvendt, - men med å snu att fram, so vert det vel meining. Men eg for min del, kjem nok ikkje, til å gløyma det so fort. Var det ikkje fagert kanskje, når heile fylgje i sine fargerike bunader kom inn på tilet. Der var gjæve riddarar, geistlege og ternor; spræke karar var der og, tenkje berre på Haftore Jonson, då han steig i sadelen og reid avstad. Og so alle dei som kom langveis frå,

frå Island, Orknøyene, Sverige og Frankrig, hugsar i farten ikkje alle, men det var mange fleire. Alle bar dei gåvor, og alle hadde eit eller anna godord å segja åt Kongen og hans høgfortjusande Drottning. So den gongen var nok Noreg eit vyrd og mektig rike. - Og so fint eit vær, det var den kvelden eg såg det; det var ei herleg historisk feststund, nede på gamle sagnrike Akershus, når Håkon den V Magnusson med fylgje, kom inn på vollen. Soli seig i vest, og dei siste strålane sette krana på verket, gyldte det fargerike. Sist, men ikkje minst lyt eg få lov og nemna hofnarren og fylgjesveinen hans. Var dei ikkje både løglege og rørende, når dei kjælte for kjepphesten sin, eller kva anna dei gjorde? For um narren ei hev gods og guld, so er han full av tøys og tull. --

P. D.

Arvika-turen.

Det var med en viss spenning, og store forventninger, vi møtte opp i Nordal Brunsgt. den 15 juli, for å være med til Arvika. At det var noe særskilt vi skulde ut på, hadde vi fått forståelsen av allerede på øvingene, bare på den måten Varme sprengkjørte oss på. Ja det skal være sikkert, det var varmt. Alle fikk streng ordre om ikke å møte senere end kl. 1/3 og ta med så lite pakning som mulig. Følger var at Øiseth kom slepende med en stor Amerika-koffert; som det måtte være 2 voksne menn for å bære. Heldigvis hadde ikke vi andre så stor garderobe, ellers hadde vi blitt nødt til å ta ekstra bil, med bagasjen. Når kl. blev 3 og vel så det, blev vi endelig færdige til å trille av gårde. Turen bortover var heldig, alle skravla i munnen på hverandre, så var vi alle i godt og kjært selskap; så det fantes ikke misnøie på noen kant. Ja det var ikke stille ett øieblikk, for Dahl Charmøren og tjukken skiftet på med underholdningen. Alt gikk bra, til vi kom et sted uti Ullensaker, der punkterte vi. At det var Børres skyld, var alle enige om, for en så urolig kropp hadde vi aldrig set i en bil. Forresten så var vi alle taknemmelige for en liten rast, for jamen var det godt å få rette på sine stive lemmer. Men med Pelles gode hjelp, var det ikke lenge før det bar av gårde igjen. Da gikk det uten stans helt til vi kom til tollstasjonen. Der traf vi en alvorlig tullmann, som gjorde sine saker grundig. Vi forsikret han om, at det bare var bunader, og lite-vetta mat vi hadde med oss, men ingen ting hjalp. Han kasta ett olmt blick på Øiseths store kassa-divan; følgen var at hele dens innhold, måtte frem i dagens lys; etterpå endevendte han både oss og koffertene vore, og så måtte vi alle ut av bilen; og han selv krabbet rundt, på alle fire inne mellom sætene. Vi må enda lure på, hvad det var han lette efter. Skal tru om det ikke var jentene han likte så godt, så det var derfor han ga sig så god tid? Siden gikk turen i ett, helt til Ingersunn; vi var hele to timer forsinket på turen. Der blev vi mottat med åpne armer og stor begeistring. Med engang vi kom frem, gikk vi til bords, og det smakte fortreffelig, efter den lange turen. Siden var det og styrte av sted for og pynte sig. Det var nemlig avslutningsfest for ett leikskeid, som hadde vart i 10 dage der på skolen, den kvellen. Alle vi norske møttes utenfor festsalen, og masjerte inn med spillemannen i spissen. Det var svært høitidelig; og som en svensk jente sa, det var ett pust av selve Norge med oss idet vi kom. Rektor Dahlgren ønsket oss velkommen med en vakker tale og Varme takket. Så danset svenskene trekarspolka og oxdans, derefter var det vor tur. Vi begynte med ”up på fjellet”, ”til Sæterli” ”Aka på isen” ”Sandsvær-ril” og stordans og Øiseth danset ”Halling”. Etterpå gikk vi ned i matsalen hvor vi fikk kaffe og kaker. Der var det takketaler til forskjellige lærerere av kurset. Men jeg vilde nødvendig ha vært lærer i det øieblikk, for det stod en 6-8 mann, og hivde de opp i lufta i det

uendelige. Når vi alle hadde fått kaffe, bar det igjen op i festsalen; der var det dans og leik. Når svenskene begynner med alle smålekene sine, er en nødt til å være med enten en vil eller ikke. Svenskene har nu en egen måte og være på, slik at en straks føler sig hjemme der. Kl. 12 var festen slutt; og vi begav oss til rommene våre, der var fint tillaga med flatsenger, - en til oss hver. Alle jentene var flinke, de krabba tilkøis, alle som en, men gutta forsvandt, alle som en. Kl. I. var to jenter inn på sovesalen til gutta og inspiserte, men kuns en mann var inne. Den siste kom inn kl. ½7 om morgenen, men han hadde det forresten temmelig hett også. Pelle hadde sett stevnemøte utenfor gjentenes sitt rom, og stod og skravla til langt på natt; han var riktig i sitt es nu, han var hos sine landsmenn. Søndag kl. 10 var det frokost; og kl. 11 bar det ivei til Arvika på utstillingen. Der var det, som på alle utstillinger, så altfor meget pent, for den som har lite og kjøpe for. På utstillingen var det også sørget vel for oss. Der blev vi traktert med kaffe og kaker, og ved bordet var det et par taler, og mye sang: så trods i det stygge været ute, hygget vi oss aldeles storartet. Pelle gikk omkring med en vimpel rundt armen og skulde agere tolk, noget som vi slett ikke behøvde; for selv om vi ikke forstod alle ordene - så forstod vi hverandre allikevel.

Kl. 3 var det festtog gjennom byen, sammen med de svenske leikarer, det blev desværre en skuffelse på grund av regnet; - men så blev opvisningen på utstillingen desto finere. Først var det en svensk prolog, så danset svenske og norske en gamal reinlender. Så var det foredrag av Sekretær Sæli om norsk ungdomsrørsla; - så skiftet de norske og svenske med leikframsyning. Gustavson spilte et par slåtter på Hardingfele. Tilslutt danset vi "Astri mi Astri" isammen. Enda så stygt vær, det hadde vært hele søndagen, var det en mengde mennesker møtt frem, som fulgte intressert med i det lange program. Da det var slutt reiste vi tilbake til Ingersunn hvor en bedre middag ventet oss. Efter middagen hadde vi igjen en koselig stund i den nye festsalen, Rektor Dahlgren holdt en kort tale om salen og dens betydning for skolen; siden var det dans og leik. Ingeborg Refling-Hagen var der, og læste opp nogen av sine egne dikt. Da var kl. alt mange, og avreisens time nærmet sig; - det var rent vemodig og ta avskjed med alle vore nye venner. Vi kan ikke nok få takket Rektor Dahlgren og frue for deres store elskværdighet og venlighet. For de som hadde vært der før, var det som og komme til ett kjært hjem; - for oss andre blev det ett minne for livet, - enten her i Norge, eller i Sverige.

Trekløver.

Hjå Astrid og Anders.

Telefonen kimar! Eg tenkte med meg sjølv. Skal tru um det er noen som vil tala med dig? Og ganske rett, det var det. Røysti i telefonen fortalde då at Astrid og Anders, hadde bede heile Oslo Songdanslag til sin heim i Prinsdal'n. Kor hugnadsamt! Er det verkeleg so at det er sant? Ja, jau då. - So skulde vi då ta bil frå Jernbane-torget; men når alle er ukjende er det ikkje so greit. For når vi skulde løyse billett, so var det vist ingen som viste kva stoppestader som vi skulde av på heitte. So laut vi segja at vi skulde til han Anders, som budde ute i Prinsdal'n ein stad. Chaufføren såg eit augeblink ut som eit spørsmålstejn - Jau då - eit ljøs gjekk upp for ham, riktig, han viste kor det var, dermed var sorgi sløkt. So suste det avstad, - ja kva vegane vi for heitte veit eg ikkje, men det bar ifald utover bygda; utetter Oslofjorden som blenkte fagert i ettermiddagssoli, gjennom granskog, traust og mektig, forbi villaer, små bruk og gardar. Diverre det gjekk so fort, at det var ikkje råd å få sjå alt, andå augo stod på stilkar - So mange sving på vegen upp gjennom lia då - so no stogga det att og no var det vi som skulde av.

Vi vart vel mottekne av husbonds-folki - helsing og handtak, - takk for att dykk vilde ha oss o.s.b. - So, dette var Astrid og Anders sitt kongerike? Men her var fagert? Ja det treng eg ikkje å segja, vi såg det vel bedst, kvar for oss. Her var mykje stein, såg det ut til: ingen lett sak og dyrka jordi her nei. Men husbondfolki, hadde visseleg, akkurat som underskrivne, vorte trolltekne av naturi herute, Kven skulle tenkja at det var so landleg og so mykje skog, ikkje lengre frå hovudstaden? For den saks skuld, kunne ein likegodt inbilde seg, at ein var, til dømes ein stad oppi Østerdalen, so kva naturi vedkjem. Her kunde ein i sanning syngja med Per Sivle. ”So anda eg ut av min barm so sår, den daude dumba i djupe drag - eg drakk av den lufti so frisk og klår og klinka med livet, som lever i dag” - mange var alt komne, ja dei hadde tilmed spist ogso, men der var nøgdi att til oss, so me trengte ikkje å syta for det. - Dei hadde ein ven heim desse to; - ”Her foran kaminen” sa Anders, ”hev eg so mang ein gong sete” - med Astrid på fanget sjølvsagt, ”trylt av skinet frå elden”, Truleg hev dei sittet der, til dei har sovna av, og drøymd seg langt inn i Aveverdi; for Anders sa; ”de skulde gifta dykk gutar, de anar ikkje kor hugnadsamt det er.” - -

Ja so skulde me då ut og sjå oss um; og der nede var det musikk, leik og sjølvsagt skravling og; - det er stemning yver slikt, og so heimsleg då. - Det var laga slik at vi enno eingong skulde få noe eta av, vi trong det no ikkje, men der var frukt, eggedosis og fruktvin, den var heimelaga trur eg, for den smakte godt. Alt dette vart verst for magen, han fekk mye ekstraarbeie no; - men for ein gangs skuld fekk’n tola det. So ”kutte” vi enkje og slo på ringen, og hadde det riktig på G. - men allting hev ein ende, og so dette her, so me laut nok tenkja på heimveg. Siste bilen hadde gått, so no fekk vi ta toget; so vart det for det same, ein liten herleg tur gjennom skogen. - No der kjem toget, det vart handtaking og velliva - beste takk for oss - men no laut vi gå inn på toget, for ellers kunde det gå frå oss. Alle var samde um at det hadde vore ei rett hugnadsam kvellstund der ute i Prinsdal’n, og vi skuldar Astrid og Anders stor takk, for at de vilde ha oss. - Hjarteleg takk, begge to.

Velnøgdt deltager

(Kommentar: Det er truleg Pernille Dahl som har skrive dette.)

Fantefylgje 19de oktober 1933.

(Kommentar: Bladstyrar er nok Pernille Dahl.)

Vel møtt ynskes alle både gjentor og gutar.

”Fylgjet” hev fare krig berg og nutar
so var me her, og so var me der.

Eingong i Aurskog - ja heilt yver grensa til Arvika
i flokk vi drog - for fantar sjeldan fylgjet sit snika.

Og legger vi saman,

og multipliserer både leik og gaman,

alstad vi so farer. So vert det derav,

både ”stoff” og innhald for alle ein kaffespleis-kvell.

P. D.

Ett forsinket fjeldbrev.

”Hu hei! Kor er det vel friskt og lett up på fjellet,” synger vi her i laget, mens Varme i sit ansikts sved forsøker å få den letthet fjellet byr, inn i var tunge kropp og ditto ben. Men nu

skulde han se en av medlemmene her oppe på vidden. Jeg puster nu ut, efter å ha rullet kjærringtull og stuft fru kråke, så de jeg har med mig, spurte om jeg hadde en skrue løs, eller om jeg gikk i bakrus efter festen i natt. Vi har nemlig vært på nabosæteren og danset til kl. 4 imorges. "Neida" sa jeg, det er bare dessa forbaska rømmevafla som er så leie til å legge sig på sibena, som jeg nu sætter fart på. Men det skulde jeg vist ikke sagt, for var det noe som hørte med til slankekur, måtte de også prøve. Og nu kan dere tro vi hadde en morsom stund her oppe. Ja nu mente jeg ikke at vi her i laget skulde begynne å stupe kråke, for det skulde nok bli ett syn for guder. Nei det var bare for å fortelle hvor lett og fri, en føler sig heropp på vidden; langt borte fra byens tummel og larm; - ikke en bil, eller trikk som forstyrrer freden. Å, hvor her er herlig i dag! Ett strålende solskinn, og foran mig ligger "Harsjøen" blank og stille. - Bare en liten andunge seiler frem og tilbake mellom ringene efter fisk som vaker. Bak ligger "Klett fjellet" som nu er prydet med høstens mange former. I det fjerne reiser "Sølen" sig stolt og sikker, med sine 1800 m som - om den vilde si, se på meg dere, trods sommerens sol og varme, så beholder jeg ennu min stas, nemlig sneen. Den har trods alt en liten stripe igjen. - Ja vakker er du, det er sikkert. Var en tur på "Trønnes-kampen" i går, hvorfra vi hadde en fin utsikt over Øvre Rendalens bygd. Å noget så sjønt, - rundt hele bygden reiser sig fjell og åser, og i dypet ligge de vakre bondegårder, hvor elven snor sig som en sølvstripe gjennom dalen. Jeg måtte imidlertid tenke på den vakre sang -

"Det lysnet i skogen, da iled jeg frem,
snart stod jeg hvor bakkestupet skrånet -
Jeg så de brede bygder, jeg så mit kjære hjem
jeg så hvor de fjerne åser blånet. -
Jeg så de brede fjorde som skar sig inn i bukt
og elven så jeg blinke, og krumme seg så smukt.
Jeg lenges til de sollyse sletter" - - -

Hvad kunde vel passe bedre for alt det vi nu hadde for øie. Megen moro byr ikke fjellet på, men en har det tusindfolk igjen, for alt en får se. Forresten kan en ikke klage på fornøielser her, for ungdommen på setrene samles, og dansen går til lyse morgenen. Og så har vi han Per post, som han kaldes, det er han som kjører postruten mellom stasjonen og bygden. Jeg er nede og slår av en prat med ham hver dag, spør jeg efter brev, får jeg til svar, "hvad skal du med brev, du har jo mig?" Jovist har jeg det, sier jeg. Nu kommer sikkert det Traneparret, som flyr over her hver dag, - det er en sånn underlig låt jeg hører. Nei, vet dere hvad det var, - det var gutta på nabosetra som førsøkte og syngte. "Huff a mei". Skriv du brev åt kjæresten din nå" - skriker'n vesle Erik, "du får passe dig så det itte tek fyr i graset, du vet det er tørt isommer, og det er full hett der du sitt nå. "Pas dig sjæl, gutt" "du kan vera glad det itte tok fyr for dig nedpå salen, om lørdagskvellen". Jeg hadde sett han hadde det nokså varmt der nede. - Men der kjem de andre med grammofonen, så nu er det bedst å bli ferdig - så blir det trulig en svingom ikvell også.

"Guri"

(Kommentar: "Guri" er nok "Gurijenta", altså Mary Westlie.)

Turen til Aurskog

Vil så gjerne fortelle litt om turen vor, så at de som ikke var med, kan få høre hvordan vi hadde det. Den begynte med at vi møttest i N.B.gt. og merkelig nok så var alle presise - ja rent

som skutt op av jorda. - Børresen holdt manntall, og da der var noen ledige plasser, fikk noen andre festlystne være med. Så bar det avsted, strålende vær og godt humør. Alt tegnet til å bli bra, vi hadde jo "Tjukken" med, og veiviser og kontroll bak i bilen, så her skulle nok intet galt hende. Noen forlangte, opp med vinduene, med det samme, andre fikk gikt, hvis de ikke blev lukket igjen. Kommet ut av byen, begynte vi og synge, akkompagnert av ett nytt musikk-instrument ei - "kubjelle". "Tjukkens" nyeste anskaffelse. Vi kjørte forbi store gårder lange jorder, flyveplassen og meget annet interessant. Plutselig stoppet bilen, kollisjon så vidt undgått; 3 kuer stod bom stille foran bilen og glodde, eller lyttet de? De hadde kanskje hørt bjellelåten. Vi kjørte lenge uten at noe hendte, men så kjørte vi galt, sa Pelle. Ja bilen rygget, og vi kom over jernbanelinjen, ned på samme vei som vi først var. Nu var det blitt mørkt og nu kjørte vi galt for alvor. Pelle måtte ut, og endelig fikk han da forklart retningen. Nu var det bare å styre rett frem. Styr rett på kirken, sa Pelle. Ja da, bilen suste rett på kirken, som ved fremkomsten viste sig og være Bøndernes hus; og dit var det jo vi skulde. Stort og flott lokale, der var plass nok til å svinge sig. Matpakkene blev dradd frem, og vi fikk kaffe. Vi forsøkte efter bedste evne og spise, men det var helt umulig for oss som sat ved øvre enden av bordet - der "Tjukken" sat. Børre fikk ikke ned en bit men så åt jo "Tjukken". Så begynte festen skralt med folk, nokså mange gutter, men de var dovne til å danse så det var ikke den rette feststemning. Bolstad forsøkte å få humøret opp, ved å drikke brus; - jo han blev så modig så han engasjerte to damer på engang, men fikk avslag hos begge. Fleste par på gulvet var vel når det var damenes, det skulde det vært flere ganger; men musikkern hadde jo ikke noter med. Tenk å reise på turne, uten noter. Opvisningen var fin og høstet livlig bifald som de også ærlig fortjente. - Men med det samme guttene vilde begynne å danse, blev pianoet slått igjen med ett smell, og slutt var det. Vi drakk kaffe og spiste, og så var det og komme sig på plass i bilen igjen. "Tjukken" gav signal, men det var ikke så greit og finne igjen sine rette pladser, til stor forargelse for noen bak i bilen. Endelig begynte bilen å kjøre, - men var alle med? Det så ut som det sat to på hvert sæte, jo da alle var med. Vi forsøkte og holde oss våkne med å synge, men efterhvert stilnet det av. - Somdal holdt lengst ut men så duppet han av og. Jeg trodde alle sov, men da tok jeg feil; - man har jo så god oversikt når lysene foran på bilen er tændt, ser man så godt silhuettene. Så man skal være litt forsiktig i en kuss, - tror forresten ingen gikk over territorial-grensen. Kl. 5½ var vi hjemme, noen godt fornøid med turen, andre mindre fornøid. Jeg synes det var ganske morsomt. Bare sørgelig at det blev så dårlig med financene, men bedre lykke næste gang.

Deltager.

(Kommentar: Vi er usikre på kven "Deltager" er. "Tjukken" kan vere Olav Kristoffersen som vart medlem 1/7-1933.)

Siste nyhet !! - -

Fru Børresen er blitt utnævnt til ridder av den store ensomhet, fordi hendes mand sjelden er hjemme.

Til Songdanslaget som no er elleve år, og nokre av dei som hev vore med i næsten alle år, - hev nok sikkert hat mange gilde stunder. Ja og hev mange minner som dei sikkert kunde fortelje um. Hadde eg bare vore ein av deim so skulde eg nok ha skrive i kveld - um "Minne".

Eig du i hugen minne, som lyser med fager glans
so lat ikkje verdi få røva dei ut av din minnekrans.
For minner dei er som vener, me møter på vegen vår
I myrke og vinglande stunder, dei ljosglimt i hugen din sår.
Men hugen er trøyt og såra, og jaga av tvil og strid -
kan tidt gjenom sinnet blenkja, eit minne frå ljosere tid.
Som mildna kan alt det tunge, og kveikja att von og tru,
jaga burt tvil og myrke, so hugen mot sol seg snu.
Det beste som me kan gøyma, er minne frå unge år
då trui og vonene vermer, og hugen mot høgdum trår.
For alle dei fagre minne, som djupt ligg i hugen gjøymd.
Vil lysa og verma der inne og minna um alt me har drøymd.

Tele-gjente

(Kommentar: "Tele-gjente" er Gunhild Lillegård frå Vinje. Ho var medlem frå 10/9-1931 fram til 1941.)

På besøk ved endepunktet.

Ja nu må dere ikke tro at det er til verdens ende, for der har jeg aldrig vært. Neida, men hvis dere tar bussen fra Jernbanetorget til Prinsdalen, og kjører med den så langt den går, altså til endepunktet; så kommer dere dit Pelle bor, og dit var det jeg og flere skulde. Nogen av de var forresten så heldige å kunde tilbringe den hele dag derute; noget som jeg i høi grad misundte dem; for der ute var det ett herlig sted, men bedre sent end aldrig, heter det. Da vi andre kom efter gikk Varme og den svenske gjest og spankulerte ute i det fri og syntes nok de levde Herrens glade dage. Ja Gunvor var nu riktig førtjust og hun for hun sa. Å hvor her var hemst trevlig, jag tror jag standar kvar her ute". Jeg tror forresten at de i all stilhet, gikk og snuste til den deilige duften som kom ut fra kjøkkenet. Nu måtte vi bort og hilse på de som holdt på der, og se hvad de gjorde for noget. Der holdt fru Varme på å lage mat så svetten randt mens Pelle som nok var håndtlangere kutte så bena slang; ja for mig så det ut som han drog rett ind i jorda men da han kom frem igjen hadde han altid noe med, enten ett melkefat eller en saftflaske, eller noe annet godt. Å finneren detta hen da? Sa jeg. Kom skal du få se, sa Varme. Joda der kom vi til en dør som gikk rakt inn i jorda. Huff dette var mystisk tenkte jeg, men da vi hadde passert en dør til, kom vi til den koldeste og fineste kjeller en kunde ønske. En snakker om å ha det på G, men det tror jeg vi kan si Pelle har. Bær og grønnsaker i haven og mat på bua; det var vel ikke noe rart om Gunnvor vilde stanna. Da vi så kom ut igjen, stod det deiligste middagsbord og ventet oss. Pokker også tenkte jeg, at jeg åt så mye før jeg fik hemanfrå. Men trods det, smakte maten fortreffelig; ja det syntes nok også på fatene når vi sluttet. Nu hjalp vi hverandre så godt vi kunde, med å rydde vækk, og så kom han Kaffelars over - imens gikk vi en tur allesammen så maten skulde få roa sig litt. Vi satte oss på en bergknaus i skogen, og herfra lot vi sungen ljome utover, her kunde vi nyte friheten i fulde drag. Kanskje var det snart på tide og se om kaffen var færdig, - det skulle smake deilig med kaffe nu; og ved grinden møtte duften oss, så vi skjønnte den var færdig. Kopper kom på bordet og der kom Pelle med ei diger kørj med boller og kringler som han satte midt på bordet. Og så skal jeg si dere kjæften gikk både med tygging og skravling. Det er bare så sørgelig at når en sitter i godt selskap, så går tiden så altfor fort. Vi måtte nok tenke på hjemferden, og nedover bakken bar det, og inn

på toget til Oslo. Vi sier dig nu alle en hjertelig takk for den hyggelige eftermiddag Pelle. -
Håper vi snart får komme igjen.

En av gjestene.

(Kommentar: Det kan vere Mary Westlie?)

7/10-33 Ei banal, og innholdsrik soge, - samanset av kino - teater og boknamn, (skrive eigong i fyrre vika.) - -

Det fyrste eg fekk sjå då eg opna blada i dag, var - "Pernille" tar revcanche - med "Ma og Monsieur Dublanc". På "60° nord" sit no Maunice Bedel og tregar eit åtak mot dei norske gjentor. "Preset kl. 12" gikk han. Hvor kvinnen regjerer "gjennom "Ekstase" og "Smil gjennom tårer" - Medan "Den synske" "Når det blir natt" alltid sitt under "Sandeltreet" ved "Oppheimen på Sandnes". For ikkje å tala um "Bør Børson jr" som er "Vanvittig komisk" når han farer med "Luftexpressen gjennom skjulte farer" "Verden rundt" med "Treklang". "Du store verden"! Ja so heldt eg "Vakenatt" og eg viste ikkje "Ordet" av før eg såg "Fridojf i løveburet" med sit "Cavalcade". "Smoke Mason rydder op" i "Morskap og Farskap", medan han som er "Sterkare end Zaren" sender "Hilsen og kyss - Veronika". "Høvedsmannen" gjeng saman med "Per og nissene nord i bygda" gjenom "Den grønne grinden" ei "Haustnatt". Sidan "So underslår vi litt" for "Frå hei og hol" lydast um "Tideherv" for "4 unge mennesker" som kommer; og "Mot stupet" er "Det ingen dag'e" korkje for "Bær og Blom" eller "Skjemteboka". So ynskjer vi "Mens livet lever" "Lykke på reisen" mot nye "Strender". - Medan "Du og jeg" det "Siste leveråre" laut sviva gjennom "Dødsdansen" fyr vi vart "Venner" med "Storkens stedfortreder" og "Marianettene". --

Ei som ender og då hev skriveklåe. (P. D.)

(Kommentar: P. D. er Pernille Dahl.)

En kvell i Nordal Brunsgt.

Å ska en ta sig til ikvell da tru. Jeg få kanskje sjå nedom N.B.gt. om det skulde vara noe der; - men det er det full litte så midt i vikua. Jo såmen har ikke Oslo Songdanslag opningsfest ikvell. - Det var sandelig bra jeg gikk herom likevel da, - det må jeg nok og helse på gamle kjendte. Ute på troppa står a Anna. "Morn" sier jeg "morn" svarer a så fræmmen som a aldrig skulde ha set mig før. Jo detta bynner godt, tænkte jeg, men da hu fekk sjå okken det var, så var mottagelsen snart bære. Je sjønte det måtte ha vøri med hinner som med a Minni; at hu itte kjinte når je stod med "propeller" slik. Inni salen træfte je flere tå medlemma, og nå blev det ei hælising og ei nævataking uten like. Og je må seia at det var rektig trivelig å kommå isammen med døkk alle i hope. Gundersby hadde alt intat sin plads ved pianoet; - je må nå riktig gå bort å gi'n vælkomstklemmen tenkte jeg; og som tenkt så gjort. Å nei sjå! Det var godt kjærringa kom litt senere nå, sa de andre. Men så spelte'n opp en rektig græpa vals, og åkken kan nå væra goffer og sitta rolig når'n hører slik musik. Alle var i godt humør efter sommerferien, og stemningen var den bedste. Å'n Børre var like bli og fornøid som altid. Ja det er bedst je med det samma sier ifrå, at vi får prøve å få inn noen kr. i kassa, - før han førtærte mig at sønn has snart sku konfirmeres, å da vet dere vi lyt ha penger til barberhøvel åt'n - Dere får se hå som vil, men det er nå koselig i Songdanslaget lell, dama. Je har vøri borte ei stønn og hat rigtig mye moro i andre lag, men je lyt se det, at jeg trives bæst her, trods alt. Sjå høss døm svinger sig! Men hå er det før en stram kar de har fått her da, sa jeg. Å detta

er den nye charmøren vor det, men det nytter nok ikke å gjøra hoson sine grønne for ham; - for han tapte bort hjerte sit i Arvika da'n var der, sa de. Je vil nå helsa på'n alikevel je, da, sa jeg, åkken har noe hjerte hell ikke. Å det gjorde jeg også. Men nå kom det herlig kaffe og biteti; Å du hør det smakte. Og riktig fint var det jo å få "Fantefølje" mens kaffen fikk synke. Avisen var riktig fin, så redaktøren har all ære av den. Je trur laget var heldig den gangen de fikk henne. Maskineriet har vist ikke stie en eneste gång, så avisen har uteblitt. Men jamen synes jeg flere av dere kunde hjelpe til å skrive litt, det ska nåe til å væra både redaktør, journalist, typograff og maskineri. - Nå får døkk henge i, for ellers kunde a gå i stå, og det vilde ikke vara så grett. Ja kaffen sank - og dansen gikk ennu lystigere end før; men alting får en slutt, også her. Nå kom vakta og slukte lyset og så fæk en sjå å pelle sig hemat før ikvell. Og nu er cesongen åpnet, så blir det jo rik anledning til å få svinge sig igjen. Øvelsene er hver torsdag i Halli fra kl. 8. hvor alle er hjærtelig velkømne.

Guri

(Kommentar: "Guri" eller "Gurijenta" vart Mary Westlie kalla etter rolla ho hadde i spelstykket "Gurijenta". Ho var nett attkomen frå Stockholm der ho var eit halvt års tid. "Anna" er nok Anna Fimland som byrja i oktober 1930 og lutta i september 1938.)

Når lagsfolk møtes!

"Å Goddag, god dag på dig" - "å Goddag" Det er ho Guri som kjem traskande. "Neimen, regner det ute da? Slipset dit er helt bløtt." Ja, det så det spruter" sier a Guri. "Og enda har du gått denna lange veien" "Ja skar je kommmå ut nå'n gang, så lyt je da passe" - mente a Guri. Je sat akkurat og drakk kaffe, og så spurde je a Guri, om ikke ho au vilde ta litt - og det kan du væta ho vilde. - Hos mig fløt det med papir-filler og kladd. "Men å er detta for noe da? Sa a Guri "Du sjønner det er detta f.-nei pokkers stoffet." - "Hør slags stoff" Å vet ikke du at vi skal ha kaffespleis om torsda'n, også er det detta "Fantefølje" da vet du." "Å" - sa a Guri "er det det du driv og stræver med - ja je har au drivi på, ja ikke engang når je står og stryk, kan je få ha tanken mine ifred." "Neimen Guri, du sier da ikke det, - slik er det med mig au, - når jeg står og stryk, så kjem je tel å tenkje på så mye rart." "Ja da skar du sjå det er noe som følgje med den elektriske ledningen, - hell å trur du", Ja noe rart det det da full." Men du, vet du jeg skulde ønske at det var flere ilaget vårt, som vart slik påvirket av strykejønnet, for da kunde det bli inhold i bladet vort au" Ja det kan du jamen ha rett i Guri" "Å har du sjølv protokollen hen da?" spurde ho Guri. "Hør sker du med den da? Har ikke du set den før." "Nei det har je da slett ikke" sa a Guri, "je bynne engang, men da sa du, at je kunde vente tel en engang." Nå vart det lydt tå a Guri e stønn, for nå hadde ho nok med avisen. "Men du, er det ikke her, det vi hadde i avisen til skuddårsfesten da?" "Nei" sa je, "du vet det stod da i en anden protokoll det." "Ja men det skulde da full føllje med sjølv avisen." "Da skar du sjå at noen har somle bort det" "Fasitten au" sa a Guri "Bolstad fekk det tå mig tell opbevaring og je kan da ikke tru at 'n har somle bort den." "Skulde full ikke tru så gæli, men det er da ikke godt å verta." - Ho Guri trudde det skulde kommmå tilrettes att, og det får full je tru au. - "Men jøsses" - "har du tenkt å stemme med arbeiderpartiet i år da, - je ser du har anskaffe dig stemmesedler" "Å, detta er slikt som en får i presang det, skal je seia dig, dessa fekk je igårkvell, forresten så vet ikke je åkken je skar stemme me." - Åkken skar du stemme med da Guri." "Ja je vet ikke, - hadde eingang tenkt å stemme med Qvisling, men han er tjuvaktig, for nå har'n tie merkjet vårt" - så nå kan det pinadø vara." "Ja du, je har studert mig både gul og grønn je, og enda vet

je ikke åkken je skar stemme med - je viste da det før, men det er så mange partier så - og alle seier Stem med øss! Og hør sker en stakkar gjøra da da.” ”Ja da stemmer vi dunderen klype mig på alle i hop” sier a Guri ”så har vi da gjort det vi kan da.” ”Men er u gælen du da” sa je ”du vet, du har da itte lov å stemme med mer en et parti.” Men ho Guri syntes ho hadde gjort så mye gæli før, så hviss a fekk tilgjeving for de synde’n sine, så fekk a det nokk for denne au. - Men frå det ene åt det andre, - ”Ska tru om vi får ind noen penger om torsdag” ”Og det skulde je full itte tru, men jamen trengs det lell.” ”Ja det er da før gæli” sa a Guri ”at vi aldrig sker få inn nå’n kr. samma hå vi gjør, om vi reser på tur, ell om vi er heme.” Ja je trur je får seia, som det står i ei gamal vise: ”at rikdommen er kun ett lån ut av Gud, men fattigdomen er ei belønning.” ”Ja je trur nå det je” sa a Guri ”at det er fattigdommen som gjør at vi er så godt forlikte, og arber så gött som vi gjør, for var vi rike, så vart det kanskje slutt med hygga i laget vårt.” ”Ja det kan du jamen ha rett i Guri.” ”Men jøsses da, er kl. så mange, - sker je række siste trikken nå så lyt je skunde mig; - når du er i byen så får du stikke opom mig da, du vet hå bor hen, og det kan vera hyggelig å få skravle litt. - Dermed så for a Guri ut i regnværet og mørkera. ”Huff så mørkt og ufyselig” sa je for mig sjøl og gikk innat. ”Skravle-gjentor.”

(Kommentar: Det er truleg Pernille Dahl som skriv og ”Guri” er nok Mary Westlie. ”Bolstad” er Øivin Bolstad som var den førre redaktøren av avisa.)

Til ”Fantefylgjets” bladstyre!

Ver so gilde, å tak inn i dykkar ærede blad, denne lysingi: - Laurdag 30te sept. d.å. var her noen folkedansarar frå Oslo Songdanslag som synte fram gamle sang og musikk-danser. Millom dansarane var det au ei gjente som las upp. Kor hugtakande ho var! Som send frå ei onnor verd. Men diverre ho kvarv - reiste frå meg fortare ennd ho kom utan so mykje som ein smil til farvel. - Det same kunde no det vore, men eg hev mistet hjarta mitt. Hvis ikkje noen av dette blads lesarar, kan vera so gilde å hjelpa meg, lyt eg vel ganga hjartelaus heile resten av mit liv - i myrker og ensomhet. - ”Tordenskjold 2.”

Turen til Urskog, var helt allriht!

Turen til Urskog blev så som så
- av dansere var det altfor få
Enkelte mistrivdes det var lett å se
men enda blev vi der oppe til kl. 3.
I kassa blev det selvfølgelig smått stell
det blir det i byen også, men da er det forskjell.
Sand å si, var det ikke så greit,
- men ellers var det helt allright.

Kr. 135,- er sannelig ikke lite å forlise -
det er mange penge, selv i tider som disse,
men folk fra byen bryr sig aldrig det grande
selvfølgelig alt er bare ”gøi” på landet
men tapet var der jo allikevel.
Og jeg, jeg tenker ofte ved mig selv.

Tape så mange penger var gruelig leit
- men ellers var det helt allright.

”Huldra i huset”

(Kommentar: ”Huldra i huset” er Karen Jonassen. Ho byrja 1/12-1932, ho slutta i 1954.)

Bortkommet!

En av lagsjentene har mistet sin bedre halvdel, hun sat som vanlig og strikket på en jumper, og plutselig forsvandt den færdige halvdel. Finderen bedes godhetsfuldt levere den til

”Huldra i huset”

På opdagelsesreise til Urskogen!

Nei stopp! Nå er trykkfeilsnissen ute med det samme jeg begynner. Overskriften skal selvfølgelig være - på opdragelsesreise; for det trengs jamen hvis vore lagsgutter skal bli ”upp to date guttemenn”. - Ja det var opdragelses reisen da, - seint reiste vi og tidlig kom vi hjem igjen, enda fikk tid til å spise to ganger på veien, to ganger i urskogen, og to ganger hjemme dagen etter. k.r. rekord sa Børre; - men det var det peneste han sa på hele turen, skulde jeg skrive op det andre han sa, blev det bare Askehaug og co av hele avisen. Den som har klave får også ko, heter det på riksmål; men det som har bjølla, får med sig hele bølingen, sa Tjukken, på gammel-by-mål; - og så skranglan med bjølla, så det svara muh-møh-mæh-æh fra alle små hus langs veien, undtatt de små med hjertet i døra, derfra hørtes bare æh-h. Å skitt, sa Pelle, vi måtte stoppe på veien og spørre oss frem, han hadde glemt veien, enda han hadde reist der en gang før, men det var det ikke noe rart i, for veien var blitt så gammel at den var gått av med pensjon. Nyveien hadde ikke vært i statens tjeneste så lenge at den var blir tjukk og bred alle steder endda, men den viste da veien helt frem. På veien passerte vi en i utlandet meget kjent bane, nemlig U.H. banen, som betyr underskudshurtig-banen. Et av dens kjendte lokomotiver opservertes borte i åkeren ett stykke. Bolstad påstod at lokomotivets navn var Herkules. Som bekjendt var det han, som ophevet amazonernes skjørte regiment, som regjerte verden for 3000 år siden, så vi kan godt forstå vore damers ringeaktende blick, da vi passerte Herkules i Urskogen. Bøndernes hus var som vanlig tomt da vi kom, tomt da vi danset, og tomt etter at vi hadde reist. Men tomta blev flittig benyttet til litt av hvert, mens vi var der ute. Det er ikke nødvendig og gå i detaljer, selv om det for andres vedkommende var nødvendig - nok av det, mørket opslukte altsammen og allesammen. Gøi på landet sånt no hakke vi i by'n. – Før vi begynte drog Bolstad og Mary op på loftet. Dette er nachspiel, sa Bolstad, det er likså godt å ta det først som sist, sa'n. Og senere benyttet flere sig av samme tricket, nei trappa skulde jeg ha sagt. Å dom vart lenge på loftet. Børre især. Vi måtte op og vække ham, da sov'n i armene til - Hvis kona hans er her, sier vi det bare til hende, de andre lukker øia: - det var Morfeus arme han hvilte i. Men vi sov jo ikke bare bort tia heller, vi hadde da anledning til å stifte bekjentskap med flere kjendte personligheter på stedet. Den første var en dannet mand en som var sig bevist å være damernes Jens, som tok luven fra vore charmører. Og da måtte det være en deilig mand, og det var det. Det følte nok jentene også. Den andre var Tordenskjold, - ja ikke han i Dynekilen, men han børtes da ut for å være dyktig kilen, slik som han konverserte hele tiden. Men den gang ei sa Tordensjold, men denne gang var det tjukken som sa det, og så reiste vi hjem. Noen blev forkjølet på turen, andre blev forkjælet og noen få begge dele. Jeg snakket med en av de siste. Takkars hei, jei som skal til Drabbel om Søldal, sa

'n og pigga op i Welhavensgt. Andre var ikke så velhavne; De måtte gå ute resten av natta. De som var med, sang tilslutt sin nasjonalsang. Olav, Olav min eigen onge - Astrid mi Astrid og O Anders Herre, - nei Anders herre mener jeg. Tilslutt opsummertes hele turens innhold i et ekko fra Ekebergåsen -

Vi er e mot å få. liten b.

(Kommentar: "liten b" er Øivin Bolstad. "Morfeus arme" = i søvnens armar. Morfeus var guden for søvn. Astrid og Anders har eternamnet Andersen.)

Fantefylgje 30te nov. 1933

Vel møtt godtfolk, og takk for seinast! Eg vilde berre som styrar for "Fantefylgje" segja, - at ikveld fær dykk lyda sers godt etter, da avisen byr både på overraskelser og ymist anna av interesse; - til dømes lokale bokmeldinga - ja også meldingar frå det heile land - med andre ord, frå alle stader "Fantefylgje" hev fare. Det er berre ein ting som skulde vore onnorleis, det er, dykk skulde hatt ein ny bladstyrar; - for det å vera styrar meir end eit år, for noe so vanskeleg uryddigt som eit "Fantefylgje" er formye av det vonde. Og som oftast her i verdi, er det so at "forandring fryder" - Ja, ja meir um dette sidan, - ikveld er "Fantefylgje" korkje for langt eller for stutt, so kva innhald vedkjem. Men ifald det skulde være så ille, så noen synest det motsatte, - so fær dykk vera so gilde å segja ifrå.

P. D.

Reidar Varme!

I Oslo kjnner jeg en liten gutt - han heter Reidar!

Ja jeg skal si at han er en - riktig grei kar.

I dansen er han så spræk som få -

han kan på hode og på hender stå -

ja det tror jeg - la oss se dig.

Helt fra han var en liten "pjokk" kan jeg huske Reidar

han fulgte mor, og han fulgte far - på leikskeidar.

Hurra og heia! For Reidar vår!!

Og heia, peia Reidar hvor vi går.

Du er gutten. - Charmør-futten. !

K. Jonassen.

Heisan og hopsan!

I Oslo har vi ett lag som er bra

om torsdagskvellen pleier jeg ditop og dra - heis. og hops.

Varme han er basen og gutten

- ja du skulde se der er futt i'n

han maser og kaver, og strir og stræver

Heisan og hopsan og faderiorei! -

Vi som skal lære av Varme og danse.

Skulde vel tro at vi hadde en chance - heis. og hops.

Til engang å bli noen mestre,

ja en har jo lov til å håpe det
at om 11 år til, vi kan gi flott framsyning
Heisan og hopsan og faderiorei!

Vi har i fra Prinsdal'n noen underlige skruer
Anders jeg mener, og Anders's frue heis. og hops. -
Ja Astrid du er jammen en knupp,
som greier å få med dig Anders hit op.
Vi sjønner han liker sig bedst, når han skulker.
Heisan og hopsan og faderiorei –

Ingeborg vil ikke danse med Børre
vil du ikke tro mig, så kan du selv spørre, heis. og hops.
Det er ille hvis slikt skulle hende
kona til Børre hun er jo hjemme.
- Hun skulle forresten ha medalje og bauta
Heisan og hopsan og faderiorei.

Nu har vi heldivis fått Mary tilbake fra Sverige,
og nu gir vi aldrig mer slipp på a - heis. og hops.
Vi skal nok greie å holde a i tømme
Olav frå Odal'n pas på hun ikke rømmer
Poikarne i Sverige, og mange - mange andre er -
Heisan og hopsan og fadriorei!

Ute fra Ljan og fra Nordstrand der kommer
tre som så trutt både vinter og sommer heis. og hops.
trasker de 8 kilometer,
ofte de sitter ved sjømansskolen og eter
for i kofferten har de mat og gode greier og
Heisan og hopsan og faderiorei.

Men nå har vi vel fått en i laget som er gæ'rn
Tjukken - og Astrid til Alf på Jæren heis. og hops.
Astrid ja Astrid du kan velge og vrake -
Jeg tror neppe her finnes din make
men pas nu på Tjukken, for ellers så går han til
Heisan og hopsan og faderiorei!

Redaktøren for avisen er frøken Pernille
snille dig redaktør hvis bare du vilde heis. og hops.
Tie, med hvem som har rabla ned dette
la de bare lure og gjette!
For det er så gørlait når allesammen maser
Heisan og hopsan og faderiorei!

”Huldra i huset”

(Kommentar: "Huldra i huset" er Karen Jonassen. "Mary" er Mary Westlie. "Ingeboarg" er Ingeborg Nygård. "Alf" er Alf Birkelund, "Olav fra Odalen" er Olav Kristoffersen, Anders og Astrid er gift og har etternavnet Andersen.)

Bokanmeldelser!

Ei god bok ynskjer alle seg til jol, og i år har det kome ut ei mengd med nye bøker - av kjendte og ukjendte forfattarar. Her skal nemnast nokre - Den kjendte forfatter Gustav Petterson, hev også i år overrasket verden med ei spanande bok som heiter "Mens dansen går". Hovudinnhaldet i denne boka hev han henta frå vertshusene i Paris. Boka inneheld ogso, mange fargelagde bileder. Rolf Børresen er netopp ferdig med ei bok som heiter "120 km. i timen" denne bok vil sikkert få stor interesse blant publikum, særlig blandt chaffører. Boki handlar og, um kor stor fart ein kan opnå, når ein hev gjentor i bilen. Øivin Bolstad hev i år gjeve ut ei ordbok, der han greit og tydeleg yversetter Dansk riksmål til norsk landsmål. So heretter vil alle og enhver få anledning til å stifte bekjendtskap med landsmålet etter denne bok. Og ikkje vil eg gløyma å nevne Mary Vestlies bok som kjem til å få stort bifald især i Songdanslaget. I denne boki skildrar ho både morosamt og dramatisk ei norsk gjentes opplevener i utlandet. Mange vil og sikkert glede seg yver Anders Andersens nye bok "Livet bak kulissene". Denne bok er svært spanande, men er desværre forbudt. Karen Jonassen er no færdig med si bok som heiter "Folkveviseleikens skuggesider" denne boki vil sikkert få stort innpas hjå folkedansarar. Astri Andersens bok heiter "Gjentone hev ordet" og som ho sikkert vil få stor glede av. Anna Fimland hev ogso sendt ut ei fortryllande lita bok som heiter "Fantefylgje" eller "Fantefylgje drar forbi". Det er mest småforteljingar frå forskjellige bygdelag. I farten vil eg nevne Reidar Torsengs bok "Kunsten å engasjere" og tilslutt Tjukkens siste bok, som heiter "Gamlebyen ved natt". Båe desse bøker er alt komme ut i annet oplag, og er uhyre spanande.

"Telegjente"

(Kommentar: "Telegjente" er Gunhild Lillegård, medlem frå 10/9-1931 fram til 1941. Ho budde i Drammensveien 104K. Ho vart gift med lærar Olav Standnes frå Fjaler og slo seg ned på Hamar.)

Torsdag ettermiddag i fyrre vika !

Rar tittel! Å ja da, det er er journalisten i overskrifta, hvis de tenkjer dökk om. For de har sikkert lagt merke til, at i dagspressa er det så goe overskrifter, med denne overskrifta her au, je trengte itte å lesa dette stykke - de vet nok om innhaldet tå overskrifta; men je les det lell jeg, i tilfælle itte alle aner inhaldet. Torsdag ettermiddag er fridagen min det, rart forresten at det er mig undt å ha en fridag, det er andre boller det sker je segje døk, hell og sitta oppe både ei, ja ofte to nætter, før det skal vera kaffespleis i O.S. og skrive "Fantefylgje". Forresten det er moro det au, mest likeså moro som å løse kryssord; ja tenkj jeg ligner det med kryssord, før je lyt tenkje på alt millom himmel og jord når je skriv "Fantefylgje" au. Før det er itte så lett, berre det å finna ut høsseen en skar skrive, før å itte fornærme nåen: ja døk sjønner nå full det at uvenskap og kjekl er en tå uvenna mine. Men nå ror je før langt ut att. - Det var friettermiddag, je måtte nå sjølvsagt åt by'n, hør jeg gjorde der er itte vært å fortelja; - men da jeg kom op i Grændsen fekk je sjå ett menneskje, som je drog kjensel på; og jamen var det a Guri. Det var i grunnen rart je opdage a, før je er vist itte slik så je ser følk, alvist itte når je

møter døm på gata. Han Børre sa for litt sea, er du itte slik så du ser følk hell du, da, hell kanskje det var jålete han sa - Og så førtalden at han hadde møt mig i Universitetsgata, den og den dagen, det og det klokkeslettet, mens je sjøl ante fred og ingen fare; - han hadde hatt kosten med sig sa'n - En går i fare hvor en går, tenkte je; og jamen var det gått, at je itte i all min uopmerksomhet, vart feid bort med kosten has Børre; før da hadde det nå itte vørte rart med "Fantefølgje" i kveld. Ja, ja, je og a Guri vart forlikt om at vi skulde gå innom på Kaffistova å få øs en kaffitår. - "Neimen har døm fått høitaler her au nå da", sa je, "Ja du vil må full itte førtelja mig at du itte har set hell hørt denna før" sa a Guri. Da vart je tankefuld je, nå først sjønte je, at je måtte være virkelig sløv og uopmerksom. - Det var meninga mi og hinnes Guri, at vi skulde ha oss en hyggelig prat på tomannshand - men - med det samme samtala heldt på å koma i gang, - så kom a Karen, og så vart det itnå mer. Sea bar det op i Nordal Brunsgt. Og der vet dökk alle høyr som hendte; berre ett vet de itte, og det er, at jeg ennå grubler over mi eiga sløvhet. -

"Argus" (P. D.)

(Kommentar: P. D. er Pernille Dahl. "Karen" er Karen Jonassen. "Guri" er Mary Westlie.)

Bokmeldingar !

So har eg noen fleire bokmeldingar, dei er ikkje lokale, men av kjende forfattarar frå det heile land. Det vert kanskje litt formykje boktale, men so er det no midt i bokflommen.

Bokmeldaren vår hev nytta ein heller framand måte å skriva um bøker på, og det kan eg godt skyna, ein kan verta trøyt av det same um og um att; og eg bed dykk lyda sers godt etter, for boknamna kjem slag i slag, med berre få ord i blant. -

For eit tid sidan kunde ein lese i blada; - Pernille tar revanch med "Una og monsieur Dublanc". "På 60° nord" sit no Maurice Bedel og tregar sit åtak mot dei norske gjentor. "I livsens vår" gjekk "Dei tvo" tidleg ein "Morgon" "Gjennom eld og vatn" sit "Liv og lagnad" imøte. "Innest inne" i "Dragsuget" gjekk "Sjøfolk" på "Løftenes grund" ei "Jonsok-natt". "En flyktning krysser sit spor" "Med egen indgang" og "To mistenkelige presoner" tar "Masken" av, og går gjennom "Ødemarken" mot nye "Strender" - "Men bakom synger skogene" - Medan "Den synske" "Når det blir natt" alltid sitt under "Sandeltreet" ved "Uppheimen på Sandnes" "Hovedsmannen" gjeng saman med "Per og nissene nord i bygda" gjennom "Den grønne grinden". Ei "Høstnatt". Sidan "Så underslår vi litt -" for "Frå hei og hol" lydast um "Tidekverven". Og "Mot stupet" "Er det ingen dage" korkje for "Bar og Blom" eller "Kjentboka" - Det "Siste leveåre" tok "Du deilige liv" saman med "Eldrid Flem og Briteborna" inn på "Hotel Europa" og fekk varma seg med "Jordelden". Men "Livet lever" framleis, og "Frå Sunnfjord til Rio" kan ein fare ein "Lørdag kvell" med "Jernbrødrene". Men "Frå Jærbu til Europear" vert det "Fart i friinga" når "Napoleon kjem på Galeien".

Bokorm (P. D.)

(Kommentar: Dette er redaktøren Pernille Dahl.)

Det er ei strid -

Det er ei strid, høss sker detta bli
når itte gutta vil by opp.

Før noe så ringt som gutta hos øss
sku du ailler ha sett når'n skal still-opp -

vil spøke
å'n Reidar vil røke
å'n Børre han er nå for gamal blitt.

II. Warme han klapper, å vær nå litt kjappe
Det er nå facitten å seige døkk er -
Men alle er døde, døm læst itte høre.
Døm røker og skravler, og skravler des mer
Anders han tenker
på Charmøre'n jeg venter
Og Bolstad han lyt nå få kvile litt først.

III. Tia ho går - og Warme han står.
Du ska lure på om nåen snart vil by'ne
Han syns nok til sist, det går litt for vidt -
for ute i gangen han gjør en visitt -
Han tar i hver arm
og slenger døm fram
nå får vi med dansen snart gå i gang. -

IV. Så hør nå te slutt, både gjenta og gutt
je vil nå ett alvorsord segja -
At ska vi nå fram, med dansens program
så kan vi itte hefte bort tia -
Je lå og je datt
og je drømte e natt
at nå sku vi still-opp så fort det vart sagt.

Skriven av "Guri", med støtte frå "Lise". Sungen av Mary Vestlie, som avslutning på
"Fantefylgje" 30te november 1933. Overraskande og morosamt. "Bladstyraren"
(Kommentar: "Bladstyraren" er Pernille Dahl. "Guri" er Mary Vestlie, men vi er usikre på
kven "Lise" er, for ingen har det fornamnet på denne tida.)

Fantefylgje 11 Januar 1934

(Kommentar: "Bladstyraren" er Pernille Dahl.)

"Fantefylgje" ynskjer dykk alle godt og heldbringande nytt år; å hjarteleg takk for gamle-året.
Takk for at dykk hev sete stille og lyda, når Fantefylgje hev vorte uplese - og endå meire takk,
for all "klapp" når eg hev vore ferdig med å lesa. Men aller mest takk til dei som hev skrive i
Fantefylgje, for ellers hadde det nok vore dårlegt stell; - og eg vonar at dei som hev skrive,
framleis vil gjera det også i det nye år; - og at mange fleire vil koma. Kven veit, kanskje
bladet med tida lyt utvida, - skulde vore moro om det vart slik interesse for bladet, so det laut
koma ut kvar veke; - og ikkje som no, berre ein hende gong. Ja, ja den som liver fær sjå,
sjølvsagt er det langt fram, - men det er sume ting som tydar på, at bladet held på og vert for

lite. For me hev no, eit par gonger, - kunde sagt, umlag som andre store bla'r, at ei heil mengd med stoff, lytt, for skuld tidi, stå yver til neste gong. - Det er gledeleg dette, bladstyraren vert glad og god innvendes, når dykk syner bladet samhug. - No, - orsak, eg meinte ikkje å skriva so mykje um dette, - for dykk kunde mistyda meg no, - og tenkja som so, - "at no treng eg då ikkje å skriva, for det er so meir end nok bladstoff lell" - Nei då, det må dykk aldrig tenkja; for bladstyre er hjarteleg takksame for alle slags skriverier; dikt og prosa, um smått og stort. - For dykk veit, "mykje vil ha meir, og mange vil ha fleir.

Bladstyrar.

Årsskiftet.

Gamleåret er til ende -
kvarv i livsens hav
Tankane fer attende
sviv om strid og kav
i det gamle år.

Det var kanskje mykje, mykje meire
som vi gjerne vilde gjera
men ein årsak iblandt fleire -
var, me tenkte der fær vera
i det gamle år.

Etter nyår vert det alltid
betre tid til ditt og datt.
Og vi meiner bruke flid,
riktig ta for alvor fatt
i det nye år.

Men det, er so rart med tia
dagar veks og blir til år
stundom livet frå oss skrida -
Tomhendt ofte att vi står
mens året går.

Tia sviv alltid fram, ustanseleg -
mot det ukjente nye som rår.
Å fylgja med, er rett vanskeleg; -
Vi strir og stræver ja, - og står og går
gjenom alle år.

Å spyrja nyttar ikkje, ein fær 'kje svar
men lell, so er det mange ting ein undrast på.
Eg veit det nye år, gjeng i det gamles far
og kva som henda skal, det fær eg sjå
i det nye år.

Vi treng 'kje syta nei -
for kva det nye løyner av fred og strid
på sin årelange vei
Det veit vi aldrig, fyr det er forbi
med det nye år.
P. D.

Dagen derpå.

Åja, der er fredag i dag, og dagen derpå - Neimen å er det for slags sprell du gjør du da? - Jo, det skal jeg si dig, dette det er polsk det - og dettan lærte je igårkvell, og nå har je fått det slik i bena, at je har ligget og danset polsk i hele natt. Ja det ser bra ut detta, men det må da vera vanskelig? Åja der er litt vrient til å begynne med, - men ho Astri sa at det var bare trening som sku tell. Astri. Hvem er det? Ja det ho som er gift med han Anders, ho er ett grepa kvinnfolk forresten. Men du kan tru je hadde e svare stri, før je fekk igjennem at vi skulde lære polsken. Je tigga og ba'n Børre både tynt og pent, om og får Warme til å lære oss, men det hjelpte ingenting, - men så i går da, så snakka je litt hart til 'n; og da blei det opstilling med engang. Ja du sjønner at Børre det er formannen vår det, og det passer han godt til, men han er litt sein i avtrekken, for det tok han såmen 3 år, og få fortalt Warme at vi skulle lære polsk. - Ja så blei det opstilling da, med bare oss jentene sjølvsagt. Gutta kasta vi ut, men jamen var det vrient med dissa stega; De jentene som kunne fra før, tok hver sin ulærd stakkar og hoppa rundt med. Ho Ingeborg var no høg i hatten, for hennes jente lærte med eingang sa'a. Men Erika var nå basen, ho tok alle efter tur; - som då er nå det likeste ho veit, det å lære andre. Men je var nå mest kry lell, for je dansa med Warme, han tok mig en sånn ekstra omgang, sånn rundt med huk i knea, til vi var aldeles øre begge to. Åstan går det sa'n Børre, da han kom inn igjen; - Jo takk sa je, till å begynne med, gikk det riktig skitt, men nå går de bra, sier Warme. Og dettan har du ikke kunnet lært før sa'n Børre. - Nei sa je, før du sjønner det er så bakvent, for dere gutta kunne ikke lære oss gjenter, for de kunde ikke å dansa jente. Og jentene kunde ikke heller, for dom kunne ikk å danse gutt. Du skal vel trene heime nå, sa'n Børre. Jøss da, sa je, alt je orker, og til lørdagen skal jeg trene med a Minni, ho er rene experten ho. Ikke for det at je trur noen tå gutta vil danse polsk med mig, døm har nå så inderlig nok lell; - men det kan nå vara rart, å ha noe å fordrive tia med, mens je går her og tørker støv, - for ikke å tala om, mens je rører i gryta, - det er så godt krydder så. Je tenkte je skulde ha bedt både Warme, og han Børre pent omforladelse, for at je snakka hårdt til dem. Men je trur nå døm sjønner at je er liddelig glad i dem begge - men det var denna polsken som var skyld i det. Forresten hvis Warme så mig nå så trur je han blev ordentlig glad; for han trur itte vi ofrer dansen en eneste tanke, uten hver gang vi er på øving. Han vet nok ikke åssen je går her med dansetrin. Ja nå blir det forresten polsk-trin, og ellers så gled je mig voldsomt til neste polsk-øving, - ja før je er sikker på at det blir mange flere øvinger, for polsken er ordentlig vrien.

Au!

(Kommentar: Kanskje "Au!" er Mary Westlie? Astri og Anders er gift og har etternamn Andersen. "Ingeborg" er truleg Ingeborg Nygård. Og "Erika" er Erika Pedersen. "Minni" er Minni Gullikstad.)

Joli hev vore, berre bra !

Ja, so er me ferdige med joli at eingong då. - Skuffelse, - å neidå; joli hev vore bra på sin vis, men den værste mangel med høgta, var og denne gangen, at snøen ikkje kom. Eg skynar so godt at Jordi hev snudd seg, eller kome i ulag, på ein heller onnor vis. For i blada hev ein kunne lese, at folk frys i hjel i Italia, og andre sudlege land. Merkeleg då, at me her i Norden hev sumarvær, med optil 2-3 varmegrader, vist hadde vi litt snø ein dag ja, men den vart borte fortare end den kom; sur nordasno var det og, men det var ikkje noe å tala um. Og etter som det høres ut, so er vist lagsfolka eining um at joli - trass i snømangel - hev vore bra. Alle dei eg hev kome til å spurd om korleis dei hev havt det i joli, hev havt det um lag like bra. Børresen hadde hat det, stille og rolig, sa han. Det same var tilfællet med Anna. Tjukken sa han hadde hat det berre bra, det same sa Ingrid og, men tilføide, i grunnen, etterpå. Johanne hadde vært skrækkelig forkjølet, men ellers var det vist bra, ikkje betre eg kunde skyna. Og eg gjeng ut i frå, at dei andre også hev havt det likeso bra; kunde vel kanskje hende, at det var noen som hadde hatt det, heilt festleg, - men det er vel berre eit undantak. Verre er det med dei som ikkje har haft det bra, men i alle høve er me no færdige med joli, og kan segja vel overstått!

P. D.

(Kommentar: "P. D." er Pernille Dahl. "Anna" er Anna Fimland, "Tjukken" kan vere Olav Kristoffersen og "Ingrid" Ingrid Hansen.)

Et intervju med gutta i laget.

Jeg gikk og rusla i by'n, her efter jul, og da møtte jeg en del av gutta våre. Han Pelle traff jeg på Jernbanetorget. Hvordan har du det? sa jeg. Takk, bare bra, san Pelle. Vi studerte på hvad dere gutta hadde så travelt med før jul, det var jo bare jenter i laget de siste øvelsene. Det er vel ikke noe rart i, for jeg skal jo være både mann og kjærring, skulde både vaske og stryke, koke og bake; - dermed forsvandt han, inn i bussen. Etterpå traff jeg Anders og spurte han, om det samme. Ja ser du jeg går på skole om kvellen, og skal lære statsøkonomi; har tenkt å bli stortingsmand, sjønner du. Etterpå lyt jeg se til å komme mig hjem, for når ikke kjærringa har bedre vett, end å gå ut og danse, måtte jo jeg se til å ordne opp litt, dermed forsvandt også han ind i bussen. Jeg gikk opover Karl Johan, og der traff jeg dem efter tur. Han Børre først og han måtte også tilstå. Du kan vel begripe det, at jeg vilde ikke være noe snauere end de andre; jeg sa til Marta ikvell kan du ta på dig og gå i laget, så skal nok jeg greie både hus og unger, bare sett mig i arbeide så skal jeg nok ordne opp. Som sagt så gjort, ho Marta gikk, og jeg stod i; jeg måtte jo ha litt og skryte av jeg også, sa han, og så kry ut. Så kom Rosmer, du kan tro jeg hadde mye å gjøre før jul, arbeidet med blomster til langt på natt, efterpå måtte jeg stelle litt, for ho Sofie har så mye å gjøre, så hun kan ikke greie alt alene. Ja det er snilt av dig og hjelpe til, sa jeg, og gikk videre, - der traff jeg Bolstad. Viste dere ikke at jeg skulde reise hjem? Og da måtte jeg stryke skjorter og presse bukse, og du må da sjønne at jeg ikke hadde råd til og ødelegge pressen før jeg reiste. En må jo se skikkelig ut når en skal hjem for engangs skyld. Tilslutt traff jeg Reidar, han hadde vært så forbaska forkjølet, - hadde stupt på hodet i senga når han kom fra jobben om kvellen, så vi fikk jo holde han undskyldt. Heldigvis traff jeg ikke flere, men en ting vil jeg si til dere gutter, både gifte og ugifte;

vær forsiktige med å skulke, -

For Tjukken har charm

og møter trofast fram -
Ser jentene djupt i øia
og ler fornøia.

Fia.

*(Kommentar: Kven "Fia" er er ukjent. "Anders" er Anders Andersen, gift med Astri.
"Rosmer" er Victor Rosmer, gift med Sofie. "Reidar" er Reidar Thorseng og "Tjukken" kan
vere Olav Kristoffersen.)*

Nyttårs-rim!

Det har lett for å rime -
når snøen ligg i favner
og allting er sjukt og forfrossent
Men nå mister jeg lysten til å stri med
laget, opplevelser og alle navner.
Det passer dårlig sammen med gråvær og kalosjer
for gråvær i laget - åmi san.
Det fans nå ikke i året som gikk
og alle i laget, med ett - heisan
sendte gamleåret et avskedsblikk.
Derfor hilser vi ny-året med godt humør
og ønsker dere vel møtt til spleisen
og skulle dere tro, at her er gråvær fra før
så kommer dere straks i heisen.
Vær hilset du lærer som gir oss alt
av tekster og noter, i bena og armene
Tykkhudet er de fleste når det blir kalt
- det er godt å bli "tint opp" av Warme.
Vær hilset du Børre, du formannen vår
som styrer og steller i laget
du arbeider stundom i trange kår
men der kommer vel lysere dager.
Vær hilset de andre, i styrende råd
som blant folket må lure og lirke
dere kan ikke skryte av no'n storveges dåd
undtagen , - få andre i laget til å virke.
Vær hilset hver skrivende fante-poet
som lytter blant kaffen og koppen
dere blir ikke av honoraret, rettelig fet
men det er ånden som skal blomstre - ikke kroppen.
Vær hilset hver elskværdig liten frue
som danser med manden på roser -
Færden veltes vel ikke av den lille tue
som kalles - hans ustoppede hoser.
Vær hilset hver eneste jentelill

som nå blir bliere og bliere i det siste
det gjælder hver anledning å gripe til
dere har ikke noen chance å miste.
Flertallet har makten blir det alltid sagt
men ikke hos ett skjørteregiment
selv der er det vanskelig å få slaven under takt
men så lenge der er liv, er der håp for en jente.
Vær hilset hver mand som i tøfler må gå
og passe blomster for sin kone:
kanskje du kunne gi oss andre et råd
så vi slap slik en straff og sone.
Vær hilset hver gjenbred ungersvend
som holder orden i sit hus og sin have;
gi ikke Eva et eple igjen
for da blir du straks hennes slave.
Vær hilset hver charmør - vor adelsstand
nu gjelder det å nytte tiden
Men nevnt når du blir en voksen mand
da gjelder ikke charme - men fliden.
Vær hilset i alle i farverik drakt
som klær sig, og ter sig som bønder;
i festklædd stemning, er der en farlig makt
ett skudd kan felle - selv en Trønder.
Med andre er det jo en anden sak -
men i nyåret skal det bli en snunad,
blir broka til Bolstad lappet bak
kommer han også - i bunad.
Vær hilset i spelemenn - fele og klaver
spill opp, så det løfter sig taket,
så leiker vi alle, til vi ikke kan mer
og så er det kaffe og kake.

Bolstad.

Upplesen ved kaffebordet av Mary Vestlie, - på nyårs-festen, 11te Jan. 1934.
(Kommentar: "Bolstad" er Øivin Bolstad.)

Fantefylgje 29 - Mars 1934

Ymist!

Ymise ting ja, eg hev på hjarta i dag.
Men fyrst vil eg segja til alle i lag
Vel møtt, gilde vener og takk for seinast!
Vonar at alle likar sig godt, so dei sidan kjem att
Men nytt vel ut tida, vi sluttar ved midnatt.
Eg segjer ifrå so dykk veit det kvar einast

Og eg skal ikkje hefta burt tia so lenge
for so mykje bladmat eg hev ikkje fenge
Det gjeng snart i stå, dette her - gu bære
men sjølvsagt kunde det ha vore verre.
For noko hev eg då fått både i prosa og dikt -
men eg vilde so gjerne sjå ”Fantefylgje” rikt.
På fyrre kaffispleis - dykk hugsar - fylgje det streika
Då fanst det ikkje bladmat, dykk vil vist berre leika.
Diverre, denne visa er ikkje ny - nei gamal ho er
gang på gang hev eg kveda ho, umatt og umatt
”Læs vers!” seier Warne, eg seier det same her
um enn på ein annan måte - tak no fatt
med å skriva, det går an og læra det - likesovel
som vers, dansetrinn og turar - jamvel -
men eg skynar so godt -
Dykk hev det i beina, og ikkje i hue -
Men no skal eg slutte med denne låt
og ikkje lenger med ”Fantefylgje” true.
- Men frå det eine, og beint til det andre
her ein kvelden fann eg på eg skulde vandre
ut i byen - ned på strøket - for å finna
nye gitar, som kunde dansetrinna. -
Dykk veit, desse gutane få, som vi har her i laget
har i det siste liksom , både leiken og laget forsaget.
Årsakane er vist forskjellige, døm skuldar på mangt
der er so, at orsakingar fins det, um rett og um rangt.
- Som sagt, eg gjekk no avstad, medan eg tenkte
det skulde bli annorleis, og vonine blenkte.
På same tid bestemt og glad
eg i seine kvelden gjekk avstad.
Dernede gjekk det gitar flust og slang
- eg måtte velja ein, med graciøs og spenstig gang
som dansa godt, og som var flink i sang -
So - der møtte eg ein flokk på fire - fem
dei såg ut bra, - eg styrde rett på deim
og bøygde meg i djupe kompliment
derpå so spurde eg deim, riktig pent,
”Seg meg, hev dykk kje hug på song og dans?”
Dei lo so hånleg, ”Song og dans, neidå vi dansar berre sjæss”
”Og orsak då”, sa eg, ”er dykk kje meire tess. -
Skuffet? Neidå! På andre sida av gata fekk eg sjå ein
som såg pynteleg og bra ut, eg var difor ikkje sein -
Eg gjorde ikkje kompliment
Eg berre ”rugga” borti han -

”Seg meg mann - om De kan -
gjera høge himmelsprett.
grasiøst og lett!”
Han svara sint ”Kor kan De tenkja slikt
eg blir no svimmel, og so har eg gikt”. -
Men alle goe ting er tri - eg tenkte modig
at so lenge der er liv, er også von for deg.
Men fyrr eg veit av, er det noen som meg i armen tar
eg snudde fort - Ei røyst som sa ”Sjå eg er kar.”
Eg vart forundra - ”Kor i verdens namn
kan De segja slik til ei dame då mann.”
So smilte han sjenert, og svarte stivt
”Frøken, bli med meg då, so går vi på Humla”
Eg spurde stilt og blidt - ”De er vel ikkje gift?”
Men då skal eg segja, han blev rent fortumla
han raudna og stamma, men sa so blidt
”De er hyggeleg De, og her i byen er so trist.”
”Ja” svara eg, ”Men er De no flink til å dansa
og syngja, so kunde vel hende det var ein chance
Men då lyt De fylgje med meg, so skal eg læra deg
både polsk-trinn og hallingsprett og mykje rart, - eg segjer deg
du tarv ikkje vera bljug, det skal nok ordna seg.”
Men då fekk han det travelt med orsakingar og slikt
”Eg har gått på ski, og brukket ei tå!
so det er berre so vidt eg kan gå -
Dertil er eg so sjenert, - blir fort anterert -
og som svar på spursmålet - so er eg gift.”
Tablå! – ”Er det slik det er fatt
då duer du ikkje og dermed godnat.”
- Men enno so liver eg og enno hev eg voner
og vert det kje før jola, skriv eg meir i neste nr.
P. D.

(Kommentar: ”P.D. er bladstyraren Pernille Dahl.)

Gode Bladstyrar!

Du som er so vi og klok, du kan sikkert tyda denne merkjelege draumen eg hadde i natt. No skal du høyra. Eg tykte at eg vandra med stor sjumilsstøvlar opover mot Nordal Bruunsgt. Det var torsdag kvell, og eg skulde på leikøving i Songdanslaget. Kvifor eg hadde slik hast, var fordi eg var lovlig seint ute. Klokka var alt over otte, og vi skulde byrja percis kl. ½ 9. Eg smatt inn av døra i Halli, og rakk akkurat og slenge av meg kåpa, og å rette litt på ”hårsveisen” til det vart kommandert Oppstilling! (Eg må altso bekjenne at eg var siste mann, alle dei andre var sjølv sagt komne og fiks ferdige til og ta fatt. I ein-tvo-tri var alle på golvet. Desverre so viste det seg at det vart tvo umaka gutar. Nokon meinte på, at dei kunde dansa saman; likesovel som tvo gjentor, so mange gonger hadde måttet gjera. Men nei då, dei kunde

ikkje tenkja seg noe so bakvendt. Vell, so var det ikkje anna råd, enn at dei fekk sitje der og vera veggpryd. - So bar det til og dansa då - Det var liksom dei mest vridne, av heilag og trollvisorne vi tok først. Dei plar jo gjerne vera tunge og få liv i, då ein ikkje alltid skynar gangen i visone. Men Warme var storfornøgd, ja han sa so store ord, som at det var sjeldan å sjå ein leikarring leggja so mykje sjel i dei dansane som Songdanslaget gorde, og fyrst då var det at heilagvisene kom til sin ret. Og då me so tok til med stordans, dansa vi alle versor på "Hemingen unge" heile tri gonger, utan å vera det mindste anstrengt eller andpustne. - I pausen då vi kom med vår tradisjonelle 50-øring, opplyste kasseraren til vår forbauselse at det var nok med 25 øre no, når medlemstallet var vorten dobbelt so stort. Summen vart jo den samme + det at det var mange fleire som kjøpte lodder o.s.b. Og so hadde vi so stort overskot frå tidlegare festar, at det kunde dekka, om for eksempel noen var uptekne på andre hold, og måtte skulke ei øving. Etter ei stutt, men velnytta kvil, (velnytta vil seia med å mosjonera tale og lattermuskane) vart det opstilling til turdansar. Som raketter fløi gutta og engasjerte nye gjentor, og so bar det til, med futt og fart, den eine etter den andre. Den siste var då Fjellnesen som gjekk fin-fint. Retningen var trådbein; og Warme tykte aldri han hadde sett, noko so forførande sjelmske som vi kunde vera i den "kommer-til-meg" turen. - Dessverre vart kl. so altfor snart so mange at det var berre so vidt tid til å ta "Du Per, du Per" tilslutt; - og i det dei siste tonane av den ljoma i øyro på meg, vakna eg reint fortumla. - Kjære, kva kunde det vera for ein forunderleg draum eg hadde hatt - Var det kanskje ei forutaning um betre komande tider for Songdanslaget? - For dette var då akkurat det motsatte av den øvinga eg var på igårkvell. I von um at det var so vel sender eg draumen til vidare gransking og tyding åt deg Bladstyrar.

Med helsing frå Siri.

P.S. Eg sender draumen vidare til lagslyden for vidare gransking og tyding - men eg vonar med ho Siri, at det er eit varsel, for betre komande dagar, for Songdanslaget.

Bladstyraren.

(Kommentar: Det er ukjent kven "Siri" er.)

Tankar!

Einsemdi rår - hugen han trår
ut i det blanke og reine.
Renn so på ski - hugen er fri
og eg er heilt åleine.

Månen han skin, skogen i lin
kvit so det glitrar av han
Føret er godt, toppen er nået.
Ein juling til kveik, eg, sa han.

Himmelen i brann, Nordljøset kan
kvellen vel fager gjera
Trollbunne eg, på eventyrveg.
Her skal min bustad vera.

Einsemdí rár - enno í ár
skal eg ei stova byggja
pá eventyrveg, tankane eg
finn som den bedste hyggja.

Viddi meg dreg og lokka
med høgfjellets ville gru.
Til fjells dreg dei no í flokkar -
so reiser vel også du -

Hels upp til fjell og dalar
der snøen ligg rein og kvit,
Der svalande frisk stryk vinden.
Å! Kor eg lengtar dit -

Telegjente.

(Kommentar: Denne telegjenta som skriv så fine dikt er Gunhild Lillegård, medlem frå 10/9-1931 fram til 1941. Ho budde i Drammensveien 104K. Ho vart gift med lærar Olav Standnes frå Fjaler og slo seg ned på Hamar.)

Det er fælt at det skal vera so mykje lygn i verdi? - Det vilde vera verre um det var sant alt som vert sagt. -

Mot vår.

Hev dykker lagt merke til, at våren nærmar seg; - Igårkveld fann eg på at eg skulde gå ein tur ned i hagen; - eg tråkka i surlauv og våt jord millom snøfleckane. Men tenkj, ein heil krans med snøkløkker, kvite og fine; hadde alt vorte lokka fram, - og der stod dei og nikka i si fine uskuld. Eg nikka att, bøygde meg ned for å sjå om det virkeleg var so, at dei var som dei skulde vera, - skapt av naturi. Og visseleg, det var dei. Og so, eg kunde ikkje for det, eg tok fire av deim med inn, og sette dei i vatn. Tenkte og spara dei for den lagnaden dei visseleg vilde få, når natte-kulden kom. Men lagnaden vert nok den same for det, leva eit stutt liv, og so døy, - Men her i ljuset frå bordlampa mi, har dei sprunge heilt ut - Gjeng eg ut på troppi, eller um eg opnar vindaugo, so fær eg høyra at bækken hev vakna etter vintersvevnen av godvær og regn, den fosser, og mæl på den same tone som lell er hugnadsam å høyra; for ho minner um at våren kjem. - Og meisane våre kvittrar um kapp som skulde dei ha betaling for det, - - snart kjem vel og alle dei andre songfuglane, og då vert det liv og rørsel her i dei gamle trærne.

P. D.

Har den nye amerikanske kvinnetype, "Mae West" noen tilhengere blant guttene i laget?

Det er guttenes uvillighet i daldansens løfteture og deres heltmodige kamp for å avgi noe livsvarig løfte om å bære den bedre og største halvdel på hendene og ut av Halli, - ind i livets blindgate, som har fått mig til å spørre mig selv, og de andre store gutta om ovenstående tema. Da gjelder det først og analysere sig selv og motparten, for å få frem grundlaget. I dette tilfælde er jentene objektet - et forsøksobjekt, og guttene er subjektet; i laget er det riktignok jentene som styrer prædikenen, men nu er det guttene som greier med prædikaten.

Først uttaler filologen sig hvis daglige dont er å glemme de magre gramatikalske glosene, og at klemme de fagre dramatik-falske droserne. Dere må undskylde at jeg rimer litt innimellem, men pennen var altfor full og sprudlende av dette påskebrygget.

Jau, sier filologen, det er sikker mange i laget som neid-de - men helt sidan den eg var ganske grøn, så har eg no alltid forlade mi søn - holdt mest omkring de tjukke og feide.

Kommunens representant i laget, et tegn på kommunens trygge trafikk, - han kjører alltid på tre hjul, og sogar i holkeføre og sne på to hjul. Når jeg kjører siern -

Av de tynne blir det igjen bare beina

og de tjukke får jeg aldrig mein a

Men det er ikke så greit for begge to

kommunens vandstyre er jo aldri i ro

selv ikke når det reina. -

En av de yngste i laget, sportsmann og terrenløper blev på en skuddårsfest engasjert av en dame på 100 kg. Til masurka. Jeg hadde lyst til å spørre ham hvem som førte, men det så ut som han blev forført. Det blev hans første flyvetur. Han var helt utkjørt, da han kom til mål og fikk målet igjen. Det var et kupert terreng sa'n. Han har enda ikke fått noen kam til håret, selv om han heter Sem.

En av de eldste i laget, som er spesialist når det gjelder en solid konstruksjon, er det meget vanskelig å få ett svar av. Jeg snakker frempå om Eva og sånt no, - Å den forbaska tjuvkatta, sier'n (han var optat med ett skuespill, trodde jeg). Jo'a den Eva som skal knabbe frukt i min have, må sabla mig være tynn sier'n, og peker på den nye jernsmidde porten sin. Forresten når ja danser denna polsdansen frå Stai, er det jädrans godt og ha noget å ta i.

Så henvendte jeg mig, til en interiør ekspert og spurte hvordan han mente kvinnen helst skulde ta sig ut, for at bli funkis. Ja, a - det er jo hun som vet hvor skapet skal stå - sier'n, vrien som han aldrig er, - jeg vilde helst plasere hende inni skapet. På en hybel bør hun helst være slank - slange-slank, sier jeg for å vise mig litt. Ja det er medfødt, den eneste man fra paradiset, svarer'n. Han må være helst en skygge for du sjønner, hvisker han til mig: det må ikke være skygge av tvil, hvis vertinna kommer. Men i en leilighet derimot er det bra om inventaret ser litt fyldig ut i disse dårlige tidene, sier'n, med et suk. Jeg hadde ikke tid til å forespørre hos sangeren, og sendte derfor op to av jentene i laget, en slank påskelilje, og en rose uten torner. Jeg stod utenfor og ventet - lenge - og så hører jeg sang. "Hvorfor si nei til en liten stille flirt - jentene er ennu ikke kommet tilbake.

Og så tilslutt måtte jeg ut i gamlebyen, til vår unge charmør der også. - Ja da må jeg se mig sjæl djuft i øia først, sier'n - og så begyndte seancen.

Det må være fart og humør -

Ho må være smart i kolør

Og så endefram og allright som du vet, sa'n

Så må ho vera kjærlig og lekker

for du sjønner leiligheta trekker

og penger må ho ha i digre sekker.

I hue kan ho gjerne være sjørr

for på reisen er det jeg som kjø'r -

Det er resepten på livets likør

Skål gamle St. Hallvard, sa jeg; - men vil du ikke at hun skal eie ånd, sier jeg. Vil du ikke at

hun på livets reise skal ha med sig * esprit. - Jo to, sier'n, med et lyst smil. Ja den fransken er lei , det synes også - -

Eg glad gutt!

*E sprit er fransk, uttales espri - og betyr vidd eller ånd - ikke som her antydnet - en flaske sprit. -

(Kommentar: Ukjent kven "En glad gutt" er, men det må vel vere Øivin Bolstad. "Filologen" er nok Finn Kyllingstad, "kommunens representant" er Rolf Børresen. "En av de yngste i laget" er Arne Semb. "En av de eldste i laget" er "Pelle", kven "interiørekspert" er er usikkert. "Vår unge sjarmøt" i Gamlebyen er truleg Olav Kristoffersen også kalla "Tjukken". Mae West var ei amerikansk skodespelar, dramatikar og sangerinne.)

Fantefylgje - 6. sept. 1934

(Kommentar: Bladstyrar er Pernille Dahl.)

Fantefylgje ynskjer dykk, vel møtt att, etter ferien, vonar at alle hev samla mykje kræfter i sumar, so at arbeidsåret må verta rikt og gildt - - og so bed eg dykk hugsa at me hev eit lagsblad, dykk burde skriva litt i det, for ellers kjem det til å ganga "nedenom og hjem" - fyrr eller seinare. Innhaldet vert tilslutt for turt og magert, når det er berre ein tvo - tri som freistar klora saman litt; - eg er viss um at dykk alle kan, berre viljen er tilstedes.

Bladstyrar.

Tankar kring folkedansen !

Gamle saga ho segjer so

at folket på leikvollen korta tida.

Leiken hev halde seg frå gamal tid til no

sjølv um fleire ting er brigda sidan.

Den ligg i folkegrunnen

i sang og stev og dikt

av segner er den spunnen, um bergetroll og slikt.

Tidi hev skifta å dansen med den

Det nye utanfrå, inn seg trengde.

Gløymd vart vårt eige smått um senn -

"Jazzen" som lauselden fatta og fengde.

Ikkje den høvde vår lynne og sinn

framand vart rørsle og rytmen i dansen.

Det unorske soleis smaug seg inn

sjølv um nok vakt det stod på skansen.

Men me som er av bondeætt

det reknestykke me klara lett

Skal bonden kjøpa berre det fine

og vraka det han avlar på garden til seg og sine

her er vel fåre! Han visseleg då vil koma på "Kassen".

Slik og med oss, i forhold til "Jazzen".

Vist er det flott, med "rumba" og "fokstrott"

eller når ein glir i svingande tango-takt

men lat det vera sagt -
å høyr det, både gjenta og gut -
alt dette unorske arma oss ut -
Ein lyt fylgje med tidi - javist
men kven er så til sist
den som styrer tidsånd?
Er det ikkje ungdomen som hev roret i handi.
Skal me fylgja med straumen og lata det glida?
Utan å spyrja um lån eller leid.
Stundom til den eine og så til den andre sida
sjølv um det ikkje går den rette vei.
Når me alle so lovar og gjera vort bedste
legg ålvor i leiken vor, skal det nok bli
rytme og stig, er so ofte der værste
men betre det gjeng, når me fyrst kjem på gli.
Det er ikkje so greit, med stopparsteg og byttomfot
og til å sjå på gjenta eller guten tengs og litt mot
mykje hev me lært,
og sjølv um det ofte går litt på skakke.
so går det no heldigvis oppover bakke.
På toppen endå? Ånei langt ifrå!
Dertil hev me altfor lite rytme i kroppen
og er altfor lite lett på tå.
Ikvell vil me gløyma alt det som tyngjer
og leika og dansa det bedste me vinn.
Um me ikkje eig tone, so lell vil me syngja
då vert me so glade og lette i sinn
når leiken går etter taktfast musikk på felestreng.
Då kjem rytme i kroppen, humøret på toppen
då leikar me lett og då dansar me rett.
Gjer som elvi, legg iveg yver stuv, stokk og kneikar
ver ikkje seig, tung eller treg, sit ikkje stur når andre leikar.
Latt det verta dønning i songen vår -
Flaumen går, i Noreg er vår – og ungdomen er det som rår. -

Danse-møy.

*(Kommentar: Vi veit ikkje kven "Danse-møy" er. Det kan vera Gunhild Lillegård -
"Telejenta".)*

Til våre Grindvold-charmører.

Opover bar det til Grindvold en dag
med Oslo Songdanslags-ringens lystige lag;
vi stuet oss oppi som småsild i bingen
vi viftet farvel til alle og ingen
så drog vi avgårde med latter og sang

han Tjukken selvfølgelig på jentenes fang.
Oøver bar det, i landets sjønne idyll
med mandige røster og kvindelige hyl
bilen den suste avgårde med fart.
Skråle! Det gjorde hver eneste kart.
Endelig omsider, vel var vi fremme
alle som en, de følte sig hjemme;
og festen begynte i selvsamme nu.
Jo her var det gildt du, å du , å du!
Jovist er vi glade og morer oss sammen
legg bare merke til Rosmer og madamen.
Nei han Pelle plukket vel til sig en trivelig matrone
slikt emne skal en lete efter lenge til kone.
Av og til, blev det vel liv på balkongen.
Nu ja, en trengte vel kanskje til å rette på facongen.
Jeg synes bare ikke Bolstad skal se så streng ut
jeg har alltid hørt at han er en glad gut.
Jeg har også hørt snakk om en rundbrenner blei
men hvem det kan være, det vet ikke jeg.
Børresen strødde vel gullkorn omkring
Til bygdens smukke møer, han sagde fagre ting.
Det dusket og regnet, imellem med sol -
Jeg hørte grangivelig at gauken han gol -
Det var ikke storveges med sengeplads om kvelden
og ingen kan si at de sov under felden.
På gulvet langs veggen lå seks-syv på rad,
noen små hvisket og noen små kvad
Ja tenk dere, at det vrimlet med ben
Jeg hørte at Sem'n han sov som en sten.
Jovist det er sandt, vi er sæle som få -
Songdanslaget; lenge, lenge leve må -
"Huldra."

(Kommentar: "Huldra" er Karen Jonassen. "Tjukken" er truleg Olav Kristoffersen. "Rosmer og madammen" er Victor Rosmer og kona Sofie Rosmer. "Sem'n" er Arne Semb som også var sjåfør.)

Til Värmland.

I tvo år hev me gjenge å tala um ein tur til Sverike, og vonene var heller små, - eg trudde ikkje det skulde verta alvor, trange tider o.s.v., men jamen vart det so lell, - i hast kom det på, og i same tempo bar det iveg; for turen skulde være undangjort før slåtten byrja, og i heile fire dagar skulde me vera burte. - Det var ein flokk glade menneske som steig inn i bussen som var tinga for turen. Me var heile dusinet fuldt, og mesteparten var lærarar og lærarinor (ikkje underskrivne, nei.) Når me hadde sett oss tilrette, spurde ei av dei ældste um me hadde hugsa å kjøpa det ho hadde bede um. Ingen skyna kva ho meinte - men då ho sa at det var humør, so

slapp låtten laus, so eg treng ikkje å fortelja, at gleda og humøret heldt seg heile turen til ende. Kvi skulde me so ikkje vera glade, me som skulde reisa utanlands? Her sat me i ein fin bil, mat og gode greidor hadde me med, og alle var fulle av voner. So bar det då iverge ut i gjenom dei vide, fagre Solørbygder - veret var strålende, og alt og alting synte oss sitt blide andlet. Komne til Grue bar det meir i Austleg leid, inn gjenom dei norske finnskogar, skoglier og sjøar, små og store gardar. Det var langt austgjenom her, mykje lenger end eg hadde trudd. Umsider kom me då til Svulryen, Noregs kaldaste stad. Her laut me stansa litt ved den norske tollstasjonen. Det gjekk elles glatt det men me tenkte at værre vert det truleg ved den svenske. Um litt var me og ved Röjdåfors tullstasjon, - inngangen til eventyret. Röjdåfors ligg ved den vakre Røyden sjø, som ligg både i Noreg og Sverige. Rart var det å sjå burtetter grensa, - ei snauhoggi, breid line. Og gardane? Her låg dei side um side, norske og svenske. Underleg tankar kjem fyre ein - tvo land - tvo slags styre; men dei som bur her langs grensa er visseleg gode grannar for det. - No var me komne inn i Østmark, ein del av dei svenske finnskogar; her var umlag som på den norske sida, berre at husi for det meste var raudmåla. Vegen gjekk langs Röjdådalføret og upetter liene låg velstelte gardar. På ein ås rett fram låg Østmark kyrkja, ei trekyrkja bygd i krossform og sponklædd med høgt spir, - det heiter at dette er ei av Värmlands venaste kyrkjor. - Og ferdi gjekk vidare, vi såg og såg; snart kom me til Torsby, ein liten by ved inste enden av Frykensjøen. Me stogga litt her og, såg bl. a. på kyrkjegarden. Det var sanneleg ikkje noe småtteri, nei; men so vart det og fortalt at denne kyrkja skulle vera svært rik.

Men me skulde lenger medan det var tid og dag. No gjekk vegen langs vestsida av Frykensjøen. Fryken, sagasjøen som det er vorte sagt so mykje vakkert um. Bygdene her var store og fine, og gardane sameleis, veldyrka og heilt eventyrleg store. - Me syntest nok me har store og fine gardar mange stader heime og, men dei vert lell berre små, samanlikna med herlegdomen her. -

Men kva var det me såg der? Eit slags tårn uppe på ein fjelltopp! De me kom nærare synte det seg å vera Tassebergsklätten den same fjelltopp som i "Gösta Berlings saga" kallast for "Gürlitta klätt" - Nei å nei, no var me i "Gösta Berlings" land! Det er ein eigen stemning yver å råka slike stader som ein hev lese um i bøker. Og eg viste ikkje noko, fyrr me var midt uppe i det, so det var dobbelt gildt. Frykensjøen? Den same som "Löfrens länga sjø" i G.B.s saga. - Og me for frametter, motoren dura, mil etter mil hadde me no reist, og målet den fyrste dagen var Sunne, ein liten by som ligg millom Øvre- og Millomfryken. Det var liksom centrum her i Fryksdalen - Värmlands hjarta. Men du verdi som dei reklamera med "Gösta Berlings saga", - Alt og alting, hus, båtar o.s.fr. ein kunde nemna i fleng, men det vilde føra for langt. Godt var det forresten å få koma i ro, og få vaska av seg noko av støvet frå landevegen. Søvn vart det lite av, for her var stor trafikk og mykje leven, samanlikna med det me var vane med. I god tid skulde me i veg att neste dag, for no skulde me fyrst gjera ein avstikkar burtom Mårbacka, Selma Lagerlöfs heim. Det var klårt at me laut vitja henne, når me fyrst var so nære; - og det var nok fleire enn oss som tenkte so, for derute var det fuldt av folk. Ikkje noko rart, at ein del av huset og parken var avsperra, for det må då vera fælt å vera vidkjendt diktarinne, når det kjem so mange nyfikne. Men lukka fylgde oss lell, for Selma Lagerløf kom ut på troppi so me fekk sjå ho. Høgreist og stateleg med sylvgrått hår, stod ho der. Det var leit me ikkje kunde få gå burt å taka henne i handi; - men me hadde no fått sett både henne og hennar fagre heim, so me for velnøgde derifrå, etter å ha kjøpt med oss kort og

ymse andre småting til minne um Mårbacka. - Men lengre skulde me fara og gardane og bygdene var enno større end der me hadde reist dagen fyrr. Me såg millom mange andre Rotneros herregard, den same som "Ekely" i G. B.s saga. I dag var målet Karlstad, Värmlands hovudstad, og dit kom me tidleg på dagen, so me fekk god tid å sjå oss um. Det fyrste me skulde sjå var minnestytta yver Gøsta Fröding. Det skulde etter det me hadde høyrte liggja utanum byen, so med spurde oss veg. Det var heller ikkje lenge fyrr me kom til den mykje umtala bjørkelunden der minnesteinen stod. Det var ein heilt vanleg gråstein som var reist upp, og biletet av Fröding, eit vers som han sjølv hadde skrive, eit fælsleg troll, ei kongedotter og eit par born var hogne inn i steinen. Eit merkelegt og sjeldsynt minnesmerke. Ein skyna godt av diktet på steinen at her hadde Fröding sprung omkring so mang ein gong. Berre tri minuttar derifrå låg Alster herregard, der Fröding var fødd. Eigaren sjølv fortalde at dette var eit gammalt herresæte, som frå fyrst av, so ikring 1300 tallet, hadde vore eigedommen åt ein nordmann som vart gift med ei svensk kongedotter. Han fortalde og um alle dei fræge hovdingar som hadde budt der sidan. So viste han oss inn i herregardssalen; frå golv til tak var det fuldt av gåvor, porselen og andre fine ting, som garden og eigarane gjenom århundrader hadde fenge. Gildt, men utruleg var det heile. Utanfor var det ein park so fin, at me var mållause av undring, med vide utsyn yver Venern. Me takka for oss, og var meir enn glade for alt me hadde høyrte og set. -

Komne inn til Karlstad att, laut me sjå å få oss husrom for natti; - og etter ei liti kvild bar det ut i byen att. Byen var nok fin, men ikkje noko serleg, han låg so altfor flatt, det fanst ingi høgd med utsyn. Vatn var her nok av, for her låg Venern og her kom Klaraelvi; men det var so flatt at vatnet stod stilt og var grumse og uklårt. Domkyrkja vilde me sjå, og gjekk burt for å lesa på plakaten kva tid ho var opi - Å var her orgelmusikk? Og seine kvellen? Men forvitne som me var gjekk me no inn. Kyrkja var full av folk, her var gudstenest for skuld den dansk-svensk-norske studenterstemma som var her. Høgtidsfuldt var det, og slik song fær ein vel sjeldan høyra. Men eg vart forundra yver at "Fader vår" på svensk, var sameleis som på nynorsk, undanteke eit par ord. Kyrkja var stor og fager, her var ikkje måla altertavle, men ein kross som det var slengd eit klæde um. Og so ei tornekruna øvst; på sidane var det glassmålerier. Næste dag var me på båttur på Veneren, denne store sjøen som er mest som havet. Sidan gjekk me i Värmlands museum. Det var heller nytt, so dei hadde ikkje på langt nær fenge alt på plass. Det raraste eg såg her, var til minne um F. A. Boltzius, ein mirakeldoktor. Eg er viss um at her var 500 krykkjor um ikkje fleire, - for ikkje å tala um alle "kunstige bein" armar o.s.v. som dei hadde kasta, etter å ha vorte heilt friske att. Slikt er no heilt utruleg, men ein lyt næsten tru at det er noko yvernaturlegt. No bar det på heimvegen, me låg i Arvika siste natti. Ein heller ny by, berre vel eit hundrad år. Arvika ligg svært fint ved Glafsforden; men her hadde me diverre ikkje tid å stansa noko større, for me skulde like heim um dagen. - Det syrgjelege med slike turar, er at det gjeng so altfor fort, ein fær mest ikkje tid å puste. - No kom med yver grensa ved Magnor, og her vart me både godt og vel undersøkte ifald me hadde kjøpt med oss ulovlege varor. Midt i gensa her, stend "Fredsmonumentet" - På norsk sida stend skrive "Norske og svenske fredsvenner, reiste dette monumentet - 1914 med takk for hundreårig fred", og på svensk sida: "Heretter er krig millom skandinaviska brør umogeleg." Det er eit mektugt, monument, som syner at svenskar og nordmenn er runne av same rot, - so skil dei seg meir og meir for so tilslutt å sameinast til eit. Freden, er no ein gild tanke, og kan dette monumentet gjera noko for å tryggja freden, so

ære være dei som reiste det - Næste opphald var Kongsvinger. Her skulde eg skilja lag med mine reisefelagar, for å taka snøggtoget til Oslo - Den gilde ferie-tur var endt - - -
”Pernille.”

(Or ungdomsbladet ”Unglyden” Voss. Skrive av ”FanteFylgjets” bladstyrar.)

Helsing til tolvårs-festen i Oslo Songdanslag 13de oktober 1934.

Det var eingong - slik byrjar alle eventyr umlag -
for lenge sidan - ein kald og trist oktober-dag ;
Så sat der noen ungdomar i Oslo, og tenkte
og spekulerte hart på kva dei skulde ta seg fyre, -
men so ein tanke - snar som lynild blenkte
no vilde dei med folkedansen stelle og styre.
So vart der både mangt og mykje tala
lover vart fastsett - der valgte styresmenn
og so byrja Oslo Songdanslag og stri og bala
og strida som byrja, ho varer enn.
Tolv år - eit dusin år er fylt i dag
av Oslo Songdanslag.
Og ser me so attende litt, på -
år og tid som no er svunnen
ein ting er lett for alle og forstå
at medlemmene, sjølv um dei er få
hev hatt både mot og vilje på bunnen.

Å stå på egne bein, er ikkje alltid greit.
Det fekk nok Songdanslaget altfor ofte røyna
for er det dårleg med financene me alle veit
det stendig vil på mot og kræfter røyna.
Men kva som var, og ikkje var so liver laget enno -
og friske sterke kjenslor attum brenn.
Me kjenner den milde, varme trå
og lengten i barmen mot noe høgare og betre å nå
Vår rike, fine songdans, som er hentet frå vår gamle soga
hell frå folkeseign og eventyr og dagleg strev og yrke
um dverg og tussa, og um riddarånd som loga
for å vinna yver vondemakt, og ut or trollhheims myrke -
me syng og leikar, freistar liva i deira verd
- det lukkast ikkje alltid heilt, men steg for steg
me gjeng då fram, og er me trugne på vår ferd
so vil me eingong toppen nå - og då -
som no ikvell, me fær slik hug til å kveda
eit kvad hell ein gledespris - for alt det store og gilde
for fortid, notid og framtid og femna all gleda
gløyme - det leide, i ljusbårar milde. -

Då tonar det vent inni bringa
og alle fær hug til i takt seg svinga.
Godtfolk! Som er samla i denne sal
frå fjell og fjord, frå skog og dal
Velkomen alle til festen -
vi fortsætter forresten
med tale og song, leik og gaman
for alle saman.

(Skriven og upplezen av "Fantefylgjes" bladstyrar.)

(Kommentar: Det var altså Pernille Dahl.)

Fantefylgje, 1ste November 1934.

(Kommentar: Bladstyrar er Pernille Dahl.)

Vel møtt, då fantepakk, frå sør og nord
Ja dei frå aust og vest, eg og tek med
Ikvell eg og hev rota saman nokre ord
um likt og ulikt, og um uro og fred.
P. D.

Tangen da - ma !

Nå har vi vøri på tur på tangen
Vi likte oss godt deroppe, men vi likte bedre drammen
Det er ett kjåk, når ein sån skal av gårde
men går'e så går'e.
Det var litt stuslig i bilen dennegang
ingen skråll, ingen sang.
Dere husker sist vi drog, da var det sang sist og først
men da var det våren, nu er det høst.
Ung Tjukken var så underlig, han tagde reint
han hadde ikke skjarm, sa han, og nu var det forseint.
Vi trodde lite på det dærre, vi kjenner han desværre,
Jo, ja det bar av sted trods alt, det var en fest det gjaldt
og først på Eidsvoll stanset vi skulde raste der
her var det jamen hygelig, jeg merket mig især
en duk så hvit og skinende, og friske blomster duftende.
Og kaffen ekstra god og sterk
rent ut sagt, et kaffemesterverk.
Det hjalp, vi blev i godt humør,
og Tjukken byttet straks kolør,
og han, og mange flere med han, de sa
det æ'ke noen sak å være gla
Så hompet vi og skompet vi, av gårde da igjen
Det var jo om å gjøre, å nå til Tangen frem,
Dessverre vi blev "omtåket" vi hutret og blev frøsen

vi så'ke spor av Mjøsen.
Men heldigvis, så vart det klart for oss, - i samme stund
vi kjørte over verdens lengste bro - i Minnesund.
Vi nådde frem til Bekkevold, foruten tull og tall
heldigvis, det må jeg si, dere er vel enig
På Bekkevold, der var vi ventet, det er vist og sant
og vi oss vel til rette fant,
så spiste vi igjen litt mat, og tok en liten prat.
Vi jenter drog i høiden opp, på kammerse
der var det næsten plass, til oss, og rumstere.
Vi vasket oss om kapp på tur, og Charmantiserte oss
Lite granne da forstås, Minni gikk fra hånd til hånd
fasaden sin den fikk hun pusset sån
at hun blev bare Charm, og hun fikk danse sig våde varm og arm.
Hun steg på vekten, fortest hun kom hjem
og så er sagt, at hun har tapt sig 4,5
Det var gøialt og feste, med Hedemarksfolka,
de feiet i vei, med vals, springdans og polka
Det var stuvende fuldt på gulvet, en fikk både skomp og donk
Og hver gang, noen skompet borti Bolstad, sa det klank!
Jet vet ikke riktig, men jeg våget mig vel litt for langt
for da jeg mig midt ut på gulvet fandt
i rasende vals elle Jass,
måtte jeg trygle og be for mig
bær mig tilbake på plass.
Jeg ha'ke noen verdsens ting å si
På folka eller bygda, ånei, ånei du slette ti
Jeg er mere enn fornøgd da. -
Det var så kjække karer der, og jenter og
vi hadde øia me oss vi, og så og så
Det var ikke nok med det at Bolstad blott,
så sitt ideal har jeg forstått
Men han så sit ideal i blått.
Det er bare en ting som er så fobasket med idealer
Der medfølger som regel rivaler
Ja festen tok nu omsider slutt den
til stor sorg for Johanna og gutten
Undskyld mig, men jeg vet ikke hvad han hette
Nen vent litt, her kommer mer efter dette
Det blev litt disputas, da vi kom te'bars
hvor det var bedst å sove,
enten i stue eller på låve
Vi blev da eninge om at løa var basen
bare Olaf lå inne i stua i påsen

der lå han aleine og sov så gått, og drømte om e jente i rødt
Vi andre, vi som lå i løa, vi drømte såvíst ikke ett knekk
Det æ'ke godt å drømme, i slik innmari trekk -
Men så da det tok til å lysne, så vi kunde se oss omkring
så var det jo ganske innlysende at vi haddes sovet i ring -
Det er sandt, det var kalt der vi lå
enkelte vilde til og med gå
Sem'en for eksempel , han la sig om lørdagskvelden, fresk og varm og rø, -
Og da han våkna om søndagsmårran, var han næsten dø -
Da vi omsider fikk plukket og ristet os i facong
Hørte vi ifra huset. Mat! Gong - gong
Ved bordet var det litt trykkende sturen
ikke på grund av festen eller turen.
Nei det var Somdal, som sat det og var så mismodig
Vi hørte ham mumle no' snodig
Ikkje kan eg værpe og ikkje kan eg gala,
ikkje har eg matlyst, i hvert fall ikkje nå,
Nei eg fær vel gå meg åt løa og grave
finn att den klokka eg mista igår.
Men Børre ser du, han var i sit ess
som gardbruker tror jeg han vilde være mye tess.
Han inviterte oss med, for å bese oss omkring
og han kunde fortelle om mange, mange ting
Her, sa han, her gikk han bestefar og jeg og slo
De har nok vært fine busser de to.
Og bestefar har også lært ham i sin ti
Mens jernet er varmt må en smi
Vi så også smia, det var sandt san
han bestefar har nok mange jern i ilden hat han
Mange rare ting lå strødd omkring på bord og benk
et gammelt grev lå der, ja tenk
Hver lut av landet har sin skikk
og navenet Milla brukte - ja nu husker jeg det ikke på en prikk.
Fra en storgård på Tangen tilbud vi fikk
om vi vilde syne fram dans på Vik -
Det var en opplevelse, det må jeg si
Gården var gammel og ærværdig
Herr Moestue på Vik var kar som forstod
at folkevisedansen er dans som er god
Vi danset i parken. På en idyllisk vold
om natten så danser der vel tusser og troll
Og nøkken den spiller i fossen som suser og koker
mens huldren synger og lokker
Der galer vel saktens gauken bakom fjøsa

men ørretten spretter i Mjøsa.
Så gikk vi en tur i grishus og fjøs med det samme
en kalv i en binge sa mø, da - ma
Å sier n'? Sa jeg, og sto der rent lamma
Da rygget den bort i en krok, og sa mø-mø dama
I grisehuset var det vel moro å se,
grisene kunde både flire og le
jeg nappet han Børre i trøia og sa, se den digre grisen
Ja sa han, her er vel saktens stoff til avisen.
Nu er dere vel underrettet om turen til Tangen
om festen om folket, om Vik og om - drammen -
Huldra i huset

(Kommentar: "Huldra i huset" er Karen Jonassen. "Tjukken" kan vere Olav Kristoffersen. Bekkevold er garden der dei brukte å overnatte når dei besøkte Tangen. "Minni" er Minni Gullikstad.)

Haustdraum !

På ein stein uti skogen ålene eg sit og ser
ut yver al natur
Stilt, so stilt det ikring meg er
- eg kjenner med sjølv so stur.
Eg sit her og ser på eit vent maleri
Kan du hitta deg til kva det er?
Det er hausten med alle sine fargar eg ser
Som mot meg smiler og lær.
Eg ser længe på dette maleri,
so eg drøymer meg langt herifrå
Eg finn meg att på ein setersti
langt oppå høg fjell eg står.
No sit eg uppe på sætervang
og soli ho dalar i vest
Månen kjem stikkande fram so bli
han likar haustnatti bedst.
På sætervang eg sit so trygt,
snart kjem buskapen nær
Dei lengtar vist heim til bygdar no
Dei trøyte av fjellbeiti er
Eg høyrer meg sjølv som lokkar
det svarar i tind og nut
og kyrne dei kjem i flokkar -
fyre kjem storegut
Bjøllekui ho er so svær,
med horni ho rydjar veg
Rister på hovudet so klokkorne slær

ho fyrst vil koma til meg.
So fær dei alle sin lokkemat,
dei sleikjer og er fornøgd.
Eg trallar og syng og er so glad,
for her er min yndlingsstad.
So legg dei seg vide kring sæterbu,
og hjortar so gode og mætte
- Eg gjeng i bue og gjer mit stræv
og tykjer alt går so lett
På peisen logar ei tyrirot,
varmen ligg blodraud og sjelv.
Eg sit og varmar min trøyte fot
og ute er stjerneklår kvell.
Men - med eit eg vaknar og draumen sviv
men i tankan, der ligg den klår
Eg skvett av steinen og heimmyver driv
men hugen er atter so sår.
Huldremøy

(Kommentar: Kanskje er det skrive av Gunhild Lillegård - "Telejenta"?)

Ein liten haust-tanke !

Hev dykk lagt merke til kor fagert det er ute no um dagane; - eit reint lauvfallseventyr. Sol frå høg, klår himmel, - og lauvbladene sviv om kapp med seg sjølve og vinden, og veit ikkje forvist, kor i all verdi, dei skal gjera av seg. Men umsidar finn dei no lell ein siste kvileplass, attum ein trelegg eller stein, eller kva det no er. - Eit veit eg ifald, og det er, at hadde eg hatt stor lyrisk givnad, so skulde eg ha skirve slik um dette hausteventyret, so heile verdi fall i staver. - Men no, no lyt eg nøgje meg med tagal undring, og lauvblad som igjenom lufti sviv.
P. D.

Berre eit par ord um tolvårsfesten.

Eg burde vel halda meg, for eg hørde at, for eingangs skuld, hadde me fenge nokre kronor tilbedste. Og det er vel og bra det, truleg det bedste som kan henda. Men diverre, det var noko som vanta, det var ikkje den ård og hugnad yver festen, som det burde ha vore. Dei mange framande menneskje som vilde dansa Jazz og Tango gjorde vel kanskje sitt; - men me er no ikkje so heilt skuldlause me heller - for det vart ikkje spela so pass som ein Dølamars på heile kvelden. Og eg er so fri - orsak meg, men eg tykjer at når ein leikarring held årsfest; trur eg no ikkje det var for mykje forlangt, um me ifald opna festen med ein Dølamars!
P. D.

Tangen, enno eingong!

Ein fin laurdags-ettermiddag ein gong i september, starta mesteparten av lagsfolka frå Nordal Brunsgata, med Tangen på Hedemarken som mål. Værgudane baud på sol og blåst, luft i luka ja, det vanta ikkje og kom ein so i skade for å reisa seg upp, so ein fekk utsyn for og agterover; var det ikkje so heilt ufårleg, for hovudet, eller rettare sagt luva eller hatt, fekk då hug på ein flygetur. Men jamen var det moro å leva lell, sjølv sagt mangla det ikkje, korkje på

vitsar eller blødmer; og æra være dei som fekk sagt dei. Underskrivne stod no for det meste rett upp, ned og hang, for um mogeleg å få sjå noko, av alt, som me i fart for forbi. Det var svært pent mange stader, og etter vegane gjekk og stod folk i flokkar, mest ungdomar. Det var laurdagskvelden, so det var ikkje noe å segja på det, - for det er no eingong gudskjelovkvelden på bygda. - På Eidsvold stogga me litt, for å få oss ein kaffeskvett og smaka på nistematen. Det smaka utruleg godt, for det var blitt kaldt ute. - Men kva hende so, når me for derifrå? Jau, skodda kom sigande, tung og våt; ho vart umsider so tætt, at me ikkje kunde sjå noko - forresten, no skymdest det likevel. So var det festen um kvelden då, som liksom skulde vera det gildaste på heile turen. Den var kanskje bra, sett frå fleires synsstad; - men, ja der var eit men likevel. - Men nok um den, ellers var heile opphaldet på Tangen gildt frå fyrst til sist; - berre ein ting skyna eg ikkje; det var at fleire av lagsfolka, var svært uvillige, når dei sundag skulde klæ seg i bunad, og for moro skuld dansa på Vik. Var me no ikkje ute på tur for å leika og ha det gildt? Kvi so ikkje likegodt vera klædd i bunader, når me no fyrst gjekk for å vera folkedansarar. Vel var skjortene og dilikt, ikkje so nystrokne og reine som me kunde ynskje det; - men det hadde lite, eller ikkje noko å segja, for alle viste no, at me hadde vore ute i hardt vær kvelden fyreåt. Eg var ikkje so lite forundra yver dette, for eg hev alltid høyrte at Songdanslagets folk er trugne til å gå i bunad. No virka det ikkje slik - tvertum - det høyrdest mest ut som det var ei plage å klæ seg i bunad. Men lell - til Vik kom me og i bunader var me og klædd. Nei å nei for stas, tenkja å vera bedne som gjester til ein slik storgard og at sjølve eigaren var so intresert i folkedans so han moret seg yver det. Me vart helsa velkomne, og so gjekk me gjennom huset og parken upp bakken, forbi blomar og trær av alle slags. So kom me til bjørkelunnen, som me skulde dansa i - ein fint tillaga bjørkelund som låg like ved jarnvegslina. Det var ikkje so heilt bra, for toget kom susande og øydelagde noe av musikken. Alle dansane, både song og musikkdansane var so fint framførd at det var ei gleda å sjå. Kanskje det og gjorde sit, at me no dansa ute - so alt var høgt og fritt. Mange folk kom til, fram frå skogen kom dei, fleire og fleire, dei høyrde vel songen og musikken; - me hadde og noen intereserte "tilskuere" på andre sida av jarnvegslina, hestane og det vesle føllet. Dei såg og lydde, skyna vist ikkje rett kva det var, men at det var noko uvanleg skyna dei godt.

Etter danse-framsyninga vart me traktera med kaffi og boller ute i lysthuset. Og der var vel syrgja for alt, ja dei gjekk tilmed med flue-smikke for å slå i hjel kvepsen, som var ille nærgående; - men fritt for at det vart noko betre, nei no vart tyraset reint forarga - men eg trur ikkje nokon av oss, fekk noko mein av argskapen åt kvepsen - me vart og fotografera eit par gonger - skulle vore moro å set korleis dei billæti såg ut. So kasta me ut eit siste blick på den vene hagen åt Moestue-folka, og so skulde me ut av festklædi, og ind i reiseklædi. Til all lukka hadde eg nær sagt, ja eg meinte det og, so var det hændt noko med bilen, eit hjul skulde skiftast, eller kva det no var, so me fekk litt umfram tid. Då skulde me gå i fjøset og sjå buskapen. Fyrst bar det til grisehuset, for kyrne gikk i hamnehagen enno. Og her ska eg segja det var griser, små og store, fleire og fleire, des lenger me kom, bingane var mange, og innhaldet i det mest utallige. Me råka han far sjøl i stua og. Han utmerkte seg no ikkje med sin fagerdom, tvertum, men han var ageleg og imponerande. Sidan bar det nedover til Mjøsa for å møte buskapen som kom frå beitet. - Det var svært pent her ikkje noko rart at Ingeborg Refling Hagen, som hev heimstaden sin her, hev skrive so fint og stemningsrikt um Tangenlannet og Mjøsa. Ho segjer bl.a. at Skreia revnet og Mjøsa brast frem. For at Gud

skulde speile sig, - og kvitveiskransen som Anjosbredden um våren bærer, vart og til på same vis. - Det var ikkje so lite kjyr heller ei 60-70, trur eg dei var, dei såg svært kritiske på oss; som ikkje noe rart var, slik som me prata og dreiv. Komne uppatt fekk me næsten skjenn, fordi me hadde vore for lenge. So tok me eit siste velfar med Tangen, Vik og Moestue-folka. Det kom so fyre meg, at var det mange Anderser Moestue her i lannet, so er eg viss um at folkedanen fekk betre livekår.

P. D.

Telegram frå Nordrispolens land yver Svalbard radio.

Sender en hilsing til dere gjennom æteren; eg er vis om at det vert hugnad på spleisen torsdag; og eg ynskjer eg var so nære som eg no er langt ifrå. Her er alt O.K. men stundomtil forbaska kjedelig. Været er kaldt og blåsende, so det er ikkje av vegen, um dere sender meg ein varm tanke iblant.

God vinter ynskjes. Kristine.

(Kommentar: Vi ser ingen som heiter Kristine på denne tida?)

Fantefølge torsdag 6/12 - 34.

(Kommentar: På halvårsmøtet 8/11-1934 var Pernille Dahl, Mary Westlie og Karen Jonassen samde om å vere redaktør kvar sin gong. Denne gongen er det Pernille)

Det var itnå større nytt i avisa i dag nei, men det er itte så greit å vara øss hell når det ingen er, som har tid til å skrive. Våger vi øss te spørja etter litt stoff, så får vi alti tel svar ”trur du vi har tid til å tenkje på slikt du a,” nei dætta kan de greie sjølve. At vi også kunde ha lita ti, det er det ingen som tenkjer på. Vi får derfor si omtrent som Askeladden: ”Vi har hat lita tid før, og enda greid det, vi greier full dætta au.”

Kvinneprat.

Ingen vert elska og hata slik som kvinna, og kan heller elska og hata slik som ho. Ut frå den synsstad en kann ein segja, at ingen eig ei slik ekspansjonsevne som kvinna, ja eg torer segja både i åndeleg og fysiologisk leid. Med andre ord, kvinna femner vidare enn mannen. Skal ein tru skapingsssoga, so vart mannen skapt fyrst, og kvinna laga av eit sidebein av han. Dette må utan tvil vera eit stort mistak frå skaparen si side, og ut frå ein biologisk synsstad kan det ikkje forsvarast. For fyrst er det urimeleg at kvinna, ho som er opphav og mor til alt liv, skal koma i andre umgangen i skapningsssoga. Ho var då sjølvakt til å vera den fyrste. For det andre strider det mot all sunn fornuft å taka virke av eit dårlegt emne og so skapa eit produkt som stend langt yver emnet det er teke av både i form og innhald. Korleis kunde skaparen mistaka seg slik? Eg kan ikkje skyna det på annan måte, enn at skaparen må vera ein egoist som alle manfolk er. Han skulde skapa eit menneske og det var då sjølvagt eit manfolk liksom han sjølv, for det stend då tydeleg at det vart skapt i hans bilete. Endå me aldrig hev høyrte at skaparen vår hev nokor kone, so hadde han skyn for, at det ikkje er godt for mannen og vera åleine, og so vart kvinna skapt liksom på nåde til hugnad og studnad for mannen. Atter skin egoismen igjennom. Det fyrste med høyrer um den fyrste kvinna er etter det noverande umdøme og den rådande moral noko trist. Det segjest at ho fall i synd. Kvifor ”falt” so kvinna. Etter mi meining kann grunnen til fallet skrivast til eit enten eller, men i ingi av tilfelli, hev kvinna sjølv skuldi. For det fyrste: Skaparen er almektig,

allvitande - fullkomen. Han skapar meneski og sett upp levereglar for dei. Ein skulde tru at alt som vart gjort av ein fulkomen sjølv, vart fulkome. Soleis skulde meneski vera på høgd med dei kravi som vart sette til dei. Men so var ikkje tilfelle. På ein eller annan måte, må skaparen ha gjort seg mindre fyre med kvinna enn med mannen, ho var for veik til å fylgja levereglande, og so får me fyrste lovbroten. På andre sida kan me sjå det på ein annan måte: Kvinna vart tildelt så mykje vit og intelligens at ho såg dei rådande lovfyrsegner var urimelege og sette stenge for hennar vithug og utviklingsevne, og so steig ho yver dei. Denne siste teorien trur eg er den rettaste. Mannen derimot var ein dovenslamp, som var nøgd med tilværet og sæl i buret sit. Etter det kan ein nok segja at mannen er den mest lovlydige, men kvinna den mest vitala, den mest vithuga, den som vil upp og fram og ut or alle stengslor. Men korleis gjekk det med den fyrste emansipasjonslystne kvinna? Jau ho vart straffa og fekk ein dom so hard og umenskeleg, so me hev aldri opplevd noko tilsvarande korkje fyr eller seinare. Det eine er vondt, det andre verre, men verst av alt i denne domen, er at kvinna skal vera mannen underdanig. Altso ein typisk manfolkdom, og mannen hev vist å gjera seg nytte av denne domen. Like frå fyrste stund til vore dagar hev kvinna vorte haldi på eit lågre niva ein mannen. I gamletidi og mellomalderen var det reint uhyggjeleg korleis kvinna kunde verta handsama. Ho vart ikkje stort set på som anna enn eit høgtstående dyr. Ho måtte halda seg i serskilte rum, gå med slør for andletet og ikkje visa seg millom folk ute på gator og vegar. Ja til og amed i våre dagar høyrer med um folk der mannen og kvinna hev kvar sitt rum i kyrkja. Og under nadverden, er det berre mannen so er verdig å få brødet og vinen oppmed alteret. Kvinna får desse ting ned til seg i sitt rum i kyrkja. Fra fødsel til død, var Kvinna undertvinga av mannen, (og prisgjevi til hans lyster og mishandlingar.) Ho vart yverlest med hart arbeid, og handsama mest som ein slave. Kvinna var både som gift og ugift umyndig. Dottri var bunden av faren sin vilje med umsyn til giftarmål, og systri med ringare arverett enn broren, Ja mange stader fekk dotteri ingen arv.

Dette er då alt for gamalt prat å koma med i vår tid vil mange segja. Ja vist er det so, at verdi hev gjenge fram i alder og visdom; men enno stend mykje at før kvinna er likestillet med mannen i samfundet. Ikkje engang allmenn røysterett hev kvinna i alle land, i opplyste Europa og utanum Europa lever ho mange stader framleis som vore det den myrkaste millomalder.

Det er ikkje nok med berre almen røysterett for begge kyn, Kvinna lyt få sama rett som mannen til alle offentlige embete. På det umkvervet skorter det mykje enno, og me lever i full millomalder den dag i dag. Tenk berre på spursmålet um kvindelege prester, som var uppe på Stortinget i vår. Det var reint syrgjeleg å sjå dei range og småmanslege argument som då vart nytta mot kvinna. Professor Hallesby vil eg ikkje snakka um. Han er og vert og vera vil millomalderen i Noreg, men at yver halvparten av stortingsmennene kunde stille seg på ein so reaksjonær front som dei gjorde yverfor eit so retvist og rimeleg krav, det kan eg ikkje skyna. Dei som skreik høgast upp mot kvinnelege prester var sjølsagt prestane og bispane sjølv. Dei kjende grunnen under føtene tok til å skaka, det skulde ikkje so mykje til å få eit vel so godt kvindeleg presteskap som det mannlige me no hev. Og so tenkte dei: Skitt i kristendomen, leve me! Ja er det ikkje merkeleg. Ein kan taka til med bispen og gå frå prosten og presten og vidare til lekmannen, heile mannfolkmyrja er gjennomsyrd av egoisme. Kva som tener heile menneskeslekti best, tenkjer dei lite og inkje på.

Men om kvinna på lovleg veg hev kjempa seg fram til sin rett, so ser ein ofte at ho vert sett til sides i praksis. Som oftast gjeng mannen fyre kvinna, og ei gift kvinna vert sett på som

ubrukeleg til anna enn (og avla born) og koka mat. Dette må det verta ein ende på. Ei kvar kvinna skal tevla på like fot med mannen um alle embete og i alle høve. Greider ikkje mannen og tevla med kvinna, so får han trekja seg attende. Men so lyt Kvinna au taka på seg ansvaret med og fø mannen og borni. Lat so mannen stella heime og kvinna stå på preikestolen og talarstolen. Eg er viss um at verdi vil gjera store framsteg både åndelig og materielt når me eingong kjem so langt.

Finn Kyllingstad

(Kommentar: Finn Kyllingstad byrja i januar 1931 slutta i 1934. Han var student frå Rogaland, vart lektor i 1938, filolog. Han var nestformann i året 1932/33)

Mi meining om tingen:

Som dere vet så har vi i Oslo Songdanslag kaffespleis hver første torsdag i mnd. Dette har hitentil været en kveld som vi alle har gledet oss til. En kveld hvor medlemmer og bekjente har møtt frem i puss og med godt humør, for riktig og more sig. Her har vi danset, sunget og lekt som en flokk gode kamerater både gamle og unge. Hvorfor? Skal så dette ødelegges ved knivskarp kritikk. Aldrig har det været fyll eller spetakkel av den slags, men bare en riktig god feststemning. Hvorfor skal en ungdom ikke kunde more seg, utan at folk skal behøve og kritisere i høie toner. Herregud vi er da unge bare engang, og om vi nu slår oss på hæla, tramper i gølvvet, og kanskje synger en trall også, enten den nu er moderne eller ikke, så må da det kunde tåles, vi skal da ikke regnes for ramp og tulling for det. Det er da bare en uskyldig moro. Og at den nasjonale drakt ikke skulde kunde brukes av den grund, det sjønner je itte, ja det tror je foresten ikke heller. Nei det som nok mangler hær det er nok lysten og viljen til å ta den på sig, men det vil jeg si: vil man vere en ivrig folkedanser, så få man sandelig bruke drakten, ikke oftere enn vi har festkvelder, skulde vel ikke det være så vanskelig! På disse spleisene vore har vi innimellem runddanser, Dølamars og litt leik, det er noget som jeg synes absolut skal være; men at vi skulde ha turdans og leik hele kvelden, det er jeg på ingen måte enig i. Det kan gå an i lag hvor der er parr, ikke her hoss øss. Interessen for den gamle folkedans behøver derfor ikke å være mindre. Det skulde vi vell forresten ha et bra bevis på her i laget. Hvor vi for mange jenter danser jenteparr kveld efter kveld, var det ikke for leiken, så ga vi nokk en god dag i å komme. Det er ikke sån stas og danse med ei jente. La oss derfor beholde hyggekveldene som de har været.

Aa så var det så at Oslo Songdanslag var bekjent i grannelaget for levenet sitt. Det har jeg aldrig hørt noget om, det må vell stamme fra en livlig fantaci. Har jeg hørt no så jammen har det vøri lovord om hvor hyggelig det er hoss oss på disse spleisene vore. Ja tenk for tre uker siden var jeg på fest i ?, det kan forresten vara det sammå å je var hen, men der traf jeg to gutter, som hører hjemme i en av de andre ringene her i Oslo, og de sa: Du verden å godt vi likte oss. Det var hyggelig det sa jeg, så kommer dere vell igjen da, så sant vi har andledning så kommer vi, det var en slik kameratslig tone mellem alle hos dere. Har de det itte slik hoss døkk da, sa jeg. Hå nei, der går det mest itte an å lea sig, det er for stivt hos oss til det. Dette syntes jeg var riktig koselig og høre på lagets vegne. La oss derfor fortsett som det før har været, slik at alle kan like sig; ødelegg det ikke med for megen vranghet.

Mary Westlie

Fallera (nei hør på den!)

Nu vil jeg jammen synge ut en sang: fallera
det blir nu bare denne ene gang fallera
og derfor synger jeg om dig og mig fallera
men derfor skal du ikke være lei fallera

2 Jeg skulde helst ikveld, ti stille bom fallera
men når jeg riktig tenker mig litt om fallera
så der det litt av hvert jeg må ha sagt fallera
som særlig sig på hjærte mit har lagt fallera

3 Songdanslaget det er no til lag fallera
skriv dig in som lagslem her idag fallera
hver torsdag kveld vi leikeøving har fallera
Desverre er vi ikke bare parr fallera

4 Men hvis du kommer her og du er sur fallera
da går det dig nok værre en du trur fallera
vi ser så snart om du er sint og grøn fallera
da må du bare furte for ei stønn fallera

5 Han Varme vår han synger som en kar fallera
og røst for hele laget vårt han har fallera
men med oss andre er det så som så fallera
med oss og sangen er det ingen rå fallera

6 Pelle har nu vert så stø som fjell, fallera
men jeg fikk ham med på vift en kveld fallera
dessverre er han ikke særlig tro fallera
hvad' nytter det da vell om han er go fallera

7 Og forige torsdag så han her en heks fallera
vi andre vi så bare nye seks fallera
Ja har hun virkelig forhekset ham fallera
det er nok ingen andre her som kan fallera

8 Heldivis så har vi nu som før fallera
vår gode venn og hjærteknuser "Bør", fallera
og selv om han er bunden og er gift fallera
så lånes han av Martha ut på vift fallera

9 Av og til så har vi kaffespleis fallera
da blir det gjerne littegranne sveis fallera
med kaffeslabras, dans og leik så flott fallera
og dertil har vi fantefylgje vårt fallera

10 Aa hvis dere vilde være riktig snild fallera
og sende oss et stk. av og til fallera
så ska'ke jeg si no mere her iår fallera
før neste år' da kommer jeg igjen fallera

Skrevet av Karen Jonassen til "kaffespleis" i Oslo Songdanslag sunget av Mary Westlie
akkompagnert av Birger Gundersby.
Bladmedarbeideren

(Kommentar: På siste side i protokollen står dette nedst på sida.)

Farvel du kjære "Fantefylgje"-bok - ! -
so mang ein kvell vi stridde saman -
fyrr det i Oslo Songdanslag- skulde vera "spleis"
med leik og gaman.
Pernille Dahl.

Protokoll nr. 2. 1932, 1935 - 1936.

(Kommentar: Dei første sidene i protokollen er flytta fram til året 1932 der dei høyrer heime, i samband med skotårsfesten i februar.)

Fantefølgje 10/1 - 35

Red. K. Jonassen.

Julestri

Godt Nyttår og tak for det gamle som svandt
med minner om meget og mangt.
Om fester om turer om øving og kjas,
om Varme om sang og om mas,
men selv om vi slet lidt engang iblandt,
var det moro likevel, det var sandt.
Og selv om en mangen gang var sta som en hest,
Varme tilgir os til sist
Han rister på hodet, men han må le,
så tenker han, vi skal nok rette lidt på det.
Og slik som vi strevet med daldans og pols,
Pols lærer aldri jeg mit fjolds.
Og fjeldnes hva' gir dere mig vel for den,
og ellers hvær eneste en
Omsider det lakket til Jul og stri,
fra øving en måtte ta fri
Til Jul skal alt gjøres, en er nøiaktig slik
og lidt skal der kjøpes i hvær butik,
og selv om en vasset i søle til knæs,
var en alikevel i humør og i sit ess,
slik fløi en da og tenkte, ikke det grand,
på at sneen som kom ned var bare vann.
For man må da ha Julepresanger,
slik tenkte en mange mange ganger.
En kan nok si at Børresen vingler,
men du skulde se han når han veiver Hedemarkskringler,
da er det synet verdt og titte på'n.
Martha har jammen vært heldig sån,
men i Prinsdal! Der skal jeg si det var ståhei.
Pelle han kjevlet ut bakkelsesdeig.
Aa, Astri! Sa Anders vi må da ha øl og dram
og mye mye flesk nam nam.
Rosmer han bakte pepperkaker til Sofie og Tor,
han ønsket familien dit pepperen gror.
Arne og Inger de drev på med goro,
hjelpe a' svigermor er så morro, så morro.

Av Bolstad fik ingen den ringeste hjelp, har'u hørt på maken
men han hadde da nok med og bøte broke-baken.

Efter tre ukers ferie kom Olav tilbake,
tenk alt han har hjulpet og smake og smake.

I Møllergaten hørte jeg en kar som sang,

Å lenge linge linge linge lang

stappe pølser kan til nød gå an

Trengs det mer hjelp neste Jul, veit jeg på råd.

Ivar tar sig godt ut med kjøkkenforkle på.

Vi jenter kan saktens slippe letvindt fra det til sist
bare vi bruker lidt kvinnelist.

(Kommentar: Sikkert skrive av redaktøren Karen Jonassen. "Varme" er som vanleg instruktøren Rolf Warme. Martha er kona til Rolf Børresen. Astri og Anders Andersen er gift. Sofie og Victor Rosmer er gift og har sonen Tor. "Arne og Inger" kan det vere Semb? Bolstad er Øivin Bolstad og "Olav" er Olav Kristoffersen. "Ivar" er Ivar Andersen. Han som sang i Møllergata er vel Rolf Warme.)

Ved nyår!

Gamleåret er no sige ned i livsens hav,

kvorve burt, med all si sut og glede,

mangt var både strid og kav.

Innafor døri til nyåret er me no kome.

Tru kva det løyner av sut og glede?

Men ingen veit det fyrr året er omme.

Me spør og undrast - tenkje og spør.

Dagspressa segjer, - no lysar det vist,

men ingen veit no sikkert i dag meir enn før.

Åja - eg kjem til å tenkja på so mangt medan eg sit her med meg sjølv og filosoferar

Ja sjå - der traff eg det Filosofi? Aa nei, det er ikkje noko som høver for slike trehuer som mit.

Kva eg vil? Ikkje noko, berre fylde ut lidt rom i avisen. Lidt glad er eg fordi det er kome snø,

for ein vart reint hugsjuk av uværet, som vart so lenge. Regn og skodde, Er det norsk vinter å

kalda? Ånei - men ikkje for å klaga det var visseleg godt for mangt og mykje, det været og.

Ikkje noko er so gale at det ikkje er godt for noko, - hev eg høirt. Og no hev eg set'n Børre tar

seg godt ut på film, - og det er mykje gledelig. Kven veit, kanskje han Børre vært ein stor

filmhelt med tia, det er ikkje utruleg det. For folkedansen og bunaden tok seg godt ut. Og i

framtidens norske filmer vert det visseleg folkedans og vonleg nynorsk som kjem til å råda.

Og innan den tid er Oslo Songdanslag vorte eit stormakt, med tusenvis av lagslemmer, men

Børre er framleis formann og da hev han sjølvsagt, mykje meir å kava med end no.

Ikkje nok med det at han er formann, men han lyt vera Breisteins høgre hand - hjelpa til so at

folkedansen kjem til sin rett i filmen. Og da - som no, lyt han vera oppførande. Ja, ja Børre

ikkje vær lei for det du, det er ei stor æra og vera ein av dei fremste ved slike høve. - Det vart

noko å gjera for fleire då, Bolstad til dømes er vorte fast filmkritikkar i storbladet Fantefylgje

ei rolle han klarer med glans. Dog kan det henda han kritisar lidt for hardt, men det er kritikk

me lærar medst av, lærar bedst å sjå vår eiga elendigheit, dog ikkje mindst ved sjølvkritikk. Olav er vorte storsangar - ja det er no sjølv sagt og ikkje værddt å nemna heller, for røista hans talar for seg. Pelle er da som no den evigunge folkedansar. Ingen kan vel nokon gang lære og være slik som han. Tak Pelle for kva du var, er og blir, som folkedansar. - Åjo, det var mangt som kunde være sagt um nokon kvar burtetter, - for ikkje å tale um alle dei medlemmene som enno ikkje hev meldt seg ind i laget. Dei vert no lell krana på værket eg burde vel ha handsama dei litt, men det høver ikkje no, dessutan lyt eg gjøime litt til ein annan gong og, - for no skal eg slutte, bladstyraren fær ellers for mykje bladmat, eg for mykje mat er usundt veit me, da kjem fordøielsen i ulage. Og leit vilde det være um Fantefylgje kom i ulage no når det nettop er kome på rett kjøl, med skiftande bladstyrarar. Noko av det gildaste som er hendt Songdanslaget siste år er den nye ordning med lagsbladet. Ikkje sandt? Det vært meir blanda - ikkje so eins - same slags mat vært ein trøit av i lengden, slik og med bladet, som det no er vil det halda seg evig ungt, plent som eit røinlegt fantefylgje, som stendigt hev nye fantar - so vonar eg at Songdanslaget gjeng fram i alder og i visdom i det nye år, at mange nye krefter kjem til og at samarbeide millom lagsfolka vært so godt som råd er. Pernille.

(Kommentar: "Pernille" er Pernille Dahl.)

Jeg er så enig !

Jeg er så enig med Pernille, at det er et stress og slit med denne avisen, særlig da, hvis en først skal produsere og siden servere den, men heldigvis, må jeg si, det begynde godt for mig, som er ny trallten. Først sender Pernille mig et langt stykke, hun tenkte på en fattig sjel, så ringte Mary - hvordan går det får du noe stoff til avisen? Det kan man kalde interesse! Før syntes jeg Fantefylgje var et stygt navn, men det synes jeg ikke nu mer, for nu forstår jeg meningen.

Fantefylgje er bare en forkortelse av fanteordfylgje, for her er fantord hele avisen igjennem. Så nu er jeg skjønnt enig. Det er forresten meget jeg er blit enig i, i det siste! Joda fantefylgje, jeg mener fanteordfylgje er nok på sin plass men selv om avisen er spekket med fantord og lort, så husk det er ikke så ille sagt som ment!

Avisen har vi for å more os og da må vi selvfølgelig selv være skyteskiver, - derfor ingen sure miner.

Kan dere tenke dere noe så festlig, som og komme her op og høre klemte og klunk - nei hva' sier jeg - jeg som hadde gjort mig det til prinsipp at jeg aldri mer skulde nevne klunk. - Nu ja prinipper er nu engang til for å brytes. Kan dere tenke dere noe så festelig som og høre klemte og klunk fra fela til Somdal og svinge sig i tur-dansen endten det nu er den ene eller den andre. Jeg synes det er oplivende med denne folkvisdansen - for ikke å snakke om den ideelle mosjon. Her er også et godt kameratskap i Songdanslaget det har ikke lite og si. Noen kulde blir det heller ikke, ihværfald ikke sålenge vi har Varme. Nu forstår jeg også hvorfor det er så mange jenter i laget, jentene liker Varme, særlig nu vinterstiden. Men os om det. Varme må for alt i världen ikke bli Varme for hele byen - Men han kan nu være lei også Varme da! Han pønka ut det aller, aller vanskeligste og langpiner os - Og vi - når vi tror vi kan det, sier han dere gjør ikke riktig sier han, - sån skal dere gjøre sier han - sån - Er'e' noen sak det da, å sånt plundrer en med. At vi er for mange jenter i Songdanslaget, det hører vi støtt, men jeg skal bare få lov og opplyse dere om det at det er slett ikke formange jenter - men det er forlite

gutter! det er det som er hele feilen.

Jeg har nok hørt at vi jenter er blitt kaldt for høns også, javel - det kan godt være at vi er kaklehøner - Hvem er så hønsehøken?

Det er blitt så stille og stusselig i laget i det siste, det er liksom noe som mangler.

Hvor bliver Tjukken vår elskede venn. Vi skuer mot døren og sukker i lønn.

(Kommentar: Dette er tydelegvis første gongen Karen Jonassen er redaktør. Det var ho ofte seinare. "Somdal" er spelemannen Birger Somdalen. "Tjukken" kan vere Olav Kristoffersen som vart medlem 1/7-1933 og slutta til sumaren 1952)

Fantefylgje 18de april - 1935.

(Bladstyrar K. Jonassen)

God påske til alle som her i dag
er kommet for å feste i Oslo Songdanslag
Velkommen hver lagslem, velkommen hver gjest.
Velkommen til gilde og fest.

Harsjøvollen i Øvre Rendal.

Goddag alle sammen, syntes jeg fikk sende en liten hilsen fra vidda. Jeg håper avisutgiveren forstår disse linjer, da jeg sitter på en sten på toppen av Klett fjellet; og har således ikke noget bord å legge papiret på, men jeg skal forme bokstavene efter bedste evne. Jeg er som dere sjønner på langtur i dag, og har bare hunden "Kari" med som følgesvend. Nu har vi gått i 3½ time og er ved målet. Jeg har satt skiene nede og har klatret opover ved hjelp av stavene. Det er speilblank skare, så en må ha noe å stø sig til. Og nu er jeg oppe og har funnet mig en rigtig god sten i solen, men ly for vinden finnes ikke. Kari har lagt sig tilro ved siden av mig med hodet på mine føtter. Vi skal nu riktig ha oss en hyggestund. Smør og brødene deler vi broderlig (hun mener søsterlig) men kaffen får jeg ha for mig selv; "Kari" sier hun tåler ikke kaffe, og at den heller ikke er bra for sjønheten. Trods det lar jeg allikevel fire kopper synke ned, og at den smakte, er dere vel ikke i tvil om. Herfra har jeg en vidunderlig utsigt. Solen steker fra skyfri himmel og kaster ett gullglitter over sneklædte fjelltopper som raker opp rundt om; den ene større og stoltere end den andre. Av de største er Sølen og Vetlsølen, Rondane, Trondsvangen og Haugfjellene. Foruten alle de mindre, som bærer de rare navn som Nubben, Stubben, Skarven og Postavola, og flere til som jeg ikke husker navn på. Kunde vært artig om en kunde anlagt ett besøk dem alle, men jeg får nu nøye mig med å se de herfra. Nei huff, nu begynner det å bli koldt, så nu får jeg begi mig på nedtur. Kari mener vist det samme for hun gir noen små bjeff fra sig. Får jeg tid skal jeg fortsætte i morgen. Nu har jeg bare og spende skiene på så går det av sig selv helt til jeg kommer ned på sjøen og da har jeg en halv mil og gå på flaten. Mor'n så lenge.

Torsdagsmorgen før mogenkaffen, ja den står over og koker, rundt mig snorker både store og små bare jeg er våken. I dag hinker jeg, da jeg i går på nedtur gjorde ett flott rundkast, som selv Sem vilde ha misundt mig. At jeg kom fra det med hele lemmer, skyldes at ukrudt forgår ikke så lett. Det fikk jeg forresten et bevis på da jeg forrige dagen, faldt baklengs ned i kjelleren med en kasse over mig. "hvordan gikk det" ropte de opp. "Å, je - je er like hel je" sa jeg. Nu begynner det å vakne til liv omkring mig, så nu er det slutt på freden.

God påske, og god fornøielse på festen.

Hilsen Mary Westlie.

(Kommentar: Harrsjøvollen sætergrend ligg ved nordenden av Harrsjøen på fjellet litt vest for Øvre Rendalen. Fjelltoppen ho gjekk til, "Klettffjellet", er nok det som i dag på kartet heiter Klettan (919 m). "Sem" er Arne Semb, sjåføren, han avara visst også idrettsmann.)

Ymse.

So mangt er hændt sida sist eg var ute og skreiv i "Fantefylgje" - Det er so rart med det som hev vore, det gjeng so fort i gløymeboka, men lell er det rikdom i gode minne.

Oslo Songdanslag hadde tillyst stor fest med skodespel søndag 3^{die} mars. Me hadde vona då, å samla mykje folk, den kvellen, men det vart heller det motsette. Men det vil eg segja med eingong at alle dei som ikkje var der gjekk glipp av eit fint spelstykkje. Skodespelarane våre hev heller lite trening, men det synte seg her, som so ofte ellers at det er ein god vilje det kjem mest an på. Ved sida av hadde dei vore heldige med instruktør, og det hev svært mykje å segja. Då eg ikkje er nokon teater-kritikkar (eg skriv berre for moro skuld) vil eg ikkje uttala meg um værdien av stykket innhald; berre ein ting vil eg segja - eg trur det hadde vore vel so godt, um ikkje alle litt vanskelige ord hadde vorte misbrukt, om eg no tør bruka eit slikt ord. Alt med for mykje overdrivelser og tilgjersler, hev so lett for å verka uegte. - Men det fær no vera parrets Myrberget si sak, som hev skrive stykkjet. - Men me kan godt vera eininge um at det var eit svært godt amatørspel. Serleg kunde ein gleda seg yver Øivin Bolstads spel, som den gamle litt dauvhørte bonde der hev fenge radiodilla. Skal tru um ikkje Bolstad hev litt av si framtid som skodespelar. So var det kona hans, ho Petra, som vart godt spela av Anna Fimland; men diverre av og til tala ho litt utydeleg. Som dotter deira spela Solveig Skaar heilt fri og naturleg. Ho hev eit godt sceneytre og um hennar gåve som skodespelarinne er der ingen tvil. Gardsbestyraren vart spela av Olaf Kristoffersen, han verka litt tvungen og ufri i byrjan av fyrste akt; men spela seg upp etter kvart, so han mot slutten av stykkjet nådde nær upp mot høgdene. Vonar me fær sjå han sidan i fleire stykkjer. Mary Westlie spela ei nabokona, nærare sagt ei slarvekjerring, heilt ut glimrande. Einskilde ting kunde ein nok peikar på som mindre heldige, - men stort sett var det ein god prestasjon. Jenny Kristiansen spela datter hennar, - rolla var litt for lita, so um hennar sceniske moglegheter er det vanskeleg å uttala seg. - Skodespelarane vann ifald ein stor siger og eg vonar at stykkjet snart kjem upp att; og at alle; både dei som såg det fyrre gong og dei som ikkje såg det, møter mannjamt fram. Ingen vil trega på det.

P. D.

(Kommentar: "P. F." er Pernille Dahl. Jenny Kristiansen byrja 1/3-1934 og var aktiv mindre enn eit år.)

So hev det vore halvårsmøte, med val og ymse, det var som slike møte plar vera, - vipa millom einig og ikkje einig. Korfor eg nemnar halvårsmøte er, fordi det var ein ting eg ikkje skyna, det var at Pelle misforstod, tok det forkjært upp, at han vart vald til formann. Eg trudde det var ei stor æra å verta vald til formann; - det var nok ingen av oss medlemmene som meinte noe gale med det. Heller ikkje viste me, at du; - fordi du er svensk av fødsel no er du vel norsk borgar - av den grund ikkje vilde taka imot formannsval. Du hev jo stade som aktiv medlem gjennom alle år, so du er no vel godt inne i alt. - Hadde det vore meg som hadde vore i din stad, med so lang og god røynsle attum meg, - ja, so hadde eg beintfram bede um å bli

vald til formann. Men meiningane er mange og godt er det. Men nok um dette, la no dette vera gløymt, og so vonar eg at du vert like god ven av Songdanslaget som du hev vore. Pernille.

Halvårsmøte våren 1935.

Songdanslaget hadde halvårsmøte her forleden med disputas og krangling og leven.

Børre vilde gå av som formann.

Vi sat der og måpte, kan slik noe gå an? -

Hvem skal vi vel få i dit sted?

Så blev der da forslag om den ene og andre - Pelle selvfølgelig med.

Men saken er den, at da Pelle fikk klubben og makta nektet han plent - jo - ja, det er fakta.

Jag tar inte imot formanssvalget, så mycket ni vet det før jag er gammel og så er jag svensk.

Vist viste vi Pelle, at sta kan du være men ikke at du også var sjelmsk.

En svenske kan være både grei san, og lei

Se bare han Somdal - norsk som er er, har det hendt han har gjort svenske av sig.

Ja, Børre han sat der fremdeles med oss i sin makt men argskap og vondskap og villskap hos Børre var vakt.

Og da han stod frampå og leste oss teksten da var ikke Børresen blid.

Her står jeg med klubben, og slik har jeg stått her - ja nå der det årene ni; -

og selvfølgelig ment jeg var dugande formann, og så sier e jente, du arber slett ikke det grann!

Men kjære vår Børre du kunde da ikke vente noe bedre skulde bli sagt, av ei illsinna jente?

Hå - hå, ser man det tenkte jeg

så lett kan en saktens forsnakke sig. -

Men Børre var arg som det vildeste trollet

han vilde ikke gi sig og fire en tomme

han sa bare "Finn døkk en ny!"

Jeg er lei hele greia; fy, fy!"

Da gikk det opp ett lys for oss arme syndere

- Børre var for oss evig fortapt, -

Nu gjalt det å finne en annen litt kjapt.

Ja, Bolstad ja, han kan da snakke for sig.

Ja netop han var den rette, for når han ikke krangler er han jo grei

Men da kan du tru det blev liv i han Bolstad

han la-ut og breiet iveri

Visst er jeg god nok, og ha sån og ta til

men nu må jeg plent seie nei.

La bare han Børresen bli der han er
for denne gang blir det ikke mig.

Vist liker jeg og krangle, det er simpelthen gått mig i blodet.

Og får jeg ikke krangle nok her ikveld
så husk dere har mig til gode.

Ennu sat Børre med klubba og makta,
men saken er den, at nu smilte han fakta.

Han banket i bordet, så tok han til ordet.

Her stend eg like traust -

men godtfolk no vil me ha rjømegraut.

- Og grauten den kom og grauten den svandt

- Halvårsmøte endte med gilde

og dansen den gikk over tilje.

”Huldra i huset”

(Kommentar: ”Huldra i huset” er Karen Jonassen.)

I skumringstimen ein kvell ivinter

”Eg fantaserer” so sa fanten når han gjekk og tigde. Eg fantaserer eg og, men eg gjeng ikkje å tigg. Eg sit her åleine på romet mit - kvellen slær ring derutanfor ruta; - her er fred og stilla no i skumringstimen, og tankane sviv. Eg sat og såg korleis det skymdest yver bilæte og kort på veggene. - ”Du hev so altfor mykje rot på veggene” segjer mange. Noja, kanhenda det, men no var det velsigna og ha det der - godt og la augo få kvila og noko og spreida tankane med. - Det er ein undarleg stemning, når kvelden slær ring derutanfor ruta; - løynde røyster som kjem og slær seg ned, - og det vesle romet mit vert (e)i einsleg værd - men so uendeleg rik fyr meg som fær vitjing av tusund tankar og som sjølv fær på flyttefot ut i det store - endelause. Langt derute i synsrande er det eit fargespel frå ei onnor verd - dag og natt slåss om romet, - natta vinn smått um senn og -

”Alting andar fred og ro

- alt er kvitt og reint,

yver himelen siglar no

månen vart og seint.

Kvit og fin naturi skin

- i si vene drakt

- stjerneljos og måneskin

- kvellen gjev si prakt”.

- Ja månen siglar fram yver himmelen med sin breide smil - åja - månen kan gjerne le, for det kan vera artig nok og sviva so høgt som han, - Og i stille einslege skumringstimen leikar tankane yver vang og vidder - på leiting ut i det ukjendte - men finn seg altid att på same staden. - Det stig ein sukk or dulde djupet - ingen såg - ingen høyrde det - det var berre ei aning, det var som heile verdi bad um noko ho trengde - meire av rettfærd, truskap og hjartevarme.

- So - Lat oss -

”Lat oss freista gjera godt i verdi

la oss stydja alle dei me kan.
Lat oss hjelpa dei me ser på ferdi
stogga tåra der som verst ho rann.
Lat oss lette sorgi for dei arme
lat oss gleda dei som har det vondt.
Lat oss spreida hjartekjærleiks-varme
alle stader yver jordi rundt.
Lat oss skapa solskin kvar me vankar
lat oss alltid bruka varme ord
Lat oss tenkja god, reine tankar
- fram då alle stader lukka gror.”

Pernille.

(Kommentar: "Pernille" er Pernille Dahl. Sidan dei to versa står i hermeteikn, er det kanskje sitat frå einkvan?)

"Fantefylgje" 29 aug 1935.

(Bladstyrar Pernille Dahl)

Godtfolk, vel møtt! - til spleisen ikvell. – "Å, jamen er det moro å leva lell" song staren. Eg trur me kan syngja med og, for no er me net færdige med ein herleg sumar. Eg høyrde eingong, "at det som skal leva udøyeleg i song, lyt gå under i livet". Solvarme om dagen er det nok enno, og ikkje er det kalt til noen skade um natta heller. Men at det lakkar mot haust, er sikkert, for no når Songdanslaget byrjar att, er det og eit haustarteikn. Alle øvingar og alt som tilhøyrer laget, kjem no til å gå med liv og lyst, - for so mykje godt av sol og sumar, må no vel hava sin verknad; - um då ikkje alle gamle merkjer slær feil. Apropos merkjer - eg kom til å tenkja på at ein gamal mann heime sa, - at no for tidi slær alle gamle merkjer feil, so nære som eit. - Kva det var, skal her vera usagt, men eg trur ifald, at enno slær mangt og mykje til. - Eg ynskjer ifald at Songdanslaget må gå fram i alder og visdom, i komande arbeidsår. Det veit eg det kan, berre alle legg godviljen til, og tek sin del av byrdi. - Det heiter i Håvamål. "Betre byrdi du bær 'kje i bakken, enn mannavit mykje. D'er betre enn gull i framand gard - Vit er vesalmanns trøyst."

Bladstyrar.

Det var St. Hans.

Så er vi da atter samla her, i Oslo Songdanslaget
Siden rømmegrauten her, er gått adskillig dage
Men nu ikvell vi feste vil, med kaffe, dans og kake.
Og er du riktig spræk ikvell, så værsgo hopp i taket.
Songdanslaget holder stand
drar på tur til vanns og lands.
Her en dag vi drog av sted, Børresen var ikke med.
Heller ikke Martha - så jeg noe til i farta.
Vi drog av sted som sagt en dag, forresten St. hans (Sante Hansen)
Til Halden hadde vi oss tenkt, der gjalt det folkedansen.
Det va'ke bare Børresen som manglet på den turen,

Nei Olaf vår og Pelle vår og fler i samme duren.
Vi kom da endelig fram en dag, trods jep og sure miner
det va'ke mig som jepte da, og aldrig om jeg griner.
Vel fremme var vi da som sagt, men hvor var kommiteen?
Vi stod og kikket hit og dit, vi kunne ikke se'n
Det va'ke noen annen råd vi måtte ta oss føre
og en av oss var pokka nødt, til simpelthen å spørre
om å få låne såpe, kost og ett fat med vann i
men han vi spurte svarte nokså mandig -
her må'ke damer komme inn som ikke går i bukser
her må'ke damer komme inn for her er strenge instruksjer.
Og skal de absolut ha såpe, kost, fat og vann
da må de ikke spørre mig, men spør en annen mann.
Vi ha'ke noe annet rom, desverre her i Halden
det er'ke værst, det går da an
og vaske sig og klæ sig om i Stallen.
En ska'ke bare se så skjjevt, det var jo bra forresten
og om han ikke var genert, jeg mener selvsagt hesten,
han tier nok med det han så for hesten var en herre
han tier nok, vi stoler på det derre.
Det var en herlig varm og solfylt dag
så det er bare rart, at ikke vi fikk heteslag.
Det svalnet nu omsider av da det led mot kvelden
og folket samlet sig til leik og dans på volden.
Songdanslaget danset ikke der , nei
Sem'n hadde ikke bunad på sig
Songdanslaget har jo sine egne gutter
ja det er vist at de er egne.
Æ-ke tale om de danser uten de blir dregne.
Chauffør Sem er grepa grei, synd at han er bunden.
Tenk han va-ke redd av sig, på den omstridte runden.
Omsider fikk vi nok av Sante Hans i Halden
og selv om dagen den var het, natta den var kald den.
En jente hadde vi på bønn, da vi drog tilbake
det var da mye bedre sånn, end med en på taket.
Næste gang vi drar på tur - hvis det blir med Sem'n
rår jeg den som da er sur, hold dig heller hjemme.
Huldra i huset.
*(Kommentar: "Huldra i huset" er Karen Jonassen. "Olav vår" er Olav Kristoffersen.
Sjåføren Arne Sem var medlem midt på 1930-talet.)*

På Bygdøy Folkemuseum.

Her har eg min største hugnad
her ser eg fedres dugnad

i dei høgreiste salar.
Her kan eg gå dag etter dag
og sjå kunstverk tå alle slag
frå alle landets dalar.

Eg som ingen anor har
enn frå min far-fars far -
kor har ætta mi runne?
Her med "tuntreet" finn eg mi rot
her millom alt gammalt - det "dei fine" kallar skrot
vert mi ættarkjensle vunne.

Stemd tå minnets musikk
ser eg treskurden - å so rik -
og fargane? - Djupe og reine.
Kunde falla på kne
for dette gamle, morkne tre.
Det var inga skam skulde eg meine.

Eg som longe mi rot hadde mist
- drøymer inne på ein fatig kvist
- Var eg ein adelsson -
Dei folk som byggjer i by og bygd
og i alt gammalt finn si lund og trygd,
dei byggjer og lannets framtid vår von.

Bolstad.

(Kommentar: Øivin Bolstad var ein sentral medlem på 1930-talet. Han var ongar frå Østerdalen. Han byrja i laget midt på 1920-talet. Han misste livet nyårsnatta i 1944 då engelskmennene bomba Viktoria Terrasse, men trefte Drammensveien.)

Giv akt!

På stedet hvil! Akk det er en herlig ordre i vort stadige jag, enten vi danser efter sersjantens pipe i varmen, eller efter Varmes pipe i Halli.
Efter på stedet hvil - følger på stedet marsj - eller parade hanemarsj. - Dette er enkelte forsvarsmetoder som henger igjen efter ukelangt tråkk på moen og som kommer godt med i vore dages krigs og kriseforvirrende horisont. At jeg kan bruke de samme lærerike og hensynsfulde kommando-uttrykk på vort arbeide for folkedansen, vil dere forstå av denne artikkel. - Selv om vårt lag øver og øver til stadighet og andre leikarringer øver kanskje enda mer og enkelte ringer har øvet sig i hjel, er vi nu kommet så langt at folkedansarbeidet i sin helhet har masjert frem med den fart og klem vi har krav på efter det arbeide som er nedlagt? Eller har vi øvet oss selv op i en Prøyser-ånd, det vil si - en beskuelsestropp i hanemarsj? Med andre ord: er folkedansen blitt noget som folk skal se på, i stedet for og være med på, da er vi bare såvintd begynt at tenke på arbeidet med folkedansen. Men tiden er ikke bortkastet av den grund, mener noen, vi er jo selv blitt eksperter i folkedans og kan rettlede andre. - Teknisk

sett, er vi nok kommet så langt; og matematisk utregnet kan vi nok snu oss i 6/8 takt, og beregne avstanden til ditt og siden til datt. Men lot vi oss kjemisk analysere fandt vi nok ut at drivfjæren var rusten, selv om motoren var Varme! - Men interessen har vi, blir det svart og at alle i vort lag er interessert med i arbeidet vet vi nok. Hvad er der så iverien? Er det tiden som er kommet oss på tverke eller er det jeg? Jeg har spurt mig selv, men en får ikke svar av en sagkrakk; derfor spør jeg dere. Hvor mange nye folkedansere blir det i Oslo hvert år, efter at det har vært så og så mange skeid og dobbelt så mange øvinger i de faste ringer?

Liten b

(Kommentar: "Liten b" er Øivin Bolstad.)

Hauststemning på Hardangervidda.

Soli fløymer vent og rikt, yver knaus og kollar.

Yver skog og dal og fjell, yver tun og vollar.

Dette vesle diktet sveiv meg i hugen, tidleg ein morgon, eg var på veg burtyver

Hardagervidda. Soli steig nett opp - fyre dei små nutane, og sendte sine fagre strålar kring slette, og farga alt i ein kunstnarisk fargeprakt. Røslungen stend i fagraste blomst. I tusener av fargar stend dvergbjørki, kvar einast kvist er forvitneleg og sjå - berre eit blad kan hava alle regnboge-fargar dei nikkar og smiler i solsteiken.

Ingen ting er so fagert og lyser upp slik på fjellet um hausten, som dvergbjørki. Ei og onnor blåkklokke stikk fram under steinane, men dei har nok sett si glanstid for i år. Moltor stend som eit lag utyver alle myrar, ein og annan molteplukkaren er i iherdig arbeid, fyller byttor og spand med dei gode, saftrike bæri som det er so nok av på viddi. Burte i ein busk hev rjupa reiret sitt, no sprett ho upp og flaksar burtetter moane med forskræmde augo. Djupe og svarte litt vatni tett i tett so langt ein augnar. Ein og annan vindgufsen lavar småbylgjor som leikar blid burtetter vassflata. Fjellauren hoppar livleg etter fluga og mygg, skal finna føda og vert feit og fin, til dei utallige fiskerane som gjeng rundt deruppe. Kva er vel viddi ein slik haustmorgon? - det er uråd og finna på prent alt det ein ser, alt ligg som eit endelaust eventyr framfyre deg, og ein kjenner undarlege lengslor i bringa. Bjørnson skriv - "Ut vil jeg, ut å så langt, langt over de høie fjelle". Det er just det ein er komen til, når ein sit og ser milelange strekningar burtetter. Flatene ligg endelaus utan mål for augo. Likevel er det noko som ligg og brenn i bringa, noko ein lengtar etter, utan å vita retteleg kva det er. Var ein diktar kunde ein kanskje døyva lengslone med å dikta tonar og ord, um ein usegjeleg kjærleik til Noreg, og den fagre naturi. Ein lengt mot det store og ukjendte, upp til lukka og ljuset i livet derute. Men ordi er uråd å finna, alle er for veike, for kalde og for lite livande. Ein hev det i tankane, dei bedste ord som eit øyra kunde høyra; men når ein skal bera kjendslone fram, vert dei alle for veike. Skal ein skriva vert alle fargane liksom utvaska, det er uråd å få det til slik, at det kan stå like lysande som når ein ser det med augo. Difor, det mest heilage som jordi eig, er lengslone mot det store, som ein i røyndi aldrig vil finna.

Nilla.

(Kommentar: "Nilla" er Nilla Bruås som var heilt ny i laget, ho starta i januar 1935 og var aktiv heilt til drifta stogga i 1941. Ho var frå Sogn, og jobba i Heimen Husflitutsal.)

Håndverker-vise.

Det er ikke bare om riddere og stolte jomfruer, folk i gamle dage diktet og sang. Godtfolk og

andre kjeltringer fikk også sin attest, bare tenk på bukke-visa. Det har forundret mig lenge at det ikke fantes noen sanger tilbake fra den gyldne håndverkertid; da håndverkerne var en plage for Gud og hvermand, slik som de er det, den dag i dag. Men nu har jeg endelig kommet over en del betraktninger på vers og prosa, om de forskjellige håndverkere. Og da der i laget jo finnes enkelte personer som tilhører denne snart overflødige og besværlige stand, kan det kanskje være av interesse først å se litt på håndver-svendens ukessedel. Det er en gammel tysk vise jeg har oversatt.

På søndag - på søndag - da spiser mester'n flesk å bønner
og hvad en svend i uken har gjort - det vil han godt belønne.

Hei dideli-dum slik skal vi ha det
lystig må jo svendene ta det med kurasje og blamasje.

På mandag, på mandag - da sover jeg helt til fire
da kommer min søvinge kollega - så går vi ut for å svire.

Hei dideli-dum slik skal vi ha det
lystig må jo svenden ta det med kurasje og blamasje

På tirsdag, på tirsdag, da sover jeg bare til ti
og når mester'n kommer og vække mig
da er jeg ikke videre bli'.

Hei dideli-dum slik skal vi ha det
lystig må jo svenden ta det med kurasje og blamasje

På onsdag, på onsdag, da er vi jo midt i en uke,
og har da mester'n spist op kjøttet
så må vi beina sluke

Hei dideli-dum slik skal vi ha det
lystig må jo svenden ta det, med kurasje og blamasje

På torsdag, på torsdag, da blir det gjerne litt jammer
når jeg går med min vakre pike-lill
og kommer med rivaler i klammer.

Hei dideli-dum slik skal vi ha det
lystig må jo svenden ta det, med kurasje og blamasje

På fredag, på fredag, da er mester'n ute
Så spiser jeg på kjøkkenet aftensmat
av mester'ns fete smørbrødfat.

Hei dideli-dum slik skal vi ha det
lystig må jo svenden ta det, med kurasje og blamasje

På lørdagskvell, ja lørdagskvell, så er jo uken borte
da går jeg til fru mesteren, og henter min rene skjorte

Hei dideli-dum slik skal vi ha det
lystig må jo svenden ta det, med kurasje og blamasje

Da svendene var ikke så nøie på det i gamle dager, da hadde de tid til å ta det med spøk. Men i våre dage går spøken ut over svendene selv. ”Ja nu er bygningen ferdig” sa murersvenden til mesteren, skal vi begynne å reparere.

En glad gutt.

(Kommentar: Skal tru om ”En glad gutt” er Øivin Bolstad.? ”Kurasje” betyr mot/dristighet, ”blamasje” = ”det å skjemme seg ut”.)

Det er mange måter å lese avisanoncer på. Her kjem ein liten mishandling av teater- og kino-anoncer i denne vika, men høyr godt etter - for truleg er det nokon som vil ”slå i hjel” ein kvell og då er det gildt å vita kva ein skal velja.

”Vi har den ære” å presentere ”Piken i bilen” for ”Cirkus Schumann” som bød på ”Cocktail”. ”Cocktails” kjæmpesukces skyldes ”Velstands-klubben” og dens tilhængere, som for ett ”Godt ord igjen” blev med ”Gutta på camping”. ”Den nye forvalteren” blev brendt av ”Kjærlighetens komedie” og ”Gatemusikanter med liggende måne” koset sig med ”Det lykkelige valg”. -

”Hele byen snakker” om ”Indias helt” som blev ”Forsmådd” av ”Roberta” som er blitt ”Filmgal”. ”Den røde Pimpernell” gikk innom ”Continental” før ”Det begynte i Paris” med ”Hestetemmeren” og ”Pikene fra Gamlebyen”. ”Verden rundt” går det rykter om ”Den geniale forbrydelse” ”Bryllupsnatten” på ”Mississippi” - ”Så er vi kvitt ”Sangen om Rondane”. P. D.

(Kommentar: ”P.D”. er Pernille Dahl.)

Det var det. Ellers var det mangt og mykje som hev hændt i sumar, som kunde vore værdt å nemna. Bygdøydansen, dansen i Halden; - og mykje anna slags ros og ris til laget og lagsfolka. Men det er full sikrast og pakke saman skrivesakene, bladet er for langt, med det som er; og det er bra og ha noe til gode også. Nu ser ut for at ”Fantefylgje” for ålvor drar avgstet med sumarens sol og blomar. - Blomar ja, han Børre fekk kvite nellikker han, på avskilsfesten for leiken, hjå desse pedagogene som var her i sumar. Det var Børres debut som leikinstruktør ein god debut, so endte med kvite nellikker, ”uskulds blomar” var det noen som sa. - Nei no er det jamt slutt, med einaste åndelege føda her ikvell, no fortsætter vi med svinginga og kosar oss, som bedst vi kan. -

Bladstyraren.

Fantefølge torsdag 3/10 - 35

(bladstyrar Mary Westlie)

Godtfolk! Neste torsdag har vi kaffespleis å da må vi ha god og stor avis, sa formanden. Gud hjelpe å trøste en stakkar som er så uheldig å ha den da, tenkte jeg, for den uheldige var nemlig mig, men kommer tid kommer råd. Aa da fredagen oprandt var jeg på færde. Dere vet når katta er borte danser musa på bordet, og når frua mi er borte, bruker jeg tlf. Så fantaserte jeg litt ved siden av, slik at fantefølge nu var et stort og kjent blad, hadde mange kontorer og et svært trykkeri, jeg stod selvfølgelig nu på redaksjonen å ringte til medarbeiderne om det var noget nytt av interesse. Aa nu skal dere få høre hvad blader indeholder.

(Kommentar: Gurijenta, Mary Westlie, skreiv mange fine ting i ”Fantefylgje”. Ho byrja i laget i april 1931 og slutta i laget i 1939, byrja att i feb. 1948, slutta for godt i april 1954, og

flytta då frå byen, ugift. Ho budde frå 1948 i Vallegata 21 hos prof. Torleif Bj. Dale, ved St. Hanshaugen. Truleg var ho hushjelp hjå dei også på 1930-talet.).

Små opplevelser fra fjellet.

Hu hei, kor er det vel friskt å lett oppå fjellet, synger vi her i laget, medens Varme i sit ansikts sved, forsøker å få den lethet fjellet byr, ind i vår tunge kropp å ditto ben. Men nu skulde han se en av medlemmerne, som sitter å puster ut, efter å ha stuft kråke å rullet kjærringtull, slik at de jeg hadde med mig, spurte mig om jeg hadde fått en skrue løs, eller om jeg gikk i bakrus efter dansen i natt. Ingen av delene sa jeg, det er bare de forbaskade rømmevaflene som er så leie til å legge sig på sibena, som jeg nu setter fart på, men det skulde jeg vist ikke ha sagt, for var det noget som hørte med til slankekur måtte de også prøve, å nu hadde vi en fornøvelig stund heroppe. Ja nu mente jeg ikke at vi her i laget skulde begynde å stupe kråke, for det var bare for at fortelle hvor lett å fri en føler sig på vidden, langt borte fra byens tumult å larm, ikke en bil eller trikk forstyrrer freden. Her er vakkert i dag, solen skinner fra skyfri himmel, foran mig ligger ”Harsjøen”, blank og stille, bare en liten andunge seiler fremover, mellom ringene efter fisk som vaker. Bakenfor ligger ”Klett fjellet” som nu er prydet med høstens mange farve. I det fjerne reiser Sølen sig stolt og sikker med sine 1800 m (nøyaktig 1751 m). Den har trods sommerens sol og varme; ennu meget sne igjen. I går var vi en tur på Trønneskampen, hvorfra vi hadde en fin utsikt over Øvre Rendalens bygd, det var et fagert skulde. Rundt bygden reiste sig fjeld og åser, å i dypet ligger de vakre bondegårde hvor elven ”Rena” snor sig som en sølvstripe gjennom dalen, for å ende sin færd i Lombnæssjøen. Medens jeg nu stod er å så utover alt dette kom jeg til å tenke på den vakre sang av Jørgen Mo. Det lysnet i skogen da ilte jeg frem, snart stod jeg hvor bakkestupet skrånet, jeg så de vide bygder, jeg så mit kjære hjem, jeg så hvor de fjerne åser blånet. Jeg så de brede fjorder som skar sig ind i bukt, å elven så jeg blinke å krumme sig så smukt. Jeg lenges til de sollyse sletter.

Jeg syntes den passet så glimrende for denne prakt. Mange førnøyelser har ikke fjellet å by på, men det har en tusindfold igjen i alt det vakre en får se. Forresten skal en ikke klager over fornøvelsene her, ungdommen på setrene samles, å ved hjelp av et mundspill eller gramafon, går dansen lystig nok. Aa så har vi han Per post som han kaldes her heroppe, det er ham som har rutekjøringen mellom st. og bygden. Hver eneste dag er vi nede å slår av en prat, spør jeg efter brev får jeg altid det svaret, hvad skal du med brev du har jo mig, selvfølgelig holder jeg da med ham i, at jeg da ikke behøver noget. Her en søndag hentet han oss med ”bussen”, efter å ha tatt opp nogen her og nogen der blev bussen fuld, å så bar det av sted på fest, til et lokale som lå fem mil fra vårt opholdssted. Langs Storsjøens vakre bredder, gikk nu turen under jubel sang, og stor munterhet, for feste det gjør Rendøla tilgangs. Omsider kom vi til vårt første stoppested, nemlig spåkonen som bodde underveis, alle var vi enige om at henne måtte vi avlegge et besøk, å få vite vår skebne, å litt spente på hvad resultatet kunde bli drog vi inn på gårdsplassen. Her begynte moroa med engang. For på et lite hus som i almindelighet blir omtalt som huset med hjerte i døra, bare med den forskjell huset manglet både dør og hjerte, sat en liten mand helt uberørt over at en tyve stk. så ham. Det var nok som det skulde vær det, og vi prøvde så godt vi kunde å kvele latteren, for nu var konen kommet ut på tunet for å ta imot oss. Vi hilste da på henne, å hun spurte om vi skulde spå oss alle sammen å det skulde vi

nå, og så mange som vi var tok det sin tid, da vi bare fikk komme inn en om gangen. I mellom tiden underholt mannen som nu var utkommet fra huset, oss med mange morsomme historier. Da endelig den siste kom ut blev et langbor dekket ute i det fri, og så spanderte hun påså kaffe som hun selv kalte det, nydelig var den og godt smakte det. Alle var vi strålende over hvor godt det skulde gå oss i fremtiden, gifte skulde vi bli å penger skulde vi enten arve eller vinne, bedre kunde det jo ikke bli, mest glad tror jeg nok spåkona var, for hun tjente tyve kr. på to time. Hun fortalte medens vi drak kaffe at hun og mannen satt gjeldfritt på den store eiendom en med den nyopførte toetasjes bygning, for penger hun hadde spådet for; vi var nok ikke de eneste som hadde været hos henne. Men vi som skulde feste måtte nok videre, så vi takket nu for oss og drog av gårde igjen. Først da mogensolen steg op bakom åsryggen og kastet sine stråler over de kvitrimede marker kom vi hjem igjen, litt trette og bleke om nebbet, men strålende over en vellykket tur. Så morro har vi det heroppe, nu skulde dere bare se å høre på'n vesle Erik. Han står på naboseteren og sager ved, å synger kjære Per kyss mig mer så det bare ljomer utover; Per har nok fått øie på mig for nu skriker han. Skriv du brev åt kjæresta nå da, du får passe dig så det itte tek fyr, du vet det er tørt, å det ær fuld hett der du sett nå. Pass deg sjøl gutt, du kan vara glad du itte sætte varme på salen i går kveld så hett som du hadde, ”svarer jeg”. Hø hø sier han å rusler bort til sagingen igjen. Lite vet du nu at du blir med i fantefølge vårt, tenkte jeg.

Gurijenta.

(”Gurijenta” er Mary Westlie. Ho er saman med vertsfolket sitt på ei seter på vestsida av Øvre Rendalen.)

Den gang vi drog avsted.

Sitt nu still, jeg skal fortelle
og vet dere hvad det gjelder.
Turen til Grindvold, nettop! Det var den rette
tenk at de kunde det gjette.
En lørdagkveld vi drog av sted.
Kyllingstad var ikke med,
Jeg har hørt, å jeg tror det så gjerne
han er redd for å fryse på tærne,
og enten de trure eller ikke trure,
så blev han hemme på ungarfrubure.
Vi andre, vi som skulde dra
sang og skralte og var riktig gla.
Precis på slaget, klokken fem
kom han susende med bilen, Sem,
her gjalt det å kapre den beste plassen
i en to tre, var vi på hue i kassen.
Så stablet vi oppi menesker og mat
med munter skråling og gøyalt prat.
Vi stablet oppi en ”Hallingdøl”
men han skal jeg si, var no for seg sjøl.
Vi stablet oppi en haug med tepper,

vi stablet oppi en tønne epler.
Det va'ke bare for Tjukkens skyld,
en trenger alle litt magafyld.
Vi stablet Somdalen ind med fela,
i førerhuset, så sang vi hel, an.
Så er vi jussom færdig da,
å ropte Sem'en! nå kan du dra!
Vi stod å vifta og skreik og heia
nå reiser bilen med hele greia.
Da lød der plutselig fra Tjukken's krok
Jeg har glemt både vest og brok!!!
kjør av gårde som olja lyn
jeg har glemt det i gamle-byn
Nu endelig var vi da startefærdig
vi tygde epler vi åt ihærdig.
Dere har nok, hørt snakk om forproppelse,
vel ute av by'n, fik bilen sin første forstoppelse
der stanset den simpelthen mit (i) veien
da merket vi også, at nu belv det regn.
Atter kunde vi begi oss starten
å Sem'n ser'u han satte op farten
Så satt vi der da, og hutra mens vi bilte
kvelden den blev mørk, og regnet silte,
men opover bar det med fykende fart
æ'ke non sak, når'n har Sem'n ved ratt.
Men plutselig stanser bilen, atter mitt i veien
midt oppe i svarteste heien.
Her satt vi da jammen pent i det,
o've så langt øiet kunde se,
stod der en rekke med biler
mens regnet det siler og siler.
Slik stod vi der da og ventet i fem kvarter
nogen sier det var meget mer.
Da lød der atter fra Tjukken's krok
Je trur 'ke je er rekti klok !!!
som sitter her og finder mig i stans
vi haster, vi skal på dans.
Han buste ut som en rakett
å skal det herre bety? Se å kom dere vekk!
Da blev det liv i den range rekke
i en to tre var de borte vekke
Så bar det av sted igjen, mens vi satt der å grøste
å regnet øste og øste.
Vel, endelig var vi da fremme,

motatt blev vi som om vi var hjemme -
Her var det idyll, her var det kos
Fossheimfolket skal ha min ros.
Songdanslagets Børre, er særlig omtenkksom
og denne gang hadde han bestilt to rum.
Her fordelte vi oss så godt vi kunde
for her skulde vi efter festen blunde.
I det ene rummet var jenter og gutter
og i det andre, selvølgelig gutter og jenter.
Børresen er grei kar, han sier, orden må der til
derom er ikke tvil.
Og så var det festen da, selveste Grindvoldfesten.
Jo den var gøy, jeg husker den ikke forresten.
Huldra i huset.

(”Huldra i huset” er Karen Jonassen. Festen på Grindvoll var i oktober 1935, 18 deltakarar. Sjøføren Arne Sem var aktiv relativt kort tid midt på 1930-talet. ”Tjukken” kan vere Olav Kristoffersen. Birger Somdalen var spelemannen. Studenten Finn Kyllingstad byrja i jan. 1931 slutta i 1934.)

Fantefølgje 12/12 - 35.

Bladstýrar K. Jonassen.

Velkommen!

Velkommen velkommen ikveld her på festen
velkommen til os og til Fantefølgje vårt
nå skal vi danse og more os nesten
til klokken er bortimot ett.

Årets bøker!

Det stend i saga at skalden kan setja seg so fast i sine eigne tankar, so dei korkje kan høyra eller sjå, slik vert det når ein les ei god bok og, - ein vert både dauv og blind. For i bøkene kan ein stiga upp på det høgste fjell og ner i avgrunnens djup, - ein lærer dei verkelege livsværdiar og kjenna. Og kvar og ein som vil verta lukkeleg, klok og kunnskapsrik lyt vera glad i bøker. Her er ei melding av årets nye bøker, - skrive på ein litt uvanleg måte, so dykk fær høyra godt etter. -

”Vilja de lya” på ”Eros syng” ”Solsangen” um ”Nakne livet” ”I kamp og fest”. - - - ”Nordan under fjellom” stig ”Den nye dag” fram i ”Stjernenes speil”. ”Nu klinger gjennom den gamle stad” ”Vers og viser og vitse-visa” av Lyktemannen. - Gjennom ein ”Vrimmel” av ”Vildvin” såg eg at ”Jeg er ung” - - - i ”Tegn og tydning” skjimta eg ”Skuggan og strendan” ”Lenger end langt” ”Hvor vi kom fra” i ”Elsk og draum ind i den ”Ny vår” - Og so mot ”Kvelde” såg eg ”Samlede digte” av Rudolf Nilsen de var ”Merkelig nok” skrevene på ”Hustavler” - I ”Tider og år” hev vi høyrte ”Vestan frå Villmarken” at ”Den som henger i en tråd” i ”Livets villniss” er ”Familiens sorte får”. - ”Det var den gang da man både ”Dagen og Natten” ca ”Fjorten dage før frostnættene” kunde høre ”Min bror Ansgar” fortelle om ”Allis sønn” som sverget både til ”Dagrunn” og ”Nora” at ”Du er den første kvinne” - ”Den vene skåla” er breiddfull av

”Eventyr og Legender” um ”Straumar i djupet”. - Men heilt uråd er det å segja kva som hendte ”Sigbjørn” ”I livets vår” da han kastet ”Lykkestimen” mellom ”Sjøfolk” til ”Havet gav” - - - ”De unge rett” i at ”Ingen vei går utenom” i ”De farlige vardøgn” for ”Jordens barn” - - - ”Tårnvekteren” synes at ”Drømmen og livet” aldri har vært ”Fuld fart forover”. For ”Der suser skogen” ”Når isen brister” - - -
”Forlat os vår skyld” for ”En skilsmisse” ”Mere eller mindre” når ”De som lengter” efter å bli ”Embetsfolk” ser at ”Gud smiler” til ”Opgjørets dag” mellom ”John Myhre og hans kone” - - - Men gjennom alt kan ein høyre at ”Kvinnor ropar heim” til den ”Lille dommedag” ”Og finndøla søker mot havet” hvor ”Vandrere” og ”Godseier Per” møtte ”Keiserlosen” på ”Arken”. Ja dette var berre nokre få norske bøker um lyrikk romaner fortellinger og noveller.
Pernille Dahl.

Kaffespleis - Julestri !

Kaffispleis og dans og Fantefølgje mit i julestria
var bestemt for lenge lenge sia.

Og selv om en har tiden for sig nok i fleng
måtte jeg i siste liten skrive som besatt på spreng.

Ikke altid er det lett og finne lidt og refferere

ja værso go’ du kan jo selv engang probere

Aa, nei den æ’ke grei den derre rollen,

særlig da hvis en er ganske tom i skollen.

Det var dårlig siste gangen her på spleisen

har vi flere ganger fåt slengt i fleisen.

Javel, det kan, kan hende stemme

hvis skyld var det? Selvfølgelig de som da sat hjemme

Jeg vil nok si, at det var gutta også da, som streika

det synte sig jo, da vi dansa og vi leika.

Det var da noen gutter, Børre selvfølgelig au!

Men han forsvandt som e’ sviske i en jentehaug

Nu det va’ke rare greier, huf’a mig for stell

men moro var det lell -

Songdanslaget døde ikke utav det - nei!

Songdanslaget har da no til jenter, skal jeg si dig

gutter kan vi saktens klare os foruten det går like bra,

- men du veit de er jo morosam’ å ha!

Nå er det blit lidt orden her i laget da tross alt

tenk Ivar fandt ut at det var forgalt

det å komme slengande her når tid som helst på kvelden.

Det er for galt sa Ivar ”Kællen”

Kan du ikke passe ordentlig tid

og komme her før klokken er halv ni.

Da må vær’s go’ punge ut med femogtjuge øre

den jobben der har Ivar fåt å gjøre.

Bernt han henger i og danser her om kvella

av og til en dans med mig og av og til en dans med Ella.
Noen sier han er tung i baken, andre sier let på tråden.
Så de'e kje godt for Bernt å vede hvem han ska tru på den måten
- Nei de' e' kje de'

Huldra i huset

(Kommentar: "Huldra i huset" er redaktøren Karen Jonassen. "Ivar" er Ivar Andersen, han har fått jobben med å kreve 25 øre av dei som kjem for seint til øvinga. "Bernt" er Bernt Nygård og "Ella" er Ella Strømme som vart medlem 24/10-1935 og slutta sumaren 1936.)

Songdansene våre

Sangene til folkedansene er svært pene ja de er fagre, men de blir ofte misforstått, og enkelte ord er helt bort i veggene. Men det er ikke så godt og fatte hvært enkelt ord i farten heller så blir det jo til det at en synger som det passer en. Vi har f. eks. "Fantegutten". Der bur en jomfru oppå vårt land hei fallelit å lalalei. Ho er både stolt og - Ja det var det ja, var ho stolt og bede vand - eller stolt og bedre vand. Jeg har hørt begge deler.

Og så er det "Heming og Harald kongen" da. Er det "Harald site på bak? Hvem Harald er det forresten? Ja jeg bare spør jeg!

"Sveinung og Astri" den er også lett og misforstå, tredje vers f. eks. Her etter berr til Svanaug eg - ja er det bilar, nei var ikke biler dengangen, ho som er alltid so godsleg og blid, ho som so gildsleg på langleiken spelar Svanaug den vene skal no væra mi. Gjerne som vilde eg tvo gonger døy når det kund' gleda mi, ja her kommer det aller vanskeligste, er det mi "enøide" møy? Ja jeg kan jo se efter i boken når jeg kommer hjem, men sån synger vi uten og vite at det er galt. Vi har også sanger med altfor mange vers, men det er alltid råd med den pølse som er for lang. Men vi har også viser som mangler vers, f. eks. Ola Jonson. Den sørgmodige kjærlighetsvisa mangler simpelthen et værs den er på ni vers, men jeg har det på at det bør være ti. Det første verset er sån

Ola Jonson Ola Jonson no lokkar eg fe Upp i rustom under buskom der finn du at meg. -
Sørgelig - - -

Niende verset er sån. Ola Jonson Ola Jonson eg hev lokka so langt. Upp i rustom under buskom der eg hugsar so mangt. - - -

Så var det tiende verset da det verset som absolut mangler. Her er mit forslag.

Ola Jonson Ola Jonson no lokkar eg naut.

Upp på sætra her sit Petra og ventar med graut!

Bladstyraren

"Fantefylgje" 9de Jan. 1936

(Bladstyrar Pernille Dahl.)

Velkomen til spleisen både framande og kjentfolk, vi helsa med godhug nyåret velkomen. -
Eg stod på dørstokken til gamleåret og skulde stiga inn i det nye. - Døra opnar seg, og eg fær ein liten glimt av fyrste morgongryet. Det var berre glimt for ljøs og myrker seig saman, nyåret låg der i vonfull demring. Døra let seg at, - no seig gamleåret i grav, med si gleda og sorg, si strid og kav - takk for kva du gav. Merkjelegt, men tidi gjeng stendigt fram med same fart. Dagar vert til år og år til tidsbolkar. I tidi sin endelause straum kjenner vi oss alle små og stakkarslege. Vi er berre som flugor som sit på tidarhjulet ei lita stund - og so vert kasta av, -

Men hjulet rullar vidare, utan stans ind i den endelause æve, inn til nye verdener og opplevingar.
Bladstyraren.

Når vi i Songdanslaget ikveld på det nye år
blant alle minner det gamle takker av.
Jeg de bedste ønsker for laget sender,
med takk for all hygge det mig i gamleåret gav
Mary.

(Kommentar: "Mary" er Mary Westlie.)

Det første forsøk.

1936 - nytt år og skuddår, altså damenes år.

Hva betyr egentlig ordet skuddår tenkte jeg, skal tru om det er meningen vi kvinner skal holde på med almindelige skyteøvelser, og bruke mannen som blink. Iså fald gjelder det å bli en god skytter. Her en dag møtte jeg en av mine mannlige bekjendte. Goddag og god nyttår sa jeg, takk i like måte, ellers blir vel dette året mer farlig end godt for oss karer, sa han. Hvorfor det da? Spurte jeg. Ja en kan jo aldrig vite når en blir råkt; Åja - så du er med andre ord redd for at noen skal treffe blinken sa jeg. Både ja og nei, det er jo ikkje bare det, at dere kan treffe blinken, men er en så uheldig at en må svare nei; så må en jo "etter skuddårslover" ut med 12 par hansker; og man kan jo gå konkurs på den måten. Du tror det blir mange som kommer til lå skyte på dig du da, sjønner jeg. Nu begyndte han å se riktig urolig ut. Å ta det bare med ro, sier jeg, for mig skal du ikke være redd, ennu har jeg ingen øvelse, så det blir nok bare, bom!! Forresten så kunde det være artig å prøve ett skudd allikevel, sier jeg, og haler frem pil og bue. Men da skulle dere ha set på en som fikk det travelt. Som en rakett for han av sted bortetter gata. Her gjeld det jamen å skunde sig tenkte jeg og sendet en pil efter han. Rusj - der satte pilen sig fast - men i en trelegg, idet chansen for mannen eller hanskene forsvandt om hjørnet. Den var du ikke heldig med, sa jeg for mig selv; men tap ikke modet, det var jo bare første skuddet, neste gang råker du kanskje, øvelse gjør mester. Dermed vandret jeg av sted, på jakt efter neste blink.

Kvinnen av iår

I samband med dette skal dykk få høyra korleis kvinna vart skapt. Det heiter at ho vart skapt av mennens ribben, men so er nok ikkje tilfælle – For då den himmelske Brahma, verdensaltets skaper, vilde skape kvinna; såg han til sin store skrekk at han hadde brukt upp alt materiale då han skapte mannen. Han sette seg då ned for å tenkja yver kor i all verdi han skulde henta seg nytt materiale i frå. Efter å ha tenkt både vel og lenge, fann han ut, at han skule taka månens vakre runding, slagnens buktede linjer og smidighet, gressets lette svaiing, de unge greners smidighet og bøielighet, blomstenes fløielsagtige bløthet, fjærenes letthet, duens milde klikk, de lekende solstrålers smilende sjelmskhet, harens fryktsomhet, vindens ustadighet, påfuglens forfengeligheit, tigerens grusomhet, ildens glød og sneens kulde, papegøyens snakkesalighet, turtelduens kurren, kattens insmigrende vesen, men også deres falskhet og lumskhet, - alt dette vart blanda godt saman og so var kvinna ferdigskapt.

So hev eg vore heldig og fenge oppskrift på ei brudlaupskake, og eg tenkte at noen kanskje fekk bruk for den - den lyder so. ½ kg. troskap - ½ kg håp og søte draumar, 2 dcl. gledestårer, blandes godt, med ein kilo urokkelege løfter. Det gjennomsmeltes til eit hjarte, overstrykes med sukkersøte ord, dyppet i kjærleiksløfter, og stekes ei ein elskovsglødende ovn. Serveres med varme kyss.

En god gjerning: eller Hvad de gamle sa!

Det siste Songdanslaget gjorde, i det gamle år som gikk var å glede noen gamle, med dans for fuld musikk.
Og derfor var det også, takken som vi fikk dobbelt stor, det så vi, av de glade smil og nikk.
Jeg hørte vel de hvasket og tisket rundt omkring.
Nei, tenk at vi i år og - fikk se den leikarring.
Og slik dom hopper og dom spretter, ja det er svære ting nesten sån at sjøl, en syns en er i sving.
Og mens de sat og slurpet i sig, en liten kaffetår, hørte jeg en moret sig. Jeg synes jeg er bare 17 år.
I sinnet var hun ung ja, trods sine sølvgrå hår - så var det sagtens minnerne. Jo jeg forstår det er så gildt å stase sig i sine bedste klær, gikta er nok slem, å ja, å ja - Og verst i mine knær, men sandt å si, jeg glemmer dem, så lenge jeg er her.
K. Jonassen

Lukka! (etterskrive)

Alltid glad og nøgd og fegen,
alltid vandra rette vegen
på si ferd i livsens strid,
- då er lukka di -
Alldrig sukka, aldrig klaga,
vera nøgd koss det er laga
sjå på alt med smil um munn
- då du hev ei lukkestund -
Alltid kunna velferd syna,
alltid kunna vondskap tyna
aldri sårt i tviling sukka;
- då du vinner, livsens lukka -
Alltid kunna hegna, verna
freden som me vil so gjerne
råda skal i alle land,
- då fyrst vinn ein lukka sann.

Tept

(Kommentar: Vi veit ikkje kven "Tept" er.)

Hvad jeg svarte.

Kan hilse fra søstrene i logen, de blev begeistret for Songdanslaget. Dere danset meget meget bedre i år end i fjor, sa de. Ja det var vel fordi vi hadde musikk, sa jeg, det er mer oplivende det. Nei dere sang bedre også i år, det var så kraft i sangen, og så futt og fart i den - Ikke dårlig? Hvad? Og jeg vil si det er moro å danse for folk som er litt intressert, - for det føler en. Parret Synnøve og Sven gjorde veldig lykke, så de fortjente jamen ekstra servering. Jeg hadde nå forresten ikke regnet med noen "påse" heller jeg - det er slutt med det for lenge - lenge siden.

Vi blev intressert betraktet og beundret. (En føler det også) - hvem var hvems og hvor og viss. Jeg hadde mit fulde hyre med å svare noenlunde riktig. Ja formannen er far til barna sine og kona er jenta hans, det er sikkert det. Nei jeg er ikke forlovet med Ivar, det er bare for en kvell det - ja - da. Pernille - nei ho er 'ke kona til Pelle, sjønt hun ofte blir beskyldt for det, - men hun er det altså ikke. Rosmer og Sofie er gifte ja, de er sån bestandig de - alle sier det!!! A - Nilla? Å ho er fra Sogn ho - men ho danser av og til med Sem. - Ja så lød passieren, er e' noen som har noe å bemerke? -

Ja men spelmanen da? Han har ingen han? Å-jo-da, det har han nok - - han har 5 kroner kvellen han. - -

Huldra i huset

(Kommentar: "Huldra i huset" er Karen Jonassen. Laget har nyleg hatt framsyning for eldre i "Odd Fellow"- losjen. Martha og Rolf Børresen har nok hatt med seg dei to borna sine Synnøve og Øivin. "Nilla" er Nilla Bruås. "Pernille" er Pernille Dahl. "Ivar" er Ivar Andersen.)

Skotåret ja -

Gratulerer med skotåret, gjenter! Sjøvsagt må eg skiva om skotåret, skal eg fyrst skriva - for det er vel ikkje nokon som vil innbille meg, at der fins ei einaste normal gjente, som ikkje ser fram mot skotåret, som noko uendeleg stort ot underbart. Og alle saman har vi vel ikkje så lite hjartebank i bringa, når vi tenkjer på kva som kanskje kan henda då, om lukka er god. - Og kvifor skulde forresten ikkje lukka vera god, når gjenta for ein gongs skuld fekk rett til å ta offensiven i si eiga hand, og slapp venta på han, som kanskje ikkje ha framferd nok til å halda seg fram. No trur sjølv sagt alle, i sær gutane, at det er berre den evindelige ektemannen vi er ute etter, og skal snappa til oss i skotåret. - Rett nok, i våre bestemødres tid, var kanskje det, det einaste salige; - men eg vonar vi notidens yrkesgjentor må vera vokset frå den slags narrestreker - (kva.) Men eit er vist, vi skal og bør nytta oss av skotåret, og kva til? Jau, å velja oss ein god kamerat, makker, partnar eller kva eg no skal kalla det. og no kjem eg altso til det eg vilde minne dykk, mine medsøstre i Songdanslaget om: Sjå no endeleg til, å få fatt i ein real dansepartnar i komande skotår. Oslo Songdanslag med sin overflod av unge, smukke og trivelege gjentter, vilde, om kvar av dei fekk seg ein ditto partner, veksa til ein av landets største, og sikkert bedste leikarring. Det vil kunna makta å føra folkeviseleiken framover og oover mot det aller-høgste nivå, der den høyrer heime. Med von om at gjentene må hava lukka med seg, ynskjer eg fortsatt godt skotår. Og kanskje eg for skikkerhetsskuld skulde be in Børre i tide å røkja etter større husrom, då Blåsalen sikkert i tilfelle kjem til å verta sprengt.

Helsing Sol.

(Kommentar: Vi er usikker på kven "Sol" er. Det kan vere Solveig Skår som byrja i lget i 9/4-1931 og slutta hausten 1938.)

So tilslutt ei lysing.

Ja no hev dykk høyrte at det er skotår, so eg treng ikkje å fortelja det. Men kva mange av dykk ikkje veit, er at Oslo Songdanslag byr opp til Skotårsfest laurdag 8de februar. Alle store ting som skal henda, vert utlyst i god tid, - so og med denne festen. Der vil verta nøgdi av åndeleg og materiell føde. Og for dei som likar og sviva rundt, i takt med musikk, skal det og verta råd for. So godtfolk - gjer festen vide kjendt - alle vert glade, ingen kjem til å trega yver, at dei gjekk på den festen ifall. Men noter dato, tid og sted, so det ikkje vert gløymd. Altso - Laurdag 8de februar kl. 8 i Storsalen.

Festnemnda. (P. D.)

(Kommentar: P. D. er Pernille Dahl.)

"Fantefylgje" 8/2 - 36

Bladstyrar K. Jonassen

I. Skottårskveld!

Av "Amor" lånte jeg pil og bue
for jeg har plutselig fått noen gærne griller i hue
så labbet jeg av gårde en hel mil
labbet avgårde med bue og pil
I Songdanslaget var det jeg vilde
For ikveld har laget Skottårgjilde.

Ja ja karer jeg håber dere er klar over hvad det vil si å gå på Skuddårsfest. Og er dere ikke helt klar over det skal dere bli det nu snart. Som dere nok vet, mannen er kvinnens hode! Men kvinner er halsen som dreier hode!

En grisehistorie.

Eg Danske, en Svenske og en Nordmann skulde en gang se, hvem som kunde oppholde sig lengst inne i et grisehus mens grisen var inne. Efter en liten stunds forløp kom dansken ut, efter ½ time kom svensken ut, - efter 4 timers forløp kom grisen ut.

Skottårsfest

I kråa sit "Amor" og kvessar pilar
I Songdanslaget skal han som gjest.
Augo blinkar, munnen smilar
for ikveld har han laget Skotårsfest.

Salen fylles av glade folk
eg går dit glad og fegen
Eg vonar "Amor" den hjartatolk
hjelper meg og i friarvegen.

Musikken eggjar, brusar
Skottårsdans vi trør

”Amors pilar” susar
og fleire hjartar blør.

Gutar akta vil på hjarta
Det har sikkert vanskar
frir ei jente lyt han svara ja
hell gje ho hanskar

Men best det var du svara ja
- sjå roseliv og spennesko
Ei slike kone vil du ta
for då vart heimen god

Helg og kvardag den heile tid
ho svinsar på kjøkenet like blid
Då angrar du ikje likevel
at du gjekk på Skottårsfest ikveld
”Hanken”

(Kommentar: Vi veit ikkje kven ”Hanken” er.)

Prisen på eit nei!

Gutarne i Oslo fylkeslag har teke upp prisen eit nei i Skottåret til ålvorleg dryfting. Det tykkjer at ”i tider som disse” er tolv par hansker vel mykje. Dei gjer framlegg um at eit par selbuvottar kan vera nok. Kva tykkjer de jentor? Når vi tek umsyn til at vinteren i Norge har vorte so mild, treng vi ikkje selbuvottar. Men eg gjer framlegg um på grunnlag av Stortingsvedtaket um 25% skatt på bankrenter at vi går ned til 6 par. Elles tek vi spursmålet upp til grundig dryfting på neste fest. Til innleidara er gjort framlegg um Anna Finmand og Olav Kristoffersen.

”Hanken”

(Kommentar: Vi veit ikkje kven ”Hanken” er.)

”To gutar i Songdanslaget.” Veit du kvifor alle jentene stemte på Fylken til spelemann? N-e-i
! Han er ungar og spelemann !!!

”Hanken”

”Skottårsbrev”

Når på dykk mine vener, eg tenkjer.
Voni klår i hugen blenkjer
- men meiningane er mange og bra er det -
At eg skriv, er ho skuld i ho Pernille
ho kom med dei orda so gjilde
hennar ”Skottårstankar” dei vankar
gjennom hugen min, strøymer ut og inn
løsing no eg finn
Treng’kje lenger sukka eller mukka
skottåret kjem med lukka.

Jenta eig mot i barmen - og varmen
er ikkje redd og fri
smilande blid. Vil ho vera mi?

Å du sæle ti!

Ser dykk, dette er ord frå ein retleg kjærnekar som eg hev vore i litt koselig klammeri med vedkomande mine ”Skottårstankar”.

Og no kjem eg med eit par hermingar til, berre for å syne at her fins no gutar og som hev si meining um skottåret, det er berre her i laget, gutane tegjer og samtykkjer i alt vi byd deim. Dei tenkjer truleg på husfreden. Og det bøgjer vi os for -

Iår det atter eingong er skotår - fallera
og dermed jentone rett til friing får! - fallera
me lurar berre på kors det vil gå, - fallera
men dette kan vi kanskje snart få sjå - fallera
Med gleda vi ifrå oss retten gjev - fallera
og vona at de betre lukka hev - fallera
For os det stundom gjeng no litt på tvert - fallera
og difor det so ille stundom vert - fallera
ja, gutar lat os taka det med ro, - fallera
eg tenkjer berre snøtt og godt som so - fallera
gjev berre tol og tak det som ein mann - fallera
her finst då ikkje ei som fria kan - fallera
no hev me ikkje lov å fylgja heim, - fallera
det lyt overlata heilt til deim - fallera
og kjem det ikkje den som du vil ha - fallera
so lell du må no låtast være gla’ - fallera
So må du låtast vera like gla’ - fallera
for elles vil ho deg vel ikkje ha - fallera
Dei likar best den neppe dei kan få - fallera
dei andre helst som varevottar går – fallera

(Kommentar: Sidan innlegget ikkje er underskrive, står vel redaktøren Karen Jonassen bak.)

Kjære Pernille !

Då du kom med eit stykkje um skotår, vart eg noko for undra. Det er nok eit gamalt ord som segjer at kvar hev sin eigen smak. Og difor vært alle mannfolk gifte og all maten eten!
Men er trur no likevel du tek noko i miss, sjølv um folk er so vidt ulike og eg er kanskje noko for meg sjølv. - og so fek eg ein stygg misstanke um at ”du Pernille er ein gut” som gjøimer deg atum eit kvinnenamn og difor tykkje eg at namnet ”Pernilius” passar betre åt deg - - -
- - - ja det var mykje meir men dette for vera nok. Og som dykk høyrer er meiningane mange og som sagt godt er det.

Mannfolk og friing! Nei det er helst slike ting vi morer os ved det, nei men det er sjølve ordet skotår som er det gjildaste.

For skotår tenkjer eg vil segja umlag det same som det heiter i nutidenes krav - - - ”Kvinna jamstelt med mannen”

Pernille

(Kommentar: Det må vere Pernille Dahl som skriv dette.)

Felelåt!

Høyrer du fela kor fagert ho læte?
høyrer du tonane kor reine dei er!
Stundom eg synest ho sukkar og græter.
Men so med eit ho trillande lær.
Stundom det er som eit brusande hav
Men likesom stormen stilnar ho av.

Dårande drøymande hugtunge er dei
tonane som ho so klåre frambær
Lokkande, leikande klingande sviv dei
unge som blomen om våren dei er
Linne som susing i lauvtunge skog
var desse tonar som lokkar og log.

Telejente

(Kommentar: Denne telejenta som skriv så fine dikt er Gunhild Lillegård, medlem frå 10/9-1931 fram til 1941. Ho budde i Drammensveien 104K. Ho vart sidan gift med lærar Olav Standnes frå Fjaler og dei slo seg ned på Hamar i 1945.)

Skuddår!!!

Ja iår er det altså at alle mannfolk skal skytes gjennom hjerte. Det høres kanskje stykt ut, men "Amors bue med kjærleikspila" er ikke "drabsvåben" så det er ikke så fælt likevel. For os jenter gjelder det bare og være en god fuldtreffer, se bare på den jenta på plakaten vår, ute i porten, det var et sikkert skudd. Hun skjøt hans hjerte så blodet skvatt - - Heldige grisen - - - Hvilken gutter vi skal begynne med? Selvfølgelig de som står vårt hjerte nærmest! Hvem det er skal dere snart få høre.

Børre og Rosmer - nitter det itte med' "De er vel i havn med hver sin frue i favn"

Men han Pelle serru! Han han har ei stue hvor det mangler ei frue, rektignok har han sagt at hans hjerte har fått en gæren plass, for sikkerhets skyld så skyter vi både til venstre og høire siden. For ikke å snakke om Bernt! Han skulde vi vel vilde ha noen og hver, bare vi kunde få tak på'n! det er leit at han er så lang og så snøgg på beina. Jeg skal si jeg fik føle det, da jeg forsøkte å nå han igjen i den store mylna i Vestgøtan sist, her her må en være en lur skytter. Så har vi Bolstad da, han er heldigvis itte så lang, men så er'n dessmere vrang. Det sku' itte førundre mig det knøtt om'n har fløtt hjerte helt ned i magan - ianledning anledningen. Sem'n har vist skuddåret skremt helt vekk men er han her ikveld, send pila i'n i en fei, sprekere danser finnes ei.

Olav frå Odalen! Han vil vi ha! fik en bare han skulde alt bli bra. Hå - sei du tapt'n bort hjerte sit i Arvika, jammen det må da ha kømmin til rettes at nå, så lenge som det er sea, ellers må han vara bra hjartelaus.

Ivar påstår at'n er kvinnehater, det er trist! Men jeg skal nå lure på om itte pila sku' gjøre sin virkning, så at'n gik i gang med å kontrolere hjærtets organ. Da vilde han nok finne at kjærlighetens dype salighet begyndt å spire i rota. Vår kjære Fylken og spellemann i laget -

det er noe for os det! Men desværre har vi noen hårde konkurrenter, her både fra Danmark Sverige og Findland. Måtte løkka følge os slik at Norge vandt seier med 100 poeng mit i blinken!

Tjukken? Å han! han har vel charm "Å! som han kan sjå dig djuft i Aua" Da er'n fæl til å ljuge forresten - - -

(Kommentar: Det er vel Mary Westlie som skriv dette. Børre og Rosmer var gift. "Bernt" er Bernt Nygård som byrja i laget 5/9-1935 og slutta i 1946. "Bolstad" er Øivin Bolstad innbarka ungkar, "Olav frå Odalen" er Olav Kristoffersen, "Ivar" er Ivar Andersen. "Tjukken" er truleg Olav Kristoffersen.)

"Kjempe lusa"

Jens da! Alle kjenner vel Jens, selv om'n bare går og ser ner på os, kan vi itte la væra å se op til'n likevel. Fikk han lov å ta med sig kjærringa skul'n komme på festen her ikvel. Men jenter! Kjærringa er bare pipa det - - så la'n itte gå skøtfri!

Til slut vil jeg nevne enda en gjild kar. "Osa" en spillemann som rundt i den vide værda drar og de venaste slåttar på strenga leiker. Ja han kan spelle han, ikke bare slåtter men alt som på fela kan trylles fram. Foruten alle hjerter han setter i brand. Han skal skytes før han dør!!!

Gurijenta

(Kommentar. "Gurijenta" er Mary Westlie. "Osa" er Sigbjørn Bernhoft Osa. Kven "Jens" er, er usikkert, truleg ein som ikkje er medlem.)

Hei gitar

Den fagre jenta ska' ut og blenkja
å læra gutane stort å tenkja
den fagre jenta skal sviva ut
og te seg fram for den gilde gut.

Høyrer de det gitar - ser de ikkje den fagre jenteflokken som de festar ilag med i kveld. Tusun av fågar svinsar og svansar rundt dykk. Å! var eg gut! so hadde eg teke bestemmelsen i kveld. Mang eit lengtande augnekast vært nok sendt til jenteflokken - men det er ikke nok - Me vil de skal yverlata dykk heilt i vår hand -

Me skal stella so pent med dykk, - Alt skal verta etter dykkar ynskje. - Derfor gitar bestem dykk ikveld, gå ikkje ut av Stor-salen ikveld utan ei pil i hjarta og ei jente i armen.

(Kommentar: Innleiingsstrofa er første verset av eit dikt av Aasmund O. Vinje.)

Aldri så gæli det ikkje godt for noko!

Aa eige ei lita førretning har alltid stått for meg som noko sers gildt, men vanskane med å skaffe startkapital til vegs har støtt vore det store problem. No ja! kjem tid, kjem råd, segjer eit gamalt ord, so også her. So plutseleg ein dag hadde eg det. - Skotår! Hansker ! - - - -

Sa ikkje skotårslova det, at eit nei av ein gut var fullgodt med 12 par hanskar! - - -

Då var jo da berre og få ein mengd med nei. Og det skulde vel ikkje væra så vanskeleg om det da er sandt som mandfolka segjer, at det fins sju gonger so mange giftegærne kvinnfolk som mannfolk.

No var det berre om å gjæra kvar eg skulde ta vegen so eg ikkje var so uheppen å råka ja for da kunde eg vist slå ein strek yver heile hanskebutikken. "For som de veit so sviker ei jente

aldri eit ja” - - -

Eg tenkte både lenge og vel, men so hadde eg det. Gutane i Songdanslaget!!! Dei som snaut nok vågar seg til å dansa med os, dei var nok glade om dei slapp med skrekken - og hanskan. Som tenkt so gjort eg skaut hjarta upp i livet og traska i veg. Eg tar dei gifte først, tenkte eg dei kan eg vel vera heilt trygg for, - men sjølv ska' veta i nutidens skilsmessedage, - kan ein ikkje vera for sikker der heller. Fyrst råka eg'n Børre eg la ut so godt eg kunde, om han vilde bli min ælskede ektemake på livets tornefulde sti o.s.v. - Men da skulde dere set! Han sprat ende tilværs. Et 'u gærn jente! Å trur'u a Martha vil si! - Hansker! - - -

Stort beire eller verre gjekk det ikkje hos neste ektemannen 'n Rosmer, skjønt han tok det meire med ro og sa. Jeg må spørre Sofie først - - Men det blev hansker! For ved nærmere efter tanke kastet han likesågodt hanskene etter mig han og - - -

Det gik jo fint, tenkte jeg, men min nervøsitet steig då eg skulde ta ungarane fatt. Først Bolstad! Pøh! - Skulde jeg ofre noe av min kostbare tid til noe så jordisk som eit kvinnfolk. Nei! Nei! - ellers tak.

Hansker!

So var det Pelle! - - ”Nei har jan inte hat nogon kvennfolk før kan det være det samme heretter og” svara han.

Gudskelov tenkte jeg!

No hadde eg berre Olav Ivar og Sem'n att ja og so spellemann da 'n Fylken.

Jau han Olav kunde godt vara med på å dansa å høld læven ein torsdagskveld - men noko meir! Nei - Gudskelov tenkte jeg igjen - men denne gang tenkte jeg høit, - for Ivar Sem'n svara det sama. Fylken sa han hadde meir enn nok med fela si han -

Då eg langt um lenge kom heim, måtte eg sanne det gamle ord. Aldri så gæli, det ikkje er godt for noko.

Hadde ikkje Songdanslagets guter vore verdens mest standhaftige og realeste mannfolk, hadde nok ikkje eg stått her med mine 96 par hansker. Ett fint resultat og det likaste av alt, stor tilfredshet på baa sider. Dei fekk beholde friheten - eg mine hanskar.

Om ei vika eller sån opnar eg sjappa som eg anbefaler på det bedste.

Hilsing Sol.

(Kommentar: ”Sol” kan vere Solveig Skår eller Solveig Tollaksen, to nokså nye medlemmer. Victor Rosmer var gift med Sofie og Børre med Martha. Ungkarane er Pelle (Gustav Petterson), Øivin Bolstad, Olav Kristoffersen, Ivar Andersen og Arne Sem. Jon Fylken frå Valdres var den nye spelemannen i laget.)

Fantefølge 12 mars 1936

(bladstyrar M. Westlie!)

Ja nå har vi svinga øss, å nå har vi fått kaffe, mens den får synke, ska vi høre litt frå avisa, mangt har jo hent siden sist vi hadde kaffespleis, som kunde været bra og hatt med her, men skulde alt det refereres her blev nok avisa for lang. En ting må vi ihvertfald ta med å det er skuddårsfesten vår. Sjøl fik jeg dessverre itte anledning til å få vara me, det var jo en stor brøkk i regninga, den kvelden vi jenter skulde ha chansen. Heldigvis er itte skuddåret men så vitt begynt enda tenkte jeg. At festen hadde vøri vellykket forstod jeg av utalelser rundt om. ”Du verden så morosam fest; ja var-n itte festlig, å så koselig da gett at du itte var der. Ja det

var jævli morosamt der o.s.v. Jeg måtte jo sjønne at det hadde vøri en framifrå morro. Je ble jo itte så lite overasket da jeg fikk se at Songdanslaget averterte i Aftenposten at de skulde ha fest, det hadde da itte hent på de åra je har stått i laget, nå står itte væla te Påske sa je; å at det skulde bli dommedag flere steder i Skreppebråten var je helt sikker på, da je fikk sjå den flotte kritikken i nasjon. Ja for den synes je var kjempefin altså, bedre skuddsmål kunde vel laget itte få, gjengir her noget som jeg synes er virkelig gilt for laget. Vert skåtårsfestane i dei andre bygdelag så morosame som denne, so hev landsungdomen her i Oslo, virkelig noko å glea seg te. Underholningen fik de beste lovord, å teslutt stod det. Oslo Songdanslag er eit lite lag, men det hev ein egen evne, te å skapa samkomer, der bygdeungdommen likar og morar seg. Jeg syntes det var storartet at laget fekk slik flott omtale. At alt dette skyldes festnemndas store arbeide for å skapa ein hyggelig og morosam fest er vi alle klar over, og derfor vil vi au i avisa enda engång sea døk vår allerbeste takk for den gilde festen dere fekk istand for Oslo Songdanslag ved Bladstyraren.

Når je nå har nevnt denne festen, som gikk så bra, vil je me det samma ynte frampå om det itte kunde la sig gjøra, at vi hadde en slik stor fest imellem, vi har jo en to - tre amtørstykker som kan tas op igjen, så underholdning står vi itte oprådd før, god musik er der heller itte vanskelig for så jeg mener at vi nu skulde fortsett mens laget er litt kjent, jeg tror ikke det er så mange som kjender til at det eksisterer. Kanske kunde vi på den måten få flere medlemmer ind, hvem vet. I hvert fald tror jeg ikke at vi taper på det.

D. S.

Vev!

Ja nu er det blitt ei nevnd av gjenter og vi guttene sitter og venter.

Først og fremst på navnet på denne komiteen, for navnet er jo for det meste det viktigste, gavnet kommer siden. Skal vi kalle den vev komiteen? Nei det går ikke an, da kan det lett bli tøys og vev av det. Men husflidskomiteen da, ja husflids, nei det er jo nærmest mannsarbeid. Jeg vet nok av noen kvinner som drev med husflid oppe på Hedemarken, men den husfliden blev så altfor rennende av sig, at det havnet i hue på mannfolka; og husflidsremediene havnet hos lensmannen. Nei husflid passer ikke da vilde nok kjellerbrygg passe bedre, for hvem vet hvad, hvilken og hvordan jentene brygger når de gjemmer sig i kjelleren. Nei men jeg skal si dere, jeg hadde det komitenavnet ferdig, lenge før det var på tale i laget å begynne med sånt noe. Hold dere godt fast, så skal jeg si det. Komiteen til motarbeidelse av den tiltagende lånevirkosomhet innen hosebandbranchen, men dette er det vel ingen som sjønner, men sandt er det. Det er jo ergerlig å rive av sig hosebanda og låne dem ut i bandadansen, fordi flere gutter ikke har hoseband. Her er altså det første arbeidsfelt. Og så har skuddåret skaffet dere neste arbeidsoppgave, nemlig halsskerf. Det meste av fritiden til ungdansere nu i skuddåret tilbringes vel med jentearmer rundet halsen, og kan noe bedre varme. For å passe på denne forkjølelsen må vi da ha ett ullskerf til erstatning. Men en mer praktisk nytte, kan jo skjerfet få hvis vi opdager kvinnens sanne væsen, at vi er tatt med næsen. Men der vokser enda sterke trær på Ekeberg. Vev endelig skjerfene solide så vi ikke falder ned og slår oss i hjel.

Bol.

(Kommentar: Forfattern her er sikkert Øivin Bolstad.)

Vart je skaskøtin.

Je hadde vørti innbe'n til denna Skotårsfesten som laget hadde i Storsalen. Nå hadde je no hørt gjeti hå foli det kunde vara og gå slik, laus og ledig en slik da, så je øvde mei heme på hybelen fyrst, i spede forsøg til eget selvforsvar, de kunde koma til nytte tenkte je. Je vart derfor litt sein, men kømin ner i Storsalen så var det mørkt der. Håkedø! Tenkte je, nå lyt du akta dei, je mintes kameraten min, hå han førtalde. Han var ga'l gut og en vår reste han med tenestejenta til fjells, døm skulde gjøre istand sæterbua til påsken, hu var bortleid. Ja-ha kalt var det i bua, og guten sat på ein stol mens kaffen kokte og sola skein gjennom glase. Jenta syntes full synd om guten, elle om sei sjøl hu satte sei i fange hass. N-a-i - sa guten, detta er full kvellsarbe det. Ja ska vi heng før skinnfellen, sa jenta. Sea den ti'n har je vøri mørkredd. Håledø, tenkte je har døm alt hengt skinnfelden før glase. Ja-ha og ungdom sat på stola rundt i romet, men døm sat med sia tå ein'an ennå da. Men så såg je ind i ett lite kammers tel, der var det to gamlinger, men itte sjønte je, å dom hadde på fæsten å gjøra.

Stua var gamal og halvvæges måla.

Skranglin og skeiv døra hang der
bord og stoler lå og slag der.

På omna småbles en svart kaffikjel. Og kjærringa va'e retteli dubbe-brei over enden og vant me å sukke. - Vinøgd og vælgjødd tå mat, særverte stakk og utskjeiva lågsko, sat innvi komfyre'n og drakk kaffe og smålo drog sæi hele da'n og var sørjeli lett. Og mæin va ein stakar, bleisvart å søpin - si i boksræven, sat'n der skeiv og utkrøpin. Hytta sei før årtæmer som'n fekk attpå myrvatn og grov kjeft. Tæpp att omndøra, je høl itte ut værmen fyk gjennom pipa, sa'n åt kjærringa. Det vil segja, je såg at'n sa det. Slik som han tala kunne nå itte ei krestelig menneskje, skjønne sei på. Orda trille utor'n liksom ronde som småstein heima i Sogn. Slikt mål har je hørt julenissa har hat heme i dal'n og jagu så'n ut som en nisse au. Og han måtte pent gjøra som kjærringa sa, hele tia. Telslut syntes je at kallen vart før stygt hantert, demmerså ropte je åt kjærringhelveten at "du får te dig som følk", men omkring me sa døm tyss-hyss - "døm spiller". Å hen da, spurde je, hørte ingen musikk sjønner dø. "Det er vorses medlemmer som spiller teater-komedi" sa en bevende kvinderøst ved min side. "Å dæven" tenkte je - Je komplimenterte i mørkret og sa, "Je takker for demses sjønfnornydelige ubekjendte" sa je; og så var vi kjendte da. Ja je kjinte jo på a først. Og så såg vi på teaterkomediantene tilsamen da, å jamen var døm naturlige gøtt, alle som var der. Men det var leit at hu dere Anna itte hadde lesi "Kjærlighet uten børn" fyrst, så behøvde a itte å stå der og grini på dommeda'n. Og han bokagenten var liten og tønn, så han var nok fri for sømmen han kunde nå ha bett om nåe anna tel pålegg hel rullepølse. Je holdt på å rope tel'n - at spekeskinke var mye bære, men je torde itte. Men så vart det så mye læven og aspekter både ute og inne i kammerse, at je lukte øia å torde itte sjå. E stønn etter så klappe døm omkring mæi og ropte og lo, å da sjønte je at alt var væl over og demmerså vart det lyst. Og så såg je på dama ve sida mi og ho var lys ho og. Merjeli lys på nasan, på kinna å framma var bak på a; det vil seia, at ho var tørr som en staka, så det var liksom itnå å ta omkring, - men det var nok e dame. Da syntes je mye bære om de fargerike budeier omkring mæi. Det var en fin herre ved sida a mei, som sa det var budeier, å ettersom je dansa med døm om kvellen og vart kjente, så sa je åt e tå døm det er så ve'kjømeligt hemvant med så mye stakker, sa je - men det tålte itte jenta å høre, før ho ga mei e årtæne, og sa; "uforskammede mannfolk" og dro a'gåle. Je torde itte væra der lenger je, og reste hematt, men je vart nok ska-skø'tin lell, for jeg

kjenner at det svir slikt i brystet av og tel -

Men kanskje det er bronkit?

Liten b.

(Kommentar: Forfatteren her er nok også Øivin Bolstad.)

Fantefylgje 9 april 1936.

(Bladstyrar Pernille Dahl.)

Velkommen til spleisen, både framande og kjensfolk. - "Eg fantaserer" sa fanten, ha gjekk og tigget. Eg hev både fantasert og tigget, spurt kvart eit menneskje eg hev set; um dei ikkje kunde vera so gilde å skriva litt til "Fantefylgje" - Tja - ae - ja eg skal tenkja på det. Tenkja på det - orda syng meg i øyro; det duger nok svært lite, det lyt røyndom til, skal det bli no'n fræs på det. No er det onsdag morgon, og imorgon kvell skal Fantefylgje ut, - men eg vantar bladmat. Mange har sagt at dei skal tenkja på det, men som sagt det hjelp so lite. Ikkje noko under at eg vakna i eit mareridt i dag morges - Øverland Rytter, Skavland og Tranmæl med fleire, for som ei Asgårdsrei viftande med bla'r i kjempeformat - gjennom hovudet mit. - Eg skreik vist, ifald var eg trøyt og tung i hovudet då eg endeleg kom til meg sjølv att. Men dette mareridtet gav meg noko å tenkja på - og sjølv um vårt fanteord-organ ikkje toler samanlikning med bla'a åt desse store, so er det no ein røyndom. Desse store bla'a hev nok tusundvis av tingarar, spreid yver det heile land, ja utanom landegrensene au. Men eg torer segja so stort eit ord, at vi er mest likegodt rusta; - for istaden for tingarar, hev vi tilhøyrarar frå det heile land - frå Tromsø i Nord til Kristiansand i sør, frå Austland og Vestland, ja tenkj - tilmed frå nabolandet vårt. Kva segjer dykk til dette? Og bladet hev ikkje mindre end tri bladstyrarar. Kjæmpefint! segjer eg for meg sjølv; og er dykk ikkje eininge i det, so er eg like glad. Bladet hev i lang tid kome ut i rute, um eg so skal segja det. Det er nok eit arbeide, ikkje so radt lite arbeide heller; - og då det for det meste vert skrive i seine nattetimar, mendan andre søv og drøymmer um kaffespleisen som skal vera imorgon kveld - so er det dobbelt årsak til å klappa yver innhaldet, sjølv um det ikkje alltid stend i høgde med den største skrivekunst. - Men det kan vera moro au, mange merkjelege tankar vart tenkt yver Fantefylgje, medan pennen raslar yver papiret og lager dei forunderlegaste kråketær. Tankar som ikkje toler å verta nemnt eingong, dei høyrer heime ein annan stad enn i Fantefylgje. Men sjå berre kva Karen til dømes, uppnådde av kritikk yver skotårsavisen; "Knakande god" stod det, og det sto i ein av dei store bla'a.

Men det kan henda mangt - i livet langt -

Bladstyrar

Ei kjærleikssoge i få ord - eller kva helten i ein roman laut igjennom -

Hans stemme brast - og hans hjarta sank djupt - Håret reiste seg på hovudet hans og augo lyst; medan hans ord brente, - sidan frøs hans ord til is og han faldt fullstendig saman - Men - allikevel greide han seg igjennom 650 sidor og fekk henne i siste kapitel. -

I ein avis fann eg nokre prøvor på Etiopisk folkediktning, eg tykte dei var gilde, og tek for moro skuld med litt her - fyrst ein fabel.

Jarnet er sterkt, men det mjuknar i elden.
Elden er sterk, men han sloknar for vatnet.
Vatnet er sterkt, men det taper mot sola.
Sola er sterk, men ho folnar bak skya.
Skya er sterk, men ho tyngjest til jorda.
Jorda er sterk, men ho tvingast av mannen.
Mannen er sterk, men han brotnar i sorga.
Sorga er sterk, men ho døyvest av vinen.
Vinen er sterk, men han svanest av svevnen.
Men kvinna er sterkare enn alle tilsaman.

Så er det eit par små kjærleiksrím.
Hytta di klær seg i blomar i dag,
syster, vesle brur.
Hytta di klær sg i blomar i dag
far din er so fjåg
og mor di er det og.
Og hytta di klær seg i blomar.

Når eg fører deg heim
skal du høyra koss ungdomen talar.
Han stel stjerna frå himmelen
og blomen frå våre dalar.
(Bladstyrar)

Tankar kring veven vår.

So har det vorte verkeleg. Ja er det ikkje rart? No i 1936 er det ikkje skam og læra å væva; men for nokre år sidan kunde ein stakkars bondetamp ikkje nemna ein vev, for då vilde det vorte musikk. Ein vev? Heimevove ty? Nei noko so simpelt kunde eit retteleg ”dana” menneskje ikkje eingong tenkja på. No er det heilt umsnudd. Den finaste byfrua fortel til bestevennina si ved fyremiddagsteen, at dei gilde gardinone, som blaffar i vind og sol i funkisglaset, er kjøpt i ”Husfliden” Jau, varetrekket på stolane og; - det har slike makelaust gode fargesaman-setningaar der, legg ho orsakande til. So no hev byfolka endelg oppdaga dei fine fargane i bondetyet. - Eller et det kanskje ein mote som fort går yver? Eg vil vona og tru at det ikkje er berre mote. Det er kan henda småting, men me skal ikkje vera større, enn at me gled oss yver det. Mange hev, utan å vita um det, sett norskdomen i høgsetet. Det brukast jamt yver norske gardinor no - korkje franske eller amerikanske - grunnen er den, dei norske er både finare i farger og meir solide, vovne av ei kone kan hende, på ein fatig plass einstad. Det er ei gleda for oss norskdoms-strevarar og leggja merkje til dette; og eg vonar at det ikkje vert lenge fyrr det gjeng i same leid med dansen og. Kanhenda, at byfolk eingong lyt vedgå, at desse raringane som hoppar ikring og meiner dei er norskast, ikkje var so reint galne likevel; dei var berre gamaldagse på sin eigen måte. Og kvar ein stiv høgremann, leitar i sitt innturka danske hjarta, etter ein liten flekk norskdom. Til slutt vil eg gjerne ta med, kva diktaren Sven Moren blandt anna segjer um veven i ein song han hev skrive. Eg tek med berre siste verset.
”Hei hopp san og hurra!

la rokken din surra,
skyten smetta, glida, gletta
so vert det nok vev.
Helse og hugnad, vit og dugnad.
Vinn vi einast med strev.”
”Hanken”

(Kommentar: Kan ”Hanken” vere Pernille Dahl?)

Harsjøvollen 6 april.

Kjære dere alle!

Da jeg før avreisen fikk strenge påbud av avisens redaktør, om å huske på avisen med ett lite stykke; så sa jeg, at jeg skulde forsøke. Forsøke - forsøke - forsøke - sa hun. Du skal ikkje bare forsøke, men du skal sende noen ord. Vil du itte, så skal du, tenkte jeg - her er nok ingen vei utenom. Bare jeg nu får fred en liten stund. To smårollinger svinser rundt mig og kråker alt i ett; - vi er alene på vidda nu, de andre er dratt til Sälen og blir borte til onsdag. Enda er jeg nokså modi, men hvordan det går, når mørkret faller på, vet jeg ikke. Det er første natt vi skal være alene og vi er ett par mil fra folk; men vi får legge oss så snart det mørkner. Nu skriver vi allesammen, barna ligger på alle fire på gulvet, de måtte også sende brev, når jeg skulde det. Du må hilse fra Brorsan og mig sier vesla. - Her er kaldt, og masser av sne, de to første dagene hadde vi fin skare, men så blev det snøstorm, og nu er den dessverre ødelagt. Nu i øieblikket bryter solen gjennom skydekket for første gang og Sølen trenger blå og klar ut av tåkediset, så nu er her tegn til strålende vær. Det er så rart, for om kvellene har det vært stjerneklart og måneskinn; men om dagen ufyselig snøstorm. Forleden kvell var jeg ute i måneksinne og forsøkte mig på slalom, og i det mest kritiske øieblikk forsvandt månen bak en sky; og jeg drog overende i en grøft og havnet nokså ublidt på ratata - Noen ”blåvev” blev det ikke denne gang, men en svær bølke i skaran. Slik går det altså med uøvede slalomløpere når månen leker gjemsel. Skjærtorsdag skal jeg på langtur og om kvelden skal jeg på gøi i bygden. Onsdag kommer det fuldt opp av folk i hyttene rundt omkring så da blir det folksomt her. Nu bråker onga slik at jeg greier ikke å samle tankene lenger. De har kråkt lenge nu, ”hvorfors skriver du så mye” sier brorsan. Her er lunt og godt i hytta, tyrikubbene spraker lystig på peisen. Idag fyrte jeg forresten op og spjeldet var lukket - å du, for en kommers, je trudde je var blitt kvalt; jeg viste ikke at det var lukket, no må det en liten general-vask til, for alt er bare sot. - Med dette ønsker jeg dere alle en hyggelig kvell og en god påske.

Mary.

(Kommentar: Dette skriv altså Mary Westlie. Ho på påskeferie i Øvre Rendalen saman med familien ho er hushjelp for i byen, ein professor som hadde gard i Øvre Rendalen, og sikkert også støl ved Harsjøen.)

Eg lurar på

um ein buss-sjåfør kan kallast ein busse-mann -
um eit skip kan liggja for vinanker
um ein kan gå på litteratur -
og um ein kan ta plankar frå ein konstabel.

Vev! -

Nede i kjeller'n her, er et grusomt lite rom og i det rommet står en vev og på den veven skal jentene i Songdanslaget lære og væve. Det var nok adskillig bråk med å få det i stand, for både tak og vegger, er av høvlet bord og dør og vinduer er til å lukke op og igjen. Og for vinduet er ophengt gardin og døren er forsiggjort med både hengsler og lås. Pallen rundt væggen er belagt med tykke tepper. Og på en hylde er anbragt vevredskapaer - en sveivemaskin som Sem'n fant umåtelig interessant - Midt i rommet, som er ca 2 m i firkant står altså veven. Dette er beskrivelse av hvordan rommert ser ut. Så dere kan nok tenke dere at Børresen og alle de guttane som har strevet med det, nok har lagt sin hjerne ibløtt. For det er så nøiaktig utregnet - ikke en cm. var til overs da alle medlemmene var samlet der nede til innvielsesfest. Ikke en cm. - For Pelle var den siste som kom og jeg har hørt at han blev presset inn - jeg så det ikke, for jeg var på andre siden av rommet - men jeg tror det er sandt. - Ja så begynde festen da, men vi sløifet sangen for det blev så varmt. Men festen begynte med kaffe og kaker, dere har sagtens hørt snakk om stående buffet! - sånn hadde vi - fint skal det være. Joda festen var vellukka den, vi åt og vi drakk og vi pratet vev, så du store verden. Men tiden gikk og tiden var kostbar. Guttene som var invitert måtte fortrekke efter at adskillige forlovelser var inngått. Hosebandsforlovelser er nyeste nytt i Sangdanslaget. Og når vi overlater det derre med band til jentene, tror jeg nok det blir band som holder. Ja festen var slutt og guttane måtte gå - for aldri mer å sette sine ben i firkanten mer men de hadde intet valg. De måtte gå og ta tiltakke med de jentene som var til overs; det var jo selvfølgelig nok, for det var akkurat en til hver. Men Songdanslagets gutter er forvent, de har nemlig hatt to hver. - Men nå er 'e slutt. Vi andre, vi som blev igjen i det underjordiske - fikk en forunderlig følelse - vi var alene - guttane hadde forlatt oss. Jeg kastet ett hemmelig blick på Martha, og et ennu hemmeligere blick på Sofie, de var bleke men fattet. - Men så begynte vevingen då forstår dere. -

Huldra i Huset.

Fortsettes i neste nr. -

(”Huldra i huset” er Karen Jonassen. Ho byrja i laget 1/12-32 og var aktiv til 1954. Ho var ein flittig skribent i Fantefylgje. ”Sem'n” er Arne Semb, ”Martha” er Martha Børresen og ”Sofie” er Sofie Rosmer.)

Fantefylgje 21 mai 1936

Bladstyrar K. Jonassen

Forsommer

Velkommen velkommen til forsommer fest
velkommen hvær medlem og gjest
Dans så det gynger i gulv og i take
og la sangen runge og brake.

*(Kommentar: Innlimt ei teikning av ein liten gut som dreg på ein kjelke. Tekst under:
”Barneportrett av Huldra i huset” - Karen Jonassen)*

Vev.

Det var dørgende stille i vevstuen - - - det vil si nesten dørgende stille, da frk Ellefsette satte sig til veven. - Hun til å veve og vi til å glo, så på henne og så på veven - Ja vi ukyndig altså var det som glodde, for ikke alle jentene i Songdanslaget er ukyndige i vevkunsten, det syntes sig snart - det hørtes snart rettere sagt. For - ja jeg for min del begynte så småt og lure på hvem var lererinnen. En kunde fortelle at vi drog i - Ja for vi drog altså i noe - det kaller me rompa heime hjå os. Det gjær vi heime au!

Og det du holder i der er ei sjei og det der er bom. Bom har jeg hørt snak om før også. Nå var me ferige med å dra i rompå, den inneholdt 1000 hårfine tråder og de 1000 trådene skulle puttes i hvært sitt høl. 1000 dere!

Ja vi putta og vi putta og vi blev ferige med det også. Da var det ei som oplyste at nå hadde me tredd hovlane. A ha! tenkte jeg.

Og derfra skulle alle de 1000 trådene inn gjennom tennene på sjeia, jeg så og jeg så, men jeg så ingen ting. Men Ellefsette trøstet med det at var riktig det, - A da så!

Ja ha der stod noen, ferdig og liksom sa, - klem ivei, og så klemte vi ivei, en dingst med en lang tråd på (noe som heter skyttel) skulde sendes tvers igjennem veven - inn mellom alle de 1000 trådene - Jeg skjønner ikke at alt en skal lere skal vere så vrient - sånn er det med leikøvelsene også. Varme han pønser bestandig ut noe umulig og det vi synes er riktig - er gæli.

Men etter hvært som klappingen øket fra vevstolen steg stemningen i vevstuen. Ja der skulde dere hørt på kvinnfolkprat, ingen under at adgangen er strengt forbudt for mannfolka. Det er ingen hemmelighet i Oslo Songdanslag at vi holder på med utstyr til Pelle!!! Nu har vi snart ferdig 6 bleier! - - - og vi er blit enige om at vi skal bunte de pent sammen og knyte lyseblåt - nei lyserødt silkeband omkring.

HULDRA I HUSET

FORTSETTELSE I NESTE NR.

Strøy rosor til alle!

Strøy rosor i medgangs dagar
når allting er lett og du ler
strøy rosor um sorgene plagar
og tåra er vorten deg kjær.

Strøy rosor du ungdom som leikar
i gleda so kåt og so varm
Strøy rosor um gleda di bleiknar
og tåra frys i din barm.

Strøy rosor, å kjære strøy mange
so lenge det er blod i din barm
Strøy rosor på vegen åt andre
det gjer deg sjølv so varm.

Telejente

(Kommentar: Denne telejenta som skriv så fine dikt er Gunhild Lillegård, medlem frå 10/9-

1931 fram til 1941. Ho budde i Drammensveien 104K. Ho vart sidan gift med lærar Olav Standnes frå Fjaler og dei slo seg ned på Hamar i 1945.)

Søttende Mai!

Det æ'ke godt å skrive nå, det er så lyst og leit
det æ'ke godt å rime nå, jeg er så grusomt heit,
og det er klart som dagen, slik er det nok med non og hvær
for slik som jeg har venta på Fantefylgje mat, fra noen hvær.
De vilde kanskje høre lidt om søttende? Det kunde tenke sig.
Og her er litt av hvært som jeg har rabla i en fei.
Vist var det varmt den da'n, for sola skjlein
litt ør blei en i hue og sjør i sine bein.
Men det er ingen undskyldning, når sola skjinner slik.
Og at lagsfolk sitter heime! Det kalder jeg for svik
Vi andre vi som stod der og svetta litt på plassen
vi sang og ropte hurra, rundt omkring til folkemassen.
Det gjelder kun å være gla' og ha litegran humør.
Og gjøre akurat det som sig ellers ikke hør og bør.
Men vi gikk da pent i toget, de æ'ke no'å si på det!
i passe avstand taktfast gikk vi tre og tre.
Det va'ke noen sak å gå i takt om dagen var litt het
vi hadde også vår mussik, som bestod av en trompet.
Han lille Øvin Børresen han var vår spillemann
og blåste i trompeten sin nedover hele Karl Johan.
Vel, vel vi nådde festningen og toget tok da slutt
og da selvfølgelig Songdanslaget måtte skeie ut.
Men slikt kan jo hende i de bedste lag
og kun non få holdt sammen nesten hele da'n.
Der nede var det leik og dans i solstek støv og bøss
Å jeg skal si de svinga sig! Å jøss - - -
Bolstad danset ikke der, det va'ke plass
Nei, Bolstad danset ikke der på trass
Men Bolstad! du er nå allikevel en kjærnekar.
Og da gjør det ikke no' om du er littegrande tvær.
Nuvel vi som jeg sa holdt sammen
var Bolstad Pernille Mary, jeg. Og Børresen med unger og madammen.
Vi påstod at nå var vi klar, jeg tror det var i toppen
for alle var vi enige, nu måtte vi ha mat i kroppen.
Så ruslet vi av gårde da med hura og med sang
og slik holdt vi det gående ned over hele Karl Johan.
Vi fikk os mat i kroppen, vi åt av hjærtens lyst
og drakk, - vi drakk i massevis - De skjønner vi var tyrst.
Omsider rusla vi da ut og gik omkring og prata
da så vi sæle Fylken vår kom bautendes i gata.

men da han så os, Blev det klart for han.
Han satte kursen mot os og tala som ein mann
han tilstod ganske ærlig han hadde drekki pils på Grand
han hadde drekki pils, me' no'n han traff på Karl Johan.
"No e eg fould" Sa han, det var litt ustøt der han stod og gulpa.
Men det var'n ikke. For vi rista i'n, og da hørte vi det skvulpa.
Og han klaget over kvinnelist og umoral og pakk og fe
Fylken er jo felespiller, kanskje er han kvinnehater me'
Neste mann vi traff var Ivar og nu slo vi ann.
Og vi gjorde os så søte da vi spurte "Gå en tur på Karl Johan"
Ivar svarte ikke nei, han er en "pokker kar".
Og drog av gårde med os til Norges minneskute "Lindgard"
Der var så svalt i kvellingen.
Vi stod og hang ved relingen.
Og øvst oppå dekket,
koset vi os med med litt mat og drikke.
"Huldra i huset"

(Kommentar: "Hulda i huset" er Karen Jonassen. Øyvin Børresen er sonen til Martha og Børre, 5 år. "Pernille" er Pernille Dahl og Mary er Mary Westlie. "Fylken" er spelemannen Jon Fylken frå Valdres. "Ivar" er Ivar Andersen. Norges minneskute Lingard var ei seglskute bygt i Fevik i 1893, og som låg på Oslo hamn føre krigen.)

"Fantefylgje" den 10de Oktober 1936.

(Bladstyrar. Pernille Dahl.)

Godtfolk! Vel møtt, til årsfest ikvell. "Å, jamen er det moro å leva" - sang staren. Men det var um våren, staren sang slik, - no er det hausten. Ikkje for det, det er mangt gildt um hausten og, so for den saks skuld, skulde det vel ikkje vera noko å syta for; det kjem berre an på korleis ein tek det. I mange tilhøve vert det no gildt innandørs, når ungdom samlast til hugnadleg samvære, til leik og sang; når låtten og livsgleda stig mot høgdene; og ein fær slik brennande hug til å vera berre glad - og kveda
eit kvad hell ein gledespris for alt det store og gilde.
For fortid, notid og framtid og femna all gleda,
gløyme alt det leide i ljusbårar milde.
Det vert alltid fest, gild fest og berre vi sjølve hjelpar til, - tek med oss lommane og væskene våre fulde av godt humør. Idag er det då bursdagen til Oslo Songdanslag, so difor skulde det vera god grund til å festa litt. Laget er ikkje nett nokon olding enno, - men fær det liva lenge nok, so vil nok oldinge-alderen melda seg. Nei Songdanslaget er berre i konfirmasjonsalderen, men det er ein bra alder, for det er fyrst då, at ein skal til å prøva seg. - Eg hev høyr, at hvis alle gjorde ein ting, so vart verda ljosare; det var, og gå "smilande gjennom livet". - Men då eg er optimist på mange måtar, vil eg oppmoda festlyden til også å taka sangen og leiken med og ikkje å forgløyma musikken. - Forresten ein kjem langt med berre det, å sjå ljost på tilvære. - Noja sjølv sagt veit eg so vel, at vi kan ikkje berre smila, syngja og leika - men so ser eg burt frå den gråe kvardag og tenkjer på festen - tenkjer på at Songdanslaget

verkeleg hev livd i mange år og vonar at det må bli mange gonger so gamalt som det er i dag -
Ynskjer Songdanslaget hjarteleg tillukke med dagen, - og åra som kjem tek eg også med,
for vi talsmann vera vil for song og leik i lag
sang og leik oss adlar, og lyfter upp mot solljos dag.
So slår vi ring um Oslo Songdanslag
og slår dermed for folkedansen eit slag.
P. D.

Medan eg stend på farten - !

Farvel då Oslo, Noregs hovudstad! Eg kom til Oslo med landsungdomens illusjoner um Stor-
by'n Oslo; berre namnet fekk det tell å dirra av spaning og eventyr i ein lengtande
ungdomshug. - So vart det då røyndom og eg kom anstigande ein grå haustdag. Det fyrste eg
tenkte på, då eg kom ut av toget var: - kor er dei breie fine gatone og alle dei gilde husa?
Trong og myrk, sveipt i haustskodd låg byen, kald og ublid tok den imot meg.
Folk hasta forbi, alle i same travle jag, inga ro, berre eit hastig tempo og kva ja kva jaga dei
etter? Det var vanskeleg å finna seg til rette i det nye. Det vart nok ikkje slik som då eg gjekk
og lengta og drømde. - Byen med det store hjarta var stengd for ein framand. -
Men det hende då so, at eg ramla upp i eit lag, kan hende det minste av dei små. Og då eg
umsider oppdaga at lagsbladet heitte "Fantefylgje" tykte eg det høvde overlag godt. Eg tok so
til og gå der og lika meg betre etter kvart. Det vil andre og gjera dersom dei tek til å gå der,
både gutar og jentor i fleng. Eg segjer no farvel, men med det same "på gjensyn" Takk for
godt lag allesaman, eg ynskjer laget alt godt med framgang på alle umkverve.
Med bedste helsing frå Oddny.

(Kommentar: "Oddny" er Oddny Kullsveen. Ho byrja i oktober 1935 og reiste hausten 1936.)

Farvel!

Farvel du sumar blid og ljøs -
no er det haust med lampeljos
og myrke, lange kveldar.
No er det slutt med blom og blad
på båsen stend no kvar ei klauv
mot vinteren det heldar.

Du skal ha takk for det du var
for fuglesong i lauv og bar
for blommar raude og blå.
So minnast me deg kvar ein kvell
og drøymer um deg under fell
når vollane ligg aude.

Telegjente.

*(Kommentar: Denne telegjenta som skriv fine dikt er Gunhild Lillegård, medlem frå 10/9-1931
fram til 1941. Ho budde i Drammensveien 104K. Ho vart gift med lærar Olav Standnes frå
Fjaler og slo seg ned på Hamari 1945.)*

Måten me helsar kvarandre på - !

Ikkje alt gamalt er til å kasta burt og ikkje alt nytt er galt. Til dømes - "Mor'n" høyrer ein i tid
og utid, både når nokon går og når dei kjem. Og der nokon apar fyre kjem snart dei andre

etter. Fyrr - når nokon råkas, vilde dei ha sagt "Velkomen te" og "takk, sjølv velkomen". "Gud signe møtet" var og ei høgbåri helsing dei gamle hadde; det vitnar um ein høg nedervd kultur, utan tilgjorde talemåtar. So er det når ein skal segja takk; Som ein farang hev det by-forneme økseskaftordet "versågod" breidt seg utyver. "Vel unnt" vilde høva godt; dei gamle sa ofte "Gud signe deg", eller "signe handa di" då dei takka upp i handa, "Ingen årsak" er og greit - berre ikkje "versågod" det er plent som ein vilde segja "der er døra" - Og so er det dette "Iligemåde" kvifor ikkje bruka "likeeins" hell "du det same". So burde "Adjø" bytast burt for "farvel" og vi kan likegodt segja "godkvell" som "godaften". Helsingformene er noko ein ikkje skulde slurva ifrå seg, for dei gjev ofte uttrykk for vårt lynne og lag og for den daning som me hev vunne.

(P. D.)

(Kommentar: Dette skriv altså redaktøren Pernille Dahl.)

Song! - Dans! - Folkevisa - !

Eg las eingong i eit blad, at "Jazzen" er ein etterkrigssjukdom, so folk vert go'att av litt om senn. - Men folkevisa lever sit endelause liv i sorg og i glede. - Folkevisa spenner um heile livet. Gleda og sorg. Soga åt heile landet er med - Heltegjerningane åt dei store menn og kvinnor, alle dei store hendingane i folkesegnene, frå øvst til nedst. Lengten etter venleiken lever hjå alle menneskje og han gøymer seg i songen. Den som kjem til menneskja gjennom songen, minster ikkje trua på ho. Eg trur på det ævelege ved godleiken, på det ævelege ved venleiken, på det djupaste menneskjelege; fordi det stendig uppatt og uppatt strøymer ein i møte gjennom songen. Songen er draumen umskapt til røynd, sjølv sagt då folkesongen. Han er ei hending som ikkje hender, ei oppfylling som ikkje vert oppfylt. Eventyret er og i songen, folkevisa lever sitt eige liv og vil overleva alt. Ho er æveleg som folket sjølv. Ho er landsens lagnad og lengtinans soge i tonefylgje - frå det høgste og til det lågaste - - Og ungdomsflokkar landet over er komen med i sognen og leiken, er vortne interesserte og oppglødde fordi dei kjenner at folkevisa og leiken er noko av deira eige, som hev funne si form og fått utløysing i rytme og tonar. -

So lat då tonen frå hjarta strøyma
og lat oss kveda og lat oss drøyma!
Her er so mykje som dreg oss ned.
- Det svarte rømer so snart me kved.
(P. D.)

Det hendte i sumar. -

Det var eingong - slik byrjar alle eventyr - å um eg ikkje minnst feil; so var det i slutten av mai månad, at det gjekk rykte um eit stort brudlaupsgilde, som skulde skipast til i samband med Akershusgildet. Det skulde vera stort og drusteleg og feirast med pomp og prakt. Alle som vilde, kunde få lov å vera brudlaupsgjester; vilkåra var berre, at dei skulde ha bunad på. Sjølv sagt vilde alle vera med, sjølv um dei aldri, korkje fyrr eller seinare, hev hat bunad på. Det skulde no og, etter som det lydde, verta middag å få for alle gjestene; ekte norsk solid gjestebodsmat. Og sist, men ikkje minst, deltakarane skulde forevigast på film. - Kven veit? Var ein berre so heldig at ein kom seg slik til, at ein vart syn-berr på filmen, og dertil hadde eit nokonlunde bra utsjåande, so kunde chansene vera mange. Kanhenda, det hender so mangt både godt og gale - kanhenda so låg Hollywood i strålebragd einstad der langt, langt burte - og det kunde som sagt, vera mogeleg at einkvan av desse brudlaupsgjestene vilde uppliva eit slikt eventyr. - Noja - brudlaupsdagen kom, og um det ikkje hadde vore varmt fyrr, so vart det den dagen. Stakkars arme brur, tenkte eg, som atpå all varmen frå sol og sumar og dagens høgtidsame, store hending, ogso skulde bera ei brurekrune på fleire kilo. Noja, brure-festferda hadde ifald uppnådd å samla mykje folk langs gatene som vilde sjå korleis eit gamaldags,

landsens brurefylgje, med spelemenn i brodden og kjørende og gående i - eg hadde nær sagt i det endelausa utallige mange. - Ja det vitna ikkje so lite um syttande mai. - Den vesle slottskyrkja på Akershus vart i trongaste laget - varmt som det var, ja eg veit ikkje um alle fekk rom heller. Alt gjekk etter uppskrifta, ja det kom tilmed regn i brurekruna, endå eg trur ikkje det fanst ei sky. Nede på fæstningsplassen heldt det vidare fram, med polsk og springar og øllbollen gjekk rundt. Vel er øll bra tyrstedrykk når det er varmt; men hygienisk sett, lika eg ikkje denne øll-drikinga -

Kva som vidare hendte der inne i gildeskålen, veit eg ikkje for vist; anna enn noko av det sendest ut på æterens bylgjor - Etter dette eventyret gjekk det slag i slag heile sumaren frametter, men det er lite av det som toler å verta nemnt; då det er slike ting som eg helst ikkje vil segja burt. - Men um andre her i laget hev hug å letta sit hjarta, so er ordet fritt i "Fantefylgje" som med takk tek imot referater. - Utpå haustparten, eller rettare på ettersumaren, kom det svenske folkedansere frå Halmstad, på gjesting i Fylkeslaget. Dei hadde vore på ferd i Noregs ungdomslag og fare langs Noregs kyst og opplivd mykje rart. Trøyte var dei no sjølvsgd, - men kven hev tid å vera trøyt, når ein fer frå stad til stad og gjeng frå gilde til gilde. Festkvellen her i Storsalen var stemningsrik og gild; - ikkje for det, det vert alltid hugnadsamt når folkedansarar møtast. - Jösseheringane burde eg vel helst ikkje nemna; for det var fest og glede frå byrjan til ende; - men når ein skal skriva um det, vert det som lite og fattigsleg; fordi det er vanskeleg å finna dei rette ord for ei stor stemning eller oppleving. - Umlag i same venda, hadde Oslo Songdanslag tur til varemessa i Elverom, på den svensk-norske dag. Der møttest vi atter med Svenske folkedansere, denne gang var det Malungs folkdanslag frå Dalane; og dei var likso gilde, um ikkje endå gildare end både deim frå Arvika og frå Halmstad, - Ja, ja det kunde vera mangt å skriva um frå den turen, men no skal eg gje' meg, det vert for mykje og no er dykk truleg longe sida leie, både av meg og "Fantefylgje". Men eg vil tilslutt ta med litt av kva bladet "Østlendingen" skreiv etter gjestinga i Elverom; dei skriv millom anna "at programmet var preget av god kultur og sikker sans for verdier som ligger høiere end hverdagens o.s.v. - o.s.v. og det stod bl.a. at den sjønne "fakkeldans" i den mørke Augustkvell, var ett syn man sent vilde glemme - en følte sig hensatt til middelalderen" - Var det ikkje moro å få høre dette kanskje? - Eg tenkte med meg sjølv - "hatten av!" for kritikken, og eg segjer atter som staren -.

"Å, jamen er det moro å leva" !

Pernille

(Kommentar: Heilt til slutt i denne protokollen står dette :)

Det kjennest sårt, å levera frå seg denne boka. - Vi har hatt so mange gilde stunder saman.

Pernille Dahl.

(Kommentar: Pernille Dahl var frå Elverum. Ho byrja i laget 23/4-1931 og var aktiv til desember 1939. Ho gifta seg i mars 1940 med Leonarad Villanger. Ho var den som oftast var redaktør av Fantefylgje. Ho skreiv eit lytefritt nynorsk, og var ihuga norsksdomskvinne.)

Protokoll nr 3. 1937 - 1940

Oslo Songdanslag 1937 - 1940

~~Vevkurs skipa 26/3 1936.~~

Denne boka var meint som bodberar for lagetets vævstue - men so var det vist nokon som fann ut, at ho h vde betre til - fante-ord-organ for Oslo Songdanslag. Kjem ut på kvar kaffespleis og andre fest-tilskippingar som laget held, ifald det ikkje er meir end nok av anna tidstr yte. - -
- le - Da - .

Intekter

Her stend inntekter - so på denne sida vil eg ikkje byrja - for det fylgjer ingen inntekter med "Fantefylgje" - Altso næste ! -

(Kommentar: Denne protokollen var altså tenkt til å føre inn inntekter og utgifter for vevstova. Dei førte rekneskap, men har nok brukt ei anna bok til det. Det er Pernille Dahl som skriv det som står ovafor, bortsett frå overskrifta "Intekter".)

"Fantefylgje" 18de Mars 1937.

(Bladstyrar Pernille Dahl.)

Godtfolk! - ikvell er "Fantefylgje" nytt på fleire måtar; - for det fyrste er det lenge sidan det sist kom ut, og for det andre er det ny bok.  ! Denne boka fyller meg med so mange slags voner. Alt nytt er gj vt, difor gjeng eg ut fr  som sikkert, at no - d  dykk fyrst hev fenge vita at det er byrjan på ei ny bok - so kjem nok bladmat i haugevis, til l  strøyma inn til "Fantefylgje" - for nokon fare for plassmangel er det ikkje fyrebels. Denne gangen er bladet diverre litt tynt, so kva innhald vedkjem. Men grunnane er mange, for det fyrste hev den eine av bladstyrarane vore på videvank i fleire månader; - og her ein dagen, då eg ringde til mange av bladets medarbeidarar, og spurde um dei viste at fyrste nr, av "Fantefylgje" 1937 skulde koma ut på torsdag - so, - ja dykk veit at det lakkar til Påske, so alle hadde det travelt på kvar sin måte. Men alle svara at dei skulde gjera sitt bedste; - og n r alle gjer sit bedste, vert det ikkje dårleg. Men som sagt, hugs - at det mye god plass i denne boka.

P. D.

God Påske!

Telefonen ringer! Hallo, er det dig Mary! Det er a Karen dette her. Du, kan du få fatt på avisa; Børresen syntes vi fekk freste   få i stand litt, nu til kaffespleisen, for hvis itte Pernille kommer, så får vi freste   lave i stand noe; Je kommer itte på torsdag, så du får opfordre lagetets skribenter til å yde bidrag.   du skal skrive sjølvsagt, sier hun. "Nei, denne ganga her je slettes itte tid"! "  jo da, bare ett par linjer - det er nokk." Ja så måtte jeg love å skrive litt og mens fugler med og uten ben surrer, og medisterdeigen arbeides i Mixmasteren, rabler jeg ett par linjer, som skulde vara nokk. Ja for det er virkelig sant, at jeg ikke har tid; for om 4 dage skal nisten for P sketuren v re færdig. Men det er itte så greit for redaktøren heller - alle liker jo å høre avisa på spleisen, tror jeg da - eller kanskje dere er likeglad? Ja, ja - nu f r vi sj . Dette vart rent for mye det, for je hadde lovet berre ett par linjer. Men god Påske da! Det var bare det, jeg skulde ha sagt.

Gurigjenta.

(Kommentar: Gurigjenta er Mary Westlie.)

Kj re "Fantefylgje"!

Ope brev til alle venner av Oslo Songdanslag. - "Det var ikvell, medan tankane sveiv" - eg sit her åleine på romet mit, og freistar samla tankane um ein epistel l t "Fantefylgje". Det var ein fugl som sang um, at det skulde vera kaffespleis til torsdagen. D  fekk eg mest vondt samvit,

for det er lenge sidan eg ofra tankar på "Fantefylgje" - So mangt er hendt sidan sist, mange både vonde og gode dagar, mest vonde forresten. Men tida gjeng fort, dag fylgjer dag og vert til viker, år og tidebolkar. Men vi maktar so lite, berre so vidt å fylgja med; og livet gjeng sin skjæve, sikre gang - anten vi lær eller gråter. Den som berre makta å skriva ned sine kjenslor, gjeva dei att i dikt og tonar, slik dei kjennst innerst inne; - dikta um sin eigen lengt og strid til tidtrøyte for seg sjølv i einsame stunder - og so i von um at kanskje eit eller anna menneskje i mengden vilde fanga ei tone eller eit ord som finn samklang i sjeli. Tankar som treng kvarande og som finn kvarandre skaper harmoni i livet. Og dette neste lagsbladet vårt, skulde bera fram helsing frå kvar og ein um dagleg strev og yrke. Det skulde vera ein spegel for våre tankar, med små stjerneglytt frå åndsens himmel. Og ein må helst ikkje berre tenkja men og skriva ned sine tankar - få samanlikna sin eigen tankegang med andre sin; då vil ein og få verdfull hjelp til å avklåra sine eigne tankar. - Noja, det var ikkje akkurat tenkt som noko "filosofisk" brev - men eg fær so mange rare hugskott soleis, når eg byrjar å skriva - No skal eg berre rota litt for å fylla eit tomrom i mi eigi tankeverd. - Det er likesom so rart, eg hev vore so lenge burte frå alt her i laget, so eg hev næsten gløymd korleis her er. Syrgjeleg at Varme hev vore sjuk, det hev vel sinka leiken munaleg. Men det skulde no gå an å øva for det; og når eg spurde ein av lagsfolka so fekk eg høyra, at leiken hadde gått med liv og lyst alle torsdager. Eg vart glad då eg hørde det, vi treng nok henge i og å halda oss i trening, ved sida av at vi lærar noe nytt. No lakkar det mot vår og sumar, med stemnor, turar og framsyningar, so det gjeld nok um å halda seg i form. - Rart med leiken, eg hev lengta so skrækkelig - og tenkt so mykje på dykk alle og um koleis det hev gjenge, um dykk hev lært mange nye leikar, um kaffespleisane hev vore vellukka - stutt sagt, eg hev lengta etter dykk alle. Her er so heimekoseleg, ein kjenner seg blandt vener. - Men ein veit ikkje kva ein hev, fyrr ein hev mista det. So og med meg - då eg såg det på fråstand var eg so mykje meir glad i laget. - Til vanleg hev eg ofte syntest at det heile var noko stort mas og bråk. - Men det kjem seg berre av, at midt i dagsens strev og møde; fær ein liksom ikkje tid til å tenkja. - Men - det at "Fantefylgje" ikkje hev kome ut medan eg var burte, det likar eg dårleg, Kor hev mine gilde medarbeidaraer løynd seg? Skulde hatt hug til å skjendte litt på dykk alle. Her er då so mange som er flinke til å skriva, og å stå her og gaula og lesa det upp, klarer nokon kvar av dykk. Men det er tiltaket som hev vanta - eg skynar dykk nok. - Alt gale er godt for noko - heiter det. Eg skulde ha hug til å snu litt på denne setningen, so det vart - alt godt er galt for noko. For det er kanskje godt, at dere hev sluppet fri "Fantefylgje" for då hev tida vorte nytta til ein svingom eller tvo meire. Men - kva som er galt er, at no er eg vorte innbilsk - på grunn av at "Fantefylgje" ikkje kan koma ut utan meg. - Tenk på dette Godtfolk, og ein annan gong, når nokon som hev eit yrke her i laget vert sjuk; so gjer kva dykk kan for å fylla tomromet!

"Og la oss kvar ungdom med evna og dug
vårt arbeid då gjera med gladaste hug
kvar so vi end vankar i verda.
La soltrui lysa i arbeid og fest
i heim og i lag kring aust eller vest. -
Ja, ungdom vi eig vel ei oppgåve stor
- i helg og i yrke i gjerning og ord.
Av livsmot reint hugen den gløder.
Vi bøta vil alt som er vesalt og grått
vi elska vil alt som er fagert og godt.
Og semjast og leika som brøder." -
- le - Da -

(Kommentar: Dette er Pernille Dahl. Vi ser av fram møteprotokollen at Pernille var borte frå 26. november 1936 (sjuk) til midt i mars 1937. Vi har funne at eldste bror til Pernille, Einar,

vart gravlagd i heimbygda Nordskogbygda 9/3-1937, berre 35 år gamal. Truleg har Pernille vore heime på småbruket Dal den siste tida broren levde, og etter gravferda har ho reist tilbake til Oslo. Broren budde heime på småbruket Dahl, ugift skogsarbeidar, og døydde av lungebetennelse. Sidan diktet til slutt står i hermeteikn, er det vel ikkje Pernille som har skrivne det, kanskje Sven Moren?)

Bokanmeldelser.

(Dette var skriven til joleutgåva av bladet, men som me veit, kom ikkje "Fantefylgje" ut då. Eg synes desse bokmeldingar hev so stor misjon å utføra blant lagsfolka - so eg les det upp lell.)

- Det er kanskje ikkje alle som veit at vi her i laget har mange flinke fortattarar; so eg skal difor få opplysa publikum um nokre av dei fremste på skrivekunstens umkverve. Rolf Børresen hev ogso iår overraska verda med ei spanande bok som heiter "Kva tida fortel". Hovudinnhaldet i denne boki er henta frå Kjøkkenet i Nordal Brunsgt. Astrid Andersen er og nett færdig med ei bok som heiter "Fullmåne i Hallingdal" Og ho skildrar både morosamt og dramatisk ei Oslo-gjentes opplevingar, det er og mange bilæter i denne bok. - Visseleg er det mange som vil gleda seg yver Pernille Dahl nye bok, vår største forfattarinne. Boka heiter "Fast "Fantefylgje"" og er svært spanande, men er diverre forbudt for born. Heller ikkje vil eg gløyma Ivar Andersen siste bok "Politikk og kjærlighet" eit bokverk som nok vil vekkje interesse blant det store publikum. Det gjeng rykter um at Øivin Bolstad og snart er færdig med si bok, som heiter "Songdanslagets Skuggesidor" Boka er uhugleg spanande og på klingande nynorsk. Anna Fimland hev gjeve ut ei fortryllande lita diktsamling - "Til deg, min ven!" kjøp den, alle som svermer i ungdommens vår. "Leik og rytme" av Olav Kristoffersen er snart færdig, og vil visselig få mykje å segja for folkedansarar. Gustav Pettersons nye bok "Stevnemøte i Prinsdal" er kome ut i andre opplaget. Likeeins vil eg i farten nemna Karen Jonassens bok "um vevkunst". Denne er uhyre grei med forklaring um alt - frå klutar og bleiar til finaste damask, so hennar er uundværlig for alle vævstovor. Tilslutt skal eg stutt få nemna Bernt Nygårds bok "Kunsten å engasjere" og Erika Pedersen nye bok. "Bak hotellets kulisser" desse tvo siste bøker er eit gjennombrøt for forfattarane.

Telegjente

(Kommentar: "Telegjente" må vere Gunhild Lillegård frå Vinje. Ho var medlem frå 10/9-1931 fram til 1941. Ho budde i Drammensveien 104K. Gunhild (f. 21/9-1901 d.14/6-1976), gift med Olav Standnes frå Fjaler, frå 1945 lærar ved Lærarhøgskolen på Hamar f. 22/5-1903 d. 9/2-1975 . Ho vart vald til 4. redaktør i 1933. Ho var i vevstyret.)

Alvorlig spøk.

Atter har kaffespleisen samlet oss sammen
til leik og til dans og til gammen.

Riktignok har vi hatt både spleis og øving -
men - det gikk bare skeis og tøvning.

Songdanslaget har nemlig manglet sin Varme
og av selvsamme grunn har det manglet sin charme.

Men så sant Varme og Songdanslaget igjen kommer til hektene
Da først blir det liv, det er ikke nektende.

Vi har saktens drivi og øvd her om kvella
om det nå ikke er gjort så svære sprella.

(Det slænger da noen gutter her og, men det er-ke rare greiene.

Men vi ska'ke klage så lenge vi har de bleiene.)

De gjør hvad di kan både med dans og sang,
og forrige gang pønsket de ut en dans, hver sin gang.

Jeg har sagt vi ska'ke klage, jeg mener over gutta
for saken er den, at vi kan ikke være dem foruta.
Og hvis noen har misforstått gæli ikvell
så kjære, tilgiv likevel.
Pernille er streng, hun forlanger mat til sin avis
koste hvad det koste vil, om hvad som helst, til hvilken pris.
Og selv om Songdanslaget er en dansende ring.
Hvad skal en skrive om, når en ikke oplever noen verdens ting?
Gunhild Lillegård svæver på poetiske vinger
og vakre solstråler hun laget bringer.
og Mary som kvitrer og alltid er gla -
netop slike jenter er det laget skal ha.
Godtfolk, dans og syng og smil til din neste
av to onder skal man vælge det bedste.
så lenge det er liv er det håp, kjære venner,
tidsnok kommer dagen da tårene renner.
Smil til din neste, strø blomster omkring
selv om du ikke skylder bort, noen verdens ting.
Sjø! har jeg vært grov, ja trøste mig,
og slik som lagslemene har fått gjennomgå av mig.
Bolstad har alltid vært den bedste skyteskiven i vårt lag,
så derfor skal jeg ikke nævne ham i dag.
Men takk skal han ha, som aldrig blev sur,
slik han fikk gjennomgå efter hver eneste tur.
Å, jeg lider angerens grusomme kval og smerte
leg lover bod og bedring - handa på hjertet !!
- Tror jeg da ! -
"Huldra i huset"
(Kommentar: "Huldra i huset" er Karen Jonassen.)

Til kaffispleisen 6/5 - 1937.

(Kommentar: *Bladstyrar er "Rotbørsten" Astrid Andersen/Aasgaard.*)

Sist jeg var i ringen på en lynvisitt kom Pernille bort til mig å sa. "Aa vær så snill å ta deg a fanteføljet, til festen den 6te. Hvordan da? Sa jeg, er det no i veien med fanteføljet da? Jeg syns det har tedd seg så bra i det sidste, bare fred å fordragelighet. Som på sidste møte vi hadde. Vi valgt høvding og hirdmenn og folk til å ta seg av den store samlingsdag vi skal ha til høsten. Alt gikk smertefritt som aldrig før, ikke en kjeft protesterte mot de forskjellige valg. De bøjet hodet å sa takk for al tillid som blev vist dem ved gjenvalg, og vi øvrige klappet i hendene som sig hør og bør. Alvorlig talt gikk det nesten for greit for sig. Det var litt unaturlig at ingen oponerte. Vi var liksom i dvaletilstand efter vinteren. Men nå er det vår i Norge. Alt spirer å gror til nytt liv, å nytt liv må det også bli hos os. Vi blir vist for gamle og trivielle. Ja det vilde være forfriskende om det kom noen nye som vilde slutte sig til "fanteføljet" med nye ideer og friskt mot. Det vilde ikke skade om vi var i litt mer kamphumør på øvelser og møter. Slik sløvhetstilstand vi er i nå, er ikke av det gode. Litt pepper må vi ha. Han Børre glemte også å oponere mot gjenvalg. Han er som en far for "fanteføljet" å tenker vel som så: "at nekter jeg å ta mig av familien, blir jeg vel stevna for retten, å må ut med bidrag, og det blir for dyrt. Han tar i mot med et smil som siger, det er vel ingen anden utvei. Pernille må vel å fortsette som bladstyrar. Hun orker vel ikke tenke på at avisen blir lagt på hylla. Vi har jo en to-tre flinke medarbeidere selv om de har sviktet nå som

jeg har ansvaret. Pernille er nå den bedste å hun er virkelig glad i avisen. Aa jøss som jeg har tråkka vei til postkassa den sidste tid. Kona på Aasgaard har vist blitt smårar, hørte jeg en sa en dag. Hun flyr på veien ver dag å står på tå hev og glaner så lengselsfult ned i postkassa etter brev, å skuffet blir a ver dag. I dag var a nesten på gråten stakkar. Hun ligna ei som venter på kjærlighetsbrev å blir skuffet. Skjønner ikke å det er i veien gett, hu har jo mann sin hjemme også. Som sagt, hu må ha blitt rar. Ja, jeg må si jeg har blitt skuffet, og jeg som utrykkelig sa at jeg ikke hadde tid til å skrive selv, men bare påtok mig å ordne med indkomne manuskripter. Jeg mottok også gjenvalg, å det kommer av at jeg elsker å telle penger. Jeg ser aldrig kona så bli, som når a teller op lønninga siger n Anders. For øvrig er jeg blitt for gammel i det sidste har mistet gnisten og arbeidslysten å siger som presten. De skal gjøre som jeg siger og ikke som jeg gjør. Gjennem avisen vil jeg be ja bønnfalle dere om å yde alle krefter dere har så vi til høsten kan feire en 15 års fest verdig Oslo songdanslag som har slitt å strevet i små kår. Vi må vise at vi enda lever. Jeg tør påstå at intet lag har arbeidet så hårdt, og vist slik seig utholdenhet som vort. Hvor mange vakre ord hører vi ikke om folkedansen og den kulturelle side av saken, men hvor mange vilde holde ut i 15 år under så vanskelige forhold som vort lag? Ikke mange, men vi må holde ut. Skryt vil mange si med sig selv, men det er ikke bare skryt. Bli med å hjelp os, gå ind i ringen vor, å jeg garanterer dere ikke blir skuffet. Jo fler medlemmer vi får, jo fler ideer og krefter. Og mer får vi utrettet og bedre blir humøret.

Rotbørsten (Red.)

(Kommentar: Rotbørsten er Astri Andersen/Åsgård; ho og mannen Anders budde i Prinsdalen, ikkje langt frå Pelle. Under krigen endra Astri og Anders etternamn til Aasgaard/Åsgård. Men vi ser at dei alt nå kalla parsellen sin Aasgaard. Dei gifta seg i 1931 og fekk to barn. Utover på 1930-talet deltok dei mindre på øvingane, særleg Anders.)

”Fantefylgje” 17 Juni 1937.

(Bladstyrar Pernille Dahl.)

Godtfolk - vel møtt! Til midtsumar-spleisen! I grunnen skulde ein no um kveldane halda seg utandørs, istaden for, innan fire vegger. Burde nytta høvet, å sjå og uppliva herlegdomen ute i naturi - no medan det yrande liv der ute stend i fagrast blom. -

P.

Når Songdansane flyg vildt i hovudet mitt! Det er so mangt vi skal læra her i Songdanslaget og det er vel og bra, ein kan aldrig læra for mykje. Men her ein kvell eg sat og funderte på Songdansane våre, so viste eg ikkje av fyrr det heile gjekk rundt for meg. Eg meinte og læra vers - hadde litt vondt i samvitet fordi eg ikkje var noko stø i vers, ja eg er vist ustø i dansetrinn og. -

Byt-om-fot og færøysteg

Springar-trinn og hambotakt,

Vers og tonar mange, lyt du læra deg.

Pass på rytmen! Og giv akt!

på lette og djupe kompliment.

Retningen lyt vera bein -

er det skjæve rekkjer er det ikkje pent.

Så dansar vi Fandagno - Sekstur - Fjellnes-polsk og tritur.

Og vi blir både lette og glad

når vi dansar Hopsa ifrå Seierstad.

Men ikvell er eg glad, rett no skal eg sta

og dansa bra - Nei eg vil ingen

spelmann ha - Men heller ein skomakar da
so fær eg kanskje nye sko - då kan eg dansa bra.
Fram dansar ein haugkall, fager og blå
med gullring um håret som fløymer -
Sjå Lågen strøymer og Flaumen går
Ånei for himmel rein og klår!
Upp av krakken, opp av krakken
Vesle guten, uppi bakken
han heiter Håvard Hedde
og er so ven ein kar.
Han tenkte kjøpa Hjukse, den stoltaste gard
som i heile Sauherad var.
Å kjære Ola og Liti Kjersti
de budde i dalen imillom to fjell.
Men kjenner du han Kjell, og ho Mette dertil
som var kjerringa hans Kjell.
Dei hadde ei datter - ho kunde'kje spøta hell spinna
ein einaste kvell - Det var ikvell -
medan tankane sveiv Inga Litimor
at Falkvor Lomanson let sine hestar ringskoa.
Det var årle um morgonen
fyrr soli ho ryr i dalar.
Dei bad for han unge Bendik so mange
som hadde mål, og Gudmund han spela
so alle strengjer brast - So tok dei Horpa
og slo mot jord, so vart det derav ei
jomfru god - skaut ho seg or hindehamen
den rike, stolte jomfrue
Men Grane bar gullet av heide
Sigurd svinga sverdet i vreide
Høyrer du Åsmund Frægdegjeva
du er den frægast i landom
Då såg eg Haralds haug fyrre augom
og so mod kjem Olav frå Alvom.
Men vesle lerka song um
Mitt bu, min heim, min keisardom
Medan Solveig sat og venta der i stova under lid -
Tidi fell meg longe - det er eg som bær sorgi so tronge.
Men vilja de høyra kvædet mitt og vilja de ordi tru,
at Riddaren vågar han livet sit for ei jomfru.
Eg gjekk meg opp i Sæterlid, der gjætte eg Tulla i femten år -
Kom Leikros kom Bleikros, kom Fefru mi ku
kom Kvellros, kom Fjellros, kom gjævaste du.
Ola Jonsen, Ola Jonsen snillan deg
Men Jomfru Rossnes min hjarte broder - ho vart no gløymd.
Pernille.
Takk for denne gongen, "Fantefylgje" ynskjer dykk alle, god sumarferie.

"Fantefylgje" 26 august 1937.

(Bladstyrar Pernille Dahl)

Godtfolk, vel møtt att, etter ein gild sumar. Eg skal ikkje ha ordet så lenge, det er berre ein liten epistel frå Stavanger-turen.

Til Noregs ungdomslags - stemna i Stavanger.

Været! - Sjå det var min fyrste tanke då eg vakna um morgonen den 23de Juni; for då var det Stavanger-turen skulde byrja. Men - været var som det hadde vore, tungt grått, i dag regna det tilmed, so det såg ikkje vidare ljost ut. Men - tak med deg alt du hev av regnty - tenkte eg med meg sjølv. Mange var alt møtt fram då eg kom til Fylkeslagsgarden, endå det var i tidlegaste laget. So var det helsing og prat, været vart serleg dryft. Skal tru um værgudane ikkje vilde unna oss lite grande sol, no når vi skulde fara landevegen. Men det såg myrkt ut og ikkje ljøsna det noko heller. Men tru aldrig at nokon var i dårleg humør for det, nei tvertum; det var sol og song inne i bilen. Det var serleg ein song som var i vinden på Stavanger-turen, det var: "Det skal blir solskinn, det skal bli solskinn frå morgon til kvell" o.s.v. (Eg gjeng ut frå at lagslyden kan sungen, so noe meir tek eg ikkje med her) - So sang vi då, og bilen rulla mil etter mil og skvetta søle på alle vi for forbi, og vi såg og såg - og so song vi att og hadde det rett koseleg. Umsider kom vi til Skien, her skulde vi bytta chauffør, so vi laut stansa. Då vart vi samde um at det ikkje vilde vera av vegen og rette litt på beina og få seg litt til livs, for vi skulde køyra like til Kristiansand innan det vart kvell, so det gjaldt og halda seg uppe. Vi gjekk inn på Kaffistova "Dag" Å! Spør um her var festleg. Her var vår kjende, kjære songdans "Bendik og Årolilja" måla rundt veggene i fine avstemde fargar. Eg trur alle versa var gjengitte her. Kunstnaren heitte H. Handna, det hev visseleg vore eit stort arbeide, men so var det både gildt og moro å sjå. - Vidare bar det gjennom grøderike bygder, gjennom småbyar, langs elvar og over bruer, færgje gjorde vi og. - Mest midt på natta kom vi fram til Kristiansand og sjølv um det var jonsoknatti, var det ikkje anna å gjera end å finna seg eit rom, og få sova nokre timar. For vi laut tidleg avstad næste morgon skulde vi rekkja fram til årsmøtet. No var det verkeleg solglytt! - og det skal bli solskinn det skal bli solskinn ljoma det atter. - Men det vart gråvær. Denne dag for vi yver mykje øydare og villare lende end dagen fyrr. Det botna liksom ikke å koma fram. For meg såg det ut, som um vi køyrde rundt alle fjordarmar og fjellvatn vi kom i nærleiken av. Det var so mange storfelte natur bilete vi såg - so mykje stein og vatn, logne, små viker og idylliske heimar so eg kan ikkje nemna det her, for då kjem eg ikkje fram til årsmøtet fyrr i morgon. Berre eit vil eg segja - eg var glad eg var austlending, då eg såg all stein og alle dei øyde heiane, her langt mot sør-vest. Her var so altfor lite skog, ikkje noko å lata auga kvila ved, anna end stein og endå meir stein. Eg tenkte med meg sjølv, skal tru kva folki her liver av, det såg so audsleg ut, men heimane var fine og velstelte. Umsider opna då Jæren seg - 7 mila sletta - Spyr aldrig um her var flatt, for vi såg berre himmel og store veldyrka gardar so langt auga rak. Jau, og so skodda som stengde fyrr utsynet. Det var strålande og sjå Jæren, sjølv um det no var litt skodde, ein vert so rar og liten innvendes, når ein ser noko stort og mektugt. Men dykk veit, sjølv stordomen yver utsynet her på Jæren, vart stengd, for skuld uklårt vær. - Umsider kom vi då fram til Stavanger, men mykje forsinka. Vi skulde eigentleg ha vore framme kl. 3, når årsmøtet byrja; men vi kom fyrst i 7tida. Og då hadde vi ikkje anna å gjera enn å reisa like på stemnekontoret og høyra oss fyre. Der vart vi vel mottekne - fekk vita kvar vi skulde bu - fekk program for alle stemnedagane o.s.v. Og so var det å finna fram til bustadene våre og fli seg i ein fart, for kl. 19.30 byrja sendemannsfesten på Viste sjøbad, og det var tilmed eit godt stykke veg utanfor byen, so dykk skynar, at noko vidare av det som heiter "god tid" hadde vi ikkje. - Men vi kom då fram. Du verden for festsalar og so mykje folk! Kor mange her var, veit eg ikkje sovist, men eg lyg vel ikkje um eg segjer det var umlag 500. Mange var det ifald. Her glitra det i sylgjor og bunadstas i alle fargar og alle slags dalføre var vist representert skulde ein døma etter talemålet. Ja her var fest og god mat, ja dykk kan vel med det same få vita kva vi fekk. Tomatsuppe - Svinesteik - Is og seinare kaffi. Her var velkomentalar, hovudtalor og

takketalor, mange var i elden, m. a. Klaus Sletten, Erik Næss, fylkesmann og borgarmeister, ja fleire au, eg høyrde ifald den kjende, kjære røysta åt Bjørke. Sang vanta det heller ikkje. Etter maten var det ”røik og radl” som Rogalendingen segjer. Seinare var det marsj og leik, her var mange ringar, musikk, lått og løgje, so eg trur ingen hadde høve til kjede seg. - Næste morgon var det tidleg upp og på årsmøtet. Ymse saker og arbeidsoppgåver for N.u.l. vart dryfta. Det skal eg ikkje koma nærare innpå, for skuld tida, dei som er intresserte hev vel lese um det i blada. -Men gråvær og regn var det også i dag - undarleg forresten at ikkje Stavangarane hadde sytt for fint vær i dag - for i ettermiddagen var det at den store festferda skulde gå frå Kongsgård skule til Bjergstedt-parken, der det skulde vera framsyning og kveldsgaman. - Ei strålende festferd, gilde bunader og gildt folk - gild er og tanken som bærer den frilynde ungdomsrørsla - so her vart nok fest, sjølv um vi laut halda til innandørs, for skuld været. Det gjekk ikkje mange minuttane fyrr den vældige Bjergsted-restauranten var fylt til trengsel, rom fast ikkje - Jau, der kom Alf (eg kan forresten helsa alle lagsfolka so mykje frå han) han hadde både bord og rom, so no var vi berga i so måte. No bar det laus med framsyningar, fyrst var det samdans, heile N.u.l. - ein ageleg ring. So kom einskildringane, dei gjorde sine saker meir og mindre bra. Ringen frå Breidablikk fylkeslag, Nord-Østerdal, var den einaste som laut dansa umatt. Men so dansa dei og Østerdalspolsk so friskt og morosamt, at det var rett hugnad å sjå. Ein fekk ei kjensle av, at dette var nettupp dansen for deim, den låg vel til rette for deira lynne og kjenslor, dansen var upphavleg, ikkje so mykje tillært, difor vart den og so meisterleg framført. Festtala denne kvelden var av høgskulestyrar Olav Holdhus. Næste morgon var det andakt kl. 8 i Stavanger - domkyrkje ved Storeide. Domkyrkja trengde eit kapittel for seg, men det fær eg springa over. Derfrå bar det på Leikrådsmøtet, mange var møtt fram, med Klara Semb i brodden. Ymse ting vart dryfta; innsamlingene til Leikforumet skulde halda fram, for det var ikkje på langt nær pengar nok i kassa. Det vart vedteke at det skulde arbeidast for å få leiken ind i folkeskulen, jamsides gymnastikken. I det heile skulde fylkeslag, ja einskildlag og, arbeida meir for å få leiken kjend so mykje som mogeleg. For igrunnen er folkedansen alt for lite kjend, her finst enno alt for mange, som ikkje veit kva folkedans er, og det er ikkje bra. Seinare på dagen skulde det vera utferd til Jæren - so langt som til Knudaheio - her var det stogg ei stund. Vi var inne og såg diktarheimen til gruvlaren Arne Garborg. Fyrst når ein kjem her upp og fær sjå det mektuge, hugtakande utsynet yver Jæren, som langt, langt der ute gjeng i eit med havet, kan ein skyna litt av den kjenslevare, storfelte sangen ”Det stig av hav eit alveland” som meisteren hev skrive. Diktaren Theodor Dahl heldt ei stutt og god tale um bokmannen Garborg, Johan Austbø las eit dikt som han sjølv hadde skrive. So vart det lagd blomar på gravene: Eik Næss la blomar på Garborgs grav, og minte kva diktinga hans hadde å segja og takka. So kom Klara Semb med ein blømebundel og la på grava åt Hulda Garborg, med takk for gjævt og storfelt arbeid for folkedansen. - Og so ljoma songen ”Det stig av hav eit alveland” - Det var ei stund av dei store, dei som seint vil gløymast, denne vesle stoggen i Knudaheio. Derifrå bar det attende yver Jæren og ned til Solasanden. Derute stod ein minnestein yver Erling Sjalgson frå Sola. Her bryt havet, sjølvaste storhavet like mot stranden og eg kan tenkje meg, at når det er storm og uvær er det ikkje berre moro å bu her ute. - Um kvelden var det festframsyning i Teatret og Bul Stavanger spela eventyrspølet ”Tyrihans” av Hulda Garborg. Diverre so var ikkje eg på framsyninga i teatret - det hev eg forresten trega på - men formannen var der - so er det nokon som vil høyra - bed eg formannen referera. Det gjekk ifald rykter um, at B.u.l. Stavanger hadde dansa, ”Draumkvedet” på ein meisterleg måte. Sundag morgonen var det å stå tidleg upp for i dag skulde stemne halda fram i Sand i Ryfylke og båten gjekk frå Stavanger kl. 7.00. Det var hustru og kjøleg umbord, trass i at det var midtsumar, men gråveret fylgde oss i dag og. No fekk vi sjå øyar og holmar frå vatnet og det var fagert mange stader inn Ryfylkefjorden. Litt fyre kl. 11- kom vi til Sand og so bar det like til kyrkja, hvor det var høgmesse med Eik Næss. Eg er viss um, at sjeldan hev Sands-kyrkja vore so stappa med folk som i dag. - Sidan bar det

til stemneplassen, som låg nede i ei grop med høgder upp til alle kantar. I grunnen var dette ein lur stemnestad, for ein såg godt alt som gjekk fyre seg på tilet. - Men det hadde regna, so det var av den grunn svært glatt i bakkane, difor laut ein krabba like mykje på fire som på tvo. Her var verkeleg mykje folk tilstades, trass i regnværet. Sigmund Skard heldt ei gild tale og no hende det at skylaget letna og innan talaren var ferdig, skein sola. So no fekk rett folkedansarene syna seg fram og dansa gjorde dei som best dei kunde. Ringen som ein serleg laut leggja merkje til her, var B.u.l. Stavanger, då dei dansa "Haugebonden" so livande lett at det var ei frygd å sjå - å slik sang då - det ljoma millom fjella som reis høge rundt til alle kantar. Seinare på ettermiddagen spela B.u.l. Stavanger "Jan Anders og Lars Anders" av Oskar Bråten. - So - kl. 8 um kvelden gjekk båten attende til Stavanger. Storstemna var slutt. Det vart helsa velliva - takk for gildt samvær i minnerike dagar og vel møtt att til neste år. - Dette var litt um årsstemna i N.u.l. skriven i stutte drag i all hast og sjølv sagt og deretter. For sjølv um eg hev hatt heile sumaren til eige rådvelde, vart det ikkje til at eg skreiv dette fyrr i gårvell.

Pernille.

For eg hev hatt det so travelt i ferien med å farta land og strand og helsa på gamle kjenningar, so eg fekk ikkje tid til å samla tankane um O.S. og "Fantefylgje".

D. S.

(Kommentar: "Pernille" er Pernille Dahl. Det var altså formannen Rolf Børresen og Pernille Dahl som var utsendingar i Stavanger. "Alf" var truleg Alf Birkelund som var medlem i laget frå 11/9-1930 til våren 1933.)

Det 13de norderlandske bygdeungsomsstemna i Aalborg.

Det var ein flokk med glade og forventningsfulle folkedansere som drog fra Oslo med Fredrikshavnslåten den 16de Juli. Vi hadde en fin tur over havet. Det var aldeles stille hele natten. Nogen ønsket sig litt sjø, for å kunde føle hvor sjøsterke de var - men, den gang ei. Vi kom til Fredrikshavn kl. 8.30 morgen og efter at å ha gått igjennem tollene, satte vi kursen for hotell Dania, hvor vi inntok en bedre frokost. Kl. 11- gikk toget og efter ett par timers reise kom vi til Aalborg. Der blev vi mottatt av formannen for de Danske folkedansere, hr. Thyregård. Ute på banegårdstorvet ønsket han oss velkommen og bad den norske leder om å gå bort i turistbyrået og hente innkvarteringsbilletter. Vi var til å begynne med, litt skuffet, fordi vi skulde innkvarteres privat, men vi fem fra Songdanslaget var så heldige å komme på en plass. Det var også like ved banegårdstorvet, hvor vi til stadighet skulde møtes. Vi var trøtte efter reisen, og la oss til å hvile til vi skulde møtes. Kl. 5.00 skulde den første prosesjon gå, men vi kom ikke av gårde før nærmere 6. Det var strålende sol og en masse mennesker langs veien hvor vi passerte. Vi gikk til ett sted som heter Solgården, hvor den høitidelige åpning av stevnet foregikk. Der var tale av hvert lands leder og nasjonalsangene blev sunget. For Norge blev det sunget "Gud signe Noregs land" Efterpå var alle dansere Aalborg kommunens gjester i Aalborgshallen. Det er en vældig stor hall, som vistnok brukes i utstillingsøiemed. Der var sikkert plass til tusen mennesker. Vi blev servert lapskaus, rundstykker, og øll. Vår vertinne syntes det var det simpleste de kunde servere oss. Hun kalte det for "skipperlokeskous". Men det smakte oss, for vi var sultne. Det var mange som ikke hadde spist siden morgenen. Efterpå var der "Leigestue", det er lekestue. Der blev danset bare danske leker hele kvellen, og vi synes ikke i længden, at det var noget moro, så de fleste norske gikk tidlig hjem for å sove. Kl. 10.00 søndag morgen hadde vi øving i stekende sol og kl. 12.00 skulle vi samles til festmiddag i restaurant "Kilden". Den tilhører Aalborg kommune og var ett aldeles nydelig sted, med en flott park til. Der var det en tale av skovridder Lorentsen og musikk av en svensk danser som spilte på en nøkkelharpe og Gjermund Haugen frå Telemark spilte Hardingfele. Siden drakk vi kaffe hos vor vertinne og så var det igjen opstilling til prosesjon. Den norske troppen vakte alltid opsikt, hvad det nu end kom av,

kanskje fordi vi var så mange. Vi tre jentene i hallingdrakter var stadig gjenstand for fotografering. Vi hadde opvisning i Solgården og så snart den var over ble vi fraktet av gårde med busser for å ha en ny opvisning i Folkets hus i Nørresundby. Det er den del av byen som ligger over på den andre siden av Limfjorden. Om kvellen var det igjen "lekestue" og det var meningen at alle skulde betale kr. 0,40 for å komme ind, men alle utlendinger nektet å gå ind, og etter ett stromende møte blant de danske folkedansere, ble det bestemt at alle utlendinger skulde gå gratis. Det var folkefest i parken ved "Kilden". Der hadde vi også en opvisning, og siden danset vi inne i "Kilden" Den blev overført i radio. Vi hadde 4 opvisninger den dagen, det var nokså stridt for det var stekende sol hele dagen. Kl. 2 gikk vi til sengs og neste morgen ved 9tiden var vi med ekstratog til Løkken. Der var en aldeles nydelig badestrand, hvor da fleste badet. Men stasjonsmesteren bad oss være forsiktige, da to stykker hadde druknet der dagen før. Kl. 3 fortsatte ekstratog videre til Hjørring. Der var det prosesjon gjennom en del av byen, til vi skulde spise middag. Alle de norske spiste på hotell Hafnia. Etterpå fortsatte prosesjonen til Hjørring stadion, hvor alle lag skulde ha opvisning. De norske danset sist, Formannen hrr. Thyregård sa at vi måtte ha tålmodighet, for sa han "når dere har danset, er spenningen over". Det var jo store ord. Om kvelden var det igjen "Lekestue" i Hjørring. Kl. 12 gikk toget tilbake til Aalborg. Vi var så lattermilde av det at vi var så trøtte at vi lo hele turen hjemover. Vell kl. 2 gikk vi hver til vort og det 13de norderlandske bygdeungdomsstemna var over, og vi var alle ett minne rikere. Neste dag, var avreisens dag. Vi møttes på jernbanen kl. 9. Fra de som skulde fortsatte som danskenes gjester på rundturen blev det overrakt blomster og konfekt til Warme og frue, for hans udmerkede ledelse av den norske ringen. Hrr. Thyregård fikk også blomster. Kl. 5 reiste resten tilbake til Oslo og jeg avsluttet min vellykkede Danmarkstur med en fest på "Kilden" og drog til Sørlandet onsdag morgen. Jeg tror de fleste var ening om at det hadde vært en hyggelig og interessant tur. - Ingeborg Nygård.

(Kommentar: Ingeborg Olsen/Nygaard byrja i laget 1/9-1924 og var medlem heilt til ho døydde. Ho budde i Dælengengt. 25⁴. Ho gifta seg i 1931 med rørleggersvend Olaf Nygaard. Det ser ut til at Olaf var aktiv i laget ei tid på slutten av 1920-talet. Ho vart æresmedlem i 1977.)

Fortsættelse -

Efter ett vellykket stemne i Aalborg drog en del nordiske leikarer på tur gjennen Syd-Jylland som danskenes gjester. Det var en opplevelse som vi vel aldri vil komme til å få igjen. Vi var 26 norske, 9 finnlændere 4 svenske og to tyske som drog av gårde under stor jubel. Første by vi skulde gjeste var Randers, men før vi kom dit, hadde vi ett ophold, ikke langt fra Aalborg, hvor vi blev møt av skovridder Lorentsen og frue. Han hadde for anledningen klædt sig i sin uniform for at vi skulde få se hvordan den var. Ja de kan tro han var staslig. Jeg tror vi var helt vækk i ham alle. I min begeistring må jeg ikke glemme fruen, en riktig hyggelig og grei dame, med andre ord, ett kjækt par. Først blev vi vist en dansk-amerikansk - naturpark, som var fredet og som det blev satt stor pris på. Så drog vi videre til Lorentsens gods, hvor vi fikk forfriskninger. Her hadde vi en hyggelig time ute i en gammel have og samtlige spillemenn underholdt med musikk. Så var det videre igjen til Randers hvor folk stod og ventet på oss. Vi var nemlig alltid forsinket, ikke vor skuld altså - det var tiden som fløi for fort. Her skulde vi innkvarteres hos private, så det var oprop for å få plasert oss. Det var nokså pussig, for de tok feil av jente og guttenavn. Det blev ropt, en dame som heter Brynjulf, så dama viste sig å være en gutt fra Stavanger. Så var det ekteparret Helkås som viste sig å være mor og datter, så det blev jo litt latter. Vi var gjerne to og to sammen og hyggelige og gjestfrie mennesker kom vi til alle. Vi måtte bare late som vi var hjemme, het det alle steder. Om kvelden var det arrangert stor folkefest i parken, hvor hver nasjon danset til framsyning og etterpå var det "lekestue" som danskene kalte det. Kl. 23.30 var det ett flott fyrverkeri, det var så vakkert så

det kan ikke beskrives. En begivenhetsrik dag var gått og trøtte og velfornøiet sovnet vi ind til næste dags eventyr - ja for eventyr var det, vi viste aldrig hvad vi skulde opleve dagen derpå, det var bare og troppe opp til fastsat tid. Næste dag drog vi videre med vore vertsfolk, først var vi og beså ett gammelt kloster som lå noen kilometer fra Randers, der bodde 12 adelige damer i fred og ro. Så drog vi videre til en gammel kro, hvor verten hadde invitert de utenlandske gjester. Her var det disket op med en hel del retter, det skulde vist være en rett for hver nasjon. Desværre så forsynte jeg mig av brød, så når alt det andre gode kom, var min mave fylt. Da alle var vel forsynt, var vi ute på en vold og danset. Så var det å reise videre til Veile. Her kom vi mange timer for sent, folk ventet så oss med middag og på danseplassen ventet man oss. Vi var ikke meget oplagte, det var lenge siden vi hadde spist og en lang biltur hadde vi hatt. Men det første vi måtte gjøre var å danse i Veile by. Og etterpå drog vi ett stykke fra byen, her hadde ungdommen pyntet opp med guirlander og flagg og vi tok oss kraftig sammen og danset inn under stor jubel. Så var det å komme av gårde dit vi skulde overnatte. Doris og jeg kom på en gammel bondegård, som var 200 år gammel, så vi fikk oppleve og se en dansk bondegård. Kl. var 23.00 da vi kom frem om kvellen, sultne som ulver, og vi tok godt for oss av maten. Så var det og dra på fest kl. 23.30 om kvellen - hvad synes dere om det? Men dansen gikk til langt på natt. Så var det videre næste dag til Kolding. Her blev vi hilst velkommen i rådhuset, det var høitidelig, så blev vi budt forfriskninger. Etterpå kom folkene vi skulde bo hos, riktig hyggelige folk, hvor vi kom hen. Vi hadde da en liten hvil før vi skulde på en utflukt til Skamlingsbanken et meget historisk sted i syd-Jylland. Her blev det servert kaffe og kaker og stemning var det, Bl. a. en overraskelse til jentene. Samtlige konsuler hadde en gave til en norsk, en finsk, en svensk. Det var spenning, især blant de norske, den heldige jente var fra Flekkefjord. Så tilbaket til byen igjen hvor vi fortsatte med opvisning og dans så vi næsten sturta. Næste dag var nest siste sted, Haderslev. Hit kom vi næsten presis, fint! Ikke sant? Vertsfolkene ventet på oss for å ta oss med til middag, før vi skulde på utflukt til ett badested. Her hadde byen mottagelse for oss på en restaurant, her var taler og sang, og god stemning om kvelden var det dans og fest igjen. Det er siste kvell og den opvelsesfulde tur gjennom Jylland er slutt. Alle var eninge om, at fint hadde det vært, men vi hadde ikke orket mer. Tilslutt en bemerkning om vår danske leder, en ældre lærer som var først på pletten om mogenen og sist om kvellen, Hvordan han holdt ut begriper ikke jeg, og han har æren av en vellykket tur. -

Ingrid Hansen.

(Kommentar: Ingrid Hansen starta i laget 1/2-1924 og slutta i 1950. Ho budde i Hortengata 2.)

”Fantefylgje” 21-10 - 37.

(Bladstyrar Pernille Dahl.)

Velkommen, velkomen hver en gjest

Songdanslaget byd til fest.

Velkommen til 15-års-gilde ikveld.

Mange vatsdråpar hev runne i havet, sidan Oslo Songdanslag vart skipa for femtan år attende. Det var vel ei stemningsbåre, som var skuld i at Oslo Songdanslag var skipa. Og det heiter so at det var mykje Oslo-ungdom blant dei som samla seg kring leiken frå byrjan av. Takk og ære skal dei ha, som den gang stod i brodden. Dei hadde visseleg mangt å strida med for å vinna fram med sine idear og hugmål. Men - utan kamp - ingen siger, heiter det. Og eg hev alltid høyrte at Songdanslaget hev hatt mykje motbør, - og mangan ein bøyg og gå utanum. Det hev vore nede i baredalen, - men og stundom på baretoppen. Um laget hadde mest bate av med eller motgang, er eit spursmål for seg. Vist er det ifald, at deim som heldt ut og vann igjenom i dei sokalla tronge tider; - dei kjende seg både glade og rike, då laget atter svinga

mot høgdene. Noja, det var vel mangt, både av ros og ris som det kunde vore gildt å draga fram ved eit høve som dette. Men eg er diverre ikkje den rette til det. Men som ein av dei nyare medlemmer, vil eg segja takk til dykk som hev vore med i mange, mange år. -

Takk for arbeid frå byrjan i Oslo Songdanslag!

Takk for hugheilt samhald, inntil denne dag!

Pernille Dahl.

(Kommentar: Pernille Dahl byrja 23/4-1931. Ho budde denne tida i Ekelyveien 11 på Vindern.)

Prinsdalsefterdønninger.

(Før glemselsens slør legger sig helt over Prinsdalsfærden)

Lørdag den 16de Sept. det Herrens år 1937, drog Songdanslaget i ett pøsende regnvær ut til Prinsdal, for å danse til framsyning for dalens kjæft - - kvinneforening, som feiret 5 års jubileum. Det bar av sted, op for en bakke og ned for en dal - dal; det var Prinsdal. Derfra de kjendte Prinsdalsbøndene Andersens og Pelle. Og der lå Vellet gulmalt og oplyst og liksom ønsket oss velkommen. Ett trivelig kvinnfolk stod på trappen og ønsket oss velkomen. Det var Astrid !! - Her skulde det sagtens bli fest, det var sant, san. Fra kjøkkenet steg det en duft av stek og grønnsaker - namm - namm. Og salen var festlig pyntet med blomster i høstens farver og ett veldækket bord som fylgte hele salen. - Som de allerførste gjestene vi var, stuet vi oss sammen på en krakk. Og mens vi ventet underholdt vi oss med å beundre Varmes nye bunad. Nilla som lissom sjønner sig på slikt, kunde uttale sig. Øverst ved halsen begyndte vi, det var fin krage, med knyttesløife, og vesten var av sers fin brokade - slikt syn! - "Den e fint sauma" sa Nilla. Trøia er av svart tøy og med handsmidde knapper ne-etter. Jau vist var den gild! Varme måtte snu på sig, så vi fikk se'n bak også. "Han e overlag fin" sa Nilla. Varme skubbet sig godt til rette igjen mellom gjentene, for det var i trangeste laget, akkurat på den krakken. Så var det broka, den var svart som trøia og sat fint - og sølvknapper. "Se her" sa Varme. Milla blev nysgjerrig - mens jeg snudde mig vækk. "Og se her!" Varme knappet opp. Nilla blev intressert - det var nett noe, for Nilla. Men jeg snudde ryggen nesten til - nesten altså. Nilla beundret Varme i høie toner og sjøl måtte jeg medgi at den var fin og forsiggjort - Også så lurt med den lommen! Salen var imens blitt fuld av folk og vi kunde gå til bords og maten smakte altså godt, det skal jeg hilse og si. De som stod for styre og stell der, hadde nok ikke ligget på latsiden. Som sagt, maten smakte og stemningen var god, med prating, sang og skåling. Og en overraskelse ventet oss, Og overraskelsen gjemte sig bak ett stort flagg som var festet til væggen. Det blev åndeløs stillhet da flagget blev firet. Jeg kan da vel ikke si som det var, at flagget blev revet? Der, på væggen hang hele regjeringen, malt i de koseligste former. Det var ett særsynt skue. Enhver kvinne var utstyrt med racenæse og racehake. Enerigen lyste formelig ut a disse vakre sterke kvinneprofiler. Vi sang og ropte Hurra, for detta var moro. Omsider gikk vi fra bordet og vi skulde syne våre kunster på Folkedansens område. Vi stillet opp og sangdansen begyndte, sangen ljomet, ingen sak når vi har Varme med forresten. Så var det dans for alle og enhver, men litt seigt gikk det, det var liksom at de vilde overlata dansen til oss. Men di tødde da opp til sist og familievalsens gjorde lykke. Så skulde vi til igjen med turdansene. Fylken! Hvor var Fylken?! Vi lette alle steder i Vellet og vesle-vellet - men nei - ingen Fylken! Vi spurte en innfødt Prinsdøl, om han hadde set noe til Fylken - og han svarte "atte jo, "Fyllikken" var nede i kjeller'n. Dansen gikk bra den. Tritur gjør sig bra til framsyning og bør dyrkes. Dere skulde se de to A-stridene som stred om en Varme. Pelle og Bolstad danset oxdans og sendte av og til megetsigende blick til spelemannen, vår kjære - kjære Fylken. Som han helt ubevist besvarte med sit mest charmerende "hikk", - Fakkeldansen den var storslagen, sjøl blev jeg rent betatt der jeg sat og så og hørte og glodde øia nesten utav skallen på mig. Den var utvilsomt den beste. Så var vi færdige med vort program og dansen gikk igjen over tilje. Men tiden flyr, vi måtte tenke på

hjemveien. Vi savnet atter Fylken, men denne gang viste vi og finne ham. Ganske riktig. Falskere og syndigere enn noen gang, stod han og spilte så forlokkande - og Prinsdalskvinnene de gråt. Nu skal vi reise! Ropte vi til'n. Svaret var temmelg sløret - Reis! - Troll og tussar og huldrelått danset omkring på fela der han stod og spela, - det siste vi så av Fylken den kvelden. Vi takket for oss og for en særdeles hyggelig fest. Der Astrid er, er det også moro, heter det i ett gammelt ordsprog. Så bar det inni med oss - Vi var glitrande gla' trilleri - trallera – Og vi sulla og sang den vegen so lang. Det var hei det var hopp, det var hurra - galopp! - Huldra i huset.

(Kommentar: "Huldra i huset" er Karen Jonassen. "Nilla" er Nilla Bruås som var nokså ny i laget, ho starta i januar 1934 og var aktiv heilt til drifta stogga i 1941. Ho var frå Sogn, og jobba i Heimen Husflitutsal. Dei to Prinsdalsbøndene Pelle og Andersen er Gustav Pettersen og Anders Andersen/Åsgård, som begge budde i Toppåsveien. Astri Andersen var kona til Anders og den andre Astrid var Astrid Johansen som truleg byrja i 1924 (?) og slutta i 1937/38.)

"Fantefylgje" 2^{den} desember 1937.

(Bladstyrar: Pernille Dahl.)

Ja, vel møtt att til kaffispleis då, godt-folk, og er det nokon som er her for fyrste gongen, er dei og hjarteleg velkomen. Kaffispleis ja! Det er moro med spleis, retteleg festlegt og stundom. Men, ja so var der eit men att. For eg for min part lyt igjennom so mange kvaler, for skuld "Fantefylgje" - fyrr eg kjem so langt som til det ein kallar for moro. Dykk skulde vera i min stad, so skulde dykk få sjå, - eg spår de sjeldan stunde for kaffispleis. - Men spleis blir det, "Fantefylgje" kan sjølv sagt la være med å koma ut, men det bør koma. Det er berre eit par småfeil som eg vilde gjera dykk merksame på. Den eine er: - at vi har ikkje lagsblad her i Sangdanslaget fordi at nokre få skal skriva i det; nei, men alle skal skriva, då fyrst kan det med rette kallast eit lagsblad. Det treng ikkje um å vera toppprestasjonar heller; - eg trur mange av dykk meiner det , men so er ikkje tilfælle - langtifrå. Neidå, men skriv um alt mogleg, slikt me upplever til vanleg, i kvardag og fest - i sang og leik; det er so mange emne, so ingen treng orsaka seg med, at dei ikkje hev noko å skriva um. Verre er det kan henda for mange, med det som kallast for tid. - Men skal tru um ikkje dei fleste kan lura seg til ei lita stund. Eg ser med meg sjølv, eg hev absolutt ikkje tid, men rotar og skriv gjer eg, noko storveges produkt vert det rett nok ikkje, - men det er då det det er. Det bed eg dykk andre også å gjera. - So var det den andre feilen. Eg synest det er ei litt urettvis ordning, at den same skal ha ansvaret for at bladet kjem ut kvar gong. Rett nok hev eg ein fast medarbeidar. Ho vil so gjerne ha bladet, hvis dei andre skriv segjer ho. - Hvis dei andre skriv ja, der hev me det. Men når dei so ikkje gjer det, so - ja då veit vi korleis det gjeng. - Dette gjeld ikkje dei som alltid hev vore flinke til å skriva, vi hev nokre slike her, og dei legg alltid godviljen til - dei skriv sjølv um dei ikkje hev noko serleg på hjarta; - takk og æra skal dei ha for det, hvis ikkje dei hadde vore, hadde nok "Fantefylgje" vore utarma for lenge sidan. Men det var det eg vilde ha sagt: - kunde det ikkje lata seg gjera, at ein - tvo - tri, - gjerne fleire ved sida av bladstyre, hadde ansvaret for at bladet kom ut? - Eg meiner, at eg no til dømes, fekk nokre med meg, til å stå fyre brasene neste gang; dei måtte då ha plikt på seg til å skriva. - Kanskje vart det meir interesse for bladet og, då dei fekk det meir på nært hold; - for mange trur sikkert det er reine heksekunsta, dette med å skriva i lagsbladet.
Pernille.

Eg undrast

- ja eg undrast på korleis sauens unge kan røre på seg, den er jo - lam.

- om Tore Hund var ein chäfer
- om man kan sy med en knappenål, når man bare får øie på den
- om man må tygge tobakk for å skrå yver gaten
- om en snekker som slår sig på fingerene med hammeren, kan sies å arbeide på egen hånd
- om man kan si - maten er servert eller retten er satt -

I eit blad fann eg denne lysinga: En favn bjerkeved til salgs - henvendelse til Olsen, som har ligget på tørk i hele sommer.

Bokprat - Bokflaum.

Liver er ikkje levande, utan poesi og dess meir sans vi har for poesi, dess rikare vert livet for oss. Difor: Ler vers, godtfolk; les gode vers og les gode bøker. Fyrst og fræmst burde ungdomen gjera det. Les ikkje berre magasin. For det meste der er fabrikkvare, ikkje eingong handverk; nei det er fabrikkvare, laga etter faste oppskrifter, på same leistene nr. 37-38-40-43. Berre undantaksvis finn ein noko sjølvstendig, noko som syner eit andlet. - Og det er ikkje berre deim som skriv vers, som er poetar, men og alle dei som likar vers. - Dei fleste av oss diktar stundom - Vi diktar når held og framgang er i fylgje - når livet syner oss ljossida. - Vi diktar og i soløre - vårmorgonar - i stjerneklåre kveldar - og ellers ved ymse høve. Det er både fint og stygt i oss alle -. Men det fine eller det stygge skal veksa hjå oss, det vert avgjort av kva som får mest nøring. Altso: med å lesa gode bøker, hjelper vi til med å nøra det gode hjå oss sjølve - Her kjem ein revy yver årets bøker - i dikt og prosa - men lyd vel etter. - "Der stod en benk i haven" men der var plass for "Bare Alberte" og "Ferdinand". Deres tale blev "Tatt av vinden" og ført "Bak høie fjelde" mot "Ukjendt land". "Det er så meget man må" "Men en dag går veien videre" for det er "Ingen fred å finne" "I landflyktighet". Og i "Slett selskap" tar man "Flukten fra livet". "Det hendte derute" at "En dag kom hun tilbake" fra sin "Vandring mot havet" gjennom "Emigrantenes gate" hvor hun sammen med "Gatens fugle" kom "På vivanke" den "Annen natt" bare "Nittan år". Men "Kvinner må elske" "Det rette kall" selv om det skaper "Følelsers forvirring" og "Dager i spenning" slik at man blir "Søvnløs" og må til "Sjelelegen". - "Fire søsken går ut" i "Svartjord" og "Steinmarken" over "Sukkenes bro" hvor "Steinane mel" for å hente "Morsarven". "Det byrja ei jonsoknatt" med "Lykken du gav meg" sammen med "Mennesker i sommernatten" "I drift på livets vei" for "Leken blir liv" "På eventyrlige veie" når "Det brenner i snøen". Jeg gav "En liten bukett fra min have" men "Takk, så var det ikke mer" for "Lajla" og "Den rike mann" kommer med "En hest, en prest og en morildmann". "En fremmed så på" "Havstril" "Under åpen himmel" men - "Med hevnen i kjølvannet". - "Slikt hender i Oslo" Pernille.

Skriv noe pent til avisen !

"Til torsdag skal vi ha kaffispleis, du får skrive noe pent du." Denne opfordring hørte jeg engang bli rettet, til en av lagets beste skrivere. Og hun skrev "noe pent", hun skriver alltid pent, for hun kan ikke annet. Hun har ennå aldri vært i "beita" for skriveriene sine. Eia var jeg henne! - Jeg skriver også i avisen, ja så forlate mi sønd, og jeg blir også opfordret - "skriv noe"! - Jeg har aldri hørt "noe pent", men skriv noe til avisen da! Og jeg har skrevet i avisen, til fryd og gammen for mig sjøl - ja, for jeg har sant å si hatt moro av det; - og til bitterhet og forargelse for andre, eftersom jeg har sett og hørt av vondord, og olme blikke bakefter. Men

nå vil jeg bli ett bedre menneske. Jeg har nok lovet bot og bedring før også - men - - men nå skal det bli. Jeg skal nok saktens skrive, men bare pent - Jeg skal skrive om det lauvet som datt i fjor, og om det som eventuelt vil komme til vår'n. Å! - jeg skal skrive om snøen, som vi har fått sånn velsignelse av. Hø - ! det er vel saktens nok av pent å skrive om, skulde jeg mene. - Så en kvell vi satt og pratet sammen noen av lagsjentene og hadde det riktig hyggelig; og jeg var virkelig stemt til bare fred og forsoning, både utvendig og innvendig, da plutselig en av jentene sier. "Til torsdag skal vi ha kaffespleis, du får skrive "noe stygt" til avisen du? - Ja - - - så - gikk de gode forsettene op i røyk også

"Huldra i Huset"

(Kommentar: "Huldra i Huset" er Karen Jonassen. Ho skreiv ofte, og var dertil ein god rimsmed.)

Då vevstua skulle fotograferast!

Jan no skal du berre høyra korleis det gjekk for seg den gangen vi jentene i vævstua, skulle sta og forevige oss. Ein torsdagskvell presis på slaget åtte var vi alle samla, ikkje i kjeller'n må du tru, nei, i sjølvaste storsalen. Stive og fine var vi, med nystrøkne skjorter og vannandulera hår og spenningen lyste ut av augo våre. Jau dette skulde vel verte avtrykk som hadde vaska seg. Sannelg min hatt, no skulde då eingong folk få sjå på trøkk kor ferme og nyttige vesener jentene i Songdanslaget var. Ja eg hadde endå so smått tenkt å bestille eit dusin av dei flotte skilderier og sende slekt og venner til jol, for riktigh å briljere med husflidsidyllen i Oslo. Men hovmod står for fall, så det vart det ja ikkje noko av. - So vart det då eit svare mas med å få plasert seg soleis at både jentene og stua , skulde vise seg frå si vakraste sida. Ingen tenkte igrunnen då, på kor inderleg "naudent" det vilde ta seg ut at ein flokk jenter skulde stå eller sitte sånn rett op og ned uten å bestille det granne, når det no eingong skulde forestille ei arbeidsstue. Men det var kankje det at vi hadde for lite verkty til rådighet den kvellen til riktigh å illudere korleis det i grunnen skulde ha vore, foruten den vesle veven vår, var det vist berre nokre få garnnøster, som vi sloss om å få komme i nærleiken av, for å vera i stilen, og det vart jo ikkje nok til alle. Endeleg var alt klart, vi hadde leira oss i tri rekker, forgrunn, midtparti og bakgrunn. Fotografen trona på ein stol - eller var det eit bord, midt nede i salen og syntest alt var såre bra, som det sikkert også var, men då hadde vi ikkje rekna med publikum. For i det same fotografen skulde knipsa av, so spratt vaktmeisteren fram og sa at det var slett ikkje bra, for heile bakaste rekkje var i mørke og nordlandsgjenta skulde fram og sitte, men då ho vel hadde satt seg, var 'kje det heller bra, for då skygga ho for vossegjenta, og 'n Børre påstod at Karen ødela heile plata um ho ikkje la bort strikkesøiet. Martha måtte av med brillene og gud veit alt som var gæli. Tilslutt viste vi korkje ut eller ind, vi stod der med pusten i halsen og eit stivna smil, for rett som det var hørte vi eit knips frå Fotografen, so han måtte no mindst ofra 10 plater på oss. Attpå til skulde ogso gutta op på podiet, og så vart det same forestillinga oppatt. Sjølsagt måtte nervene løpe løpsk på oss stakkers ofre etter ei sånn påkjenning, og det er 'kje meir end ventande at resultatet vart sånn dirrende tåkedis. Eller kanskje det var vevstua sjøl som protesterte, mot å blir reist op fra sin beskjedne plads nede i kjelleren og satt på scena i Storsalen. Kontrasten vart for stor så plata simplthen sprakk. Derfor vi jeg tilslutt i all beskjedenhet gi det råd til 'n Børre, eller dei som styrer med slikt, at neste gang vævstua skal foreviges, send så fotografen heilt ubemerkta ned i kjeller'n, med ei magnesiumbombe og la han så bluffe av ei plate der, så skal de sjå ho held.

Solveig.

(Kommentar: Solveig er truleg Solveig Skår som byrja i laget 9/9-1937 og slutta hausten 1938.)

”Fantefylgje” 6te Jan 1938

(Bladstyrar: Pernille Dahl.)

Godtfolk, velkommen til spleisen! ”Fantefylgje” ynskjer dykk alle eit godt og hell-bringende nytt år! Og hjarteleg takk for alt - alt i gamleåret! Takk for at dykk hev sete stille og lyda når ”Fantefylgje” hev vorte upplesen og endå meir takk, for all ”klapp” og godord, når eg hev vore færdig med å lesa. Men allermest takk til dei som hev skrive i ”Fantefylgje”; vonar dei alle vil halda fram i det nye år, og at mange nye vil kome til.

(Bladstyraren)

Ved årsskiftet.

Gamle-året er til-ende - kvorve i livsens hav

Tankane fer attende - sviv um strid og kav
i det gamle år.

Det var kanskje mykje - mykje meire
som vi gjerne vilde gjera
men ein årsak iblandt fleire -
var, vi tenkte det fær vera
i det gamle år.

Etter nyår vart det alltid - betre tid til ditt og datt
og vi meiner bruka flid - riktig ta for alvor fatt
i det nye år.

Men det er so rart med tia -
dagar veks og blir til år
Stundom livet frå oss skrida -
tomhendt ofte att vi står
mens året går.

Tia sviv fram, ustanseleg -
mot det ukjendte, nye som rår
Å fylgja med er rett vanskeleg -
vi strir og strævar ja, og står og går
igjennom alle år.

Å spyrja nyttar ikkje, ein fær ikkje svar
Men lell so er det mange ting ein undrast på.
Eg veit det nye år gjeng i det gamles far,
og kva som henda skal, det fær eg sjå,
i det nye år.

Vi treng ikkje syta nei
for kva det nye løyner av fred og strid
på sin årelange vei -
det veit vi aldrig, før det er forbi

med det nye år
Pernille.

Rimeri.

En morgen jeg hadde forsovet mig
møtte jeg en kjenning på veien. -
"Jaså" - sa'n "Er det du som har forlovet dig,
er det derfor du er så forlei'en" -
"Ha" - sa jeg, og var våken med ett;
det er sant, jeg har'ke noe å dølje. -
men jeg blev ganske blek og svett.
"Ja" sa'n - "du har for-lovet dig med stoff til "Fantefylgje".
"Å, ikke verre sa jeg og pustet lett.
Jeg erkjendte forlovelsen, men tenkte at Pernille
som før kunde klare brasene.
Hun er bestandig en av de snille
som både dikter å skriver.
Jeg som bestandig hylder frasene,
kjenner ofte at hun snakker så det rimer.
Men nu får vel fanten lappe sammen lasene
og forsøke å fortelle hvordan dagene driver.
Det er klart, at i slikt snøvær og blest
er det ingenting som kan rime.
Og når man en sjelden gang i laget er gjest
her en sandelig noe å stri' med.
For dere vet, en blir jo gammel og støl,
når en holder sig unda folkedansen,
og selv om en er en real døl
så skal det trening til, sier Ingrid Hansen.
Som dere vet, så bor jeg i "Eventyrgården"
det er'ke fritt - det spøker iblandt om natta.
Jeg lurar på å fløtte i morgen
for nå har je hørt både oldemora og katta
det knirker i trappene
det hviner i dørene
jeg hopper av hjerteklappene
og fryser på ørene
jeg er rent forskremt av det buldra-bruset
da fløtter je heller til "Huldra i huset"
Hun både synger og danser og klonker gramofon
men er heller dårlig til å ljue
Så når vi møtes og slår an, samme ton',
kan hun nok blir e passelig frue.
Ja nu kommer vinter'n med gufs og med blest

det er så en kan sig forgrue
en onkar er som en hotell-gjest,
det eneste en får gratis er - snue.
Men nu har jeg funnet ett nyttig rå'
mot kolde føtter og nese,
og det skal alle gratis få
som er flinke til å skrive og lese.
Du fryser alene - på gaten og hjemme,
især når det lakker mot vinter og fest.
Og her er rådet du aldri må glemme
tenk dig godt om, - hent en jente og prest.
Liten b.

("Liten b" er nok Øivin Bolstad. Han var onkar frå Østerdalen. Han byrja i laget på 1920-talet. Han misste livet under krigen då engelskmennene bomba Viktoria Terrasse, men trefte Drammensveien.)

Lysing: En sofa til salgs hos en dame som er god å ligge på.

Leiken vår.

I haust då sumaren sa farvel
og dagen minka mot myrke kvell.
Då ljuset bleikna og soli sveik
då slo me saman i ring til leik.
Me leika vinden på frie vidder
me leika solskinn og fuglekvitte.
Me leika livet me kring oss såg
og det som gøynd inni hugen låg.
Me leika sumar med himil blå
det fanst 'kje sky som me kunde sjå.
Me leikar sorga i unge sinn.
Sjå toror brenn på den bleike kinn,
i hugen vart det so audt og kalt
no slokna det, og vart burte alt.
Me leika kvardagens enkle liv
Me fredsamt arbeid, med stid og kiv.
Vårt eige folk var det me fekk sjå
i helg og fest og i arbeid gå.
So held med fram her i laget, alle saman
og syng um ålvor og skjemt og gaman.
Det er då hugnad kvar torsdagskvell
og koma saman og leike lell.
Norunn.

(Kommentar: "Norunn" må vere Norunn Dahl. Ho byrja i laget 11/11-1937 og slutta i april 1939.)

Godt nyttår!

Alt var so gildt i det avlidne år
og no har vi hugnad og gaman.
Det nye blir betre. Men lagnaden rår.
Vi leikar og arbeidar meir saman.
Og leik gjev gleda - og gleda gjev tru.
Vi lovar å streva - både eg og du.

Når je lå heme i jula og bladde gjennom gamle bøker og ymse andre trykksaker, fandt je en Uppsang til Folkeviseleik; - skrive av ein Jens Kveim. Da det itte er mange som har ofta stort tankearbeid på folkedansen, kunde det no vera gildt for andre og, å høre denne sangen.

(Tone: Fram Østerdøler)

I. Upp gjæve ungdom, no vil vi leika,
tralla og syngja litt for oss sjøl.
No kan vi byrja rusla og reika
syna eg enno ikkje er støl!
Vi vil tida trøyta på god og gamal vis
ingen skal få sitja med hugen kald som is.
Her er me like, fatige og rike
alle skal hugnad få.

II. Ungdom kjem saman, hyggje og gaman
spreke vi er i legg og i arm.
Ingen må lure sitja og sture
men syna at hugen enno er varm.
Fram på golvet gitar, taka dykk på tak.
Gjenta vil nok syna ho ikkje gjeng i mak.
Ho vil deg fylgja, utan å dylgja
at ho er sæl ikvell.

III Gjentone milde, vene og gilde
prydnad dei er i stove og sal.
Men når det gjelde, hugen å elde
vart dei må fara - vinna dei skal.
Dei skal kveika gneisten i kvar gut og mann
til å gjera gagnsverk i sitt fedraland.
Då vil dei støda, få av si møda
alle som vinna kan.

IV. Gutane staute, glupe og kaute
svingar si dros i ringen i kvell.
Her er 'kje lenger, noko som stengjer
hugen ifrå å loga som eld.
Merg i gut skal vera, rak i rygg og stram.

Vent han skal seg føra, kor han fare fram.
Då vil han finna, at han kan vinna
siger i by og land.

V. Ljoma skal sangen, høyr det på klangen,
glade me er i hugen idag.
No kan med nøyte, til me er trøyte,
tida til leik og gaman i lag.
Me har gjort vårt yrke på kvar sin kant
godt det er å kvile frå det eingong i blandt.
Bra etter slite, fenge seg lite
moro av rette slag.
(Bolstad)

(Kommentar: "Bolstad" er Øyvin Bolstad frå Åmot i Østerdalen.)

I Julen.

Tænk, i dag er det alt 3^{die} dag jul, så fort de går de dage, en har strevet livet av sig for. Ja er det ikke rart, om en er alene eller flere, alle har det like travelt før jul. Sjøl tenkte je, at nå skal det nå vera siste jula je skal gå her å streva. Men da den endelig oprandt, så hadde jeg det riktig hyggelig. Bare den julestemning som er i år, masser av sne, passelig kaldt, slik at det knirker koselig under skoene, strålende sol, det enese som mangler er dombjelleklangen. Å, i dag har jeg fri; fri fra alt kiv og kav, det er ikke solskinn i dag, men bra vær allikevel, en kan ikke forlange allting heller. Jeg er i riktig godt humør der jeg vandrer, riktig i det hjørne at jeg finner moro i alt jeg ser og i alle jeg møter. Der møter jeg en mann som smiler og blonker, først blir jeg ærgerlig over freidigheten hans, men så må jeg smile igjen, for antagelig var han i likeså godt humør som mig. Som så mange gange før går turen innom "Fantefylgjets" redaksjon. Ja dere vet da godt hvor den ligger, riktig idyllisk inne i skogen. Her skal jeg si det var fuglelek i julenekene, og tegklumpene som hang og dinglet uten for redaksjonens vinduer, var flittig besøkt av både Ekorn og fugl. Ja, om det så er selveste Elgoksen så stakk den innom "Fantefylgjes" redaksjon og ønsket god jul og bra år. Noe har da redaktøren, sjøl om journalistene er dårlige. Jeg stakk nå innom og hilste på henne jeg, enda det er fare for min avskjed. Og jeg hadde det riktig koselig, jeg angret ingenting på det. Du får ta dig sammen å skrive sa hun, det var alt, altså ingen avsked, men det er jo julen også. Trakte ment fikk jeg også, deilig juleskinke og sylte; selv juledrammen manglet ikke; og etterpå deilig kaffe og noen knuslete fattigmenn; når jeg nævner bare dem, så er det ikke fordi jeg ikke fikk andre kaker, men det er de festligste fattigmænd jeg har sett noen gang. De var fem gange så store som de jeg er vant, men du verden så deilige de var. Ja da, alt sammen smakte så herlig, så da jeg omsider ruslet hjem, var jeg så for nøiet at jeg tenkte: Hvad gjør det, om en stræver livet av sig, hyggelig blir det nå allikevel. - Jeg fortsetter til neste år også. -

Gurijenta.

(Kommentar: Gurijenta er Mary Westlie. Ho var god veninne av bladstyraren, og skreiv ofte i bladet, og var sjølv ofte bladstyrar.)

Godt nyttår!

Songdanslaget er samlet her for første gang på det nye år, håper starten vil bli god, både hvad

sangen, leiken, dansen og avisen angår. 3^{die} nyttårsdag hadde O.S. framsyning på Odd Fellows gamlefest. (Det er nu fjerde året) Vi skulde møte opp kl. 8 - 8.30 tiden, jeg var den første som kom. Det så jamen mørkt ut, at det ikke skulde komme flere, jeg ventet og ventet, og trøstet de som ventet ennu mer, på at leikarringen skulde komme. Ventetiden er lang, og de som har vært på Odd Fellows festen før, og sett Songdanslaget danse, gleder sig umådelig til denne underholdning. Men i dag så det ikke ut til rare greiene, selv var jeg næsten redd det skulde blir fiasko! - Men omsider var vi da samlet og leiken begyndte, - først sangdansene som vanlig. Dere kjenner vel den dansen, "akkedas millom mann og kjerring." Den danset vi altså ikke. Derimot var det "Akkedas" midt på gulvet hele tiden, om hva vi skulde danse. La oss få en programchef! Så vi undgår danslags tidsspille. -

(Ett utdrag av en annen epistel) - Jeg satt og ventet i syv lange og syv brede - på min egen stamme Songdanslaget! Som lot sig vente på den kvellen, men de kom da! Og det med fynd og klem, dansen var fyrig og det var spillemannen og; - vi blev traktert med brus innimellem dansen. Vi danset så svetten randt, men det er også ett takknemmelig publikum å danse for; for det er alltid det store spørsmål alltid. "Får vi leikarringen i år?" Gled de gamle med sangen og dansen, ja selv draktene gleder de gamle sig over, det lyser og liver opp i tilværelsen for dem. Og de lever på minnene hele året. Efter dansen fikk vi kaffe og kaker, og ved bordet blev det bestemt at Songdanslaget skulde sende blomster til fru Bolling. Og Odd Fellows komite bestemte sig til å sende Børresen blomster - Gjensidig hygge! -

Karen Jonssen

(Kommentar: Karen Jonassen byrja i laget 1/12-1932. Ho skreiv ofte i bladet.)

"Fantefylgje" torsdag 3^{die} Mars 1938.

(Bladstyrar Pernille Dahl)

Gode lagslyd! Vel møtt til spleis ikveld. Eg har slik hug til å filosofera - prata litt, ifald nokon vil lyde på. Det sveiv fyre meg, eit par strofor eg eingong hev lese. - "Vil du lukka nå, - då fyrst deg sjølv du gløyma må." - Og "seg meg kven du omgæes, og eg skal seg deg kven du er -" No-ja. Kva er det gildaste, rikaste og sælaste me uppliver i hugen vår? Eg det det som knyter seg til fortidi, notidi eller framtidi? Det kunde vera interessant å spyrja slik, og freista koma til ei løysing. So heilt endefram er det ikkje å finna noko svar, for alle menneskje er so ulikt laga. Grovt kan vi skilja folketypane i tvo grupper: dei moderne, oppjaga notidsmenneskje i vildt straumjag på den eine sida, og roleg, stillfarande, meir bljuge og fantasirike på den andre. Dei siste reknast for å vera gamaldagse, endå tankegangen deira ofte er den djupaste og sjelelivet elles det mest kjendslevare. Notidsmenneskja er dei tonegejvande og førande; det karakteriserar tid og ånd av i dag. Tankelivet deira krinsar um notidi og alt som hender i augneblinken. Vi liver i ei annan og oppjaga nervøs rastløysa, alt som byd seg fram skal vi vera med på og sluke det i større eller mindre bitar. Det ser ut som einsemd, stilla og fred vert skydd, tankar og kjenslor må ikkje få tid til å skilje seg ut frå masseintrykki. - Retten til livet, og lengten etter varig livsverd er lik for alle, i alle høve skulde det vera det. Men livskunsta er ikkje snar å læra, vi møter ikkje mange kunstnarar på den vegen. Tankar og voner krinsar ofte i ei høgare verd, ei illusjonsverd med æveleg sæla og gleda. Men skal den personlege serhåttan få koma til rett og skil, må vi gjeva oss tid til å høyra kva røysti inne i oss sjølv segjer. Vi må læra oss sjølv å kjenna og vi må gløyma oss sjølv. Det er livets

vanskelegaste lekse. Vi må læra heile livet vårt - læra av livet. -

Ja livet er mangeleis, det skifter med sut og gaman, sæl er den som med same mot kan taka imot alt saman.

Or Håvamål, um mannavit og drykk. Betre byrd du bær'kje i bakken enn mannavit mykje, det er betre enn gull i framand gard, vit er vesalmanns trøyst. Betre byrd du bær 'je i bakken enn mannavit mykje. - Med låkare niste du legg 'kje i veg, enn ovdrykke med øll. Inkje so godt som godt du segjer er øll for mannaætt.

Di meir du drikk, di mindre vit mun du i hausen hava.

(Kommentar: Dette har bladstyraren skrive.)

”Fantefylgje”

Skaff nytt til ”Fantefylgje” sa bladstyreren, og godt nytt og, la ho til med eit olmt augnekast. Ho har skumla ikkje so lite til den side eg hev vore, for ho hev vist sette store voner til meg som bladfyk. Vel tenkte eg, eg får freista stetta dette kravet ditt, so kanskje du kan blikkast ein grand. Kanskje eg og kunde verta beden inn på privastkontoret dit til kaffi med dei mykje umtala store og gode kakone dine, tenkte eg. Denne gongen trudde eg høve skulde liggja vel til rette for meg til å skaffa bladet merkeleg god og interessant nytt; - svenskenytt hadde eg tenkt, og det er ikkje kvar dag i ”Fantefylgje”. Det høvde so at det skulde vera eit større skeid eller stemna i Arvika i trettandagshelga. No er det ikkje so at den som driv bladfykverkssemd som attåtnæring hev høve til å reisa sjølv, men eg sette meg fyre å lura ut av desse ferdafolki vore mangt og mykje når dei kom att frå ferda. Den feitaste saudesida eg hadde på stabburet hadde eg tenkt å ofra på dei. Pinnesteik vilde eg by dei, med øll og dram, og då skulde eg vel få tungene på gli. Eg gledde meg sjølv usegjeleg, for denne ribba hadde nasla tennene mine, kvar gong eg hadde vore ein runde på stabburet. Og no, når eg attpåtil skulde få fretta nytt til bladet vort! Du store all-verdi! Eg for å lurde på dei som esla seg til ferd. Å jau, det vart då nokre frå laget vort og, men helst unge gjentor. Eg såg kor dei gledde seg dei og, - augo skein, og kroppen deira og føtene flyttet seg i hambotakt. Dette tyktest meg eit underleg spel lell, det måtte vera noko meir enn berre folkedans i Arvika. Eg byrja fundera, eg såg meg umkring, tenkte hardt og byrja so å leggja i hop, so eg gjorde i småskulen, $1 + 1 = 2$. Dei hadde vore i Arvika fyrr desse gjentone, og eg mintest kor oppglødde dei var, for dei spreke ”karlar i gula byksor”. Dei hadde nok set ein raud kross, på sume av desse ”gula byksor” sist dei var over kjølen, og no skulde dei vel finna att merka sine. Jau tenkte eg, soleis er det $1 + 1 = 2$, der skynar du. Her i laget vert det støtt tri, eller eit anna urimeleg tall, so det var ikkje noko rart i at gjentone gledde seg. No skynar eg og kvifor dei so gjerne vil læra svenske dansar. - Korleis vilde det so gå med mitt intervju? Det vart vel ikkje mykje å få ut av slike langfarande jægarar, og trøysta meg med at ribba i alle høve vilde få tungone på gli, um dei ikkje var so snare etter drammen og øllet. Og drykken kunde eg so kosa meg med sjølv. Jau eg var optimist og gledde meg vidare.

- Korlengje trur du at Adam var i Paradiset? - Lenger end vore droser var i Arvika, for dit kom dei ikkje; skeidet vart avlyst og gleda ”sjank” langt ned i skorne. Ja du såg vel kor sture dei var under maska, og kor lang denne var på fyrre kaffispleisen? Og ikkje til å undrast på heller; her måtte dei svinga seg som gjentepar, medan dei der hadde vorte svinga i Daldans, Fjällnäs, Østgöta og kva dei no heiter, av spreke ”karlar i gula byksor” medan - Nei stopp no! - Eg vart lang i maska eg og. Der for festmåltidet mit og mange gode nyhendingar, og likeeins voni

um kaffi og kakor hjå bladstyraren. Sparken som bladfyk fær eg vel attpå!

Nei gleda seg på fyrehand, det skal ein annan få lov til, - eg gjer det ikkje uppatt; og ikkje sume andre heller trur - Bladfyken.

(Kommentar: Vi veit ikkje sikkert kven denne bladfyken er. Men kanskje er det Olav Bruaas (1904-92), som byrja i laget 9/9-1937 men slutta att våren 1938. Han var gift med Anne Bruaas (1909-99), som var medlem samtidig med Olav. Han tok apotekereksamen hausten 1928, og var i 1938 provisor på apoteket Hebe. Han var songar i mannskoret i BUL. Han vart seinare apoteker i Trysil og på Hamar.)

Fastelavansris.

Så festleg dere må ha det i Songdanslaget sa ei gjenta til meg, like etter ein sers vellukka kaffispleis i Blåsalen, der jubelen stod høgt i taket. - Ja, -a -, sa eg, men eg drog kanskje litt på det, for eg tenkte med meg sjølv - ein kan vel ikkje dømme eit lag, berre etter festkveldane det har. Øvingskveldane skulde vel liksom også reknast med: - og då viste eg ikkje um eg så heilt trygt kunde svara ja, til det. Sjølvsagt har vi hatt mange gilde øvingskveldar i Songdanslaget, kveldar då vi verkeleg har kjendt oss løfta over kvardagens grå tilværelse - kjas og mas; - men diverre vi har også hatt øvingar hvor alt liksom har stått i stampe. Eg kan berre ta t.d. ein slik kveld som torsdag for fjortan dagar sidan. Rettnok var korkje instruktør eller formannen tilstades, men ellers var vi då der, både vi som har leika i 5-10 og 15 år, spelemannen var og tilstades, så der skulde ikkje mankere på rettleidingsfolk skulle ein tru. Men korleis gjekk det? Jau, etter ei opningspause som varte og rakk bortimot ein time, stilte vi endelig opp til eit par tri songdanser. Og so vart det loddsalg og trekningspause, som vel kunde klart seg med halve tida det tok. Vi har nemleg so merkeleg god råd på tida i Songdanslaget når det gjeld pauser. Så vart det akkedering fram og tilbake om kva turdansar vi våga gje oss ikast med, når ikkje Warme var tilstades. Eg nemnde "Daldans" men - å nei, den var so altfor vanskeleg, endå fleire hadde dansa den til framsyning både ein og tvo gonger, så flinke er vi altså når vi vert åleine. Enden på visa vart visst, at dei tok til med 6mannsreel; men då var klokka snart 11, og fleire av oss hadde alt tatt kåpa på for å gå heim. Såleis omtrent gjekk den øvingskvelden. Kven tar så skulda for desse burtkasta kveldane? Vi har sjølvsagt skuld i det alle saman, ingen kan segja seg fri; men det er no eingong so, at kunskap forpliktar og at ein ventar litt meir både av rettleiding og tiltak av folkets utkårene; det vil i dette høve segja dei som hev vore med å leika i eit utall av framsyningar opp i gjennom åra; enn for oss som i forhold er berre næmingar å kalla.

- Eg vil vona at kvar av oss prøver å gjera vårt beste, for å bli kvitt dei daude øvingskvellane og få litt meir av ljøs og liv over leiken, ikkje berre når det er til framsyning, men likeså mykje når vi er for oss sjølve. Kanskje det då kjem heilt frå hjarta når vi i Sangdanslagets marsj synger med vår store diktar - "Frå ungdoms leik ved kvell - songen stig og tonar fell - kjenner du ungdomshugen lyfter seg mot sol og dag. Har tida svike deg, lengtar du finna veg frametter, oppetter - so skal du velja deg folkeviseleikens styrke, då vil du kjenna vel, at du vert hjartesæl i vårt ungdomsfriske lag."

S. S.

(Kommentar: S. S. kan vere Solveig Skår som byrja i laget 9/9-1937 og slutta i november 1938. Det siste sitatet er siste verset på "Songdanslagets marsj" som Øyvin Bolstad hadde skrive til musikk av Gundersby.)

En østlending må jamen vera takksam for den honnør spelemannen gav oss sist øving; da han mente at den moderne jargonen i Fylkeslaget skyldtes de 5-6 østlandslag. Det var sannelig ikke dårlig, at de kunde omvende de 15 andre heilnorske lag som er med. Ellers trodde jeg nærmest at emissær-bevegelsen lå hos Vestlendinger og Sørslendinger. Men hvem har flertallet her i laget hos oss da? Jeg tror nærmest at byfolka og Østlendingene blir de andre landslutene for store. Ja tenk det Hedda! Nei, en lyt nok leta andre steder skal en finne igjen den Peer Gyntske ånd. Han var ingen stø Østlending som holdt sig nede på marka, med fot og tanke i nasjonal tru. Peer Gynt fløy mest i fjella og leita etter glimersteinar, det var for trangt, ut vilde han, og jamen kom han ut, og hem att kom han og, både kropslig og sjeleleg rein for nasjonalt islett. Å nei, ingen skal trø en Østlending for nære i norsk hug eller dug. -

Liten b.

(Kommentar: Skribenten er Øyvin Bolstad frå Åmot i Østerdalen.)

Ja kanskje det -

Å ja san, jentene i laget er flinke til å danse –

og leike og prate og le.

- Enten det er kaffispleis eller øvelse,

men hvis de får en chance

og får lov å hviske i fred

- kan det vel for gutta bli en prøvelse.

- Ja så var de vel samlet en kvell,

- de skulde ha håndarbeide trodde de selv.

De hadde tatt med sig strikkesøy og snakkesøi og mere tell,

og da skal je hilse og si det blev spel

– men det var guttas fred det gjaldt,

- og jeg skal si, mange bønner faldt

blant alle jenter i denne sjelemisjon.

Det var jo selve hjertefreden for vors,

og bevarte oss vel en mand er vel ett kors.

Alt dette så jeg i min televisjon.

Vi har det så bra, sa Martha og Ingeborg

er bare manden hjemme har vi inga sorg.

Selv om vi må renonsere på flørten

Jentene mente de kunde vel skifte

”ja kanskje det”, sa de gifte -

men vi må jo først få spørt’n.

Fylken må sies å være temmelig smart

forbuden frukt smakter best, selv om det er kart

er den undskyldning han har når han finder’n

akk ja, han mister nok engang hjertefreden

og da blir det vel ”Skaar” i gleden.

”Ja kanskje det” sa Solveig på Vinder’n

Bolstad er oftest temmelig stri

selv om det er skuddår tør ingen jente fri,

det er ingen som våger sig iver med'n.
Han må jo få lov å gjøre rettrett
mot jentenes forsøk, på å få'n i sitt nett.
Det er vel ingen i laget som er lei med'n
”Ja kanskje det” sa Nilla i Heimen.
Ja Bernt er guden som kan få det te
han svinger sig i dansen så det er lystelig å se,
og jentene kjenner sig som reint beruset.
Men jeg tror nå han er en sånn kumpane
sånn riktig inderlig don Juan.
”Ja kanskje det” sa Huldra i Huset.
Og pengene de triller og Ivar riller med
og aldri blir'n svett og aldri blir'n kjed,
på hver fest er'n bestandig i by'n.
Men medlemskortet må være stemplet med B'n den store.
Ellers er ikke Ivar sen om ordet.
”Ja kanskje det” sa Randi på Bryn.
Og Olaf er nærmest en skandinavisk turist
når'n reiser hjem igjen blir jentene trist
og gråter litt i Østersaltets vove.
Men den litte stunden han optrer på hvert sted
er en fare for hver Pigelills hjertefred.
”Ja kanskje det” sa jentene som ei fikk sove.
Ja Guttene i laget er bra ja uten tvil
bare de har bunad hver gang de danse vil
da er dem de godvakreste på jorda.
Ja er guttene avhengig av kleda på baken
da snerter vi r'n og ellers går naken.
”Ja kanskje det” sa jentene og trudde de orda.
En glad gutt.

(Kommentar: Ukjent kven ”En glad gutt” er, kanskje Øivin Bolstad?. ”Martha og Ingeborg” er Martha Børresen og Ingeborg Nyaard; dei var begge gifte. ”Fylken” var den faste spelemannen. Solveig Skaar budde kanskje på Vindern? ”Nilla” er Nilla Bruaas, ho budde i Pilestredet 31⁵ og jobba på Heimen husflitsutsal. ”Ivar” er Ivar Andersen som var kasserar. ”Randi på Bryn” er nok Randi Bakke. ”Olaf” er Olav Kristoffersen. ”Bernt” er Bernt Nygård. Medlemskortet må stemples med store B'er: Kasseraren, på denne tida Ivar Andersen, stempla alltid ein stor B i frammøteboka når dei betalte øvingspengane for kvelden.)

”Fantefylgje” 26 - 5 - 38.

(Bladstyrar Pernille Dahl.) (Ikkje uplesen.)

(Kommentar: Avisa vart opplesen av Øyvin Bolstad fordi Pernille Dahl hadde mista røysta.)

Velkommen til kaffispleis både kjende og framand.

Til ålvor og gaman vi komne er saman

Ikvell vil vi hugsamt ha det i lag.

Kåte vi syngja, ikkje no som tyngja

til leikande tonar takten vi trør.

Høyr kor det susar, voggar og brusar,

kjenn kor det angar av vaknande vår.

Fylte av gleda, no vil vi kveda

kveda oss burt ifrå sagnad og strev.

Lett skal vi vippa, dansa og trippa

gildare kveldar aldrig vi hev.

Sylgjor og stas du, det er ikkje fjas du

når ungdomen samlast til gaman ein kvell.

Her er vi kjende, vener og frende,

trufast vi saman i stormane held.

Syttende mai!

Det kunde være grund for en folkedanser at komme med noen betraktninger, om Noregs ungdomslags elsk til vårt arbeide. - Det er et vedtak i Noregs u.l. som segjer, at i lag bør ikke dances moderne. Dette vedtaket kjenner vi godt resultatene av, til dømes i bygdelagene i Oslo; der får en det inntrykk, at det bør ikke dances gammel dans. Norges u.l. har gjort folkedansen til en framsyningsdans, - en kunstig utformet leik, uten større interesse og samband med det festlige samkvemmet ellers i lagene utover landet. Og skal vi tale om Oslo, må en slå fast, selv om det kjennes sårt; at vi folkedansere ikke har noe å si i bygdelagenes arbeide. Den som tror på de smørblide ord og takk ved enkelte anledninger må være helt blind for de nakne fakta. Bli nu med mig på en reportasje, fra 17de mai hos de såkalte bygde-norske her i Oslo. Ifjor kunde ikke Fylkeslaget arrangjere det vanlige ungdomstog om eftermiddagen fordi det var i pinse. Men i år derimot, blev det nok ikke tog, fordi det var ikke noe i fjor og da blev vel ingen med. Ellers vilde det jo også komme i kollisjon med folkefesten på festningen - med Chat Noir og Book-Jensen og pølser og mere bakk og bayer. For på folkefester her i Oslo har det bygdenorske ingenting at gjøre. Men så var det jo ett slags stevne på St. Hans-haugen. - Jo jeg sa stevne, noen kom bilende opom med flagg og faner andre bar flagg, enten under armen eller over skulderen; og musikkorpset masjerte opover, dit alene. Og hvad spilte de der oppe? Amerikansk og tysk marsj og to Wienervalser. Jo det var vel ett bygdenorskt stevne. - Men så sang vi jo der oppe - tenk dere, ett helt vers av "Gud signe noregs land" Om kvelden tenkte jeg da, at jeg skulde gå på en fest, i ett av de virkelige ungdomslag, blandt danselagene i Oslo. Før i tiden, var det ihvertfald norsk liv i det. Men nu så jeg, at blandt medlemstallet ved siste medling var 115 frå Oslo. Jeg tenkte: - kan dette ha innvirkning på laget liv? Jo 17de mai festen gav mig svar. Foredrag og underholdning var jo bra som ellers; - og så var det dans etterpå. Det begynte med en dølamarsj, men den var ikke gått helt ut enda, så smelte musikken i - "Opp - opp, opp til kærlekens topp - topp - topp," - , og så var tonen for kvellen angitt. Musikken tillot seg sogar at spille to sagte valser med en slow fox rytme som fikk mange bygdenorske i laget til å føle sig hjemme og med synlig velbehag smyge sig over gulvet. - Så langt er altså arbeidet blant bygdeungdom i Oslo kommet. Skal folkedanserne

fremdeles være med på dette? - Det er sannelig på tide at det skrives om ”hvor er folkedanserne”? Og Noregs u.l. kan være sikker på, at kan ikke det sørge for at det virkelig blir norsk liv i bygdelagene, er folkedanserne nødt til å skipe sin egen landssammenslutning for i det hele tatt å blir respektert for sitt arbeide. Dette bør vore utsendinger til leikrådsmøtet merke sig; - men de synes kanskje at alt er lutter fremgang og glede.

Liten b.

(Kommentar: Dette er truleg Øyvin Bolstad. I åra før krigen var han kritisk til ein del av aktiviteten i bygdelaga i Oslo. Laget han gjekk i om kvelden, var truleg BUL.)

Til ”Fantefylgje”.

”Høyr bjølleklunk og budeihull frå sætervangen” - heiter det; - Men 17de Mai på Bygdøy vilde Maurstad lata oss frå høyra det og meir til frå fela si. Han spela ”Budeione på Vikafjell” og der var både kuraut og fuglekvitter attåt alt anna vakkert. Men då han kom til fuglekvitringa var det vist nokon som tykte, han trengde hjelp, for brått kvitra det laus frå tretoppar tett ved, som protest mot fuglen hans Maurstad, - eller kanskje det var ei vårhelsing til fuglen i fela? – Våren ja! No er han komen for ålvor. At proffesjonistane våre er byrja dansa på Bygdøy, er vel eit usvikeleg teikn på vår, eller skal me heller segja sumar? Den lange myrke og kalde vinteren, har me bak oss, - vinteren då me helst held oss innan hyses um kveldane og hyggjer oss på ymist vis, innimellom trottig øving, så vel for proffesjonistane som oss andre. Ja slik burde det vera, men har det vore so? Har øvingskveldane vore det dei burde? - Me må vel vera samde um at kaffispleisane har gått best. Øvingane har, i alle høve no på etterjulsvinteren, då læemeisteren gjorde svenske av seg, vore heller skrale. - ”Mykje skrik og lite ull” for å tala med eit godt, gamalt ordtak; - og leiken har ofte ikkje kome i gang før burtimot den tida me skulde vera på heimveg. So voksne som me i grunnen er, eller burde vera, har det vore for mykje ungefakter og skravl, um ikkje nettupp so mykje, som han som fer og sprett og skapar seg til lått og løjje - ~~og skam for seg sjølv, og ikkje minst for laget?~~ Men lat oss få slutt på det, det må me vera samde um. - I det vinterhalvåret som er fare, hev laget vorte konfirmert, 15 år gamalt, - og det det var ein gild fest i Storsalen. Gjentone hadde longe fyre, byrja på utstyret sitt i vevstova; - i von um at friarane vilde koma, um ikkje so altfor lang tid. Sofapute har dei alt, og no driv dei vist med bordlauparar, eller kva dei kallar det, dei må ha litt i kista til friaren kjem. Og friaren han er vist alt komen han. Fylkeslaget har fridd og fått ja av faren. Men brura er vist ikkje heilt nøgd med brurgommen. Ho synest han fører for lite med seg i buet, so det vert drege for store vekslar på brura sin medel. Det einaste han held er hus, dei kveldane dei er i lag og skal ha ei hugnadstund. Han burde no iminsto halda huslærar for ungane og gramofon til tidtrøyte. No kjem brura sin medel til å gå med, til å ala upp ungane, og då får dei føter å gå på; for ho vil ha mange ungar og ein stor huslyd. Det vil syna seg kva ho greider i trulovingstida. - Ungar ja, det må ha havt fylgjor, dei få kveldane dei nytrulova hev vore i lag. Du må vita, at upphavet til brura, han Pelle er vorten bestefar og har fått heidersplassen i stova. Heidersplassen fortener han fuldt og heilt, korleis avkommet hans har stelt seg i det seinste; - men eg vonar han vil ha eit vake auga med ho, so at ho artar seg vel og gjev ungane ei vakker og sømeleg oppseding. God sumar!

Bladfyken.

(Kommentar: Vi veit ikkje kven Bladfyken er, men truleg er det Olav Bruaas, sjå litt lenger framme. Kommentaren om Pelle må lesast på bakgrunn av at Pelle er nyleg utnemnd til

æresmedlem i laget. Elles siktar Bladfyken til leiksamarbeidet mellom Fylkeslaget og Oslo Songdanslag, eit samarbeid som ikkje alle i laget var like nøgde med.)

Ein klage!

Oslo Songdanslag hadde tur til Prinsdalen søndag som var, den 22de Mai. Laget møtte par um par og med so mange dansande par, som det hev i heile og halve bunader. Alle gjentone hadde gutar, for ein gongs skuld. - Fyrst so dansa me ein norsk songdans - men då hadde me nettupp fått kaffien i oss - og etter på den endå ein norsk og so ein norsk - og Sandsværreel, Firetur frå Romerike og Sekstur I. Etter ei liti ykt med ymse tidartrøyt - prat - kjøp av lodd - solodans av "Ivar den blåbuksa" og sjau av ungar - - Ja so dansa me att. - "No skal me dansa ein svensk sangdans" sa Børresen. So dansa me "En fin visa" då, - og "So skal me dansa ein svensk turdans" - sa Børresen. - Fjelhus - og "so ein svensk turdans sa Børresen - Vestgöta - "og so ein svensk turdans" - sa Børresen, - Daldans - - Og so tilslutt skal vi danse ein svensk - Oksdans - So dansa Pelle og Øyvinn den krangleverne Oksdans - og prøvde vera so svensk-norske som det går an, når ein er so internasjonal i ånd og sanning. Ja her i Oslo er det so grust med dette svenske - det er so kaut att - Ja, ja - eg skal ikkje gå ut i det vide og breide, vil berre be nokon kvar tenkja seg um. For meg smakar dette "svensklynde" litt av - husmann - Kanskje dette kjem av at eg er vestantil og ikkje uppalen so nær Svenskegrensa. - Me Vestlendingar er oppglødde for Klara Semb og for det arbeide ho hev lagt ned for norsk folkedans. - Um ho skulde måtte slutta i sitt arbeid, so veit me ikkje um nokon i dag, som kan fylla det romet etter henne. Ho hev nådd so langt utyver bygdene og byane våre, og nådd so mange som ho hev sett glød og kveik i for norsk folkedans. Likevel veit eg ikkje um nokon stad ho hev øvd ind svenske song og turdansar - , for hjarta og hugen var full av det norske. Ho heldt for nokre år sidan eit litet foredrag i "Ervingen" der ho tala um dei rike skattane av norske folkevisor, som stod i store bind, urørde, i boksamlingane i Oslo og fleire stader. - Ja ikkje å undrast - dei får stå i ro - for korkje B.u.l-ringen eller Oslo Songdanslag gjer stort for å auka interessa for dei kostesame samlingane.

- Med våre heia sprell og "pust i pæs" so sveitten renn - karikatur av svenske turdansar - er med heller med og strikar under dette fortærande "mindremannsgnålet". Vårt eige er so lite tess. - Ja so lite tess er våre norske song og turdansar, at me kan ikkje dansa på St. Hanshaugen ein 17de Mai, ikkje på Bygdøy ein søndags kvell med norske dansar. - Me lyt prøva å sprella oss igjennom fleire av dei svenske. Kva er det som er i vegen med oss, godtfolk? Det var leikarringen til Haugesund Mållag ein gong eg såg synte fram leik på speltilet i eit ungdomshus. Det dansa framifrå godt, og song vakkert. I ein og ein halv time dansa dei - og tenk berre norske dansar. - "Dei kunde vel ikkje svenske" segjer du? - Det var i ei liti kvild under leiken der heile lyden var med - og nede i salen; - då dansa dei "Skånska" so fint og lett - knirkefritt -, at både me, og våre store frendar i Bøndernes hus, treng øva både lenge og vel for å greida det same. - Akk ja! - Det var då berre tvo - tri ord um "dei svenske", - og sagt i berre gode ord - men ein kunde verta - - Men lat oss berre øva vidare på "dei svenske" likevel. For på Bygdøy hev dei bruk for norske folkedansar. - Og neste år kjem vel og ein 17de Mai - her i Oslo: - og litt her og litt der, er me so med, og tolkar og spreidar norsk lynde, norske ord og norske tonar, - og fyrst og framst - norske song og turdansar - ved å dansa "dei svenska".
Ss.

(Kommentar: Vi er usikre på kven "Ss" er. Det kan ha vore Solveig Skår som vart medlem

9/9-1937og slutta etter eit år. Ho var med i styret i Kongsberglaget i 1937/38, men er vestlending.)

Tilslutt vil eg på "Fantefylgjets" vegne, segja lyden min beste takk for samhug i vinterhalvåret. Og sist, men ikkje minst, vil eg segja mine gilde medarbeidarar hjarteleg takk, for samhug og interesse for lagsbladet vårt, - utan deim, vart lagsbladet ikkje noko. So vonar eg at sumaren vert god, so dykk kjem att med friske tankar når lauvet fell.

God sumar, allesaman!

Bladstyraren.

(Kommentar: Bladstyraren er altså Pernille Dahl.)

En av vore medarbeidarar fikk i oppdrag at utarbeide en spiseseddel til en intim stamkafé.

Men uheldigvis fikk han utbetalt ett litet forskudd og han gikk likeså godt innom "Den glade enke". Og Enkevalsen spøkte senere slik for han, at han blandet sammen spiseseddelen og valsens da han spilte på skrivemaskin.

- Enkenetter - fiskeretter, mat - mat - mat.

Kvindeleker - møre steker, fat - fat - fat.

Merk dig suppens hete - drømmefylgte blikk

- Okse steke, - magre, fete - smil jeg fikk.

- Kvinnen erter - Grønne erter, grøt - grøt - grøt.

Gifte-ringer - Smulteringer brøt - brøt - brøt.

Se den friske farve - naturlig frisk og grønn

- beste norske grønkål-korne - som en drøm.

Kvinnen trenger - mannens penger, vin - vin - vin.

Varme bønner - ingen sønner, fin - fin - fin.

Hun kjemper for kulturen - kulturost er godt.

Tilbake til naturen - er parolen flott. -

Bø -

(Kommentar: Usikkert kven "Bø" er. Kan det vere Bolstad?)

Den gjenstridige brudgom.

De kledde en brud i brølløpsskrud - I kveder vel om i kunde

Da sprang brudgomen heim til sin brud - Je vil inte vera brudgom.

Men når som de kom til kyrkjegarden - I kveder vel om i kunde

To homon leide den tredje drev på - for han vilde inte vera brudgom.

Og når som de kom i kyrkjefolks-tropp - I kveder vel om i kunde.

Da hørtes godt, den stakkarens rop - Je vil inte vera brudgom.

Og når som de kom til kyrkjedør - I kveder vel om i kunde.

Da skrek han verre end han gjort før - Je vil inte vera brudgom.

Men fram kom presten med bok i hand - I kveder vel om i kunde.

Nu er hun din kone, og du hendes mand - behøver ikke lenger vera brudgom.

Og brudgommen lo, tok bruden i famn - I kveder vel om i kunde.

Takk være lov, nu er jeg din mann - Var det så lett å vera brudgom.

Bolstad.

(Kommentar: Dette er Øivin Bolstad.)

Fantefylgje 8de September 1938.

(Bladstyrar, Pernille Dahl)

Vel møtt til kaffispleis både framande og kjentfolk! Og vel møtt til arbeid for sams hugmål. Vonar alle har hatt ein gild sumar, slik at dei lengtar etter å ta fatt. - Og sjølv om motbør og strid meldar seg, so bør vi alle hugsa på at vanskane er til, for at vi skal yvervinna dei. I dei fleste høve, er no heller ikkje vanskane so store som vi ofte gjer dei til; det er berre det, at i farten mister ein so lett motet. Og då tårnar vanskane seg upp rundt ikring oss. Men gjev vi oss tid til å tenkja oss um, fins det som oftast ei løysing. Det er nok so at vi lever i fartens tidsalder, men difor treng vi ikkje å berre fylgja med, vi kan likso godt stogga litt stundom, og tenkja oss um, vi kjem som oftast like tidleg fram mot målet. - Dette må ikkje tydast slik at Songdanslager fer for fort fram med sitt arbeid. - Nei, i det høve kan vi godt setja farten upp. Godtfolk, skal vi ikkje lova kvarandre å gjera enno meir for laget vårt, enn vi gjer? Vi kan til dømes byrja med å setja oss fyre, att vi møter i rett tid til øvingane slik at vi eingong fær nytta tidi. Det kostar oss like mykje, - men det kjem til å skapa mykje meir hugnad og trivnad innan laget. Dette var eit, eg kunde nemna mangt anna som vi og hadde vinning av, men no fær eg gå yver til Hallingdalsturen, det er truleg den vi tenkjar på alle saman; for at den var gild er det visseleg berre ei meining um. No kan dere som valgte landskampen framfor turen, trega so mykje de berre orkar. - Javisst regna det, og det vart sagt at vegane var stengde, so det var nok mange som spekulera på korleis det vilde gå - Men det gjekk altso bra.

P. D.

(Kommentar: Turen til Hallingdal var laurdag/søndag 2.-3- september 1938.)

Hallingdal. (Fornermelser frabedes!)

Songdanslaget var forleden, igjen på en festlig tur
ferden varierte med litt sol og litt skur.

Men folkene er slett ikke lette å skremme
og selv den låkeste jenta blev slett ikke hjemme.

Vi skulde blev det sagt, fra Nordahl Brunsgt. dra
kl. 2- nei kl. 1/3 - men langt der i fra.

Jeg kom da tidsnok og flere med mig.

Men Bolstad selvfølgelig lot vente på sig.

Men så endelig da, ja klokka var ikke tre.

Da telte vi efter, og så vidt vi kunde se
var alle undtagen den låkeste jenta
men med skulde a, og nå skulde vi hente' a.

Så sa vi da som vi stødt pleier si,
når vi starter, Nå kjører vi!

Det var velsigna, tross det drøpte litt av skya som var våt
- og tross vi manglet Fylken med felelåt.

Ja tenk, laget reiste på tur, uten spell
med det går jo også, ja bevere mig vel.

Og Semb'n han kjørte, heia for fart
mens det gnicket og låt i hver eneste kart.

Til å begynne med, var vi liksom spreke og kaute
ja, for det har dere vel hørt, at vi er ualmindelig staute.
Og tiden blev kortet med sang og pjatt,
og drøftet ble festen vi skulde på i natt.
Ingeborg og Ingrid og Astrid, de kunde fortelle
at gutta der oppe, spør om de kan danse og sprelle.
Jeg trodde at de bare sat der og skrytte
- for når det gjelder Hallingdal og gutta der, da kan dere tro de kan klyte.
Engang var de på dans i dalen
og dansa og dansa til blanke mårran i salen.
En annen gang holdt de fest for gutta
og sola stod høit før de slutta.
Dere kan sjønne at slikt høres utrolig
men jentenes påstand var helt ukuelig.
På denne turen var Ivar godt beslått med karameller
og no skal dere få høre noe skrekkelig jeg forteller.
Karamellene var gode i og for sig.
Men når vi godt og vel var kommet iveri.
Da blev vi så underlig stille og grønne
Mærjelig flaut for oss, kan de sjønne.
Og rett som det var hang vi over herrene og gulpa
mens Semb'n kjørte så det skvulpa.
Nilla var grønnest, helt ifrå byen
men innimellem gulpinga, sang hun i sky'n
- Så saknet vi farten, vi skulde ha rast
og kaffen var god, men nu hadde vi hast!
vel, vel vi bilte og gulpa igjen
klokka var blitt mange og vi skulde frem
eg endelig nådde vi fram til Aal
jeg var frossen og uggen, i det hele tatt snål.
Så var det å pynta seg for de berømte gutta
som vi så inderlig godt kan klare oss foruta.
Det var sent før vi endelig kom oss i salen
og hilste på folket fra Hallingdalen.
Jeg må medgi at jentene hadde rett
beskyldningen min var nok temmelig slett.
Vi moret oss sammen den natta so lang
så dit reiser vi gjerne en annen gang.
Songdanslaget danset efter egen trall
så Fylken kan vi da undvære i allefald.
Vi blev varme av sangen og trampen
så velbekomne de som heller vilde se fotballkampen.
Det blev nok mårrån før festen var slutt
for Hallingdølene danset uavbrutt.

Nu synes jeg bare at det er min plikt
å medgi, at gjentenes påstand var slett ikke dikt.
Og selv om det ikke var alle forundt å returnere i egen bil
var vi selvsagt fornøide - uten tvil.
Så var det om mårrån, dagen derpå
sola ho skein og himmlen var blå.
Så tok vi avskjed med bygden Aal,
og turen fortsatte med sang og skrål.
Slik bar det opover i den sjønneste natur
det spørns lange leider når Songdanslaget er på tur.
Underveis så så vi ett syn som var penger værd
det var bunadkledte døler frå kirkeferd.
Vi gjorde holdt, og slo av en prat på stedet
tok også noen bilder, så dere skal få se det.
og etterpå fekk vi adgang til butikk-bua
Anders kjøpte kofte og brus til frua.
Noen kjøpte slikkeri, andre kjøpte pynt
Pelle kjøpte i hemmelighet noe trillende rundt
Villanger kjøpte tørrfisk og spanderte på oss
siden deklamerte han vers i frå Voss.
Så dere sjønner det var livat hvad underholdning gjaldt
bare det ikke hadde vært så kalt.
Slik bar det av sted med sjukling og frisk
noen sang viser, andre spiste fisk.
Det skortet såvist ikke på sang ett minutt
Og de værste sa om sig selv tilslutt
at nå vilde de gå ind i den store ”opera”
Nu nå sjønner jeg ikke hvad det er dere ler’a
Så kom vi endelig til Kongsberg by
og nå vilde vi ha kaffe og mat på ny
Fra Kongsberg og hjem lekte vi som ganske små barn.
En lek som handler om en fisk i ett garn.
Pressenningen var garn og Appelsiner var fisk
og hoppet og hoppet omkring som en visk.
Og så blev det sunget og fortalt en stubb.
Mens Børresen passet på og sa skrubbb!
Herlig var turen jeg skal minnes den lenge
jeg vil ikke ha den om igjen for mange, mange penge.
Huldra i huset.

(Kommentar: ”Huldra i huset” er Karen Jonassen som då var nestformann. ”Ivar” er Ivar Andersen, han var kasserar då. ”Semb’n” er Arne Semb - ein tidlegare medlem med lastebil, ”Nilla” er Nilla Bruås, ”Fylken” var Jon Fylken, den faste spelemannen på den tida. Ingeborg (Nygaard), Ingrid (Hansen) og Astrid (Andersen) var tre av dei ”eldste” medlemene i laget. ”Villanger” var Leonard Villanger frå Bergens-kanten som seinare vart gift med

redaktøren Pernille Dahl. "Anders" er Anders Andersen/Åsgård som var gift med Astri. Fotballkampen på laurdag var mellom Skeid og Sparta, Sarpsborg, der Skeid vann 6-1..)

Stemnet og Årsmøtet i Norges Ungdomslag på Fagernes.

Vel fremme på Fagernes, kl. var da nermere ½4 og kl. 4 skulde vi være på møtet, vi var desværre sent ute. Det var drøie timer, dog interessant å høre, høre ja, i hvert fall bruddvis av det som blev diskutert. Det var særlig fredstanker, og ungdommen som blev grundig diskutert. Det var slik ordstrid om fred, at det næsten blev krig på kniven. Ungdomsherberger og Arbeidsskoler blev og diskutert. Mannfolka er seige til å diskutere, tiden blev innskrenket gjentagene gange; men like lite hjalp det, at formannen i N.u.l. Prost Eik Næss banket i bordet når tiden var omme, han måtte ta til ordet for å stagge dem. Klokken blev 7 og salen blev tømt for stridsmenn - og kvinner - som ennu ikke hadde deltatt i striden. Det var godt å komme ut i frisk luft og godt å få seg mat. Men vi hadde ikke tid å ta av, for kl. 8 skulde vi være på jonsokgilde. Vi stilte opp og gikk i tog til museet. Det myldret av folk nesten alle i bunad, ett vakkert syn måtte det uendelige toget være, av så mange vakre bunader og staute mennesker. Bunaden gjør sitt til det der med staute, veit eg. Jeg synes tenke mig at toget nådde fra St. til museet, men fuldt så galt var det vel ikke. På festplassen blev det stappende fuldt. Talen blev holdt av Eik Næss. Det var sang sv Østre Slidre songlag og leikframsyning fra hele landet, nær sagt. Dansen var vellykket og av særdansene var særlig en bemerkelsesværdig "Eikerreel" som belv danset av Vestfossen leikarring. Ellers var det jonsokbrudlaup, men det var ett tamt brudlaup. Likedan spelstykket "Ervingen" som blev fremsynt av Sunnmøre fril. Ungdomssamlag; det var noe av det kjedeligste og kaldeste jeg noen gang har oplevd. Skuespillerne tok sig lite ut på scenen, det var altfor stivt og opstotret, og stemmene hørtes absolutt ikke. Det var gørr kjedelig! Folk blev utålmodige og begynte å rusle rundt, dels av kjede, dels av frost; for kaldt var det, hutetu, det var bedst å røre på sig, noen slo ring og danset, andre slo floke for å få aldrig så lite varme i kroppen. Andre igjen, ruslet parvis i utkkanten og forsøkte efter bedste evne å gjøre vel og varme hverandre. Jeg tenkte på Selbuvottene mine, som lå vel forvart i naftalin. Slik kan altså en Jonsoknatt arte sig i Valdres. Jeg opdaget ett enslig lite bål ute på vannet, enslig og forlatt, lite og knuslete, med en svak ild, som vist ingen satte håp til kunde varme noe i midsommernatten. Jeg tenkte på de utallige bål på Oslofjorden, og på den brennende hete som er der på strendene. Ja Oslofjorden ja, men Valdres allikevel. Spelstykket tok da endelig engang slutt, og mens det var tevling i Halling og Hallingkast på scenen, danset tilskuerne i hver sin krok for å holde varmen. - og så - endelig kunde samdansens begynde. Med hjartefrost i bringa og valne fingrer bar "Ormen Lange" oss ivei med fynd og klem. Men kulden beit, tross alt vi sleit og sagmugen stod opp i sky. Danseflaten var ganske drøi, men noen cm. til overs kunde ikke noe menneskelig øie opdage. Likevel kunde en ikke undgå å se hvor forskjellig de forskjellige ter sig i dansen, særlig en hadde en undelig måte å føre sig på: - i færøysteg travet han avsted som en utemmet hingst og så sig triumferende omkring hver gang han gjorde ett ekstra byks. Er det dans? Jeg bare spør? - En annen som fektet vildt med armen og skar fryktelige grimaser i bare argskap - "so treiv eg til han med fiskestongi. Og en tredje som så ut som hvad i all verden vedkommer dette mig - danset på platten men tankene var over alle fjelle - man ser bedst andres feil. Varme har alltid vært flink til å ta oss av med unoter; - og hvis du er her i kveld Varme så ber jeg dig, kjære se nøie efter småfeilene så vi kan vise en stilfull dans. - Fredag - Sent i seng og

tidlig på beina Kl. 9 var stridsmennene på pletten, ihevertfald de sprekeste. Fra 9 til 2 holdt de det gående med en aldri så liten pause, og nu var det, at kvinner selv stod opp og strede. Det blev oss forundt en middagspause på 2 timer, og så møte igjen fra 4 til 8. Men tror dere de blev færdige? Det var drøie timer for en, som uvandt og uerfaren for første gang oplever noe sådant - dog allikevel interessant. Om kvellen skulde det være leikfest på huset, også denne gang var særdansene vellykket, jeg må her nævne Vestlandsspringaren som var storslagen, men at ingen blev mottatt med sånn applaus og bravo som B.u.l. Oslo, som danset "Fjellnespolska". Leikleidaren takket så for fremmøte den kvellen og bad så alle, undtagen leikarane gå pent hjem å legge sig, som de adlød med engang, maken til lydighet skulde en heller ikke ha sett. Etterpå skulde han snakke en viktig sak med leikarane og den lød således, Nå kan dere stille opp og masjere til Folkvang og danse så lenge dere orker, saken fikk en jublende mottagelse. Og det toget som da beveget sig rundt plassen og siden bortover veien i midtsommernatten måtte vel kunne røre en stein. Det er vel ingen overdrivelse om jeg nu sier, at toget nådde frå museet til Folkvang - jeg øinet verken begyndelse eller ende. Ja så blev det dans etterpå da, og i en hel time i ett kjøør blev sangdansene danset, men da var det noen som plutselig syntes de blev så svette, og gikk ut for å lufte sig og dermed fulgte alle de andre eksemplet, men tiden var kostbar og det skulde danses, og nu bar det inni med turdanser den ene mer feiende end den andre. Så vi var vist ikke trøtte! - Lørdag - Leikrådsmøte kl. 10 men derfor ingen sure miner og en lang jesp. Litt seine var vi, dog ikke de seineste. Det var vel akkurat eftersom de var kommet i seng kvellen forut synes jeg å tenke. Og innen møtet var slutt, var da alle de kommet, som hadde tenkt sig på leikrådsmøtet. Det var særlig folkedansens strid i de forskjellige ungdomslag og bekjæmpelsen av den moderne dans. Det blev fremholdt hvor græsselig vanskelig det var, å få ungdommen til å godta leiken. Det skal som oftest en overvinnelse til når det er noe nyt. Enkelte vilde kalde folkedansen opp efter "Danske legestue" og kalle det leikstove. - Så var det Filefjellfærden da, den som jeg hadde ventet så spendt på, og nå endelig var tiden inne. Vi fikk plasert oss riktig godt i en av bussene og omsider bar det av sted. Vi hadde vært særlig heldige med reisefeller, dr. Høverstad var vår vittige og livlige ciserone, og han kunde fortelle, det var ikke den flekk han ikke viste en historie om. Forresten tror jeg alle ting i Valdres har hver sin historie. Det bar oover og oover, vildere og vakrere, det ene nyere og interesantere end det andre. Vi var på fjellet, min fattige sjels lengsel. Her - ja nettop, slik skal det være. Undrer mig på hvad jeg får å se - alt var nytt, det strøynde på meg so eg knapt kunde anda. Men regnet berøvet oss utsynet da vi var sluppet velberget forbi Nystuen, hvor bilene stod i kø. Og vel kommet opp på Filefjell øsregnet det. Det var en stor skuffelse og gudstjenesten blev avlyst. Vi gikk allikevel ut av bilene for å se på "kyrkja". Det var for mig litt av en skuffelse, bare - bare setrer altsammen, ingen "kyrkje" det hadde jeg ikke vært klar over, kun ett flagg var plantet der hvor kyrkja engang hadde stått. Vi tuslet rundt om i regnværet og så på de eldgamle steinselene. Vist var det rart å se og å tenke på, men for den som var forberedt på å se en eldgammel "Kyrkje". Nå ja, skuffelser er til for å overvinnes. Jeg undres, hvorfor ligger alle sætrene nettopp der på kyrkjeplassen? Nå ja, jeg undres, så dere sier vel snart make til kritikk. Vi drog nedover igjen og vanskelig var det, da bilene måtte balansere på to hjul i grøftkantene for å komme forbi hverandre. For dere forstår at når vi kjørte nedover igjen, var de siste nedenfra på optur. Veiene er gresselig smale i Valdres. Jeg la også merke til det gode lynnet og tålmod som preget valdrisene - og det tror jeg kommer av de smale veiene. For make til tålmod når det

gjaldt å komme forbi hverandre. Nu bar det nedover igjen i striregn med kurs mot Tyin høifjellshotel, vi stanset utenfor Nystuen og satte av de som skulde feste der om kvellen, så min gode reisefelle og jeg, har nok oplevd den store skilsmisse vi. Det var en prøvelse, men vi overlevde den også - Jøss da. Vi kom vel tidlig til Tyin, for mig var det så underlig. Det lignet ett maleri, i pøsregn. Vi stuvet oss sammen i vestibylen. Trapp og hall var stuvende fulde. En og annen av de faste gjestene følte sig synlig ille, ved å se en sånn brokete samling og syntes vi var noen fredsforstyrre. - Og vi som i dagevis hadde pratet fred. - Nå ja, vi var 250 mennesker samlet, så jeg går ut fra at vi måtte synes og høres. Og selv om vi ikke gjorde videre godt inntrykk til å begynne med, så har jeg hørt siden, at de vakre bunadene og de livlige folkedansere smeltet isen på Tyin. Nokk om det - endelig blev dørene åpnet så vi kunde ta festsalene i besiddelse, lange bord var dækket og kosten bestod av rømmegrøt, smørbrød og kaffe. Formannen i Valdres u.l. Høyne ønsket velkommen til bords, og bad om undskyldning for det kleine klima de hadde skaffet, han vilde ikke ha taler ved bordet det skulde spares til senere; derimot blev det sunget "Millom bakkar og berg utved havet" Og selv om jeg ikke syntes den passet så godt her oppe på ville fjellet satte det allikevel stemningen opp. Efter maten blev salen ryddet og en storslagen underholdning begynte. Først sang vi "Valdres, Valdres vår egen dal" Det høvde synes jeg. Og så leste Knut Hauge en ypperlig prolog, som han selv hadde skrevet. Snakk om ikke ungdommen nu tildags går sine salig fedre en høi gang. Skulde ønske jeg kunde gjengi den prologen for dere. Knut Hauge kom med sin brud like fra brylluppet, så han var aldeles nygift. Dernæst var det Olav Moe som holdt en kraftig og god tale for ungdommen. Han var en festlig kar. Så var det sangeren Snorheim, akkompangert av fru Vigerust. Han sang så vakkert, nettopp sanger som passet så godt inn her, for eks. "Ved Rondane" Å sitte der og høre den vakkre sangen og så se hele det storslagne maleri gjennom de svære speilglassruter - ja dere kan selv tenke dere, at det var gripende og betagende. Og så kom Olav Moe med fela han var så munter og festlig så han satte humør i alle. Tilslutt måtte Knut Hauge, altså den nygifte opp på en stol, eller hver sin stod var det vel, og ta imot gratulasjon. Brudgommen takket og syntes det var ett gildt bryllup han var kommet opp i. Men så var det hans tur. Han hadde fått snust opp, at Eik Næss hadde 19de bryllupsdag nettopp den dagen, så nu måtte prosten og frue opp og få sin hyldes. Derefter holdt Eik Næss en vakker tale for Valdres. Festen holdt på med dans og moro til kl. 1 om natten - og ute øste regnet ned, kanskje var det han dere Jutulen som gråt for det var vel uvant for han å få barneflokken sin så nær innpå sig, så han blev vel rørt. Søndag - Idag var det kirkeferd til den eldgamle Slidredomen. Det var en høitidelig følelse å komme inn i det gamle ærverdige gudshus. Prekenen derimot må jeg vel heller kalle funkis-preken. Ihvertfald var det vel første gang at den slags spørsmål er blitt nævnt på den prekestolen. Efter endt kirkeferd måtte vi skynde oss å pakke sammen for å sette kurs for Oslo. Det hadde vært regn og ruskevær hele dagen, men nu brøt solen igjennem. Og mens deltakerne ennu engang gikk tog gjennom Fagernes til museet for siden å fortsatte med fest og gammen i strålende vær, måtte vi reise med toget som gikk fra Fagernes kl. 4. For oss var stemnet ugjenkaldelig slutt. Mæktige skoger og blinkende vann, har atter engang, hviskende sunget sin vemodige sang, - og siden jeg glemmer den aldrig -

Karen Jonassen.

(Kommentar: Knut Eik-Nes var formann i Noregs Ungdomslag 1936-46. Olav Moe og Knut Hauge var begge frå Vestre Slidre, Olav var ein av landets fremste spelemenn og Knut vart eit

stor diktar. Begge var nær knytta til NU, Knut som formann på 1950-talet. Kyrkja på Filefjell: Den gamle stavkyrkja - St. Thomaskyrkja - vart atterreist i 1971 på Kyrkjestølen.)

Hallingturen um 50 år. -

No skal de høyra, - at når lagsfolk møtast, til dømes um 50 år, so vil talen truleg lydest umlag slik - Hugsar du det og minnst du det. Ja det var eingong for lenge, lenge sidan, dengang då eg var ung og spræk, men det er lenge sidan det no, det var fyrr eg fekk gikt i vinstre leggbein. Då skulde Oslo Songdanslag som det den gong heite på tur. Etter tale kring kaffibordet, vart det bestemt at vi skulde reisa til Aal i Hallingdal. Og alt laurdagen, åtte dagar seinare, møttes ein flokk, attan i tallet - i Nordal Brunsgata - det var der vi heldt til den gongen, i Oslo Fylkeslags hus. Sola braut litt igjennom, men innimillom regna det. Vegane? Det var det største problem, då det hadde regna i nätter og dagar fyreåt; for tenkj um vi måtte snu, det lydest so mangt - men stundom er verda betre enn sitt rykte. Men avstad bar det, og vi sang og skråla, du verden slik vi song den gongen; og vi hadde det rett koseleg medan vi tilbakela mil på mil, vi prata og lo, - mitt i den stunda fans det ingen motbør. Nokon fortalde vitsar og andre fortalde blødmer. Nokon var sjuke og, stakkars deim, dei hadde sovisst ikkje gleda av noko. Nokon la skulda på karamellene som Ivar hadde med, men det er slett ikkje so vist at det var karamellene si skuld. For det hender at folk vert sjuke av gleda og spenning yver kva som kanskje vil henda. Og eg trur mange gledde seg stort, å døma etter glansen i augo, for dykk skal vita at den gangen var det fleire gjentor end gitar i Oslo Songdanslag. Og då vart det fortald av kjensfolk som var med at vi for forbi den eine storgarden etter den andre, som det ikkje var kone på, det vil segja, at gardane eigdes av ungersvende, og det fekk gjentehjarto til å banka snøggare og augo til å tindra som ljøs. Noja, kvellen seig på umsider, fjella ris høgare og dalen vart trongare, men innimellom vida dalen seg ut og gardar og heimar låg spreid utyver. Længe etter det vart myrkt kom vi fram til Aal, og då var det berre å ta stasklædi på å begi sig til gjestebods. Men i Ungdomshuset "Solhov" var det fest då vi kom. Byrge Hallingdroser i fargerike sylvbesatte bunader, nokre karar gjekk og i bunad. Det var fint å sjå, å jamen kunde de dansa både springar og mangt anna. Vi leika og hygget oss, og vi tala ved Hallingane, som nok var litt betænkelige til å byrja med, dei trudde at vi som kom frå Oslo var so og so utilnærmelege, men det fans då deim som miste hjarta sitt. Dagen etter bar det vidare frametter og yver Dagalifjellet, her fekk vi sjå litt av landets mektuge natur. Ute i blånader ris snøfjella - attum dei var det vel logne lider og fleire snøfjell - enno meir agelege end deim vi fekk sjå. Dagalifjellet låg smilande i soldagen, det var fargar, hytter og hus, glitrande fjellvatn, kjyr og setrar. Ja du, eg minnst enno glansen og gleda som fylgte bringa yver alt det nye som eg ikkje hadde sett og røynd fyrr. - Og bilen han rulla - Nei du hev vel ikke gløymd? Hugsar du og kan du minnst kva som hende 3 - 4 spet. 1938. - Men no er beina stive og livet syner seg anleis, men so er det lenge - lenge sida - hugsar du og minnst du - Pernille.

(Kommentar: Redaktøren Pernille Dahl var ofte redaktør og vel den som skreiv mest i avisa av alle. Ho var medlem frå 23/4-1931 til 1940. Ho var frå Elverum og gifta seg straks føre krigen med Leonard Villanger og dei busette seg på Lillestrøm. "Ivar" er Ivar Andersen.)

Fantefylgje - 20de okt. 1938.

(Bladst. Pernille Dahl)

Velkomne til kaffispleis både kjendt og framand
Til ålvor og gaman vi komne er saman.
I kveld vil vi hugsamt ha det i lag.
Kåte vi syngja, ikkje noe som tyngja
til leikande tonar takten vi trør.
Fylte av gleda, no vil vi kveda
kveda oss burt ifrå saknad og strev.
Lett skal vi vipa, dansa og trippa
gildare kveldar aldrig vi hev.
Sylgjor og stas du, det er ikkje fjas du
når ungdomen samlast til gaman ein kveld.
Her er vi kjende, vener og frende
trufast vi saman i stormane held.
P. D.

Velkomen!

Velkomne frå dalar, frå breidaste bygd
til festen vår her ikvell
Her skal me hava det moro og gildt
i Blåsalen som ligg her so lunt og trygt
imillom dei høge murar.
Smilande Songdanslaget! Fyllt av tonar og song
Med alle dei storfelste minne.
Du veks fram i hugen hjå liten og stor
Og talar so stilt, men med mynde.
Velkomne til fest! Velkomne som gjest.
Men me vil oss hyggja mens fela ho kling
og saman med guten svinga i ring.
So gløymer me alt som er sårt for ei tid
og festar til morgonsol strålar i lid.
Tidsnok vil kvardagen setja sitt preg
hugs arbeid - det ventar på deg og på meg.
Gløym skattar, gløym kravbrev, gløym rentor og fut
gløym kjærleikssorger, du gjenta og gut.
Og gled deg i livet, mens hjarta ditt slær
mens blodet ditt bankar for den som står nær
og auga ditt smilar og lær.
So dans og vær glad i tankar og sinn
um kinni er sveit og varm.
Eit godord - eit smil, det slepp allestad inn
og gjer ein so sæl i barm.
So gled me oss inne her, alle saman
og njoter eit samvær i leik og gaman.
Mens ute - der sym millom fjord og fjell

ei tone som nynnar i haustmyrke kvell.

Telegjente.

(Kommentar: Denne telejenta som skriv så fine dikt er Gunhild Lillegård, medlem frå 10/9-1931 fram til 1941. Ho budde i Drammensveien 104K. Ho vart gift med lærar Olav Standnes frå Fjaler. Dei slo seg ned på Hamar i 1945.)

Til Songdanslaget.

Eg helsar laget på åremålsdagen! I røyndi skulde det vore stor fest, men for skuld bygging og mangel på salar, so skulde vi lata som ingen ting og halda kaffispleis. Det er kanskje og det luraste, for i dei store salar, vert det vesle Songdanslaget burte. Lite men godt - heiter det; det høver bra på Songdanslaget, men - ja dykk skynar, eg trur det kunde verta enno betre. Men det hev livd i lange sekstan år, so no tek det fatt på sjølvaste ungdomstidi, og det vonar eg me fær merka. Ungdomen hev skulda for so mangt, både godt og gale, so ifald det er noko lagleg eller ulagleg, so skuldar vi på ungdomen heretter. Eg veit at laget hev mange vener, som ynskjer det all god framgang; eg sluttar meg og til deim, og ynskjer laget held og framgang, måtte denne inste flokken aldrig verta trøyt av å øva Færøy- og bytomfotsteg, aldrig verta lei av Songdansene vore, men læra enno fleire vers og tonar og nye steg. Lukke til!

Pernille.

Til Odalen.

Det var eingong - slik byrjar alle eventyr. Og eg kan tenkja meg at det kjem til å lydast slik um Odals-turen, når berre tida hev skride munaleg fram. Det var ein gong ein laurdagskvell at Oslo Songdanslag starta frå Nordal Brunsgt. i ein stor buss, med Skarnes som mål. Alle var fulle av forventning over kva som vilde hende, for ein kan aldrig vita, då ingen hev noko brev på kva som vil koma. Neidå, ein lyt finna seg i lagnaden og takka til. Det var sol og fine været då me for frå Oslo, men då me kom oppyver i bygdene, syntest nok han dere verguden, at det kunde høva med meire regn. Fagert er landet og sjølv um me veit so vel, at det skiftast med årstidene, so er det stendig like nytt og mektugt, - aldrig hev det vore slik fyrr; - neidå det er nytt for kvar gong - lauvet som fell, var nytt no siste vår, - kornet på staur, - jau det hev nok stade korn, kanskje på same staur og på same staden, men kornet er nytt au i år. Det skymdest umsider, og når me for yver Vormsund bru såg vi, at vi køyrde yver ei bru, men dermed var det; - regnet silte, men inne i bussen var turt og godt med humøret, sang og vitsar og kanskje litt krangel, so som seg hør og bør. Vi skulde vera på Skarnes kl. 19. var det sagt og eg trur at vi var so presise som det var råd å vera. Vi hadde ifald god tid fyrr festen skulde byrja og maten og kaffien smaka uvanleg godt. Festen var bra, mykje staut ungdom; - og å døma etter fagninga so tykte dei vel um vore sang og turdansar. Vi fekk gode takkeord fordi vi gjesta Skarnes, men det var kanskje allikevel vi som hadde å takka Skarnes for den gode mottakinga. Og ein ting som serleg gledde meg var, at alle lagsfolka var so presise. No veit eg ifald at det gjeld um å ha planer, og so syta for at dei blir fylgde. Takk skal du ha Olaf, for planlegging av tur um sundagen i det strålande haustværet! Gildt var det å koma inn i Opstad kyrkja, som no restaureres. Mykje godt arbeid vert gjort rundt i landet vårt, med å finna fram att til det gamle verdfulle, og ikkje mindst når det gjeld kyrkjone våre. Eg kunde vist ha skrive mykje um Opstad kyrkja, men eg skynar meg lite på den slags, personleg syntest eg at den grå og rustraude farge, ikkje var det venaste eg hev sett; men symbolet - den brennande tornebusk -

var godt, men å gå i detaljer um sovore ting vågar eg meg ikkje til. Istaden sender eg ein tanke til dei gilde prestefolka, berre synd at me ikkje hadde tid å vitja prestegarden. Istaden fekk me sjå ein retteleg stor gard - Mårud gard - som me var innum på heimvegen. Godt var det då, at eg eingong fekk høve til å sjå denne garden, som eg og fleire med meg hev høyrte so mykje um. Mangt bra var der og storslege, det var gildt å sjå korleis ein kan utnytta og umsetja produktene. Men eg syntest at det var for mykje fabrikk yver det heile. For meg kjendest det, som um gard og dyr hadde mista sin store charm, den upphavlege; - ja det er sanning det, men når det skal vera masseproduksjon, so er det heilt rimeleg at det lyt gå ut yver noko - Me kom vel attende til Oslo og i god tid, det hōvde for alle til å vera utkvilde til komande dagsverk. - Eg tenkjer eg segjer med Varme at turen til Odalen, kan innregistrerast i Songdanslaget si soge som ein av dei mest vellukka.

Pernille.

Det haustar

Det haustar der ute - hōg og blå kvelver himmelen seg yver lannet, og soli skin i raud-gulna lauv. Vist er det fagert og det kviler fred yver naturi. Ein vert rett stemd til hōgtid, når ein gjev seg til å sjå å tenkja. - Men - når so vinden, han "Even benlōs" som me kallar har, kjem i fylgje med felagen sin - regnet - han Jakob våthatt, då vert alt som for ei stund sidan skein ljost og prangande, eit einaste grått i grått. Lauvet vinglar ikring og veit 'kje for vist kva det skal gjera av seg, men det finn seg tilslutt ein kvilestad attum ein stein eller ein trestomn - - men alt dette haustunderet er ikkje noko å filosofera yver, livet gjeng som det skal korsom er - men der sveiv so mange vemodsfulle minne. Der ligg so mykje som er duld og gōymd. Men seint umsider vil eg kanskje finne draumar so eg aldri fyrr hev drōymd.

P.

(Kommentar: "P." er Pernille Dahl, bladstyraren.)

Er det nokon som tenkjer seg på kino eller teater so kjem her ei rettleiding yver temaet. - "Jeg anklager" "Mennesker i drift" sjōlv um det heiter "Frihet for folket" For det var "En falskspillerroman" som var årsak til at "Gloriaspappa" forlot "Ungkarkvinnen" og heldt "Dobbelt bryllup" i "Glimmer" med "Piken fra det gyllne Vesten". "Cheriff Autry ordner op" med "Filmavisen" så "Ildfluen" syntest. Her går det godt an "Aa leve". "Verden rundt" kjem "Olympiafilmen" med "Ungen" og "Snehvit og de syv dverge" i sokalt "Happy landing" for "Tigere fra Arizona" -

Einstad i "Christiania eller Stor-Oslo" lever "Aksel i den syvende himmel" og leker med "Kvinner". I "Det mystiske vertshus" kan ein hōyra "Korken smeller" for "Frōken Julie" som gled seg yver "Abrahams offer" for "Giganten" i "Kongsemnerne".

Pernille.

Til Odalen.

Under turen til Odalen blev der på Skarnes om lōrdagskvellen forōvet attentat på en av de kvinnelige deltagere i det brokete følge. Kvinnen som ennu er ugift og lyder navnet Randi er ca. 24 år, lubben og trivelig. Hun hadde under hele turen vært glad og lykkelig, og hennes trillende latter lyder fremdeles i mine ører. Ved festen på Skarnes hadde imidlertid ett par fordektige personer - under ett eller annet listig påskudd fått lokket henne ut i en bil - som så blev startet og kjørt vekk. Da det øvrige følge gikk til sine egne og fælles senge, kl. ca. 1/3

natt, var hun fremdeles fraværende. Lagets finansminister (Ivar Andersen) som var det siste medlem som forlot trappen og gikk inn, fikk nok en urolig natt, da pikens forsvinnen kunde få sine konsekvenser økonomisk sett. Heldigvis innfandt piken sig en halv times tid senere og ringte hårdt på nattklokken 3 gange, da bortførerne var like i nærheten, hun blev således reddet. Det blev om morgenen optatt forhør av finansministeren i sakens anledning i overvær av forsvarsministeren (Anna) som resolut gikk til angrep på den takløshet som blev vist overfor piken, som ennu ikke var faldt tilro efter nattens hændelser, og så intet var motlegget at forsvarsministerens hode flammet - og finansministeren trakk sig skamfull tilbake. Flere av medlemmene hadde imidlertid diskutert overfallet og henvendt sig til statsminister Børresen som fandt at "noget måtte gjøres" når piken var faldt tilro. Senere er bragt i erfaring at politiinspektør fr. Karen Jonasdr. har hatt et mer inngående forhør over piken. Under forklaringen går det frem, at piken ikke var helt ukjent med overfaldsmennene, at de var gamle bekjendte og at de hadde bare gode hensikter. Uheldigvis havnet de alle, bilen og det hele i en veigrøft. Alle kom fra det med livet.

Iaktageren.

(Kommentar: Det er ukjent kven "Iaktageren" er. "Randi" kan vere Randi Bakke og "Anna" er Anna Fimland. "Karen Jonasdr." er Karen Jonassen.)

"Fantefylgje" 5te Januar 1939.

(Bladstyrar: Pernille Dahl.)

(Kommentar: På årsmøtet i oktober 1939 vart Øyvin Bolstad vald til ny bladstyrar med Milla Bruås og Borghild Kløvstad som hjelpesmenn, men no er Pernille Dahl bladstyrar likevel.)

Gilde festlyd! Vel møtt til festleg samvær! Godt nytt år, og takk for gamleåret. Takk for godt samarbeid i året som gjekk; - og med von, um enno gildare samarbeid i året som kjem. Vi meiner kanhenda, at vi hev gjort det så godt vi kan; - men tenkjer vi oss um rett, so vil vi nok finna, at mangt kunne ha vore betre, - og kanhenda at vi finn mangt her innan laget, som og kunde ha vore betre - men sjølvsagt er mangt godt gjort - og livet er gildt - og som han sa Vinje - "God på sin vis må kvar verta funnen, aldrig eg fann nokon syndig i grunnen". - - Og me burde ta oss tid til å tenkja litt yver livsens gåva, so kanhenda gleda yver mangt vilde brjåta som, som hjå Per Sivle, den kvelden i den danske bøkeskogen - "Å, kjenner du ikkje ikvell, ikvell - at livet det er no det likaste lell". - Men "Den som med hat frå live sig vende, livet tilgagns rett aldrig han kjende". So helsar vi nyåret velkomen og er samde um, å gjera mest mogleg ut av alt, både til kvardag og fest. - For -

"Det er en rikdom av kræfter gjemt

fra slegt til slegt i det dype,

til større dagverk og dåd bestemt

enn kun i mulmet å krype,

Bladst.

(Kommentar: Verset til slutt er skrive av diktaren Anders Reitan (1826-1872) frå Ålen/Kvikne - læraren og spelemannen.)

Sånn er vi !

Songdanslaget er lite, men lystig, ja vel men ikke lystig når det kniper.

Det er derfor jeg ofrer min penn og mitt blekk, på dette jeg ikke begriper.

Det er vanskelig å forme prosaiske ord og det er vanskelig å forme til vers.
Og for den som har vondt for å uttrykke sig det spor, kommer ordene oftest på tvers.
Her forleden vi sku' ut og danse litt på en fest, - og programmet var klappet og klart.
Så var formannen optatt med kona og bån som igrunnen er ikke så rart.
Og Varme og kona var i samme kasus og festet i Bøndernes hus.
Ja kjære, det er ikke sånn å forstå at dere ikke må more dere i B.u.l.
men selv så dere åssen slik moro kan ende med misforståelser, med tøis og med tull.
Noen av medlemmene hadde fått uttrykkelig beskjed, om å møte kl. 7 og en halv
Andre hadde ikke hørt tid eller sted så snakk ikke om gater og tall.
Vi sku' underholde på festen for gamle, det vil si Gamlefesten var slutt kl. 9.
Omsider var vi samlet, noen kom først men de siste kom aller sist.
Så begynte vi altså med prat og med pauser
For O. Ve, jeg hadde glemt sverdene og kranser.
En ting kan Songdanslaget trygt sig fornekte
at det noen gang skal få se Varme anfekte.
Sindig og behersket mellom spenning og sang
byttet han om dansene i vårt program.
Nå, tiden den gikk og vi var uten musikk
og vi sendte mot døren utallige blikk.
Så blev det da ymtet til fordel for oss, å ta oss en kaffepause.
Og festlyden tok på sig omsider og gikk
Jeg syn's det var litt av en flause.
Ja, ha, festen var slutt som sagt kl. 9.
Plutselig stod Fylken iblandt oss så blid.
- Jeg skule være her når kl. var 10 !!!!!
Da var det pludselig, liksom at alle, forstod de
at ikke Fylken var forsinka mer
- det må vi regne med at han har til gode. -
Huldra i huset
(Kommentar: "Huldra i huset" er Karen Jonassen.)

Men det var den sneen so faldt i fjor og i for-fjor og alle årene derfor.

Godt nyttår ! Håper at alle medlemmene vil begynne godt på det nye året, sånn at
Songdanslaget kan gå fram. Songdanslaget er ett lite, men lystig lag, javell. Det er godt og vel
det der med lystig, - men det er ikke nok. Det må vokse og bli stort og sterkt. Laget må vise
sig voksent nu, det er jo lenge siden det er konfirmert. At det har stått i stampe i barneårene er
en kjendt sak, men livet er seigt. Kunde ikke Songdanslaget, så vel som andre lag, ta sig frem
med medlemer og velstand? Hvad er det som har hemmet? Derom tier sagaen. Nye tider, nye
menn. Ja, kanskje det? La de nye komme til, og la meningene og ideene deres bli respekterte.
Nye medlemmer er kanskje ikke så jordbundne, som de gamle, de har mer gågangsmot og de
ser feilene og manglene. Songdanslaget er som sagt ett stillestående lag, som aldrig har æst
over. For så fort æsinger er begynt, er demperen der. Og så går det i sitt gamle, trege gjenge -
igjen. Jeg sier ennu engang, la de nye komme til, la oss se hvad de kan gjøre. Det var her
forleden, at det gikk opp for mig, hvor trøstesløst det igrunner er med oss; skal vi ut og danse

en ubeleilig kvell, er det stridt nok å samle 6 par. En kan ikke være med fordi den ikke har bunad, - en annen har ikke bunad fordi en ikke er med på framsyning. Vi kan ikke ta den dansen, for vi kan ikke synge den sangen - og vi kan ikke ta den sangen, for vi har glemt dansen. - En kan ikke danse jente fordi en alltid har danset gutt - en gutt kan umulig danse med den jenta som han ikke er vant til. En jente vil ikke danse med den gutten, fordi han ikke danser med henne ellers - og da så -. Begynner dere å kjenne dere igjen? Hø! Er det ikke treghet? Hva annet har vi å gjøre her på øvelsene, enn å lære å synge de sangene vi danser. Og hvorfor ser vi ikke til å få lært, de dansene vi har lært? Og som vi ikke kan? Hvorfor, ja jeg bare spør? Hvorfor kan ikke alle medlemene lære? Hvorfor er det noen som aldri får chance til å være med på en framsyning? Fordi de er uøvet, sier du; jamen hvorfor er de uøvet? Hva er det som hemmer, slik at ikke alle som en av medlemmene, kan sine ting? Den ene så vel som den andre, skulde kunne stille opp og overta, der en annen må gå fra. Selvfølgelig kan ikke alle være racere, i sang og dans, men det er vel ikke absolutt nødvendig å være racer, når en bare kan sine ting. Og hvorfor kan ikke Oslo Songdanslags medlemmer sine ting? Hvorfor stiller bare de beste sig opp når det er en vanskelig dans? Når det er en vrien dans om å gjøre, stiller de sig sammen som kan de flytende, og de som ikke kan ett steg sitter der. Hvem har plikt til å vise vår plikt? Ja for har ikke medlemmene plikter mot hverandre? Jeg tror laget er skakk-kjørt, jamen tror jeg det. Når vi nu begynner på ett nytt år, så la oss begynne godt. La oss arbeide sammen. Når det blir sagt - næste gang begynner vi kl. 20.30, da skal du ikke sitte hjemme i håp om, at nu må da alle være kommet før dig. Skal vi resonnerer slik allesammen, så sniker tregheten sig inn over oss. La Varmer slippe å be to gange om opstilling - og la oss slippe og hente spillemannen på stova, når vi skal til med turdansene. K. Jonassen.

(Kommentar: Dette er Karen Jonassen.)

Torsdag 4de dag jul, var vi i Odd Fellow og leike og under den festlige stund vi hadde der ved kaffebordet, bestemte vi at vi skulde ha styremøte mandag. Ivar som bor på Bryn, og bestandig må til byen på møter, ønsket denne gangen at vi skulde komme til ham. Ja dagen oprant da vi skulde dra. Etter å ha ringt til ett par av styremedlemmene og fått besked på at de ikke kunde være med, så var det å få fatt på supleant. Bernt kom og skulde bli med, Nilla skulde komme efter. Kommet vel frem, til Ivar kl. 8½, satt vi nå der og ventet på Nilla. Klokka blev 9 og ingen kom, så Ivar begynte å dække bordet, han var vist blitt kaffetørst, eller også, så han på oss andre att vi var kraftig kaffetørste; så bød han vær så god og vi slurpet i oss kaffe i store drag, jeg skal si det smakte. Vi måtte da smake på brygge, sa han, og ønsket godt år, snakket frem og tilbake om denne tur og hadde ingen tru på at Nilla skulde komme. Da pludselig banket det på døren og inn stupte Nilla. ”Herren dondre mig er det fyrste gongen eg er her, skal det jadden og verta den siste”, sa hun og frøs som ei skildervakt julekvelden. Kl. var da næsten 10. Sinne ga sig da tilslutt, da hun så vi satt rundt kaffebordet med kakefat og kopper, småglass og cigaretter. Efter å ha fått på sig luskuffa til formannen og tatt noen kaffeslurper, syntes hun også det var festlig likevel. Efter kaffen blev vi bedt inn i ett annet rum som var godt opvarmet av en diger rundbrenner, og ett bord som var dækket med den herligste frukt, sank vi ned i noen behagelige stoler og forsynte oss så godt vi kunde. Kl. var nu 10½ og møtet skulde begynne. Møtet forløp som vanlig, formannen ønsket godt nyttår og velkommen på Ivars vegne. Bernt som skulde fungere som skrifvar, hadde fordypet sig i et

detektivmagasin, men kom da til sig selv igjen. Etter å ha spist en masse frukt og chokolade, ja en god del annet som jeg ikke tør å nevne måtte vi tenke på hjemveien. I dag var det vi som skulde til byen og ikke Ivar som skulde til Bryn. Kl. var over 12 og Ivar fulgte oss, siste trikk til byen gikk 0.26, men den gikk midt for næsen på oss. Ja så stod vi der da, hjem måtte vi jo. Heldig for oss kom det en trikk til, men den skulde ikke lenger end til Etterstad, og så stod vi der igjen. Det var ingen annen råd end å ta bena fatt, merkelig nok var vi så lette på bena. Det gikk i strykende fart over Kampen, Børre føre, som hadde vært så lur å ta på sig støvler og sportstøi. Ved Monradsgt. måtte vi skilles, men før vi skiltes måtte vi i kor beundre Ivar og hans far for det koselige hjemmet de hadde, og for den hyggelige mottagelse vi fikk, måtte vi være enige om, at det var godt gjort av de to.

Mann og kone. (Martha og Rolf Børresen).

(Kommentar: "Ivar" er Ivar Andersen. Han var kasserar frå oktober 1936 til oktober 1940. Han byrja i laget 19/3-1934 og budde i Østensjøveien 104 (mellom Bryn og Østensjøvannet). Han slutta hausten 1940. "Bernt" er Bernt Nygård som byrja i laget 5/9-1935 og var varamann i styret frå april 1936 til oktober 1940 då han vart nestformann. Han slutta i 1946/47. "Nilla" er Nilla Bruås som byrja 9/9-1937, og var varamann i styret frå oktober 1937 til ho vart styremedlem i eit år frå april 1939. Etter krigen har ho fått etternamnet Gunnes, og slutta i 1946/47. Nilla var og aktiv i Sognelaget. Rolf Børresen var formann, men kona Martha var ikkje med i styret.)

Skudårsfest 29/2 - 1940.

Hvad menes med skudår, og hvordan er det kommet til verden? Har jeg spurt forskjellige, og jeg har fått mange ulike svar. Den allmene mening hos gutta er, at det er giftegærne kvinfolk som vil ha anledning til å fri sjæl som har laget skudåret.

En gutt mente skudåret var et propaganda-år for skyttere - det ligger navnet det sa han.

No'n jenter sa det var en forening med blyge peppersvenner som har funnet på det. De vilde da ha håb om å bli gift, uten å gå gjennom den sjærsilden det er å fri. Og siden gjennom livet har de et flott våben mot sin lille frue, ved eventuelle trefninger: Da slenger de bare fra sig bemerkningen: Kjære dig! Du har da frid selv, - du burde latt mig være i fred.

Men sånne ting siger alle manfolk, selv om de har slitt ut flere par bukseknær for sin utvalgte. Så jentene skal bare ta det rolig. Min mann for eksempel, forteller stadig at, kona har fridd sjæl hu, og jeg tok a på prøve et års tid. Det har gått bra, vi har holt ut i snart 10 år nå, men hu var nå snillest det første året, da, å det nå kan komme ta. Han har forkyndt detta så mye, at han trur det sjæl.

Da jeg spurte om han trodde skudåret var opfunnet av giftelystne kvinner, svarte han. Tull, og tøis, kvinnfolka frir alltid sjæl. Har hu bestemt sig for en mann, slipper'n ikke unna, og har hun ikke lyst til å si det forløsene ordet selv, så hypnotiserer hun mannen til å si de dummeste ting, og han er solgt. Hvad nå end meningen er med detta skudåret, ett er sikkert, - de fleste setter det i forbindelse med jentenes rett til å fri.

Så ønsker vi gutter og jenter velkommen til festen i kveld. Og vi går ut fra at alle karane som har møtt fram gjerne vil bli fanget for kvelden, eller kanskje for hele livet.

Og så vil jeg citere noen ord min mann fik på en skudårsfest forleden. "Alting er tillat i kjærlighet og krig om du er gift har intet å si, for dig jeg i kveld legger ut mine garn og håber

du snart vil ta mig i favn. Jeg vet ikke om jentene her er så frampå, men jeg har for sikkerhet skyld, kled av, og lagt mannen før jeg gik. Men, fra spøk til alvor. Se dere godt om jenter, for mannen på fest, og mannen i huset er 2 forskjellige mennesker. Det må studeres nøie om dere passer sammen, så jeg gir dere rådet, Ta ham på prøve ett års tid. Så ønsker vi alle god fornøielse, og godt resultat av festen i kveld.

Og hør til slutt, du gjæve gutt,
som til oss kommet er.

Hvis du engang bestemmer dig,
å dra på frierferd.

Da gå ei over bekken etter vand.

I "Songdanslaget" er det rette land.

Hvor du kan finne dig en mø.

trofast i liv og død.

Så må du ikke si nei, min ven.

Når jenta i natt vil følge dig hjem.

Og visker hun ømt, skal vi leve livet sammen?

Svarer du bare ja - og ammen.

A. A. (bladstyrar)

(Kommentar: "A. A." er Astrid Andersen gift med Anders Andersen busett i Prinsdal. Under krigen endra dei etternamnet til Åsgård. Dei budde i Prinsdalen heilt frå dei gifta seg i 1931 til dei døydde.)

Velkommen gutar og gjentor med, her ser kanskje utrivelig ut i kveld med alle desse pilane og hjarto, eg ser på gutane at dei føler seg truga, dei har liksom ikkje fått rette slengen på dansen og eg tykjer at dei snik seg så nær veggen som råd er. Ja ved bombeangrep skal ein halda seg nær ein vegg i mangel av noko betre. Men vi skal nok ikkje bruka bomber, nei vi vil bruke non forfædres sikre og farlege våpen, pila og eg vil segja til kvar einaste gjente som er her til stades i kveld, bruk ho vel, det vert 4 år til den neste gong får eit slikt høve, og det er heller ikkje truleg at fangstfeltet då er så stort og fint som det er no, derfor nytt høve.

Med tanken på kva som trengs mest etter ein slik kveld, so kjøpte vi op so mange ringar vi kunne få tak i, og som de vil sjå, det er ein liten ring med kvart jarte og ein stor med pila, dei skal bytast om i kveld ingen må gå herifrå med samme ringen som han eller ho fekk i det utsalet her utanfor. Hanskar fekk vi ikkje tak i Østerdalslaget hadde sikra seg det som er igjen i byen, særleg formannen skulde ha kjøpt mange par segjes det. Men kva skulde vi med hanskar, vi vil ha eit gutejarta og ein blank ring og det er eg sikker på at vi får og. Men gjentor lat dykk ikkje villedde av alle dei jarta de ser her, gutejarta er usynlege, de må skjote på vono, men etter å ha pugga anatomi i heile vinter so skal vi nok råke midt i blinken. Lukke til.

Råd til gjentorne

Med tanken på skotåret og denne festen i særdeleshet har eg drive med litt privat spionasje, for om mogeleg å finne ut korleis ein lettast skulde få tak på sveinkallen her i laget, men det er gamle herda karar dei fleste og eg skyna snart at med omvegar gjekk det ikkje her eg gjekk då beinveges på saka. Og i vidners nærvær spurte eg Olav korleis vi skulde bera oss åt med han. "Slokk lyset" sa han. Jaha gjentor værso god. Han Bernt så vist utanpå meg kva eg tenkte

spørja om "Eg er forlåva" sa han, lenge før eg fekk sakt eit ord. Ja so sa han, om de vil respektere det gjentor får bli dykkar sak. Han Karl fekk eg ikkje noko retteleg greie på eg trur ikkje han viste det sjøl eingong. Eg skyna forresten so at eg kom ingen veg korkje med omvegar eller beinveges. Ja no var gode råd dyre skotårsfesten nærma seg og eg var umlag like vis og så skulde eg gjeva råd till dei hine. Då slog det med ett ned i meg at eg skulde spørja Astrid og Martha, det er so rart med det, kvindfolka er no litt meir opne og ærlege tenkte eg, og dei må no kunne gjeva meg nokre råd. Eg spurte Astrid, og ho såg bent og blitt på meg og svara: "Han Anders var so lett og ta, du veit han er av det godslege slaget som ikkje gjer noko bråk". Du har sakte rett Astrid, det er nok vridnare karar vi er ute etter, men no var det ho Martha då, og vil de tru kva ho svara meg. "Det greide han Rolf." Ja vist ja, dette vart verre og verre men so fekk eg nett no sjå i eit blad, kva har skotåret vore for deg? Det fekk meg til og tenke meg om, eg har då sjølv oplevd ikkje so reint få skotår og endå har det ikkje lukkast meg å få meg nokon mann og så skulde eg gjeva råd til andre, nei orsak meg. Ei gamal møikjerring

(Kommentar: Det er ukjent kven av jentene dette er, kanskje Nilla Bruås? Formannen i Østerdalslaget er truleg Øyvind Bolstad. "Olav" er Olav Kristoffersen. "Bernt" er Bernt Nygaard. "Karl" er Karl Nygaard. "Astrid og Martha" er Astri Andersen gift med Anders og Martha Børrese gift med Børre..)

Feberfantasier.

Jeg er mektig forkjølet, helt stappa altså, og har smørt mig ind og utvendig med mentholatum, tatt ind tabletter, kokt melk og honning varmet sengklærne, og kryper så til køis.

Sengevarmen gjør mig liksom verre. Jeg bjeffer som den argeste terrier, øinene og nesene renner, og lager små bekker som samles i en pose jeg har hengt under nesene.

Og jeg tenker på "Ringene". Vi skal jo ha framsyning i et "lag" torsdag, og her ligger jeg mør i hele kroppen. Det går aldrig i verden uten mig! Jeg må bli frisk, jeg må være med i "Ringene", og plutselig er jeg på vei dit.

Har hentet en liste fra pengelotteriet i farten, og har så vidt kommet ind av døra i "Blåsalen", da Olav kommer settende mot mig, griper listen og studerer den nøie.

Han begynner å skjelve på hånden og øinene blir store. Så roper han Børre! Kom hit å se! Jeg tror vi har vinn! Børre ser og ser, og så nikker han på hodet. Han ser ut som han ikke kan snakke. Olav kommer til hektene å hyler ut.

Vi har vunnet dere, "Ringene" har vunnet det store lod. Vet dere hvad det betyr dere! Vi kan reise - dere. Vi får vort høieste ønske opfyldt. Nå kan vi reise til Amerika, og vi kan begynne å virke for saken med engang. Vi velger en komite til å undersøke og ordne alting. Og så skal vi arbeide i "Ringene" som aldrig før.

Olav var i høieste ekstase, vi andre satt helt stumme, hadde fått et lite shok tror jeg. Vi kom ganske snart til os selv igjen, og munnen gikk rapt på os. Børre stod helt håndfallen og smilte bare. Han lignet en hjepleløs onge, som absolutt ikke forstod nogen ting. Men han kom da til liv igjen da en ropte! Jeg foreslår Børre, Olav, Pernille og Astrid i den komitæen. Disse blev enstemmig valgt, og jeg forlangt ordet. Ja, godtfolk, dere vet vel hvilket arbeide det vil blir for os alle, å realisere denne vor drøm. Ingen må si nei, til det arbeidet som blir pålagt dere. Alle møter til den tid vi bestemmer og yder sitt beste, og alle holder mund til den tid da alt er klart. Skulde det klikke for os skal ingen kunde si at vi er stormansgale mennesker som burde

menthalundersøkes. Og så kommer vi os ned på jorda igjen og begynner treninga.

Komiteen satte sig i forbindelse med "Nordmannsforbundet" som blev begeistret for planen vor, å lovet å hjelpe alt hvad de kunde. De lovet os helt sikkert at vi skulde få fult hus ved framsyning i et par små intime lokaler der over som rummet ca 1000 mennesker, og innbydelser ti Norske foreninger vilde vi få i massevis, det var helt sikkert. De skulde med glæde ordne alt for os.

Og så var det for os å henge i som bare, nå hadde vi 3 månter å arbeide på, - og alt skulde gå bra, var vi enige om. Så skrev vi til medlemmerne, at nå var det å møte kl. 6 hver torsdag, og da det blev engelskundervisning før leikøvinga, vi måtte lære os å forstå litt, om vi ikke lærte å spikke english.

Og så må vi ha ekstra sangøving. Skal si alle var flinke til å møte, og ofte hørte jeg en og annen si. Vi kan når vi vil. Alt gikk med liv og lyst. Vi var 20 stykker som skulde reise, 9 dansepar og 2 musikere, 8 par til framsyning og 1 p. i reserve. Og endelig oprant dagen for reisen. Jeg var så nervøs at svetten hølja, og hele mig var i oprør, men når jeg kom på brygga glemte eg alt av bare undring.

Og kors, og jøss, og fint det var, flotte tepper på landgangen, æresvakt av offiserer, og se der! Jeg kløp Anders i armen. Se der er kongen kronprinsessen og kr.prinsen, tenk at dem skal reise også. Det vilde bli spennende, har nemlig et godt øie til han "Olav", men jeg følte mig nokså liten der jeg stod.

Vi, "Ringene" altså samlet os på brygga og drog om bord i sluttet tropp. Warme med frue, Børre med frue var de første i rekka, og der kom forsørje mig de kongelige og hilste på os. De ønsket os god reise, og sa vi vilde sikkert vise os som verdige representanter for det jevne folket i Norge. De var møtt fram for å gi os noen gode ord på veien og så overakte de os vort vakre flagg i silke. Jeg skjønnte ingen ting. Vi hadde jo ikke skrevert i avisen at vi skulde reise, og forresten trodde jeg ikke de kongelige brydde sig om slikt. Plutselig blev det stilt, og jeg fik se Hallomann "Hald" med mikrofonen og så hører vi hans kjente røst. Hallo, hallo! vi er nå om bord i Oslofjord som skal gå kl. 11. Blant de reisende i dag har vi en liten leikarring, som skal reise over, og syne fram vore vakre norske folkedanser. Denne "Ringene" som de selv siger heter Oslo Songdanslag. De har danset sig gjennom 16 år, i små kår. Nå har de vunnet det store lodd og drar på turne til amerika.

Litt reisefeber har de efter hvad de selv forteller, men det går over, og nå vil vi ønske dem alt godt på denne langfart. De ber meg alle hilse kjente og venner.

Det blev spilt "Ja vi elsker" og så blev det helsing og vifting, latter og gråt. Alle ikke reisende forlot båten og vi drog ut i den store verden. Jeg blev søsyk som vanlig, men de andre hadde det strålene med lek og dans og sport og en masse god mat. "Over there" gikk vi rene triumfgangen. Vi gik fra sukké til sukké, med overfylde hus hvor vi kom, og det var umulig å rekke over alle inbydelser vi fik. Trette og slitne, men evig taknemelig mot alle mennesker vi kom i kontakt med under opholdet i Amerika var vi atter igjen om bord i Oslofjord med tur for gamle Norge. Mange av vore nye venner var møtt frem for å ta avsked med os, og de ba os hilse slekt og venner når vi kom hjem.

Det var herlig å få kjøiet første kveld om bord. Jeg stormsov den natta. Om morran sa jeg til Anders. Gud så deilig det har vært å få sove skikkelig en hel natt. Jeg er virkelig sliten av detta, vi er jo ikke vant til slikt kunstnerliv. Han så dom ut, og spurte forundret. Hvor har du vært da? Sa han og smilte, og med ett var jeg lys våken, og veldig skuffet over at alt sammen

var kun en drøm, men morro var det lell.

A. A. bladstyrar.

(Kommentar: Det er bladstyraren, Astri Andersen, som har skrive stykket "Feberfantasier". Astrid budde i Prinsdalen med mannen Anders. Dei vart gift i 1931. Dei endra etternamn under krigen til Åsgård.)

(Kommentar: Nytt "Fantefylgje, på kaffispleisen 5/12-1940, det første av dei to utgåvene som kom ut under krigen. Styreprotokollen fortel at Ingebjørg Stenseth var redaktør. Det står ikkje noko overskrift.)

Ja jeg må si at jeg er temmelig nervøs for dette Fantefylgje. Jeg har nå hatt det liggende hjemme hos mig i mange mnd. Og jeg har befunnet mig vel i selskapet; jeg har virkelig hatt mang en fornøielig stund. Men det er også årsaken til at jeg er så nervøs, for tenk å skulde være ansvarshavende redaktør for en avis som i sin tid har hatt så mange fine penner. På annonse siden etterlyser jeg forresten nogen av dem, håper de melder sig. Det er 8 mnd siden avisen sist utkom; hvad galt Fantefylgje har gjort siden den måtte inndras så lenge vet jeg ikke, men kanskje den har vært litt for fantasifull, eller for åpenhjertig, det er galt begge dele, men det er fantens lynne og det vil aldri bli anderledes.

Men om Fantefylgje har tatt en hvilestund så har i allefall Oslo Songdanslag arbeidet. Tenk bare at vi som nå har hat samme formann i 14 år plutselig får 2 formenn på ½ år. Ja det tyder på liv og rørelse innen laget. Nå håper meg bare at vi må beholde farten, ikke slik at vi bytter formann hver 14 dag eller hver mnd, nei. Men heretter kommer alle medlemmene kl 19²⁵ og kl 19³⁰ presis er leiken i full gang. Kl 20³⁰ har Fylken stemt fela og stryker op den første slåtten. Ikke tale om å stemme fela etter kl 20³⁰, puste eller pratepause blir det heller ikke. Eventuelt flirt, om noget slikt skulde forekomme her, må bare skje under leiken og etter møtes slutt. Nå som det snakkes og skrives så meget om kultur må vi vel komme i forgrunnen, for selv om vort kulturelle arbeide kanskje kan synes og være litt ensidig, så arbeider vi i allefall fullt og helt for det som vi har gått inn for; nemlig den gamle norske leiken og dansen. Men hvorfor er det alltid så små kår for alle som arbeider for kulturelle og sosiale formål? Hvorfor har Oslo Songdanslag så få medlemmer for eksempel. Vi er ganske sikkert det minste laget i Oslo og vanskane vore er både mange og store, men som sakt, det er liv og rørelse innen laget. Gutta vore er få, men du for noen lyse hoder, tenk her i høst hadde de startet et lodslag; og skulde putte fortjenesten i egen lomme, tenkte dem. Men enda er nå vi gjentene i majoritet og vi tillot oss og snu litt på planene deres, særlig da laget viste sig å være dårlig organisert også. Det med et lodslag var virkelig en glimrende tanke og jeg forela saken for formann og gjorde ham opmerksom på for en fin inntektskilde dette kunde bli for laget. Han ble straks fyr og flamme, men sa han, vi skulde hatt noen små lette kjerrer slik at de som vilde kjøre kunde få det også. Og nå har vi bestilt noen små lette sykler, lignende varesykler, men i stedet for varekurv er det laget en liten stol, på et par av de er det forresten plass for 2, meget behagelig og sitte i. Sagføreren vilde at vi skulde innstalere gassgenerator, men forslaget gikk ikke i gjennom. Hver sykkel er forsynt med taksameter og taksten pr. km. vil bli satt så laft at den ikke skulde skreme noen. Så de som har danset sig trette kan trykt bestille skyds hjem; gutta vore er ansvarlige for kjøretøi og pasasjer. Gjentene tar sig av dem som måtte ønske og spasere hjem, vi er alle forsynt med lommelykter og vi garanterer lys og trykt følge. Men da

dette er et orntlig organisert foretagende må ingen gå utenom ved bestiktelser eller overtalelser for å få netop den ladssen dem måtte ønske. Alle må henvende sig til formann, og ja, selvfølgelig kan det lempes litt på det med ladssen ved for eksempel å betale 1 kr. ekstra i lagskassen. At dette vil bli innbringende for laget er jeg ikke i tvil om og formann er enig med mig og han har allerede store planer, men de skal ikke jeg røbe.

Redaktøren

Leiken vor

I haust då sumaren sa farvel
og dagen minka mot myrke kvell.
Då ljuset bleikna og soli sveik
då slo me saman i ring til leik.
Me leika vinden på frie vidder
me leika solskinn og fuglekvitter,
me leika livet me kring oss såg
og det som gøynd inni hugen låg.
Me leika kjærleik med eld og glod
som brann imillom dei unge tvo
me leika sorgi i unge sinn
sjå tårer brenn på den bleike kinn
i hugen vart det so audt og kalt,
no slokna det og vart burte alt.
Me leika kvardagens enkle liv
med fredsamt arbeid, med strid og kiv.
Vort eige folk var det me fekk sjå
i helg og fest og i arbeid gå.
Så held med fram her i laget alle saman
og syng om alvor og skjemt og gaman.
Det er då hugnad kvar torsdagskvell
og koma samem og leike lell.
(avskrift frå eit tidlegare no)

(Kommentar: Dette diktet stod i Fantefylgje 6/1-1938, skrive av "Norunn". Norunn Dahl byrja i laget 11/11-1937 og slutta i april 1939.)

Ei kunngjøring fra forsyningsnemnda. På grund av den overhåndtagende kyssingen i den senere tid ser vi oss nødsaget til og skride til rasjonering av ovenfor nevnte vare. Det vil bli trykt kort som gjeller for 2 uker, med 16 merker for hver uke. Hvor mange kyss det blir på hvert merke vil bli kunngjort i avisene og radioen. Løse merker gjeller, kortet kan gjerne overdrages. Missbruk medfører ikke straff. Ekstrakort fåes ved forlåvelser og andre høytidelige anledninger. Hvert merke berettiger til 1 st. varmt kyss og 2 myke, eller 3 st tørre kyss. Hvert kort er forsynt med ekstraklipp for kino og teaterforestillinger. Nye kort fåes når de gamle er opbrukt. Inntill disse nye kortene foreligger trykt kan ekstraklippene på brødkortet brukes.

IS Redaktør

(Kommentar: Redaktøren Ingeborg Stenseth byrja i laget 5/5-1938. Ho var skrivar frå april 1938 og kasserar frå våren 1939 til lagsdrifta stoppa våren 1941. Ho jobba på Heimen Husflidsutsal. Ingebjørg slutta hausten 1952. Ho budde heile tida i Dalsbergstien 7^{II}. I adressebøkene for Oslo er ho kalla Ingeborg.)

Skogen!

Ein song av ski og stavar klang
upp mot de blaa!
Ei løype ligger smal og lang.
der skal eg gange;
om den er bratt og skjeiv og vrang
so skal me upp.

Me vandrar bakke upp og ned
i andres spor
og aandar herlighet og fred
der ingen bur,
og lykkeleg av og vera i skogen
ein vinter dag.

Det susar millom kvite tre
forbi, forbi; ..
Sjaa upp og kom til side der,
her komer me!
Me ænsar ingen naar me er
i fart paa ski.

Og so et syn; det fjærne fjeld
som blaanar burt
i ingenting - og som mot kveld
blir kalt og sort.
Det er som draumen i os sjølv
som graanar burt!

(Kommentar: Vi veit ikkje kven som har skrive dette diktet. Det er skrive på eit brevark som er innlimt sist i boka. Det er ikkje skrive av redaktøren. Dermed er det slutt på denne boka. Det kom ei utgåve til av Fantefylgje i mars, straks før laget la ned drifta i april 1941.)

Protokoll nr 4. 1941 - 1951

Fantefølje 1941 - 1951

Fantefølje

Organ for Oslo Songdanslag.

Årgang nr. 8.

**Jubileumsfesten i Blåsalen 20/3 1941.
for 15 års jubilanten Rolf Børresen. (formand).**

Velkommen venner, velkommen til fest!

i kveld har vi blant os, en hedersgjest.

Vor egn "Børre" formand vor,

for nå har han stått i 15 år.

Og derfor er det i kveld byd til fest.

og derfor er "Børre" hedersgjest.

Ger ber hr. "Børre" ta "Warme" sin frue,

med sig, å så gå og sitte til bords.

Hr. "Warme" får bukke pent, for a Martha

og følge efter med samme farta.

Og plasere resten, det kan ikke jeg

Men så var det noen som hviska til mig.

De andre gutta får hvert sitt kort,

og bak på det kortet, der står det prenta,

navnet på jenta,

du skal ha til bors.

Ja, dette her, har gått for sig ved trekning,

så la det nå ikke bli no fektning,

om noen av jentene, blir sittende ene,

for kjære vene.

Vi er da så vant med å hygge os selv

og alle skal vi gjøre vort beste i kvell

Og så, mine venner,

med disse ord

Jeg ønsker alle velkommen til bords.

Rotbørsten (Red.)

(Kommentar: Rotbørsten er altså Astri Andersen/Aasgaard Ho og ektemannen Anders endra etternavn til Aasgaard under krigen. Ho vart medelm 1/2-1924 og slutta som aktiv ca 1951.

Ho var formann i laget sumarhalvåret 1940, då Børre ville ha ein liten pause frå

formannsjobben. Astri skreiv teksten i det fine minnealbumet som Rolf Børresen fekk av laget i 1951 då han slutta som formann etter 25 år.)

Intervju ?

Jeg slo på telefonen, og spurte efter "Børre"

Hvad! Hvem sa De,

hørte jeg fra den andre enden av tråden.
Men Gud, De må da kjenne'n Børre
Han med kosten, han som kjører
trehjulvogna deres vel.
Ett øieblik frue, Er det han som står
i en sånn derre leikaring?
Ja, det er han, svarte jeg fort
Kan jeg få tala ved'n?
Jasså var det han, jo da De kan da
skjønne vi kjenner'n "Børre"
Ingen er så glad under arbeid som han
Han sitter på kosten, å synger
Astri mi Astri så det er en lyst,
så plutselig gjør vonga no'n orntlige byks -
da tror'n vist han er på dans.
Joda, han "Børre" kjenner vi
ett øieblikk frue, så skal De få'n.
Hallo! sa'n, dette er mig,
Ja vell sa jeg, og dette er mig,
og nå skal jeg intervjue dig.
Ja vell sa'n, jeg kjenner dig,
så klem i vei.
Åssen har du hatt det i laget i
disse 15 åra, og hvad mins du best?
Det var fa-n til spørsmål.
Selvfølgelig har jeg likt mig bra,
ellers var jeg vel stikki a.
Og hvad jeg mins best?
Jo det er mye det, jenta mi,
så, det kan jeg ke så her i telfon å si.
Men bli med en tur i kveld på "Blom"
så skal vi få litt å snakke om.
Vi møttes, å du, å skravla gikk,
husker, datt, og husker du ditt.
Alle vore deilige turer med "ringen"
glemme no sånt,
nei, det kan da vel ingen.
Reisen til "Dokka" i 27.
den var vel fin, jeg minnes, den vell
Det regna som vanlig, men hvad gjorde det
vi tapte ikke motet lell.
Stemningen var høi den,
under preseningen.
Det blev sunget og fortalt,

litt fint og litt banalt,
Og skudårsfesten i 28, husker du den du jenta mi,
jo, det var den gang du lurte,
han Anders til å fri.
Du skrev jo så flott i avisa den gangen
om alt hvad du vilde gjøre for mannen.
Og Anders, han trodde dig, ak - o vé.
Ja manfolk vi er noen store fé.
I 1929 vi drog til "Hadeland" av sted.
Alt skulde ordnes på dagene tre
i sidste minnutt fik du tak i en bil,
med kompakte gummiringer dertil.
Det var en tur som har vaska sig
Gud så møre i enden vi blei.
I 1930 var vi også på farten,
da drog vi av sted en pinseaften.
Til Aurskog gik turen denne gang
og der var det morro den natta så lang.
Ja husker, hvordan vi gliste,
vi satt alle ved bordet og spiste.
Hu Astrid Johansen gikk nesten fra vettet,
da et dyr lot sig frekt på hennes nakke dette.
No'n av os drog til Oslo om natta,
resten stod igjen å vinka på trappa.
Å du, å du, for et herrens veir,
det lynte, og tordna både her og der.
Ut på morran engang vi kom til byn,
å herre gud for et ynkelig syn.
Vi var trøtte, og skidne, og raue og blå,
men det er morro å tenke på nå.
Ja, men du, alle vore reiser til "Tangen" da,
Dem må vi da ikke glemme av.
Du verden, der var det vel leven og gøi,
med slagsmål om jenter, ja det var haløi!
Men du "Børre", var formand,
du greide å ta dem.
Du ga dem et lide boks ut i maven.
Gutta belv snille, og alt gikk bra,
for dem likte jo, Oslo Songdanslag.
Og vertsfolka på "Bekkevold", må vi
heller aldrig glemme,
for alltid vi var der, vi følte os som hjemme.
Vi var alltid velkommen, og det er jo saken,
av slike vertsfolk skal letes efter maken.

Men du, husker du skudårsfesten i 32 da?
sigern ”Børre”
Du kan da skjønne, jeg det må gjøre.
Jeg var jo med i komiteen,
men nå må du huske, jeg er så beskeden.
Jo det var fest som jeg alltid vil mins,
det må inrømmes, de er noen prektige kvins.
Over alt var der pyntet med hjerter og piler,
”Gud Amor” vi følte, var allesteds nær.
Der var skets, og avis, og sanger i fleng,
den kvelden jeg ønska mig ungkar igjen.
Stopp! litt nå Børre, og hør litt på mig,
så skal jeg fortelle dig.
Den gangen en gutt i avisen skrev,
det er sikkert, den festen ble en sukké.
Nå syns jeg at også vi gutta,
sku lage en fest det står futt a.
Og nå har vi venta i otte år,
men kanskje vi den til nest år får.
Ja mange turer har vi reist i vor ti,
men nå må vi gå dem letbent forbi.
På Grindvold, i Hallingdal, Odal vi var
og fult op av gode minner vi har.
Festen hos Olav må vi ha med os lell,
du verden for et kongelig stell.
Hans søsken ønsket med smil os velkommen
så fik vi alt mulig godt ned i vommen.
Vi danset og sang, den natta så lang,
og så blev der servert os atter en gang.
Ja den festen er en av de få,
som det er hyggelig å tenke på.
Så har vi vert i ”Sverige” og ”Danmark” og sån,
der knyttet vi mange venskaps-bånd.
Internationalt og Nordenlensk stevne,
det må vi jo også nevne.
Ja slik kan nationerne samles i lag,
ingen kan tenke sig slikt i dag.
Stevne i ”Stockholm” har vi friskt i minne,
og vi vil tro, at vi atter må finne,
frem til det venskap som den gang var.
Og så var det dansen på ”Bygdøi” da,
den var for kassa så god å ha,
og alle de koselige kvellene,
på ”Seterhyttens’ café

Ja dette intervju var fortellene,
jeg takker dig "Børre" for det.
At "Børre" er blitt intervjuet er dikt,
men alt det andre er sant og vist.
Rotbørsten (Red.)

*(Kommentar: I protokollen er innlimt ein trykt "Sang til Børre på 15-årsdagen 20-3-41".
Sangen er på 6 vers, til 3 ulike tonar og forfattar er "Rotbørsten", dvs Astri
Andersen/Aasgaard.)*

**Sang til
BØRRE
på 15-årsdagen
20 – 3 -41**

Mel.: "å kjøre vatn -"
Vår egen "Børre" er no til kar
ja derfor er det han blir hylda.
Er like ung like søt og rar
Gud fader veit hvad er skylda - -
Han huker halling med et lite sprett
ja, fader "Børre" er så fjong og lett
Alt blir en lek
han er så sprek
og alle jenter er fortrylla.

Han kjenne folkedansen ut og inn,
han vet hvor steg og tone ligger,
han fant dem sikkert om han var blind
ja dette her er ikke smigger.
Og han forstår sig på allslags dans
fra "Rørospols" og til "Liljukrans"
På vals og ril
å for en stil
du har, vår folkedanseridder.

Mel.: "Det er min sjel -"
Ja, Børre er en kjenekar
som styrer sine tropper.
Med sikker hånd, så grei og klar,
så hjulet aldri stopper.
Som formann vår i lek og dans
bør han nå få sin laurbærkrans.
Han står i romantikkens glans,
høit på dens vardetopper.

Du hylde skal med brask og bram,
nå skal det riktig skåles.
Men akk, vi har jo bare vann,
så la oss derfor skånes.
Vi gjør da hvad vi tror du vil,
vi hylder dig med takk og smil.
Du er en ildsjel, hild dig! Hild!
Ditt liv er Songdanslaget.

Mel.: "Kjenner du a Kari datra mi, san"

Takk for disse 15 år på rad, san,
du som formann for oss strevet har, san.
Aldri skal vi glemme
"Børres" kjære stemme,
når han sier, Godtfolk, hør nå her, san.
Vær så snild, san, og vær still, san
så jeg kan få sagt det som jeg vil, san.

Ja, nå må vi alle henge i, san,
skal det no' av Songdanslaget bli, san,
det kan væra vrangt, san,
sånn en gang iblandt, san,
men vi skal nok klare saken, vi, san.
Hei! Hurra! San, for "Børre-far", san,
gid vi alle sammen som dig var, san.
Rotbørsten.

(Kommentar: Rotbørsten er Astrid Andersen/Aasgaard.

I protokollen er også innlimt eit utklipp frå ei avis med overskrifta "I gilde farver og godt humør." Under eit bilde av medlemene i laget (bildet var frå laget sitt 15-års-jubileum i 1937) står ein kort tekst om laget og om Børre. Teksten er slik:)

I gilde farver og godt humør.

Songdanslaget samlet under sitt banner. Formannen, Børresen, er nr 5. fra venstre i forreste rekke.

Oslo Songdanslag er vel kjent blant landsungdommen i Oslo. Det er ikke lenge mellom hver gang de viser hvad de kan. Og de kan adskillig. En del av æren for dette har sikkert den dyktige formann som i disse dager har hatt dette hverv i 15 år. En venn av Songdanslaget har sendt oss følgende: Det er ikke så lite av en rekord å stå som formann av et lag i 15 år. Rolf Børresen innehar denne rekorden som formann av Oslo Songdanslag. Vi takker dig alle, vår kjære "Børre" for hvad du har været for oss all denne tid, og håber vi får beholde dig mange år enda. Skulde Oslo Songdanslag miste dig som formann "Børre" ja, det vilde være som en familie skulde miste sin far. Vi gratulerer med dagen den 20. mars 1941.

- Fantefylgje –
den 9 desember 1946.

(Kommentar: Av styreprotokollen ser vi at Olav Staurland vart vald til redaktør på halvårsmøtet 11/11-1946, så det er sikkert Olav som er redaktør for denne utgåva, og han las opp avisa og "fekk stor fagning". Olav vart medlem i laget 14/10-1946 og slutta i 1947.)

Me tek fatt på arbeidet i "redaksjonen" for "Fantefylgje" att. Det er fyrste nummeret som kjem ut etter at freden kom, og "Fantefylgje" vil nytta høve til å ynskje medlemmane i Oslo Songdanslag tillukke med freden og eit fritt og sjølvstyrt Noreg.

Arbeidsplanen for denne avisa, no etter krigen er ikkje ferdig endå, og då det er vanskelegt um arbeidshjelp har det vesentlegste arbeidet blitt pålagt redaktøren som har vore i arbeid både natt og dag, no dei siste - månadane.

Eg tek til å bla i gjenom "stoffjournalen frå okupasjonstidi og finn eit u-avslutta manuskript som eig berre overskrifti - "Vårtankar!" og so altså ikkje meir. Det er altså forfatternen si meining at dette innlegget skal fullførast og det er det ingen veg forbi!

Vårtankar! No midt på vinteren! No um dagane når ein gjeng tilknes i søle, og det vesle dagsljøset ein er velsigna med blir blenna av snøsludd, slik at det er uråd å opna augo.

Vårtankar - eg tenkjer både lenge og vel! Ja, kvifor ikkje. - Eg høyrde eingong eit foredrag av ein blind mann som sa desse ordi: "Når det regnar, skal du syngja: "På solen jeg ser", eller når soli steikjer som verst skal du syngja "Nyst munde det regna so såre" - alt etter tilhøva. -

Men det er då våren og - tross at det er midt på myrkaste vinteren -. Ikkje vår etter årstida - men Noregssoga fortel at det er vår. No skal me til å rydja landet vårt med grev og med plog i livd utav fjell og skog! Landet har lege på brakk i 5 lange år. Lat oss tenkja over det! Men ikkje berre det; tyskarane øydela i tusinvis av mål med jord. Dei tok matjorda og pakka innunder brakkegolva, til bustadane sine, eller dei køyrde i millionvis av lass med steinkult ut over det likast ploglandet vårt og støypte autostradar - dei kalla, med eit pent navn! Nei no lyt me til å tenkja "Vårtankar" kvar og ein, for no er det just at Norge har vår. Onnetidi er lang og strevsam dersom det ikkje skal gro til med tistel og brennegras - etter tysk mønster. Ein lyt nok rekna med ein myrk desemberdag like mykje som ein lang ljøs junidag.

Det var den materielle skade me fekk av "beskytterane" våre, men dei tok og hand i hanke med kulturen, ja moralen har og fått ein stygg medfart. Vår-åna blir difor alsidig. Det trengst vøling på alle umkverve. Men tenk over, at no kan ein pusta fritt og skamlaust - ! Og våren kjem. - - Tusund fjordar, øyar og fjell og vatn glittrar i vårsoli. Millionar av planteliv som har lege i vinter-dvale vaknar til liv - i alle fargar! Lauvet sprett -, ein blir grepen av lengt - vår-lengt. - - To unge finn kvarandre ein vårveld som denne. Dei er unge, plent som det unge ellers i natura som bryt fram. Det er kjærleiken den reine Kjærleiken som gjer at dei finn kvarandre, elskan til natura, - Noreg og folket.

Det var berre ein draum - "Vårtankar".

(Kommentar: Vi må tru at det er Olav Staurland som har skrive dette. Han var frå Hjelmeland i Rogaland, var tømmermann og var aktiv i Sørlandslaget der han òg var redaktør for avisa deira.)

Bli med og syng!

Det er ikkje mange åra sidan song-intereserte menn og kvinner skipa noko dei kalla "Allsong". Det fyrste møte var på St.Hanshaugen for nokre år sidan. Knudsen var leidar. Ideen var sers god - folk tykte det var gildt å koma saman og dyrka den vakraste greini av

musikk nemleg song. Difor fekk allsongen i blomstringstid; den blei brukt til underholning i selskap, festar i bygdelaga offentlege høgtider o.s.b. Det blei prenta allsongbøker som fekk so god umsetnad at bokhandlarane blei rike folk.

Altså - det syner seg at folket har fenge augo opp for kva verd og glede songen kan skapa. Er ein i ulag og motgongar møter ein i alle leider, skal ein syngja ein livat song eller vise og ein blir i godlag att. Berre eit lite døme: For mange år sidan festa eg meg til ein strilabas, nord for Bergen, for å prøva fiske-lukka. Strilen var gretten og tvær - ja han var til sine tider so leid at gutta heldt på å reisa frå han. Mellom oss var det ein livat selle frå Haugesund som heitte Georg Dybdal. Han åtte ei sangstemme som alle tykte godt um. Men ikkje berre det. Sinnet hans var kontrast med strilen dessutan var han litt av ein revy-kunstnar og var ophavet til mange gilde stunder. Ein dag strilen var sers i ulag gjekk han beinast til han og spurde um han vilde vera med i ein dobbelt kvartett som skulde skipast. Strilen blei rasande og sa at han fekk helder ta litt hardare i årane når han var med lødda ette sildo, eller skulde da bli ein annan song. Men Dybdal ga ikkje opp i fyrste vendingi. Han tok dragspelet - fekk med seg nokre karar og øvde inn 4-5 morosame svenske sjømannsviser.

Ein gong me fekk motorskade og blei liggjande i Bergen nokre dagar hadde Dybdal vore på land og kjøpt seg brennevin. Strilabasen var ikkje noko serlegt i ulag akkurat den dagen og Dybdal nytta difor høve til å lokka i han nokre drammar O.B. Og enten dykk vil tru meg eller ikkje tok strilen til å syngja so det ljoma over heile Laksevågen. ”Hei og hå jongmann Janson” Det var songstemme som vaska seg det! Og den dagen enda med at D. fekk han med seg i kvartetten. Um kveldane etter at fiskarflåten hadde slege seg tilro i Været øvde Dybdal inn viser til ”kvartetten” og strilabasen var no den ivrigaste av karane. Dobb.kvartetten samla tilslutt heile fiskerflåten um seg: ”Da var sang som vaska seg da!”, sa dei.

Det var for mange år sidan. Men i dag då me på sett og vis kviler ut etter ein av dei uhyggelegaste krigane som soga veit i dag då me stend med bae beina midt oppe i att-reisingi - i dag treng me songen som aldri fyrr. Og det var å ynskje at mange gitar som Dybdal og andre banebrytarar i musikk-verdi vilde finna vegen inn til oss.

Ver med og syng! I songdansen eller folkevise-leiken segjer det seg sjølv at ein må syngja. Gjennom dei mange kvæde som skaldane dikta ligg det gømt so mykje tungt og godt ”stoff” at um ein har teke til å bruka beini altså leika attåt songen for på den måten endå betre kunne liva seg inn i innhaldet. Ingen stad kan sangen nyttast betre en i Songdansen. Dersom ein lærer versi, set seg inn i innhaldet av dei - og er med og syng ”av liv og sjæl” vil beinføringi eller dansen blir meir naturleg. Det er eit slags skodespel dette og - med leiken. Dersom ein ikkje spelar replikkane blir senen turr og lite gripande.

Sjå her!

Møt meir presis på samkomene våre; og ver merksam på at dei som ventar vil tykkja meir gildt um det - en um ein kjem i 9 - ½10 tidi. Det var berrre fyrr i tidi det var ”pent”. Eit moderne frammøte er no precis.

Ledige postar:

Ein stor sterk mann med god luktesans får plass i bygdelaga som dørvakt. Grunnløna er tri fl. O.B. um vika stigande med 1 fl. Korve etter tri års teneste. Ein stiler søknaden med vitnemål til O. F.

Kaffikvelden.

Du måndagskveld med kaffi til
du er no den hugnad me alle vil
Du er den einaste måndagen vår -
Kvar måndag i heile det år!
Når gjentone samlast i Blåsalen her,
dei alle med seg ein pakke ber;
dei opnar dei varlegt og segjer som så:
Kom her so skal dykk få! -

Du måndagskveld med kaffi til
det smakar so godt, ja nam nam dertil!
Det er egg og laks av beste slags
som gjer at ein kjenner til lags!
Med kakone gode, og vaflone då!
Det var no det beste ein kunde få.
Ja lefse og smult og anna godt
det har me av gjentun fått!

Du måndagskveld med kaffi til
den kvelden me alltid oss hyggja vil.
Med leik og song kvar einaste gong -
fyre slitet i veka so long.
Ja her vil me kjenna oss heime i lag;
ein ungdom vakker, mogen og vak.
Me vyrdar vår leik som gjev hugen kveik
vår folkevise-leik.

(Kommentar: Det er truleg redaktøren som har skrive dette og. Det var ikkje mange gutar frå Vestlandet den tida. Det kan òg ha vore Karl Skorpen som vart medlem 14/11-1940 og slutta som aktiv i 1951. Han var aktiv i Hordalaget frå før krigen og var fleire gonger redaktør for avisa deira Hordamål.)

Fantefylgje

den 6. januar 1947 2. årgang.

(Kommentar: Redaktøren er truleg Olav Staurland, den same som i desember-utgåva. Denne avisa kom ut på juletreffesten.)

Avisa vår skulde denne gongen ha eit festnummer i dobbelt forstand.

For det eine har laget juletreffest. Me skulde koma saman og gleda oss over det store veldige som hende i Betlehem.

For det andre har me fått det nye året 1947. Desse to høgtider kjem like etter kvarandre kvart år; dei er like ålvårlege berre med den skilnad at med jol fylgjer det gleda og fred. Englane song om det store nyhende: Jesus var fødd. Men skulde gleda oss. I han var det frelse å få - difor var det grunn til glede, den største og rikaste glede på jordi.

I årsskifte stanar ein opp - det vil segja, ein koblar av ei ørlita stund for å tenkja attende på dei 365 dagane som har gått. Denne stunda er sers kjenslesterk, - både glede og alvor melder seg.

Ein drøymer seg inn i alle dei gilde stundene som ein hadde, flokane eller problemene som blei løyste. Det gjekk kanhende en ein hadde tenkt seg - båd med det eine og det andre. Men ålvåret er der og. Kva fekk ein gjort? Korleis ser statusen ut? Har ”aktiva” auka eller minka? Fekk ein gjort noko godt slik at samvetet er i orden? Som oftast tykte ein at ein ikkje fekk gjort so mykje ein skulde, og det ein fekk gjort var vesalt og smått. Hadde ein fått livt um att året, skulde ein ha gjort det meir fullt og heilt, kan hende mindre til eigi nytte og helder meir til glede for andre. Men året er gjenge, me ser framover i beste von um at det nye året må bli eit endå betre år, sovel for heile landet som kvar einskild og ynskjer einannan eit godt nyttår.

Velkomen.

Velkomen til fest for minnet om barnet som bli fødd;
lat minnet tona frå sjæli mødd hjå kvar ein gjest:
Fred over jordi; ein frelsar er fødd
Velkomen til fest; no er det fred over jord!
Frå sud i landet til høgst i nord
me minnast dei menn som livet gav for landet vårt.
So rike dei var - me saknar dei so sårt -.

Velkomen til fest, for minnet om vår nye såge.
For Noreg som stod når verdi var i loge
- - - Det var jol, men me hugsar: ”Fred over jordi!”
Trui sigra: Me vann på desse ordi.

Frå tid til annan.

Måndag den 9. desember fyrr året, hadde laget fest her i salen. Frammøte var helder tunnt til å byrja med. Men etter kvart som det leid ut mot ½ 9 - 9 tidi var salen passe full. Formannen hr. Børresen ynskde so alle vel møt og bad festlyden til bords som var dekkja med kakor og anna god mat. Medan me venta på meir kaffi blei ei handskreven avis ”Fantefylgje” lesen av eit medlem. Den var ikkje noko serlegt god og bladstyraren var forkjøla og grumsen i målet so lesingi blei deretter.

Både fyre og etter me var tilbords var det god trekkspelmusikk, og dansen gjekk ”lystigt over tilje”. Leik var det og; den gjekk frisk og lett.

Det kom medlemar som har vore med i Songdanslaget fyrr, den nye skrivaren i Oslo Fylkeslag og andre kjenningar. Alle gjorde sitt for at det blei ei kveld med gilde minner. Festen slutta med brorskapsringen ”Det var i kveld medan tankane sveiv” av Sivle.

På ”lyn-visitt”

Ein av medarbeidarane til denne avisa, tok seg ein rundtur til dei ymse medlemmane i Songdanslaget no nyleg. - Gud veit kva tanke han hadde med det. Eg for min del trur at ein av hovedgrunnane var at han vilde snikja til seg joledrammar og god mat, - for sant å segja finnst det vel ikkje meir innpåslitande vesen til en bladfolk.

Og ”ryktene” vil veta at Børre var den fyrste han tok inn til.

”Aa jøssu namn vil du her!”, tok Børre til då han såg det stygge spøkelset i dør-opningi. ”Aa eg vilde berre bera fram ei jolehelsing! Og no det er so kaldt og surt kunde det smakt godt men ein - ein - prat”, svara medarbeidaren. ”Prat meg her og prat meg der! Kan du ikkje vera real gut og segja ærendet beinveges: Eg vil ha ein joledram av deg - for det er nettopp det du

vil skynar eg”, heldt Børre fram. Kor røsk han Børre en var, torde eg ikkje vera anna en godvener med han. ”Jau du veit det kunde kje vore av vegen - - -”. ”Stå ikkje her og glan i entreen; sjå og kom deg inn då. Men han Børre var i grunnen ikkje so vond som han hørdest ut til. Eg fann meg ein god mjuk stol og det smaka godt å få hukja seg ned. ”Korleis blir det, skal det vera joletreffest i laget i år”, spør eg varsamt. ”Ja, det var meiningi at den skulde vera mandagskv. den 6 januar, men det ser myrkt ut”, svara Børre. ”Myrkt seigjer du?” legg eg til. ”Blir det månemyrkt den kvelden”. Nei Gudske lov det blir då fullmåne men det blir myrkt innadørs”. ”Aa så å forstå. Men det har då flaumregna heile vinteren. So det skulde då ikkje skorta på kraft til dynamoen” ”Tosk, skynar du ikkje at tyskarane her drege avstad med joletreljosa og O. F. vil ikkje kjøpa att nye”.

”Ja, men ein kan då ha joletreffest, um ein ein ikkje plent skal sløsa burt kraft med å hengja ledningar i granor kring i denne store byen”, svara eg. ”Du trur vel det og du. Det er nettopp ljosi som skaper hygge og stemning med joletreet. Nei då er det mykje betre at me tek oss ein tur i Nordmarka der kan ein sjå granar båd store og små med krana full av kvit fin snø som glittrar i måneskinet. Det skal bli fest det”, segjer Børre.

Nokk um det, eg kunde ikkje sitja lenger. ”Skal du alt gå?” Ja, det blir vel ikkje tid til fleire joledrammar her. God natt!” God natt!

So ber det avstad i ei sølutt gate att; eg går so eg blir reint varm i kroppen til eg stanar utafyre eit hus. Skal tru um det ikkje er her han Olav bur. Eg går fleire tropper og ringjer på entréklokka. Ei dame kjem ut og opnar døri. ”Orsak meg torer eg spyrja um det bur ein Odøling her som heiter Olav Kristoffersen” ”Jau det gjer då det, ver so god og stig inn. Eg bankar på til romet hans ”Kom inn!” ”God kveld og vel overstått jol” ”God kveld og takk i like måte. Og kva ærend er det denne mannen fær i”, spør Olav. Jau du skynar det er eit vektegt ærind. Du skulde vel ikkje vita um noko gjente i Songdanslaget som kunde vera høveleg til kjerringemne til meg.” ”Deg!” nei no trur eg sikkert du hev fått heileskaking. Sant å segja plar eg hjelpa folk i lengste laget, men å vita kven som kunde høva for eit slikt spøkelse som deg, nei det blir eit problem av dei store. Men det er ingen som kan forspyrja seg sa fanten han gjekk til prinsessa og spurde etter ein klem. Du får til kasserersken i laget vårt, kan hende ho kan hjelpa deg. Eg blei reint ille til mote att ein odøling kunde vera so uforskamma og kalla meg eit spøkelse eg som gjekk og trudde eg var reine sjarmen. ”Ja takk for framlegget; eg får vel gå då og høyra med henne.” ”Ja, men fyrst må du ha deg ein joledramm. Det trengst feidighet og nerver når ein skal gå på friarføter” Han slår oppi ein dugleg dram til meg; det er ikkje noko knussel når odølingen spanderar. Skål! Skål. ”Ja hjelper ikkje denne veit ikkje eg” ”Men du lyt ha ein på det andre beinet og. Du kan då ikkje koma låghalt til gjenta, det tek seg ikkje ut”, segjer Olav ”Nei det er noko i det”, svarar eg. Han slær oppi ein gong til - og den gjeng til bottnars med ein gong, og eg tykkjer meg so stødig som Dovre. ”Takk for drammen og godt nyttår og takk for det gamle”. ”Takk i like måte”, svara Olav. Eg fær ned troppene som skulde eg ha varme i helane på meg. Det lei alt på kvelden so det var ikkje tid å kasta burt. Eg gjekk gate opp og gate ned - og so endelegt var eg der. Hjarta mitt banka uhyggelegt fort, - og eg kjende at det so smått tok til å pibla sveite-dråpar langt oppe i panna! - - Eg tryckte på knappen til ringjeklokka. No har eg sagt A! Korleis skulde det gå med B? Endelegt blei det lukka opp. Og der stod ho - idialet. Eg fekk stama fram ”God kveld” ”God kveld”, svara ho. ”Men kva går det av deg som har funne vegen hit so seint på kvelden”, spør ho. Aa eg har høyrte gjete at du set inne med ein del

kapital - nei orsak -, eg har høyrte at det er du som disponerer kapitalen til laget”, segjer eg. ”Ja og kva so?” ”Jau eg vil berre presentera titelen min: Eg er medarbeider til Fantefylgje, og laget skuldar meg for 3 månar i løn”, segjer eg. ”Du bladmann! Kva har du høyrte, Kva har du set og kva har du lært? Aa nei du er nokk ingen bladmann. Det blir nokk sett større krav til pressa av i dag. Du skynar det er ikkje berre å skriva. Ein må ha eit solidt grunnlag av kunnskaper å byggja på skal ein kunna lage ei skikkeleg avis. Pengeløyvingar til bladet var oppe til ordskifte i styret og vedtaket blei at det ikkje skulde løyvast pengar. Dei fekk arbeid i bladet etter vilkåri ”Løn etter kvalifikasjonar og då blei det altså du som skuldar laget pengar.” Eg blei so flat som ei pannekake og hadde helst hug å syngja med Torvald Tu: ”Aa jøye då meg for ei undarleg verd suttan ta ei undarleg verd. Te meir ein fektar til mindre ein fær suttan ta” Etter dette kunde eg ikkje bera fram hovudæringdet mitt helder. Eg sa berre: ”God natt” God natt, svara ho.

(Kommentar: Det er vel ikkje redaktøren som skriv dette siste innlegget, men det kan vere Aasmund Grimstad. Han vart vald til skrivar på halvårsmøtet i mars 1947. ”Børre” er som før formann, ”Olav” er Olav Kristoffersen, han var då nestformann, og kasseraren var Gerd Halstenshov. Aasmund Grimstad byrja i laget 7/10-1946 og slutta våren 1948.

Fantefylgje

den 19 mai 1947. 2. årgang.

(Kommentar: Styreprotokollen fortel at Finn Ivar Eriksen var redaktør.)

Kaffevisa!

Kaffe, kaffe, hurra kaffe,
kaffe drikker vi hver dag,
kaffe vil vi også drikke
til vi senkes skal i grav.
Da vil vi slektninger bede,
stemple på vår gravsten hen:
Her hviler en som drakk med glede,
her hviler en god kaffevenn.

Akk, hvor yndig det skal være
i det land, der kaffen gror.
Fred og vennskap, lyst og glede,
allting vokser der i flor.
Hadde jeg ei gammal kone
selv om hu blei hundre år,
hadde hu da fulgevinger,
fløy ho dit hvor kaffen gror.

17. mai.

Av alle de fest og minnedager vi har i landet, er det ingen som kan måle seg med 17. mai. Den var, er, og blir den store samlende dagen for vårt folk, da alle, gammel og ung, fattig som rik demonstrerer sin nasjonalfølelse.

I år er det 133 år siden den historiske samlingen på Eidsvoll fandt sted. Dette verk som disse menn her gjorde, står fremdeles ved lag, og det har til fullt bevist sin livskraft og har holdt,

selv gjennom de tyngste tider. Denne grunnlov som Eidsvollmennene gav oss, er en av verdens frieste og mest demokratiske som noengang er gitt. Det er vår plikt å stå vakt om denne vår kostelige gave, samt å slå tilbake alle angrep som rettes mot den ånd som loven er besjelet av, nemlig frihet for nordmenn i et fritt Norge.

Det store samlende midtpunkt for denne ånd og vilje, er vår kjære konge, som i de mørke år vi nettopp har gjennomlevet, ved sin tanke og faste holdning viste veien fram. Han vandt respekt og aktelse selv der hvor man før så mere på en bestemt politikk en på sitt eget land og folk.

Vår 133. 17. mai, den 3. etter frigjøringa, ble også en samlingens dag, og den glede som folket føler over å ha sluppet igjennom okkupasjonstida med sine prøvelser, bruste gjennom hele landet fra nord til syd, og samlet seg i hyldning til vår kongefamilie. Vi hadde da også fått et strålende ønskevær og overalt i Oslo, kunne man høre sang og musikk.

Høydepunktet var i år som ellers, barnetoget der det mer strålende enn noensinde toget opp Karl Johan, og forbi slottet.

Toget for bygdeungdommen senere på dagen ble også meget vellykket. Det var hyggelig å se hvordan ungdommen fra alle lag samlet seg i sine fargerike nasjonaldrakter. En del av vårt lag var også representert i dette ungdomstoget, men det var meget dårlig frammøte. Hva kunne grunnen til dette være spurte vi oss selv? Det var jo avstemming om vi skulle ta ut merke vårt denne dagen, og alle ble enige om at merke skulle ut, og lagsfolka skulle gå under dette. Det var derfor ergelig å se mange av medlemmene stå i gatene, eller gikk i andre lag, istedenfor å slutte opp om laget denne dagen. Til alt hell fikk vi tilslutning fra et annet lag, men det kan vi jo ikke stole på at vi får neste år, derfor oppfordrer jeg medlemmene allerede nu til lå slutte opp om laget banner neste 17. mai.

Sommerhilsen!

Jeg kan hilse deg fra sommeren
i skog og mark og li,
fra mang en kronglet bygdevei,
fra mang en lønnlig sti.

Jeg kan hilse deg fra åkerteig
og frodig kløvereng,
fra blåningen bak fjellene
der solen går i seng.

Jeg kan hilse deg fra granene,
de gamle ranke trær
som våker over bygdene
og alt so lever der.

Jeg kan hilse deg fra blomstene
som dufter over vang
fra fossedur og elvesus,
og glade bekkers sang.

Jeg kan hilse deg fra nettene
de lyse netters fred,
fra Pan som prøver fløyten sin
i skogens dyp et sted.

Jeg kan hilse deg fra morgener
som dugger vært et strå -
og blåklokker som lukker seg
når kvelden faller på.

Jeg kan hilse deg fra land og folk
og si deg søster - bror:
Nå blomstrer atter frihet fram
av Norges dyre jord
Jeg kan hilse deg fra hjertene
ved fjell og fjord og strand
Nå brenner de i kjærlighet
til fredens fedreland.

Kaffespleis i Oslo Songdanslag, et kjent og trivelig opslag ute i fylkeslagsporten. Dit må jeg gå tenkte jeg, for der er det alltid så koselig. Det er mange år siden jeg hadde anledning til å gjeste laget, men jeg har ofte savnet øvelseskveldene her. Når jeg nu er så fri å sender en hilsen til "Fantefylgje", avisa heter kanskje ikke det i dag, men jeg bruker det gamle navnet allikevel. Så vil jeg tenke litt på de tider som svandt på all den hygge, det gode kameratskap og all morro som jeg og sikkert alle de andre her i Songdanslaget fandt. Jeg hadde ikke vært i Oslo mer enn åtte dage, da jeg stiftet det første bekjendtskap med folkedansen. Vår gode venn Pernille tok meg med på et av Bull's leikskeid. Først gikk jeg begynnerkurs og siden viderekommende, og derfra gikk hun og jeg og en syv åtte andre over i Songdanslaget noe vi aldri har angret på. Vi var kanskje litt nervøse med det samme; men den følelsen gikk fort over, for vi ble møtt med en slik velvilje og kameratskap, at vi betraktet laget som et hjem som vi gledet oss til å besøke da dagens strev var endt, for å hygge oss sammen med bare gode venner fra alle landets kanter. Vår kjære Børre, var formann da som nå, og en mer trivelig og iherdig formann kan ikke noe lag ha. Jeg husker på hans 10 års dag, var det en som skrev: Songdanslaget uten Børre, er som kilden uten vann, for hva skulle vi vel gjøre, uten ham som vår formann. Jeg tror vi alle er enig med skribenten.

Vi må beundre en som har nedlagt et så stort arbeide, og møtt lagets medgang og motgang med så stort tolmod og godt humør. Vi skylder ham og de medlemmer som har vært med i laget fra begynnelsen som aldri har mistet troen sjøl om det ofte kan ha sett mørkt ut. En stor takk! for at vi idag kan få være med her og leike og hygge oss. Måtte vi også bli like trufaste og ha like stor vilje til å få laget framover. Da ville Songdanslaget bli en stor flott ring, med spenstige folkedansere, for at en holder seg spenstig det kan vi bare se på Pelle, han er like ung og sprek som for 19 år siden da jeg hilste på ham for første gang. Det var så morro å se alle de kjendte ansikter igjen, og når vi treffes og slår av en prat, så blir det gamle minner som atter dukker frem. Husker du det, og husker du det? Husker du første skuddårsfesten vi var med på i laget. Om jeg gjør, det var dengangen Anna og a Astrid og je spelte gutter, og hadde ei flaske med apelsinsaft på baklomma. For å få mot til å si nei når jentene fridde til oss. Den festen var lidelig morsom. Enn dengangen vi opførte Gurijenta da? Da je skulle klemme'n Anders. Det var så vanskelig det måtte fordre a Astri satt å såg på. Og husker du dengangen vi drog til Toten, med to lastebiler. Da vi sto på den bakerste og sang hele tiden, og trakk støvet fra den første bilen både i oss og på oss, slik at da vi kom fram, var vi så svarte i fjeset at det

bare lyste i aua på oss.

Det var vel kanskje noen som syntes vi var litt for gærne, men de måtte nå le av os allikevel. Og vi - vi syntes alt var morro og tenkte ikke på at vi var voksne. Det var samma gongen vi var i kirken dagen etterpå, da Erika begynte å snorke og jeg talte alle sprinkla i alter-ringen for å holde meg våken. Ja vi har hatt mange morosamme turer. Jeg husker dengangen vi skulle til Skiptvedt, det var så trangt i bilen så kjukken spaserte på fanget vårt for å komme fram, og Astrid sa: Snyt meg da Anders, jeg får ikke tak i lometørklet mitt, men alt var bare glede og humør.

17. mai da mener du, husker du den gang vi spiste middag på gjestestova og 'n Olav spanderte kaffe og blautkake på alle sammen, og skulle ha en klem av alle jentene etterpå som takk, noe som vi gjerne gav ham, for han har jo alltid vært lagetets charmør, noe som han alltid blir, om han blir både bestefar og oldefar.

Ja, det var samme gangen vi lå på kne mdt i gata og skulle fotografere oss like utenfor Gjestestova. Politiet stod bare og lo enda vi sperre hele gata mens vi ventet på sola skulle komme fram at bak skyen den hadde gjemt seg. Tenk Kristine som har vært både på Svalbard og i Skotland, hun hadde ikke glemt å moro vi hadde det den gangen vi tok bilde midt i gata 17. mai. Slik kunne jeg holde på i det uendelige, å ta fram hyggelige og morosamme minner fra Songdanslaget. Vi kunne vel krangle i blant; men det var bagateller som vi fort glemte, men hygga den glømmer vi aldri. Å det er den vi møter så mye av i Songdanslaget. Jeg vil da slutte med og ønske at alle medlemmer i dag og enda flere må arbeide laget framover i mange år. Lykke til med framgangen, kommer jeg til Oslo igjen for godt, så begynner jeg i Songdanslaget igjen, her føler jeg meg hjemme.

Gurijenta

(Kommentar: "Gurijenta" er Mary Westlie. Vi har mistanke om at det også er ho som har laga det fine diktet som innleier "Sommerhilsen".)

Til slutt vil jeg nytte høvet til å takke for alle disse koselige mandagskvellene jeg har fått lov å være her. Det er så trist å tenke på at jeg kommer til å sitte i ei grå ukoselig brakke mens dere morer dere og leiker i "Blåsalen. Og så kaffi-kvellene da - - . Men - men. 9 måneder går vell fort får jeg håpe. Det er flere enn meg som har gått ni mn. før og de fleste står det visst over. Red. Niff (?)

(Kommentar: I styrereferata les vi at Finn Eriksen hadde "Fantefylgje" denne dagen, så det må vere han som kallar seg "Niff". Det ser ut til at han no skal avtene verneplikta i 9 månader. "Gurijenta", som Mary Westlie vart kalla, byrja i laget i 1930, var borte nokre år frå 1938, men byrja på nytt 21/2-1948. Det ser ut til at ho berre som snarast var innom Oslo i mai 1947.)

25-årshøgtida 11. oktober 1947.

(Kommentar: Vi er usikre på om dette referatet frå 25-årsfesten vart opplese i laget. Kanskje har Aasmund Grimstad, som no var skrivar, berre ført det inn som eit referat frå festen.)

Den 11. oktober 1947 var set fram til av medlemene i Oslo Songdanslag, nye som gamle, som den storfelte høgtida dette måtte bli for laget.

Alt hausten 1946 byrja Børre å ymte frampå om 25 årsfesten neste år. Festnemnd vart likevel ikkje valgt før våren 1947. - Og desse utvalde kom først verkeleg i sving etter sumarferien. Sidan har dei arbeidt jamt og trutt for å få det beste ut av det heile. Frå første stund vart målet

å få til ein høgtidskveld, og at alt måtte gå knirkefritt.

Det viste seg snart at den utvalde komiteen ikkje ville ta på seg heile oppgåva åleine. - Og sjøl om dei har hatt hovudansvaret og tatt dei tyngste lyfta så er dei stor takk skuldige til dei andre i lagsflokk som synte interesse og tok eit skippertak.

Komiteen heldt møte etter møte, snart var dei hjå Børre, så hjå Ingeborg, snart hjå Annemor eller Mathilde, i Nordahl Br.gt, og kvar var det vel ikkje dei fanst att med rådslagingane sine. Snart var det heile flokken og snart eit par som sette einannan stemne for å drøfta eitt eller anna. Diskusjonen gjekk livleg; og det eine spørsmålet og den eine vansken kom verre enn den andre.

Først var vi nå så heldige at dagen skulle falle på laurdag. Om dette var til glede så fekk vi snart ei stor sut og møde, - husspørsmålet. Frå første stund var det meint at vi skulle ha Blåsalen og Halli. Men etter som tida gjekk med store steg framover hausten, kom matspørsmålet. Blåsalen og Halli var tinga og lovde med, men kva hjelpste vel det oss som skulle ha fårrikål og is. Stakkars matmora i Kaffistova skreik ende over seg ho da ho Annemor var toskut nok til å gå bak ryggen hans Børre for å høyre om kokinga, kor mykje som truleg ville gå med og slikt. Hadde sauene som skulle nyttast i fårrikålen visst at det var meininga at dei skulle kokast i kaffekjelen og på kokeplate i N.Br. gt., hadde dei vel ledd så dei hadde dåna gratis. Men nok om det, komiteen arbeidde ”i sitt anskikts sved”. Det vart valgt sernemnder som fekk kvar sine seroppgåver å løyse, og deira arbeid vart drøfta i fellesnemnda.

Børre som var sjef for husnemnda er nok ikkje ”så vel bevandret udi de huslige sysler”, - ja treng han forresten det som har ho Martha. Sjølv om det skulle vera varm mat, hadde han ikkje rekna med at maten skulle kokast.

Dette fekk vi greie på snaue 14 dagar før festen. Da skal eg seia det vart riving og kiving i nemndene. For nå var det innlysande for alle at salane våre var ubrukbare. Men kvar var noko nytt å få som noko var nå i siste liten. Framlegg om Lærerinnelagets hus, - men opptatt. Samfunnskafeen, - men huff Gud fri og bære så ukoseleg. Men bakom skyen er himlen alltid blå, heiter det så fagert, og akkurat som det hender at det regnar frå klår himmel, så hadde Annemor, var det visst, med si evne til å snuse i alt, fått los. Hordalaget skulle nemleg ha fest i Landbrukssalen den kvelden, og så vart det spørsmål om byting. Vi fekk ”Fjøset” med kyr og for, og dermed var husværet ordna. Den gamle husnemnda med Børre i spissen gjekk på hovudet inn i fellesnemnda att, og ei ny vart utnemnd.

I mellomtida hadde matnemnda stått i stampe. For dei kunne ikkje godt fastslå rettane endeleg før dei visste kva slag hus vi ville få. Men da Landbr.salen kom i kikkerten fekk dei rev i segla og gjekk til stormangrep. Og ve den lagslem som trødde dei for nære. Eg er sikker på at enkelte i laget har lese eventyra til Jensen, Brede og Gribb med ettertanke. For tenk koss dei fekk snusen i alt. Berre det at dei fann på å be han Alf å skaffe kjøt. Ja da eg fekk høyre det, så hugsa eg - - - ja det var lammekjøt frå Solør den gongen og. Men så var det transporten. Snusarane vart sendt ut att, og fann Knut med bilen. Men bilen hans Knut var like turlagd som ein ranglefant før han får løna si om fredagen han. Da kom Annemor frampå med bensinmerker eller kva det var ho fekk lurt på han Knut. For han og Alf tok seg av transporten. Og det raraste av alt var at både kjøtet og kålen kom fram så det rakk å bli kokt til festen. Han Knut plar nå elles ikkje å ri den dagen han salar. Etter att Børre hadde vunne ny hevd ved å ordne poteter frå Telle i Maridalen, var hus- og mat-spørsmålet ordna for ei stund i

allefall. For det var sjølsagt at spinnesida fekk den tradisjonelle oppgåva å syrgje for biteti til kaffien.

Programnemnda sat lenge og berre såg og hørde på det dei andre gjorde, - men sjølve gjorde dei ingenting. Alt måtte leggjast til rette slik at ingenting knirka når skreda først braka laus. Her kom det fram ei eldsjel att. Ingebjørg, jomfrua som sikkert låg sømnlaus mang ei natt før det heile var over. Får vone ho har sovi ut att nå for stakkars dei som kom i skotlina hennar når jo brende laus som verst. Men jamen måtte det til og, og framsaka gjekk det.

Dette var forarbeidet.

Høgtidsdagen kom ikkje som ein vanleg grå og trist seinhaustdag i oktober, men frå mest skyfri himmel skein sola på dei haustfarga lidene i Oslodalen. Skogen låg der så kurr, med leten som skifta i alle regnbogens fargar. Det kunne seiast med rette som før: Fager er lidi, aldri såg eg ho fagrare. Slik var det ovafor byen vår. Nedmed stranda var det ikkje brakande vill hauststorm, men glitrande småbylgjor som leika seg innover fjøresteineane. Slik var dagen, og alt teikna til at dagen skulle bli vår. Etter dagsens slit møtte mange opp i Landbr.salen alt kl. 2 om dagen, for å byda ei hjelpande hånd. Og med den duglege Kjell so leider var det ikkje lenge før borda var plasera, dukane kunne rullast utover og ljøs og andre pynteting setjast på plass. Kl. 18¹⁵ kunne ein seia at det grøvste var gjort. - - Nå var storparten av lagsflokket møtt fram, - alle i sin aller gjævaste stas, - bunaden. Ja ein måtte ha hjarta av stein som ikkje vart gripene innast innmed hjarterøtene når ein kom inn gjennom døri og såg den fagre flokken. Framsyningsringen gjekk for siste gong gjennom eit program som dei hadde streva med utover heile hausten. Brede Bakke som leidde ringen for siste gong, var tolleg nøgd. Så vart lagsflokket fotografert og alt var klappa og klart. Langvegfarande og andre gjester hadde innfunne seg, og kjøkemeisteren, Anders, kunne be til bords, eit bord i form som stor E, pynta med kvit duk, haustfarger og grøne og kvite ljøs. Bak høgsetet var fana reist slik at ho danna eit band mellom dei norske og svenske fargane. Med hjelp frå lagslemer hadde Ingebjørg fått ordna med eit songhefte til høgtida. Kvar person fekk eit slikt hefte, og kunne såleis vera med og syngje songane som var laga for dagen.

Ved bordet helsa Anders stutt og greitt velkomen og ga ordet til Karen Jonassen som las sin velforma og godt utarbeidd prolog. Oppsangen vart songen, mat og øl servert, og måltidet kunne ta til. Maten tyktest godt likt av alle, for fata vart svert fort tømde. Innimellom måtte kniv og gaffel kvile medan det vart songe. Bordsangen av Aasmund såg og ut til å slå godt an. Ja hittil gjekk alt såre vel og bra, men så byrja Anders å anonsere talarane, og da skal du ha takk. Ola Straumsheim opna med ei stemningsfylt, gripande tale som med ein gong fekk rette høgtidsdåmen over flokken. Han helsa frå Noregs Ungdomslag. Skjepstad helsa frå Oslo Fylkeslag, Bøye Skeie frå B.u.l. Gjærum bar fram helsing frå B.u.l. Warme helsa leikarane frå dei 15 åra han var leiar i Songdanslaget. Brede Bakke takka for samveret i leiken. Omsider gjekk langvisaren rundt talskiva gong etter gong, og stuttvisaren dilta etter det beste han vann. Vi fekk is, ekte fløyteis som snakke framifrå godt etter den feite fârikâlen. Gundersby fann vegen til pianoet og leidde songen ei stund. Frå desse vart det lese telegrafiske helsingar: Olav Kristoffersen, Solveig Bjørge, Røysland og frue, Rosmer og frue. Frå Pelle fekk laget eit gâvebrev på kr. 100.- Reidar bar fram blomster til laget frå Olav. Og Børre sjølv, tala som aldri før og Klara Semb og Somdalen blommar. Brede Bakke fekk gâve frå leikarane, eit tinnbrett med sukker og føytekopp. Gunnæs tala for damene Brede Bakke takka for gâva. Klara Semb helsa frå leikarar landet over. Nå var svenskegjestane komne, og Folke Lindstad

helsa frå leikarar i Arvika, og overleverte laget ein sjuarma ljosestake av sylv frå dei. Anders helsa 25 årsjubilanten Pelle og formannen Børre. Så vart det endeleg tid til å drikka kaffe med heimebaka kaker til.

Etter at vi hadde site 4 lange timar ved bordet kunne Anders takka for maten og borda setjast bort. Berg trio som og spela under måltidet kunne setja i med ein feiande gamal vals. I ekvatorialsk varme synte 8 par av ringen fram Friarvisa, Olav Liljukrans, Terningspelet og Veva Vadmél. Vidare dansa dei same 8 para 8-pardansen, 4-tur.

Astrid heldt så eit stutt og greitt kåseri om laget i arbeid gjennom 25 år. Vidare synte ho fram ljusbilæte av turar som ho greidde ut om.

Nå lei det så langt at mange hadde takka for seg og gått. Aasmund sa nokre ord til eldre medlemmer, og til Pelle som ho Ingrid Hansen dekorera med 25-års merket. Så vart det samleik og sidan dans. Med dette er festen og 25 årsdagen gått over i lagets histori. Festen var som ei 25årshøgtid bør vera, slik at alle føler seg heime og er velnøgde.

Oslo, 16. november 1947.

Aasmund A. Grimstad.

(Kommentar: Aasmund Grimstad vart medlem 7/10-1946 og slutta i laget på våren 1948. Han var skrivar frå våren 1947 til våren 1948. Eit bilde av dei ca 40 eldre medlemene i laget står i jubileumsbøkene. Kjøkemeisteren Anders er Anders Andersen/Aasgaard. Somdalen er Birger sondalen, den tidlegare spelemannen. Kven "Kjell" er, er ukjent. "Ingebjørg" er Ingebjørg Stenseth. "Telle" er ein tidlegare medlem som no var bardsbestyrar i Maridalen. Alf er truleg Alf Johansen. "Annemor" er Annemor Ove Knutsen. "Mathilde" er Mathilde Myhren (Konglevoll) Ingeborg er Ingeborg Nygaard. "Astrid" er "Astri Andersen/Aasgaard).

Kaffespleis i Blåsalen 1. desember 1947.

I. Fantefylgjet har ordet.

Lenge har eg legi nå
bortgløymd av alt og alle.
Nå kjem eg att, støvut og grå;
freistar minna fram å kalle.

Sist eg var framme her
stod sola høgar' enn nå.
Ein blome titta fram her og der
ved snøkanten mellom grøne strå.

Jonsok vart det med logande bål,
Unge, elskande par som leika
i sitt eige livs blømande vår
der dei til midtsumarsfesten reika.

Da var eg framme ein blunk,
vart opplesen, fekk jubel og fagnad.
Men så vert eg lagt bort att, -
det såg ikkje ut som om natta skulle dagna.

Ingen vil ha meg for å gje meg eit ord
som eg kan la koma for dagen,
når døkk sit der og svallar ved bognande bord
drikk kaffe, skvaldrar og får noko i magen.

Sumar vart det dette året og,
om enn menneskja klaga
at turken vart lang og heto hard, -
så utan nærk dei hekk grøne blada.

Døkk drog på tur, til Sørumsand fyrst,
var der i regnet og såg dei leika.
Men eg måtte vera att, om enn tyrst
etter å få vera med og preika –

segja eit sanningsord til ein og alle,
spreia hygge, og gjeva mot.
Lata opp min perm for mann og kvinne
gjeva plass til meiningar frå sud og nord.

I fagraste bunad var landet kledd
da døkk drog til Bø i Telemark.
Festkledd gjenter og drenger med,
hadde det i bussen som dei i Noah's Ark.

Da var eg heller ikkje med og song.
Men der gjekk det nå visst på tverke.
Fylgjet hadde ikkje fått husvere eingong;
Huks til neste gong, de'r ikkje støtt av det gode som hender i teltet.

Ein i flokken vår, ei hind så lett og mjå
gjekk der om natta i Bø etter veggen og racle,
kniksa med knea, såg til sides ender og då.
Ho tykte vel natta var fager, og likte blant gutane å flakse.

Turken tok på, ikkje mine kvite, skire blad,
men alle dei grøne som nikkar i vind.
Dei falma, dei gulna, fall av ein dag. -
Sumaren var forbi og haustvinden bles så linn.

Blad fall av for å bli til mold
som skal gje nerk og næring til nye liv.
Eg ville og gjerne gje meg i vold
til deg mitt lag, om det hjelper ditt unge viv.

Slik har eg lege nå, og set sumar bli haust.
Skal mine blad og falmast og gulna
lik dei som fall av frå festet i kvist og kvast
og eg bli tome permen som bjørka ho står der og sturar.

Kva skal eg arme boki gjera, fatig som eg blir
når eg misser blada, blir tom og stur
for eg har mergen i blada eg
ikkje som bjørka, i stomnen som pennen er lik.

Bjørka, snau ho er nå i arme haustdrakt
ho strittar imot ho med sig mergekraft
til ho kjem i si rimkvite frostale vinterprakt
som verner det nye liv som brusar ut i ein blomekvast.

Nei Songdanslag, eg gjev meg ikkje så lett
eg går ikkje under før laget er gått
nei, eg vil fram att før lauvet sprett
og gjenta si lukke under gauketre mun' fått.

Lat opp ditt hjarta og skriv i meg
om så skal vera med ditt eige blod.
Skriv kva det er, om rangt ell rett.
Visberre du vør meg som laget si bok.

Lat meg få sleppe dei skulande blikk
som alle sender meg, og tek dei att.
Lat koma den dagen då ei ære han fekk
lukkelege medlemen som fekk til sitt ord i meg ein plass.

I laget blir det sagt så mykje i det siste
ikkje berre om veret, bløyta og alt det der.
Ja kunne dei enda tala mitt språk så eg visste
så skull'eg nok svara både den som høyrer og ser.

Dei seier blant anna om musikkdansen
han er unorsk, som mykje av det andre.
Arme, stakkars nordmann tak av deg blomekransen
så lusfatig, og armodsleg må du vandre.

Kvar er da kulturarven vår som vi sette så høgt
tala om skaldar som kvadde og alvar som leikte.
Kanhenda var ikkje Babelsforvirring så sterk
at dansen vart skipla men er over verda den same.

Da gjekk det jaggu verre med språket
for der går det enda temmeleg smått
til at vi berre her i landet får eine målet.
Skal vi sjå att på dansen om målet der er nått.

Eller, var dansen så ugudeleg og syndig ein leik
at høgare makter ikkje villa røyve'n
med si Babelske forvirring så innmari ho var
så lat oss slutte med leiken, men heller døyve'n.

Nei dansen var nok med som målet.
Men vansken er å vita kvar den enkelte slektar frå.
Sjå på ein raudhåring, han skal vera Irer av blodet
og krokningen, i Palestina einstid har dei han slektar på.

Elles er det tala så stygt i og utan laget
jamvel nemnt baktala, sladder og slikt.
Lat medlemmer med ureine samvit gå i bodet
så dei kan tala andre ting datt eller ditt.

Men sei aldri eit ord om laget, tvi vøre deg da
for da snur eg busta i kjeften
spytter ut mi refsing brun og hard
og triver sverdet fast ved skjefdet.

Det kan vera sant det du seier og
men hald på det, gøym det innast inne likevel
Huks der er mangt den ser og såg
som berre går i laget, drikk kaffe og er likesæl.

Er instruktøren slik ein gudsfigur
at døkk ikkje kan seia han i mot.
Så rettlærd, om ikkje av frøkene Semb
men, av andre, - som er nynorske reglar imot.

Hugs på, gleden ved sigeren over dikturen
også, kva er det som blir innført i laget?
er det ikkje på ny ein feilfri leidar
som alle må tru på, sjå opp til og teia.

Ikkje meiner eg at vi skal kivast
om ikkje draga sverda, bruka tunga kvass.
Men eg trur ikkje folk vil trivast
når dei må teia og tåle som i trass.

Forresten, er vel sladder av verste slaget
er det ikkje det som plar serverast til kaffe.
Kva er det da vente at dei her i laget
vil nøye seg med kaffe og berre kaker til.

Nei berre driv på døkk godtfolk,
ikkje med sladder sjølsagt, det må bannlysast,
men med litt riving og kiving og stygge augnekast
og da er eg ein rett framifrå tolk.

Og legg døkk på minne ein gong for alle.
Eg er inga "Bøkernes Bok" som den andre
men ein reiskap i handa til alle
som er medlemmer og vil noko her i laget.

Tilslutt eg takkar for denne gongen
og vonar næstemann skriver mykje meir
og får innlegg frå endå fleir
av dei som dyrkar leiken og songen.

Har du noko på hjarta så vit du det
at i Fantefylgjet er hjelpa alltid nær.
Her kan du skriva om turar og hendingar hist og her.
Difor: Skriv i meg og eg ropar ut.

Oslo november 1947

Aasmund Grimstad. (sign)

*(Kommentar: Aasmund Grimstad vart medlem 7/10-1946 og slutta i laget på våren 1948.
Dersom det var Fantefylgje på kaffikvelden jonsokaftan, (sjå vers nr. 2-4), så har det ikkje
vore innført i protokollen.)*

Fantefølje 21-2-1948

Skuddårsfesten i teatersalen Bøndernes hus.

Prolog til Oslo Songdanslags skuddårsfest 21- 2- 48.

Ikveld holder jentene skuddårsfest
og ber guttene inn som gjest.
Songdansgutter og andre velkommen skal være,
takk for at dere vilde gjøre oss den ære.

Otte år har vi gått her og tørkes og blitt sliten,
og nå er vi ute i siste liten.
For snart har vi dagen - det står på spill,
før vi atter må vente i fire år til.

Nå gjeld det for jenten - før festen er slutt.
Og ikke slippe ut alene en eneste gutt.
Kjære gutter vær ikke rædde.
Det er ikke livet det gjeld
om vi gjerne vil ha dere alene en kveld.

Nei bare i Songdanslaget forlanger vi ring.
Så Blåsalen sprænges, og vi i Storsalen må flytte ind.
Ikveld skal vi hygge os sammen
med sang og med leik og med gammen.

Vi håper at alle har godt humør,
så denne fest blir like hyggelig som så mange før.
Aa er dere gutter av den sky og mørkredde sorten,
Vi lover at alle skal få følge til porten.
Ennu engang velkommen vore gjester.
Nu slår vi oss løs og riktig fester.

(Kommentar: Denne prologen er hefta ved protokollen, og ikkje skriven inn. Vi har mistanke

om at det er Mary Westlie som er forfatteren. Det var tydelegvis to prologar på denne skotårsfesten.)

Jentenes skuddårsprolog 21 - 2 - 48

I kveld er det jentene her som har ordet,
vi planter nå lanken kraftig i bordet
og siger vor dype og ærlige mening
om gutta som findes i denne forening.
Skuddår er bare fjerde hvert år,
den eneste sjangse som kvinnen får.
Lytt nå gutter, og hør hvad vi siger,
ja, nå er det best dere bare tier

Først har vi nå formand i laget, han Børre
og selv om av vekst han ei er av de større
så er han den mann som kan ordne med saken
og danser så tollekniven dasker mot baken.
Ja, Børre han greier med saker og ting,
så alt her i laget kan sveive i ring.

Og "Prinsen" fra Prinsdal det er nå han Pelle
ja, han kan med hælene banke og smelle.
Tross veien er lang ifra Hauketo
Han Pelle mot laget alltid er tro.
Når alle har engasjert den de vil ha
"tar jeg den som blir igjen," sier'n så glad.

Olaf Christoffersen det er vel gutten,
som har den rette farten og futten.
Med hurtigtogs fart legger Olaf iveri,
tramper i gulver og roper: "Tjo hei!"

I Astrid er Anders Aasgård så glad
om hende han alltid en prat må ha.
Og det får'n jo si er vakkert gjort,
han glemmer nokk ikke a' Astrid så fort.
Ellers er'n vældig glad i laget
og ønsker han var der alle dager.

Karl Skorpen i Hordalandsspringar er grei,
han veiver med arma og legger iveri

Og så har vi en med en snodig latter,
ja, bare hør efter hver gang han skratter.
Det formelig klinger i lufta etter'n
Og Reidar Engebretsen hetter'n.

Finn Kveseth sitter musende "dørg",
og bare venter på a' Bjørg.

Asbjørn Samseth tegner poliser
og derfor han megen tid forliser.
ofte han kommer i laget forseint,
på grunn av alle "liv" han har "teint".

Hans Hagen tramper og trår på sin "rokk"
i solskinn og regn og forykende fokk.

Aldrig Hans Kveiland i laget svikter
tross skole og lekser og mange plikter.

Skjønt gikta river og herjer og sliter
Alf Johansen næsten i filler og biter,
en svingom alikevel må han ha.
Han tænker: "Kanske jeg da blir bra?"

Peder Granseth som "arber" med støvler og sko,
- og her i laget er riktig god -
skaffer han jentene bunadsko - tro?

Vor instruktør prøver og holde oss Warme,
og myke og spretne i bein og i arme.
Han stræver med bokstaver dagen so lang
om kvelden da går det i dans og i sang.

Leif Lilleås - lys og farger kar,
en må vel si at sjarm han har.

Finn Eriksen nå i hæren står,
og slik som det da ofte går.
Straks han uniformen fikk
Gerd i glemmeboka gikk.
Det var ikke pent av'n Finn,
slik kaller vi for en niksepinn.

Og så tilslutt - men ikke minst! -
den mann det her i laget finns,
som vi må vise meget ære.
Gjetter du hvem det kan være?
Somdalen - felekisen vår!
Han på hvert eneste møte står,
og gnir og filer trutt på fela -
ja, Somdalen det er gutt som kan "spela".

Einar Kristiansen kan med nåla jonglere,
og riktig fine bunader brodere.

Ja, gutta kan også engang iblant
med jentene konkurrere, ikke sant?

Nå har vel hver og en fått sitt,
vi har uttalt oss ganske fritt,
og gutta som har fått sitt vers,
de skal i dansen nå til pers!
For nå i kveld så er det kvinnen
som skal være mest i vinden.
Si sin mening like ut,
velge selv sin dansegutt.
Og så overlater vi resten,
til skjæbnen og til - skuddårsfesten!
(Jentene i laget?)

(Kommentar: Det er usikkert kven som har skrive desse versa om gutane i laget, men truleg er det Karen Jonassen?)

Det er snakket så mye om denne skuddårsfesten, og om hvad jentene skal foreta sig, så vi mandfolk er reint rædde dere skal bli for harde mot oss. Jeg hørte en si at han hadde kjøpt 50 egg som han skulde ha i anledning dagen, og kanskje det trængs. Han fikk også det rådet at han skulde spise mye fisk, og den skulde være litet krydret, for da blev en spretten og utholdenes til og danse.

En som er spent på om han får noget følge heim.

Endelig er kvelden kommet, som jeg så længe har gått og venta på. Ikveld skal vi se hvad jentene duger til, og om dem opfylder det dem har gått og skrytt av heile året. Håper dere viser dere nå jenter så vi ikke blir skuffet. Husk at i kveld kan dere få danse det dere vil bare dere har mot og mannskap nokk til og by opp. Viss vi skulde si nei når dere kommer, håper jeg at dere tilgir oss og att vi ikke må ut med altfor mange par hansker.

Heteslag halucinasjon.

Som alle vet hadde Oslo Songdanslag fleire finer turar isommer som var. Vi hadde ein fin tur den søndagen som metereologiske seier var den varmaste dagen i 1947. At fleire av vore medlemmer fikk heteslag var kanskje ikke så rart. Den eine av pasientene har sendt oss dette referatet frå turen. Efter ei intrængande bøn frå president Truman um og få hilse på oss, og at han gjerne såg at vi dansa for han ved ei enkel tilstelling i det Kvite hus. Vi svara ja takk at vi gjerne vilde komme, men at vi isåfald måtte reise med det samme om vi skulde få tilstrækkelig tid til og kvile og aklimatisere oss, noget som er absolutt nødvendig ifølge St. Moritz. Jo, saken var i orden. Truman skulde ordne med fly som hentet oss på Fornebu. I det Kvite hus blev vi vel mottekne. Truman snakke hedemarking som en inføtt, og Børre og han blev slike bussar at det var svære ting. Truman hadde ei uvanlig fin dotter, og han Asbjørn var tapt for oss for resten av turen. Jeg traff han ved Olsoktider, da var han nettopp kommen igjen.

Han fortalte mig at Truman hadde ein så reint utruglig fin andedam. Ja, så sat han der ved andedammen, og glemte sig heilt bort, og vi reiste med pass og valuta. Og han sat der stakkar, fatig som den berømte kirkerotta, men aa, så lykkelig. Tænk og få opleve og få se noget så

fint som den andedammen. Tanken var at vi efter framsyninga for presidenten skulde ha reist beinast heim igjen, men så fort gikk det nokk ikkje. Hollywood hadde hørt at vi var i U.S.A. og gav sig ikkje før vi lovte og spela inn ein film der. Honoraret var svimlande, og vor ihærdige kasserske mente at hadde vi chanse på og få litt penger i kassa, måtte vi gjøra det vi kunne. Ja så blev det Hollywood da. Kalle spilte førsteelsker med Dianna Durbin som partner, og dem filma og sang duetter så vent at vi gråt. Seinare så eg at han flørta vilt med Ingrid Bergman. Dei dansa vestlandsspringar så det berre kost. Det må vel væra og gå over bækken efter vann. Kjære dig Kalle, er du interesert i svenske flikkor skal du reise den andre vegen. Berre ein liten tripp over grænsa, for i Vermeland der henger dem på trær, slike som Ingrid Bergman. Olav dansa pols med Sherley Temple. Hvad skulde han gjøra stakkar. Annemor var jo i Stokholm, men Sherley klarte det. Ho hadde ei uvanlig fin Beinføring den jenta. "Gøtt" hørte jeg Olav sa da han polsa forbi. Ja, ja, tru hvad det var så gøtt. Ja så var det honoraret da. Aa skulde vel vi med dollar. Norges bank vilde berre nekte oss og bruke dei alikevel. Eg stiltra meg burt og nappa Børrre i jakka "Buss" Børre, sei vi vil ha en buss med plass til 60. Da får vi sjå Finn, flycharmøren vor, med sitt breiaste smil, og idet han flaksa med arma seier han "Buss, Air lines", og eg såg han steig sakte opover, men heldigvis var Gerd på pletten og brakte han ned på jorden igjen. Skynar du ikkje vi skal hav en buss som går på jorda da, din tosk. No ja vi fikk buss og den som fin var, men duslette tid så mange vansker det var før vi endelig fekk den hit til landet. Innen alle formaliteter var i orden, var vi kommet inn i 1948, skotåret.

I gamle dagar var kvinna så beskeden at ho ikkje våga sig til og fria meir en 4 hvert år og enda til berre ein dag det året og. Heldigvis har kvinna forandra sig mykje. Nå frir vi da når vi vil. Vi nøier oss ikkje med og gå å kikke og sukke i løynd, det er nå forresten ikkje noko å skrive om for det er da noko alle veit. Nei eg har aktuelle ting og fortælle. I år vil vi kvinner ikkje lenger nøie oss med og fri, nå vil vi ta makta heilt. Før har dem såkalla skapningens herrer, styrt og stelt, og vi ser koss han har styrt. Nei, frå nå av skal vi kvinner ta ledelsen, gjentene i Oslo Songdanslag gjorde begyndelsen med og ta den bestemmelsen att ved ratter i den nye bussen skulde ingjen maina sitja. Og på prøveturen entret Mari bussen. Rattet rørte ho ikkje, men ho tukla og fikla med ymse rare ting som står og ligg om førerplassen. Og Bussen gled sakte og fint bort etter vegen. Men Mari var stadig i verksamhet og bussen økte farten. Den oste bortover. Hanseman stakkar, som er så nervøs når vi er ute og bilar reiste sig opp og ropte "Slå av farten Mari", dette her går aldrig godt, men lik alle andre som sit med makta, hørte ikkje Mari heller på ett gott råd. Og farten auka på, svingane tok vi på eit hjul, aa - pang - der eksploderte heile bussen. Den for dit den kom fra, og vi sat at glade for at vi hadde liv og lemer i behold. Berre Gerd var ribba til skinnet. Ikkje berre kassa denne gongen, men kasserersken også.

I. S.

(Kommentar: I.S. er helst Inger Sundsbø, medlem frå 1945, eller Ingebjørg Stenseth, medlem frå 1938. "Asbjørn" er Asbjørn Samset, medlem frå 22/9-1938. "Kalle" er Karl Skorpen, medlem frå 14/11-1940. "Finn" er Finn Eriksen og "Gerd" er Gerd Halstenshov, dei to var forlova. Finn er truleg i flyvåpenet i det militære. "Mari" kan vere Mari Borg som byrja i laget 20/1-1947.)

Til skuddårsavisa 1948.

Tænk er det virkelig otte år
siden sist du?

De er det jamen bra at tia går,
for ei jente, hu må vente.

Bare hvert fjerde år vi må på friarføtter gå.

Ja, længe har vi vente nå, synes vi
da, hvad synes de?

Aa nå har styret laget det slik,
at vi kanskje - får en chance.

Her har jentene gjort fest ikveld
helt alene - vi var ikke sene.

Hurra, for skuddåret!

nu på frieri vi går.

Det må bli enten eller
vi ind i egtestanden trår.

Sandelig får vi henge i
og sætte fuld fart på skuten.

Det er lang vei til bestemor og bli
så vi heiser seil til siste kluten.

Av jenter det er det alltid nokk,
men gutter? som regel en liten flokk.

Kvikk og modig vi være må,
en som er glad i og leike vi gjerne vil få
Slike karer, vi ikke sparer.

Finner du en så slipp ei taket,
sjøl om han er liten, eller for stor,
når han ikke er i feitestete laget,
eller for ofte på samlaget bor.

Mandfolka har slik en fiks idé.
likesom så vont for og si det fram.

I år kan du sjøl får si det,
om du føler dig hjertevarm.

Ikke for det - det er nok bra
og være alene iblant.

For et mandfolk kan være forbaska sta
og en ordentlig kranglefant.
men hvad er livet uten manden? Ingenting.
Han er der hvor vore hjerter går i ring.
Ham vil vi hehage nu som aldrig før.
Han har vore hjerter til vi engang dør.

Gurijenta.

(Kommentar: "Gurijenta" er Mary Westlie.)

Den syke kona.

En dag kom en mann i China til en berømt læge og sa: "Min kone ligger alltid syk. Hun er i virkeligheten ikke syk men hun vil likevel ikke stå opp." Kan De hjelpe mig? Næste dagen besøkte lægen mannen og kona, og han så straks at hun ikke var syk. Han undersøkte hende nøie, så gikk han bort i ett hjørne av værelset med mannen og sa så høyt at kona kunne høre det. "Her er ikke noget og gjøre. De må få Dem en ung frisk kone." Da kona hørte det sprang hun rasende ut av senga og skreik. "Er jeg gammel svak?" Etter den tiden var hun alltid frisk.

Den enfoldige tjenestepiken.

En husmor hadde fått sig en tjenestepike som var meget enfoldig. Hun hadde aldrig tjent i byen før, og hadde sjelden gjort andet en og drive sauer, kjyr og gjeiter ut på beite. En dag skulde fruene bake en kake. Friske kirsebær skulde røres ut i deigen. Husmoren hadde ikke tid til og ta ut steinene av kirsebærene selv, derfor bad hun piken skulde gjøre det. Hun forstod imidlertid ikke hvordan hun skulde bære sig ad, og fruene måtte først vise hende det. Hun tok steinen ut av ett bær og sa, "Slik skal du gjøre det." Hun trodde nå at piken hadde forstått det, og puttet bæret i munnen, og så gikk hun. En stund efter, kom piken ind i stua til hende og sa at hun umulig kunde spise flere kirsebær. Da fruene kom ut i kjøkkenet, fant hun at piken hadde spist opp halvparten av bærene, steinene hadde hun lagt meget omhyggelig i fatet.

Tanker ved skuddårsfesten.

Din ungdomstid er som en vårmorgen fin,
Da fuglene kvitrer og soli den skin.
Da leker i barm
vel kjærlighet varm
og håpet lyser i aust.

Aa fagrast av alt i ungdoms vår,
når hjertet mot hjertet i kjærlighet slår,
da jente og gut
i sol som i sut,
gir lovnad om kjærlighet hele livet ut.

Men mye kan hende på livsvegen lang,
for verden den har slik en skiftende gang.
Å best vi er trygge
kommer høststormer stygge,
og rædde vi blir for og bygge.

Men når det kjærlighet blant folk og i hus
så brister ikke lykken tross høststorm og brus
Om kulden er hård
og vinteren rår
blir livet likevel som en solskins vår.

Så lat det da være vort ønske idag.
At vi alle her i laget må leve længe ilag.
I leiken og i hyggen og gammen,
vil vi alltid hygge os sammen.
Drømme om tider som kommer
sollys i fremtiden sommer.

Gurijenta

(*"Gurijenta" er Mary Westlie.*)

Ingeborg Nygaard 21- 2- 48.

(*Kommentar: Det er vel Ingeborg Nygaard som er redaktøren for den lange skotårsavisa. Ingeborg var medlem frå 1/9-1924. Ho vart æresmedlem i 1977.*)

Fantefølgje 17. mai 1948

Eftersom det er 17 mai i dag vil jeg her få skildre 17 mai 1946 slik jeg opplevde den. Det var foresten den første 17 mai for mig som voksen her i byen. Dagen randt opp med ett lett skydekke og småregn som heldigvis ikke hadde noen avgjørende rolle verken for store eller små. Ut på dagen forsvandt både skyene og regnet og solen strålte om kapp med alle de glade menneskene. Jeg startet dagen med en liten tur i Nordmarka. Skulde finne mig noe løv. Jeg syklet til Kringsjø og brukte beina videre. Jeg syntes det lå høistemning i luften. Luften var ren og frisk og småfugler og kråka var annerledes enn før. Tror ikke dem liker den store trafikken som er i Nordmarka på nesten alle andre helligdager. Mennesker var det ikke mange å se. Noen holdt på å sette poteter og noen stelte med haven. Inne i skogen så jeg kun to stykker. Et par og dem strålte av lykke og kjærlighet. Gauken hørte jeg også for første gangen det året og jeg var så heldig å sitte under treet som den satt i. Da er det jo slik at man kan ønske sig noe. Hva skulde jeg ønske.

Det fødtes i oss en visshet.

Frihet og liv er ett.

Jeg husket disse linjer av Nordal Grieg. Han skriver også:

Edelt er mennesket. Jorden er rik.

Finnes her nød og sult skyldes det svik

Knus det, i livet navn skal urett falle

Solskin brød og ånd eies av alle.

Aldri mer krig blev mitt ønske og jeg håper det går i oppfyllelse.

På turen hjem igjen traff jeg kjente. Det var nesten i centrum. Dem skulde endelig ha løv på fanen sin i toget og så måtte jeg dra opp i Ekebergåsen og finne nytt løv til mig sjæl. Der fikk jeg øie på et parr som nøt friheten i fulle drag. Dem elsket nemlig og der hadde jeg mye å lære enda jeg trodde jeg ikke var borte sjøl heller. Fred være med dere tenkte jeg, Jeg måtte jo se å finne noe løv og se å komme mig hjem for jeg skulde gå i tog. Med et smil om munnen syklet jeg hjem, og så var det ut å gå i tog. Det var faner hurrarop og alle mennesker så ut til å være glade og fornyde. (Ved 24 tiden gikk jeg nedom Karl Johans gate; men fy som den så ut. Det så sikkert ikke værre ut etter Torvslaget for en del år tilbake, som vitner om at 17 mai har vært en kampdag for nasjonal selvstendighet og frihet. Slik tilgrising av byens hovedgate skulde en aldri ha sett maken til. Det fløt med kasser gardintrapper og papir så det var en gru.

Det kan ikke vitne om annet enn en dårlig moral og kultur. Nå sankt jo den noe aldeles forferdelig under krigen. Håper den har steget slik at Karl Johan ikke ser slik ut i kveld.

Oslo ved natt.

Det hender mye i Oslo en natt. Det hender at jeg ikke får sove. Da rangler jeg er tur i byen og det er instinktet som bestemmer kursen. Slik var det nå sist søndag etter festen i Samfundshuset. Jeg hadde følge nesten helt hjem, men det var ikke råd å få sove, og så bar det ut igjen. Jeg så mig godt om og studerte det jeg så. Det gikk automatisk utover konsentrasjonen og jeg nynet på den rompegreien som By og bygd. forb. kor sang men jeg blander den sammen med tror jeg tralala. Plutselig fikk jeg se noe i ett vindu i letg som nesten tok pusten fra mig. Jeg skimtet et parr med vilt fortrykte ansikter i kamp. Et drama for det gjennom mig. Mannen springer frem og river henne inn til sig. Han trenger henne bakover med en uhyggelig latter. Så skyver han henne tilbake med en grimase. Han skjærer tenner og rister i hele kroppen. Hun også. Han vrir hennes armer over på ryggen. Hun vrir sig som en slange rundt hans knær. Håret hans henger i tafser ned i ansiktet. Hun vrir sig fra ham. Han griper fatt i henne på nytt og setter sine knær opunder hennes bryst med ett sinnsykt stirrende blikk. Merkelig at hun ikke skriker. Bare noen raslende låter hører jeg av og til. Det utkjemper en dyst en forferdelig kamp. Den svake belysning gjør det kanskje enda uhyggeligere enn det er. Hun vakler som en beruset frem og tilbake, han også. Nå kaster han sig igjen over henne. Stikker i tanse og hanterer henne som en ederkopp gjør med fluene som har satt sig fast i hans nett. Nå hører jeg et undertrykt skrik. Vil han kvele henne. En knokkelraslende latter hører jeg også. Jeg grøsset. Skal jeg hente politi. Dette må da være sinsygd. Jeg har tatt en bestemmelse, springer inn i gården og ringer på der jeg tror det foregår. En ganske søt ung pike lukker opp. Hun stirrer på mig. Dette må være feil tenkte jeg. Er du hjemme alene spør jeg. Nei mor og far er i stuen og øver på jetterbud svarte hun.

En lørdagskveld på striten.

Det er midten av juli måned og høysommer. De fleste kjente har reist på ferie og det er lørdagskveld. Jeg selv skal reise Søndag morgen men jeg synes det er fortidlig å legge sig og så tar jeg en tur på Karl Johan. Jeg går på høyre side op mot slottet og skuffer over ved undergrunn. Det er mange ledige plasser på benkene i Studenterlunden. Det er ingen kjente å se men jeg legger merke til en pike som jeg har sett hundrevis av ganger. Snakket med henne har jeg aldri gjort. Jeg setter mig et stykke nedenfor og sannelig kommer ikke pikebarnet efter. Det fins en liten plass mellom mig og sidemannen.

Unskyld med de kan ikke gjøre en plass til mig sier hun. Skal forsøke svarer jeg og der sitter vi. Det går en stund. Tilfeldig har jeg greie på at veninden hennes har reist på ferie, og jeg spør henne. Ja, sier hun, det er riktig det og så spør hun hvordan jeg kan vite det. ”Det er en privat sak” svarer jeg. Hvordan står det forresten til med kjærligheten? Jeg svarer ikke på slike spørsmål. Kanskje vi skal ha ferie på samme tid? Da drar vi på telttur. Jeg vil ikke drass på manfolk i ferien. De er forresten lite dannet. Jeg har sett dere mange ganger men aldri sammen med damer. Det første var bare spøk det men det kan nok stemme det svarer jeg. Jeg er bare sammen med piker og jeg holder mig inne da for skal man lære en kvinne å kjenne ordentlig må det være slikt så man kan slokke lyset. Hun kjente til slike hybelkalasser sa hun og det var tredje sort. Det har vert hyggelig på alle som jeg har deltatt i svarer jeg. Det har lett for å bli for mye dram sier hun, det har ikke forekommet i min omgangskrets men det er ikke

alle gangene det har gått like bra med elskoven. Hun ser på mig og smiler. Du kan stikke med mig hjem å ta en kopp nå sier jeg med det må ikke bli sent for jeg skal tidlig opp i morgen. Nei jeg må nok hjem å passe huset for jeg er alene hjemme. Jeg får kanskje følge dig hjem da, sier jeg. Det er ikke nødvendig. Da går vi hver for oss da, sier jeg og begynner å gå bortover men da tar hun mig i armen og så jomper vi begge på samme trikken. Kommet vel frem til porten lurer jeg til mig en klem og det blir naturligvis ikke bare en. Du får stikke med op så tar vi en kopp kaffe sier hun. Ja takk svarer jeg og med armen rundt hennes liv vandrer vi opp trappen og jeg havnet i en deilig dyp lenestol og drakk kaffe to ganger før jeg gikk hjem.

På trikken.

Det var på Skøyentrikken. Annemor var ivrig opptatt og så ikke mig. Antakelig var det en kollega hun pratet med for jeg hørte de pratet om hvordan de skulde legge an undervisningen for smårollingene til høsten. Jeg vet forresten ikke om jeg får noen småroller til høsten hører jeg Annemor si. ”Vet du ikke det”, svarer kollegaen. ”Nei det kjem an på overlæraren det.” Da skrattet hele trikken og jeg med.

Det var i mai måned. En fredag kveld. En vindunderlig og varm slik en. Jeg ringer til en av det svake kjønn i vort lag. Det er noe jeg skal ha greie på. Tilslutt betror hun mig at hun er alene hjemme ikveld. Jeg venter forresten på frøken N N sier hun. Har du lyst å ta en tur kan du bare komme. Det er mulig jeg tar en tur svarer jeg og det blev til det. Det viste sig at det bak disse N.N. skjulte det sig bare kjente ansikter. De ser dem her hver mandag som regel. Skal det være syklubb her spør jeg. Nei det skal ikke være det men vi skal da sy litt. Du behøver ikke se bedrøvet ut for det for vi kan prate og sy på en gang. Forresten kan du få sangboka og lese vers. Noen verslesing blev det ikke med mig men jeg spilte litt så glamsfre(?) og så gledet jeg mig til prøvingen skulde begynne, men da fikk jeg lang nese for da forsvandt alle sammen op i 2etg. Jeg fikk bare anledning til å kritisere en eneste. Hun hadde forandret på skjørtet sitt og så spurte hun mig om jeg syntes hu skulde ha det lenger. Du bør vel ha det et par år til svarer jeg. Shjorts blev det også sydd en del av og prøvingen av dem foregikk i Halli og der tok dem hensyn til mine gullkorn. De vet kvinner liker å ha saker og ting som faller i mannfolkas smak. Tilslutt var det mat og kafe å få, og det var i alle deler en vellykket kveld men sent blev det.

Reidar Engebretsen Red.

(Kommentar: Reidar Engebretsen byrja i laget 7/10-1946. Han budde i Munchsgt. 5 v. 640 (Hotell Munch) Han var montør i Elektrisk Bureau. Han slutta som aktiv i 1951.)

17 mai, Prolog. Til Oslo Songdanslag 17. mai 1948.

I vår gode gamle Blåsal, vi hygger oss ikvell
mens solens siste stråler, strør sitt gull på blomsterveld
Den lyse trolske mainatt er som skapt til leikarfest
Blant kammerater her fra både øst og vest.
Vi hylder vårt kjære lag
som binder oss sammen til hygge og fest
la samholdet bruse i sang og ord
og ”leiken” skal vær vår hedersgjest,
Ja la oss ikvell; mens vi sitter sammen
tømme gemyttlighets kaffekopp skål

Det er jo velkjent at alvor og gammen
vandrer tilhope som han Per og han Pål.
Kaffe styrker, sang og leik vi dyrker
humør får vi og av den
Om krig og krise, vi sang og leik vil prise
for den er vår beste venn.
Smil og syng og la gleden få runge
sjøl om vi er gamle eller unge.
Slik at vi som er samlet 17 mai til leik og dans
får glade minner med festlig glans.
Gurijenta.

(Kommentar: Denne prologen er ført inn i protokollen rett under avisa til Reidar. Gurijenta er Mary Westlie.)

Fantefølje siste kaffespleis før ferien. 1948.

(Kommentar: Redaktør er "Gurijenta" - Mary Westlie.)

Vi møtes i aften til festlig lag
i hygge og morskap forenet med sang;
mens timerne varsles med klokkeslag
vi leiker og gleder oss kvelden lang.
Vi drikker kaffe som seg hør og bør
og alle så er vi i godt humør.
For hva er livet uten kaffe
gode venner gi meg svar.
Kan en feslig stund man skaffe
når man ingen kaffe har
derfor til dens pris vi synger
den gjør livet lyst og lett
drukner hver en sorg som tynger
i en salig kaffeskvett.

Kaffespleis i laget er alltid hyggelig
da morer vi oss alle så det er styggelig,
og lese avisa jeg ikke borde
for ikveld er det gutta som har ordet.
Men da jeg hjem fra siste festen gikk,
jeg uten varsel avisa med meg fikk.
I min kuffert, blant både stort og smått
var Fantefølje puttet ned, og lå så trygt og godt.
Så gikk jeg da til 'n Børre
fordi jeg ville spørre.
Hvem skal ha avisa neste gang: så sa'n
"du greier vel og skrive litt, så jammen kan du ta'n".
Eg det noen som har kuffert med?

Ja je bære spør?

For neste gang så er det du
som er Redaktør.

Brev til medlemmerne fra Alf. Kirkenær 16/6-48.

Kjære medlemmer!

Tusen takk for sist alle sammen. En spesiell takk til gjentene i laget for den hyggelige gaven. Den får mig til og minnes dere alle, og alle de hyggelige stunder jeg hadde i Oslo Songdanslag enda oftere end hva jeg ellers ville ha gjort. Jeg hørte dere skulle ha avslutningsfest den 21 og jeg ville da gjerne sende dere en liten hilsen til da. Det er jo snart en mnd. siden jeg reiste fra dere, så jeg burde jo ha skrevet lenge før, men det har altså ikke blitt noe. En dårlig undskyldning! Nå i de siste dagene har jeg holt på i butikken til bortimot 9-10 om kvellene, og da har jeg vært så lite oplagt. Det er blitt å stupe iseng med engang. I morgen den 17de skal jeg åpne, så det blir sikkert nok å gjøre om dagen. Han som jeg skal ha med meg er 10-12 år eldre end meg, og har aldrig vært i butikk, så dere sjønner at det ikke blir stor hjelp jeg kan regne der.

Gikta er også så nogenlunde bra, bortsett fra at jeg har måttet ligge en dag. Jeg kjenner da jeg har den, og jeg ville vel ikke føle meg helt frisk, om den plutselig skulle bli borte heller. Jeg har vært i ungdomslaget heime og forhørt meg om interessen for leiken, og den er bedre enn jeg hadde ventet. Alle er selvfølgelig ikke interessert, men noen av de yngre, å det er jo fint. Før sommerferien blir det nok ikke aktuelt med å sette i gang, men i god tid til høsten, og da ikke bare håper jeg, men jeg regner med som sikkert at dere kommer. Interessen for at vi skal få opp en ordentlig leikarring er tilstede, og med hensyn til reiseutgifter etc. skal nok det gå i orden.

Jeg trodde det skulle blit tristere å reise heim enn det er, men nu trives jeg alt bra. Det jeg savner mest er Songdanslaget og alle dere, men det må gå det også. Herfra Kirkenær skal det det gå buss til Kvam. Jeg skulle gjerne ha vært der jeg også, men håper noen av dere sender meg en hilsen derfra, så jeg får høre hossen dere kommer til å ha det.

Jeg har enn hilsen til Reidar fra Kaare Hagen, han spurte om han hadde giftet seg enda. Da jeg svarte nei sa han. "Det får han vel ikke tid til å somle seg til." Dere får høre med'n.

Nå begynner klokka å nærme seg midnatt, dukken blir trøtt, og det samme blir jeg. Kanskje dere synes det er rart jeg ikke nevner henne på navn. Hun har nok noen men da hun ikke er døpt, er det foreløpig en hemmelighet.

Så får dere ha en riktig god sommer, og lykke på reisen til Kvam.

Hils Reidar W. og Somdalen så mye. En hjertelig hilsen til dere alle sammen.
fra Alf.

(Kommentar: Alf Johansen byrja i laget i januar 1947, han flytta altså tilbake til heimbygda Kirkenær i mai 1948. "Reidar W" er instruktøren Reidar Warme og "Somdalen" er spelemannen Birger Somdalen. Utpå hausten 1948 drog laget på besøk til Kirkenær, sjå lenger nede.)

17 Mai minner.

17 mai da var det fest, egentlig begynte jeg allerede litt den 16de om kvelden. Da Hans og jeg skulle av sted og hente løv og blomster til å pynte i Blåsalen til 17 mai festen. Først trikk til Songsvann, bestemte oss plutselig for å dra ut til Pelle å plukke blomster. Samme trikk ned

igjen, buss fra jernbanetorvet; men hvor skulle vi av. ”Vi skal ha billett ut til’n Pelle”, sa jeg, og dermed var det i orden. Det var ikke så lenge før vi stanset utenfor en flott smidjærnsport, innenfor en flott have hvor alle frukttrær stod i fuld blomst, gammeldagse pinseliljer, fiol og liljekonval blomstret om kapp. Fuglekvidder i trærne og gauken gol vist i lia, og midt i all denne idyllen satt Pelle på ett bord i naboens have og kurtiserte hans kone. ”Velkommen ska dere vara” ropte’n og svang seg elegant over gjerdet og inn å satte på kaffekjelen. Det er ikke noen snarvei å legge turen om Songsvann; men du verden å det smakte godt med kaffe ute i lysthuset etter den turen. Vi drakk kopp på kopp og åt kaker; men vi hele tiden var omgitt av noen digre sværmeriske mygg, som nå jeg var mindre begeistret for. Da vi hadde hygget oss både lenge og vel, fikk vi nu tenke på det vi engetlig var ute etter. Pelle var hjelpsom som alltid, tok med havesaksa og nu drog vi av sted for å finne løv. ”Du kan bara seia ifrån når du finner någet som du liker, så skal vi klippe det av før dig”, sa’n Pelle. Å jeg kommanderte, og Pelle klypte, å’n Hans måtte bæra, så lettvindt slapp jeg. En stor bukett med fiol og skogstjerner blev også vårt bytte. Nu gjorde vi som fanten, vi hadde fått noe i oss, og noe med oss, og da drog vi hjem igjen. Med ønske om vel møtt i morgen til han Pelle, og tusen takk for oss.

Ja så kom dagen, med strålende sol, tidlig og glad Russ, musikk i gatene og smellende flagg, alt som hører en 17 mai morgen til. Jeg spratt ut av senga, jeg skulle være tidlig ferdig for Hans og jeg skulle slå følge om Johanna hvor vi inntok en bedre frokost, før vi la i vei til Børre og Martha som var samlingsstedet. Vi kom forresten i bil, for underveis innhentet vår gode venn Thoresen oss, og tutet så kraftig att vi spratt ende i været, og havna ned igjen på lasteplanet, det er sandelig godt vi er spreke folkedansere. I Hammerfestgt. var det alt fuldt hus, eller gården får jeg vel heller si, i det strålende vær, var det dekket ett koselig bord ute i det fri, og her delikaterte vi oss med kaffe og kringle. Der er så gruelig hyggelig med dette samkome hos Martha og Børre, og vi er dere så takknemmelige for at dere virkelig vil ha alt dette brydderi. Hjertelig Takk! Fra oss alle. Somdalen forevige oss der ute og leiken gikk lystig til tiden for første programpost var runden. Dansen på Vannførejemmet. Det er oss en stor glede å kunne danse for disse, men jeg må samtidig tenke på de som så vanskelig kan røre seg mens vi hopper og spretter iveri, hvor glae og fornøyde de er trods alt, kanskje mye mer end oss som burde være det. Herlig smakte det med drikke etter dansen, og nu bar det av sted til torvet, hvor Fylkeslagstoget skulle gå ut fra. Vi var jo særs heldige i år, vi slapp mye trasking, takket være Thoresen som så velvillig stillet sin bil og seg sjøl til dispisjon, og vi kjørte flott til og ifra. På torvet var en strålende farveprakt av bunader og faner samlet. Songdanslaget stilte også med flagg og merke, ja stort mer var det ikke heller. Je glante og je tellet, det måtte være noe galt, for vi var da så mange medlemmer, og alle hadde jo vært enig i at flagg og merke skulle taes frem, og vi skulle gå i toget. For sikkerhets skyld tellet jeg på fingrene; men forsyne meg, fikk jeg ikke tre fingre for mye. Sju stykker var vi. Alvorlig talt så synes jeg at vi en anden gang skal si tydelig ifra om vi mener å gå under Songdanslagets merke, før vi melder oss for deltagelse i toget.

Nu gikk det bra i år da leikarringen i B.U.L. og vi slo oss sammen. Så det blev en pen flokk med folkedansere i toget, som gikk fra torvet til Rådhusplassen. Vi hadde ikke tid til å høre programmet, da vi skulle opp til ”Ullevoll Vel” og delta i deres tog og siden danse til framsyning på Stadion. Men først måtte vi nu ha noe i livet (mat altså) og nu smakte det godt med smørebrødene som jeg først bar med meg opp til Børre om frmd. og som siden Thoresen

kjørte rundt i byen. Han Børre flirte på ekte hedemarking da jeg kom med dem om frmd. a sa:
”Trur du itte Gurijenta har dri me seg ett digert fat med kakuskiver”; Men kakuskivene kan
var gode å ha de, ”tenkte” je så bare flir du.

På lasteplanet bar det under sang og godt humør atter ivei,
å på Ullevoll der var vi i en fei.

Herfra gikk turen til Sykriatisk der var jeg ikke med
for nu i Blåsalen jeg måtte ned.

Der Ingebjørg og Mimmi sto og venta
og lurte på og det blev av meg som blomstra hadde henta

Ikke ett vondt ord di ymta

og Blåsalen i en fei de pynta.

Jeg synes de var riktig skvære

og av festen, det har de all ære.

Jeg tror alle er enig med meg, det var

en helt igjennom vellukka dag.

*(Kommentar: Det er nok redaktøren Mary Westlie som har skrive om 17. mai. ”Hans” er
truleg Hans Kveiland, medlem frå 8/11-1946, og ”Johanna” er Johanna Kjærevik, medlem
frå 9/1-1930. ”Thoresen” er mannen med lastebilen Edv. Thoresen, medlem frå 8/12-1947.
Spelemannen Somdalen var tydelegvis ein ivrig fotograf. Bilde frå samkoma hos Martha og
Børre finst i jubileumsbøkene. ”Ingebjørg og Mimmi” er Ingebjørg Stenseth, medlem frå 5/5-
1938, og Mimmi Pettersen, som hadde byrja på nytt i laget 8/12-1947, og som var med då
laget vart stifta i 1922.)*

Funnet.

En rød og gul rutete fillette labbesokk og to tennisballer, funnet i Hafrfjordsgt. og kan fåes
tilbake mot kostende Eksp. anviser.

Så er det vel på sin plass at vi på vår avslutningsfest

sier noen ord til våre to som det fortjener mest.

Jeg begynner da med Børre

som er lagests støe motor.

Børre ja vi kjenner deg

fuld av spøk og abligøy

I ditt ess du riktig blir

når du oss en glose gir

Men bak smilet står en mann

på hvis ord man stole kan.

Att din tanke og din makt

blev i flid og arbeid her i laget lagt.

Det er ikke alltid lett

mange ville fort gå trett

men han strever og han flyr

på alle lagests saker han skal holde styr.

Om iblandt du brumler ivei

du ikke noe vondt mener, ånei
for på bunnen er du alltid real, snill å grei.

Vår instruktør hrr. Warme vi hylder her i kor
sjøl om det blir med noen enkle ord
Når vi har kunnet prestere en riktig feilfri dans
da vet vi æren av vårt arbeid den er nok hans.
Det hender nok iblandt at Warme blir litt bøs
Når hele leikarhurven han til prøve slipper løs
og vi tar i og tror det blir en prestasjon av rang.
Han klapper oss av, og spør litt surt
skal dette være leik, på det jeg har lurt
men ganske fort så er det gjort
så smiler han det bort.

Nå sier vi deg Warme en takk for denne vinters stræv
med sang og leik som står hans hjerte nær,
å nå vår venn, vel møtt igjen
når sommeren svinner henn.

Ja dette var to
men er det ikke egentlig tre
som til takk har gjort seg fortjent.
For hvordan skulle det musikkdansen godt
om ikke Somdalen møtte og spilte opp en slått
Musikkens edle gave har han i vuggegave fått
og den i troskap har han brukt
her i vårt lag i både stort og smått.

I musikkens store tonefavn der fører han oss inn
så vi får rette rytme i alle dansens trinn.

Han kom og vann
den kunst han kan
og få en gnist i brann.
Slik at dansen går så det ljomer
til Somdalens feletoner.

I en hjertelig takk til alle tre
der er vi alle med.

Vi håper de får glede av og streve
for det har de rett til å kreve.

Så ønsker jeg alle sammen en god sommer og vel møtt igjen til høsten.

Oslo 21/6-48 Gurijenta Red.

(*"Gurijenta" er Mary Westlie som nå har byrja i ringen att etter nokre års opphald.*)

Fantefølge. 11-10-1948

(*Kommentar: Truleg er Leif Lilleaas redaktør.*)

Fantefølge ønsker alle sine lesere og lyttere en god kvell.
Og håper at mange i meg skriver vell.
Og så takker jeg får alt det som skrevet er,
og for all den kritikk som jeg inne-bær.
Mange har jeg rost og mange har jeg klandret.
Å mange stakkarer har med meg mått vandret,
De satt og skrev så svettern randt
og alt de skrev var nokk ikke sant.
Men en ting var nokk sikker rett,
at når dem meg hadde hatt så var dem mett.
For å skrive avis er ikke greit,
vist den skal være både god og feit.
Jeg har sett svetten rendt
og at dem i beina har spendt,
av skrekk, og gru, og stakkars du,
som etter nå skal få avisen nu.

Alvorsord.

Da jeg har den store ære og ha avisen i kvell, vil jeg si noen enkle ord om kvinnen. Jeg kan heldigvis si at je ikke kommer uforberedt da kvinnen for meg er et stort studium. Det vil si, jeg har studert på litt av hvært, jeg mener på kvinnen.
Ikke fordi at jeg er noen spesiell damevenn, nei jeg er en meget konservativ mann i så måte.
Å jeg hylder kun de tre K'er det berømte trio, Kirken, Kjøkkenet og kammerset, det vil si kanskje meste sovekammerset.
Forøvrig er jeg damevenn privat som gjerne sparker litt i vingen og gjør haneben, men da jeg er uerfaren i sparking undtagen oppspark. Sier hønene at jeg er et stort kylingben. Men det blåser jeg i, får da kan jo damene lage en deilig suppe på meg. Men da må dem nåkk være lit forsiktig ellers kunne hele suppedasen gå i vasken.
Ja det var jo om kvinden jeg skulle si noen ord og ikke om private anlegg. Nu da vi snart har vinteren, det vil si vi er er mitt mellom spirende vår og trekvart frysijhel. Så vil jeg bare si en ting som man ønsker. At vi i livets kulde og lange vinterkveller stadig må få varme oss ved kjærlighetens ild. Og noget større ønske kan vel ingen ha. Å vi takker kvinnen for den brand hun tender i våre hjerter, det er en brand som er så sterk at sneen smelter mittvinters når en sitter i den.
Den får mannehjertet til og svulme over sine bredder som den Egyptiske Nil.
Men dere må undskylle meg at jeg har glemt det jeg skulle sakt, men kort sakt, fikk jeg vist nokk noksakt sakt nok av det alle tenker og ikke får sakt.

Pennesplitten

Små tanker små ting!

Jeg spurte en gang en kar ”Hva er det beste du veit?

Han svarte: ”Å klø meg.

Han var helt alvorlig da han sa det. Og da jeg hadde ledd fra meg, blev jeg også alvorlig. For det var noget i det han sa. Jeg kjenner det fra meg selv. Riktignokk veit jeg det som er bedre en og klø meg, men sant og si, noget av det beste er det.

Den som har opplevd og bli stukket av en plutselig kløe under beinet når han er ute og går en vinterdag, og kannsje har både sokker og gamasjer på seg, han veit hvilken usigelig tilfredsstillelse det er å ha høve til å sette seg pladask ned, surre av seg gamasjene vri av seg støvelen, rive av seg sokker og strømper og endelig få klø og klø og glemme både tid og sted. Eller når du i halvsøvn om natta fornemmer en dur som fra en spitfire svinge frem og tilbake over hodet ditt, og en stor svart rusk av ei flue som lander under nesa di, og gjir seg til og danse jitterbug på overleppa.

I eitrende sinne slenger du armen opp fra dyna, fnyser flua vekk og får endelig klø, og klø. Det gjør faktisk så gått at du glemmer å væra sinna.

L. –

En dag jeg sitter på trikken kommer det to gamle og meget tunghørte gubber inn og setter seg, og følgene ordveksling fant sted i mellom konduktøren å de to gubber. Konduktøren roper alle holdeplasser.

Rosenkransplass! - Å vare han sa? - Rosen kan ta's! Åkken rose da?

Universitetsgata! - Å san nå? - Unni sitter i gaten! Åffer gjøra det? -

Holbergsplass. Hæ å - san? Hold deg fast! Ska dom kjøre så fort nå?

Parkveien. Å vare n sa? Pakk deg heim. Å ere du sier Ska jeg pakke meg heim? Det kan du gjøre sjør, din fleip der du sitter! Je skal til ende-holleplassen

- Bislett, Å san nå. Billet, skan betale to ganger au nå?

Stensgaten! Vare han sa. Sten i ganen? Å harn det? Ja han får vel det han som gapar så.

Adams-stuen. Hæ? Adam og fruene kem er det a dø?

Kirkeveien. Hå vare han sa? Står kjerka i veien. Her måtte jeg hoppe av så jeg fikk ikke høre resten.

L.

En gammel gravskrift.

Herunder hviler de gjenlevende rester av buntmaker, Petter Klalus Bierhaugen, føtt den 22de februar 1784 og døde den 8de mai 1746, i det han ved et ulykkestilfelle omkom etter sin død i et 25 årig egteskab, i hvilket vi tilsammen avlede 10 børn og 1 tjenestegutt av hvilke den sistnevnte og de tre føstnævnte allerede for lengst i flere år har motaget sin fader, husbond, og ægtefelde i himmelen i det han sammen med alle de gjenlevende feirede sit sølvbryllup dagen etter sin død, hvilket dypt beklages av hans forhenværende enke som de 7 børn begreter sin mans evige salighet.

Møll

Sving

Det ramlet og rumler og uler og hviner
i slagverk og trommer og tolv violiner!

Pianoet herjes av rasende fingrer.

I dur og i mold saksofonende skingrer,

Det piper og hviner, og mjauer og kakler

Å deggern spelle for gøy og spetakler.

Et virvar av vegger, trompeter og lepper,

- av vuggende skrotter - av føtter som stepper

- av damer som skriker - av herre som roper

på rytme og ragtime og fox og syvkopper
- og vrikker på rompa og disser med maven!
Mens Bethoven stønner og snur seg i graven
L

Glidelås-problem.

Tenk sist jeg var på leiken,
så hørte vi et smell!
Der blev tilslut en kverken
ja de skule hørt på spell!

En dame skulle hoste litt
men det fikk hun angre på
hun hadde glidelås i skjørtet sitt,
så gikk låsen sund og nektet å gå.

Herrene var jo kavalerer, javist!
og lå på kne etter tur,
alle kunne reprere en glidelås best,
men denne var vist ekstra lur.

Tilslutt kom en med en borddkniv og fekta
da skrek damen ”jeg tror du er snål”.
Mannen mente nokk han låsen skule hekta
men damen måtte nåk låne en sikkerhetsnål.

Herrer de liker å ha noe å pusle me
og særlig låser i damenes skjørt!
Men vi liker jo å ha en herre på kne
så nå vil vi ha glidelås støtt.
Carmen.

Hva vil du ta med deg?

Hvis du for levetiden skulle bli henvist til å bo på en øde ø og fikk lov til å ta med deg tre ting. Hva ville du ta med deg?

Finn Kveset uttaler seg. Ei telejente en sprudlende grammofon og en barnevogn

Hans Hagen. En kattunge, en musefelle og en hveps til og leke med.

Annemor. en levende gutt ful av livsgnist og gått humør

Hans Kveiland fiskeboller, loff og kupjolter.

Matilde en gutt to gutt og tredde gutt.

Olav Kristoffersen, divan, kvinfolk, måleskinn

Klara Norman. Noter, stemegaffel og en lærer

Ingebjørg, stomatol, kortstok og en badedrakt.

Ingebår. Kaffekopp, hengekøye og duttebassen.

Børre. Kona Somdalen og resten av songdanslaget.

Mimmi. Kjøttkaker ala klinkekuler, sokoladepuding og en sovepose.

Finn Eriksen steikepanna, Gerd pluss kassa.

(Kommentar: "Matilde" er Mathilde Myhren, som gifta seg med Ragnar Konglevoll i februar 1951. "Ingebjørg" er Ingebjørg Stenseth, og "Ingebår" er nok Ingeborg Nygaard. Finn Eriksen og Gerd Halstenshov var forlova og gifta seg i desember 1948.)

Litt av hvært.

Nei Annemor nu får du sandelig passe på,
ellers kan gutta for evig fra deg gå.
Fly ikke mer på må-få
Det er bare om og gjøre og henge på.

Ja du Merry er vel ei heldig røys
og med oss i songdanslaget har du hat meget tøys.
Jeg så du smilte og dansa i vei
mån det var nogen som misunte deg.

Reidar Engebretsen tar det også med ro, å tenker.
Jeg kan tidsnøkk få føle kvindens håre lenker.
(Kommentar: "Merry" skal nok vere Mary Westlie.)

Fra spøk til alvor.

Er det ikke så at avisen er til for at man skal skrive ned i den det en har på hjertet. Og det gjør jeg nå.

Medlemmene liker ikke og bli kalt for møkka og lignende saker om en skulle vere uheldig og danse feil ved en framsyning. For det har hendt selv den beste. Det tar seg heller ikke ut og bruke kjeft når man står opstilt til framsyning. Hvis det er mulig kan det ikke bli oppsat program til fremsyningene på møte før framsyning så hvær kan få sett over sangene som skal danses i tilfelle en ikke føler seg sikker på versene.

Var det ikke å en tanke og øve flere opp til å være oppførende par i tilfelle Børre skulle være syk eller ikke hadde anledning til og komme.

Jeg tror og det ville være en fordel og møte en ½ time før og øve sanger. Slik at vi kan få en mer gjevn sang. Da vi har medlemmer, som har tendens til og synge bare halve værs. Dette merkes serlig gått hvist det er en kraftig stemme som blir borte og kommer i gjen.

Dette er blir kritisert også av utenfor stående.

Det må bli en fast regel at det blir valgt en festkomite til og ta seg av fester og kaffespleiser.

Kongsberg tur.

Lørdag 2 oktober.

Jeg stod på Vestfossen st. og ventet Kloken var 4.45 da toget fra Oslo kom. Jeg speidet etter bunader men nei. Jo der var Pelle og Reidar, jeg går innover vognen det er ikke vanskelig og høre hvor jeg skal finne de øvrige. Klara synger så det jomer og de andre med henner. "Men er dette alle spør jeg?" "Nei. Skorpen kommer ikke og Annemor har vondt i rygtavla. "Å hara det" Ja Ja, men det er vel flere en dere? Ja hu Ingeborg og kavaleren sitter i en kuppe for seg sjølv. Og Hans H og Torleif er også i en annen kupe. Jeg sitter litt her og lit der mens toget ruller oppover og oppover og så er vi på Kongsberg skaugen men da ruller toget nedover, til vi er på Kongsberg Bergstaden.

Vi blir møtt av Gardås en prektig kar som leder oss langs gaten for det er bare ei gate på Kongsberg. Hovedgata pluss nogen små tvergater.

Vi skal bo på Bondeheimen. Vi fant våre rum, fikk oss mat og drikke og så gikk vi ned i dansesalen og hilste på Kongsberggringens damer og herrer. Prektige menesker alle sammen. Kongsberggringen danset en flott sandsværril, ja det var noget anet en det vi presterer. Vi hadde også framsyning for dem. Dansen gikk bra, men sangen har vært bedre.

Samværet varte til kl. 2 og så gikk vi til ro.

Søndag morgen kom Børre og Marta, Pelle opp og vekke oss da var kl. 8, men det var og de som sov lengre for eksempel på rum nr. 2 og 19. Frokost blev servert i den store salen og vi blev mette. Så plasserte vi oss i en Buss som førte oss opp til gruvene med sølvet. Vi kjørte med et lileputtog som kaltes gruvetoget.

Bestående av et litet lokmotiv og noen vogner som lignet husvogner. Vi plaserte oss i det lille toget og inn i mørket bar det. Ja helt mørkt var det ikke for det var en harbit-lykt i hvær vogn. Forholdsregler tas når en skal kjøre 2300 m inn i svarte mørket og det er par på par i vognen. Det jeg nu refererer tar jeg for en gruveskildring da det blir mer helt.

Turen inn i fjellet.

Med toget kjører en inn gjennom Kristiansstoll. Denne stoll er 6 km lang og forbinner flere større og mindre gruver. Den har vært i bruk som hovedtransportvei for malm og folk siden 1855. Vel 2 km inne deler stollen seg og en kommer inn til Kongens gruve, som ligger 2300 m inn fra dagen. Her har en 342 m fjell over seg. Fra Kongens gruve forgrener stollen seg igjen og en kan herfra komme over til Undergergfeltet, og derfra ut i Kongsberg. Denne strekning er 5 km lang. En tur gjennom fjellet fra Saggrenda til Kongsberg er 7 km lang. Vi var bare 2300 m inne men det var ikke lite og se. Selfølgelig hadde vi fått sett mer men det som Kongsberg kara syntes var gjevest og vise oss var Kongens grue og Statens evakueringsrum. Disse rum blev laget i 1944 for statens regning. Rummene er henholdsvis 65 x 11 og 60 x 12 m. Iberegnet gjennemgang gjør det en golv plass på 1500 m² Rummene er tørre og gode og avgir ideell plass for lagring av kulturverdier under en krig. Dette blev og så gjort under krigen. Da freden kom i 1945 inneholdt rommene 4200 kasser av ymse slag representerende en verdi av over 100 mill. kroner. Her var vakt døgnet rundt. Hvor mange rum det var der et ikke gått og si men den hadde Bar-smie, kompresor og kraftstasjon.

Riksarkivets rum, Oslo komunes rum. Der var også en heis som forsvant i en dybde av 1070 m. d.v.s. vel 460 m. under havets overflate. Heisen er dobbelt med plass for opp og nedgående heis samtidig. En kjøretur til bunnen tar ca. 5 min. Farten er 2,5 a 3 m i sek. Heisen rummer 4-5 mann og i toppen er der tønner som stein kjøres opp i. Den rummer 800 kg malm. Over denne sitter fangapparatene, holdt på plass av heisens vekt. Ved et eventuelt linbrud virker en kraftig fjær øyeblikkelig, kjeftene griper inn i stengene og det hele stopper mommentant.

Den siste plassen er oppholdsrummet. Det arbeides for tiden 5 dager i uken a 9 timer. Fra kl. 7 - 17 med en times hvil, som tilbringes i et slikt oppholdssrum. Det kokes kaffe på en felleskjele. Kaffe må enhver huske å ta med seg. Etter å ha spist ligger en på brisken og viler. Det er et hardt leie, men ingen klager over det når det bare er godt og varmt.

Turen ut igjen foregår med samme tog. Eg slik tur i gruva er både spendene og interessant, men det var en deilig følelse og komme ut i frisk luft igjen.

Vi beså også Kongsberg gamle kirke den var rikt smykket med utsjeringer og malerier. Men det som var flåtest og se på var sølv-gjenstandene i Museet.

Ja nu må ingen være sint på meg
jeg har ikke med og være lei,
og når jeg sier stapp rydder vi bare
og musikken spiller opp.
og vi får mere stemning og humøret på tåpp.
Mimmi får avisen og med den et sokk.

L. Lilleaas. Red.

(Kommentar: Det ser ut til at Leif Lilleaas har skrive alt i denne avisa. Kommentar: Leif Lilleaas (1925-1979) byrja i laget våren 1947 og var aktiv til utpå 1970-talet. Han gifta seg med Else Marie Hee i 1958. "Reidar" er Reidar Engebretsen som byrja i laget 7/10-1946 og slutta i 1951. "Skorpen" er Karl Skorpen som byrja 14/11-1946 og slutta i 1951. "Annemor" er Annemor Ove Knutsen som byrja 14/11-1940 og vart æresmedlem i 1976. "Hans H" er Hans Hagen som byrja 16/12-1946 og slutta i 1950. "Torleif" er Torleif Vrenne som byrja 20/9-1938 og slutta i 1950. "Ingeborg" er Ingeborg Nygaard. "Klara" er Klara Normann som starta 7/10-1946 og slutta i 1952.)

Fantefølget 6 - 12 - 48.

Songdanslaget er atter samlet til kaffefest,
og ønsker velkommen hver medlem og gjest.

Marerittet.

Ja det fikk jeg på siste Kaffespleis, når Leif kom ut til meg å fortalte at jeg var klappet inn som red. av "Fantefølget".

Da jeg forsøkte og protestere svarte Børre. Du har ikke noe du skulle ha sakt, bare klem iverg du, sa han.

Det er lettere sagt end gjort det, når en aldri har skrevet noen andet end fam. breve, og noen andre da som jeg ikke nevner her.

Da jeg skulle gå forsøkte jeg å lure meg ut uten "Fantefølget", men det var nok jeg som ble lurt. Boka havnet under armen min, og vi måtte nok vandre heim, vi to einsame.

Heime dyttet jeg den så godt bort jeg kunne, for jeg ville helst ikke se den før ånden kom over meg. Ja, over meg har den nå aldri vært, men jeg har hørt av dem som skriver og slikt, at når den kommer må en skrive sel om det er om natta.

Så svikter ånden blir det ikke rart med avisa denne gangen.

Det er natt og jeg får ikke fred for onne drømmer. No sitter jeg oppe i sengen og ser meg forskrekket omkring, er virkelig gla at jeg våknet.

Jeg hadde en fryktelig drøm. Synes jeg var i en stor svart skog.

Inne på en liten opning lyste ett kjempebål, og over bålet hang det en stor svart gryte. Rundt bålet danset ett helt fantefølge med Marta og Børre i spissen, og alle de andre etter med Ingeborg og Pelle på slep. Jeg kjente dem nesten ikke igjen så svarte og fillete var dem.

De danset Trolltdansen så vilt, at jeg synes ormene valt seg i gryta.

Jeg sto for meg sel borte i Skogkanten, torde ikke gå framåt.

Plutselig snur alle sammen seg, og løper imot meg, men jeg får ikke flytt en fot.

Børre og Pelle får tak imeg, drar meg bortåt, og dytter meg på hodet opp i gryta.

Så begynner krigsdansen igjen, og de synger fantefølget, fantefølget no tar vi deg.

Varmen blir verre og verre og vill kveles, men da heldigvis våkner jeg, og det første jeg setter øynene på er ”Fantefølget”, som jeg forsøker og stikke bort lengst mulig.

Det er ikke så rart at jeg er nervøs, når jeg aldri har vært noe så fint som red. før.

Jeg håper dere alle undskyller om avisa ikke er så feit, da jeg verken kan rose eller rise og det er leit.

Men kanskje det er bra, for da blir ingen fornerma, i denna avisa.

M. P. (red.)

(Kommentar: ”M.P.” er Mimmi Pettersen. Ho var med i laget frå starten i 1922, var borte frå laget i mange år, men byrja på nytt i 1947. ”Marta, Børre Pelle og Ingeborg” (Nygaard) var 4 av dei ”eldste” i laget.)

Kaffespleis mandag 1 - 11 - 48.

Den kom nok for mange av oss som julekvelden på kjerringa. Vi har jo fått utlevert en terminliste, men jeg tror nok vi hadde lest den for lett igjennem.

Men kaffispleis ble det, og det en av de gode.

Spellemannen Berg kom også litt sent, da Børresen måtte reise hjem og riste han ut av middagssøvnen, da også han var ute av tellingen.

I mellemtiden spilte Somdalen på fela, så vi fikk danset oss gode og varme før vi satte oss til kaffebordet.

Børresen ønsket alle velkommen, og så ble kaffen og en masse deilige kaker servert.

Noen underholdning var det ikke den kveld, så vi gikk like over til leiken og dansen.

Folkeviseleiken gikk med liv og lyst, også var det tyven, tyven og gammel dans etter Bergs gode trekkspilmusik, så stemningen var på topp hele tiden.

Jeg synes det var morro å høre at flere uttalte, at så morro hadde dem aldri hatt det før i noe lag. Slik har vi det alltid i Songdanslaget sa jeg. Håper dere finner veien til oss ofte.

Det ble utloddet 2 poser kaffe, og den ville vi alle gjerne ha, men det var nokk bare 2 som var heldige. Astrid fra Prinsdalen var den ene heldige, og hun skulle ha kvinneforrening, så den kom nok godt med der. Den andre vant en kar, håper han bruker den på den rette måten. Gjør han ikke det hadde det vært mere rettferdig om en av jentene hadde vunnet den for vi er jo litt flinkere til å ordne med bønnerne, ikke sant?

Tiden gikk så alt for fort, hviste ikke ordet av før vaktmesteren begynte blinkingen, han er så nøye slik.

Børresen takket for hyggelig sasmvær også drog vi hver til oss.

”Red”.

(Kommentar: Berg på trekkspel var mykje brukt som spelemann på festar og kaffikveldar. På større festar hadde han ofte orkester. Han spela både runddansmusikk og meir moderne dansemusikk. Kaffe var nok gildt å vinne denne tida, han var rasjonert etter krigen.)

Årsmøte 18 - 10 - 48.

Tok til i Blåsalen med at formannen ønsket alle velkommen, og så sang vi ”Kunskap skal styre rike og land”.

Først på dagsordenen var det valg. Det skulle velges ny kasserer, da vår flinke og greie Gerd ville ha fri. Einar Kristiansen ble fåreslått, han var ikke uvillig, men måtte jo krangle litt. Han fåreslo Mimmi, men da hun synes hun var for fersk, måtte han til pers.

Ingeborg Nygård ble styremedlem, og til varaman ble Reidar Ingebretsen valgt.

Til revisorer ble valgt Gerd og Mimmi.

Olav ble gjenvalgt som leikrådgjevar, og Leif Lilleås og Finn Eriksen som underholdningsledere. Som sekretær ble Annemor valgt.

Finn Kveseth mente at laget måtte ha en reiseleder, og det var vi enige i, så vi klappet likeså godt inn Finn.

Da alt fikk fort og greit for seg, kunne vi gå over til hyggelig samvær.

Bordet ble dekket med duker og lys, og jentene hadde med seg en masse deilig smørrebrød, vafler og andre deilige kaker. Guttene hadde spandert sjokolade, så formannen behøvde ikke la oss beast to ganger til bords. Vi kastet oss over herlighetene med glubene apettitt og fatene ble fort tomme.

Bortalen blev holdt av Børre, som i mange pene ord og venninger overrakte Ingebjørg Æresbrev for 10 års medlemskap i Songdanslaget.

No er det også bestemt at Æresbrevet skal utdeles etter 5 års medlemskap.

Noen svingom ble det ikke tid til denne kveld, men (morro) hyggelig var det likevel.

”Red.”

(Kommentar: ”Gerd” er Gerd Halstenshov, som vart medlem 14/10-1946. Ingebjørg er Ingebjørg Stenseth som byrja 5/5-1938. Reidar Ingebretsen heitte Engebretsen. ”Mimmi” er Mimmi Pettersen. Finn Kveseth byrja 7/10-1946 og slutta i 1949. ”Olav” er Olav Christoffersen og ”Annemor” er Annemor Ove Knutsen.)

At verden står til Påske kan ikke være sandt for oss jenter er det litt uvant og se guttene sitte over iblandt.

Son var det ikke for år tilbake, da jeg ville melle meg inn pånytt. Ble det svart, ta med en gutt, så er du velkommen.

Og jeg som var med å stifta laget, følte meg nokså slaget.

Da laget var 25 år, var jeg så heldig å få innbydelse til festen. Der fødtes på ny lysten til sangen og dansen, og jeg bestemte meg for å begynde pånytt igjen.

Den første mandagen våget jeg meg ned på øvelse. Jeg var ikke så høy i hatten akkurat, da alt var nytt for meg igjen. Dansen var annerledes og sangene var nye, og det gamle var vrid på, så det var og lese a.b.c. på nytt igjen.

No har jeg heldigvis stått over det værste, og blitt kjent med dere alle, og jeg merker til min glæde, at samme gode ånd og kameratskap hersker no som for 25 år siden.

”Red.”

Turen til Kirkenær 6 - 11 - 48.

Vor alles Alf hadde ordnet det slik for oss, at vi skulle få gjeste Kirkenær.

Vi skulle ha ungdomslokalet ”Furulund” til disposisjon, så alt var klart til reise.

Pelle skulle ordne med rutebil, men de herrer myndigheter ordnet det annerledes, så vi måtte reise med toget. Det var nok mange av oss som var skuffet, men reisen var bestemt og reise, det ville vi.

Vår reiseleder Finn ble syk, Mathilde fikk yrkes naurose, og en del skulle i bryllup, så det så svart ut for dansarne som skulle ha oppvisning der oppe. Men det er noe som heter, begynner det smått, så ender det godt, og det gjorde det heldigvis for oss.

Vi møttes på Oslo Ø. Der stod nå kaserer og ventet med smil over hele ansiktet, og gleden var stor da han fortalte at vi skulle ha reservert kupé.

Vi gikk da ombor i toget hvor vi fikk lakt ifra oss soveposser, ryggsekker og kufferter. Det så nesten ut som vi skulle på påsketur, slik så det ut i kupeen.

Alle var ikke like tidlig ute, så vi måtte sende ut en ekspedisjon for og innhente etternølerne. Kl var ½ 3 og toget skulle til å gå.

Da først kom Annemor med Ragnar løpene, og det ville vært syn om vi hadde reist ifra Ragnar med kneipbrødet, for han satte kulør på turen. Stemningen var på topp hele tiden, og vi sang og lo, så sure st.mestere måtte le de med. På Skarnes hilste vi på Olav med sønnen sin, og vi synes alle det var syn at han ikke kunne være med oss.

Toget for videre, og gjorde en aldri så liten stopp ved Galterud, hvor vi fisket opp en kar med vinterfrakk, som han vistnok fikk bruk for.

På K.vinger var vi av og fikk oss noe i livet.

Så bar det oppover til Grinner vor vi fisket opp Hans Kveiland, også bar det videre til Kirkenær hvor en smilende Alf + Ingeborg møtte oss.

Så gikk vi i flokk og følge til lokalet, hvor vi fikk kledd oss om.

Festen tok til kl 8, og folk innfant seg tallrikt. Der merket vår kaserer som solgte billetter så det krøllete håret stod rett til vers. Pengene strømmet inn på ham, så han ble helt fortunlet, og måtte tilkalle hjelp. Det ble solgt bill. til ca 450 stk, vorav de fleste var kommet langveis fra for å se oss danse folkedans.

En trio spilte opp til dans, og ungdommen vrikket utpå gulvet. Gammel dans var ikke så populær, men da ringen stilte opp til dans ble det stille rundt i salen. Songdanslaget danset alle sine danser med fart og smell, og da Inger og Ragnar danset sin vakre vestlandsspringar ville jubelen ingen ta, så en hadde en god følelse av at alle var med.

Festen var slutt kl. 1. Vi ble hentet kl ½2 av en rutebil som kjørte oss inn på Finnskogen til Skassen, hvor vi skulle overnatte.

Der var 3 hytter som snille bygdefolk hadde stilt gratis til vår disposisjon.

Den hytta vi først kom til var alle tiders, med stor peisestue, soverum og kjøkken.

Kaffen ble kokt i en fart og maten kom fram på langbordet i peisestua, hvor vi bare kunne forsyne oss, det var ikke noe som het mitt eller ditt, der var alt vort.

Ja son skal det være. Kaffen og maten smakte godt. Etterpå koset vi oss ved varmen av peisen, til vi ble så trette at vi begynte og tenke på og køye.

Det var ikke alle som var så heldinge og få overnatte på stedet. Noen måtte ut i natten og trave til de andre hyttene som lå en ¼ ters vei borte.

Jeg var heldigvis en av de som fikk være og skulle dele sengekammers med 3 jenter Marta og Børre. Er du ikke nervøs, når du skal ligge med så mange jenter, sa vi til Børre, men han lo og sa, jeg har vært ute i hart veir jeg, san. Men innen han fikk sakt det siste ordet hørte vi bare en snorken fra senga. Inne i Peisestua lå det fire mann.

En hadde lagt seg med beina nesten opp i peisen, de to andre hadde funnet seg plasser på benkene, og fjerdemann lå på bordet, innbilte seg vel at han overnattet på Besseggen. Så i hytta vår hadde vi det som grever.

Det var verre i en annen hytte, der satt en av gutta oppe og fyrte i ovnen hele natta for og holle varmen, mens i en annen hytte lå jentene så fint at dem hadde både laken og dyner, og det ble sørget for varme steiner i sengene. Ja, slik forskjjel skal det være.

Ja så sovnet vi da inn i suset fra Finskogen, trette og slitne etter reise og fest.

Om morgenen ble vi vekket av karene fra peisestua. De hadde kokt kaffe, som ble servert på

kjøkkenbordet, men det var vel for å få oss våkne tenker jeg, for vi var jo mer og mindre halvdøde etter nattens strabaser. Noen av oss tok en rask tur i det vakre solskinnet. Så herlig det var der oppe i skogen, hvor den vakre Skassen spiller seg i solskinnet. Jeg for min del gikk og drømte og følte meg så velsignet hjemme. Det er rart når en er Solung, så vil alltid skogen og innsjøene trekke en til seg.

Vi vente tilbake til hytta, og spiste en bedre frokost. Etterpå ble det vasket opp og ryddet, så alt var i orden etter oss.

Gurijenta og Ingebjørg la sine kloke hoder ibløtt og lavet ett vers som ble skrevet inn i hytteboka, + navnene våre med takk for oss.

Vi måtte skynde oss for tiden var knapp. Somdalen skulle fotografere og vi skulle pakke. Kl. 1 kom rutebilen og hentet oss. Da vi satt godt og vel til rette i bilen savnet vi Reidar. Hvor var det blitt av ham?

Jo, borte på veien fikk vi se en i grå toppplue, og en grøn vinterfrakk på armen.

Hvor har du vært sa vi ikor. Jo, jeg måtte ordne med litt av hvert borte i hytta san lurt, og lø som bare han kan le.

Så sa vi farvel til Finskogen, og reiste nedover til Kirkenær, hvor vi skulle spise middag på Gruetunet.

På trappa sto Reidar og ønsket os velkommen, og spurte om vi ville inn Museum sjå. Så rakte han galant ut armen og ba oss versegod, sjå her, pleas kom inn. Vi kom inn i ei gammel stugu, hvor langbord var dekket.

Til middag ble det servert Fårikål som smakte aldeles deilig. Det skulle vært godt med litt desert etter feit mat, men det ble vi snytt for, til skuffelse for mange av oss.

Ja tiden gikk og vi måtte tenke på heimreisen.

På stasjonen samledes vi omsider, og så måtte vente på toget som var forsinket, men det er ingen sak når en har sirkuset med seg. Vi fikk en oppvisning i kappgang, også var det noe med en vinterfrak og ei jente.

Ja neste gang lovet Ragnar dyrt og hellig, at han skulle la kappa være heime, og ta vinterfrakk han med.

Toget kom og avskjedens time var inne.

Vi takket alle Alf for en god tur, og så bar det innover til Oslo.

Denne gangen hadde vi ikke reservert kupé, men til gjengjeld hadde vi egen spisevogn.

Ragnar sto for maten og Hans Kveiland serverte. Det ble ropt første bordsetning og matskjæingen begynte.

Endelig fikk Ragnar bruk for kneipbrødet sitt, og han skar så svetten rant da kniven var liten og sløv.

Smør fisket han hoss Huse, og resten av pålegget til Marta gikk med. Alle fikk vi skiver, og formannen fikk sin høytidelig overrakt på ett æsjelokk.

Musikk hadde vi også til maten.

Somdalen og en trekspiller spilte så det ljomet i veggene.

Etter maten var det allsang, og vi viste ikke ordet av det før vi var i Oslo, ja nesten da, for vi stanset langt, langt ute, vi var nemlig den siste av de 14 baggevognene.

Vi takket hverandre for en kjempesfin tur, og vandrett hjem trette og glade, med bare gode minner.

”Red”

(Kommentar: Redaktøren er altså Mimmi Pettersen, ho var "solung" - hadde slekta si frå Solør. "Alf" er Alf Johansen som om våren hadde flytta heim til Kirkenær. Han byrja i laget 13/1-1947. "Finn" er Finn Kveseth og "Mathilde" er Mathilde Myhren. Kasserar var no Einar Kristiansen. "Ragnar" er Ragnar Konglevoll som byrja i laget 13/9-1948, jobba ved jernbanen. Han var formann i 1951/52. Inger som dansa vestlandsspringar med Ragnar er Inger Sundsbø som vart medlem 27/9-1945. "Skasen" er ein innsjø eit stykke aust for Kirkenær. "Gurijenta" er Mary Westlie. "Ingebjørg" er Ingebjørg Stenseth. "Reidar" er Reidar Engebretsen som vart medlem 7/10-1946. "Huse" er Lina Huse som byrja i laget 13/9-48. Birger Somdalen var med som spelemann. Gruetunet Museum blei etablert i 1942. "Olav med sønnen sin" er Olav Christoffersen og sonen Dag. Olav byrja i laget 1/7-1933 og var ein sentral medlem til han slutta sumaren 1952.)

Jeg traff en kjenning.

Morn du! Nei godmorn! Er du i byen? Det er så lenge sea je har sett deg, at je trudde itte du sa hei lenger. At du itte kjem innom laget engang da?

Ja ha nok tenkt på de du, men det blir aldrig no av at je går. Hvordan går det i laget nå forresten?

Det går veldig fint, du ville itte kjenne at deg der. Ringen er blitt så stor, så nå skal vi over jul fløtta i fra Blåsalen som er blitt for liten til øving for oss og inn i Halli. Vi har fått så mye kjekk ungdom i laget, som går inn for leiken med liv og lyst.

Det var hyggelig å høre, Er'n Børre formann nå også?

Ja da - han står i som før, bromler litt iblandt da vet du, men snur'n seg er han like bli.

Aa lenge har'n egentlig vært formann nå?

Je trur det er 22 år i høst.

Du slette tid, han må vel få medalje for lang og tro tjeneste. Har dere mye gutter nå eller er det like mye jenter som før?

Å nei! som je sa sa i sta, du kjenner itte at deg. Je skal fortelja deg at nå henner det virkelig at en 2-3 gutter itte får danse om kvellen forde det er for lite jenter.

Du jug nå full nå?

Nei det gjør jeg rett itte! Men det høres vel uvirkelig ut for deg, som var med den tia det var 3 jenter på hver gutt. Du kunne hatt godt av å vært med nå, så hadde du kanskje en kvell iblandt fått føle åssen der var for oss jentene år etter år med alt for lite gutter. Du var ganske stri i luggen du å, den gongen vi pukka på at gutta kunne gjøra bytte på.

Nå får du itte begynne å bjeffe at da. For nå har du vel en og danse med du også?

Ja du vet je er flink te å fiske, så endelig har je da fått fatt på en.

Du ser så rart på meg, trur du det itte kanskje.

Joda - Joda. Å slags karer det som er med da?

Å mange, ja alle er riktig kjekke. Han Hans K. foreksempel, han flørter kanskje litt i nord og sør, men det gjør dem kanskje i Solør, ellers er'n litt av en primus motor nedpå Telegrafens kontor.

Så har vi kassereren vår han Einar, han vandrer så freidig på livets vei sin plikt han aldrig forsømmer når'n få mye penger i kassa, ja da skal je si han liker seg, sjøl om han iblandt går å drømmer.

Å'n Torleif ja det skal je si deg, det er noe til kar, det blir ikke mange åra før vi får egen baker

i Songdanslaget. Da blir det mange som en tur på kaffespleisen tar, for Torleifs kaker det blir noe som drar.

Så har vi'n Brynhjulf han er skredder, han ska je passe på å anbefale deg nå, jeg ha hørt han syr fine dresser om bitene er aldrig så små, sydd'n i en fart du også får, jeg har itte hørt noen vente lenger enn i 2-3 år.

Ja også 'n Hans H., det er en ordentlig skrue, men han har alt funne ei som ska bli hans frue. Hu ska bo langt vekk fra Oslo by, og det er kanskje derfor han nå bygger seg fly.

Åssån Leif da ser du. Han ska være gjev den karen. Je har hørt at han skal ha ett helt harem. Tusen jenter i en ring gir han Leif den rette sving. Snart så blir det vel annen låt, da bygger han seg lastebåt. Bort fra Norges land og skjær rømmer han fra sine hjertens kjær.

Så har vi en som heter Finn K. han driver med salg av stentøy. Je har hørt at om han bare har en hankeløs kopp, så selger han den flott. Hvordan for han den slags handel til? Taletrang han fødtes med, kun ved kjøp får kunden fred.

Å så -

Ja, dessverre du må jeg avbryte deg, det var veldig morro å høre om alle disse kjekke kara, men du sjønner jeg har itte tid til å høre på deg lenger. For itte anna end je sjønner så har du mange at ennå?

Ja det har jeg men har du itte ti så får du få høre litt om de en annen gang, men du er nøtt til å høre om en der nede som heter Ragnar, det er basen det ska je si deg. Tenk du vi var på tur til Kirkenær for ei ti sea, så sjønner du han er ansatt ved jenbanen, også ordnet han så vi fikk spisevogn hjem igjen.

Ser je dom ut?

Du? - Nei.

Å så vil du forsøke og innbille meg slikt!

Ja det er aldeles sant, det var to bordsetninger til og med. Ferdig smurte smørbrød overakt og ved ombringelse. Spør i Songdanslaget når du tar en tur innom, ska du få høre om det itte er sant. Du treffer gamle kjente. Pelle og Olav der er sjarmører fremdeles de.

Uff det var synd jeg itte fikk fortalt litt om de andre også.

Ja men du får ha det bra, nå må je stikke av. Du får hilse i laget. Je skal sjå innom og hilse på dere ved leilighet. Det var riktig hyggelig og få høre litt derfra. Morn med deg. Morn - morn. (Gurijenta)

(Kommentar: "Gurijenta" eller Mary Westlie var borte frå laget ei tid, byrja på att hausten 1948. "Hans K." er Hans Kveiland frå Odalen, byrja i laget hausten 1946. Einar Kristiansen var no kasserar, byrja i laget i oktober 1947. "Torleif" er Thorleif Vreme som byrja 10/9-1948. "Brynjulf" er Brynjulf Vestrheim som byrja i laget 15/11-1948. "Hans H." er Hans Hagen byrja 16/12-1946. "Leif" er Leif Lilleaas som byrja 5/9-1947. "Finn K" er Finn Kveseth som byrja 7/10-1946. "Ragnar" er Ragnar Konglevoll som byrja 13/9-1948. "Pelle og Olav" er Gustav Petterson og Olav Christoffersen.)

Etterlysing

jenter etterlyses!! Gutta i laget.

Lysning.

Det lyses til ekteskap for Finn Eriksen og Gerd Halsteinshov.

Oslo 6 -12- 48.

Mimmi Pettersen. Red.

(Kommentar: Mimmi Pettersen var med i laget frå starten av. Ho var borte frå laget i mange år, men byrja på nytt i 1947. Ho vart æresmedlem i 1977. Ho var ugift og hadde mjølkebutikk på Grünerløkka. Ho rekna seg som Solung, altså frå Solør.)

Fantefølje 7. mars 1949

Intryk av 30 års folkedans.

I 1919 begynte undertegnede att trå de første steg i Norsk Folkeviselek, etter instruksjon. Veien var nogså ugjevn at begynne med, men litt etter litt så begynte benen at få den form som skulle till for at følge med i de forskjellige dansar. Så blev det en del oppvisninger på Bygdø Folkemuseum, så skulle vi gjesta Drammen Teater, var vist Drammens mållag som var kontaktmann i følge hukommelsen. Reste i fra Oslo ved 5-tiden, var i Drammen ved 7 tiden. Ferden gikk så til kaffestova der det blev inntatt forfriskninger. Kl. 8 skred vi opp på senen. Var nok lit sjelv i knærne. Etter inntrodejon så begynte vi med en sangdans og så gikk det slag i slag til teppet gikk ned. Den reisen til Drammen var kanskje en oppstyver for en rastløs ungdom på de væl 30 talet av år. Ja så blev Oslo Sangdanslag stiftet. Der var mange lag som blev stiftet i den tid, så konkurransen var stor om Oslo ungdommen. Arbeidslysten den gang var upåklagelig, der dreves intensivt i alle lag, og så blev Oslo Fylkeslag av den Norske Folkevisering stiftet. Vår første form. var Otto Stensby. Nu blev ikke idyllen den samme ord klyveri om et vært spørsmål og forslag som kom fram til drøfting og dette resulterte i indre stridigheter i lagene. Oslo Songdanslag gikk heller ikke fri, så kom spørsmålet? Hvem hadde skylden? Der blev utpekt en eller flere syndebukker. For egen del var jeg kanskje lit for passiv. Ja spiren gikk og lagene dødde hen etter hvert. Og så er jeg kommet til den konkluson at hjemme er bra, men borte er best. Der og jeg var skyldig i de rivninger som opstod i lagene og mellem lagene. Vi såg grumset i vor broders øye, men ikke bjelken i vort eget. Så en del erindringer om de lyse og trevlige minnene med utflukter i lastebil. Da ikke bilen greide bakkene var gutta hester til vi kom opp bakken, og så sång og latter til neste bakke. Kan det tenkes noget trevligere enn når løsluppen ungdom utfoller sin livsanskuelse i den ville natur. Disse utfluktene var til og sveise lagsfolka sammen og det har vist seg at lagsånden er den beste når vi sitter sammen i en bil og humper av gårde til nære og fjerne bygder. Der får man kontakt med meningsfeller og så får man røre på bena etter trekkspill og fele. Når man så har tat med litt humør (som det heter) så blir tiden som regel for knapp ved disse utflukter. De fleste må jo passe sin dont i værdagslivet. Turene til, Tangen, Aurskog, Odalen er og blir de som jeg setter i første rekke. Dette er et lite resyme fra Folkedansens barneår i Oslo for sirka 30 år sidan.

Pelle.

(Kommentar: "Pelle" eller Gustav Pettersson, opprinneleg svensk, var aktiv i laget frå starten i 1922 til han døydde i 1963. I 1938 ville han bli passiv medlem, men då vart han utnemnd til æresmedlem, og passiv vart han ikkje. Han var tømmermann og budde heile tida på ein parsell i Prinsdalen. Han var alltid i godt humør og var ein sprek dansar.)

Minner.

Den første turen jeg var med, var til Sørumsand.
Du verden for moro jeg hadde den gang.
Bunad det lånte Johanne meg
og sløyfa hu knytte var også fin.
Til å danse fikk vi ikke lov
og i kirken satt vi alle og sov.
Nogen var det som snorka
å Martha dytta i Børre alt hu orka.
Mot kvell det begynte og regne så smått.
Men gutta tror jeg hadde det gått
i ly under jentenes regnslag
hadde de funnet behag.
En tur vi også til Gjøvik dro
Bunadklett ungdom som sang og lo.
At veien var humpet det husker vi nokk
i den største humpa vi fikk et sokk.
Da Klara hadde søla til forklæ med blekk.
Du store væla så rare råd vi fekk.
Klokken 6 vi skulle danse ja,
men hvad vare som hente da,
jo alle de mørke skyene gråt,
ja jeg husker gått at jeg blev våt.
Aa minnes vel den sorte hatten hans Børre
og jentene som sto halvnakne og strøyk seg tørre.
Men moro var det også den gang
og hjemturen gikk som vanlig med sang.
På Kongsberg vi også har vært,
men da reiste vi ikke med bert-bert
vi reiste med tog den gang
og hele flokken satt og sang.
Å kjøre vatten og kjøre ved.
Og på Vestfossen nok en med.
Å toget ruslet så langt og snart
på den turen hente det mye rart,
I Ingers seng en ramskål sto.
Da hu det oppdaget hu ikke lo.
Nei hun var vist ganske vill
på resten av turen var jeg vist ganske snill.
Ingebjørg blev fotografert da på en bjørn hun satt.
Det er Finn som bildet har tat.
Vi kjørte i fjellet med gruvetog
og alt det som vi tunellen vi såg.
Men Haugebonden møtte vi ei.

Ingebjørg som ny redaktør. Takk for mig.

Leif Lilleås red.

(Kommentar: Leif Lilleås byrja i laget 5/9-47. Han var aktiv til innpå 1970-talet. Han vart i 1958 gift med Else-Marie Hee, også ho medlem. Leif var ekspeditør og sydde bunader.

”Klara” var Klara Normann som byrja 7/10-1946 og slutta 1951. ”Inger” er Inger Sundsbø som vart medlem 20/9-1945. ”Ingebjørg” er Ingebjørg Stenseth medlem frå 5/5-1938 og ”Finn” er Finn Kveseth., medlem frå 7/10-1946.)

Fantefylgje, 21de november 1949.

(Kommentar: Redaktør er Annemor Ove Knutsen med referatet frå Venezia-turen.)

Eit glimt frå ferda til Venezia den 26de aug til 15de sept. 1949.

Den 25de aug. var leikarar frå heile landet, 28 i alt, samla i Nordahl Brunsgt. 22, for å få den siste finpussing før starten til Venezia, der det internasjonale folkedans og musikkstemne skulde vera.

Den 26de kl. 6.³⁰ om morgonen samlast me utafør Bondeheimen, der bussen stod som skulde frakte bøligen den lange vegen. Det var eit virvar utan like. Eit berg av koffertar, soveposar, matkassar, tome 50 l. spann og mykje anna. Primus, kokekar - steikjepannar, kaffikjellar flaut over alt på fortauet rundt oss. Ferdafolket kom rundkledde av jakker kåper - det som ikkje var på, bar me på, + puter, ulltepper og tasker. Korleis alt dette skulde få plass på bilen var ei gåte, men det gjekk. Karane stapla og stapla, oppå, under, framme og bak, og so var alt på plass. Mange var møtt fram for å ynskje oss lukka på ferda, og glad var eg når eg såg fjeset til Inger kom tilsyne framom hjørna, ho var den einaste av våre som hadde kreka seg op so tidleg. Og so gjekk signalet! Ta plass. Eg hamna langt bak i bussen, eg kikka etter Hans, han heldt seg langt unna, eg skimta berre den myrke luggen langt framme. Den siste helsinga vi fekk med oss var ein vakker buket nellikkar som Boye Skeie gav oss med frå Leikarringen i Bul.

Og so rusla bussen ut av Rosenkrantzplass - over Majorstua og vidare Sørkedalsvegen, Ullernsouceen og ned på Drammensvegen. Turen frå Oslo til Larvik var i grunnen veldig spanande. No fekk med den fyrste føling med kvarandre - me granska kvarandre, og lurde vel litt på kven den helding eller uhelding vart, som skulde dele morroa med kvarandre i 3 vikor. Eg tok snøgt oversyn, å fann ut at me var like mange vestlendingar som teledøler iallfall. Men flokken var bra den - Halvor som reiseleidar med kart og kompass var blid, men bestemt - nåde den som var 5 min for sein - då fekk du passet påskrevet.

Sigrun med pengetaska var berre smil, enda ho hadde teld pengar heile natta. Desse to vart forresten far og mor på turen, for oss altso og so hadde me Reidar som styrde oss i song og dans. Og snart ljoma songen gjennom bussen, ”Sangens glade tropp”, var den fyrste Reidar lærde oss, og det vart kjenningsmelodien vår på heile turen.

Kl. 11. var me i Larvik, og der låg Petter Wessel som skulde frakte bøligen til Danmark. Me kom velberga gjennom tolla og so stod me om bord. Vindstill og Solblank låg Skagerakk. ”Huskotablettene” fekk ligge i ro i øskjene sine og alle var glade til, berre han Hans murra litt! Han var fornerma på værgudene som snytte han for rullinga på bølgetoppene. Det fyrste me likevel gjorde var å få oss lugar. Lite svevn hadde det fore fyreåt, og me rekna ikkje med svevn framover heller.

Båten gav oss no det fyrste smak av eventyret, god mat, drops - karameller og anna godt, alt for norske pengar.

I 8 tida la ferja til i Fredrikshavn, og etter ei kort rast der me åt resten av nista vår før me, med eit glas dansk mjølk til, stuva me oss inn i bussen og turen gjennom Danmark tok til. Myrkret svøyper seg kring oss, so me berre i drøyme såg slakke bakkeskråningar, flate jorder og bøkeskogar. Eg vart ikkje so lite forundra då Halvor med eit melde "Ut å plukke blåbær, og det midt på natta!" "Gutane til høgre, og gjentone til vinstre", var neste ordre, - og då skyna eg. Det vart eit fælende uvær utpå natta - med lyn og torebrak, regnet fløynde ned so asfalten vart blank som ein spegel. Me vart stana fleire gonger av det Danske politi som var på jakt etter ein rømling, "Ser vi han, skal vi køyre han ned", segjer Helkås, og sette op farten.

Utpå morgonen den 27de møtte me den tyske grensa. Tyskerane hadde nok hug til å snuse litt nærare på oss enn dansken gjorde, men dei visste ikkje råd med våre truskuldige fjes. Me var spræke og oplagd til morro, me song og leika litt for dei, og me fekk smilet fram på den søvnige vakta. Etter ein time var alt klart, me skulde nå Holland innan kvelden, og me hadde ein dryg dag framfor oss.

No kom sola op, og med den varmen, vegane var flate og fine, timane gjekk snart, med song og småprat.

Snart nærma me oss Bremen, og det stilna av i Bussen. Ved det me no såg, kom altfor mange såre tankar og minner fram. Det me følte trong til lå segja var: Kor forfærdeleg der ser ut her", men det skulde mod til å segja både det og anna, for me visste det var tyskerane vel undt. Men likevel tenkte sikkert alle på dei kulturelle verdier som vart øydelagt, og som ikkje kan reisast att av ein generasjon, dersom det i det heile kan reisast att. Det er nok å berre segja at den del av Tyskland som me køyrde gjennom, bar merkje etter krig og øydeleggjing. Me stana ikkje meir i Bremen og Hamburg enn for å fylla bensin, og å ordne med valuta. Me drog eit lettelsens sukk når bussen runda det siste gatehjørne, og me tok fatt på landevegen att. No skulde me ha vår fyrste middagsrast, magane var tome, og det høyrdest alt i eit, "me vil ha mat". Me vart delt inn i matlag - 6 stk i kvart lag, som fekk ein diger matkasse utlevert, der det var alt det me hadde bruk for. Kor glad eg vart som fekk vera på laget der Bjørg - Reidar - Hans og Durme var. Karane hadde jobben med å få fyr på primusen og laga kappast om å vera fyrste mann. Han Hans var makelaus snar til å få fyr, berre høyr kva Bjørg skriv om han:

Aa, kjende du, n Hans -

han gjorde kvar rast til ein einaste dans!

Ja, før du fekk sukka or bilen han var -

han primussen fann fram og fylde op tanken og det i ein fei.

På matlaget alle vart ildna av kavet -

der Hans var ophavet,

dei stræva og stelde og sulla og song,

den rasta so long.

Og det var jamen sant. Både denne gongen og som oftast var det vår kaffikjel som sende ut den fyrste kaffisneken, og våre fiskeboller var dei fyrste som surra koseleg på panna. Det var med andakt me sette oss på huk rundt matkassa som var dekket på med håndkle til duk, med dekketøy og tallerkar samla på midten. Me var 6 stk, som skulle ha kvart sitt hjørne, so det var ikkje so greidt å få plasert alt.

Men det vart ei høgtidsstund dette fyrste måltidet vårt ute i det fri og på framand jord. Lenge vil eg minnst dette og dei andre koselege måltidene ute. Og so gjekk me på vitjing til kvarandre, me laut liksom fylgje med korleis dei andre diska op og hadde det, og mang ei god skrøne og vits vart fortald. Øystein frå Drammen var makelaus å stikke seg vekk frå sitt matlag, anten gjekk han på vitjing eller laut han endeleg ”plukke blåbær” nett då alle skulde til med opvasken! 1½ time fekk me til middagsrast, so me laut rappe oss både med det eine og det andre, skulde me greide å få alt på plass og oss sjølve inni bussen på den tida. Ruta var sett so knapp opp at me laut halda tidene som var sett.

Utpå kvelden nådde me den Hollandske grensa, og no var det laurdagsstemning i bilen. Det var nok dei som gledde seg til ei god seng i Oldengaal - vakta på grensa var blide og hyggelege, enda me opførde oss som ein flokk skuleongar som var på tur, utan lærar og anstand. Ord og talemåtar var ikkje nødvendig her, me skyna kvarandre likevel. Me kraup under stongi på grenseskiljet og stilte opp til leik, og aldri har vel ein slik brokutt flokk svinga seg i leiken for utlendingar fyrr. Habitten var frå langbukser - knebukser - fløyelsbukser og skinnbukser, shorts, nokre med skjorta utanpå buksa, og andre med skjorte ned i buksa, ja det var visst dei utan skjorte og, - til kvardagsbunader, sportsantrekk, kjoler - forklær og tøyskor, men morro, du store verda, det kribla overalt i kroppen, føtene nekta plent å stå roleg 5 min i trekk, humøret bobla og blodet bruste, det var livsgleda som folda seg ut hjå 29 spræke og lukkelege ungdom. Me hadde som uendeleg mykje å vera taksame og glade for det hadde det skræmelige bilde av Tyskland i dag, vist oss.

Men me skulde vidare til Oldenzaal. Me kørde gjennom lange alléar av lauvskog, so langt auga rakk, såg me strake vegen som ei snor framover. Bilen åt mil etter mil, og so kørde me inn i byen for for eit syn. Byen feira 700 års Jubileum, og dei hadde festa i mange dagar. Gatone var eit einaste ljoshav, rektor av ljospærar og blommar strålte mot oss. På eit hus var det sett op ljospærar på alle kantar, so det steig fram or myrkret som eit eventyr slott, og i hagane og langs fortågene var det pynta med store raude sopp og trillebører fulle av blommar. Og det yrde av folk overalt, dei gjekk hand i hand og sperra heile gatone, det var med nauda sjåføren fekk losa bussen fram til hotellet der me skulde overnatte. Her vart me helsa med det norske flagget over inngongen, og vart vél motteken. No var det ingen som tenkte meir på senga me skulde berre fine oss litt, fyrr me skulde ut å sjå på all denne stasen. Og jamen var det godt å vaske skiten av oss, me kjende mest ikkje kvarandre att der me reine og finpusa troppa op. Den einaste me sakna var Reidar, ”Han søv alt” sa Bjørg, han var den einaste som bøygde seg for kroppens krav, nemleg å kvila seg ut.

Men Bjørg og eg vilde no sjå litt på virvaret, me slog lag med nokre av karane og dreiv med straumen, og var like galne som alle andre var her i denne byen. Me heldt kvarandre i hendene og dansa og song, ”Me vil liva, me vil liva, til me døyr. Me rekna med at det var ingen som skyna kva me song, so det eine kunde vera like bra som det andre. Me gjekk etter musikken, og stimde rett inn i eit stort telt, som var rigga op til dansegolv. Her øygna me høvet til å få dansa på Hollandsk vis. Me lessa jakker og skjerf av oss og stilte op ved gjerdet, der var nemlig sett opp gjerde rundt heile dansegolvet, det kosta pengar å koma innanfor, men det hadde ikkje me, difor tok eit par Hollandske kavalarar å lyfte Bjørg og meg over - for eit lyft! Og karane laut stå på stol for å kome over. Og me vogga oss i dansen men det var brysomt dette å verta heist og halt slik på, me vilde heller ut att å sjå på alt det fine som låg i vindauga. Og me skulde innom alle sjapper å kikka på druor, ferskenar og alt det gode som der var.

Berre kikka, sa me, for enno hadde me ingen pengar fått.

Men alt har ein ende, det hadde denne natta og, senga var god no, etter fleire timars vandring. Sundagsmorgonen var me tidleg oppe, me skulde ut og handle godt. Me telde pengane våre og tok ein runde, og utruleg var det, det som me hadde tilsaman når endeleg alle var samla i bussen. Posane gjekk trutt runden, og me hadde ikkje tid til korkje å prate eller læ, det var berre kjakane som gjekk.

No i dagsljøset såg me fyrst kor vakkert dette landet var, det var som å kjøre gjennom ein einaste stor hage. Kwart lite hus med trær og blomar kring var som eit eventyr. Vakre parkanlegg med leikeplassar for ungane, vindmøllene ruvar på uendelege flater av dyrka mark, det var berre treskorne som mangla.

Vegane var rette og flate, bussen susa avstad, og snart var me i Belgia. Her var det og vakkert det var ikkje lenger so flatt, det var heller ikkje so ordentlig og velstelt som i Holland. Husa hadde meir fantasifull arkitektur her - dei var større og såg flottare ut, og landskapet bar meir preg av industri.

I 9-tida møtte me Bryssel, og her skulde me stana i 2 timar. Det var hausttakkefest den dagen og eit yrande liv. Overalt strålte ljósreklamen i alle spekterets fargar, alt som i dagsljøset kanskje var både grått og ustelt, vart gøymt skjermende bak neonlysande bokstavar og flom belyste plakatar. Me vart ståande å berre glo, det var vondt å få augo vekk frå alt det fine me såg i utstillingsglasa. Det var slike mengder av alle ting, i så mange vakre opsett og fargar, at me gløynde oss reint burt. Den Belgiske franc var so langt burte at me godt kunne drøyme oss burt, me visste at dette var berre å sjå på, og ikkje til å eige.

Me rusla litt rundt, karane skulde ha seg øl og dei skulde kikka på gjentone sa dei, eg vart med Bjørg og Reidar på eit lite tokt gjennom byen, dei hadde vore i Bryssel fyrr og var litt kjente. Me skulde sjå ei statue av Marmecken Pis, mellom anna. Den er vanskeleg å beskriva, Bjørg og eg kjøpte no kvar ein med oss, i fall me skulle verta spurd korleis den såg ut, so kunde me berre vise den fram. Og mykje morro vart dette tvillingparret som han Reidar tok ansvaret på seg for, endå me hæderleg hadde betalt for gutongane.

Me laut kikka på kniplingane og, nei Dykk skulde sett alt det vakre av kragar, sløyfer, og anna det var som eit eventyr.

Men me laut rive oss laus, bussen skulde gå att kl. 12, me skulde nå Paris om måndagsmorgonen. Me var trøytt no og me budde oss til natta - me skulde nemlig køyra utan stans til Paris.

Me køyrde gjennom endellause vidder med sukker roer og svære grassletter med høge høystakkar i alle facongar. Gamle landsbyar som i grålysinga såg heilt utdøydd ut. Her var det ikkje så finpusa og velstelt som i Nederland, men fengslende likevel med sine små hus, kolhaugar - høysåter og vasstårn. Her fekk me og sjå at dei bruka oxen til trekkdyr.

I 9 tida skimta me Paris, og stemninga steig. Tenk Paris med Eifeltårnet - Notre Dame - Triumfbogen og mykje anna, stader me berre kjende av namn og 2 heile dagar å vera her på. Godt var det at me ikke visste kor snart 2 dagar går i ein storby, der det er milevis mellom kvar ting ein skal sjå.

Me budde på det Internasjonale universitetet. Det var ein imponerande stad med mange store bygningar, flotte hagar og plenar, som ein liten by i byen. Her var samla studentar frå heile verda, alle tungemål høyrdest. Den fyrste dagen nytta me bussen til rundkøyring i byen, og det fyrste me skulde sjå var Eifeltårnet.

Alle skulde op, men mange grua for denne reisa 300 m rett op i himmelrommet. Men eg tykkte at Fløybanen i Bergen var mykje verre å fara op og ned med. Me kunde sjå vida ikring frå toppen, endå lufta var disig, so den nesten alltid er, sjølv om sola skin.

So var det Triumfbogen, der ligg grava til den ukjende soldat. Den er frå fyrre verdenskrig og her brenn den evelege elden, ein liten blå flamme. Her er alltid friske blomar og alle helsar når dei går framom.

Notre Dame kyrkja gjorde eit uforgløymelig inntrykk på oss, med sine vedunderlege vakre glasmaleri utskjeringar og målarkunst. Folk gjekk ut og inn ustanselig, men det rådde høgtid over alt.

Me kunde gjerne gjenge her i timevis, me vart aldri mett av å sjå på det vakre, men me skulde nå over so mykje, Lover millom anna, der dei store kunsts-kattane er samla, - me vilde sjå Mona Lisa, men diverre var det stengt for dagen. Like uheldig var me når me kom til operaen, billettane var utselde for dagen, og ingen forestelling den neste dag.

Den norske presseattascheen bad om ei framsyning og universitetssalen var stappfull av utlendingar og nordmenn, og me fekk stor fagning.

Magne gjorde også stor lukke med slåttar på hardingfela.

No var det berre nattklubb att, det laut me sjå ut på, når me var i Paris. Det var ikkje mange stadene me hadde å velge millom, for det skulde mange pengar til, og dei var små no på slutten. Men inn kom me og morro var det. Litt rare i hue vart nok dei fleste når det leid på kvelden, det var so mykje rart å sjå her, som me ikkje var van med til å sjå heime, so som naken dans.

Ja, ei fjør her og der hadde dei pynta seg med men anten dei hadde denne fjøra eller ikkj var då nett det same. Og me dansa rumba - samba - tango - vals og slangedans, same takt og same trinn i alt, det var so trongt at me trødde stega på staden, som Reidar har lærd oss. Onsdag den 31te aug. tok me farvel med Paris. I steikjande sol starta me i 9 tida om morgonen, me skulde nå Lyon innan kvelden. No vart det ein uutholdeleg varme, bussen hosta og pesa og skapte seg. Den tolde ikkje varmen, og stort likare var det ikkje med oss heller. Ved fyrste rast heiv me av oss alt unødvendig tøy, me fekk på oss shorts og ei lita skjorte, det vart straks likare. Etter ein god middag og kaffitåren kom humøret op og bussen vart i godlag att, den gjekk utan knirk til Lyon, då var kl.1 om natta.

Jon blund kom. Eg trur eg somna fyrr eg kom i senga, for eg datt utav 3 gonger fyrr eg endeleg fann midten av senga og fall til ro, fortalde Dunne etterpå.

Av Lyon fekk me sjå lite, me starta kl. 9 neste morgon. Det vart berre ein kikk i gata der hotellet låg.

Det neste målet var Nize. Det var mykje å sjå på vegen dit, mange gamle landsbyar med små steinhus. På ein open plass midt i byen var det felles vannpost der innbyggjarene kom for å fylla kar og spann med vatn. Me nytta høvet til å fylla spanna våre. Friskt vatn laut me alltid ha i bilen, for i denne varmen melde tysten seg. No var det inga stas å sitje på spannet framme med sjåføren, for no laut ein stå meir enn ein fekk sitje, og attpå ha jobben med å brønne 29 stk.

Her var det mengder av druer. I store klasar hang dei på trea som stod i rad og rekje langs vegkanten og i terrassar opetter fjellside. Ferskner såg me og ein del av. Aa sjå all denne saftige frukta var å friste oss over evne, særleg no når me hadde føling med den sydlandske varmen. Rastane vart gjort so korte som råd var, det beste var å køyre, då kjende me luftdraget

iallfall. Me køyrde hele dagen, gjennom fruktbare landskap, store vidder med asparges og mais.

Kl. 9 skulde me vore i Nize, men det vart 1 og då var det stengt. Me køyrde litt utafor byen for å slå oss til ro, den stunda det var att av natta. Dette var den fyrste natta ute under stjernehimmlen, soveposane kom fram, og det var berre å finna seg ein stad under palmene. Men det vart trangt om plassen likevel, ein vilde vere so nære kvarandre som råd var. Eg tusla rundt ei stund, han Hans var krogen i posen - Dunne hadde funne seg ein stad Reidar og Bjørg skulde liggje i bussen. Reidar skulde hjelpe meg å finne ein plass, og endeleg fann han ein retteleg fin stad åt meg inntil ei trestamme, og under ei ljospære! Eg kraup i posen, men det var ikkje snakk om svevn. Eg låg å hørde dønningane frå Middelhavet som slog mot bergrevnene, palmene stod som myrke silhuettar mot himmelranda. Månen skein frå ein ljosblå natthimmel, det glitra og blenkte i det djupblå middelhavet. Den milde vinden susa varleg gjennom lufta det kvilde eventyrdåm over det heile. Men det var nok ikkje berre dette som var årsaka til at eg ikkje fekk sova, eg låg nemlig i ei stor maurtue. Eg vart heilt svart av maur - dei beit ikkje, men som dei kraup, overalt i augo - øyro - håret - hender og føter. So snart det ljosna av dag, kraup eg or posen og reiste meg, men fyrst etter ein dukkert i havet vart eg kvitt dei.

Det var på sjølvaste Rivieraen me no var på, og eit herleg syn var det. Husa var bygde som små slott opetter fjellside med parkanlegg og palmetrær overalt.

Me stana i Nize nokre timar om fyremiddagen, me laut sjå å få ende på resten av francane, og her var det råd å få kjøpe alt mogeleg. Det vart handel, væsker - stråhattar - kjoletøyer - shorts - skjerf og små souvernier av alle slag. Me tok oss ein tur i "Gamlebyen", der gatone var so smale at me laut gå i gåsegong, og husa so høge at me laut leggje oss på ryggen for å sjå til tops. Her var det salg av al slags varer - stråhattar - kasserollar - fyllepennar - tøyer - klær og sko, til å med levande høns. Det yrde av liv over alt - men det var ei fæl lukt der, me var glad når me kom uttatt i solskinet. Men vegen var lang til Venezia, me laut dra vidare. Me køyrde langs Middelhavet til Monaco, og kom til Monte Carlo, ein mykje vakker stad.

Men no segjer eg takk for meg og let Reidar få ordet, som skal fortelje om resten av ferda. Annemor Ove Knutsen. - bladstyrar -

(Kommentar: Annemor Ove Knutsen byrja i laget 14/11-1938 og var ein sentral medlem heilt til ca 1970. Ho leigde seg heile tida husrom i ein villa i Abbediengveien 2. I same huset budde tidvis også andre i Songdanslaget. Annemor var ein stø songar og dansar og var skrivar i mange år og skreiv lange gode referat. Annemor var frå Hordaland, hadde Hardangerbunad og var handarbeidslærar. Ho vart æresmedlem i 1976.)

(Kommentar: Omtale av resten av turen finst ikkje, anten det var Reidar Warme som ikkje skreiv, eller det han skreiv, vart ikkje innført i boka. I styremøteprotokollen står det at Reidar kåserte om turen på kaffispleisen. Noregs Ungdomslag stod bak turen som samla dansarar frå mange kantar av landet. Reidar Warme var danseleiar og Magne Manheim spelemann på turen. Frå Songdanslaget var Annemor og Hans Kveiland med.)

Fantefylgje 16de februar 1950

Arme meg som skal være ansvarshavende redaktør for en avis som nettopp har hatt 2 så fremragende kvinnelige redaktører. Den første påberopet seg at hun aldri hadde forsøkt sig i

det yrket før, og går så hen og skriver alle tiders avis. Den andre hadde vært i Italia og opplevd utrolig mykje gilt. Jeg innrømmer at jeg satt og var ikke så lite avendsjuk, inntil hun fortel om loppene, da vart jeg helst glad at jeg ikke hadde vært med. ”Du kunne fått ligge ved siden av mig”, sa Hans ”loppene liker ikke mig”. Kjære Hans, du skal ha hjertelig takk for din store vennlighet, men jeg er redd at du misforstod oppgaven denne gangen. Jeg etterlyser herved en som loppene liker, for eventuelt neste utenlandstur. Bill mrk ”Lopper” kan sendes til Fanteføljes redaksjon.

Ja som sakt var jeg ikke i Italia, men jeg var på Lillehammer, riktignok er det visst slik at stevnet må forbigåes i taushet. En fredens og fordragelighetens kappe lå nok senket over Lillehammer i de dager, og ikke skal jeg forsøke å lette en flik av kappa, i allefall ikke nå så lenge etterpå. Jeg vil berre håpe at de storkarene som styrer med verdensfreden må ta lerdøm av Leiklaget sitt årsmøte på Lillehammer 1949. Men for lagets egen skyld vil jeg håpe at det må blåse en frisk bris nede i Kristiansand til sommeren og at ikke et heilt dyrebart årsmøte blir bortkastet med å diskutere om barnet skal hete ditt eller datt, serlig ikke, når barnet allerede er døpt. Men det var nå Songdanslagets tur jeg ville riste noen runer om. Jeg syntes det var en felande gild tur, men det er nok delte meninger om det. Jeg har aldri vært ute og kjørt med en brandmann før, berre det var en opplevelse, men han fekk ikke vogna til å dra, gudsjelov for det, ellers måtte vi nok hatt brandsirene på bussen, det tror jeg ikke Nordby hadde tenkt på. Vi tok svinga på et hjul og osa oppover Trondheimsveien, det skal være sikkert, men vogna drog som sakt ikke.

At det var litt trangt om plassen gjorde vist stemninga berre enda høyere, alle skråla og sang eller bråka med sitt, slik som vi alltid gjør når vi er på tur! Alt gikk vel og bra til vi kom til Minnesundbrua, snakk om å få en elefant gjennom et nåløye, men det kunststykke gjorde Helkås. At det ved ett uheld gikk en rute i bussen og at det blev en fel gjennomtrekk var ikke så bra, men på Hamar blev ruta erstattet med en papplate og så var alt såre vel igjen. På Hamar bevilga vi oss en rast og kaffistova blev oppsøkt, det var forresten ikke alle som fant kaffistova, men en kaffitår hadde dem nå fått sig allikevel og møtte blide og fornøgd opp ved bussen, etter en ½ time. Melleml Lillehammer og Hamar var det helst taust og stille, så til å vara os da. Men alle sat vel og drømte fagre drømmer om hvad dem skulle oppleva de nærmeste 24 timene. Det er rart med ett slikt stemne, det kommer folk fra alle landets kanter. Det kjem folk fra heimbygda og råkast med utfløttarungdomen. Kanskje var du på stemna i fjor og såg ei jente eller ein gutt du gjerne ville bli nærare kjent med, men du var ikkje modig nok da, men i år skal det bli andre greier, om ho berre er der, - eller kjem han tru?

Takket være vor brandmann, var vi på Lillehammer på eit blunk. Utenfor ljosjelokalet, hvor vi var innkvartert stod Mary, smilande og bli og ønskte oss alle velkomne, samtidig som ho dirigerte trafikken ettersom vi kom slepende med kofarter, ryggsekker, soveposer og matpakker, du skal hit, du dit o.s.v.

Gutta skulde ligge i den store salen gjentene blev fordelt noen opp i 2. og noen opp på senen. Ja seneteppet var for altså, og på det var det malt et høyt og uoverstigelig fjell. Ein av gutta vore fekk det så hart med at han skulde over det fjellet, han snakket ikke om annet hele kvelden. Jeg vet at han er glad i fjellet og har stor trening som fjellvandrer, men dette fjellet måtte han nok gi opp likevel. Det var uråd å koma over, men vi var vel ikke kommet til Lillehammer for å såve? I alle fall var ikke Brynjulf det, når den store festen var slutt, tusla han på byen og der traf han. - Et supert Lillehammer kei - tenker dere nå, men nei, han traff et

pinnsvin, et av de felt skjeldne med kvit flekk på nakken.

Ja desse pinnsvina har fått den skjeldne gåva at dei ei heil lang sumarnatt kan prate og pinnsvinet og Brynjulf radla heile natta til endes. Hun fortalte ham at hun var en fager og rik prinsesse som en ond fe hadde skapt om til et pinnsvin, hun fortalte også at den som klarte å fri henne ut av trolldomen ville få henne og heile kongeriket. At Brynjulf var noko rar og fortenkt dagen etter, kan vel ingen undrast på, han lurte naturligvis på hvordan han skulle fri prinsessa, det hadde hun ikke sakt noe om, men der har jeg den store glede og kunne hjelpe. Da jeg vil at konkurransen skal være fri for alle bekjentgjør jeg det herved i Fantefylgje, vistnok ligger Brynjulf et hesteholde foran, men heng i gutter, kanskje nettopp du blir den heldige, allikevel. For at dere skal tro mig vil jeg først fortelle dere hvordan jeg vet hvordan prinsessen kan befries. Som det vil være velkjent for mange av dere så fikk jeg ikke se julenissen, men noen dager før jul ringte han på hos mig, at det må ha vært en julenisse med usedvanlig lange bein er det ingen tvil om. Ja jeg gjorde mig nå nogen tanker om hvordan han ellers så ut også, men jeg skal spare dere for nærmere beskrivelse. Det hang igjen en pakke på angredøren min, med en liten julenisse i, og den nissen koset jeg mig med i hele julen. Men nyttårsaften bestemte jeg mig for og tenne på den dertill bestemte veike i hode hans, dette var mens det enda gikk an å kjøpe fyrstikker om du kunne oppdrive noen, jeg vilde ikke ha han med inn i det nye året. Om litt hører jeg en røst som sier ”slokk den fortærende flammen du har tent i hode mitt, så skal jeg fortelle dig noe viktig. Og så fortalte han mig historia om den forgjorte prinsessa på Lillehammer og om hvordan hun kan friast ut av trolldansen med at en og samme gutt i 3 år på rad møter henne og prater med henne den natten hun har fått talens bruk. Og den som ikke tror mig kan komme og se julenissen. Lykke til gutter.

I. S. refr.

(Kommentar: "I.S." er altså redaktøren Ingebjørg Stenseth. "Hans" er truleg Hans Kveiland. "Leiklaget": Desse åra var det eit eige særslag i NU som tok seg av folkedansaktivitetane i NU. Det var ein det strid i organisasjonen om Leiklaget. Brannmann Nordby - sjåføren - var truleg ikkje medlem i laget. Kanskje hadde dei buss saman med BUL? "Mary" er Mary Westlie. "Brynjulf" er Brynjulf Vestrheim, medlem frå 15/11-1948.)

Da Børre kom og sa at eg versegod hadde og ha avisa ferdig til den 16 februar, var det aldeles tomt, - blåst, - der som det i allefall burde vara litt grant, om ikkje anna. Nå har du vel nok å skrive om, vi har hatt juletefest fest i Storsalen, og han ramsa opp alt eg kunne skrive om, jau det er sandt det Børre, men skulle eg skrive om alt det, kom eg til å stå her å lesa i heile kveld og det trur eg ikkje nokon ville sette større pris på. Kvifor ikkje la avisa koma oftare, i minsto ein gong i mndr. Den gjorde det i gamle dagar da det som oftast var ein 2-3 som sleit med avisa støtt, nå som vi har ypperlege bladstyrarar i massevis kan det ikkje vara nokon vanskar med det. Eg trur avisa kjem så skjelden ut at dei nye medlemmene vore snaut veit at vi har ei avis. Ettersom vi ikkje har tid, eit typisk ord for tiden, til å ha ein kosekveld for berre medlemmer lenger, så la oss prøve med ein ½ kosekveld. For eksempel, vi øver fra 8 til ½10 og så tar vi kaffe og avis, og eventuelle lagssaker opp til diskusjon. Ikkje rettare enn eg hugsar blei det eingang bestemt at vi skulle ha medlemsmøte, hvor lagssaker skulle legges fram for medlemmene. Er det gått heilt i glømmeboka, eller viste lagsflokket så liten interesse at det ikkje nytta med slike møte? Ja, eg berre spør? Ikkje rettare enn eg skjønner trengs det å gjera noko for å samle lagslemene, smelte dei meir sammen om eg så må seia, og da veit ikkje eg

noko likare å foreslå enn vore gode gamle kaffispleisor, dei ikkje berre samla lagslemene, men dei skaffa oss og mange nye bra medlemmer.
Red.

Fritt etter Dagbladet.

Dersom jeg kjente henne, så skulle jeg fortelle henne hvad jeg synes om henne.

Bruk bunaden med vørnad.

Ein skulle tru at det av aldeles uturvande å skrive noko om det her, men eg vil nå allikevel nytte høvet denne gongen.

Eg har hørt at gutta bestandig ser på beina først, ja, eg har sett at dei gjer det, og eg vil la mine augo gå samme vegen. Til bunad skal det sjølsagt vara svarte sko, låg eller ½ høg hel. Det kan nyttast snøresko om ein ikkje har høve til å koste seg ekstra sko til bunadbruk. Men endeleg ikkje berre reimar om helen og luftehøl til stortoa, det hjelp ikkje om det er låg hel aldri så mykje. Hosene må vara svarte eller kvite. Til ljøs bunad kvite, til mørk svarte helst ull, men så hjartelaus at eg krev det tå dykk ein varm sumardag kan eg ikkje vara, men sjå til at kvaliteten er så tjukk at ein ikkje ser inn på berre leggen og eg tur ikkje så mange vil tenke over om det er ull eller ikkje. Det finst både lin og bomull i bra kvaliteter å få nå. Eg veit at mange vil døme meg hart fordi eg gjev løyve til å bruke anna enn ullhoser, særleg ventar eg meg eit ramaskrik frå guttene. Det fins ingen erstattning i lin eller bomull for døm, ikkje ville det bli bra heller. Men tenk på det fettlaget de veit og døm oss ikkje for hart.

Og så gjenter kjem vi til unnerstakken. La nå publikum sleppe å sjå dei yndige små strømpene vore. Nå er det ty å få og alle kan vel avsjå så mange merker at dei kan få seg ein unnerstakk. Pynt den med kapper blonder og legg så mykje de berre vil. I heimbygda mi brukte dei ullknipling på unnerstakken, og den heimelaga og var opp til 20 cm brei. Men så bretta de gode koner opp utapåstakken når dei traska og gjek etter landevegen i all sin stas. Det var no helst etter kjørkjeveg det var ikkje alle som var så heldige at dei hadde hest og kunne kjøre, eller kanskje hesten hadde gått i tongt arbeid heile veka og laut få kvile sundagen. Dei var gjerne fleir i lag, dei råkast etter vegen, eller dei hadde snakka følge, og så, når dei kom så langt at dei såg kjørka, sette dei seg, og knytte silketørkla for kvarandre, det var ei kunst å gjera det på rette måten, ikkje eit hår måtte synast under luva og silketørkla. Så bretta dei ned uttapå stakken og var fine og fjonge når dei kom fram til kjørka og helsa på vener og granner. Ja dette var nå ikkje akkurat det eg skulle skrive om, men minna kom så sterkt på meg. Slik har det vore i ei Austlandsk fjellbygd så seint som inn i vore dagar. Mens dei nokon mil lenger sørover og austover må rote på loft og i gamle kister og læse skiftebrev i haugevis for å finne ut noko om den gamle kleskulturen sin. Der kan vi ta vor arv opp utan nokon sut og vanskar, for ein stor ting for alle oss som er så heldige.

Men la meg få auga lengre oppover, og for ikkje å trøytt dykk for mykje skal eg berre stanse litt med skjorta. Tilfanget til skjorta har det vore vanskeleg om i mange år, vi har enten mått bruke det vi har hatt eller kjøpe det vi har fått, som diverre ikkje ha vore så bra, og lite lønt og legge noko arbeid på. Men skurden på skjorta kan vi i allefall halde i akt og ære, enten vi nå brukar den med rutekor i halsen eller med akslestykke. Men kom endeleg ikkje med ei vanleg bluse, enten det er silke eller ho elles er aldri så fin, så la oss sleppe å sjå det. Det gjeld ikkje berre til festbunaden men og blåtybunaden.

Til ein einfarga blåtybunad kan ein godt bruke ruta skjorte, gjerne i freske fargor som går til bunaden, eller til ein ruta bunad ei farga skjorte i ein av dei fargane som er brukt i rutene. At skjorta i gamle dagar var sauma av lin og med rik prydsøm kan vi idag berre nøye oss med å slå fast, det hadde ellers vore mykje å sakt om den tingen, men det ein ikkje kan få, nyttar det ikkje å tenkje på.

Søljer, maler og spenner var som oftast av sølv, med små forgylte lauv eller skåler og med fint filigramsarbeid. Dei gamle bygdesølvsmearne vore var ofte reine kunstnerar i sitt fag. Det fins mykje fint gamal sølv utover bygdene, ein del er nå samla og er å få sjå på museene vore, men mykje er vel diverre gått ut or landet, i den tida, før vi sjøl forstod og verdsette det. At smykkene var ulike for dei ymse landsluter veit vi, enkelte stader på vestlandet brukar dei farga steinar i nålene og spennene sine, noko eg aldri har sett brukt her på austlandet. Prøv derfor så langt som mogeleg og hald dykk til det sølvet som høyrer bunaden til.

Perlekjeder og emaljesmykker hører ikkje sammen med bunad, sjøl om det ellers er aldri så fint.

No er eg sikker på at de sit og ventar at eg skal nevne det og det og jau det er nok mykje eg skulle ha vore innpå enno i dette emne, men det er fleir som skal ha ordet her i kveld så eg skal nøye meg med dette denne gongen og så vil eg slutte med å minne om paragraf 8 i loven vor.

Bunadsjefen

(Kommentar: Redaktøren av avisa, Ingebjørg Stenseth, var bunadsjef denne tida. Ingebjørg byrja i laget våren 1938 og slutta i 1952. Ho arbeidde på Heimen husflitutsal. Ho var frå ei "austlandsk fjellbygd", kanskje øvre Hallingdal?)

Eg råka Martin på strøket ein dag og han ga seg straks til å danse vestlandsspringaren for meg, diverre hadde eg ikkje tid til å sjå på han den gangen. Men nå ser eg at du klør i fingrane etter å få tak i fantefylgje og eg har hermed den glede å overrekke deg det - versågod - og takk for meg.

Ingebjørg Stenseth red.

(Kommentar: Ingebjørg Stenseth var 1. vara i styret på denne tida. Ho byrja i laget i mai 1938 og slutta hausten 1952. Ho budde i Dalsbergstien 7² og jobba på Heimen Husflidsutsal. I Adresseboka for Oslo står ho heile tida med fornamnet Ingeborg. "Martin" er Martin Halleland.)

Fantefylgje Den 9. okt 1950

Den førige bladstyraren, Ingebjørg Stenseth, skriv at ho såg eg klødde i fingrane til å få tak i "Fantefylgje", men diverre måtte ho ha sett skammeleg feil den gongen. For det er mest ingen ting eg meir vil sleppa en nett de å skriva eller stå som ein ansvarleg redaktør av ei avis. Ikkje fordi at eg vil vera tverr eller uviljug, men av di eg føler meg so lite ført til ei slik oppgåva.

Men har eg først sakt ja fæ' eg vel og sei amen.

Ja, skriva ja, det manglar so vist ikkje på stoff til å skriva om, men få tankane forma til på eit papir, de er det som er kunsten.

Her er snart 8 månader sidan "Fantefylgje" sist kom ut og vi her i Oslo Songdanslag hev havt mange rike stunder og gilde opplevelser sidan den tid. Vi har havt mange framsyningar både på Bygdøy, i parkkveldane og ellers andre stader. Andre hev vore ute på kortare eller lengre reiser så vel innanlands som utan for lande grensene. Men no er sommaren forbi og vi er alt kome oss i god gjenge inn i eit nytt arbeidsår. Det er gledeleg og alt no kunne merka at vi i dette arbeidsåret sikkert vil kunne få eit betre utbytte enn kva tilfelle var det siste året.

Bra er det og at vi hev fenge at vår faste øvingskveld, eg trur det at vi til stadighet laut byta på kveldane var ein god årsak til at vi ikkje arbeide so godt som vi ellers kunne ha gjort. Like eins er det og gledeleg og sjå at vi hev fenge med oss ein del nye krefter. Utan at vi fær nye krefter og nye intereserte i dette arbeide vil ikkje laget vårt kunna makta og stå ved lag, det vil før eller seinare døy bort.

Det er berre synd at det her, som alle andre lag og leikaringar, skal vera so lite om gutar. Difor om her er nokre gutar som høyrer på i kveld tenk over det, og bli med, lær dykk folkevisene og folkedansane våre.

Eg er no ikkje so gamal i laget, so eg vil nytta høve til her gjennom lagsavisa å takka mykje dei eldre i laget for det som dei hev skapa, for det dei hev gjeve meg etter eg kom her og for alt som eg hev fenge lært.

Det har mange gonger forundra meg mykje kva iver og for den interessa, som de sjølv etter so mange år, syner og legg i folkedansarbeide. Takk skal de ha og vonar berre at vi alle framleides må få trivast godt i laget og bera det fram sterkare og større.

So vil eg venda meg til oss som er yngre og heilt nye i laget, lat oss gå inn for folkevisene og folkedansen. Det er det rare med folkedansen at til meire ein lærer til meire synest ein ein må læra, og her er nøgda og taka av ein vert aldri heilt utlært.

De som er heilt nye i laget, bli ikkje skuffa eller vonbroten fordi om du synest dei andre er so flinke og kan so mykje og du sjølv ingenting får til. Nei gjer deg heller fortroleg med dei andre og spør alle til råds, vær aldri redd for de, og du vil sjølv berre hausta stor glede av det, og vi andre vil og lika det og hjelpa til etter beste evne.

No er det no eingong soleis at alle ikkje er like snare til lå læra ein ting, soleis ogso her i folkedansen. Men øvelse gjer meister, seier ordspråke, og det gjeld vel ikkje minst her. Øva trutt og jamt og først og framst lær visone og songane.

Kva øvelse kan ha og seia kan eg med ei viss røynsla tala om for meg sjølv. For å taka fram songen, er eg diverre ikkje utstyrt med den gode gåva, at eg kan syngja åleina og soleis få den øvelse og oppleving som dei andre som kan de har. Men avdi eg hev vore med og fenge øvelse kan eg i dag til ein viss grad sjølv vera med å få oppleve det som songen og dansen saman gjev.

Dei so er nye i laget kan nok i fyrstninga føle seg framande og utanfor, og her har vi som er eldre ei oppgåva og taka vare på. Ta oss av dei nye og lat dei frå fyrste stund få føla seg som kameratar innan laget. I eit songdanslag og folkedansring vil ein betre enn noko anna lag kunna få sveisa seg saman med dei andre lagslemene, avdi songdansen krev fult samarbeid millom alle.

Desse kaffikveldane skal nett vera ein slik kveld der vi kan få stifta nærare kjenskap med alle. På de faste øvingskveldane vil ikkje tida strekkja til å få tala med stort andre en dei ein gjerne dansar saman med.

Her på kaffikveldane skal vi kosa oss saman på kameratsleg vis drikka kaffi, syngja få

opplesingar, kåseri eller anna underhaldning blanda saman med songdans, turdans og svingom.

Eg trur at skal vi få eit triveleg lag og få dei nye til å trivast og få andre nye med bør vi ikkje hava desse kveldane for sjeldan. Lat og også ein og annan gongen få eit kåseri om folkevisene og folketonane våre.

Eg kastar berre fram ein tanke om me ikkje ein gong i vinter skulle få Mag. Liv Greni, som i somar har reist rundt i landet og samla folketonar på lydband, til å halda eit kåseri om det samlar arbeide ho hev dreve med. Eg trur det vil hava mykje å sei for oss, at vi som driv med folkedansen kan få høyra eit og anna om slikt arbeid.

Ja ja dette var no berre ein tanke frå mi sida, kan henda er her andre som hev andre idear eller framlegg, kom berre med dei til fleire ein hev å velja mellom til betre er det.

Riktignok skal vist Songdanslaget vera ein framsyningsring og vil difor verta dreven soleis. Men som eg før hev gjeve uttrykk for trur eg det ligg ein ikkje liten fare for laget og driva det alt for mykje i den retning og. Skapar ein først ein god trivnad inetter skal de sjå at laget vil kunne hevda seg utetter og.

Turen til Sarpsborg - Halden og Hobøl laurdag og søndag 16 - 17 september 1950.

Avreise vart sett til laurdag ettermiddag kl 17, - frå Nordal Brunsgt 22. Og sjeldan, hev vel alle møtt so presist fram, so på slaget kl 17,- var alle komne og funne sine plassar i bilen og reisa tok til.

Etter at veret i den seinare tid, og like til fram over middag hadde synt seg frå den dårlegaste sida med regn og atter regn, klårna det no opp og sola skein so blid og varm som ho berre kan gjera.

Utetter Mossevegen var vi so uheppen og kom nett bakk ein militærbil kolonne so vi til å byrja med fint laut halda oss bak i rekka, men ute ved Gjersjøen stakk dei av ein sideveg og vi hadde so beine vegen fram for oss.

Songen og praten kom fort i gang so reisa og tida gjekk berre snøkt avstad. Vel kl ½8 om kvelden, lit forseinka, kom vi fram til Sarpsborg. Der stod alt vertene våre ferdige og venta på oss. Dei hadde tinga plass til heile fantefylgje på byens finaste hotell. For oss var det berre snøggast råd og hiva frå oss sakene og stilla opp til avmars til Kuløsparken, der framsyninga skulle vera. I spissen for toget gjekk Sarsborg Ungdomskorps som spela feiande marsar og vi trippa etter i takt fast fylgje.

Kuløsparken i Sarpsborg er vel nett ein ynskje stad, på mange måtar, for framsyning av folkedans. Med sin amfibie form er der godt høve for mange tusen og sjå dei oppførande nede på plassen.

Det såg ut for at det også var mange som hadde funne vegen fram for å sjå på oss. No var det jo myrkt, men det tusla med born og vaksne rundt alle stader, so kjentfolk tala om at der skulle vera 2-3000 stk.

Programmet tok først til med musikk av Sarpsborg Ungdomskorps. Arnt Bergby helsa på vegne av Bondeungdomslaget oss velkomen og vi fekk so ordet. Framsyninga gjekk det vist nokk stort sett berre bra med, etter fagninga å døma. Den var forresten også uttrykt på for oss ein merkeleg måte. Arnt Bergby sa at det også forutan og klappa kunne nyttast plystring som tegn på applaus. Og dei yngre skal vi sei ikke var seine om å nytta den formen.

Etter framsyninga var vi so av Bondeungdomslaget bydne ned i matstova på torget til eit

velduka bord, der vi vart servera lapskaus, kaffi og småkakor. Det vantar heller ikkje song og taler, som var både av alvor og skjemt. Bondeungdomslaget i Sarpsborg er ikkje noko stort lag, og få yngre krefter er det ogso. Det er liksom berre den gamle stammen som held trutt saman. Det var difor ikkje vanskeleg og merka ein viss nyoppleving og tankeferd attende til dei dagar dei også var med på slike færer og festar.

Etter maten og leiken som held på til kl vel 1 tok vi bussen vår og trilla bort på Sarpsbrua for å sjå på Sarpsfossen i full flaumbelysning. Den var mektig å sjå, der dei veldige naturkreftene kasta seg utfor i eit frådande kav. Attanfor skimta vi i nattmyrktet eit av Noregs største industribedrift, Borregård fabrikk, der det er fleire tusen mann som arbeider, og som foredlar eit av vårt lands største eksport artikkel, treforedling og cellulose.

Søndagsmorgon skulle vi få lov til å liggja til kl 9.-, men alt ei god tid før tok ein del til å røra på seg, nokre skulle ut å helsa på kjente andre ville gjerne sjå nærare på byen.

Kl. 10 var det frukost og etter alt å døma såg det ut for maten smaka for alle. Kl vel 11 var vi atter samla i bussen og neste mål var Svinesund brua grensa mellom Sverige og Norge. På den svenske tollstasjon spanderte vår gode far i laget han Pelle ei appelsin på kvar og den så det ut for at dei tok i mot utan grin. Reisa vidare var Halden der vi var framme kl vel 13.- Der var tillyst at vi skulle hava framsyning i musikkpaviljongen. Sjølv om det var mit på søndagen hadde ei mengd med folk teke turen til parken. Vi var alle saman i eit strålende humør so leiken og dansen frå vår sida gjekk leikande lett. Og som kvelden før var fagninga ikkje mindre.

Etter litt somling att og fram var vi igjen samla i bussen og no var det Hobøl som var vårt reise mål. Reisa var her 6-8 mil og gjekk gjennom den indre delen av austfold, der ein hadde høve til å sjå eit typisk Austfold landskap med større flater og større og mindre slake kollar. Frodige gardsbruk omgitt av granskog. Men syrgjeleg var det å sjå all det korn som stod ute over alt og som det i haust har vore serleg vanskeleg og få i hus.

Vi kom til Hobøl lit før kl 16.- bort i mot ein time forseinka etter planen. Verten i Hobøl stor klar og tok i mot oss med kort sagt opne armar. Ein merka alt frå fyrste stund av at her var det ein uvanleg gild og interessert ungdomsflokk. Vi synte dei fyrst lit av programme vårt og so vart vi budne til bords. Og skal sei der var so vist ikkje spara på nokon ting. Der var ei mengd med smørbrød med nærsakt alle sorter pålegg og ei mengd småkakor. For oss som hadde farta heile dagen utan ordentleg matmål etter frukost, hadde no ein glupande appetit so smørbrød, kaker og kaffi fôr alt ned på høgkant. Det var diverre soleis at lokalet der var oppteke på kvelden frå kl 18.- so vi laut til den tid vera ferdig. Etter maten og den tida som var att var det so leik saman med ungdomen der og det gjekk alt saman med ein iver og eit humør frå alle som eg sjeldan hev sett. Tida gjekk berre so altfor fort so vi laut bryta opp og gjera oss klar til heimreise frå turen.

(Kommentar: Dette er det redaktøren som har skrive.)

Gode venner!

Jeg vil på denne måte få takke Oslo Songdanslag for besøket i Sarpsborg og for en strålende kveld i Kulåsparken.

Det var ikke vanskelig å forstå at Sarpingene var med og likte framsyningen, som fikk en slik fin framføring. Et slikt variert program av musikk og sangdanser gjorde at folk holt ut til siste slutt. Det vanlige grin om at folkedans ikke passer hørtes ikke denne gangen.

Personlig har jeg vært med i folkedans arbeide ganske mye og jeg vet hvad det kreves for å få til en god framsyning. Vi ser ofte ringer som ikke på langt nær makter og gjøre den levende og følgelig blir propagandaen der etter, men det skyldes i første rekke at ringen ikke tar det så nøie eller at leiklæreren mangler de forutsetninger som skal til for at instruksjonen skal bli god.

I Oslo Songdanslag har jeg det bestemte inntrykk av at begge disse ting er tilstede i fullt mon. I Eidsiva har vi vanskelig for å få noen bredde i leikarbeide. Det er heller ikke rart i at det er slik når vi mangler så godt som alt fra leiklærere til økonomi. Hadde jeg hatt mange penger skulde jeg brukt dem på å propagandere for folkedansen.

Jeg har forstått det slik at dere alle var fornøid med turen. Vi i Sarpsborg er ikke mindre fornøid for at alt klaffet så vitt bra. Alikevel kunne det vel vært ting vi kunde arangert bedre, men tiden var forholdsvis knapp, så kanskje vi kan ha en overraskelse mer neste gang vi kommer sammen.

Om turen for øvrig om Halden og Hobøl er det bare å konstatere faktum. Kontakten med publikum og venner var det hjerteligst mulige. Hobøl sa det i form av et veldekket bord og det hjertelige velkommen tilbake kunde vel ikke forstås på mer enn en måte. Det kom fra hjerte og var ærlig ment. Alle vil vi ha mer av den samme framsyninga av våre nasjonale danser slik som bare Oslo Songdanslag kan gjøre det. Det er min opriktige mening. Hjertelig takk for 2 hyggelige dager som ga oss god propaganda og ny kveik til arbeide. Lykke til i arbeide fortsatt.

Varm helsing E. Hvidsten.

Martin Halleland Red.

(Kommentar: Martin Halleland byrja i laget i april 1949. Han budde i Daasgt. 5¹ og arbeidde som lagermann på Felleskjøpet. Han vart seinare formann der, men reiste så frå byen til Hadeland der han budde resen av livet. Han var med på 90-årsfesten i laget i 2012.)

Til Juleavisa 18/12-50.

(Kommentar: Redaktør var Mary Westlie.)

Velkommen venneskare!

Velkommen til vår fest!

Her skal vi nu ikveld, både medlem og gjest
syng og leike i sammen og hygge oss som best.

La også maten smake deg med velbehag
så du siden ser tilbake, med glede på denne dag.

Ja la oss glemme alt det slette
som verden i seg bær.

Glemme alt undtagen dette
at til fest vi samlet er,
la ingen ufredstanker tyngje
nu i kvell våre sind.

Nu ikveld så vil vi syng og leike
og feste dagen riktig inn.

Velkommen dere fra Hobøl!

Hjertelig takk for sist!
At tia vart så knapp
det var litt trist.
Men jammen hadde vi det hyggelig
det er sant og vist,
I den koselige peisestue
hvor ett lystig bål var tendt,
blev vi ønsket hjertelig velkommen
enda vi kom alt for sent.
At vi var ventet,
det viste oss det velduka og bugnende bord.
Hvor herlig maten oss smakte
tolket de tomme fat nok bedre en ord.
Med kaffi, song og med leik og gaman,
vi koset oss! Den stund vi var saman.
Å glæ venner her vi fant
og nye venskapsband vi atter bandt.
Når dere nu ikvell, midt i julestreve
ville komma, det synes vi var snilt.
Å vi vonar at alle sammen
hoss oss i kvell, må få det gilt.

Tenk så er det snart jul igjen,
å dette litte diktet av Max,
som jeg i Aftenposten fikk se
synes jeg passet så godt
i vår juleavis å ta med. (Det heter:)

Småskogen vår:

På åpne små plasser
hvor gatene krysser
der ser man, nu småskog
av gran vokse opp.
Fra bitte små busker
som settes på bordet
til dem som når taket
med stjerne i topp.

II

Ja tusentalls har
de små og de spinkle
de større de lubne
som nu bydes frem
blir kritisk betraktet
blir vendt og vurdert
før prisen erlegges

og de bæres hjem.

III

Når busken så kommer
da er det som julen
med en gang er rykket
i stuene inn.

Med stammen sin plantet
i fotkorset står den
parat til å stråle
i lysenes skinn.

IV

For hver dag det tynnes
i småskogens rekker
som står der og venter
med korset om fot
Snart rinner den dagen
da stasen skal pryde
den busk som blev hentet
hvor småskogen stod.

Ja er det ikke rart, om vi blir gamle å grå
en egen stemning før jul, det har vi nå.
Vi vet jo alle, ja helt i frå gammel tid
alle så glær vi øss te jul og stri.
Da kjem vi i hau alle frå vi var små
så spendte vi gikk å lurte på å vi sku få.
Om du i dag er blitt voksen og stor,
du kjem sikkert i hau orda som blev sagt av mor.
Hvis du er snill i hele år
så kanskje du besøk av julenissen får.
Barndommens jul!
Ja nu blomstrer den atter i tanke og sind
da lengter du alltid tilbake
da du hører klokker som ringer julen inn.
Du minnes hvordan alt
var, renskura, blankpussa og julestelt
med nisser og glitrende tre,
der fant du lykke og fred.
Far og mor glemte alt sitt slit og møie
og stred der bare med smil i øye
midt i kretsen av sin glæ barneflokk.
Det er som du ennu kjenner
de rue og arbeidsslitte hender
som holdt oss så trofast i hand

når vi gikk rundt juletreet og sang.
Å du husker nok også juledagsmorgen
når du til kirken kjørte
under spillende dombjelleklang.
Det knirket så festlig under meien
når det var sprakende kalt.
For når du var liten, du gledet deg over ingenting og alt.
Ja det er glæe og sorgløse minner
som dukker fram når det lider mot jul.
Hvor du en ferdes på denne jord
når klokkerne ringer
vender tankerne hjem til far og til mor.
Tia den går, nu det eldes det gamle år,
det er blitt så hvitt i sjegg og hår.
Kroppen den er blitt lut og krank
og nesedråpen er blitt stor og blank.
Men i vuggen o så søtt,
der skal det ligge det som snart blir født
det nye år i all sin prakt med barnets liv og barnets makt.
Kanskje har du lært noe av det gamle år
vi lærte av dets mange feil
hvert ett trinn vi mistet, hvert ett sår
og hver en motstand lumsk og steil.
Vi lærte av vårt eget held, hver dag i lykke, hver en fest,
det blev ett framsteg i oss selv,
det skapte i vårt sinn en blæst,
som feiet slagget over bord.
Til ren og vakker, stolt og fri
hvor drømmers hage, hvært ett ord
blev som en vin med solskin i.
Vi har kanskje tenkt så mangen gang
når nyårsklokkerne malmfuldt klang
At alle netter og alle dager
vi skulle gjøre til edens hager.
Vi lovet kanskje med hand og mund
oss sjøl i nyårets første stund
at reise stigen mot himlens blåner
og være tro inntil høsten gråner
mot det vi syntes var rett og riktig
og det vi følte var mer en viktig,
og kanskje fant vi med angst og frykt
at stigen vaklet og svaiet stygt
og drømmen blev til en simpel bråte
og livets dager en uløst gåte.

Men den som binder og tro forener
det gamle løftet med nye grener
og reiser stigen med nye trinn
og nye løfter i himlen inn.
Den er i sanhet ett nyår verdig
og vil nok bygge sitt luftslott ferdig.

Når vi nu på nyår det gamle takker av
vi takker det varmt for de minner det her i laget oss gav
alle gleder det ga oss i hverdagens kav.
Så takker vi deg Børre hele Songdanlagets far du er.
At du har vært trofast. Og aldrig spart deg det vet jo alle her.
Når det gjelder laget ofrer du tid og alt.
Jeg tror du kunne bestige de høyeste fjell om det gjalt.
Takk Reidar fordi du med oss strever
den kunst og leike stort arbeid krever
Mitt ønske vil vi nu her frambæra
at vår instruktør alltid frisk må være.
Å skape leikarer store og små
det er det ditt og vårt arbeide håper på.
Så hilser vi nyåret med friske viljer
og dans som går over gulv og tiljer.
Vi hilser nyåret med smil i øye
vi vil dets motgang med toner bøye.
Takk allesammen da for iår!
God jul! Å glæe med møtast til nest år.
Gurijenta (red.)

Nyttårshilsen.

tilegnet Oslo Songdanslags juletreff den 8/1-51.

(Kommentar: Mary Westlie skreiv prologen og Ingeborg Nygård las han opp kan styreprotokollen fortelje.)

La oss i kvell mens vi nu sitter sammen
tømme gemyttlighets kaffekopp skål.
Det er jo velkjent at alvor og gammen
vandrer til sammen som Per og han Pål.
Når vi nu på nyåret her i laget
med vårt arbeid igjen skal gå i gang.
Tror jeg sikkert at vi alle føler
det samme som Gundersby begynte med i sin sang.
Vårt Somgdanslag er blitt
det vesle riket her på jord.
Hvor søskendflokket stiger fram

foruten sterke ord.
For Børresen og Pelle
og dei andre som vart med.
Dei gjorde Songdanlaget til det som vi kjennes ved.
Her leiker vi sammen året så langt
hver eneste måndags kvell,
øver: Færøysteg, rilsteg, hoppsteg og ja så mangt
og alle har vi gjort mange underlige sprell,
men Reidar han er lun og ingen hissigpropp
teller en to tre, og så ett hopp
At øve gjør en mester det er sant og vist
og alle vil vi gjerne bli en mester til sist.
Godt kameratskap vi i laget finner
og mange venskapsbånd vi sammen binder.
Vi takker for samhold og hygge
og leiken vil venskapet trygge.
Livet er ikke bare en plikt
nei så underlig stort og rikt,
hvis du kan bruke ditt hode
og evner din kamp til det gode.
Se på livet med lyst humør
sett på alt som er grått kulør,
smil om du trykkes av sorgen
tro det blir bedre imorgen.
Da spår jeg at du alltid vil
møte venner med gode smil
Ingen gang mismotet demper
ungdom som smilende kjemper.
Så la da det være vårt ønske i dag
at vi alle her i laget må leve lenge i lag.
I leiken - i venskap - i hygge og gammen,
at vi alle, i medgang - i motgang
altid trofast skal stå sammen.
La det gamle ord stå fast
Enig og Tro sjøl om Dovre brast.
Gurijenta

(Kommentar: Gurijenta, Mary Westlie, skreiv mange fine ting i "Fantefylgje". Ho byrja i laget i april 1931 og slutta i laget i 1939, byrja att i feb. 1948, slutta for godt i april 1954, og flytta då frå byen, ugift. Ho budde frå 1948 i Vallegata 21 hos prof. Torleif Bj. Dale, ved St. Hanshaugen.).

Til festen i Oslo Songdanslag 17 Mai 1951.

(Kommentar: Mary Westlie er redaktør.)

17 Mai! Du er som en høysang
om alt som er ungt,
som er friskt i vårt folk.
Du er som en varde som lyser
fra fortid mot uvisse framtid.
I lyset fra varden vi skuer dem alle
som stred for Norge
som led for sitt Norge
og viste oss leia, og vernet vår fridom
fra Wergeland av.
Vi takker for arven så rik og stor
som fedrene gav oss og verje
og slutter oss tett om vår gamle mor
så ingen skal arven vår herje.
Her skal de frageste toner strømme
blandes med ljom fra de blånende fjell.
Så vi om livet rett hyggelig kan drømme
i solklare morgen og stillfagre kvell.
Hver norsk jente og gutt
la ungdomstanker vokse ut
freidig i sindet, handa på verket
ferdig til alt som er edelt og sant.
Fly i fra alt, som bær lavhetens merke,
ærlig og tro mot alt godt som du fandt.
Vi vil på grunnen til fedrene bygge
Norge vårt Heimland som tok oss favn,
synge i kjærlighet og framtia trygge.
Slik skal vi hedre ditt fagre navn.

Jeg måtte uvirkårlig tenke på dette, da jeg idag kl. sju, serverte frokost for 25 glade russeungdommer. Det passer så godt inn med ett citat fra ett stykke som russepresidenten Per Torgersen skrev til sine russekammerater som blev lest, og som jeg her gjengir.

Vi har fått frihet til uhemmet og more oss - Til å ta avskjed med barndommen og den første ungdom - men under ansvar. Du er satt på prøve, og har fått en frihet som forplikter, og skal vise hva stoff du er av. Folkets øyne er i denne tiden rettet mot oss, og ve den som pletter vår russeære. Vi er ansvarsbevist og retttenkende ungdom, som om ikke lenge skal gripe inn i begivenhetenes gang, og det på en måte som skal sette spor den rette vei. Ikke med vold og makt, men med toleranse og eksemplarisk levesett som uvergelig vil fremkalle det beste i oss, og vise oss hva som er de rette verdier, og som livet og naturen har så uendelige resurser av. Vi vordende akademikere lover at hvor i verden vi kommer, så skal alle våre handlinger, og alle våre tanker bli til beste for land og folk.

Jeg kan ikke si annet en at jeg var mektig grepet, da disse unge gutter reiser seg og synger: ”Gud signe vårt dyre Fedreland”. Om de i de tidlige morgentimer lar sin livsglede uten

hindringer få slippe løs. Så lå det i denne stund ett alvor i de staute gutteansikter.

Å 17 Mai - er nå noe for seg sjøl, da jubler vi alle, både gamle og unge, store og små. En 17 Mai morgen uten det tradisjonelle russebråk, ville sikkert ikke gi oss den rette stemning. Å høre all denne løsslupne livsglede har alltid satt meg i godt humør, og det gjorde den i år akkurat som før.

I lengre tid hadde je gått å grudd meg for denni avisa som skulle ut i dag. Hadde det enda vøri dengongen han Børre bad meg komma med ei pen avis, tenkte je - så kunne du ha pyntet a fint å satt på ett nasjonalband, og så kunne du gått ned å levert ei riktig flott avis, men nå hadde Ragnar spurt meg så pent om jeg ville skrive litt i "Fantefølge" til 17 Mai, så syntes jeg at da måtte jeg prøve å få noe til. Egentlig så var de'n Einar som skulle hatt avisa i dag; men så undskylte han seg med, at jeg hadde ikke hatt noen real avis, bare juleavis og hilsen, (bare altså) og forresten har du god tid på a, for du får så ikke ånden over deg før siste natta allikevel. Ånden ja - den som berre hadde den; men neste gang er det du som skal få freste om du har ånden min venn. Je kråkte og sporte alle på min vei, om itte ett lite stykke ått avisa de kunne sende ått meg. Så vel var det nok ikke, noen hadde itte tid, andre hadde itte ånden, å somme hadde aldri i sitt liv skrivi ette stykke i "Fantefølge."

Fanter! Tenkte je - her reker de både i nord og sør, men sende ett ord til avisa det de itte gjør. Je får sjøl dra ut, så kanskje litt stoff jeg sanker, det fins da andre fanter, om de ikke akkurat i vårt følge vanker. Som tenkt så gjort, jeg starta fort. Je var itte kømmi så langt på veggen, der traff je'n Oddvar Eggen. Hei du! Sa je - nå må du stoppe litt, du er en gren av stamme og det passer meg bra. Nå har jeg riktig tenkt at til deg så ska je fri. Da skulle dere ha hørt'n, trur je it meneskje er blitt spennna gærn. Fri ått mæ som æ gift, å det var bare med nød og neppe at je itte på Gaustad vart lempe. Snille deg - ta det rolig da mann, det var da bære ett stykkje til avisa je ville ha. Gudsjelov, san - nå viste æ itt ka æ sku tru. I lettelsen over at frieriet mitt ikke var alvorlig ment, lovte han at ett stykke ått avisa sku bli sendt. Mens jeg på det går og venter, setter jeg meg ned ei stønn og tenker, på mye tå det som har hendt i det siste. Vi har hatt jubileumsfest for 'n Børre, som har vori formand vår i 25 år, så var det en gøygal skalkefest dagen derpå. Så kom årsmøte som gikk greit unda. Flotte referater ved skrivaren Annemor Knutsen, oversikt over regnskapene for sjølve laget ved kassastyraren Asta Torp, frå Spelnemnda ved Karl Skorpen, alt vart godkjent uten noen merknad. Deretter var det valg av formand, efter Børre som nu gjerne ville ha fri ei stønn etter 25 års virke. Som formand blev Ragnar Konglevoll valgt, de øvrige i styret blev stående. Av ymse kan minnes ett framlegg frå spelnemnda om bevilgning av kr. 200.00 til videre arbeid med spelstykker, da de fandt det vanskelig å kunne føre fram ett virkelig godt stykke uten noen penger å rutte med. Vi er dere svært taknemelige for de dere var villige til å yde oss denne summen, som ett lån. Vi vil da håpe at vårt arbeide skal lykkes, slik at vi om ikke så lenge skal kunne betale dette lån tilbake, og samtidig da også få noen penger i vår egen kasse, den har som bekjent aldrig vært stor. Je lurer på om noen av dere vet hvordan den første kasse i spelnemnda blev til, jo det gikk slik for seg at når vi hadde øvinger på programmer som skulle oppføres på fester. Så måtte deltagerne hver gang vi hadde øvet, og vi hadde fått oss en velfortjent kaffetår, legge alle småpenger, 25 øringer iberegnet, i en skål, verst gikk nå dette ut over guttene, som måtte vrenge alle lommer; men de tok det med godt humør, og ga gladelig sin gave, det gikk jo til ett godt formål og slik kom den første kasse i spelnemnda i sving, dette blev brukt til innkjøp av sminke og forskjellig. Det er ikke noe rart at vi i dag føler oss svært rike. Forslag om ei nål

som medlemmer kan få bli eier av ette 5 - 10 - 15 og 20 års virke i laget, bør komme opp igjen til vidare drøftning; det var ingen dum ide. Leiknemnda vart den samme så nær som Asta, da hun helst ville slippe, hun syntes at hun hadde nok med kassa. I hennes sted blev Ingeborg Nygaard valgt. Vi ønsker dem ett godt samarbeide og gode leikpogrammer. Møtet blev avsluttet med ett koselig kaffebord, og den nyvalgte formand ønsket oss for første gang velkommen til bords. Børre avsluttet sitt formandskap med å overrekke to æresbrev - det ene til Mary Westlie med trufast i virke i 10 år, det andre til Inger Sundsbø med takk for trufast virke i 5 år. Kvelden avsluttedes med "Det var ikvelling medan tankarne sveiv".

A-pro-po - je nevnte gode leikprogram, første betingelsen for at vi skal få gode program å komma vidare, er vel at vi medlemmer blir mer lydhøre når Reidar instruerer. Jeg begynte å tenke på dette en dag da jeg stod å strøk, det hender av og til at jeg tenker jeg også, og jeg kan bare gå i meg sjøl, jeg har så altfor lett for å snovle og le midt i innstruksjon. Ofte er det jo som den rene hønsegård, slik kakler det rundt omkring, ikke minst fra benkerne. Vi er da ingen barnering, å hva Reidar må føle når han gang på gang forklarer oss steg og turer, og vi gjør stikk motsatt fordi vi ikke har hørt etter. Han må ha ett langt tolmot det får en vel si. Vi vet at vi har en av våre flinkeste instruktører, og vi er jo alle sammen gla i Reidar, var det da ikke det minste vi kunne gjøre, å respektere vår instruktør, å tidde stille å tok imot lærdommen. Jeg tror vi ville ha den største glede og utbytte av det sjøl. For da kunne Reidar komma mye lenger med oss en det han gjør i dag. Vi får huske på det, det er ikke Reidar's skyld når vi ikke kommer lenger framover med leiken, men vår kun vår skyld som ikke hører etter. Jeg har vøri mye uopmerksom; men de siste øvinger med all kakling har gitt meg noe å tenke på, så jeg tror jeg har lært å tie, å det håper jeg at alle vil gjøre når vi nu skal ta fatt igjen.

(Red.)

(Kommentar: Mary Westlie budde hjå lege, professor Torleif Bjarne Dale i Vallegata 21. Truleg var det eit av borna der som var russ dette året, og det var russefrukost i heimen deira. Dale var frå Øvre Rendalen, son av kirkesanger Sæming Dale. Mary Westlie var frå Løten i Hedemark. Truleg var Mary hushjelp hjå familien Dale.)

17 Mai 1951.

Ja so er dagen komen, som me alle lengtar mot, og som har det største romet å våre hjarto. Ingen dag er vel so vakker, som vår grunnlovsdag, når sola lyser frå ein vårblå himmel, det er grønt i landskap og flagga follar seg ut i ein svak brising. Ikkje noko land kan vel måla seg med oss når det gjeld høgtid og fest på grunnlovsdagen. Når ein til dømes kjem inn i ei landsens kyrkje, som er pynta med bjørkelauv og små norske flagg, gardane ligg oppgjenom liene i sin vakraste vårpuss, åker og eng tek til å spira, etter barnetoget anten det no er eit lite på nokre få ungar frå ein liten skulekrins, eller dei mange tusun som togar opp Karl-Johan. Ein må vera nokså hardförd den som ikkje merkar noko den dagen, til den ekte, reine norske stemninga. Det finst dei som er likesæle, som står med hatt på når borna som gjeng framom syng friskt "Ja vi elsker". Men desse er det heldigvis svært få av. Men på denne solklåre himmel driv det og ei og anna myrk sky.

Me lever midt i ei villmansdtid
med blinkande knivar og nevestrid

og livet er som ein bloddraum.

Når ein fylgjer med i det som hender, vert ofte himmel og tankar heilt overskya. Er det noko og leva for, er det verkeleg noko godt at i verdi, som me kan leva og arbeida for?

Jau - for vita skal me og vona vist

at ånd må vinna på troll til sist

og vit på den varge villskap.

Det er det eg gjerne vil minne om i dag, at me som er unge av sinn, må verna om denne arven som me fikk får mor og far, ikkje berre øyde den burt til fjas og stas. Lata det gode få meire rom i hjarta hjå oss, ikkje tenkja det verste om alt og alle. Prøva gjera livet lettare for kvarandre, da vilde det ein gong verta ein 17 Mai der alle var med og prisa han som styrer over alle. Ikkje med myrke menn og forneking, nei fram med eit ope friskt livsmot, fram til arbeid og vokster til glede og gagn for vårt fedraneland.

Me heisar vårt flagg, for me er eit folk

og hev som eit folk vårt krav,

og kjem det i millom ein brytningsbol.

So rid me den bolken av,

og han som gjev ljøs og unna oss dag.

Han vare vårt land, og han vigsle vårt flagg.

Gjev sol, du Gud Fader, til folk og land

og kveik oss ein heilhugs - brann.

Helsing Oddvar Eggen.

(Kommentar: Oddvar Eggen var på denne tida enno ikkje byrja som medlem i Oslo Songdanslag, han var aktiv i BUL, og i leikmiljøet i Oslo elles. Seinare kom han med i laget og vart formann, før han og kona Laura Venås reiste og busette seg i Sogn våren 1957. Verset til slutt er siste verset i ein song av Per Sivle.)

Påskeminne frå Hakadal 1951.

At det var seks av oss som var på påsketur til Telegrafhytta, det vet dere ikke sant.

Nå skal dere få høre litt om all den gøyale moro som vi på turen fandt.

Onsdag kl. halv tre, starta de første tre

med ski og sekker og alt slikt som en skal ha med.

Det kan vel hende at Margit og Inger syntes turen opp til hytta vart liddelig lang

For han Hans han underholdt damerne så løypa til høgre de ikke fandt.

Med sekker så digre og tunge som bly,

de strevde seg fram på skia, opover, bortover og innover uten å kny.

Nei de gikk og gikk 1 time to timer nå blev det mindre med krefter

å sekkene - jommen begyndte de å dra etter.

Hans begyndte virkelig å bli lei

tenk om han av løypene skulle ha tatt feil.

Ak-o-ve - det var nettopp det de hadde gjort

fra løypa til høgre var de helt kommet bort.

Dette tok de bare med godt humør

snudde skia å la iveri igjen som før.

Å de gikk - å de datt.

Hans han var hjelpsom, han halte og drog
når'n vel hadde fått stablet a Inger på to
satt forsørje meg a Margit i snøen og gliste og lo.

Det var jo mjukt i snøen så de slo seg ikke no,
slik fortsatte de både en time og to.

Heldigvis kom det nu folk som var kommet med neste buss (to timer etter)

De skulle på samme hytta, så nu gikk resten av turen uten no kluss.

Bare Hans stakkar var nok ikke ferdig med det,

til Sanatoriet enda engang han skulle ned

å hente oss som kom med buss nr. 3. (en time senere)

Nå var det vår tur til å streve øss opp til topp,
med mange pust i bakken nådde vi endelig opp.

Men enda hadde vi langt igjen, og det begynte å bli sent,
det gjorde nå ingenting nå for nå var'n Hans blitt kjent.

En tilsløret måne kastet ett sparsomt lys over løypa der vi strevde oss fram med hver vår bør,
her er det itnå falig", sa'n Hans, så bare kjær.

Sjøsagt gikk heller ikke denne turen uten noe fall
men hvor mange, på det har vi ikke no tall.

Ei diger grop hu Asta laga i det hu datt,
da 'n Martin kom etter, han i samme gropa satt.

En grepa instruksjon det hu Asta fikk
om skiteknikk og oppreisning når hu på hodet gikk.

Nå datt a Asta - sa vi, når vi hørte at a lo
å Martin instruerte - Berre ta det med ro,

kom deg ut av sekken, vri deg over på sia, og sett skia paralell.

Gudbevare meg væl,

trur je it'n læra og regne og, sa'n Hans.

Vi var møre i både ben og kropp
og si vi var glade er et mildt uttrykk da vi såg taket på hytta dukke opp.

Det var akkurat som skia fikk en ny start
opp den siste kneika, det gikk i en fart.

Her traff vi Margit å Inger som etter turen så stid
ønsket oss velkommen etter, å var like blid.

Til å rydde opp har vi ikke hatt tid
ved hver vor ovn har vi begge fått sti.

Slik som vi har træle for å få det til og brænne
vi har blesi og brukt parafin for å få det til å fenge,
nei detti var den ræste veden de hadde vøri borti på lenge.

Omsider blev det varmt og Margit ropte
at nå stod kaffikjelen å putra og kokte.

Bordet blev dekket med alt det gode som vi i sekka hadde frakte,
å jeg skal hilse å si at maten den smakte.

At je hadde gjort innhøgg lot a Margit meg veta

du Mary - sa a, du er jammen fæl til eta,
Nå var vi blitt varme og mette, og glømt var vår strevsomme tur,
at den har hatt sin misjon, det vi også trur.
For vi er sikker på - at Martin og Hans er sikker første premie vinner,
i konkurransen om oppreisninga av faldne kvinner.
I kvell var ingen oplagt til tull og tøys,
nu alle bare lengtet etter å komme til køys,
først skulle vi nå på huset med hjertet i døra
finne veien dit i snø og mørke lot seg ikke gjøra,
i slikt høve er åpning etter takdrypp god å ha.
Vi på hytta likte det veldig bra.
Så krabba vi til sengs å det blev ro,
oppe lå guttene alene, nede jentene to og to.
Je hadde så vidt sovna, da brått je vakne
i stigen frå andre høgdi je hørte det tarsle.
Du store min - tenkte je - å er det 'n Hans ska gjøra nå
da je fekk sjå'n forsiktig over gulvet liste seg på tå.
Men sjøl en skjelm kan begås urett, det var veden som oppå omnen lå,
han Hans var omsynt nok til å tenke på.
Etterpå rente han stigen opp og ned som en katt,
men så holdt han også varmen ved like den hele natt.
Så da vi stod opp om morgenen, var det i hytta riktig godt og varmt.
Etter en bedre frokost drog hver til sin dyst,
Martin og Hans skulle hente resten av provianten fyst.
Margit og Asta gjorde hytta istand,
mens Inger og Mary saga og høgge ved som en mann.
På turer gikk vi i snøvær og blest
og trudde vi var i øst når det vi var vi vest,
i hytta vi hygget oss nok aller best
hele tia var som en eneste fest.
Moro vi hadde hver eneste dag,
her var det verken kiv eller kav.
Bare en kvell som det vart litt for varmt
tok 'n Martin i litt hardt.
Det vil eg berre ha sagt, at ska her fyres meire no,
so fer eg ta sengekledi med meg, og ute på gangjen bo.
Tidlig en morgen ut ett nødvendig erend hu Asta drar,
han Martin ligger våken og tiden han tar.
Hu kom itte før inn, å døra fått lukt
så roper'n Martin, akkurat en halv time har du brukt.
Ja Asta du var god å ha
kaffe på senga du oss alle ga,
så fort som den morran, har aldrig kaffen kokt før,
men så var nå ved i stekomnen blitt bare glør -

Med morgenvasken var det nå så som så
men en ting hadde nå vi jentene håpa på
at barberkyssen - ja den måtte vi full få.
Tenk så hadde de fønni ut at de med helskjegg sku gå.
Den siste dagen hendte det noe ja,
en skrekk for å gifte seg, det 'n Hans hu Margit ga
da hu nevnte på en tørklaka oppi skogen som hu til ved ville (Ha) ha.
Hans mente at noe slikt sku vi itte behøve,
mens Margit holdt på sitt, at det fikk 'n versågod gjøre.
- Da utbrøt 'n Hans!

Aldrig lar je meg kommandere ta no kvinnfolk - ha nei!
Da lo a Margit å sa: "Neimen Hans da, vart du sint på mig,
ja nå var je arg - sa'n Hans, å strøk på dør
aldrig i væla om jeg gifte meg gjør.
Ho Inger som kom nedover løypa,
viste ingenting å fikk rent ett støkk,
nei men Hans da - , sa, a, detta er no vel berre spøk.
Å spøk var det full bare, det vi alle får tru,
det sku full itte bli så lenge, før han finn seg ei fru.
Da 'n Hans han fikk tenkt seg om, så måtte 'n jammen le,
han fikk med seg Martin i skogen, å felte det tørklaka tre.
Så var alt i orden, og kassa var full av ved,
i glede, fred og forsoning vi reiste fra hytta ned.
På disse festlige dage, med lyse minners rad,
ser vi gjerne tilbake, det gjør oss alltid glad.

(Red.)

(Kommentar: Dei som var med på denne påsketuren var Mary Westlie (redaktøren), Margit Eggum (?), Inger Sundsbø, Asta Torp, Hans Kveiland og Martin Halleland. Hans jobba i Televerket, så det var nok han som fekk låne hytta til Televerket.)

17 Mai tankar:

Atter engong får vi høgtida 17 Mai fridomsdagen vår, og vi kan syngja med Per Sivle, "Me heisar vårt flagg, for me er eit folk, og eig oss vårt eige tun". Den fagre vårdagen har gjeve oss alle mange gilde og ugløymande minder med på livsvegen vår. Vi kan setja oss ned og lata tankarne gå atover tida. Minna strøymer på oss. For 10 år sia var eg med på den festlege turen du veit. Hugsar du kvar vi var for 5 år sidan, og kor lysteleg det da gjekk for seg. Kanhenda minnest vi også ein og annan lang 8. mai; men til all lukke er det so visleg skipa her i verda, at det er det ljose og blide minna som fester best i hugen vår. Kven hugsar kor vrangt det var å koma seg or senga den 18de. Nei vi minnes berre kor motviljg vi sa farvel til kvarander kvelden eller natta før. Kven har vel hug å skiljast ein slik kveld. Innandørs kan det vera heit, styggeleg heit når vi svingar oss i leiken eller dansen; men ute finn vi uendeleg mykje å gle oss over, vi kan gå, stå eller sitja kvar vi vil utan og fryse alt for mykje. I parkane breier seg eit grasteppe utover marka, og i dei lauvtunge trea, sitter fuglane og tirlar og syng, Kanhenda ein og annan innflyttar ungdom vert gripen av heimlengt, kva er vel byen mot

bygda ein slik kveld. Der fløymer bekkene nedetter dalsida, frå all den gamle gråtande snøen, dei klukkar og lær, susar og syng, tek kvarandre i hand lenger nede og bykser ut i den vide elva som ruskar og riv med seg alt det lause hu når i. Eit og anna isflak sigler avgarde og ruser i fossen, det vert male sundt i ei sjoande heksegryte av kvervlande vatn. Medan småfuglar syng i tretopparne ved sida. Inne i fjøst står kjyrne og tryter, slepp vi ikkje ut snart? Smalen er komen ut, av den mørke vinterbustaden sin, og dei små lamma kappspring får den eine haugen til den andre. Medan solramma tøyser seg bort frå bøane og oppetter lia. Tankarna er ikkje til å styra i dag. Det kitar og kryp i barmen, vårkjæta er komen for alvor. Ho og våren fylgjast åt, plent som gikta og styggeværet.

Men det er vel ikkje berre vårkjæta som er grunnen te at vi festar i dag. Vi kjem også på, at for 137 år sidan, vart grundlova vår arbeid ut. Etter denne tid har det hendt mangt både med grundlova og landet vårt. Men ikkje nokon av delene har gått gjennom så store omskifte at vi ikkje har grund til å minnst grundlovsarbeide til Eidsvollsmennene. Some meiner at vi ikkje er sjølvstendige lenger, det er ei stormakt som rår over oss i dag. Kanhenda at dei har noko rett; men vi har nylig opplevt virkelig ufred og. Om vi dreg samanlikning millom den tida, og tida vi lever i no, finn vi at skilnaden er umoteleg stor. Når vi tenkjer på alt ordskifte som har vore framover siste åra, om Marshallplanen, Atlanterhavspakta og vernelovene, og no siste tida om Folk og Forsvar, kan vi ikkje låta so reint ille over fridommen. Det ser ut til at paragraf 100 i grundlova, gjeld like fuldt i dag som før siste Verdenskrigen. - ”Det frie ord”, gjeld framleis i landet vårt. Kan hende det er verre med den reint personlege fridomen. Forsvaret vårt krev stendig meir og meir både av arbeidskraft og materiell. Vi lyt, som det heiter, kjøpa kroner istaden for smør i større og større mon, og dette fører sjølvsagt til at vi må snøra livreima tilsvarande inn. Ungdomen vår lyt nytta lenger og lenger tid av livet sitt, til å læra å drepa folk. Det høyrest paradoksalt og er det ikkje mindre i røyna. Kvar skal det heile enda, kor lenge skal vi svelte oss for at vi kan verta sterke nok, til å drepa våre medmenneske. Fylgjer en denne tankegangen lenge nok kan pesimismen koma te å ta overhand over oss og drepa kvar tanke på arbeid for framvokster for landet vårt. Til all lukke kan ikkje vi menneske spå i framtida, ho ligg duld for oss, vi er heller ikkje skapte til å være pessimistar, og ”ta verda på log”. Nei, inni barmen ligg vona og lyser, vona om fred, fridom og hugnad millom alle menneske på jorda.

Måtte berre denne vona tre fram i kvart einaste menneskesind, og trenga undan alle mørke tankar.

Kunde denne fridomsdagen vår her i vårt vesle fattige Noreg hjelpa til med dette hadde han gjort ei stor gjerning.

(Sag.)

(Kommentar: Det er usikker kven denne ”Sag” kan vere.)

Fantefølge 17 Mai 1951.

Å så Fantefølge nu sier jeg takk for meg. Neste gang er det Einar som skal ha deg. Han får sikkert like mye hygge av deg, som jeg.

Gurijenta (red.)

(”Gurijenta” er altså Mary Westlie. Og ”Einar” det er Einar Kristiansen.)

”Fantefølje”. 27/8-51.

(Kommentar: Redaktør er Einar Kristiansen.)

Vel møtt igjen alle sammen og velkommen til kaffispleisen vår. Vel overstått kan en vel nesten også si for de fleste er vel ferdig med feriestri og slikt og kommet tilbake i det gamle gjenge igjen. Ja det er deilig å kunne dra på ferie å være fri fra alle plikter og andre plager. Men det har nå sin sjarm det å møtes igjen også da. Det blir ikke så ofte å treffes i sommertiden. Noen reiser da og andre da, for på ferie skal vi jo alle. Morsomt er det når vi atter møtes å høre hvordan de forskjellige har tilbrakt ferien. Noen har vært riktig energiske. Gått fotturer eller også dratt på sykkelturner, mens atter andre har vært ute og sett seg litt om i den vide verden. Det er jo så mange måter å feriere på og det ene er sikkert like bra som det andre; bare været er bra. Ja været! Jeg håper endelig at alle hadde feriert ifra seg før sydefloden kom. Det er vel ingen som ikke skjønner hva jeg mener. Vanligvis kaller vi det jo regn. Men det kunne det ikke vært, noe så grusomt har jeg aldri sett. Ikke skjønner jeg hva det var for noe som var galt. Men noe var det. I krigstida var det silda og brødet og meterologene som fikk skylla for alt som galt var. Nå er det vist atombomba som får skylla for alt. Derfor er det ikke så sikkert at meterologene har så stor skyld i at ferieværet er blitt ødelagt for så mange.

Så får jeg vel prøve å fortelle litt om alt vi har foretatt oss i sommer da. Ute på Bygdø har vi nå hoppa og dansa som vanlig. Der hadde vi også besøk av to svenske ringer en gang i sommer. Den ene var fra Nyneshamn og den andre fra Satsidalen. Den første ringen hadde vi en fest sammen med i Storsalen. Den var riktig vellykket til tross for at den var rota sammen i all hast. Det var ringen i B.u.l. og Songdanslaget som var sammen om den. Det ble også et festlig samvær med den andre ringen fra Sverige. Asta og Børresen og noen til sto for arrangementet den gangen. Det var så få av ringen vår i byen akkurat på den tiden, men de få som var her greide brasene fint. Siden har det vært en liten fest i ”Halli” som ringen i B.u.l. sto for. Gjestene var denne gangen to finner og en amerikaner. Finnene sang for oss om kvelden og amerikaneren, som vi forresten kalte for maler’n til Bjerke, fordi han hadde hvit dress og tversoversløyfe, han ledet allsang. Det er både sikkert og visst at det var liv i rosenes leir den kvelden. Dessuten var det bare to fra vårt lag som hadde forvillet seg dit ned den kvelden. Det var jo midt i ferietiden og ikke så greit å samle folk. Hyggelig hadde vi det i hvertfall.

Foruten å ha danset på Bygdø i sommer har vi også gjestet Eidsvoll, den 17. mai. Turen startet i Nordahl B.gt. ved 10 tida i strålende solskinn og godværet holdt seg hele dagen merkelig nok. Ved Tingvoll hørte vi på russetalen for dagen som jeg synes var bare noe tull. Siden spiste vi middag på Eidsvolls Verks festiviteter. Alle var vi blitt sultne og maten smakte herlig. Vel ferdig med middagen dro vi til Eidsvollsbygningen og beså den. Konservator Aas var selv cicerone og hadde meget å fortelle. Han snakket litt lavt så det var nok mange som ikke hørte hva han fortalte. Så danset vi vårt program. Framsyningen gikk ganske bra og den ble vel mottatt. Riktig mange mennesker var det også, men det var mange som hadde vært sinte fordi de ikke hadde fått sett framsyningen. Vi danset visst litt for tidlig. Så reiste vi tilbake til byen igjen og festet videre i Blåsalen. Her var det Ekrem’s og Kari Røyne som rådde. Det ble kaffe og prating som vanlig og siden dans. Vi fikk lov å holde på lenger den dagen, men mange var

trøtte og gikk ved 11 - 1/212 tiden. Det var en 6-7 par som holdt ut til slutt, men det var slik stemning at folk trodde vist vi var gale. Krüger og frue kom inn til oss og var med til slutt. Han sa at dette var den værste fyllefesten i garden den dagen etter humøret å dømme. Men han var ikke noe bedre sjøl. Han sang refrenget mens Annemor, Jørn og Helge spilte på kam ved siden av trekkspillet. Skal si vi hadde det flott. Orkester + refrengsang. Vi sluttet ikke før lyset blunket. Det var en trivelig 17. mai selv om vi var litt våte her og der - av svette altså. Olsok ble en travel dag, kl.13 danset vi på Bygdø. Derfra reiste vi med egen buss til Eidsvoll. Det vil si, vi hadde en mellemlanding på en friluftskafe ovenfor Gjessheim et sted hvor vi satte til livs våre medbrakte smørbrød. På Eidsvoll skulle vi danse på et nyåpnet bygdetun hvor det også var olsokfest. Det var prolog for dagen som ble hakka og lest av en gammel tjukk gubbe. Historisk opptog hadde de også og det var riktig morsomt. Talen for dagen ble holdt av en prest fra Oslo som jeg har glemt navnet på. Etter talen danset vi. Der var masse mennesker og stor jubel. Fra Eidsvoll gikk turen videre over Hurdalsfjellet til Hurdal og videre til Tingelstad på Hadeland. Det var tredje året vi var på Hadelands Folkemuseum på olsokfest. Frk Lander tok imot oss like smilende og hyggelig som vanlig. Vi ble traktert med deilige smørbrød, kaffe og melk. Klokken nærmet seg ti og plutselig kommer Sverre Brun og sier at nå må dere være ferdige på røde rappen så det ikke blir noen pause i programmet. Vi slukte maten, skylte etter med en del kaffe og ned på dansegulvet bar det. Dansen gikk lett og lekende på tross av våre tomme maver. Publikum var det samme koselige som vi var vant til å se der oppe. I år som i fjor var det omkring 1300 mennesker til stede. Ikke skjønner jeg hvor de kom fra alle sammen. St. Hanshaugen på Hadeland ligger jo midt på svarte landsbygda. Folk kom gående, syklende og bilende alt etter som. Så gikk turen tilbake til byen hvor vi var ved ett tiden. Det hadde vært en slitsom men hyggelig dag. Jeg synes det er hyggelig å komme tilbake til steder hvor vi har danset før. Det beviser jo at folk liker folkedansen og mange ganger hører en fra publikum "velkommen igjen". Slikt er virkelig hyggelig.

(Kommentar: "Asta" er Asta Torp som byrja i laget 7/10-1946 og var aktiv til utpå 1960-talet og passiv til utpå 1970-talet. Asta var ikkje med i styret, men var revisor mange år, og mykje med i nemnder og framsyningar. "Ekrem's" er Edvard og Else Ekrem. "Annemor, Jørn og Helge" er Annemor Ove Knutsen, Jørn Thomassen, ny 14/11-1952 og Helge Braanen, ny frå 4/4-1949)

Blamat.

Jeg har tatt en liten titt tilbake i "Fantefølje" for å se hva andre har skrevet og fortalt opp gjennom tia, og det er mye rart. Ikke tror jeg at det finnes ei bok til i verden med så mange veklager som nettopp "Fantefølje". Den ene har hatt det slik mens den andre har hatt det sånn. En har hatt mareritt, en annen har holdt på å skrive seg i hjel på grunn av alle innleggene som er kommet til avisa. Og jeg har det verken slik eller sånn. Ikke har jeg hatt mareritt og de som vanligvis pleier å skrive til Fantefølje har sikkert vært på ferie alle mann. Jeg har ikke fått et eneste ord fra noen unntagen fra Gurijenta som sist hadde avisa. Bak i "Fantefølje" lå en liten lapp med djevlesk skadefryd lysende fra hvert ord. Den lyder: Hermed har jeg den ære og overrekke deg "Fantefølje". Til lykke med den. Og så står det videre. "Denne skrivepulten hos friserdamen er ikke å anbefale". Det første er lettfattelig nokk. Men det med skrivepult og friserdamen det låter litt rart synes jeg. Det er ikke så godt å skjønne hva hun egentlig mener. Viss det kan være til noen trøst kan i hvert fall jeg forsikre at jeg har ikke tenkt å gi meg i kast

med verken skrivepulten eller friserdamen.

Ikke skjønner jeg hvordan vi skal få blamat nok. For ikke å snakka om å få noen til lå være redaktør neste gang. Avisa må vi ha skjønt den hviler som en mare over hele lagsflokk. Det er reine straffedommen for mange å få avisa. De fleste skylder på at de ikke kan skrive, men skal det være en bestemt person som skal være redaktør for avisa hele året så må jo vedkommende også få blamat fra andre holl. Skal en alene skrive alt som skal til for å fylle en avis, har den lett for å bli litt ensidig tror jeg. Det er sikkert mange som har gode ideer bare de vil fram med dem. Bunadsjefen vår har sikkert mye å fortelle oss om bygdedraktene våre. Det er jo et aktuelt og interessant emne. Jeg vet du har liten tid Ingebjørg, men gjør vel og send ”Fantefølje” en liten epistel. Det er vel også tenkelig at noen har et eller annet emne som kunne bli innledningen til en diskusjon i avisa. Det er jo så mange problemer som dukker opp under tiden og hvorfor ikke utdype dem i avisa. For eksempel programmene til framsyningene våre som mange bær seg ille for at de ikke får vite før de står på gulvet ferdig til å danse. Det må selvfølgelig ikke bli noen personlige angrep på noen. Enhver diskusjon må jo være saklig. Altså under mottoet ”Mer bladmat” legger vi i vei.

Er det noen som har tenkt å lære seg litt sprog i vinter. Det er jo nordisk stemne til sommeren og en får sikker bruk for sprogkunnskaper. Jeg for min del har tenkt å gjøre et forsøk på å lære litt engelsk. En trenger virkelig å kunne litt sprog nå til dags. Det fikk vi bevis for da vi var i Holland i sommer. En får jo så meget mer ut av en tur når en kan snakke med folk. Men det er sikkert, at med bare norsk kommer en ikke så langt at det gjør noe. Engelsk tales jo av de fleste nasjoner og er vel det som er lettest å lære. Kunne det ikke være en tanke at de som har lyst til å lære litt slo seg sammen. En kan jo ta privattimer men det blir sikkert kostbart. Studentenes friundervisning er vist også bra, men jeg tror ikke en lærer så meget når det blir så mange i en klasse. Var vi heldige fikk vi kanskje en student til å undervise oss litt. Dette er bare et spørsmål fra min side. Jeg synes bare at det måtte være lettere å lese flere i lag, mot å sitte å studere på egen hånd.

Nå står vi atter framfor et nytt arbeidsår. Litt nytt blir det sikkert også i år. Det gjelder bare at vi har samlet krefter og arbeidshug i den sommeren som snart er forbi. Alle vil vi jo lære mest mulig nytt og da er det jo, når alt kommer til alt, bare oss selv det kommer an på. Mangler vi alt som heter glød og glede i dansen, og kanskje attpå til er litt sløve til å lære værs, så hjelper det jo ikke at instruktøren kommer med aldri så meget nytt. Han kan jo ikke kjøre fortere enn vi greier å følge med. Nei, la oss være enige om at vi fra første stund av det nye arbeidsåret går inn for leiken og dansen og yder vårt beste, så klarer Reidar resten. Vi har jo det nordiske stemne til sommeren og da må vi ha et respektabelt program. Det er klart. Derfor gjelder det nå mer enn noen sinde å arbeide sammen. Altså lagsfolk, vel møtt i ringen igjen til godt samarbeid.

Så sier jeg takk for meg og til den nye redaktør vil jeg si, jeg føler med deg.

Einar Kristiansen (bladstyrar)

(Kommentar: Einar Kristiansen var ein sentral medlem i mange år. Han byrja i laget i oktober 1947 og slutta som aktiv i 1967. Han var både leiar, instruktør og ofte danseleiar. Han hadde ein fin brodert bunad, og budde først i Parkv. 15⁴, seinare i Selvbyggerveien 145¹. Han var kontorist/bokholder. Han slutta som aktiv då han bygde seg hus i Heggedal.)

Fantefølje 12-11-51 17-12- 51

(Kommentar: Redaktør for begge utgåvene av avisa var Bjørg Åstorp.)

Oslo i november og desember.

Oslo er byen vår. En glad by er den ellers i året og en god by også, men Oslo i november er ikke grei å ha med å gjøre. Surt og kalt, trist og sølete, og folk er akkurat like sure, triste og grinete de som byen er. Tåka ligger støtt og tung over byen, den trenger seg inn i husene og tynger ned menneskene både legemlig og sjelelig. Røyken blander seg i tåka, og vi hoster og harker og stønner og bærer oss over tåka og vår egen triste stemning, som vi mangen gang gir tåka skylden for. Men tåka gjør byen hemmelighetsfull og fremmed. Tåkesignalene høres fra havnen, og bilene uler mer enn nødvendig og trikkene klemter ekstra høyt og pent. Da jeg var liten, var byen enda mer hemmelighetsfull i tåka, og tåka var tjukk som grøt, syntes vi. Vi lekte gjemsel i gatene i slike tåkekvalder, det gikk an å gjemme seg i bare tåke. Eller vi henla vår gjemselslek til kirkegården tvers over gata. Der brukte vi gravene som skjul, og lommelyktskjær og grimaser over ansiktet til å skremme den arme stakkaren som vaste rundt mellom graver og kastanjetrær, i nedfallent løv og tjukk tåke for å finne oss.

Tåke rummer også noen lysere sider, det er slike gode minne knyttet til disse tåkedagene i november. All dri er vel byen lysere som når tåka og røyken en dag er borte og rimfrosten har gjort bygningene kvite, når rådhuset står der glissende kvitt i kald novembersol og fjorden skinner kald og blå nedenfor oss. Da hutrer vi over den kalde glansen, og gleder oss over den lyse dagen, som gjør at vi glemmer tåka fra i går. Vi stikker nesa ned i skjerfet og skinnkragen som dufter så stramt av naftalin, og med hendene stukket dypt i lommene, går vi på byen for å legge litt planer for julepresanger og innkjøp, for å ergre oss over prisene og grue oss for vår økonomi. Vi henter nye erfaringer og opplysninger i butikkene, vi sliter oss gjennom den fredag som i fjor og alle år før var bededag og fridag, og vi tenker enda mer med lengsel på jul og høytid. Samtidig henter vi oss en god forkjølelse i byen, draget nedover Akerdalen - gjennom Oslo og ut fjorden er ikke det beste akkurat, dessuten er det de silkestrømpene på de blåfrosne leggene som i vår overbevisning er så veldig pent. Alt det til sammen gjør at vi nyser litt i kor med våre medpassasjerer på trikken der vi haster heim for å sette oss oppå varmeovnen.

Hva gjør så folk i novemberkveldene, når dagen stadig blir kortere og kveldene lengre og lengre. Vi har et slagord som heimehygge, men kraften er gått mer og mer ut av det. Kveldene slår vi i hjel nå, vi hygger oss ikke. Kinoene må vi besøke, bare fordi vi ikke har ro til å være heime en kveld. Tidens uro ødelegger oss. Larm og støy blir vi så avhengig av at vi glemmer vår indre ro. Indre ro er ikke det samme som ro. Roen skal gi oss stunder til å lære av andre, lære av gamles skrevne erfaringer, og gi oss kyndighet til å finne ut av livet det som gir en verdier. Det er bedrøvelig å høre et skuespill bli betegnet som gørrkjedelig bare fordi det er så alvorlig og tendensiøst. Eller motsatt: Frøken Julie het en film i Oslo siste høsten. Jeg hørte det betegnet som kjempegøyalt og festlig stykke, skjønt det jo er en tragedie som har røtter dypere enn vi kan ane. Når verdibegrepene skifter plass til rak motsetning, må vi begynne å frykte oss sjøl.

Kjenner vi Oslo, og kjenner Oslo oss?

I Morgenposten går det på bygdelagssiden nå en diskusjon om hvor lenge det går før

innflytterne blir dus med Oslo. Det går svært lenge, etter denne diskusjonen å dømme. Bygdeungdommen føler seg visst ikke hjemme her noen gang. Men vil dere høre saken fra den andre siden; altså bygdeungdommen sett fra en byjentes synsvinkel. Det kommer en masse kjekk ungdom fra landet inn til byen. Enten skal de studere eller finne seg arbeid. Å gi seg til å diskutere for og imot innflytting, er ikke min mening her. Det er bare hva vi ser av dem som kommer til byen jeg vil si noe om. De kommer til byen med tanker om å gjøre noe stort og oppleve noe stort. De frister hybel-livet, og de møter studie-kammeratene, de leser og kaver og sliter for og med arbeidet sitt. Snart går glansen av studielivet og bylivet for dem, det er nemlig ingen glans. De blir misfornøyde med sin stilling og for å ha noe å skyld på, ligger byen nærmest. Byen tar ikke mot dem, byens hjem åpner ikke sine dører for dem. Bittert sier de om Oslo: Byen med det store hjertet. Men hvorfor åpner ikke byboerne sine dører for dem? Jo, for det første og største: bygdeungdommen i byen holder seg så alt for mye for seg sjøl. De søker sine venner fra heimetraktene og lukker seg inne i bondeungdomslagene, der treffer de likesinnede, og så er de fornøyde der. Og de kan fortsette å snakka om Byen med det store hjertet. Men jeg mener: sjøl om en er fra landet er det ikke nødvendig bare å gå i bondeungdomslaget. Vi har andre foreninger også der de er velkomne, og hvor de ville komme byfolkene mer inn på livet for eksempel: sangkorene, hvorfor bare Bygdelagskoret?, de politiske foreningene, der de kunne treffe mest bymennesker, ungdomsforeningene i menighetene med alle deres studiegrener og sirkler, Studentenes friundervisning, turnforeningene, (hvorfor absolutt idrettsforeningen i Bul?), danseskolene (hvorfor bare folkevisedans i bygde-lagene?) foreningen i Norges Ungdomsherberger og Turistforeningen, begge to er virksomme foreninger, og strengt tatt skulle sjøl bygdeungdommen trenge å dra andre steder enn til Bul hytta og Bul stevner på tur og i ferier. ”Jeg er invitert til fem hjem her i byen på de fem årene jeg har bodd i Oslo”, sa Ada min veninne fra Molde. Hun hadde vært hos meg, også fire andre. Men jeg, jeg har vært invitert på hennes hybel og på 3 andres, det blir 4 til sammen på de 6 årene siden jeg ble voksen. Har bygdeungdommen en misforstått oppfatning av Osloungdommen? Uttrykk som Oslojente og Oslogutt er velbrukte skjellsord. Og med rette. Det er bare det at Oslojente og Oslogutt ikke er normen for Osloungdommen. For vi som er oppvokst i Oslo har også en sann redsel for de samme typene, de som behersker Karl Johan og Møllhausen og Blom og Kleiva. For det andre og nest største er det så skrekkelig mange som kommer fra landet og til byen at bymenneskene verken kan eller vil ta seg av dem. Men da kommer jeg inn på spørsmålet om hvorfor bygdefolket trekker inn til byene og det kan vi diskutere en annen gang.

Fest?

Fyll er ikke fest, sto det på alle trikkene for en par år siden. Det er vi vel enige i alle som en. Arbeid og fest er også et uttrykk. Men slike uttrykk rommer en motsetning for eksempel svart og kvitt, natt og dag. Arbeid og fest er en slik motsetning, arbeid er altså ikke fest og fest er ikke arbeid. Hvilket jeg tviler på. Se bare sånn som de (gutta) har slitt og arbeidet for denne festen. Eller ta festen vi hadde i Storsalen den 3dje november. Make til arbeid har jeg aldri sett. Sånn engergi-utfoldelse, sånn en mengde arbeid som blir gjort når samtlige mennesker i Storsalen danser hompa hompa til Bergs muntreste trekkspilltoner og gitarens jevne dunk dunk eller takt, takt, pass på takten gjennom høytaleren. Siden jeg nå har avisa, skal jeg komme med noen betraktninger. Det er ikke det at jeg mener at

mine betraktninger er avgjørende, men en avis er et diskusjons objekt og en diskusjons formidler, og hvis den neste redaktør tar til motmæle, så er det bare flott.

En gang i sommer haiket Helga og jeg fra Liege i Belgia til S'Hertogenborsch i Holland med 2 italienske mannfolk som trodde seg sjøl å være arvtagere etter Don Juan. De sang italienske sanger, arier og romanser for oss, den ene med smørtenor som sprakk i høyden, den andre med forkjølet baryton og rinnende øyne. Øynene rant fordi han var forkjølet altså. Så skulle vi synge noen norske sanger for dem, og så felte de den knusende dom over de norske sangene at de var elementære. Det var umpa umpa, sa de.

Vi var ikke enig.

Men en lørdag i Storsalen så jeg at litt rett hadde de brave italienerne. Vel er det bra med springdans og reinländer og hopsapolka, men hvorfor hele tiden? Det blir slitsomt og trøttsomt, og sjøl om våre regler og statutter sier gammel dans for alle pengene, tror dere vi ville ta skade på vår sjel av en foxtrott, slowfox eller tango å hvile ut på? På en sånn fest mener jeg det må til, vi har et mangfoldig publikum å tilfredsstille, fra den fyrrige gutten med spenn i gulvet og slirekniv i beltet, til piken med svart fløyelsbånd rundt halsen og milelange røde negler. Forresten hvis vi lærte tango eller samba med alle deres variasjoner, ville vi sett pris på det. En tango danset med stil, vel utført med alle variasjoner er stilfull som en francaise og folkedans så god som noen.

Vel har vi en stor misjon med å holde folkedansen oppe. Men derfor må vi ikke bli fanatikere. En fanatiker gagner sin sak, men kan også skade den. En fanatiker virker til sine tider latterlig, og hvis han virker irriterende, ødelegger han mer for sin sak enn han sjøl aner.

Siden jeg nå har sagt det jeg mener i denne sak, og kanskje enda litt mer, vil jeg slutte dette avsnittet med å spørre. Kjenner dere La Raspa? Hvis ikke: il av sted til Edward, han vil lære dere La raspa i 3 variasjoner. Han er nemlig Dokka-mester i denne dans utført i knickers og høye gummi støvler.

Med det samme vil jeg slå til lyd for litt mer kvinnesak i dansesalen. Jeg har nå vært i nokså mange andre land, og jeg ser at en sånn stilling som kvinnene har her i de nordiske land, fins ikke i andre land. Det skulle vi være meget takknemlige for. Det er vi også sjølsagt. Vi akter og ærer dere mannfolk som lar oss få så frie tøyler, lar oss få være fritt med i samfunnsliv og politisk liv og arbeidsliv. Det viser at dere har tillit til oss, og vi vil vise oss denne tilliten deres voksen.

Men gjør vi det alltid? Nei, da. Vi binder oss sjøl, vi kvinner, med tradisjoner og bånd og setninger som sier: Sånn gjør man da ikke. Så skuler vi skjeft på hverandre og hvisker og tisker oss i mellom om at hun bruker det knepet for å få huket en mann, og hun bruker et annet. Er ikke dette misunnelse? Er kanskje ikke den andre piken både penere og mer fornøyd-utseende enn oss sjøl? La oss gå oss sjøl etter i sømmene. Kan vi ikke arbeide på å vise oss mer tilfreds? Kan vi ikke gjøre oss kjent med våre kvinner og mannlige venner på en hyggelig, liketil og fornøyd måte? Og der er jeg framme ved det jeg vil ha fram. Kan ikke vi i et selskap, en dansesal eller på en tur gjøre bekjentskap med det andre kjønn uten dermed å få ordet på oss å være flyfiller? Her i vårt lag har det vært oppfordret flere ganger til at pikene står på likefot med guttene når det gjelder å engasjere. Hvorfor gjør vi det da ikke? Er vi redd for guttene her? Det er ikke det, tror jeg. Guttene ville sikkert ikke bli sinte om vi begynte. Men vi pikene kikker skjeft på hverandre. Så sitter vi heller og pryder veggen og blir mer og mer grinete jo lenger vi sitter der. Og da er det jo helt sikkert at vi blir sittende der. Dette

gjelder på alle sammenkomster hvor som helst jeg har vært. Og våre fester er slett ingen untagelse. (Med det samme kan jeg fortelle guttene at det vanligvis er følt rare og dumme ting dere ser etter hos ei jente dere bare skal danse med. Dette gjelder forresten bare fester der alle er ukjente. Erik, en gutt i klassen min, sa engang "Hun er ei jente som jentene synes er kjekk, og da vert vi jo hvordan jenta er." Det setningen rommer en sneversynthet som bare uerfarne unggutter kan komme med. Men ikke alle mannfolk er like domme, nei da. En annen gutt betegnet en pike slik: "Hun er slik ei som har følge heim fra alle fester hun er på." Den setningen kan trøste noen og hver. Det er kanskje ikke så bra å være alt for mye i vinden, da veit man ikke hvilke mannfolk en kommer opp i. Kan vi ikke da sortere litt sjøl, og engasjere de vi har lyst på i stede for å ergre oss over at Han (med stor H) aldri kommer bort og byr oss opp. Hvis vi gjorde det, kanskje vi da så at han ikke er Han med stor H.)

Men leikøvingene da, kan vi ikke bytte litt mer på der også. Kan vi ikke innføre en kveld imellom da pikene alene skal engasjere. Eller kan vi ta mot til oss og spørre om å få lov å leike med både den ene og den andre som vi aldri har leikt med før. Da ble vi enda bedre kjente, og enda friere og hyggeligere i vårt omgjeve.

(Kommentar: "Helga" er truleg Helga Enevoldsen som vart medlem 27/8-1951 og slutta 1955.)

Økonomi:

Det betyr loddsalg og tur til Dokka. Vår økonomi tillater ikke de største krumspringene, men til gjengjeld får den oss til å gjøre de merkverdige sprett for å få mer penger i kassa. Og spør om vi gjorde et sprett her i september måned. Vi gjorde nemlig et åtak rettet mot det fjerne Dokka. Fjernt var det i alle fall, hele 4 timer fjernt pr. buss over Gjelleråsen, Nittedal, Røykenvik og Brandbu. Ankomsten var kl. åtte om kvelden, og vi ble mottatt av et tomt folkets hus og en blid, bunadklædd fru Eikrem. Festen var nemlig kl. 8, og da var det jo klart at huset var tomt.

Well, vi spiste i mellomtiden, og vi gledet oss alle over at Helge hadde kylling på maten. Vi kunne formelig kjenne hvordan kyllingen smakte hvergang en bit tok innersvingen rundt adamseplet hans. Akk ja, livets største glede er jo mat.

Men det var en annen også som tok innersvingen den kvelden. Det var Pelle. Han gøyv på med godt humør da den første dansen begynte, fisket seg opp ei jente med striper på skjørtet, gikk for god fart inn i svingen, ut av den med elegant stil og la i veg opp over langsiden. Han scoret vårt første point i Dokkaslaget, seinere bølget slaget fram og tilbake uten nevneverdig kontakt med salen, sa Martin. Annemor og Aasta blomstret i billettsalget og Eikrem tok seg ut i skytebanen. Vi andre så ikke ut i det hele tatt, vi innså at det ikke var nødvendig å se ut før det var kommet flere folk, hvilket skjedde ved 10 tiden. I mellomtiden danset vi alt fra sving og samba til masurka. Helge og jeg smilte så pent vi kunne til de 4 store i orkestret og ba om en liten La Raspa, men tenk de ville ikke.

Kveldens clou var vår oppvisning, sjølsagt. Ragnar åpnet med en av sine gode prologer, desverre med dårlig kontakt med salen, sa Martin. Og så sang vi. Etter den oppgitte tonen stemte hele det flerstemmige koret inn og før første linjen var ferdig var vi enige, og det var ikke så verst. Oppvisningen omfatter våre fineste sangdanser og turdanser, inklusive solosang av Mary og Figaro i ny oversettelse av Bolstad. Mary steg og steg, og det ville ingen ende ta, ho antok den blå underfarge med røde feberrosen på kinn, enda steg hun videre på sangens

vinger inntil den tekniske feil inntraff i fasett. Melodien ble vekk. Vi fant den ikke igjen heller, før Hans fikk den geniale idé å begynne en 1½ oktav lavere. Og'n Ola Glomstulen hadde den påtenkte bryllupsfest og brureferd under øredøvende sang og halvkvalte latterstønn. Vår nyoppdagete koleratursangerinne la sangen på hylla og ofret seg for latteren resten av den dansen.

Slik er det, én god ide trekker en annen med. Bolstad lagde neste åbendagelse da han lagde Figaro i alle fasonger. Gløgg kar den Bolstad. Seinere var det dans og almen fellesmoro, hvilket vil si jazz og sving og tango samba, rumba, foxtrott, slowfox vals og masurka. Fellesmoro ble det også, uten nevneverdig kontakt med salen, sa Martin. En del Dokka karer hadde en egen duft over dansen sin. Noen duftet hotelfint av whiskysoda og Dubonnet, andre dufter heimefint og heimegjort. Men sjølgjort er velgjort, det viste seg også. De var støe både på beina og hendene når de først kom i sving. I skytebanen hadde de sin private konkurranse gående, der han Karenberg ledet og vant med 40 points foran Johan Rønningen og ho Johanne vår, som hadde dagens peneste blink, et rundt vel avtegnert hull i skyteskivens midte.

Så kommer jeg til et viktig spørsmål: Hvorfor blir alle sjåførere så iltre når de nattes tider kjører på leirveg, smal sådan uten å kunne få snudd når han må snu? Jeg har undret meg over dette mannlige utslag av det underbeviste, kvinner reagerer ikke slik, vi snur nemlig ikke, vi gjør kuvending. Apropos damer og reaksjon: "Damene bruker å syns dette er vanskelig", sa Berteig til meg en gang i vinter da vi danset hambo. "Å nei da", mente jeg, "det synes ikke jeg". "Men du er da heller ingen dame", sa han.

Tilbake til bussen igjen, han fikk snudd til slutt under god kontakt med bilens passasjerer, sa Martin, og så fant vi hytta, Eikrems hytte, "Utsikten". Alle tiders hytte, og vår overnattings plass den natta. Og for ei hytte!!! Tømmerhytte forstår dere, peisestue, 2 soverom, 2 hemser, kjøkken, veranda og kjeller. "Om ho Matilde og eg hadde hatt sånt eit hus i byen", sa han Ragnar med gråten i halsen.

Ertesuppe og rundstykker og kaffe smakte fortreffelig klokka ½3 om natta. Og etter en vellykket stripet pysjamasoppvisning av Eikrem Ragnar og Helge, egen komposisjon 3tur fra Dokka etter musikk av Figaros variasjoner, sovnet vi blidelig inn.

Ny dag, nye opplevelser. Oppe klokka sju, Pelle er jo reint vennlig om morgenen også, han og jeg var ute og beundret utsikten. Tåka dreiv kvit og ullen nede i dalen, fjell etter fjell blåne etter blåne strakte seg utover og bakover i horisonten. Skogen sto mørk og taus bak oss duggen glitret i det grønne graset, sola skinte og forgylte det hele, en høstgul bjørk raslet med bladene i vinden, ei ku ristet på bjella og sendte et lengtende raut etter matmor inne på kjøkkenet. "Det blir reint kaldt om føterna", sa Pelle sentimentalt og prøvde å varme stortåa i buksebretten.

Frokost gikk ned på høykant og formiddagen forløp rolig. Vi var i skauen og plukket tyttebær, mens vi hørte kirkeklokkene fra Austbygda ringe til Gudstjeneste. Alt var så fredelig og ga oss en mektig følelse av at vi opplevde noe stort, vi opplevde Norge. Jeg bemerket dette seinere på dagen at vi hadde slikt overlag vakkert land, hvorpå Helge spisst svarte at det sier alle nordmenn: Norge er det beste land i verden. Men det er da det eneste riktige også at vi er fornøyde med landet vårt. Da kan vi jo kanskje greie å gi det noe igjen for alt det det gir oss: For hva gjør ikke Norge oss om vi bare gir oss tid til å se etter, og eier evnen til å kunne ta imot. Vi er ufattelig rike her i landet. Vi har alt hva vi kan ønske oss av natur både vinter og sommer, høst og vår. Landet vårt gir oss fred og tilfredshet inne i oss, fordi landet sjøl er så

støtt og trygt. Se bare på trærne. På en solstråle som spiller over granbaret, med alle de levende fargene som er solstråle kan gi. Hør på en fugl som fløyter stille og blødt i skogen, se på de flittige maurer, på sommerfuglen som viser oss sine farger, hør på innsektene som summer, se på en liten blåklokke som rører seg sakte i vinden og kjenn så etter: er du ikke rik? Eg du ikke lykkelig? Jo for en stund så er du det. Stans opp, da vel, og tøy ut den lykkelige stunden så lenge du kan. Let etter slike lykkestunder og du vil bli tilfreds og rolig. Kanskje du i en tilfreds stund kan yte noe igjen til landet vårt som takk for hva vi får. Vi kan gjøre vårt beste, og kanskje mer enn vårt beste i vårt arbeid og med det fyller vi den plassen det er ment vi skal fylle.

Björg.

Hermed gir jeg boka til neste redaktør - frk. Huse

(”Björg” er Björg Aastorp. Ho var frå Oslo, og vart medlem i september 1950, gifta seg i 1953 og slutta hausten 1953. Ho var skrivar i 1952. Ho var lærerinne på Tåsen skole, budde og vaks opp i Helgesensgt. 38². Faren var tømmermann og åtte garden. Ho gjekk på Ila skole, og under krigen gjekk ho i ein jenteklasse som skulle vere ”tysk elite”. Elevane i klassen vart valt ut ved IQ-test. Omtala i Aftenposten.)

”Helge” er Helge Braanen, medlem frå 4/4-1949 til 1954. ”Martin” er Martin Halleland. ”Annemor og Aasta” er Annemor Ove Knutsen og Asta Torp - kasseraren. ”Mary” er Mary Westlie. ”Ragnar” er Ragnar Konglevoll som no var formann. ”Hans” er Hans Kveiland. ”Bolstad” er spelemannen Torleiv Bolstad. ”Johanne” er Johanna Kjærevik. ”Berteig” er Leiv Audun Berteig, medlem frå 28/8-1949 til 1951. ”Mathilde” er Mathilde Myhren/Konglevoll, som hadde gifta seg tidlegare det året. ”Eikrem Ragnar og Helge” er Edv. Ekrem, Ragnar Konglevoll og Helge Braanen. ”frk. Huse” er Lina Huse som var medlem frå 25/4-49 til 1981)

17 - 12 – 1951

(Kommentar: Lina Huse skulle vere redaktør, men så vart det Björg Åstorp på nytt, i denne amputerte utfåva av avisa.)

Men så kommer Oslo i desember. Bare én dag skiller denne fra november, kun den ene dag er nok, for nå er vi i julemåneden. Og julen er høytiden over alle høytider. Nå er den mørke årstiden unnagjort, nå blir det lysere, nå går det framover. Vi venter alle på lyset, vi erstatter det så godt vi kan med andre lys, og det er ingen dårlig erstatning. Akkurat nå når jeg skirver, er jeg kommet heim fra en tur i byen for å se juleutstillingen. Det er tradisjon i Oslo: siste søndag før jul skal vi i byen for å se butikkene og gatene. Og jeg fikk se at lysutstillingene er en god erstatning for ”lyset”, jeg så julegranene som glitret av lys og gjorde det lyst rundt seg på mange steder i byen, og julegatene som blinket og skinte og skapte fest. Ved siden av festen skapte et orkester høytid. Det stod på Stortorget og spilte de gamle, kjære juletonene ut i et kalt og tåket kveldsmørke.

Og vinduene skinte og blinket og trakk oss bort til seg. Barna trengte seg fram for å se. Andre maste om å få sitte på skulderen. Jeg kjente meg plutselig igjen. Sånn maste jeg da jeg var liten. Akkurat sånn satt jeg på fars skulder, reiv skinnlua av ham så mor måtte holde den og satt så og stirret på herligheten mens jeg holdt meg fast i håret hans. Og hvilken herlighet: Alt fra leketøystoget som suste over skinnene, til bukken bruse som stanget trollet ut i fossen, fra sjokoladeutstillingen hos Freia, til kjoleutstillingen hos Dobloug, og så nissene både hos Steen

og Strøm og Glassmagasinet. Alt måtte man se både den gang som barn og nå i går. Og sannelig var det de samme blide snille politikonstablene som holdt orden på folk den gang som nå. Og sannelig var det samme stemningen å gå på juleutstilling nå som den gang. For det er alltid opptakten til julen, julen nærmer seg, festen da alle skal være glade og alle skal glede andre, er her snart. Julen er festen for barna, julen er festen med lysene, med juletonene, med julebudskapet og med fred. Fred over jorden, fred for oss alle. En fest hvor en får tid til ettertanke, enda en anledning til å åpne sinnet for nye inntrykk og enda ett høve til å se etter hva som egentlig er verdiene i livet. Freden ringes inn til oss fra kirketårnene, freden suser inn til oss fra skogene, den bruser inn til oss fra havene og den hviskes inn til oss fra de store, tause fjellene. Fred over jorden! Ja, måtte det bare bli det! Måtte vi bare finne fred med oss selv, hos oss selv, i oss selv. Julen kan hjelpe oss, julen gir hjemmene fred, og vi kan lære å finne fram til vår egen fred når vi har heimen og julen med oss.

Så kommer festen i Songdanslaget som en glad, tradisjonell opptakt til den store festen. Her hygger vi oss som gode venner i godt selskap. Her er vi glade, med sang og musikk og god mat og mye hygge. Vi gleder oss i sammen over alt det vi kan gi hverandre og får av hverandre, både i ett slikt lag som det i kveld, og på hver eneste mandagskveld hele året. Det er et rikt lag vi har.

(Kommentar: Det er ikkje Lina Huse som har skrive dette, men derimot den førre redaktøren Bjørg Aastorp. Det ser ut til at avisa har stoppa opp utan at ny redaktør har teke over. Det er også nokre blanke ark igjen av boka.)

Manglande protokoll?

*(Kommentar: Det ser ut til at ein protokoll for perioden 1952 - 1954 er borte, eller at avisa ikkje vart innført i nokon protokoll. I rekeskapet for laget ser vi at dei kjøpte ein ny protokoll (kr 7,80) til avisa 3/3-1952, den dagen det var skotårsfest i laget, så kanskje vart protokollen brukt til avisa på festen? Av lagets styreprotokollar ser vi at det iallfall var avis på nokre av kaffikveldane i desse åra, såleis var **Ragnar Konglevoll** (1914-2002) redaktør på kaffispleisen 10/11-1952, **Jørn Thomassen** på kaffispleisen 30/3-1953, på 17-mai-festen 1953 kom det truleg eit nummer ved **Mary Westlie og Jørn Thomassen** (planlagt men ikkje bekrefta). og på kaffispleisen 16/8-1954 las Jørn Thomassen opp eit morosamt referat frå det Nordiske Stemmet i Kjøbenhavn sumaren 1954. **Johanna Kjærevik** hadde skrive det morosame referatet. Det manglar altså truleg minst 4 utgåver av Fantefylgje i denne perioden. At det skulle fylle ein heil protokoll, er likevel utruleg, så kanskje kom den protokollen bort i 1954/55. I møttereferatet om kaffikvelden 12/12-1955, sjå under, står det at det var lenge sidan "Fantefylgje" hadde vore å høyre i laget.)*

Protokoll nr. 5. 1955 - 1956

Fanteføljet 1955 - 1956

Fanteføljet 12 - 12 - 55.

Songdanslaget er samlet til julemøte, og vi ønsker alle gjester og lagslyen vel møtt.

Har dere alle humøret med, så blir det her servert kaffe og noe å bite i, og ettermaten blir dans og leik.

Det skal vel smake bra med en pust i alt julestrevet.

Ja, mor dere bra og lag en kosekveld som vi kan her i laget.

Redaksjonen ber om årsaking for at avisa ikke har kommet ut på lange tider, men det har sine grunner.

En bladstyrer var vond å finne som kunne ta jobben. Ble en fåreslått, var det alltid ett eller annet som vantet. En ville ikke, en kunne ikke andre hadde ikke tid og så ble avisa lakt i skapet.

På siste møte ble det bestemt at no skulle den fram i lyset igjen.

Her er den no, med løfte at det ikke skal vare så lenge til neste gang.

Red

Hvor er det blitt av Fanteføljet sa jeg til meg sjøl en dag. Har ikke hørt noe siden sist, og når var det?

Skulle vel aldrig tatt seg en tur på egenhånd! En kan jo aldrig vite, det henner jo så mye rart no for tia.

Var det ikke så at vi skulle tatt fram Hesten og vogna å dratt til Færøerne med Børre som kusk? Vi sparte hos Asta alle de skillingene vi skulle hatt til sommerstas, og det skulle bli sonne fine greier av en tur. Men hva hente så? Ja jeg vet ikke om det var vogna som var for lita, eller det var kusken som kjørte for fort, da den ene etter den andre datt av lasset, ja helst gutta. Tilslutt var vi bare noen einskilde tilbake av alle som hadde gått oppi vogna.

Vi måtte gå av godvillig vi. Det var ikke så morro da vi hadde gledet oss så til fara. Men det ble lovet at det skulle selest på til neste år igjen, og da får vi vel leve i håpet at alle holler seg på lasset, og blir der til turen er over

En som ble snytt for turen. M. P.

(Kommentar: M.P. er redaktøren Mimmi Pettersen. Det var planlagt ein tur til Færøyane sumaren 1955. og nokre sparte til turen hos kasseraren Asta Torp. Rolf Børresen var leiar i reisenemnda.)

Vil gjennom avisa få takke Martin for strevet han har hatt med oss. Det er ikke så greit og styre så mange forskjellige gemytter. Du Martin greide det bra, og takk skal du ha.

Red.

(Kommentar: "Martin" er Martin Halleland, som var formann frå oktober 1953 til oktober 1955. Han flytta frå byen til Hadeland. Oddvar Eggen overtok som formann.)

Vi gratulerer den nye formannen med stillingen, og ønsker han velkommen i sliternes rekke. Husk det er ett stort ansvar, men du får bare sette din brede rygg til så går nokk det fint.

Du ba om samarabeide, og det tror jeg att alle skal gå inn for, så blir det nokk sus i serken som du sa. Lykke til.

Red.

Kassereren er også ny på stolen. Han tar det så alvorlig den karen. Der er det penger til debet og kredit, og stemme skal det. Skal vi ikke hjelpe han litt så han også får svinge seg i første omgang. Vær ute i tide og betal kontingenten, så han slipper å vente så lenge. Og en ting til medlemmer! Vis ham at dere er flinke til å betale, og ikke rester formeget. Laget trenger pengene, da vi må bestride alle utgifter selv. Så gratulerer vi også deg med jobben.

Red.

(Kommentar: Den nye kasseraren var Edvard Ekrem, som i oktober 1955 overtok etter Tora Tavanger som var kasserar eit år.)

Sommerminder.

En sommer er igjen forbi med opplevelser av mange slag for oss Folkedansere. Vi har danset på Folkemuseet annen vær søndag til glede for mange, og ikke minst for oss selv.

Den 7de Juni var en del av oss ute på Strand og lekte Brudeferden i Hardanger. Vi rodde fra Sarbuvollen til Strand i flere båter, hvori den første satt brudeparet, som for anledningen var Martin og Olga. Der satt også spillemannen Løndal. På Strand sto ett sangkor og sang Over Hardagerfjord vande, mens vi brudefærdene la til med båtene. Så marsjerte vi da oppover til festplassen med brudeparret i teten. Brura fager og fin med Krone som var utlånt for anledningen og Martin strålende og fin ved hennes side. Så kom da vi som var familien, Mor, far, søsken tanter og onkler tilslut, Vi ble benket rundt ett bor på senen som skulle fårestille bryllupsbordet. Der stod en tom bolle med ei stor sleiv oppi. Den gikk mannimellem mens Edv. Os kåserte og sang isammen med dotteri si.

Ragnar og Matilde danset Vestlandsspringer, til stor jubel. Så var det telespringar av Bodil og Jørn. Tilslutt danset vi noen sangdanser og musikkdanser. Den maten vi ble snytt for ved bryllupsbordet, fikk vi til gjengjel i restauranten. Der ble servert deilige smørrebrød og Kaffe. Etter nok litt dans, ble vi kjørt til Oslo i egen Buss, og en koselig kveld var forbi.

Søndag 19de Juni danset vi først på Folkemuseet. Derfra drog vi til Grorud for og danse på ett stevne som ble holdt til inntekt for Grorud guttemusikkkorps. Der var stor fagnad over dansen vor, endda gulvet var som grønsåpe og danse på. Eggen spilte og var konfrasier, han kan det den gutten. Han fikk med seg alle barna i leiken, og jubelen var stor hos de små, ja de store med.

Onsdag 29de Juni opnet det store Internasjonale stevnet i Rådhuset kl 2. Der var samlet folkedansere fra mange land, når stevnet ble opnet. Ordføreren ønsket deltagerne velkommen til Oslo, og håpet at alle måtte finne seg til rette i byen vår. Det var mange talere, men den beste var ved Vegar Sletten som ønsket velkommen på så å si alle nasjonenes sprog. Om kvellen var det fest i Rådhuset, med dans og leik. Der fikk vi første smaken på Jugoslavene, Franskmennene, Tyskerne, Engländerne, Island, og så kom Færøyingene med Ormen lange, og da ble det dans. Det var rart og stå oppe på galleriet og se alle de forskjellige land danse seg sammen. Sproget ble det så som så med for mange, men i dansen tror jeg alle kunne forstå og lære med fingerspråk og dansetrinn.

Torsdag var det dans i parkene. Jeg var oppe på Frogner vor jeg fikk se og høre Russerne. Sangen og musikken var vakker, og dansene tok pusten fra oss. Jugoslaverne vakte også

opsikt med sin fløyte, tromme og ville dans. Begge disse grupper måtte være proffersjonelle. Men den søtteste og enkleste av alle var den unge piken frå øen Man, som sang sine lands enkle folketonar.

Fredag kl 3. var det festferd igjennem gatene. Det ble en trist og våt vandring for oss. Alle de vakre draktene hadde nokk tatt seg bedre ut i Solskin. Om kvelden var det danseframsyning på Jordal Amfi. Det var helt fult der da den vakre inmarsjen tok til. Et syn var den vakre flaggborgen av alle flaggene, som etterfulgtes av mange hundrede danse fra alle land i sine vakre bunader. Det skulle også bare mangle at ikke de norske var fine, som var blitt finkjemmet av Bergwitz før de fikk være med i marsjen. Så begynte dansen. Skyene hang tunge over oss, men det holdt da opp så vi fikk se mye vakker dans, og høre vakker musikk. Stemningen var stor, og klappsalvene runget, så det var nokk bra at det var høyt under taket. Om kvelden var det fest i Samfundssalen. Det var liksom O.S.L. som stod for programmet, men jeg synes også det var andre som la seg bort i saker og ting.

Lørdag var det også framsyning på Jordal, men da var ikke værgudene så snille, kanskje dem hadde fått nokk av dans. Det silte ned på slutten, så det var mange som gikk hjem. Og vi i O.S.L. vasset ned til Samfundssalen igjen, for nokk engang og stå for festen. Der var leik og dans, så mye vi orket, og siden gikk vi slitne hjem, for å få litt søvn til neste dag.

Søndag var det gudstjeneste i Domkirken, men skam og si sov jeg over. Om middagen drog vi ut til Folkemuseet, vor det var dans alle steder. På alle tun, festplassen, teatret og restauranten, vor en gikk ble det danset. Jeg hadde en følelse av at hele Folkemuseet kokte av dans og leik. En hadde en følelse av å gå i kø hele dagen. Til og med på Restauranten måtte en kjempe seg til litt mat. Nei en annen gang skal jeg nokk ha med både mat og kaffe, så jeg slipper og flykte hjem av sult. Men morro var det lell.

Mandag var det utferd til Norefjeld. Der hadde jeg desverre ikke høve til å være med. Om kvelden var det avslutning i Samfundssalen. Og ett stort og vellykket stevne var over for denne gang.

Red.

(Kommentar: "Brudeparet Martin og Olga" var Martin Halleland og Olga Bruvik. Olga var aktiv frå 4/10-54.)

På landskamp.

Folkedansen kan brukes til litt av vært til å med på landskamp. Søndag 18^{sept.} skulle vi møte danskene på Ullevold, ja fotballgutta våre da. Vi skulle da danse før kampen, og i pausen. Danserne ble påbutt og vere der oppe kl 10, for å trene på gresmatten, og det gjorde vi å. Men det var ikke dansen det var så nøye med nei, det var den hilsinga vi skulle gjøre for de kongelige, og det skulle fåregå i pausen mellom slagene. Etter mye diskusjon fram og tilbake om det skulle være jup helsing eller henne skulle dingle i sia. Så ble det endelig bestemt etter minst 20 meninger at hener og armer skulle dingle i sia, og vi jentene vi skulle nå neie jupt da.

Vi løp inn på banen så siste parret lå nesten rett ut i lufta, og danset ut i en tantoli, som etterfulgtes av mange andre. Da vi hadde danset første avdeling, løp vi ut etterfulgt av hurra og klapsalver. Vi satt rett bak mål så vi kunne følle kampen, og det var spennende. Så det ble heia Norge flere ganger. Det var omgang, og vi måtte nokk ta bena fat, og inn på matte bar det nokk engang. Så var det helsing for de Kongelige, og det gikk strålende synes jeg da, og det

synes de som så på også. Vi danset igjen. Og så rolig som det var på Tribunene de fulgte godt med de ca 32000 tilskuerne som bruste ut i jubel når vi sprang ut igjen. Den andre omgangen sluttet med uavgjort 2 - 2, men skulle vi ha regnet med våre poeng, så hadde seiren vært vår. Red.

Til ettertanke.

Hvem av oss er glad i å ferdes ute i naturen. Hvem av oss liker å stå opp nesten i Otta for å nå en eller annen trikk, en eller annen veg oppover i marka enten med skiene på nakken eller traskende på våre egne apostlenes hester. Eller er du av Dem som heller liker å ligge under dyna og lar den ene fine solskins søndagen gå fra deg. Kanskje det er tryggere, men tenk hvilken harmoni og følelser som kan få uttrykk i en ved synet av sommerens prakt eller høstens gulrøde løv eller snedekte åser og lier. Jeg synes for min del alle dere som ligger hjemme til langt utover søndagen og drømmer. Ja hva drømmer dere egentlig om? Kanskje en annen natur, på litt sydlige breddegrader, kanskje til byernes by Paris, der Seinen renner romantisk gjennom byen og rundt den, er det den naturen jeg mener utfoller seg og man behøver ikke ta mange skritt før de små søte "Mademosellene" kommer trippende etter det første og beste mannfolkben hun ser og da kan det jo hende at den siden av naturen ikke forneker seg, men tror du ikke at det da var ett av Deres ønsker mine herrer, at den heller hadde vært ute i en annen natur, om ikke på den måten utfordrende. God tur.

Per.

(Kommentar: Kanskje er dette Per Otto Westbye som byrja 2/2-1953, eller Per Hafnor som byrja 29/8-1955, eller Per Dugstad som byrja 5/9-1955?)

Festen i Storsalen lørdagen 5/11.

Jeg var litt spendt når jeg drog ned til Storsalen lørdagskvelden. Hadde en hvis annen kveld i kjær erindring. Gledelig overasket ble jeg når jeg kom inn i salen, som virket feststemt på meg med engang.

En trio spilte gammel dans, og denne gangen var det verken piping eller skriking, men fornøyde menesker som morer seg. Stolerne kom fram, og underholdningen tok til. Formannen ønsket velkommen og håpet vi skulle få en hyggelig kveld. Reidar og Ole underholdt med viser til musikk fra sin gitar og mandolin. Og da de tilslutt tok Ompa - Ompa fra Sørkedalen ville jubelen ikke gi seg, så det måtte nokk bli nokk en omgang med Ompa-Ompa. Noen par fra laget danset på scenen, og Reidar kåserte over viserne. Alt ble tatt imot med stor fagnad.

Så ble stolerne tatt bort igjen og dansen begynte for alvor. Det var leik, dans, tyven, tyven om hverandre, jeg tror ikke det var mange som satt i krokene og kjedet seg.

En flott kurv med masse godter ble loddet ut, og alle kjøpte lodder uten sure miner. Kurven vant en jente, og lykkelig var hun. En riktig festlig Songdanslags fest var over.

Håper vi får flere av samme slaget.

Red.

(Kommentar: På den førre offentlege dansefesten i Storsalen hadde det vore mykje "bråk". "Reidar og Ole" er Reidar Warne og Ole Ekornes.)

På tur i marka

Nå er det vinter med kulle og mørke, og fryser du og føler deg kje, så tenk på den deilige varme Sommeren vi hadde.

Vi har benyttet fritiden vor med å være ute i Guds frie natur. Noen har likt å dra til sjøen og svi skinnet av kroppen sin, og andre har dratt ut i skog og mark, vor vi kunne få luft under vingene, og dertil slippe å ligge helt opp i verandre, en kunne resikere at en våknet med fremmede stortær helt op i nesetippen.

Jeg for min del liker skogen. Den er så vakker, og så virker den så rolig på sinnet. Når en går i ensomhet innover stiene kan en drømme seg helt bort. Skogen er så levende. Rett som det er kan du se en ekorn som leker fra gren til gren. Småfuglene synger høyt i sky, ja storfugl kan du også være heldig å få se.

En nesevis rev var også ute og gikk, men da den været meg, satte den til skogs, så den hvite haletippen var det eneste jeg så. Den var vel ute på rov og hadde ikke tid for ei jente som meg. Turen gikk videre over en setervold, vor en bøling gikk og gresset. Der var det også ett litet kjørn, som jeg søkte meg en fin plass ved, fant fram mat og kaffe, og så godt som det smakte. Mens jeg satt der og solte meg, synes jeg det spratt ute på tjernet, skulle nokk hatt med fiskestang, så kanskje jeg hadde fått en pinne. Det var så deilig her, men da klokken går må jeg nokk videre da arbeidet kaller på en neste dag. Også en hel uke til neste tur.

Red.

Oslo 12/12 - 55. Fra reiselivet i laget vårt.

En koselig tur hadde formannen vår på lur til Hønefoss by. Kykkeliky

– på lørdan, og det ble en koselig tur.

På bussen vi kom

- praten gikk lystlig og sån.

Det er vinter og vi trodde vi skulle frys,

men akk, det blev et gys,

vi stakkars arme

- ble så varme -

skjønt - Warme - vi ikke hadde med -

vi ble stekt og kokt

- en mistenkelig lugt,

men frem vi kom i godt behold i godt humør

- som før.

Omsider ble maten servert - det tok litt tid -

Den smakte jo godt - den ble vist hentet langveis fra,

sikkert langt nede på jordet -

før den ble servert på bordet

Imens ble vi forlystet med Ringeriksprat

for frem på gulvet det spratt - en underlig kar

med sin røde hanekam – ja det var vel en kar -

Hanekyllingen i en person

vi fikk en versjon

om kyllinger og sån

om hønemor og hønepar -

Siden kom endda en koselig kar -

med fortelling om mye rart -
smileblåndet ble ikke spart -
Bordet ble ryddet og gulvet ble bart -
ledig for dansen som gikk lystig over tilje,
med humør og fart.

Så ble det opbrudd, det blev klart
nok silde og natt før hjemturen kom
som prikken over ien i måneskinsflom
i god behold da hjem vi kom.

Ja takk for turen da allesammen -
den blev jo vellykket til alles gammen.

fra ho Guri a

(Kommentar: Det er uklart kven "Guri a" kan vere.)

Juleminner

Juleaften det er fred i sinnene og fred på jord. Da hviler alt, og tankerne går tilbake til hyrdene på marken, og engelen der hviste dem stjernen, som ledet dem til Krybben i Betlehem der Jesubarnet lå.

Siden den dag har vi år etter år feiret denne dag, med juletre tente lys, og stjernen i toppen.

Tankene går da tilbake til barndomhjemmet til Mor og far. Så festlig de alltid gjorde det!

Da vi slitne og trette kom hjem, ble vi tatt imot av mor bli og fornøyd. For hun var jo ikke sliten (trodde vi da) enda det var hun som hadde hatt alt strevet med forberedelsene. Bordet var dekket, treet lyste, og alle satt vi der pyntet og forventningsfulle.

Vi begynte alltid med og synge "jeg er så glad hver julekveld". Da vi var 11 stk. med mor og far ble det ett bra sangkor. Ribbe, pølser, medisterkaker smakte godt, deserten var molter og krem, og du som smakte. Det ble alltid litt for meget for magen vår.

Så ringte det på døren. Hvem var det tro! Far opnet, og der sto Julenissen med en stor sekk.

Julenissen var en av oss store, men det la aldrig de små merke til.

Mine småsøsken jublet av glede, men de minste var alltid litt betenkte, men da Julenissen ordnet så de minste fikk pakker først ble det jubel. Etterpå gikk vi rundt juletre og sang alle de vakre sangene. Så var det vår tur til å servere kaffen med all Julekosten sikkert 7 slag, og som vi koset oss. De minste ble trette, og vi puttet dem iseng. Trette og slitne sovnet dem lykkelig ind, med dukke og gaver på hodeputen.

Dette er no mange år siden, men alltid vil minne leve om julekvellene hjemme hos Mor og Far, den vil alltid bli den beste.

Så vil jeg ønske dere alle en god Jul, om der blir her i byen, eller dere er så lykkelige at dere har en Far og Mor ett eller annet sted som venter dere hjem til den store høytiden. God Jul.

Mimmi Pettersen Red

(Kommentar: Mimmi Pettersen var med då laget vart starta i 1922, men vart borte frå laget i mange år. Ho byrja på att i 1947. Ho vaks opp og budde i Markveien 2; foreldra, Minda og Polmar Pettersen, var frå Brandval, og dei hadde 9 barn. Minni vart æresmedlem i 1977. Ho var ugift og hadde mjølkebutikk.)

Fantefylgje 16.1.56

(Kommentar: Redaktør er formannen Oddvar Eggen.)

So er fanten og fylgje laus at. Og som fantar flest har eg bedt om noko å leva av, bladmat altså, men det vart mager kost ja. Har alle store blad same tilgangen på stoff slik som bladet vårt, ja, da vart det liten plass til annonsane. Fanten - og fylgje ynskje forresten godt år til alle saman, kjend og ukjend, med von om retteleg skrivekløe i året som no kjem.

Jule og nyårshelsing: Vesla Nygren, Seattle.

Frå vår gode ven og tidlegare lagslem har med fått helsing. Ho ynskjer god jul og eit godt nyttår til alle i laget. Me skal senda kort eller brev attende.

Som farande fant her eg gått litt rundt og prata med folk. Om dagen var eg innom Skrivarstovar, og der var det reine "Jerusalems forstyrrels". Fortun hekk oppunder taket, det var ein laus skrue, orsak, han skulde settja opp gardinstenger. Men eg fekk da spurt han om kva framtida vil verta no ved skrivarstova: "Eg trur", segjer han, "at eg og folka her på kontoret no i mykje meire mon no kan få byggja ut organisasjonsapparatet og få meire arbeidsro enn me hadde før." "Ellest får du helsa til folkedansarane." Audiensen var vist forbi, for han tok nokre skruvar og pakka i munnen. Eg gjekk. Eg var innom fylkeslagskontoret og, der var det berre kontorgjenta tilstades, hadde tenkt meg til å få ein prat med Krüger, men han var kanskje inne på kjøkkent og fiksa på oppvask-maskina. Han skal ver slik ekspert på det omkverve. Eg treffte'n Børre, og tid til ein liten prat vart det. Me kom inn på laget og slikt. "Du, me må jammen sjå og koma oss til Holland, du," segjer Børre. Ho Martha vil reise med tog, je med buss. So anten vert det me ror, eller so flyg me truleg." Men attom humoren er det og litt alvor og Børre segjer vidare: "Du, ein slik tur må auka på intr. for laget, skapa godt kameratskap." Jau, Børre, du har så inderleg rett. Eg råka borti Annemor og. Sjølsagt er det laget og lagsfolk me kjem til å tala litegram om, ja ikkje noko slik bakvasking. Eg spør ho, korleis er det du, på kaffikveldane, brukar det vera bunad då? "Ja, der kom du på noko," segjer ho oppglødd med ein gong. Dette har me prata om fleire gonger i laget, og resultatet har vorten at gjentene brukar festbunaden om dei har, men karane kan koma i vanleg dress." Eg skundar meg å takka gjentene for at dei er so snilde med oss karane. Annemor segjer vidare: For det er so sjeldan me har kaffikveldar at me godt kan gjera litegran for å skapa litt fest." Me karane er heilt eininge. Ellest so fortalde ho at ho strir med å få kartoteket vårt i orden og ellest har mykje å gjera. Ellest kan eg helsa frå Ola Straumsheim, eg treft'n i all hast på gata. Han har vorten litegrande gamlare enn sidan sist, men ellest i fin form. Det er moro slik å få ein prat med ymse folk, og eg kjem nok ein dag til dykk andre og. Fanten.

(Kommentar: Dette har redaktøren Oddvar Eggen skrive. "Fortun" - Knut Fortun var leiar for NU-kontoret på denne tida. "Krüger" - Victor Krüger var prest og leiar for BLS-kontoret. "Annemor" - Annemor Ove Knutsen var skrivar. Ola Straumsheim var folkehøgskolestyrar og hadde vore leiar for Leiklaget i NU.)

Glitrande sylgjer og anna stas.

Ja, jenter, eg dreg sverd. Men vert no ikkje redde. Eg har gått litt rundt i dei ymse laga og sett folk i ymse slags bunader. Og eg må ærleg segja at det er mykje rart. Det er ikkje for å skryte, jenter, gjentene våre er flinke til å halda seg innom nor-malen. Men når eg får sjå jenter i bunad og bl.a. ljose nylon-strømper og pumps, ja, då er det so ein mest gråta kan. Og so har eg sett bunad og øreringar. Jau, jau. At det vert bruka er so, men det høyrer ikkje i saman. Ellest må eg segja at eg er stort sett nøgd med bunadene til framsyningane våre. Og etter det

er forstå, so vert det enno fleire med bunad i laget, da der er fleire under arbeide. Med det same er er inne på bunad, kva er skilnaden på drakt og bunad? Eg berre spør?
Oddvar.

Halling.

Til alle sprekingar i laget vårt, ja helst gitar. Eg traff Kirkvoll, spelemann i Valdreslaget, her føre jul. Og han kunde fortelja at Valdreslaget dreiv med øving i Halling kvar fredagskveld. Var det noko for gutane våre? Formannen vår fortel at han har lagt på seg berre 5 kg. i julematetinga. Tid og stad fær de sikkert på kontoret åt fylkeslaget. Og det kostar mest ingen ting.

Hallingen.

Laget vårt.

Da det i det seinaste er komen svært mange nye lagsfolk i Songd.laget, vil me her freista ta med nokre glimt, i dei nr. av Fantefølje, som kjem ut, slik at nye kan få veta litt om laget, og dei gamle minnast oppatt ting dei har vore med på. Det første møte eg har funne, der Oslo Songdanslag kjem på tale, er eit lagsmøte i Hjemmenes Vel den 27.9.22. Her står det og at det var øving frå ½9 - 11. So innleide Øygard til ordskifte om ”hvordit det burde konstitueres ett lag på grunnlag av det som hittil har gått under Oslo Sangdanslag”. Dette vart vedteke og det samrøystes. Lovkomite var: Grinager, Frk. Haug og Øygard.

Møte den 11/10-22, vart dei framlagde lovene godkjend og til formann vart Johnsen vald.

I styremøte 13/10-22 vart kontingenten for kvar øving sett til kr. 1.-. 3. jan. 1923 heldt laget nyårsfest. Det var eit gildt foredrag om leik og dans i Norderlanda. Johan Austbø leste dikt. Elles turdanser og rund-dans til kl. var 1.

Ved årsmøte 25 april 1923 hadde laget 53 lagsfolk. Og rettleiarar var Ragna og Einar Øygard. Det var 14 framsyningar i arb.året. Laget hadde spelemannslag den tia, for desse fekk kr. 30.- til husleige for øvingane. Gje me hadde eit spelemannslag at. Kontanteiga for laget var da 615,72 + uteståande fordringar kr. 74.20.

På årsmøte i 1924 vart Helqvist vald til ny formann. På styremøte 1/2-24 var dei eininge om å oppmoda gjentene i laget om å bera bunad på kaffikveldane, iallefall dei som servera.

På styremøte 27.3.24 var honorar til rettleiar drøfta. Fru Øygard hadde meldt at laget var so stort, at ho vil ha kr. 5,- meir pr. øving, tidlegare var det kr. 15.- for kvar kveld. Dette meinte styret var for mykje og dei lova og halda musikk.

På styremøte 14/4-24 låg føre oppseiing frå fru Øygard.

Medlemstalet ved årsmøte 8/5-1924 var 55, og til øvingane var det ofte mange fleire frå andre ringar med. 23.3 s.å. var det tur til ”Østreheim” der 60 stk var med og god stemning, mat hadde ein med og kjøpte kaffi. På årsmøte 8/5 var det dårlegt frammøte. Lørdag aften den 12. juli hadde dei utflugt til Rodeløkken Cafe på Bygdøy med mykje moro.

So vidt eg kan sjå av bøkene tok Rolf Warme til som rettleiar i laget i vårhalvåret 1924.

Det er ikkje berre idag at me må lera om at dei gamle dansane og få dei i nye former. I halvårsmeldinga 10/11-1924 finn eg: Herr Warme har frå 13/5 d.å. stått som instruktør for laget med ass. av tidligere frk. Nilsen, nu fru Warme, og han har med dyktighet utført dette arbeidet. Laget hadde tidligere fru Øygard til instruktør, og hadde hun instruert forskjellige danse uoverst. med den av Noregs u. lag godkjente måte. Herr Warme følger imidlertid den av N.U. godkjente rettleiingsbok, hvorfor vi for flere dansers vedkommende har måttet lære

disse på nyt. Laget var i dette halvåret med på mange framsyninger bl.a. den 10/8-24 ved ei filmopptaking på Bygdøy, og 3/8 - på Hamar.

Eg trur dette får greie seg i ein gong. Og skulde det vera nokon som hadde noko å fortelja, so er det god plass i boka vår. Mer er og åpen for ordskifte. Det er so mange ting me kan diskutera, og me kan og koma fram til gode resultat.

Men skal Fantefølge vera liv laga, so må me nok få noko å leva av. For hus det har me, om ikkje me nett er teltbuarar. Lat kaffikveldane våre verta meire alsidige slik, at me verkeleg får ein kveld til av-kobling. Kvifor ikkje litt meire med selskapsleikar, det er da gildt og dansa og, men forandring fryder. Og spørre-tevlingar? Jau, eg er viss om at me kan når me vil.

Oddvar.

(Kommentar: Oddvar Eggen hadde blitt formann i oktober 1955. Han hadde tidlegare vore dansar i BUL Nidaros og i BUL Oslo, og var spelemann, trønder. Han og kona Laura Venås flytta til Kyrkjebø i Sogn i 1957, straks etter at han og Laura Venås hadde gifta seg 16. mai 1957.)

Fantefølgjet 17. mai 1956.

(Kommentar: Redaktør er Ebba Throndsen)

Med heiser vårt flagg, for me er eit folk. Og eig oss vårt eige tun. Der merket skal standa bolk etter bolk. Og lysa frå brun til brun.

Og tunet det ligg på knaus attmed sjo. Og flagget det vert då standande so. At bjarte skimten kan falla derav. So vide um land og hav.

Og flagger er raudt, og flagger er kvitt. Og flagget er blått dertil. Og flagget er blankt, og flagget er fritt. Og provar oss det me vil.

Og Noreg skal helsa flagget med hug. Og Noreg skal verja flagget med dug. Og Noreg i naud skal sanna det greidt. At flagget og det er eitt.

”Syttende Mai, er vi så glad i” song vi som små. - Husker du det du også? - Og så sang vi de kjente fedrelandssangene våre og svinget med flagget med hurra - hurra om og om igjen, med glade røster for det deilige flagget vårt, - ditt og mitt flagg.

Det deilige flagget vårt ja - ”Det rene Norske flagget”, Det var jo ikke alltid slik, vet du.

Unionsaken, som dere vel alle har lest om, kampen for flagget vårt. Det var før både din og min tid, kanskje. Ja, ære, være, Bjørnson, vår store dikter for den kampen han kjempet.

Da så 1905 kom, og med den, den første 17de mai etterpå, var mine eldre brødre blant de første som bar det rene flagget i barnetoget.

Dette var nok ikke i Oslo, men i nabobyen, Drammen. Bjørnson holdt mange flammende taler derborte, og det var stor strid både for og i mot.

Selv har jeg aldri sett eller båret, noe annet enn det rene Norske flagget.

De fleste av oss har vel opplevet 17. mai i en mindre by, og har vel som jeg uforglemmelige minner om nettopp den 17.de mai-dagen.

Den dagen var vi jo ekstra tidlig på benene, frokosten gikk ned på høykant så bar det av gårde den lange veien vi hadde til skolen, både nystrøket og velfrisert, med flagget i hånd.

Det var rektor som oftest holdt 17.de mai-talen. Så begynte avmarsjen til vårt Marienlyst. Ved folkemuseet, ble det så nye oppstillinger av de forskjellige skoler i Drammen og omegn, den lange marsjen gjennom byen, etter loddrekning. Det var spennende. Alle ville være først og

ingen sist i toget. Først, gikk i skritt de speke politihester med stramme politimenn. Så 17de mai kommiteen, parkmusikken, og hver skole under sin fane eller flagg. Som i dag også guttemusikanter i strålende uniformer, flere steder i toget.

Over den gamle bybroen vår gikk vi aldri i takt, musikken fikk ikke lov å spille. Broen var for dårlig, mente de sakkyndige. Det var spådd at den skulle bryte sammen under ett 17.de maitog men, det måtte bare være rykter, for den holdt da i alle år, den gamle ”bybrua” vår. Toget som tok flere timer endte alltid i Parken, hvor festen for dagen alltid var. Det var konsert av parkmusikken, skolesangkor og mye annet.

Siden kom russetoget som med brask og bram, toget inn på torget foran politistasjonen ”Råstua” vår.

Om ettermiddagen var det ofte borgertog, sangertog, turnertog med oppvisning.

Kapproing på elven var det og, dagen avsluttet alltid med fyrverkeri fra parken.

Det hendte også at vi om ettermiddagen tok oss en tur i Bragernesåsen.

Har dere sett byen vår fra Bragernesåsen noen gang?

Drammenselven deler byen i 2. I Strømsø og Bragernes. Elven benevnte jeg i begeistring engang til mine veninner, som ”Sølvbåndet” og det har jeg fått høre igjen titt og ofte.

Men det navnet står jeg ved, for når solen glitrer i og på elven, ligger den som ett glittrende sølvbånd - buktende seg oppover mot Mjøndalen og Viken, det det snedekte Lifjell i Telemark øverst.

Ja, dette var ett streiftog tilbake i minnene, om min barnsomsbys 17.de mai. ”Heia, Drammen, Hurra for byen ved elven og 17.de Moidagen vår.

Takk for meg og for godt ”fylgje” i minnenes dag.

17.de mai sammen med

Guri.

(Kommentar: Vi veit ikkje kven ”Guri” er. Det var ingen aktive medlemmer på den tida som heitte Guri, så det var nok eit pseudonym. Kan det vere redaktøren Ebba Throndsen?

Innleiingsdiktet er skrive av Per Sivle.)

Arvika-tur. (Fra vår medsendte utarbeider.)

Den 3. jan. kl 8.⁴⁵ kom jeg ruslende ned på Østbanen, spent på om de andre var kommet. Jo der kom Annemor, men hun kunne ikke reise før dagen etter, hun skulle kjøpe billett til Klara. Per var ikke å se, men det var jo 15-20 min igjen, og hvor var Toralf Borglin? Han skulle være med samme toget. Annemor var nervøs for at han lå på hotellet og sov så han kom for sent. Der kom Per, som fra et bakholdsangrep, en stein falt fra hjertet på oss, og Per sier, ”det står en svenske her som også skal ditt”, og på perongen står Toralf og gliser av oss, som ikke har sett ham. Så bar det inn på toget for å finne plass. Klara, Toralf, og vi to underskrivne. 9⁰³ lyder høytaleren ”reisende med Stockholmstoget, ta plass - ta plass, lukk dørene”, så gikk toget, og Annemor sto igjen og vinket. Oppdrag hadde vi fått av henne, ”minn Toralf på at han skal kjøpe det, Holger du kan kjøpe 1 l fl. rød sprit vi må ha til primusen osv, o.s.v. Togreisa gikk bra. Toralf kom med historier, som bare han kan fortelle dem. Plutselig dukker han Øysten fra leikarringen i B.u.l. opp, han hadde plass i en annen vogn.

Arvika er nådd, koffertene settes inn til oppbevaring, så ut i staden og få lunsh, så ut å handle, Per to nylon-sjorter, Øystein en hel liste over ting han skulle ha bl.a. avisbord. Toralf det han fikk beskjed om, og rødspritt, og Klara, hva handlet hu, ”det veit itte je”. Så drakk vi kaffe, og

etterpå tok vi bussen til Ingesund.

Den første vi traff der var Ollin, han gikk og spaserte, han er tidlig ute den karen. Sjølv sagt okuperte vi rom i den nyeste internatbygningen, der var det pene lyse rom, med varmt og kaldt vann og alt tilbehør, og alle fant seg nok til rette.

kl. 18⁰⁰ skulle de som var kommet inn og få mat, og ved bordet ønsket folkehøgskolens nye rektor Bomarp oss velkommen, han håpet at vi måtte trives der like bra som tidligere, og at folkedansere alltid skulle være velkommen dit.

Og praten gikk og spørsmål etter den og det, mest ble det spurt etter Pelle som ikke var der denne gang, og kl 20⁰⁰ var det åpning av kurset ved rekt. Dahlgren og så var det samkvem, når det var slutt var det mer samkvem på rommene og i peisestua i bygningen der vi norske bodde og det holdt på til ut i de små timer.

Dagene gikk med forelesninger om diktning og unison sang av rekt. Dahlgren, og om svensk folkemusikk av rekt. Nils Wallin, og instruksjon i svensk folkedans ved Toralf Borglin. Alt sammen var meget interessant og lærerikt. For første gang var det instruksjon i hemslyyd i år, med 8-10 deltakere, men da det var folkedansen som interesserte oss mest, så var vi ikke der, men Annemor var der en formiddag så kanskje hun kan fortelle om det, at det ble laget mange fine ting det vet vi, for det ble utstilt siste dagen.

Kurset ble avsluttet med trettondagsbetraktning av rekt. Dahlgren, og helt til slutt takketalen for alt og til alle, og ikke minst til oss norske som var der, det var jo heller vi som burde takke for att vi fikk lov å være med, og ta imot så mye av interesse, for det arbeidet vi driver med her i Songdanslaget.

Kl 14⁰⁰ kom det ekstrabuss for å hente kursdeltakerne, nå ble det omfavelse og takk for nå, og på gjensyn. Men enda var det ikke helt slutt. Da vi kom på stasjonen i Arvika, hadde vi enda tid til å danse rundt grana på torget, og der hadde vi publikum også. bl.a. så jeg en polis stod der og glisa og hadde det moro. Men, Akk! Toget til Oslo kom og Annemor, Klara og Holger måtte reise Einar Iversen fra B.u.l som kom torsdag og Øystein reiste til Karlstad, og Per måtte en tur til Ørebro, ”er det noe som trekker?” ”je bare spør.”

Så var igjen et trettendagskurs på Ingesund slutt, og vi som var der lever på minnene og venter på det neste.

Den som en gang har vært der, lengter alltid tilbake, og dere som ikke har vært der, prøv å få vinterferien deres på den tiden og reis dit, dere kommer ikke til å angre på det, det gjorde ikke de to som var der første gang i år.

Holger

(Kommentar: "Holger" er Holger Lindell, som starta i laget i januar 1952. Den andre som skulle skrive under, og var der for første gong, var truleg Per Dugstad (eller Per Hafnor?). "Annemor og Klara" er Annemor Ove Knutsen og Klara Normann, medlem frå 7/10-1946.)

"Fantefylgje". Seattle 4. mai.

17. mai med solskinn og hornmusikk og norske flagg. Akk, ja, sann, den som hadde vært hjemme. Det er 3 dage i året som tankene går hjem. Det er julaften, 17. mai og st. hansaften på sørlandet, men dagen etterpå er allting glemt.

Mange tusen takk for det hyggelige brev sendt fra Oddvar og skrevert på den nye skrivemaskinen. Det var jo riktig en ære å få innvielses brevet, så gratulere med skrivemaskinen.

Gjeldt å høre dere har fått så mange nye medlemmer, og at lagsarbeidet går så godt. Jeg har vært invitert til det som de kaller Scandia Dancers, leder Gordon Gracy, men jeg har aldri gått. For det første har de bare svenske danser, også går det etter grammafonsplater. Ingen songdanser. Så jeg er ikke interessert i å starte. Har sikkert glemt mye også nå, men jeg tror nå likevel at jeg kunne ha dansa gammel reilender eller seksmannsril, hvist jeg hadde vært i Blåsalen i kveld, ja. Den dag, den sorg.

Vi har planer om å komme hjem en tur om ikke så lenge. Håper jeg får en sjanse til å komme i Songdanslaget da. Hørte snakk om tur til Holland, håper dere får en fin - fin tur hvis dere reiser. Jamen er dere mye på reisefot ja, det har jo vært noe hvert år. Jeg hadde en tur til California for 2 uker, i våres. Vi hadde en ferietur, og det var pent der nede, men jeg liker Washington bedre.

Her er tidlig sommer nå, tulipanene og syrinene er i fullt flor, og det er varmt. Oppi fjellene er det fint skiføre. En gjente fra gjengen vår Ingrid fra Romsdal brakk leggbenet for uker siden i ei skiøløype. Ellers er alt bare fint over her.

Det er litt vanskelig og skrive til "Fantefylgje" når jeg er så langt borte og ikke har vært hjemme på en stund. Men Oddvar spurte om jeg ville gjøre det, og jeg syntes jeg skylder så mye for det brevet. Det er iallfall en ting jeg gjerne vil si. Først ha en riktig hyggelig 17. mai og en god sommer. Ønsker dere alle lykke med dansen og lagsarbeidet. Glemmer aldri alle de gjilde mandagskveldene, kaffikvelder og turer som jeg har hatt i Oslo Songdanslag. Der er bare lyse minner å tenke tilbake på.

Det norske flagget med lagsmerke på, er et kjært minne. Det står på bokhylla hele tida. Selv om jeg er langt borte, og har bestemt meg for å bo over her for alltid er Norge hjemme, og det vil alltid bli hjemme.

Vi er alltid stolte over å være norske alle sammen her i Seattle.

Med beste hilsen til alle i Songdanslaget fra Vesla.

(Kommentar: Skrive til med blyant seinare:)

P S. Giftet seg 9. mars med Hans Viken, Hadeland. .... Nygren.

(Kommentar: Vesla Nygren byrja i laget i september 1952. Ho hadde adresse Nationen Arbeidergt. 4. Ho flytta til USA hausten 1953.)

Tema med variasjoner.

I dag er det 17. mai, og det har vel alle fått merke, mer eller mindre. Det er så mange tanker som kommer når en skal skrive litt rundt denne dagen.

Men hvorfor skal jeg nå skrive om dette og kede dere i det vide og brede med ting som dere hører 723 ganger hver eneste 17. mai? Nei, jeg tror heller jeg tar meg en tur på byen, for å finne noen utlendinger for å høre hvordan de fikk sin nasjonaldag. Det vet kanskje ikke alle. I hvert fall visste ikkje jeg det før jeg begynte min spørrerunde ute på byen.

Det første jeg støtte på var en unge sjarmerende dansk "pige" ved navn Else Lengtved. Jeg presenterte meg naturligvis om seg hør og bør som "Fantefølgets" utsendte medarbeider i utenrikspolitiske spørsmål, hvorpå hun naturligvis måtte forstyrre hele min veloverveide utenrikske tankegang med følgende utbrudd: "Sa rikken smøre". Jeg begynte febrilsk å lete etter noen innledende ord som kunne forklare hvorfor jeg, en fattig journalist, vågde å tiltale henne: "Unnskyld men - Saken er den at - Kunne De være så vennlig - eh - tør jeg spørre om De kunne - eh - fortelle noe fra Danmark 17. mai, - nei jeg mener naturligvis Danmarks

nasjonaldag. Fortell litt løst og fast om hvordan dagen feires der”. Hun samlet seg litt, og så kom det:

Jeg er redd norske barn ville bli veldig skuffet hvis de skulle feire den danske nasjonaldag i Danmark. Der er det nemlig ikke noen barnetog eller leker av noe slag for barna. Det er også bare halv fridag, og det er ingen slik feststemning som det er her i Norge.

Der er det kun ”alvorlige mænd om alvorlige ting”. De taler om hvorledes dagen ble til. Det er grunnlovsdag der som her. Flaggene blafrer i vinden, men det er også det eneste det er noe liv i.

Men tilslutt vil jeg si, at vi danske har en stor fordel framfor dere nordmenn. Dere har bare en nasjonaldag i året, men vi dansker har 365 nasjonaldager pr. år.

Jeg takker pent for intervjuet og pigger av for å lete etter neste offer.

Den neste jeg treffer er en tiltrekkende finsk blondine, som sitter å nyter en kopp kaffe. Hun ser litt skeptisk på meg til å begynne med, men etter hvert kommer hun i gang, og prater et språk som er en blanding av svensk - finsk og norsk og med noen ekte finske ord innimellom. Jeg spør først om de har noen nasjonaldag i Finnland, for jeg må ærlig medgi at jeg ikke har hørt om noen sådan. Ja, sier hun, i Finnland har vi vår nasjonaldag 6. desember til minne om frigjøringa fra Russland 1918. Det er en veldig høytidelig dag. ”Alle er høgtidliga”, som hun sier. Det er taler, bekransning av heltegraver og lignede, men ingen barne eller folketog av noen slag. Om kvelden holder presidenten ball på slottet, hvor han har innbudt det diplomatiske korps, og noen av de mest framstående finner. Der er det altså ikke adgang for den alminnelige mann. Vil han ut, må han gå i en stor sal som rommer 7-8000 mennesker, men det blir ikke slik stemning der som på en norsk 17. mai fest. Utover landet holder de forskjellige ungdomslag festmøter.

Jeg må bryte inn der, og be henne ta 5 min, for jeg har skrevet så jeg har fått krampe i handa. Da slår hun opp en latter og utbryter. ”Då tar jag en kakka.” Jeg benytter straks sjangsen til å lære litt finsk og gjentar ordet ”kakka”. For å avlede oppmerksomheten fra mitt noe uheldige forsøk, spør jeg om hun har noe mer att berette om 6. desember. Hun tenker lenge, og så spør hun om hun har fortalt om festgudstjenesten i Hovkyrkan. Det er den største kirken i hennes by, og der holdes det altså festgudstjeneste på formiddagen. Det var alt hun hadde å si om saken, så jeg bare takker for samtalen, og går på jakt etter neste offer.

Redaksjonen beklager meget, men det dukket ikke opp flere utlendinger før avisen gikk i trykken.

Kallemann.

(Kommentar: Det er uklart kven ”Kallemann” er. Else Lengtved var medlem i laget. Ho gifta seg 19/10-1957 med Ingvald Heggland, også medlem, han medlem frå 17/1-1955.)

Ja, dette var det ”Fantefølge” hadde å by på denne gangen. Håper dere fortsatt vil danse og more dere. Takk for meg.

Ebba Throndsen.

(Kommentar: Ebba Throndsen (f. Qvarnstrøm) var medlem frå 7/9-1953. Ho budde i Abbediengen 2, same hus som Annemor Over Knutsen. Dei var gode veninner. Mannen hennar, o.r. sakfører Asbjørn Throndsen, som døydde 17/4-1954. Ebba gifta seg på nytt i mars 1961 med Olav Jøtun frå Øystre Slidre. Ho døydde i 1980 knapt 78 år gamal.)

(Kommentar: Det står ikkje meir i denne "Fantefylgje"-protokollen. Men her er innlagt eit brev frå Oddvar og Laura Eggen til Fantefylgje frå juni 1957. Det var etter at den dåverande formannen, Oddvar, og Laura reiste frå Oslo til Sogn ein månads tid før, straks etter at han og Laura Venås gifta seg. Så vi tar med det brevet her.)

Evt. Til Fantehylgje.

Kyrkjebø, 13.6.57

Gode lagslemer i Oslo Songdanslag.

Takk for seinast må me vel få lov å segja fyrst. No får me ta fram blokka og penna og prøve skrive nokre ord so De får høyra at me iallefall lever, me songningane og. Me kan no segja at me har fått instalera oss no, so verste maset er da over. Desse jarnvegsfolka i Oslo har ikkje so forferdeleg mykje me landkunne oppi hovudet etter det me fekk røyna. Pikk-pakket vår kom over Bergen, so det gjekk veka enda det kom hit. Om Flåm hadde teke eit par dagar. Men slikt får ein no ta med godt humør. Dess likar var det no når dei endeleg kom fram. Sjølve reisa hit skal ve ikkje fortelja noko om, de kan reisa sjølve og oppleva den turen. De må i alle fall sjå om oss om det skulde lagast slik at nokon fær denne vegen. Me bur tett at med hovudvegen Høyanger - Vadheim, og so er det berre eit kvarters gange frå kaia (Kyrkjebø) og hit. Me har alt sett på kaffikjelen.

Ja, dagane går fort, snart er ein månad gått sidan me reiste frå Oslo, men det kan og følast som eit år, segjer Laura. Ho lengtar nokso hardt attende ja. Begge saknar me laget, ja. Trass i at me no om måndagskveldane høyrer ynsjekonsert, so kan ikkje den oppvega alle dei blide og gode anleta me møtte måndagskvelden i Oslo.

Arbeidsplassen er fin. Alt er nytt og moderne, og det kan no trygt segjast, at makan skal ein vel neppe finna andre stader i landet. Det er ein fryd for Sogn og Fjordane Fylke denne heimen. Laura tykkje ho hev for lite å gjera, i dag til morgonen sa ho forresten, eg skulde ikkje hatt noko mot å fått gått på Vesta i dag nei. Ellest er det mange kjekke ungdomar som arbeider her. Bestyraren og kona er no religiøse, so noko høge sprett vert det no ikkje her på huset, men sumar dag er det no hus under kvar busk. Været har no ikkje vore det aller beste sidan me kom hit, nokså mykje regn og vind, og kalt. Me har faktisk måtta trekt i vinterklea fleire dagar, og da kan de no skyna. Men i dag har det vore eit strålende vær. Fjorden blank og fin. Frukttreea blømer, jau, det er vakkert her. Det er so fritt her sjukeheimen ligg. Ein ser vidt utover og innover fjorden. I fjella er det mykje snø enno, so me kan vel og ha prøvd skia om me har vore iherdige nok.

So mykje å ta seg til på denne tia av året er det no ikkje. Me har da vore i Høyanger på kino ja. Ellest so har me no fiska litt, men skulde ein no leva av det ein fekk, ja so trur me nokon og kvar ville verta slank. I kvitsundagshelga var det ingenting her å ta seg til, me tenkte no hardt på dei som var på Dokka ja. Og hadde me fått to dagar til fri, ja so hadde me og vore der. Om laurdagskvelden skulde det no liksom vera dans på "flaken" men kalt var det, dårleg musikk, lydbandopptakar med berre slike "rokke-plater" so ny-tia er her og. Og so mest berre ungar og dei vaksne som var der, ja dei trur eg helst både tenkte, såg og handla knurr (heimelaga øl) Men kan henda vert det litt meir no til helga, da skal Sognestemna vera i Høyanger. Alt fredagskv. er det felekappleik, og O. har vore dum nok til å melda seg på. Fekk høyre slik på si at når han spela berre violin, so var det ikkje plass for det. Når det stod felekappleik, so var det sjølsagt hardingfele, det andre var violin. Jau, jau. Men me skal no

iveg, har fri frå arbeidet alle tri dagane. So eit stemna kan me no få vera med på i år og. Ja, me vonar at riktig mange vil skrive til oss, so me får sjå og høyre kva lagsfolka har vore med på i sumar. Ja, som sagt, helst kan de koma hit og fortelja.

I desse dagane skal dei til å måla opp tomta til den nye bolingen, det vert ein to-mannsbolig, der styraren med huslyden og me skal bu. Plana er vertikalt delt, med tri soverom og bad i andre høgda og kont. stuge og kjøkken i fyrste. Ferdig til jul. Me glær oss. So får de ha det bra, og ei varm helsing frå Songdanlagsogningane. (Oddvar og Laura Eggen)

Ja, når ikkje brevet vart sent i går, so kan de no få veta kor det gjekk fyrste kvelden på stemna her. I felekappleiken vart vanleg fele godteken, domerane, Berge og Kjerland vilde at vanleg fele skulde vera med. Det same med dansinga, me dansa rørospolsen. Samanlagt vart O. nr. tri i kappleiken, poenga var slik. 1. 395. 2. 343 og 3. 332. I dansinga fekk alle kara 3 i springar og 1 rørospols likepremiar og diplom. Det var heilt fullt hus i Valhall, men folk var sers dårlege å vera med på dansen og leiken etteråt. Dei minste som var med i felekappleiken var 11 år og frå Jostedal. Han vil verta ei ny stjerne frå Sogn om han held fram som han har teke til. Ikveld er det fest i to lokaler med skiftande program. I natt sprutregna det, men no er det skiftande med sol og lett bris. Nokre skyer er det, men kva gjer no det når det er ungdomsstemne. Fleire sogningar, bl.a. Olga Bakken, Nokken og fl. ba oss helse til ev. kjente i laget.

Oss to.

Kommentar: Manglar det Fantefylgje frå 1956 - 1959?

Trass i at det er god plass i protokollen som vart brukt for perioden 1955-59, er det ikkje skrive noko etter 17. mai 1956, før det neste bidraget er ført inn i ny protokoll på juletreffesten 5/1-1960. Men styreprotokollane fortel at det nok var litt liv i "Fantefylgje" også i denne perioden. I halvårsmedlinga for vinterhalvåret 1956/57 står det om "gutafesten" i Halli 17/12-1956 at "Per Dugstad hadde spekka "Fantefylgje" med alvor og skjemt". I referatet frå styremøtet 12/6-1957 står det om neste kaffikveld at "Marit Lutnes og Per Dugstad hadde lova mat til "Fantefylgje"". I referatet frå kaffikvelden 17/6-1957 står det at " Marit Lutnes las or "Fantefylgje" som var morosamt skreven".

På eit styremøte i april 1959 vedtok styret: "Kanskje få i stand ordskiftekveldar, og ikkje gløyme "Fantefylgje", som har hatt ferie i alt for lang tid." Det vart vedteke på halvårsmøtet 20/4-1959 å "kanskje få "Fantefylgje igong att". På styremøtet 20/11-1959 vedtok så styret: "Det ble bestemt at det skulle blåses nytt liv i "Fantefylgje". Mannen som fikk dette oppdraget ble Håkon Wiik." Og det skjedde altså 5/1-1960.

Dette er det som står nemnt om "Fantefylgje" i styreprotokollane for 1957-59.

Ut frå dette kan vi konkludere at ei utgåve av "Fantefylgje" kom ut 17/12-1956 med Per Dugstad som ansvarleg og ei utgåve 17/6-1957, med Marit Lutnes og Per Dugstad som ansvarlege. Desse utgåvene har truleg blitt innført i ein protokoll som vart borte. I referatet frå styremøtet 19/10-1960 står det at Inger Skauby skulle skrive til Marit Lutnes og spørre etter Fantefølge-protokollen.

Protokoll nr 6. 1960 - 1963

Fantefylgje 1960 - 1963

Oslo, den 5. januar ~~1959~~ 1960.

(Kommentar: Redaktør/bidragster er Håkon Wiik.)

Herr Håkon Wiik, Oddernv. 3, Høvik.

Bidrag til Fantefølget.

Her om dagen kom jeg tilfeldigvis surrende inn i Halli, og det jeg så der må jeg fortelle om. Det er lenge siden sist, for Songdanslaget har helt mistet interessen for både følget mitt og meg, men i det siste har det klødd så rart i vingene mine, så jeg måtte frampå litt igjen hvis jeg ikke skulle tørke helt inn, og her er jeg altså.

Men tilbake til Halli. Det var tydelig at noe skulle foregå, og det varte ikke lenge før jeg skjønnte hva. Ganske riktig, jeg var dumpet mitt opp i julemøtet, og ikke nok med det. Det var et av de her gode, gammeldagse julemøtene.

Folk fløt inn i strie strømmer, og jeg skal fortelle at de alle sammen hadde lauget seg til Jul; Det var skinnende hvite linskjorter og nybørstede bunader, det var strålende søljer og røde, forventningsfulle fjes, og sist men ikke minst, det var bare blanksvarte sko.

Klokka nesten presis bar det til bords, og de som ikke fikk nok mat den dagen, kan bare takke seg selv, for maken til oppdekning skulle en lete lenge etter. Her var det ekte rømmegraut som det gikk ned både 2 og 3 og 4 personer av, og det var spekepølse og flatbrød og saft og vann som rant rett igjennom, og det var velkommen og blomster og prat og latter rundt lysende julebord så en neppe kunne holde seg klar i toppen.

Kveldens største overraskelse var nok sikkert da teppet gikk opp, og hele Oslo Ungdomskor sto i rampen i rødt og hvitt og svart, og stemte i med julemelodier fra all verdens kanter. Det var mange åpne munnar og blanke øyne da, og det var neimen ikke rart, for fint å høre det var det.

Men, men, en kommer ikke i Songdanlaget for å sitte til bords hele kvelden, og så ble gulvet ryddet og ga plass for alle danselystne føtter. Det var polonese og leik og dans til sprelskt trekkspell og vill fele.

Ut på kvelden var det landturvals så guttene til slutt så vidt fikk beholde broka der de danset rundt med godt påkledte jenter på ryggen. Så var det kakeutlodning og underskudd og enda mer dans.

Men selv et julemøte i Songdanslaget må ta slutt, og det gjorde dette også.

Til slutt vil jeg bare si at jeg håper dere ikke venter like lenge før dere slipper inn følget mitt og meg igjen.

Fanteflua. (Bz-z-z)

(Kommentar: Dette innlegget er skrive på maskin og limt inn i ein ny A4-protokoll som vart kjøpt 21/3-1960 for kr79,80. Håkon har teikna ei fluge som flyg rundt på arket. Håkon Wiik (1918-1988) gjekk på kurs i Songdanslaget hausten 1954, vart medlem i 1957 og var medlem til han døydde. Han var også aktiv i BUL og i Symra.)

(Kommentar: Ny avis. Ikkje noko dato eller overskrift, truleg 14/3-60.)

Primstaven

Nå for tida har vi jo almanakken, og de er så sikre som amen i kjerka, og i de seinere åra har ungene fått sine adventskalendere, så de kan følge med i dagene før jul. I gamle dager hadde folk sin primstav. Den var kanskje ikke så pålitelig som almanakken og ga ikke besked om hvor lang tid det var igjen til julgavene skulle deles ut, men den hadde sine sol og månemerker som de gamle aktet.

Primstaven var en lang stav med sommer og vinterside og der var skåret inn tegn for merkedagene. Nogen av den kjenner vi den dag i dag, såanne som: Maritt Vassausse 20 juli, Mortensmess 11 novm. eller Trettendagen. 1. mai var Gaukemess og om den heter det at ”kommer gøken på bar kvist, da blir piken besøvet”. Jula begynte 23 nov. kalt Klemmet Kirkebygger, med innskrenking av matstellet. 30. nov. Andreass fisker, da skulde en fiske julefisken. 4 des. går, efter gammel folketro, sola bort og kommer ikke igjen før Lussinatten. 8 des. var Den Hellige Annas dag, og alle klær til jul skulde vaskes. Lussinatten, 13 des. Lossi Langnatt het den i gamle dager og var ”lang som to”. Det var mye styggedom ute og gikk den natten, men det var muligeter også til å få vite hvem en blev gift med, bare en ikke var redd styggelsene. Juleølet blev prøvet den 21 des, opkalt efter Tommas Brygger. På primstaven var juledagen merket med et horn, et drikkehorn, Trettendagen 6 jan skulde man drikke til ære for at sola var snudd. Først skulde husmora drikke av bollen idet hun vendte sig mot varmen og skvettett lit øl innpå åren derefter satte alle sig på golvet med ølbollen mellom benene, og hendene på ryggen. Bollen skulde en ta med tennene og drikke ut og så slenge bollen bak sig med et kast med hodet. Klarte man det bra, så skulde en få leve til neste år. 13 jan Tjuendedag Knut kjører jula ut. Da kan en til å med danse ut helgen for nu er det slutt for dene gang. Og er det noget dere er i tvil om så kan dere bare slå op i ”Fantefølge” for den gir besked om tidens gang.

R.

(Kommentar: ”R” er truleg Ragnar Sætre, sjå litt omtale av han lenger nede.)

14/3 - 60.

Ja den husflua, den gjorde nok bare en gjesteopptreden, når den kom på julemøte vårt for det er ingen som har hørt den summe siden. Men du skulde ha vært på juletreffesten du, så skulde du bare ha sett og hørt hvad vi kan få i stand, men du er jo bare en fanteflue du som summer omkring, men jeg er ”Tordivel” jeg og holder mig mer i ro, og liker mig i ”Halli” så vårt brulup må nokk utsetter til neste år. Den juletreffesten skulde du ha vært på, du fikk en behagelig stemning når du fikk se hvor festlig alt var lagt til rette, et koselig dekket bord med levende lys og julebakst og et glitrene juletre og inn strømmet feststemte menesker unge og gamle så det måtte bli vellykket, ja spør om det blev. Mokkaen og julebaksten gikk ned med prat og sang, og det var ikke en eneste flue som forstyrret, men hadde du det gjort så skulde du ha fått dig en på kjeften også. Mens vi koset oss lunt blandt venner, fikk vi også nogen alvorsord av ungdomspresten, ja gid alle var som hand. Han snakket om jødenes forfølgelser og lidelser igjennen hundrede år, ja det var også dagens problemer vi fikk like inn på oss og han fremla problemene så levende, så det måtte fenge alle med et hjerte på rette sted. Det var mange blanke øine og det falt nok en tåre også for så gripene og rystene var det, og han gav oss alle noget å tenke på og jeg håper hans ord blev lagt på våre hjerter. Når vi hadde fått summet oss en stund fikk Reidar ordet og ledet oss i gang rundt treet hvor alle julens sanger

blev sunget med det nebb man har og det var nok mange som blev barn igjen når vi begynte å leike og danse og hoppe rundt treet, men klokka gikk fort og snart var det slutt, og vi vandret hjem med et godt nytt minde og med en ny forvisning om at det som "Songdanslaget" skipar til det tørr man ta med sig.

Og når Ole Lukkeøie kom var vi et minde rikere.

Nu håper jeg at "Fanteflua" vil være vår daglige gjest i følget.

Hilsen "Tordivelen".

(Kommentar: Vi veit ikkje kven Tordivelen er. Det gamaldagse språket tyder på at det er ein eldre person, men kanskje er også dette Ragnar Sætre.)

(Kommentar: Ny avis. Ikkje noko overskrift. Redaktør er Ragnar Sætre, 20/3-1961.)

Folkevisene våre.

De fleste norske folkevisene ble nedtegnet i det 19. århundre, først og fremst i Telemark og Agder. Det var i siste liten at folk begynte å skrive ned visene, de gamle hadde allerede glemt en stor del av tekstene, og det er ganske sikkert at mange viser er gått i glemmeboken for godt. Når en tenker på at mange av tekstene har gått fra mann til mann i 600 - 700 år virker det helt fantastisk at så mye er bevart som tilfellet er.

Når en mange ganger kan synes at rytmen i folkevisene virker ujevn må en huske at visene som regel ble sunget, og alt det som passet sammen med melodien var lovlig i versemålet selv om det ikke alltid passet sammen med vanlige regler for rytme og rim. Folkevisa har enderim, men visedikteren var fornøyd hvis han bare fikk frem vokalsamklang i sluttordene, han strevet ikke etter å få til et helrim slik vi forlanger det i dag. Det var nok om bare vokalene var like i sluttordene.

I folkevisedansen hadde de først lyriske strofer å danse etter. Siden knyttet de disse lyriske smådiktene sammen med en fortellende vise, slik at de opprinnelige strofene ble en innledning til den fortellende visa. De lyriske innledningsversene kunne også være en oppfordring til å være med i dansen, eller de kunne beskrive dansen på en eller annen måte. Dette ser vi et eksempel på i visa om Olav og Kari:

Olav sat heime i åtte år.

Trø meg inkje for nære!

fyr han ville si mo'eri sjå.

På vollen dansar mi jomfru.

I mellomslengen er det tydeligvis jenta som snakker til ridderen i dansen, i etterslengen snakker ridderen om jenta som danser.

De gamle nordmennene kjente ikke noe videre til dansen, det var først og fremst noe som kom hit til landet sammen med ridderlivet. Men den nye leiken gikk sin seiersgang gjennom alle bygder, og ved de store høytidene danset de hele natten selv om prester og bisper forbannet dansen aldri så mye.

Både måten å dikte på og dansen til visene kom til oss utenfra. Visene ble oversatt fra det ene språket til det andre og begynte å vandre fra land til land. I enkelte tilfelle lar det seg gjøre å finne hvilken vei visene har vandret, og vi vet for eksempel at det har kommet mange viser til Norge både fra Sverige og Danmark, mens andre viser har vandret fra oss både øst- og

vestover. Som eksempel kan nevnes at vi i Norge har ca. 200 folkeviser, og ikke mindre enn 150 av disse visene kan en finne igjen i Danmark. En annen sak er at det også finnes viser som ikke eksisterer i andre land og som derfor må være diktet i det landet de lever.

Det som særmerker den norske visediktingen er ført og fremst trollvisene som beskriver reiser til Trollheimen eller Trollebotn, og her er vel Åsmund Frægdegjæva en av de best kjente. (Det var almindelig trodd blant våre forfedre at trollene egentlig hørte hjemme i det koldeste nord, jo kaldere dess verre. Det er mange eksempler på dette. En vanlig måte å banne på var å si ”nord og ne”, det ble regnet for å være en ren ulykke å bli gravlagt på nordsiden av kirkegården, det var trolldom i nordrennende vann etc.) En annen type er ”Heilagvisene” som mange ganger rommer en herlig blanding av kristen tru og en folketru som gjemmer på mange av de gode gamle hedeneske minnene.

Det går stadig igjen at det rundt omkring mennesket finnes en hel verden av overnaturlige skapninger, tusser og troll, vetter og alvefolk i berg og haug, i luft og vann. Det er riser og gygrer, bergkonger og haugebonde, nøkk og havfrue. Ofte forteller visene om vennskap og også kjærlighet mellom mennesket og de overnaturlige skapningene, men som oftest fører dette samværet ulykke med seg. Bergefolket, havfrua og nøkken lurer menneskene til seg, og de kommer som oftest aldri tilbake. Risene kommer til menneskeverden og tar fagre kvinner med seg. Trollkjerringene skaper seg om til vakre jenter, blir gift med konger og gjør siden mye skade med å skape om stebarna til dyr, fugler, tre og stein. På vollen slår alvefolket ring og danser, og den mannen som kommer inn i alvedansen og ikke vil gjøre som alvekvinnene lyster, han går det ille. Den overnaturlige verden omringer mennesket på alle kanter. Dette er noe visene har hentet fra den vanlige folketrua, og innholdet i visene er derfor fulle av spenning og farer, det er rikt på under og mystikk.

20/3. 61 RS. (Ragnar Sætre)

(Dette stykket er skrive på maskin og limt inn i boka. Ragnar Sætre (1925-1994) var trafikksjef i Båtservice som dreiv med folkloreframsyning for turistar, mellom anna på Bygdøy. Han jobba i Båtservice heile livet. Ragnar Sætre var kjent i folkedansmiljøet i Oslo. Han tok hausten 1961 grunnfag i folkeminnevitenskap ved Universitetet i Oslo, saman med Tor Skauge som var konferansier på folkloreframsyningane, musikal og kordirigent, mellom anna for Oslo Ungdomskor.)

(Kommentar: Ny avis. Ikkje noko overskrift. Redaktør er Ragnar Sætre, 2/10-61.)

HAUGEONDEN

1 Det var den heilage joleftas-kveld,
bonden ville av finne limar;
og som han kom seg i lunden ut
då hørde han koss haugebonden rima.

- Snillan du!

det lyder han på, bonden,
koss haugebonden dansar og rimar.

2 Det var den heilage joleftas kveld,
bonden ville av hente kransar,

og som han kom seg åt bakko nord,
då hørde han koss haugebonden dansa.

Haugebonden kvad:

3 ”Høyre du det, du gode bonde sjav,
kvi tuktar du kje drengjine dine;
d’er alli så heilag ein joleftas-kveld,
der stukar ei i halline mine.

4 D’er alli så heilag ein joleftas-kveld,
dei stukar ei i min skåle;
ha’ det kje vore fyr gode bonden sjav,
dei ha’ silt mist høyrslig og målet.

5 Det gav meg så såre slag
utav dei sylvarkruse.
ha’ det kje vore fyr gode bonden sjav,
dei ha’ silt rømt utor huset.

6 Det gav meg så vond ein styng
utav dei sylvarspjote;
ha’ det kje vore fyr gode bonden sjav,
eg sille ha støytt att imote.

7 Dei gav meg så vond ein styng
utav dei sylvarknive;
ha’ det kje vore fyr gode bonden sjav,
den ha’ sil mist deires livet”.

Bonden kvad:

8 ”Du hev siglt i femten år
på min Faljen fride;
ingjo skipsleige hev eg fengji av deg,
det tykkjest meg lengje å bie.”

Haugebonden svara:

9 ”Høyre du det, du gode bonde sjav,
kvi krev du ingjo skipsleige?
Alt det eg hev siglt i år
det heve eg siglt på di eige.

10 Men gakk du deg i fremre stavn,
der finn’e du gode kråsir;
der skó du finne gullkista mi,
og lykjelen stend uti låse.

11 Der stend’e ned-i ei sylvarskål.
ho stend på fjorom gullfoto;

alli kjem bonden i skaden så stor,
ho løyser han ei or boto.

12 Og der ligg ned-i den muttulen blå,
du makjen alli kan finne;
den sauma Lindeskjær, dotter mi,
då ho var festarkvinne.

13 Og deruti ligg'e den kåpa raud,
er sauma med gull det reine;
den kom alli på Målfrids bak,
berre joledagjen eine.

14 Og deruti ligg'e ein silkjeserk,
er stikka i liljur og kransar,
den kom alli på Målfrids bak,
berre joledagjen ho dansar.

15 Eg sko deg gjeva ein myllardam
der gjeng'e dei femten par kvennar,
stolpane er utav kvite kvalsbein,
og slokjet av hardaste jennet.

16 Målfrid heiter kona mi,
mågjen min heite Trauste,
sjav så heiter eg gode Gullstein,
og bur her opp unde brauto.

17 Lunden heiter garden min,
han ligg her opp unde lie;
sjav so heiter eg gode Gullstein,
derav gjeng segnir så vide.”
Snillan du!

Det lyder han på, bonden,
koss haugebonden dansar og rimar.

HAUGE Bonden

For å oppfatte denne folkevisa er det først og fremst nødvendig å bli presentert for Haugebonden slik at en får vite hvem denne figuren egentlig er.

Selve haugebonden kan en vel nærmest betrakte som en nær slektning av nissen. I Telemark, hvor denne versjonen av visa er nedtegnet, bor han i haugen og kalles haugebonde som er en slags ætte-vette, egentlig ætterfaren, han som opprinnelig ryddet gården og ennå fra haugen sin passer på slekten og hjelper til når det er nødvendig.

Kjært barn har mange navn, i Sverige kalles vår venn for tomte, tomtebisse, tomtegubbe, tomtekarl, på dansk område nisse, goanisse, i Norge gardvord, tuftekall. Den svenske tomte oppfattes som et ”skyddsväsen”, og navnet betyr egentlig en gubbe som oppholder seg på gårdens tomt.

Grunnforestillingen er at haugebonden øver tilsyn med gården, han sørger for trivselen,

vekker folk til arbeidstid, gir varsel om hva som skal hende, alarmerer hvis det bryter ut brann, han har tilsyn med barn og buskap, passer på at tjenestefolket ikke slurver unda i arbeidet og har i det hele tatt en mengde gjøremål.

I vår vise om haugebonden må det ha vært foretatt en del forandringer og ombytte av hovedpersoner alt etter som visa har vandret fra distrikt til distrikt. Denne folkevisa er funnet både i Troms, Telemark, Sørlandet, Vestlandet, Nordhordland og på Færøyene. I teksten er det snakk om at bonden har et skip som heter Falkjen, og av sammenhengen er det tydelig at gården ligger i nærheten av sjøen. Skipet Falkjen har også haugebonden brukt i flere år, og eiermannen vil nå ha leie for denne bruken. Alt dette tyder på at visa opprinnelig er diktet i en sjøbygd, og det var rimeligvis en skipsnisse som var hovedpersonen i den opprinnelige versjonen.

Etter at vår vise er omformet i Telemark har skipsnissen gått over til å bli haugebonde, og lever i sin underjordiske tilværelse med familie, gårdsbruk og egne husdyr.

Når visa har hatt slik evne til å spre seg må det komme av den klare og stemningsvekkende situasjonen dikteren har klart å skape. Handlingen er henlangt til den hellige julekveld da alt overnaturlig er på ferde. Haugebonden lever ved siden av bonden og er vanligvis usynlig, men i de store høytidene hører bonden hvordan han ”dansar og rimar”. Det blir et oppgjør mellom de to, og bonden får vite hvor mye han har å takke haugebonden for, og også hvor store gaver han skal få som vederlag for det skipet som haugebonden har vært med på å bruke. Bonden har i det hele tatt mer nytte enn skade av haugebonden. (forts.) RS. (Ragnar Sætre)

HAUGEBONDEN (forts.)

Strofe 1 og 2:

Som vanlig i folkevisene har vi her etterstev som er diktet inn for dansens skyld.

”Han kom seg i lundet ut”, nemlig i den lunden hvor haugebonden holder til. Det har sannsynligvis vært en lund som har vært holdt hellig, og der har det vært en gammel gravhaug.

”Limar og kransar” kan bety det rognetreet som det var skikk hos Telemarkingene at husbonden plantet på jordgulvet i Røykstuen juleaften.

”Bakko nord”. Det var vanlig tro at de overnaturlige vesenene holdt til i nordhellingene.

Strofe 3 - 7:

Haugebonden klager over at gårdsguttene gjør så mye ugagn i ”halline mine”, de har slått ham med sølvkrus og stukket i han med sølvspyd, og hadde det ikke vært for at haugebonden og bonden selv hadde så godt forhold til hverandre skulle nok haugebonden vite å straffe dem. Om nødvendig ville han sørge for at de til og med ”ha’ silt mist deires livet”.

Strofe 8:

Bonden synes det er på tide å ta igjen, og gjør oppmerksom på at haugebonden slett ikke har betalt noen leie for at han i flere år har brukt skipet hans, Falkjen. ”det tykkjest meg lengje å bie”.

Strofe 9 og ut:

Haugebonden svarer at han har ingen ting imot å betale skipsleie, og regner opp hvilke overdådig betaling bonden skal få. (Det stemmer helt med vanlig folketro når haugebonden har fantastiske rikdommer både på gull og sølv og andre herligheter).

(9) ”Det heve eg siglt på di eige” - om bord i din eiendom.

(11) ”i skaden stor” - skade betyr her ulykke i betydning manndrap. Bonden skal aldri behøve betale så store bøter for menneskedrap at det ikke er penger nok i sølvskåla til å betale med.

(12) ”muttulen” - overplagg. ”festarkvinne” - forlovet jente.

(15) ”slokjet” - vannrenne til mølla

(16) Haugebonden presenterer seg og sin familie med svigersønnen Trauste. Gullstein er så rik at det går mange sagn om ham, og han bor ”opp unde brauto” ”Brauto” betyr egentlig forhøyning eller bakketopp, og det er av dette ordet vi utleder brøyting.

2/10. 61 RS.

(Kommentar: Stykket om visa Haugebonden skreiv Ragnar Sætre på maskin og limte det inn i protokollen.)

PROLOG

ved Oslo Songdanslags 40 års jubileum.

Førti år !

Ingen alder som forslår.

Men tross alt ein minepel
som gjev oss som samla er
grunn til eit tilbakeblikk
over vegen som vi gikk.

Vande var dei fyrste steg
på ein ny og ukjent veg.
Og vi ordet snart fekk sanne
at ein fyrst må lære krabbe
før ein kan på foten stå
- eller rette vegen gå.

Ja det er nok sterke tvil
om vi hadde vakse til
dersom ikkje mora vår
heitte Ragna ~~Ødegård~~ (Øygard)
Hennar kjærleik, tru og von
var vår trygge vokstergrunn.

Etterkvart som åra gjekk
vi meire vit i skallen fekk.
Barneåra frammom rann
- styrken voks og viljen brann
for vår store hjartesak -
- ja for Oslo Songdanslag.

Ja, det var ei vokstertid!
Full av glede, tru og lit!
Børre traust ved roret sto
støtt på baa beina no.

Og han gjekk kje ned av brua
om dei lokka eller truga.

Nei, den guten sto for slag!
Og det trengdest mang ein dag,
for motgang kom og flokken minka.
Men dei få som at seg linka
hadde tru og viljen seig.
Dei Songdanslaget ikkje sveik!

Sterke sto dei fot ved fot!
Ja, dei mangla ikkje mot
desse trauste pionerar.
Takken stor dei no fortentar.
Utan deira trugne strev
ingen fest på Ekeberg.

La oss hylla dei kvar gjest
på vår jubileums fest.
Pelle, Mimmi, Børre, Martha
Anne, Ingeborg og Asta.
Mange nemnest ikkje her,
dei ikkje gløymt er likevel.

Så kom tronge trelldomsår
for laget og for lyden vår.
Oslo Songdanslag som andre
måtte under jorda vandre.
Men i nitten fem og førr
lyden samla seg som før.

Dansegleda var inntakt.
Banda styrkt og hugen vakt
til nye slag for folkedansen.
Ennå traust dei står på skansen
flokken frå dei fyrste år.
Like lett dei dansen trår.

Og ungdom etterkvart kjem til
som syner at dei kan og vil!
Trygt går Oslo Songdanslag
fram imot sin nye dag.
Børre nå endeleg avløyising får
- formann i laget i 25 år.

Sidan har gått fram i lag
ung og eldre - til idag.
Ungdom og pågangsmot - tradisjon og styrke

har alltid vore det gode vyrke
Oslo Songdanslag var laga av
frå fyrste stunda og fram til i dag.

Å, gjev at vi også i framida kan
få helse og kraft til å halda fram
med vårt kjære arbeid for folkedansen!
Gjev ungdom fortsatt vil flokkast om skansen
som dei har gjort det i åra som rann
- til glede og styrke for kvinne og mann.
O. Ø. (Olav Øraker) 1962

(Kommentar: Denne prologen av Olav Øraker (1917-2002) er skriven på maskin og limt inn i Fantefylgje. Olav byrja i laget i 1955, og var formann i to bolkar. Han dansa mykje framsyning i laget og var sers flink i Valdresspringar. Han var aktiv nesten til han døydde.)

Fantefylgje mai 1963.

(Kommentar: Redaktør/skribent er Olav Øraker, på kaffikvelden før sumaren)

Etter eit relativt langt fråvær denne gangen er det hyggeleg å koma attende å sjå at alt er i sitt gode gamle gjenge i Songdanslaget.

Berre Pelle er ikkje lenger med i laget og det er ein stor saknad for Fantefylgje som for alle dykk andre. For som Børre sa i gravferda hans var Pelle Songdanslagets rette far. Og som ein far elsker barna sine og hjelper dei igjennom alle vanskar var Pelle Songdanslagets beste vern gjennom lagets barndom og ungdom. Han var ingen streng far, men hans hjartelag og gode humør smitta over på barneflokket og gav vokstergrunn og trivnad for alt liv i laget.

Og for oss barnebarna som etterkvart kom til var den trufaste handa til Pelle alltid trygg og halda i når verda gjekk oss imot og vanskane tårna seg opp.

Det vil alltid liggja ei glitrande gullrand rundt minnekransen etter Pelle.

Vi står nå ved slutten av arbeidsåret og det kan difor kanskje vere på sin plass å sjå tilbake på det som har vore og om mogeleg finne nye vegar for arbeidet vidare. Siste året skil seg ikkje særleg ut frå tidlegare arbeidsår i laget. Det er dei gamle tråvarane som før.

Nybegynnarskeidet ihaust hadde som vanleg god tilslutning, men diverre ser det ut til at berre nokre av gjentene vil bli medlemmer i laget. Medlemstalet held seg vel såleis om lag som før om åra, men i realiteten er det ein nedgang i talet på aktive dansarar avdi mange av dei eldre medlemene som ikkje lenger er aktive dansarar ennå står som medlemmer i laget. Særleg er det skort på gutar med annlegg og interesse for folkedans. At denne skorten på gode, aktive dansarar ikkje er noko nytt problem for laget og for så vidt heller ikkje noko spesielt problem for Oslo Songdanslag er berre ei mangel på trøyst. Den påståtte sterke voksteren i folkedansrørsla har såleis vore lite merkbar innafor Oslo Fylkeslag i dei siste 10 åra. Ser ein dette på bakgrunn av at det nå blir satsa mykje sterkare på folkedansen i laga enn før og på den kolossale tilstrøyming av landsungdom til hovudstaden, er situasjonen så alvorleg at ein må ta problemet opp til alvorleg drøfting og leita etter brukande rådgerder.

Kva rådgerder har vi så til å dra dansarar med anlegg og interesse for folkedans til laget? Eg vil for min part berre peika på ein veg som eg trur det er verdt å satsa på, - og nøkkelordet mitt er bygdedans. Det har vist seg at dei bygdelaga som driv skeid i bygdedans har relativt

god tilgang på dansarar - også av mannskjønnet.

Mange lag har vanskar med å skaffa lokale, spelemenn, osv., slik at ein utan å kolidera med andre lag vil kunne ta opp ein eller fleire bygdedansar her i laget.

Problemet for oss er at dei fleste bygdedansane er så krevande at vi i tilfelle må avsjå ein time av øvingstida iminsto frå hausten og til jol. Dette fører bl. a. til at vi må nytta tida fra kl. 19.00 til 20.00 som vanleg øvingstid. Å skipa eigne skeid for bygdedans har etter mitt skjønn ikkje noko for seg. Resultatet av desse ville etter alt å døme bli det same som av nybegynnarskeida. Mitt framlegg er difor å satsa på ein bygdedans som ein lekk i dei ordinære danseøvingane for på denne måten å dra ungdom med anlegg for folkedans til laget. Eg ser heller ikkje burt frå at det kan verta ei kjelde til inspirasjon for mange av dei eldre medlemene. Eg vonar styret vil nytta sommaren til å drøfta dette slik at vi eventuelt kunne koma i gang alt frå hausten.

Lur-leik av Per Sivle.

Og oppe i fjellom
der budde eit troll,
og det var eit troll heitte Hein,
Han hadde ei stova
der inni ein koll,
og stova ho var no tå stein.
Og Troll
i koll
og Hein
i stein,
han sat der og lydde i kollen
når gjenta bles lur nedpå vollen.

Og jutulen opna
si steindør på glytt
og sette si steinhand for truten:
”Å vene mi gjenta,
å skund deg og flytt!
kom opp og vær kona i nuten,
hjá Troll i koll
hjá Hein i stein!
Eg breier deg gullfeld på tilja
om du meg vil vera til vilja.

”Nei, du er so gamal
og gråkald og tung
og kan inkje kyssa for trynet.
Og eg er so spretti
og raudleitt og ung,
og frisk som ein vårdag i synet.
Du Troll i koll,
du Hein i stein

- å lium og lu-um og lilja!
eg vil deg kje vera til vilja!”

(Kommentar: Det er Olav Øraker som redaktør som har skrive i Fantefylgje på siste kaffikvelden i mai 1963. Olav var glad i lyrikk, og las stundom opp på samkomene i laget.

Olav meinte elles at det vart for mykje for ein person å vere redaktør for Fantefylgje eit heilt år, og det vart bestemt at det skulle vere ny redaktør for kvart nummer. Han utpeika Ingeborg Gytri til neste redaktør.

Innlegget til Olav Øraker er det siste som står i Fantefylgje-protokollen. Men i boka er lagt inn den prologen som Mette Waaler skreiv og las opp på haustfesten i laget i oktober 1968. Så vi tar den med her til slutt.)

Prolog ved haustfesten 1968.

Nå er det regn og søle, oktober er det visst,
som kommet er til jorden, så tung og mørk og trist.
Men vi vil tenne lysene mens andre tar en blund,
og skape fest og hygge i denne aftenstund.
Oktober, du må vike for våren i vårt sinn,
for gleden sitt' i høysetet - den banker og vil inn!
Så du som er alvorlig - jag tunge ting på dør,
og lokk fram smil og latter og masse godt humør.
Først skal vi få litt rømmegrøt med spekemat og saft,
så rensar vi opp strupene og stemmer i av lungers fulle kraft.
Men stopp, forsiktig nu -
husk hva Tor har lært deg, du -!
Litt ekstra i reserve - kan være vel og bra
å ha oppunder ribbeina!
For når vi lenge nok har sittet, så vil du sikkert opp,
og strekke litt på beina og lage noen hopp.
Hei, spillemann, spill hambo, pols og polka uten stopp,
for nå skal her danses til vi for pust slip' opp!
Med denne velkomsthilsen vi åpnet har vår fest,
så kos deg du som er her, ja du som er vår gjest,
og hjelp oss alle sammen, så laget her vil bli,
super-opti-kjempe-fanta-fenomenalistisk trivelig!
Mette.

(Kommentar: Mette Waaler er frå Oslo. Ho byrja i laget i 1961 og var aktiv i ca 10 år til ho flytta til Trondheim og tok lærarskulen. Seinare har ho budd i Trondheim og ved Molde, men har seinare hatt kontakt med laget både i Oslo og på stemne.)

(Kommentar: Etter at Olav Øraker skreiv si avis i protokollen på kaffikvelden 27/5-1963, vart Ingeborg Gytri utpeika som ny redaktør. Men ho hadde ikkje avisa, og protokollen ser ut til å ha blitt borte. På halvårsmøtet 26/4-1965 blir det opplyst at ”Annemor har funnet avisen vår

"Fantefylgje""". På halvårsmøtet i oktober 1966 etterlyste Håkon Wiik avisa, og Olav Øraker svarta at avisa låg hos han, men at det var Ingeborg Gytri som var medarbeidar. På halvårsmøtet 20/4-1970 etterlyste Rolf Børresen og sa "at vi måtte se å få sporet opp "Fantefølge", avisa, som er kommet på avveie". I referatet frå "Guttefesten" 15/11-1971 står det: "Per Dugstad var ute med "Fantefølge", lagets avis som dessverre altfor lenge av gangen ligger nede. Per mente "Fantefølge" kunne komme ut 4 ganger i året, han skulle selv påta seg første nr. så skulle han velge neste redaktør." Utgåva i november 1971 var nok siste gongen at den handskrivne avisa kom ut. Per Dugstad hadde truleg berre eit eige manus, som ikkje vart ført inn i protokollen.)

Nokre opplysningar om dei fleste av redaktørane/skribentane i Fantefylgje.

Nokre av skribentane har eg ikkje funne namnet på.

Omtale av nokre sentrale skribentar i Fantefylgje.

Pernille Dahl/Villanger (11/9-1903-20/5-1992) frå Elverum. Ho budde i Ekelyveien 11 på Vindern, der ho truleg var hushjelp hos slektningar (?). Ho skreiv konsekvent på nynorsk og var norskdomsdame. Ho var den som oftast var redaktør i avisa og skreiv mest, første gong i 1932 og siste gong i 1939, til saman var ho redaktør minst 21 gonger. Ho byrja i laget 23/4-1931 og slutta ca 1940. Pernille gifta seg 28/3-1940 med gartner Leonard Dahl Villanger (6/9-1902-20/6-1979) og fekk fat og salatbestikk i bryllupsgåve av laget; adresse for dagen var Ekelyveien 11, Vindern. Leonard var og medlem, frå Hordabø ved Bergen. Dei slo seg ned på Lillestrøm, og er begge gravlagd på Stahlsberg kirkegård. Vi ser av frammøteprotokollen at Pernille var borte frå laget frå 26. november 1936 (sjuk) til midt i mars 1937. (Leonard kalla seg Dahl Villanger før dei gifta seg.) (I Ekelyveien 11 budde disponent Herstein Sandberg (1878-1951) og kona Gudrun. I nov. 1939 søker Hagebruksfolk i 30-åra etter lett-dreven gard, henv. Herstein Sandberg, det må vere Leonard og Pernille. Sandberg fylte 70 år i 1948, direktør for Sand og singel A/S, tidlegare disponent for Auto Supplay A/S.

Mor til Herstein var Jenny Bjørnson, f. Dahl (1846-1914), som i sitt andre ekteskap var gift med regissør Bjørn Bjørnson. Foreldra til Jenny var Jens Lemmich Dahl og Gertrude, Fredrikstad. Jenny dreiv pensjonat, først i Oslo, så i Bærum. Claud Monet budde i 1895 hos henne i Bjørnegaard, Ringstadbekk. Jenny var først gift (1864) med Jørgen Flood Sandberg og dei fekk 7? barn. Søster til Herstein, Sigrun, var gift med Gerhard Munte og seinare med Fritjof Nansen.) Pernille Nilsdtr. Dahl var konfirmert 6/10-1918, Nordskogbygda, mg, mg, far tjener Nils Andreassen Furuknappen og mor Eline Antonsdtr. , fødd Grindalen, bosted Nyborg. Døyp 11/10-1903 i Elverum sokn, far og mor som over. Ved folketellinga i 1910 bur familien på bruket Dal, faren er skogsarbeider, 6 barn, Pernille den nest eldste. Dal er eit bruk aust for Nordskogbygda ved riksvegen til Trysil 15 km frå Elverum. Dei fekk eit barn til, Anne (1912-22) som døydde ung. Eldste bror til Pernille, Einar Nilsen Dahl, ugift skogsarbeider med bostad Dahl, døydde av lungebetennelse og vart gravlagd 9/3-1937 i Nordskogbygda. Den andre søstra var Kirsten Dahl f. 6/9-1910.

Mary Westlie (15/12-1906 - 24/7-1991) frå Løten. Ho budde i Vallegata 21 ved St. Hanshaugen, der ho truleg var hushjelp (?) hos lege, professor Torleif Bjarne Dale. Mary byrja i laget i april 1931 og slutta i laget i 1939, byrja att i feb. 1948, slutta for godt i juni 1954, og flytta då frå byen, ugift. "Guri" eller "Gurijenta" vart Mary Westlie kalla etter den fine innsatsen hennar i spelstykket "Gurijenta". Mary er den som nest etter Pernille Dahl har flest innslag i avisa, alltid godt formulert og morosamt. Ho skreiv også reisebrev frå ei seter i Øvre Rendalen, og frå Stockholm der ho budde eit halvår. Ho skreiv på bokmål eller hedemarksdialekt. Ho var dugande amatørskodespelar og flink å synge. Ho reiste heim sumaren 1954. Foreldra var Emil Westlie (188x-1915) og Anna Westlie (1882-196x) i Løten. Ho var einebarn. Mary Ovidia Emilsdtr., fødd på bruket Vestli, vart konfirmert 2/10-1921 i

Løten, bustad Rødgaarden Aadals brug, foreldre kjelsmed/platearbeider Emil Olsen Vestli, frå Vang og Anna Mathilde Johansen frå Bærum.

Karen Jonassen (12/4-1903 - 19/1-2001?) kalla seg oftast "Huldra i huset", og skreiv ofte i avisa, stundom som redaktør. Ho var ein glimrande rimsmed med snert og ironi. Første gongen ho var redaktør var i 1935, ho var redaktør minst 5 gonger. Ho kunne vere kritisk og ironisk iblant. Ho byrja i laget 1/12-1932, ho slutta i 1954. På slutten av 30-talet var ho i styret i 3 år. Ho budde ei tid i Solveien 142 på Ljan. Då ho fylte 50 år i april 1953 fekk ho blommar og pokal med inskripsjon frå laget. Det ser ut til at ho er gravlagd i Skåtøy/Kragerø.

Astri Hansen/Andersen/Aasgaard (1903-1988) var medlem i laget frå våren 1924 og slutta ca 1951. Det var truleg ho som oppmoda formannen Rolf Børresen om å starte lagsblad i 1927, og ho var redaktør for den første utgåva av avisa som kom ut då laget feira 5 år i oktober 1927. Ho kalla seg gjerne for "Rotbørsten". Ho skreiv stundom i avisa og var redaktør gleire gonger. Ho var flink å skrive songar og prologar. Astri skreiv teksten i det fine minnealbumet som Rolf Børresen fekk av laget i 1951 då han slutta som formann etter 25 år. Ho gifta seg med Anders Andersen/Aasgaard (1896-1962) i mars 1931 og dei fekk då 6 sølv desertskejer av laget. Anders var også medlem frå 1924, men var etter kvart mindre aktiv enn Astri. Anders skreiv og ein del i avisa under pseudonymet "Rotstaven". Etter at dei gifta seg bygde dei seg hus i Prinsdalen, ikkje langt unna Pelle, i Toppåsveien 30. Adressa vart seinare endra til Høgåsveien 15. Anders dreiv eige grafisk firma i huset sitt og kalla seg "stereotypør". Astri og Anders fekk to barn, Bernt Ove og Bjørg Lisbeth, som begge budde i huset og arbeidde i bedrifta Åsgård Grafisk. Bjørg vara aktiv i laget hausten 1950. Astri og Anders ligg gravlagd på Nordstrand kirkegård. Dei endra etternamnet under krigen frå Andersen til Aasgaard/Åsgård.

Andersen/Aasgaard (1896-1962) var medlem frå 1924 til ca 1951, men vart etter kvart mindre aktiv. På slutten av 1920-talet var han både nestformann og skrivar. Han skreiv ein del i Fantefylgje i tidlege utgåver av avisa, under pseudonymet "Rotskaftet". Han gifta seg i mars 1931 med Astri Hansen, sjå også det som står under Astrid Aasgaard over.

Øivin Bolstad (1905-1944) var frå Åmot i Østerdalen og kom til Oslo i 1923. Han var medlem i laget frå midt på 1920-talet til laget vart nedlagt i 1941. Han var i heile perioden ein sentral person i laget, deltok aktivt i diskusjonane, var flink å danse, leia leiken iblant, var flink skodespelar og heldt talar. Han var "kunstnarleg" og teikna og måla og skreiv dikt; yrket var dekorasjonsmålar. Han teikna banneret som laget tok i bruk i 1932. Han skreiv teksten til laget sine to songar : "Songdanslagets marsj" og "Oppsang til Oslo Songdanslag". Han skreiv ein god del i Fantefylgje, både dikt og prosa, og var redaktør for fleire aviser dei første åra. Han var innbarka ungkar og vart ofte "fleipa med" i avisa, men tok att med humor. Øivin var også aktiv i Østerdalslaget. Han var sterkt imot "moderne dans". Midt på 1930-talet var han med i styret til NS sin ungdomsorganisasjon. Hausten 1940 melde han seg inn i NS, kom sidan med i det nasifiserte NU-styret. Han miste livet då engelskemennene nyårsnatta 1944 bomba Viktoria Terrasse med traff huset ved sida av, der Øivin Bolstad arbeidde.

Gunhild Lillegård (1901-1976) var frå Vinje og skreiv fine dikt på nynorsk i avisa, til saman 6-7 stk, samt ei bokmelding, under pseudonymet "Telejente". Ho var medlem frå 10/9-1931 fram til 1941. Ho budde i Drammensveien 104K. Ho vart seinare gift med lærar Olav

Standnes (1903-1975) frå Fjaler og slo seg ned på Hamar, der Olav vart lærar ved lærarskulen frå 1945. Dei er gravlagde på Hamar. Olav Standnes var medlem i laget ei kort tid i 1932. Han heldt foredrag i Vestlendingen i 1934,

Karl Thon byrja i laget i april 1931 og slutta i mai 1932. Den korte tida han var aktiv skreiv han fleire gonger i avisa, delvis litt polemisk. Karl Thon vart vald til ny redaktør i april 1932, men han slutta i laget før han fekk gitt ut ny utgåve av avisa. Truleg var han "tekniker" og budde i Pilestredet 31B².

Anna Fimland byrja i laget i oktober 1930 og slutta i september 1938. Ho var eit år med i redaksjonsnemnda, var eit år styremedlem og skreiv litt i avisa.

Finn Kyllingstad (1905-1992) byrja i januar 1931 slutta i 1934. Han var student frå Rogaland. Han var nestleiar i 1932/33. Han var med i styret i Rogalandslaget i 1935, tok lektoreksamen i 1938 i tysk, norsk og historie, slutta som skrivar i Rogalandslaget i 1939, vart seinare rektor ved Namsos h. k. a. 1959 lektor Hamar katedralsk. 60 år i 1965, bilde i Aftenp. Døydde Hamar 1992, kone og 3 barn.

Gustav Petterson (1884-1963) - "Pelle" - skreiv to gonger i avisa - i mars 1949 skreiv han litt om sine 30 år med folkedans i Oslo. Men han er svært ofte omtala, alltid i positive ordelag. Han var medlem heilt frå starten i 1922 til han døydde i 1963, frå 1938 som æresmedlem. Alle sette stor pris på Pelle som var sprek dansar heilt til det siste.

Rolf Børresen (1901-79) - "Børre" - har eit innlegg i bladet, skrive saman med kona **Martha** (1902-2003). Men ingen vart så ofte omtala i avisa som Børre. Også Martha er ofte nemnt. Dei vart medlemer våren 1924, og gifta seg i oktober same året. Børre og Martha var dugande dansarar, ikkje minst i Rørospols, og var ofte føredansarar når dei dansa framsyning. Dei to barna, Synnøve og Øivin, var med i laget stundom. Børre var formann frå 1926 til 1951 berre med eit halvt års avbrot i 1940. Martha var også med i styret ein del. Ho laut ofte vere heime med barna når Rolf var ute og dansa. Begge vart æresmedlem i 1976. Dei budde det meste av livet på trehus på Rodeløkka, først i Tromsøgtata 29³ og 29²; flytta under krigen til Hammerfestgata 6¹, og på 1960-talet flytta dei til Kalbakken.

Rolf Einar Børresen og Martha Olsen gifta seg 26/10-1924 i Petrus menighet. Dei hadde då begge adresse Skjeldrupsgt 16. Han var "Renholdsarbeider", fødd i Kristiania 22/11-1901 og ho var "Eskearb. Hos Thv. Moestue", fødd i V. Bærum 30/3-1902. Dei fekk to barn. Synnøve Børresen (25/1-1925 - 26/1-1979) Tromsøgt 29³, då var Rolf arb. v/ Renholdsverket, og Øyvin R. Børresen (10/5-1931 12/7-2011) død Nannestad.

Arne Semb - "Sem'n" - vart medlem 14/11-1933 og var aktiv til 1935. Han var skrivar i 1½ år i 1934/35. Han var sjåfør på nokre utferderer i laget, og hadde kanskje eigen lastebil? Det ser ut til at Semb var idrettsmann.

Rolf Warne (1903-1951) - "Varme" - instruktør frå våren 1924 til slutten av 1940. Han skreiv ikkje i avisa, men er svært ofte omtala, alltid i rosande ordelag, som ein dugande og tolmodig rettleiar og god dansar og songar. Han vart rekna som den fremste rettleiaren i Leikarringen i BUL i mellomkrigstida. Han gifta seg i oktober 1924 med Sigrid Nielsen (??-1978). Dei fekk forskjærskniv og gaffel med sølvskaft i gåve frå laget. Rolf var ivrig medlem

i Den Norske Godtemplarorden og begge var aktive rettleiarar og dansarar i Leikaringen i BUL. Dei budde i Møllergata 38bb². Rolf var sjåfør. Sonen deira Reidar overtok som rettleiarhausten 1947.

Reidar Warne (1925-2007) byrja som rettleiar hausten 1947 og slutta til sumaren 1961. Som barn hadde han ofte vore med faren Rolf på øvingar i laget. Som faren var Reidar ein framifrå dansar og pedagog. Reidar gifta seg i 1951 med Bjørg Bakken (???-1983) Bjørg og Reidar fekk 3 born, Kari, Tori og Gyri. Han vart skilt og gifta seg på 60-talet med Ragnhild Wang som var medlem i laget. Reidar dreiv i ein del år trykkeriet ”Prentegutten” før han byrja på heiltid som dansepedagog og instruktør.

Olav Kristoffersen/Christoffersen (19??-1976) frå Skarnes i Sør-Odal var ein sentral medlem, frå han starta i laget 1/7-1933 til han til sumaren 1952. Olav var med i styret i mange år, han var nestformann både før krigen og etter. Han skreiv ikkje i avisa, men var ein av dei som oftast vart omtala. Det var truleg han som på 30-talet vart kalla ”Tjukken”. (Han var ikkje tjukk, men kanskje han var utkledd som tjukk i eit skodespel.) Han var også aktiv i Odalslaget. Olav var murermeister og jobba i Oslo. Han gifta seg med Tora i 1943, og då flytta familien til Skarnes, og Olav vart vekependlar heilt til familien flytta til Oslo i 1951, og busette seg på Malerhaugen på Etterstad. Dei fekk to born. Den eldste, Dag (f. 17/6-1944) bur i Oslo og har dansa mykje i Leikarringen i BUL og i Symra.

Oddny Kullsveen byrja i oktober 1935 og reiste hausten 1936. Ho hadde eit innlegg i avisa der ho takka for seg.

Ingeborg Olsen/Nygaard (1902-1986) frå Skedsmo byrja i laget 1/9-1924 og var medlem heilt til ho døydde. Ho var ein sentral medlem i laget i alle år, flink å danse og synge, og kom med i styret så tidleg som i mars 1926. Ho gifta seg i 1931 med rørleggersvend Olaf Nygaard, og dei budde i Dælengengt. 25⁴. Det ser ikkje ut til at Olaf var aktiv i laget. Ho vart æresmedlem i 1977. Ho skreiv ikkje ofte i avisa, men var redaktør for skotårsavisa i 1948 og hadde eit referat frå Nordisk stemne i Aalborg i Danmark i 1937.

Mimmi Pettersen (1905-1996) Ho byrja danse folkedans då ho var 17 år og vart med i laget frå starten i 1922. Etter nokre år vart ho borte frå laget, og då ho ville byrje på nytt tidleg på 1930-talet vart ho avvist fordi då fekk ikkje einslege jenter blir medlem. Ho byrja i laget på nytt etter 25-årsfesten i 1947. Ho var redaktør for to utgåver av avisa i 1948 og ei i 1955. Ho var med i styret i mange år på 1950/60-talet. Ho vart æresmedlem i 1977. Ho vaks opp og budde i Markveien 26² på Grünerløkka, og hadde kolonial- og meieriutsal ved sida av i Helgesensgt. 3¹. Mimmi hadde slekta si frå Finnskogen.

Ingrid Hansen starta i laget 1/2-1924 og slutta i 1950. Ho var ein sentral medlem, var mange år med i styret og i nemnder, såleis i jubileumsnemnda både i 1927 og 1949, då ho fekk 25-årsmerket. Ho budde i Hortengata 2. Ho skreiv ikkje ofte i avisa, men skreiv referat frå nordisk stemne i Danmark i 1937.

Astrid Johansen byrja truleg i laget i 1924 og slutta i 1937/38. Ho var med i styret i mange år, heilt frå oktober 1926. Ho skreiv ikkje i bladet det vi veit, men er ofte omtala.

Nilla Bruås starta i laget i januar 1934 og var aktiv heilt til drifta stogga i 1941. Ho var frå Sogn, og jobba i Heimen Husflitutsal. Ho var i styret fleire år føre krigen. Ho er stundom omtala i avisa.

Solveig Skår byrja i laget 9/9-1937 og slutta hausten 1938. Ho skreiv i 1937 om då vevstova skulle fotograferast og i 1938 om dårleg disiplin på øvingskveldane. Ho var frå Vestlandet. Ho var med i styret i Kongsberglaget i 1936/37.

Norunn Dahl byrja i laget 11/11-1937 og slutta i april 1939. Ho skreiv eit fint dikt om ”Leiken vår” i avisa i 1938.

Olav Bruaas (1904-92), som byrja i laget 9/9-1937 men slutta att våren 1938. Han var gift med Anne Bruaas (1909-99), som var medlem samtidig med Olav. Olav var styremedlem året 1937/38, og skreiv då eit innlegg i avisa. Han tok apotekereksamen hausten 1928, og var i 1938 provisor på apoteket Hebe. Han var songar i mannskoret i BUL. Han vart seinare apoteker i Trysil og på Hamar.

Ingeborg Stenseth (???-????) byrja i laget 5/5-1938 og slutta hausten 1952. Ho var skrivar frå april 1938 og kasserar frå våren 1939 til lagsdrifta stoppa våren 1941. Ho jobba på Heimen Husflidsutsal. Ho budde heile tida i Dalsbergstien 7^{II}. I laget er ho normalt kalla Ingebjørg, men i adressebøkene for Oslo er ho kalla Ingeborg. Ho var redaktør for ei av dei to avisene som kom ut under krigen, 5/12-1940. Ho var frå ei ”austlands fjellbygd”. Står siste gong i adresseboka i 1951. Det kan vere ho som er gravlagd i Nes i Ringsaker (14/2-1910 - 30/11-1996).

Annemor Ove Knutsen (1913-1993) frå Hordaland byrja i laget 14/11-1940 (ho fekk 50-årsmerke i 1986) og vart æresmedlem i 1976. Ho var skrivar i 14 år, og skreiv gjerne lange, gode referat frå styremøte og festar. Eit par gonger skreiv ho i avisa, mellom anna eit langt referat frå danseferda til Venezia i 1949. Ho var flink å danse og synge, hadde Haradangerbunad og var fleire år bunadsjef. Ho var handarbeidslærar, ugift, og var med å stifte Hordalaget i 1936. Ho leigde heile tida husrom i Arbediengen 2.

Olav Staurland vart medlem i laget 14/10-1946 og slutta i 1947. Han vart vald til redaktør på halvårsmøtet 11/11-1946, så Olav var redaktør for to utgåver av avisa vinteren 1946/47. Olav var tømmermann og budde i Bogstadveien 20³, siste gong oppført i adresseboka for Oslo i 1948. Han var bladstyrar for avisa i Sørlandslaget i 1934. Truleg var han frå Hjelmeland i Rogaland. Han gifta seg med Aslaug, busette seg i Bærum og fekk to barn Anna og Ellen. Han døydde i 1973.

Aasmund A. Grimstad vart medlem 7/10-1946 og slutta i laget på våren 1948. Han var skrivar frå våren 1947 til våren 1948. Han skreiv godt nynorsk. Han skreiv eit langt og morosamt referat frå 25-års-festen i laget, og eit langt dikt på vers som redaktør. Han var kontorist/bokhalder og budde i Cappelensgt. 3 der også Lars Grimstad budde. Truleg var det Aasmund som gifta seg 22/12-1951 i Vestre Aker kirke med Jorunn Bakken, bustad Tyrihansveien 36. I 1952 budde ”bokholder” Aasmund Grimstad der, og revisor Einar Bakken og Jorunn Bakken. 2008 Fugleliveien 18c selt frå Aasmund og Jorunn Grimstad.

Finn Ivar Eriksen (1926-1990) byrja i laget 14/10-1946. Han budde i Sarsgt. 60. Han var redaktør for avisa 19/5-1947. Finn Eriksen og **Gerd Halstenshov** (1926-2007), forlova seg 29/10-1945 (den dagen ho fylte 19 år) og byrja begge i laget 14/10-1946. Dei gifta seg 18/12-1948 i Petrus kirke, mange til stades, gåve frå laget. Gerd var kasserar i to år 1946-48. Dei slutta som aktive etter at dei gifta seg. Begge er gravlagde på Østre gravlund i Oslo?

Reidar Engebretsen byrja i laget 7/10-1946 og slutta som aktiv i 1951. Han budde i Munchsgt. 5 v. 640 (Hotell Munch) Han var montør i Elektrisk Bureau. Han var redaktør for avisa 17. mai 1948. Reidar var også aktiv i Odalslaget.

Alf Johansen (1918-1963) byrja i laget i januar 1947, han flytta tilbake til heimbygda Kirkenær i mai 1948, og byrja som handelsmann. Alf var plaga av gikt. Han skreiv brev til Fantefylgje etter at han flytta heim til Kirkenær. Utpå hausten 1948 drog laget på besøk til Kirkenær, Alf hadde ordna med besøket.)

Leif Lilleaas (1925-1979) byrja i laget våren 1947 og var aktiv til utpå 1970-talet. Han gifta seg med **Else Marie Hee (1927-2004)** i 1958. Else Marie var også medlem i mange år, fråLeif var flink å sy bunader, ein aktivitet dotter deira Astrid har gjort til levebrød. Han hadde først ein brodert Hallingbunad og seinare Østerdalsbunad med lange bukser. Han var redaktør for Fantefylgje to gonger i 1948/49. Leif og Else Marie var i seinare år aktive i Asker folkedanslag.

Hans Kveiland (1929-2020) frå Solør byrja i laget 8/11-1946, berre 17 år gamal. Han skreiv ikkje i avisa, men var ofte omtala. Han var ein flink og stødig dansar, aktiv til utpå 1970-talet, og passiv i endå nokre år. Han gifta seg etter han slutta som aktiv. Han jobba i mange år på kontoret i Televerket, seinare på Stortinget. Etter han døydde fekk laget bunaden hans, ein rørosbunad. I 1967 fekk han 20-års-merket.

Einar Kristiansen (1927-2010) frå Eiker byrja i laget 13/10-1947 og var aktiv til 1968. Han var ein svært sentral medlem i mange år, var både formann, kasserar og styremedlem, rettleiar og framsyningsleiar og ein god dansar. Han hadde ein fin brodert hallingbunad som Leif Lilleaas hadde sauma. Han var redaktør av avisa i 1951. Han slutta som aktiv då han bygde seg hus i Heggedal.

Martin Halleland (1921-2013?) var aktiv medlem frå 25/4-1949 til han flytta til Brandbu i mars 1958. Han var ein sentral medlem i desse åra og var formann i to bolkar. Han var redaktør i 1950.

Björg Aastorp (1930?-) var frå Oslo, og vart medlem 8/9-1950. Ho var skrivar i 1952. Ho var lærerinne på Tåsen skole, budde og vaks opp i Helgesensgt. 38². Faren var tømmermann og åtte garden. Ho gifta seg med pølsemaker A. Bergsland i 1953, busette seg i Prof. Dahlsgt. 7¹ og slutta hausten 1953.

Asta Torp (1901 - 1987?) byrja i laget 7/10-1946 og var aktiv til utpå 1960-talet og passiv til utpå 1970-talet. Asta var to år kasserar 1950-52 og seinare ofte revisor, og mykje med i nemnder og framsyningar. Ho skreiv ikkje i avisa det vi veit, men vart ofte omtala. Ho dreiv forretning i Oslo???I 1967 fekk ho 20-års-merket. Ho dreiv butikk, Primavera, og budde i Griffenfeldsgt 13³.

Johanna Kjærevik (1902-1978) byrja i laget 9/1-1930 kanskje før) og var medlem til utpå 1970-talet, dei siste åra som passiv. Ho var med i styret i fleire år på 1930-talet. Ho fekk 20-års-merket i 1951. Ho skreiv referat i avisa frå nordisk stemne i Kjøbenhavn i 1954. Ho arbeidde på Fellesmeieriet og budde i Sverdrupsgt. 52 saman med søstra Andrea (1903-83) som jobba på Heimen Husflitsutsal.

Inger Sundsbø var medlem frå 27/9-1945 til januar 1952. Inger var svært flink dansar, også Vestlandsspringar. Inger var syerske på skrekkarverkstaden til broren (?). Ho budde i Pilestredet 15⁴ saman med søster si Jenny som jobba på Bondeheimen. Dei var frå Lindås (?) Ho skulle gifte seg med Johannes Kvammen?, som hadde vore medlem i laget.

Ragnar Konglevoll (1914-2002) var frå Lindås i Hordaland og byrja i laget 13/9-1948. Han var formann eit år, etter at Børre ga seg våren 1951. Ragnar var ein flink dansar, ikkje minst i Vestlandsspringar. Han var redaktør for ei avis i 1952. Han var òg aktiv i Hordalaget og songar i BUL. Han jobba i jernbanen. Han gifta seg 10/2-1951 med **Mathilde Myhren** (1918-2002) i Frogner kyrkje og medlemmer i laget stod æresvakt. Mathilde var frå Bøverdalen. Dei slo seg til i Oslo, og dottera Margun vart ivrig dansar i BUL. Mathilde byrja i laget 7/10-1946 og var med i styret året etter. Dei var medlemmer til 1954, men hadde permisjon dei siste to åra.

Oddvar Eggen var medlem frå 18/4-1955 men hadde alt før det tilknytning til laget som spelemann nokre gonger. Han var trønder, og frå før ein dugande dansar og spelemann i BUL Oslo og før det i BUL Nidaros.hadde blitt formann i oktober 1955. Han jobba på Dikemark der han òg budde. Han vart formann i oktober 1955 og var formann til han i mai 1957 flytta til Kyrkjebø i Sogn. Straks før han flytta gifta han seg 16/5-1957 med Laura Venås som hadde vore medlem i laget frå 12/1-1953. Oddvar var også ein flink programleiar. Han var redaktør for ei avis i 1955, og hadde eit innlegg både før han vart medlem og som brev frå Kyrkjebø i 1957.

Ebba Throndsen (f. Qvarnstrøm) var medlem frå 7/9-1953. (Eller var det dotter hennar, ho heitte også Ebba og budde heime.??) Ho budde i Abbediengen 2, same hus som Annemor Over Knutsen. Dei var gode veninner. Mannen hennar, o.r. sakfører Asbjørn Throndsen, døydde 17/4-1954. Ebba gifta seg på nytt i mars 1961 med Olav Jøtun frå Øystre Slidre. Ho døydde i 1980 knapt 78 år gamal.

Holger Lindell starta i laget 28/1-1952, og var aktiv nesten til han døydde i 1969. Han var elektriker, gift og budde i Sandvika, gravlagd frå Haslum kapell der 15 i bunad stod æresvakt. Han var gift og hadde ei dotter. Holger var ein flink dansar og var danseleiar og instruktør iblant. Han hadde eit innlegg i avisa i 1956.

Vesla Nygren byrja i laget i september 1952. Ho hadde adresse Nationen Arbeidergt. 4. Ho flytta til USA hausten 1953. I 1956 skreiv ho brev til Fantefylgje. Ho gifta seg 9. mars 1956 med Hans Viken, Hadeland (?).

Per Dugstad (f. 1933) vart medlem 5/9-1955 og vart tidleg ein sentral aktør i laget. Han er fødd og oppvaksen i Oslo men har slekta si frå Voss. Per hadde Fantefylgje ein gong i 1956 og i 1957 saman med Marit Lutnes (men protokollen det vart innført i er bortkomen). Per har vore i styret i mange år, både som leiar, nestleiar, kasserar og vara. Han var ein flink dansar

og ein god programleiar og underheldt ofte på festar med å fortelje historier på vossamål. Han fekk 60-års-merket i 2015 er framleis aktiv medlem. Han gifta seg i 1966 med **Inger Marie Skauby** (f. 1938) som vart medlem i 1956. Dei fekk to gutar. Inger fekk 60-års-merket i 2016. Som Per har ho vore ein sentral medlem og flink dansar i alle år, vore med i styret i mange år, første gong så tidleg som i 1959/60 og medarbeidar i det nye Fantefylgje i fleire år. Ho og Per har og vore rettleiarar i andre ringar, såleis i Movatn der dei har hytte. I mange år har Inger og Per vore ein fast halvpart i nemnda som har ordna med juleavslutninga.

Marit Lutnes byrja i laget 19/9-1955 og var aktiv til innpå 1960-talet. Ho var ansvarleg for ei utgåve av Fantefylgje i 1957 saman med Per Dugstad (men protokollen det vart innført i er bortkomen). Ho gjorde mellom anna ein fin innsats for barnekurset i 1957. Ho flytta til Gjøvik i mars 1958. Ho gifta seg i Trysil 6/9-1958 med Bjørn Hansen, og medlemene la saman til gåve og laget sende telegram.

Håkon Wiik (1918-1988) gjekk på kurs i Songdanslaget hausten 1954, vart medlem i 1957 og var medlem til han døydde. Han var formann i laget 2 år og nestformann eit år tidleg på 1960-talet. Han var redaktør for eit nummer av avisa i 1960. I seinare år arbeidde han mykje med songdans for døve. Han var også aktiv i BUL og i Symra.

Ragnar Sætre (1925-1994) vart medlem på slutten av 1950-talet og var aktiv i 2-3 kring 1960. Han var flink programleiar. Han var med i nokre nemnder, men ikkje i styret. Han var trafikksjef i Båtservice som dreiv med folkloreframsying for turistar, mellom anna på Bygdøy. Han jobba i Båtservice heile livet. Ragnar Sætre var kjent i folkedansmiljøet i Oslo. Han tok hausten 1961 grunnfag i folkeminnevitenskap ved Universitetet i Oslo, saman med Tor Skauge som var konferansier på folkloreframsyingane, musikal og kordirigent, mellom anna for Oslo Ungdomskor.)

Olav Øraker (1917-2002) byrja i laget i 1955, og vart ein svært aktiv medlem og dansar. Han var formann i to bolkar. Han dansa mykje framsying i laget og var sers flink i Valdresspringar. Han var glad ilyrikk og las ofte opp på samkomer ilaget og var flink festleiar og talar og skreiv stundom i avisene om laget. Som jurist var han med på fleire lovrevisjonar, første gong i 1957 og revisor. Han var aktiv nesten til han døydde. Han var også aktiv i Valdreslaget. Olav gifta seg våren 1957 med Elisabeth ???? som var aktiv i laget sist på 1950-talet og utover på 1960-talet. Olav var den siste som hadde innlegg i det handskrivne "Fantefylgje", i mai 1963.